KATE QUINN

De la autoarea bestsellerului
internațional *Rețeaua Alice*

ZBOR ÎN TRECUT

LITERA

blue MOON

KATE QUINN
De la autoarea bestsellerului
internațional *Rețeaua Alice*
ZBOR
ÎN
TRECUT
LITERA
MOON

blue
MOON

KATE QUINN

ZBOR ÎN TRECUT

Traducere din limba engleză și note
GABRIELA GHIRCOIAȘ

LITERA
București
2020

The Huntress

Kate Quinn

Copyright © 2019 Kate Quinn

Ediție publicată pentru prima oară în limba engleză de HarperCollins Publishers, 195 Broadway, New York

Toate drepturile rezervate

Editura Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România

tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777

e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe

www.litera.ro

Zbor în trecut

Kate Quinn

Copyright © 2020 Grup Media Litera

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Monica Nedelcu

Corector: Păunița Ana

Copertă: Faber Studio

Tehnoredactare și prepress: Bogdan Coscaru

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată

de Cristina Vidrașcu Sturza.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

QUINN, KATE

Zbor în trecut / Kate Quinn; trad. din lb. engleză și note: Gabriela Ghircoiaș. – București: Litera, 2020

ISBN 978-606-33-6596-6
ISBN EPUB 978-606-33-6116-6
I. GHIRCOIAȘ, GABRIELA (trad.)
821.111

Pentru tata
Îmi lipsești enorm de mult!

Prolog

Toamna anului 1945
Altaussee, Austria

Nu era obișnuită să fie vânată.

Lacul sclipitor se întindea în fața ei, cu ape de un albastru-cenușiu. Femeia îl contempla, cu mâinile relaxate în poală. Pe bancă, lângă ea, se afla un ziar împăturit. Toate titlurile anunțau arestări, decese și procese. Se părea că acestea din urmă aveau să fie judecate la Nürnberg. Nu fusese niciodată la Nürnberg, însă îi cunoștea pe bărbații care aveau să fie judecați acolo. Pe unii îi știa doar după nume, dar cu alții ciocnise câte un pahar de șampanie în semn de prietenie. Acum erau cu toții condamnați ineluctabil. Crime împotriva păcii. Crime împotriva umanității. Crime de război.

Potrivit cărei legi? voia ea să zbiere, lovind cu pumnii în toată acea nedreptate. *Cu ce drept?* Numai că războiul se terminase, iar învingătorii câștigaseră dreptul de a decide ce anume constituia o crimă și ce nu. Ce era umanitatea și ce nu.

Ceea ce am făcut eu, își spunea, *a fost uman. Am acționat din milă*. Numai că cei care ieșiseră victorioși nu aveau să accepte asta. Urma ca ei să judece totul la Nürnberg și, mult după aceea, să decreteze ce acte comise într-un trecut legal aveau să pună ștreangul de gâtul unui bărbat.

Sau al unei femei.

Și-a atins gâtul.

Fugi, și-a mai spus. *Dacă te vor găsi, dacă își vor da seama ce ai făcut, îți vor atârna și ție ștreangul de gât.* Dar unde să se ducă în lumea asta care-i luase tot ceea ce iubea? Lumea asta de lupi prădători. Pe vremuri, ea era vânătorul, dar acum era prada.

Ascunde-te atunci, s-a gândit. *Ascunde-te într-un cotlon, până când uită de tine*.

S-a ridicat și s-a plimbat fără țintă pe lângă lac. Îi aducea aminte de lacul Rusalka, refugiul ei din Polonia, acum pierdut pentru ea. A făcut un efort să meargă mai departe, pas cu pas. Nu știa încotro se ducea, ci doar că refuza să rămână aici, paralizată de spaimă, până când aveau s-o pună pe talerele falsei lor justiții. Cu fiecare pas pe care-l făcea, era din ce în ce mai hotărâtă.

Fugi.

Ascunde-te.

Sau mori.

PRĂDĂTOAREA

DE IAN GRAHAM

APRILIE 1946

ȘASE GLOANȚE.

A tras șase focuri de armă pe malul lacului Rusalka, fără a încerca să-și ascundă fapta. De ce s-o fi făcut? Imperiul de vis al lui Hitler încă nu se prăbușise și încă nu o transformase într-o fugară. În noaptea aceea, la lumina lunii din Polonia, încă putea să facă ceea ce dorea, așa că a ucis, cu sânge-rece, șase suflete.

Șase focuri de armă, șase gloanțe, șase cadavre care au căzut în apa întunecată.

Se ascundeau lângă lac, unde tremurau, cu ochii mari de frică, după ce evadaseră, poate, dintr-unul dintre acele trenuri care se îndreptau spre est. Sau e posibil ca ei să fi fost supraviețuitori care fugeau de epurările periodice din zonă. Femeia cu părul negru îi găsise, îi consolase și le spusese că erau în siguranță. I-a luat în casa ei de lângă lac și le-a oferit o masă, cu zâmbetul pe buze.

Apoi i-a dus din nou afară, unde i-a împușcat.

Poate că a rămas acolo și a admirat luna care poleia oglinda apei, adulmecând fumul revolverului.

Măcelărirea celor șase pe timp de noapte, în punctul culminant al războiului, a fost doar una dintre crimele ei. Mai fuseseră și altele. Vânarea muncitorilor polonezi prin desișul pădurilor făcea parte dintr-un joc distractiv, după cum a fost și uciderea unui tânăr englez, prizonier de război, evadat din lagăr, aproape de sfârșitul războiului. Cine știe ce alte crime mai are pe conștiință?

O numeau die Jägerin – Prădătoarea. Era tânăra amantă a unui ofițer SS din Polonia ocupată de naziști, gazda multor petreceri grandioase date la marginea lacului, foarte ambițioasă. Poate că ea era rusalca după care fusese numit lacul – un spirit al apei, letal și răuvoitor.

Mă gândesc la ea în timp ce mă aflu printre jurnaliștii de la Palatul de Justiție din Nürnberg și urmăresc procesele intentate criminalilor de război. Roata dreptății se întoarce. Bărbații cu fețe cenușii din boxa acuzaților vor cădea, striviți de mersul ei implacabil. Dar cum rămâne cu peștii mai mici, cu cei care scapă pentru că se ascund în umbră, în timp ce noi ne îndreptăm cele mai puternice reflectoare asupra acestei săli de judecată? Cum rămâne cu Prădătoarea? A dispărut la sfârșitul războiului. Nu merita urmărită, era o femeie care avea mâinile mânjite de sângele a doar zece–doisprezece oameni, într-o perioadă în care încă mai trebuiau găsiți ucigașii a milioane de suflete. Erau mulți asemenea ei, pești mici, care nu meritau efortul de a fi prinși.

Unde să se ducă aceștia?

Ea unde s-a dus?

Și va porni cineva pe urmele lor?

PARTEA I

Capitolul 1 *Jordan*

Aprilie 1946
Lacul Selkie, la distanță de trei ore de mers de vestul Bostonului

– Cine e femeia asta, tată?

Jordan McBride pusese întrebarea la momentul oportun: tatăl ei a tresărit, luat pe nepusă masă, în timp ce-și arunca undița, care, în loc să ajungă în lac, a aterizat pe creanga arțarului sub care stăteau. Aparatul foto al lui Jordan a declanșat și i-a surprins mutra amuzant de dezamăgită. Ea a râs, în timp ce tatăl ei a spus câteva cuvinte, înainte să-i ceară să le uite.

– Da, cum să nu!

Evident că îl mai auzise înjurând și înainte. Nu aveai cum să nu le auzi pe toate, când erai singura fiică a unui tată rămas văduv, care te lua la pescuit în weekendurile frumoase de primăvară, în locul fiului pe care nu-l avusese. Tatăl lui Jordan s-a ridicat de la capătul micului ponton pe care stăteau și a tras undița prinsă de creangă. Jordan a mai ridicat o dată Leica, vrând să mai tragă un cadru cu silueta lui întunecată, încadrată pe un fundal unduitor de arbori și apă. Urma să se joace mai târziu cu fotografia în laborator, ca să vadă dacă putea obține un efect neclar asupra frunzelor, încât să pară că se mișcau și în fotografie.

– Haide, tată, a insistat ea, povestește-mi despre femeia misterioasă!

El și-a potrivit pe cap șapca decolorată, cu emblema *Red Sox*.

– Ce femeie misterioasă?

– Cea despre care mi-a spus angajatul tău că ai scos-o la cină în toate serile alea în care ziceai că lucrezi până târziu.

Jordan și-a ținut respirația, în expectativă. Nu-și aducea aminte când fusese tatăl ei ultima oară la o întâlnire cu o femeie. În rarele ocazii în care el

și Jordan se duceau la biserică, doamnele nu conteneau să-și fluture, după slujbă, mâinile înmănușate pe dinaintea lui. Însă, spre dezamăgirea lui Jordan, pe el nu părea să-l intereseze nici una.

– Nimic deosebit, pe bune…

El s-a codit, a chicotit, dar Jordan nu s-a lăsat păcălită nici o clipă. Ea și tatăl ei semănau foarte mult. Făcuse destule fotografii ca să știe asta: aveau nasul drept, sprâncene nearcuite, păr blond-închis, tuns scurt – sub șapca tatălui ei, revărsat – sub cea a lui Jordan, care și-l ținea strâns neglijent într-o coadă de cal. Erau chiar și de aceeași statură, acum că ea avea aproape optsprezece ani: medie pentru el și înaltă pentru o fată. Dar, dincolo de asemănarea fizică, Jordan își cunoștea bine tatăl. De când ea avea șapte ani și-i murise mama, fuseseră doar ei doi, așa că Jordan știa când Dan McBride încerca să-și facă curaj ca să-i spună ceva important.

– Tată! a intervenit ea, fermă. Varsă tot!

– E văduvă, a răspuns el în cele din urmă, roșu de emoție, spre încântarea lui Jordan. Doamna Weber a venit prima oară la magazin acum trei luni, completă el, care, îmbrăcat la costum din trei piese și foarte versat, stătea în timpul săptămânii la tejgheaua magazinului de antichități McBride, aflat pe strada Newbury. Tocmai sosise în Boston și voia să-și vândă bijuteriile, fiindcă nu mai avea bani. Câteva lanțuri și pandantive de aur, nimic deosebit, dar avea un șirag de perle gri, foarte frumoase. S-a abținut până în momentul acela, dar a început să plângă atunci când a trebuit să se despartă de perle.

– Dă-mi voie să ghicesc. I le-ai dat înapoi, foarte galant, după care ai ajustat prețul pentru celelalte articole astfel încât să poată pleca din magazinul tău cu aceeași sumă pe care ar fi obținut-o dacă vindea și perlele.

Tatăl ei a înfășurat firul undiței.

– A plecat și cu o invitație la cină.

– Ia te uită, ce Casanova! Continuă!

– E austriacă, dar a studiat engleza la școală, așa că o vorbește aproape perfect. Soțul ei a murit în ’43, pe front.

– De care parte?

– Chestia asta nu ar trebui să mai conteze, Jordan! Războiul s-a terminat, a spus el, potrivind o nouă momeală în undiță. A obținut documentele pentru a veni la Boston, dar e o perioadă dificilă. Are o fetiță.

– Serios?

– O cheamă Ruth. Are patru ani și nu prea scoate o vorbă. E o dulce, a adăugat el, în timp ce i-a dat ușor peste șapcă lui Jordan. O să-ți placă de ea.

– Deci e deja serioasă treaba, a comentat Jordan, tresărind, căci tatăl ei nu ar fi cunoscut copilul acelei femei dacă nu era ceva serios între ei, dar *cât* de serios, la urma urmei?

– Doamna Weber e o femeie de treabă, a spus el, azvârlindu-și undița. Vreau să vină la cină, la noi, săptămâna viitoare, cu tot cu Ruth. Să fim toți patru laolaltă.

El i-a aruncat o privire circumspectă, de parcă se aștepta să i se scoale fiică-sii părul în cap. Și, într-un fel, asta s-a și întâmplat, a recunoscut Jordan. După ce fuseseră timp de zece ani doar ei doi, într-o relație „amicală“ pe care prea puține fete o aveau cu tații lor… Numai că, dincolo de fiorul de posesivitate pe care-l simțise din reflex, era ușurată. Omul avea nevoie de o femeie în viața lui, iar Jordan știa asta de mulți ani. Cineva cu care să vorbească, cineva care să-l certe dacă nu-și mânca spanacul, cineva pe care să se bazeze.

Poate că, dacă are pe cineva în viața lui, nu o să se mai încăpățâneze să nu te lase să pleci la facultate, i-a șoptit un gând pe care Jordan l-a respins. Era momentul să se bucure pentru taică-său, nu să spere că lucrurile aveau să se schimbe în favoarea ei. Și apoi, chiar se bucura pentru el. De ani și ani îi făcea fotografii și, oricât de larg îi era zâmbetul în fața obiectivului, ridurile pe care le avea atunci când apărea ca o stafie în revelator sugerau cât de singur era.

– Abia aștept s-o cunosc, a spus Jordan cu sinceritate.

– Vine miercurea viitoare, cu Ruth, la ora șase, i-a spus el, cu o față inocentă. Invită-l pe Garrett, dacă vrei. Și el face parte din familie. Sau ar putea să facă…

– Mai subtil de-atât nu puteai fi, tată!

– E băiat bun. Iar părinții lui te adoră.

– Deocamdată îl interesează facultatea. S-ar putea să nu aibă timp pentru prietene de liceu. Deși ai putea să mă trimiți cu el la Universitatea Boston, a început Jordan. Cursurile lor de fotografie…

– Ai vrea tu, don'șoară! i-a replicat tatăl ei, uitându-se spre lac. Peștele nu mușcă.

Și nici el nu mușca momeala, asta era clar.

Taro, cățeaua labrador neagră al lui Jordan, a ridicat botul din locul în care stătea întinsă la soare, pe ponton, în timp ce Jordan și tatăl ei se întorceau spre mal. Jordan le-a fotografiat siluetele care mergeau una lângă alta pe docul de lemn deformat de apă, întrebându-se cum ar fi arătat patru siluete una lângă alta. *Te rog, te rog, vreau să te plac*, și-a dorit Jordan, cu gândul la necunoscuta doamnă Weber.

O MÂNĂ SUBȚIRE s-a întins spre ea și o pereche de ochi albaștri i-au zâmbit.

– Cât mă bucur să te cunosc, în sfârșit!

Jordan i-a strâns mâna femeii pe care tatăl ei tocmai o condusese în sufragerie. Anneliese Weber era minionă și zveltă, cu părul negru, strâns la baza gâtului într-un coc lucios. Ca singură podoabă, purta un șirag de perle gri. Rochia îi era croită dintr-un material de culoare închisă și avea un imprimeu floral, iar mănușile ei, trădând o eleganță lipsită de pretenții, erau reparate și cu semne de uzură, dar imaculate. Avea o figură tânără, de douăzeci și opt de ani, din ce zicea tatăl lui Jordan, însă ochii păreau mai în vârstă. Era și normal, în fond era văduvă de război și își creștea copilul singură, într-o țară străină.

– Foarte încântată să te cunosc, a spus Jordan cu sinceritate. Iar ea sigur este Ruth!

Copila de lângă Anneliese Weber era o drăgălășenie: avea codițe blonde, o expresie serioasă și purta o haină albastră. Jordan i-a întins mâna, dar Ruth s-a făcut mică.

– E timidă, și-a cerut scuze Anneliese, care avea o voce clară și joasă, fără urmă de accent german, doar că pronunța, poate, *v*-urile ceva mai moale. Lumea lui Ruth a fost foarte dată peste cap în ultimul timp.

– Nici mie nu-mi plăceau străinii la vârsta ta, i s-a confesat Jordan lui Ruth.

Nu era tocmai adevărat, doar că mutrița circumspectă a lui Ruth a făcut-o pe Jordan să-și dorească s-o liniștească. Ar fi vrut și s-o fotografieze. Cu obrajii rotunzi și cu codițele blonde, ar fi fost o încântare pentru obiectivul ei. Tatăl lui Jordan le-a luat paltoanele, iar Jordan a dat fuga în bucătărie ca să verifice carnea. Până să iasă de acolo, în vreme ce-și scotea șorțul cu care-și proteja rochia de duminică din tafta verde, tatăl ei deja turnase de băut. Ruth stătea pe canapea ținând în mână un pahar cu lapte, iar Anneliese Weber sorbea sherry și privea prin încăpere.

– Aveți o casă încântătoare! Ești destul de tânără ca s-o întreții pentru tatăl tău, Jordan, dar te pricepi foarte bine.

Frumos din partea ei să mintă, și-a spus Jordan, mulțumită. Casa McBride părea să fie mereu în dezordine: îngustă, cu fațada din gresie feruginoasă, cu trei etaje și situată în partea de sud a Bostonului, unde locuiau irlandezii avuți, cu treptele abrupte, canapelele uzate, dar comode, și cu covoarele mereu strâmbe. Anneliese Weber nu părea genul de om care să accepte ca ceva să fi fost strâmb, având în vedere cât de drept își ținea coloana vertebrală și felul în care fiecare fir de păr îi stătea la locul lui, dar se uita prin cameră aprobator.

– Tu ai făcut asta? a întrebat ea arătând spre o fotografie cu Boston Common, parcul fiind învăluit în ceață și fotografiat dintr-un unghi care

făcea ca totul să pară de pe altă lume, ca un peisaj de vis. Tatăl tău mi-a spus că ești… cum se zice? Un pozar foarte bun.

– Da, a răspuns Jordan zâmbind larg. Pot să-ți fac un portret mai târziu?

– Nu o încuraja! a avertizat-o pe Anneliese tatăl lui Jordan, conducând-o spre canapea în timp ce îi zâmbea și îi atingea talia într-un mod foarte politicos. Jordan oricum își petrece prea mult timp privind prin obiectivul aparatului.

– Mai bine decât să se uite în oglindă sau la un ecran de televizor, a răspuns Anneliese, luând-o pe Jordan prin surprindere. Tinerele ar trebui să aibă și alte preocupări în afară de rujuri și de chicotit, căci altfel ajung din fete prostuțe, femei și mai prostuțe. Mergi la cursuri… ca să înveți să faci poze?

– Oriunde pot. Fac cursuri, studiez singură, exersez…

De la vârsta de paisprezece ani, Jordan se înscria la orice curs de fotografie își permitea să plătească din alocația ei. În plus, se furișa la cursuri de fotografie la facultate ori de câte ori găsea un profesor dornic să închidă ochii la prezența unei liceene cu picioarele în formă de X, care se posta strategic în ultimul șir de bănci din spatele clasei.

– Trebuie să fii foarte serios atunci când te pasionează ceva, dacă vrei să devii priceput, a spus Anneliese aprobator.

Jordan începea s-o placă. *Serios. Priceput.* Tatăl ei nu privea lucrurile în felul ăsta.

– Te prostești cu aparatul, zicea el clătinând din cap. Mă rog, o să-ți treacă.

– Nu o să-mi treacă, îi spusese Jordan la cincisprezece ani. O să fiu următoarea Margaret Bourke-White[1].

– Care Margaret? o întrebase el râzând.

Râdea amabil și cu indulgență, dar tot râdea de ea. Anneliese nu a râs, ci s-a uitat la fotografia făcută de Jordan și a dat din cap în semn de aprobare. Fata s-a gândit pentru prima oară la cuvintele „mamă vitregă“.

Jordan așezase setul de farfurii festiv, de porțelan, pe masa din salon. Anneliese punea întrebări despre magazinul de antichități, în timp ce tatăl lui Jordan îi umplea farfuria cu câte un pic din fiecare fel.

– Știu un tratament excelent care face sticla colorată să lucească, a spus ea drept comentariu la povestirea lui despre un set de lămpi Tiffany achiziționate la o lichidare de bunuri.

Apoi, fără un cuvânt, Anneliese a corectat felul în care ținea Ruth furculița, în timp ce o asculta pe Jordan vorbind despre balul la care urma să se ducă la școală.

– Bănuiesc că mergi cu un băiat, la cât de drăguță ești.

– Garrett Byrne, a răspuns, grăbit, tatăl ei. E un tânăr de treabă, s-a înrolat ca pilot la sfârșitul războiului. Dar nu a mai prins nici o luptă. A fost lăsat la vatră pe motive medicale, căci și-a rupt piciorul în timpul instrucției. O să-l cunoști duminică, dacă veniți cu noi la slujbă.

– Mi-ar face plăcere. Am tot încercat să-mi fac prieteni în Boston. Mergeți în fiecare săptămână?

– Bineînțeles.

Jordan a tușit în șervet. Mare lucru dacă ea și tatăl ei se duceau mai mult de două ori pe an la slujbă, de Paște și de Crăciun, dar acum el stătea în capul mesei și radia de pietate. Anneliese a zâmbit la fel de radioasă și cu aceeași pietate, iar Jordan s-a gândit la felul în care un bărbat și o femeie se curtau, afișând cel mai bun comportament de care erau în stare. Vedea așa ceva zilnic, pe holurile școlii, și aparent generația mai vârstnică nu se deosebea deloc de cea tânără. Poate că ar fi putut crea un foto-eseu din asta: o serie de fotografii comparative, cupluri de toate vârstele care se curtau, cu sublinierea asemănărilor care transcend vârsta. Având titlurile și textele potrivite, un astfel de eseu ar fi devenit un material destul de convingător ca să poată fi trimis la o revistă sau la un ziar.

Cafelele luaseră locul farfuriilor goale. Jordan a tăiat prăjitura cu cremă pe care o adusese Anneliese.

– Nu știu de ce o numiți plăcintă, a spus ea, iar ochii albaștri i-au scânteiat. E prăjitură toată ziua și nu puteți contrazice o austriacă. Noi, cei din Austria, ne pricepem la prăjituri.

– Vorbești engleză foarte bine, s-a aventurat Jordan să remarce, iar despre calitatea englezei vorbite de Ruth nu a avut ce să spună, căci fetița nu vorbise deloc.

– Am studiat-o la școală. Ca om de afaceri, soțul meu vorbea engleză, așa că exersam cu el.

Jordan voia să o întrebe pe Anneliese cum își pierduse soțul, dar tatăl ei i-a aruncat o privire care s-o împiedice să facă asta. Îi dăduse deja instrucțiuni precise:

– Să nu o întrebi pe doamna Weber despre război și nici despre soțul ei. Mi-a spus fără ocolișuri că i-a fost foarte greu.

– Dar nu vrem să știm totul despre ea? întrebase Jordan, căci, oricât și-ar fi dorit ca tatăl ei să aibă pe cineva deosebit în viața lui, tot trebuia să fie cineva *potrivit*. De ce să fie o astfel de dorință ceva greșit?

– Fiindcă oamenii nu sunt obligați să-și aducă aminte de toate durerile și problemele lor doar pentru că vrei tu să afli detalii despre ei, îi răspunsese el. După ce a trecut printr-un război, nimeni nu e dornic să vorbească despre asta, Jordan McBride! Așa că nu ai voie să zgândărești puncte nevralgice și nici să intervii cu povești aiurite.

Jordan se înroșise atunci. „Povești aiurite“ – ăsta era un obicei prost al ei, care dura de un deceniu. Pe când avea șapte ani, iar mama ei, de care abia își mai amintea, plecase la spital, Jordan fusese trimisă la o mătușă binevoitoare, dar limitată, care-i spusese că mama ei plecase, însă nu și unde. Astfel că Jordan își inventa în fiecare zi o altă poveste. *Se dusese să cumpere lapte. Se dusese la coafor*. Apoi, fiindcă mama ei nu se mai întorsese, începuse să inventeze povești și mai interesante. *Se dusese la bal precum Cenușăreasa. Se dusese în California, ca să se facă actriță.* Asta, până în ziua în care tatăl ei venise acasă plângând și îi spusese: „Mama ta a plecat la

îngeri“ și, fiindcă Jordan nu înțelegea de ce povestea lui trebuia să fie cea adevărată, continuase să născocească altele. „Jordan și poveștile aiurite pe care le inventează“, glumise profesoara ei. „De ce face asta?“

Jordan ar fi putut să răspundă: „Fiindcă nu mi-a spus nimeni adevărul. Fiindcă nu mi-a spus nimeni că era bolnavă și că nu o puteam vedea pentru că exista riscul să mă molipsesc și eu. Așa că am inventat ceva mai bun în loc.“

Poate că ăsta era motivul pentru care se agățase cu atâta frenezie de primul ei Kodak, la doar nouă ani. În fotografii nu existau *lacune*. Dacă avea aparatul, nu simțea nevoia să spună povești. Putea spune adevărul.

Taro a intrat în salon și i-a întrerupt gândurile lui Jordan. Pentru prima oară, a văzut-o pe mica Ruth prinzând viață.

– *Hund*[2]!

– În engleză, Ruth! i-a atras atenția mama ei, dar Ruth deja era pe jos, cu mâinile întinse timid.

– *Hund*! a șoptit, în timp ce mângâia urechile lui Taro.

Jordan s-a topit toată.

– Trebuie să o fotografiez! a spus, apoi s-a ridicat iute de pe scaun, după care s-a îndreptat spre masa din hol de unde a luat Leica.

Când s-a întors și a început să declanșeze, Ruth îl ținea pe Taro în poală și Anneliese spunea, cu glas blând:

– Dacă Ruth vi se pare tăcută sau dacă tresare și se poartă straniu, ei bine, ar trebui să știți că în Altaussee, înainte să plecăm din Austria, am avut o întâlnire foarte supărătoare lângă lac. O refugiată a încercat să ne jefuiască… Lucru care a speriat-o pe Ruth, făcând-o să devină precaută și ciudată în preajma necunoscuților.

Părea că asta era tot ce dorise Anneliese să spună. Jordan și-a înfrânat impulsul de a pune întrebări, înainte ca tatăl ei să-i arunce o privire care s-o pună în gardă. În fond, el avusese dreptate atunci când îi atrăsese atenția că Anneliese Weber nu era singura persoană care nu își dorea să vorbească

despre război. Acum nimeni nu voia asta. La început toată lumea sărbătorise; însă după un timp oamenii nu își mai doriseră decât să dea totul uitării. Lui Jordan nu-i venea să creadă că doar cu un an în urmă, pe vremea asta, încă auzeau știri legate de război, la ferestre încă se vedeau stelele[3], existau grădinile victoriei[4], iar băieții de la școală vorbeau despre cum aveau ei să se înroleze în armată dacă nu se termina totul până când se făceau ei mari.

Anneliese i-a zâmbit fiicei sale.

– Câinele te place, Ruth!

– O cheamă Taro, a spus Jordan în timp ce apăsa pe declanșatorul aparatului de fotografiat ca să surprindă imaginea fetiței cu nasul pistruiat sprijinit de botul umed al câinelui.

– Taro, a repetat Anneliese, parcă gustând cuvântul. Ce fel de nume e ăsta?

– După Gerda Taro[5], prima femeie care a făcut fotografii pe front.

– Și a murit în timp ce făcea asta, așa că haide să nu mai vorbim despre femei care se ocupă cu așa ceva în zone de război, a spus tatăl lui Jordan.

– Haideți să vă fac câteva fotografii și vouă, împreună.

– Nu, te rog! s-a opus Anneliese, întorcându-și, încruntată, fața, ca și cum s-ar fi rușinat în fața obiectivului. Nu-mi place să mi se facă poze.

– Doar pentru albumul de familie, a liniștit-o Jordan, căci ei îi plăceau portretele instantanee, pe care le și prefera celor formale.

Trepiedul și luminile de studio îi intimidau și mai mult pe cei sfioși, care își puneau o mască, motiv pentru care portretul nu mai ieșea natural. Jordan prefera să tragă întruna cadre, până când oamenii nu mai erau conștienți de prezența fotografului, uitau să-și mențină masca și se relaxau, devenind ei înșiși. Nu ai cum să îți ascunzi adevărata personalitate în fața unei camere foto.

Anneliese s-a ridicat de la masă ca să strângă vesela. Tatăl lui Jordan a ajutat-o cu vasele mai grele, în timp ce Jordan se mișca lent și fotografia.

Ruth a fost luată de lângă Taro ca să ducă untiera, iar tatăl lui Jordan a început să descrie cabana lor de vânătoare:

– E un loc superb, l-a construit tatăl meu. Lui Jordan îi place să fotografieze lacul și împrejurimile, iar eu merg acolo pentru pescuit și, din când în când, pentru vânătoare.

Anneliese s-a întors pe jumătate dinspre chiuvetă.

– Vânezi?

Tatăl lui Jordan a părut brusc neliniștit.

– Unele femei detestă zgomotul și mizeria…

– Absolut deloc.

Jordan a lăsat aparatul din mână și s-a dus să o ajute pe musafiră cu spălatul vaselor. Anneliese s-a oferit să le șteargă, dar Jordan a refuzat, ca să îi dea ocazia să admire dibăcia cu care Daniel McBride mânuia prosopul de bucătărie. Orice femeie rămâne fermecată de un bărbat care știe să șteargă vasele.

Anneliese și-a luat rămas-bun foarte curând după aceea. Tatăl lui Jordan a pupat-o cast pe obraz, dar a cuprins-o pe furiș de mijloc preț de o secundă, doar cât să o facă pe Jordan să zâmbească. Anneliese i-a strâns, cu căldură, mâna lui Jordan, iar Ruth i-a întins și ea, de data asta, vârfurile degetelor, îmbăloșate de limba afectuoasă a lui Taro. Cele două au coborât treptele abrupte și s-au pierdut în noaptea răcoroasă de primăvară, iar tatăl lui Jordan a închis ușa. Înainte să apuce să întrebe, Jordan a venit la el și l-a sărutat pe obraz.

– Îmi place de ea, tată! Chiar îmi place.

*

DAR NU PUTEA DORMI.

Casa înaltă și îngustă avea o mică pivniță cu propria intrare dinspre stradă. Jordan trebuia să iasă din casă și apoi să coboare treptele exterioare abrupte spre ușița aflată sub nivelul pământului, sub pridvor, însă intimitatea și lipsa luminii făceau acea pivniță perfectă pentru scopurile fetei. Pe când avea

paisprezece ani și învăța să-și developeze singură negativele, tatăl ei îi dăduse voie să scoată gunoiul de acolo și să-și facă propriul laborator.

Jordan s-a oprit în prag, inhalând mirosul familiar de chimicale și de echipament. Pivnița era camera *ei* în mai mare măsură decât dormitorul confortabil de la etaj, cu patul îngust și cu biroul pentru teme. Încăperea asta era locul în care înceta să mai fie Jordan McBride, cu părul strâns într-o coadă de cal dezordonată și cu un ghiozdan plin de manuale școlare. Aici devenea J. Bryde, fotograf profesionist. J. Bryde avea să fie propria semnătură într-o zi, atunci când avea să-și transforme pasiunea într-o meserie, asemenea idolilor ei, ale căror figuri o priveau de pe peretele pivniței: Margaret Bourke-White, în genunchi, cu aparatul foto sprijinit de capul unui vultur decorativ uriaș de la etajul șaizeci al clădirii Chrysler, neimpresionată de înălțime, și Gerda Taro, ghemuită în spatele unui soldat spaniol, lângă un morman de moloz, căutând cel mai bun unghi pentru fotografie.

În mod normal Jordan ar fi stat o clipă locului ca să-și salute eroinele, dar ceva o rodea. Nu știa prea bine ce, așa că a început pur și simplu să își pregătească tăvile și soluțiile de developare, cu viteza unui exercițiu îndelung practicat.

A încărcat în aparatul de mărit negativele pe care le făcuse la cină și le-a transferat, rând pe rând, pe hârtie. Prin revelator, la lumina roșie, Jordan a privit imaginile care se formau în lichid una câte una, ca niște fantome. Ruth jucându-se cu câinele, Anneliese Weber întorcându-se dinspre obiectiv, Anneliese din spate, spălând vasele… Jordan a rotit pe rând fiecare coală în fiecare tavă cu revelator și cu soluție de fixare, agitând ușor lichidele în tăvi și transferând hârtiile în chiuveta mică în care le spăla înainte să prindă fotografiile pe frânghie, la uscat. Apoi a studiat cu atenție fiecare fotografie în parte.

– Ce cauți? s-a întrebat ea cu voce tare, căci obișnuia să vorbească singură atunci când muncea, dorindu-și să fi avut un coleg fotograf cu care să aibă

discuții de laborator, ideal un corespondent de război ungur și sexy, însă acum s-a limitat la a privi din nou și în amănunt fotografiile. Ce ți-a surprins privirea, J. Bryde?

Nu era prima oară când avea un sentiment care nu-i dădea pace, legat de un cadru pe care încă nu-l developase. Era ca și cum aparatul vedea ceva ce ea nu reușea și o șicana până observa cu ochii ei, nu doar prin obiectiv. În jumătate dintre aceste situații, sentimentul era complet nefondat.

– Aia, s-a auzit Jordan spunând cu voce tare.

Cea cu Anneliese Weber la chiuvetă, pe jumătate întoarsă spre obiectiv. Jordan a mijit ochii, dar imaginea era prea mică. Așa că a developat-o din nou și a mărit-o. Era miezul nopții. Nu i-a păsat, ci a lucrat până când fotografia mărită era agățată la uscat.

Jordan a făcut un pas înapoi, cu mâinile în șolduri, apoi s-a uitat lung la ea.

– Obiectiv vorbind, a spus cu voce tare, e unul dintre cele mai bune cadre pe care le-ai făcut vreodată.

Declanșatorul aparatului Leica o surprinsese pe Anneliese încadrată în arcada ferestrei de la bucătărie, de data asta pe jumătate întoarsă spre aparat în loc să se ferească de el, iar contrastul dintre părul ei negru și tenul palid era frumos redat. Dar…

– Subiectiv vorbind, a continuat Jordan, cadrul e înspăimântător, ce naiba!

Nu înjura de obicei, fiindcă tatăl ei nu tolera limbajul vulgar, dar, dacă avea vreodată ocazia să o facă, acum era momentul.

Expresia de pe figura austriecei o tulbura. Jordan stătuse toată seara în fața ei și nu observase nimic în afară de interesul plăcut și demnitatea ei calmă, numai că în fotografie se vedea o cu totul altă femeie. Zâmbea, dar zâmbetul acela nu era unul plăcut. Avea ochii mijiți, iar mâinile cu care ținea prosopul de bucătărie păreau, brusc, să îl strângă ca dintr-un reflex, de parcă ar fi vrut să-l distrugă. Toată seara Anneliese păruse blândă, fragilă, feminină, dar în fotografie nu arăta deloc așa. Aici părea încântătoare și cutremurătoare și…

– Crudă.

Cuvântul i-a ieșit lui Jordan din gură înainte ca măcar să știe că-l gândise. A clătinat din cap. Pentru că *oricine* putea să iasă prost într-o fotografie. Din cauza unui moment sau unei lumini nepotrivite, dacă te prindea în toiul clipitului, puteai să pari viclean, iar cu gura deschisă, puteai să pari prostovan. Dacă o surprindeai pe Hedy Lamarr aiurea, putea să pară nu Albă-ca-Zăpada, ci regina cea rea. Fotografiile nu mințeau, dar cu siguranță că puteau fi interpretate greșit.

Jordan a întins mâna spre cârligele de rufe ca să o pună la uscat. S-a uitat din nou la privirea aceea tăioasă.

– Ce ziceai tu în clipa aceea? interogă Jordan fotografia, amintindu-și că tatăl ei tocmai vorbea despre cabană…

„Vânezi?“

„Unele femei detestă zgomotul și mizeria…“

„Absolut deloc.“

Jordan a clătinat iarăși din cap și a dat să arunce fotografia. Nu i-ar fi plăcut tatălui ei. Ar fi zis că fiică-sa deformase imaginea ca să vadă ceva ce nu era acolo. „Jordan și poveștile ei aiurite.“

Dar nu am deformat-o, s-a gândit Jordan. *Chiar așa arăta*.

A ezitat, apoi a pus fotografia într-un sertar. Chiar dacă reflecta o imagine departe de adevăr, tot era una dintre cele mai bune fotografii pe care le făcuse vreodată, așa că nu-i venea să o arunce.

Fotografă americană, primul fotograf străin căruia i s-a permis să fotografieze industria sovietică în timpul celui dintâi plan cincinal al URSS (1904–1971)
Câine – în limba germană în original
În timpul celui de al Doilea Război Mondial americanii expuneau în ferestrele locuințelor steaguri pe care erau imprimate stele de culoare albastră (pentru membrii familiei care luptau pe front) sau aurii (pentru membrii familiei căzuți la datorie)
Grădini amenajate în reședințe private sau în parcuri în timpul celor două războaie mondiale, unde civilii creșteau legume și fructe ca sursă de mâncare și pentru ridicarea moralului
Fotojurnalistă germană de origine evreiască, cunoscută pentru fotografiile pe care le-a realizat în timpul Războiului Civil din Spania

Capitolul 2 *Ian*

Aprilie 1950
Köln, Germania

De cele mai multe ori, ei încercau să fugă.

Preț de o clipă, partenerul lui Ian Graham a ținut pasul cu el, dar, cu toate că Tony era cu peste zece ani mai tânăr, era și mai scund cu jumătate de cap, iar pasul mai lung îl ajuta pe Ian să se apropie mai mult de prada lor: un bărbat între două vârste, îmbrăcat în costum cenușiu, care ocolise cu disperare o familie germană ce pleca de la plajă cu prosoapele ude. Ian și-a iuțit pasul și a simțit cum îi zbura pălăria de pe cap, însă nu s-a obosit să-i strige bărbatului să se oprească. Nu se opreau niciodată. Goneau până la capătul lumii, numai să scape de lucrurile pe care le făcuseră.

Nedumerită, familia germană se oprise și se uita la ei. Mama avea brațele încărcate de jucării de plajă – o lopățică și o găletușă roșie plină-ochi cu nisip ud. Ian a schimbat direcția și a înșfăcat găletușa din mâna femeii, în timp ce i-a strigat „Scuzele mele!“, a încetinit destul cât să poată ochi ținta și a aruncat găletușa drept la picioarele fugarului. Individul s-a împiedicat, s-a clătinat, a dat s-o ia din nou la sănătoasa, numai că Tony trecuse deja în viteză pe lângă Ian și s-a aruncat peste bărbat, doborându-l. Ian a derapat în încercarea de a se opri lângă cei doi care se rostogoleau, apoi și-a dus mâna la piept, în timp ce gâfâia de mama focului. A recuperat găletușa și, cu o plecăciune și un zâmbet, i-a înmânat-o mamei, care urmărise, șocată, scena.

– La dispoziția dumneavoastră, doamnă! i-a spus el femeii, după care s-a întors spre pradă și s-a uitat la tipul care stătea făcut ghem pe alee și scâncea sub Tony. Sper că nu i-ai tras vreun pumn, l-a avertizat pe partenerul lui.

– L-a ajuns din urmă povara propriilor păcate, nu pumnul meu.

Tony Rodomovsky și-a îndreptat spatele: douăzeci și șase de ani, piele măslinie, ochi negri și intenși, de european, ifose de yankeu neîngrijit. Ian îl cunoscuse după război, pe când Tony era un tânăr sergent prin vinele căruia curgea sânge polono-maghiar, crescut în Queens și care purta cea mai neglijent călcată uniformă din câte avusese Ian neplăcerea să vadă până atunci.

– Mișto ai aruncat găleata, așa, cu boltă, a continuat Tony, vesel. Nu-mi spune că ai fost *pitcher* la Yankees.

– Am jucat bowling împotriva echipei Eton într-un meci acasă, în ’29, i-a spus Ian în timp ce își recupera pălăria de fetru boțită, pe care și-a îndesat-o apoi peste părul negru, străbătut de șuvițe grizonante de când cu Omaha Beach[6]. Te descurci de-aici?

Tony s-a uitat la bărbatul pus la pământ.

– Ce părere ai, domnule? Vrei să continuăm discuția pe care o aveam înainte să aduc vorba de o anumită pădure din Estonia și de diversele tale activități de acolo, moment în care ai decis să îți exersezi dibăcia la atletism?

Bărbatul a început să plângă. Ian s-a uitat spre lacul albastru ce scânteia în soare, împotrivindu-se senzației bine-cunoscute de dezamăgire. Individul care zăcea pe jos și care vărsa lacrimi amare fusese SS *Sturmbannführer*[7] în Einsatzgruppe D[8], cel care ordonase împușcarea a o sută cincizeci de bărbați în Estonia anului 1941. *Mai mult de-atât*, și-a spus Ian. Acele plutoane ale morții băgaseră în pământ, în gropi neîncăpătoare, sute de mii de oameni. Dar o sută cincizeci era cifra pe care o avea din documentația de la biroul său din Viena: mărturiile celor doi supraviețuitori cu fețe pale și mâini tremurânde, care reușiseră să fugă. O sută cincizeci era suficient pentru ca monstrul să fie dus la judecată, poate chiar ca să i se pună ștreangul de gât.

Astfel de momente ar fi trebuit să debordeze de glorie, dar niciodată nu se întâmpla asta. Atunci când îi vedeai în carne și oase, monștrii arătau de fiecare dată la fel de banal și de penibil.

– N-am făcut-o, a gâfâit bărbatul printre lacrimi. N-am făcut ce zici tu că am făcut.

Ian îl privea fără să spună nimic.

– Am făcut doar ce au făcut și ceilalți. Ce mi s-a ordonat să fac. Era *legal*…

Ian s-a așezat într-un genunchi lângă individ și i-a ridicat bărbia cu un deget. A așteptat ca ochii lui înroșiți de plâns să-i întâlnească privirea.

– Puțin îmi pasă de ordinele tale, a spus el încet. Puțin îmi pasă dacă era legal pe vremea aia. Puțin îmi pasă de scuzele tale. Ești un lacheu criminal dezgustător, lipsit de suflet, iar eu o să am grijă să ajungi în fața unui judecător.

Bărbatul a tresărit. Ian s-a ridicat și s-a întors, stăpânindu-și furia cruntă înainte să răbufnească și să-l bată măr. De fiecare dată când auzea aceeași replică nenorocită legată de ordine, îi venea să le taie beregata. *Cu toții spun asta, nu?* În momentul ăla îi venea să-și înfigă mâinile în gâtul lor și să-i privească în ochi în timp ce se sufocau cu scuze cu tot.

„*O,* minte*, ai fugit la vite brute, Și oamenii-și pierdură judecata!*“[9] Ian a expirat lent și controlat. *Dar nu și eu*. Controlul este ceea ce separă oamenii de animale, iar *ei* erau animalele.

– Păzește-l până la arest, i-a spus concis lui Tony, după care s-a întors la hotel ca să dea un telefon.

– Bauer, a răspuns o voce răgușită.

Ian a dus receptorul la urechea dreaptă, cea mai puțin afectată de nefericitul raid aerian din Spania, în ’37, și a trecut la germană, cu toate că știa că avea încă accentul britanic glacial, oricât de mulți ani ar fi petrecut în străinătate.

– L-am prins.

– Așa! O să încep să-l presez pe procurorul general de la Bonn ca să îl judece mai repede pe *Hurensohn*[10].

– Fă-l să se miște repede, Fritz! Vreau ca nenorocitul ăsta să ajungă în fața celui mai aspru judecător din Bonn.

Fritz Bauer a mormăit. Ian parcă-și și vedea prietenul cum stătea la biroul lui din Braunschweig, cu smocurile de păr alb în jurul cheliei, fumând țigară de la țigară. În timpul războiului fugise din Germania în Danemarca și apoi în Suedia, cu puțin înainte să i se aplice pe braț banderola cu steaua galbenă și să fie transportat în est. El și Ian se cunoscuseră după primele procese de la Nürnberg, iar cu câțiva ani în urmă, atunci când echipele oficiale de investigare a crimelor de război fuseseră obligate să-și înceteze activitatea din lipsă de fonduri și Ian își începuse propria operațiune cu Tony, apelase la Bauer.

– Noi îi găsim pe cei vinovați, îi spusese Ian la un pahar de scotch și jumătate de pachet de țigări, iar tu ai grijă să fie judecați.

– N-o să ne facem prea mulți prieteni, îl avertizase Bauer cu un surâs trist. Și avusese dreptate.

Era posibil ca tipul pe care-l prinseseră astăzi să ajungă în închisoare pentru crimele lui, dar era la fel de posibil să scape doar cu o mustrare sau să nu fie judecat deloc. Trecuseră cinci ani de când se terminase războiul și lumea mergea mai departe. Cui îi mai păsa de pedepsirea vinovaților?

– Lăsați-i în pace, îl sfătuise un judecător pe Ian nu demult. S-a terminat cu naziștii. Rușii să vă fie grija acum, nu nemții.

– Iar dumneata să ai grija următorului război, îi răspunsese Ian, fără ocolișuri. Cineva trebuie să curețe după ăsta care tocmai s-a încheiat.

– Cine-i următorul pe listă? a mai întrebat Bauer la telefon.

Die Jägerin, s-a gândit Ian. *Prădătoarea*. Dar de ani întregi nu se mai știa nimic de ea.

– Sunt pe urmele unui paznic de la Sobibór. O să-i completez dosarul atunci când ajung la Viena.

– Agenția ta are deja ditamai reputația. Al treilea arest pe anul ăsta…

– Nici unul dintre peștii cei mari.

Eichmann, Mengele și Stangl erau numele celebre la care Ian nu avea cum să ajungă, dar nu-l deranja foarte tare asta. Nu putea pune presiune pe

guvernele străine, nu putea duce lupta pentru deportările în masă, dar ceea ce putea să facă era să caute criminalii de război mai puțin celebri, care se ascundeau prin Europa. Și erau mulți, funcționari și paznici de lagăre care avuseseră și ei rolurile lor în marea mașinărie a morții din timpul războiului. Nu puteau fi cu toții judecați la Nürnberg fiindcă nu existau destui oameni, destui bani și nici măcar destul interes într-o chestiune de o asemenea amploare. Astfel că ajungeau la tribunal doar câțiva – câți începeau pe băncile sălii de judecată în unele cazuri, ceea ce lui Ian i se părea al naibii de ironic și de înfiorător, în vreme ce restul se duceau pur și simplu acasă. După război se întorceau la familiile lor, își puneau uniformele în cui, poate că-și schimbau numele sau se mutau în alt oraș dacă erau destul de prevăzători… dar tot se întorceau în Germania și se prefăceau că nu se întâmplase nimic.

Oamenii îl întrebau uneori pe Ian de ce renunțase la slujba cutezătoare și fascinantă de corespondent de război în favoarea acestei bătăi de cap, a acestei alergături perseverente și anoste după criminali de război. Petrecuse o viață vânturându-se de pe un front pe altul, de la un editorial la altul, oriunde l-ar fi dus acestea, începând cu ascensiunea la putere a lui Franco în Spania, până la căderea Liniei Maginot și la tot ce se petrecuse după aceea. Scria un articol cu termen-limită, gârbovit într-un cort care abia dacă-l ferea de soarele deșertului, sau juca pocher într-un hotel bombardat, în timp ce aștepta să fie transferat, sau stătea cu picioarele în apa mării și vomita, în timp ce vasul de debarcare, plin cu soldați verzi la față, se apropia de plajă… Veșnic între groază și chin, între chin și groază, veșnic oscilând între cele două de dragul unui articol lângă care să-i apară numele.

Renunțase la toate astea în favoarea unui birou mititel din Viena, pe care zăceau vrafuri de liste, în favoarea unor interogatorii interminabile cu martori circumspecți și cu refugiați în doliu, în favoarea unei munci lipsite de orice fel de recunoaștere publică.

– De ce? îl întrebase Tony curând după ce începuseră să lucreze împreună, în timp ce arăta spre cei patru pereți ai biroului lor sumbru. De ce ai trecut

de la aia la asta?

Ian îi zâmbise scurt și pieziș.

– Pentru că e aceeași muncă, pe bune. Spui lumii ce lucruri infernale s-au petrecut. Dar în timpul războiului, atunci când scriam la mașină articolele, unde ajungeam cu cuvintele? Nicăieri.

– Să știi că am cunoscut pe front o grămadă de băieți care trăiau pentru ceea ce scriai tu. Ziceau că, în afară de articolele lui Ernie Pyle, ale tale erau singurele care li se adresau infanteriștilor din tranșee și nu generalilor din corturi.

Ian a ridicat din umeri.

– Dacă mi-o luam și eu în vreunul dintre bombardamentele asupra Berlinului pe când însoțeam una dintre echipele Lancaster, sau dacă eram aruncat în aer atunci când mă întorceam din Egipt, ar fi fost sute de jurnaliști care m-ar fi putut înlocui. Oamenii chiar *vor* să citească despre război. Dar acum e pace și nu vrea nimeni să audă despre criminali de război care scapă basma curată, a spus el, făcând din nou același gest spre cei patru pereți ai biroului. Acum nu mai scriem titluri de ziar, ci *facem* parte din ele, cu fiecare arestare în parte. Cu fiecare picătură ezitantă de cerneală tipografică în parte. Și, spre deosebire de toate editorialele pe care le-am scris despre război, nu se așază prea mulți oameni la coadă în spatele nostru ca să se ocupe de ceea ce facem noi. Știi ce facem noi aici? Realizăm ceva mult mai important decât lucrurile pe care am reușit să le spun vreodată într-un articol. Pentru că nu vrea nimeni să audă ce avem noi de spus și cineva trebuie să-i facă pe oameni să asculte.

– Atunci de ce nu publici nimic despre capturile noastre? a ripostat Tony. Poate că ar asculta mai mulți oameni dacă ți-ar vedea semnătura în mijlocul paginii.

– Prefer să fac decât să scriu.

Ian nu mai scrisese nici un cuvânt după procesele de la Nürnberg, cu toate că era jurnalist de la vârsta de nouăsprezece ani. Un băiat deșirat, care fugise

din casa tatălui său strigând că se ducea să își câștige naibii pâinea singur, nu să-și petreacă viața într-un club, cu un scotch în mână, și să se plângă cum se ducea țara de râpă. Petrecuse mai mult de cincisprezece ani aplecat asupra unei mașini de scris, șlefuindu-și proza până la perfecțiune, iar acum nici nu se gândea să-și mai pună vreodată numele pe vreun articol.

A clipit și și-a dat seama cât de mult rămăsese pe gânduri, cu telefonul lipit de ureche.

– Ce ziceai, Fritz?

– Ziceam că ai făcut trei arestări într-un an și că ar trebui să sărbătorești, a repetat Fritz Bauer. Bea ceva și dormi ca lumea.

– N-am mai dormit ca lumea de la Blitz[11], a glumit Ian înainte să închidă telefonul.

Coșmarurile din noaptea aceea au fost de-a dreptul cumplite. Ian a visat parașute care se răsuciseră și se încurcaseră în copacii negri și s-a trezit scoțând un țipăt înăbușit în bezna anonimă a unei camere de hotel.

– Fără parașută, a spus, abia auzindu-și glasul din cauza bătăilor inimii. Fără parașută. Fără parașută.

S-a dus gol la fereastră, a deschis brutal obloanele ca să intre aerul nopții și și-a aprins o țigară care avea gust de canistră de benzină. Avea treizeci și opt de ani, alergase de la un război la altul cutreierând jumătate din lume pentru asta, și a rămas până în zori cu gândul la o femeie care stătea pe malul lacului Rusalka și care-l umplea de o furie incomensurabilă.

– **TREBUIE SĂ faci sex**, l-a sfătuit Tony.

Ian l-a ignorat în timp ce scria repede un raport pentru Bauer la mașina de scris pe care o căra cu el de pe vremea în care alerga prin deșert după băieții lui Patton[12]. Erau în Viena cenușie și mohorâtă, unde clădirea operei de stat, bombardată, rămăsese mărturie a vremurilor de război, dar orașul arăta mult mai bine decât Köln, care fusese bombardat până când nu mai rămăsese decât molozul din el și ajunsese să fie doar un pic mai arătos decât un șantier din jurul unui lanț de lacuri.

Tony a mototolit o coală de hârtie pe care a aruncat-o în Ian.

– Auzi ce zic?

– Nu, i-a răspuns Ian, aruncându-i-o înapoi. Pune-o în coș, că nu avem secretară ca să strângă gunoiul pe care îl faci.

De fapt, Centrul de Documentare a Refugiaților din Viena, aflat pe Mariahilferstrasse, nu avea de nici unele. Echipele de investigație a crimelor de război cu care lucrase Ian după război avuseseră nevoie de ofițeri, șoferi, anchetatori, lingviști, patologi, fotografi, dactilografi, juriști – un necesar de cel puțin douăzeci de oameni bine pregătiți și plătiți – nu că ar fi primit vreodată toate astea, dar măcar încercaseră. Centrul de aici îi avea doar pe Tony – care era și șofer, și anchetator, și lingvist – și pe Ian, care era dactilograf, funcționar și un fotograf deloc talentat. Anuitatea lui Ian de la răposatul lui tată acoperea doar chiria și cheltuielile zilnice. *Doi oameni și două birouri, și ne așteptăm să mutăm munții*, s-a gândit Ian ironic.

– Iar ești dus pe gânduri. Mereu faci asta după un arest. Intri într-o fază monotonă, de parcă ai fi vreun Picasso[13], zise Tony, care sorta un teanc de ziare în germană, franceză, engleză și unele scrise în alfabetul chirilic, pe care Ian nu îl înțelegea. Ia-ți liber astă-seară. Am o roșcată în Ottaring, care are o super colegă de apartament. Scoate-o în oraș și spune-i câteva povești despre cum ai băut cu Hemingway și cu Steinbeck după ce s-a eliberat Parisul…

– Nu era așa de pitoresc cum faci tu să pară.

– Așa, și? Vorbește despre asta! Ai șarm, șefu'! Femeilor le plac tipii înalți, bruneți și tragici. Ești înalt, zvelt și știi povești eroice de război și despre un trecut nefericit.

– Aoleu, mai lasă-mă…

– …spilcuit ca un englez și cu o privire absentă care sugerează că *nu o să înțeleagă nimeni niciodată prin ce ai trecut*. Crede-mă, toate femeile pică pe spate la faza asta.

– Ai terminat? l-a întrebat Ian scoțând coala de hârtie din mașină și lăsându-se pe spate, cu scaunul pe două picioare. Verifică toată corespondența și pe urmă scoate dosarul asistentului lui Bormann.

– Fie, n-ai decât să mori ca un călugăr!

– De ce te suport? s-a întrebat Ian. Ești doar un yankeu incompetent și cretin.

– Iar tu, un englezoi nenorocit și trist, a ripostat Tony, răscolind în dulapul cu dosare.

Ian a rânjit pe ascuns, fiindcă știa foarte bine de ce-l suporta pe Tony. În vreme ce bântuia cele trei fronturi de război cărând după el o mașină de scris și un carnețel, Ian cunoscuse o mie de oameni ca Tony: extrem de tineri, cu uniforme șifonate și care se duceau cu capul înainte în gura tunului. Băieți americani înghesuiți pe nave militare și palizi din cauza răului de mare, băieți englezi care se aruncau în luptă pilotând avioanele de vânătoare *Hurricane* și având o șansă din patru să se mai întoarcă… După o vreme, Ian nu a mai putut să se uite la nici unul dintre ei îndeaproape, știind mai bine decât ei care le erau șansele de supraviețuire. Abia după ce se terminase războiul îl cunoscuse pe Tony, care făcea pe interpretul în anturajul unui general american, care, în mod evident, îl voia judecat la curtea marțială și împușcat pentru insubordonare și neglijență. Ian simpatiza cu sentimentul ăsta acum că sergentul A. Rodomovsky lucra pentru el și nu pentru Armata Statelor Unite, dar Tony era primul soldat tânăr cu care Ian reușise să se împrietenească. Era obraznic, făcea farse și era complet enervant, dar atunci când îi strânsese mâna pentru prima dată, Ian își spusese: *Ăsta n-o să moară.*

Decât dacă-l omor cu mâna mea, se gândea Ian acum, *data viitoare când mă mai calcă pe nervi*. Ceea ce era o posibilitate.

A terminat raportul pentru Bauer, s-a ridicat și s-a întins.

– Ia-ți dopurile de urechi, l-a sfătuit, în timp ce se întindea ca să ia cutia viorii.

– Ești conștient că nu ai nici un viitor ca violonist de concert? l-a întrebat Tony în timp ce răsfoia teancul de corespondență care se acumulase în lipsa lor.

– Nu cânt bine, și totuși, adaug la asta o mare lipsă de pasiune.

Ian și-a lipit vioara sub bărbie și a început să cânte un fragment dintr-o lucrare de Brahms. Muzica îl ajuta să gândească, îi ținea mâinile ocupate, în timp ce creierul trecea în revistă toate întrebările care apăreau cu fiecare nouă vânătoare. *Cine ești, ce ai făcut și unde te-ai duce ca să scapi?* Cânta ultima notă atunci când l-a auzit pe Tony fluierând.

– Șefu'! a strigat el peste umăr. Am vești.

Ian a lăsat arcușul.

– O nouă pistă?

– Da, a răspuns el, cu ochii sclipindu-i a triumf. *Die Jägerin*. Prădătoarea.

Ian a simțit un gol în stomac și parcă s-ar fi cufundat vreme de o veșnicie într-un abis al furiei. A pus vioara la loc în cutia ei, cu mișcări lente și controlate.

– Nu ți-am dat dosarul ăla.

– E cel de la fundul sertarului, cel la care te uiți atunci când crezi că nu sunt atent, a spus Tony. Crede-mă, l-am citit.

– Atunci știi că nu avem de unde s-o luăm. Știm că a fost în Poznań chiar în noiembrie '44, dar asta e tot, a spus Ian simțind cum înlăuntrul lui entuziasmul pornea bătălia cu prudența. Și ce-ai găsit?

Tony a rânjit.

– A fost văzută de un martor mai târziu de noiembrie '44. După război, de fapt.

– *Ce?!* a întrebat Ian, uluit, scoțând din sertar dosarul femeii față de care avea o obsesie personală și aproape scăpându-l din mână la auzul cuvintelor lui Tony. Cine a văzut-o? Cineva din regiunea Poznań sau din personalul lui Frank?

Ian luase urma Prădătoarei în timpul primului proces de la Nürnberg, din gura unui martor care depunea mărturie împotriva lui Hans Frank – guvernatorul general al Poloniei ocupate de naziști, pe care Ian l-a văzut mai târziu (fiind unul dintre puținii jurnaliști care primiseră acces în sala de execuție) cum atârna de ștreang, condamnat pentru crime de război. Printre informațiile despre evreii pe care Frank îi transporta în est, funcționarul povestise și despre o anumită vizită la Poznań. Unul dintre ofițerii SS de rang înalt dăduse o petrecere pentru Frank lângă lacul Rusalka, într-o casă mare, de culoare ocru.

La acel moment Ian avea deja un motiv foarte bun ca să o caute pe femeia care locuise în acea casă, iar funcționarul din boxa martorilor fusese invitat la petrecerea respectivă, a cărei gazdă fusese tânăra amantă a ofițerului SS.

– Pe cine ai găsit? s-a repezit Ian la Tony, cu gura uscată de speranță reînnoită. E cineva care își aduce aminte de ea? Un nume, o nenorocită de poză…

Era cea mai frustrantă fundătură din acel dosar: funcționarul de la Nürnberg o văzuse o singură dată pe femeie și fusese beat pe toată durata petrecerii. Nu își aducea aminte de numele ei și tot ce putuse să descrie era „o femeie tânără, cu părul negru și ochi albaștri". Să pornești pe urmele unei femei fără să știi nimic în afară de o poreclă și de culoarea părului era al naibii de greu.

– Ce ai aflat?

– Dacă nu mă mai întrerupi naibii, o să-ți spun! s-a răstit Tony bătând cu degetele în dosar. În ’45 iubitul ei a fugit în Altaussee. Până acum nu existase nici o dovadă că-și luase amanta cu el din Poznań, dar noile dovezi arată că a luat-o. Pentru că am găsit o fată în Altaussee, a cărei soră lucra cu câteva case mai departe de chiar casa în care își făcuse vizuină iubitul Prădătoarei, împreună cu familia Eichmann și cu restul găștii, în mai ’45. Încă nu m-am întâlnit cu sora, dar aparent își amintește de o femeie care arăta precum Prădătoarea noastră.

– Asta-i tot?

Lui Ian i s-a stins pe loc licărul de speranță, fiindcă își amintea de drăgălașul orășel de pe malul lacului verde-albăstrui, la poalele Alpilor, o văgăună în care se ascunseseră mai-marii naziști odată ce se terminase războiul. Până în mai ’45 forfoteau americanii care făceau arestări. Unii fugari întindeau mâinile ca să li se pună cătușele, alții reușeau să scape. Ofițerul SS al Prădătoarei preferase să moară străpuns de o ploaie de gloanțe decât să fie arestat, iar de ea nu dăduseră.

– Am cercetat Altaussee în lung și-n lat. M-am dus acolo imediat ce am aflat că era locul în care murise iubitul ei. Dacă și ea ar fi fost tot la Altaussee, i-aș fi dat de urmă.

– Știi care-i chestia? Probabil că te-ai dus acolo ca un cerber al Inchiziției spaniole și toată lumea s-a ascuns într-un colț, de frică. Numai subtil nu știi să fii. Arăți ca un buldozer care ar fi studiat la Eton.

– La Harrow.

– Totuna, a spus Tony scoțându-și țigările. Eu am cercetat mai subtil. Mai știi când am bătut toată Austria în decembrie trecut, în căutarea pazniculuide la Belsen[14], care s-a dovedit că fugise în Argentina? În weekenduri mă duceam la Altaussee și puneam întrebări. Chiar mă pricep la asta.

Era adevărat. Tony putea vorbi cu oricine și, de obicei, o putea face în limba maternă a interlocutorului. Iată de ce se pricepea la acel gen de muncă, al cărei rezultat atârna, de multe ori, de informații pe care le obțineai cu binișorul de la cei suspicioși și precauți.

– De ce ai făcut tot efortul ăsta pe timpul tău? a întrebat Ian. Pentru un caz nerezolvat.

– Fiindcă e cazul pe care-l *vrei* tu! E balena ta albă. Vrei să pui mâna pe toți nenorociții ăștia, a zis Tony făcând un gest spre dulapurile pline ochi cu dosarele criminalilor de război, dar cea pe care o vrei *cu adevărat* este ea.

Nu se înșela. Ian a simțit cum i se încleștau degetele pe marginea biroului.

– Balena albă, a îngăimat cu ironie. Nu-mi spune că l-ai citit pe Melville?

– Evident că nu. Nimeni nu citește *Moby Dick*, dar toți profesorii o trec în bibliografie din exces de zel. M-am dus la oficiul de recrutare a doua zi după Pearl Harbor, așa am scăpat de lectura asta. Tony a luat, fără să clipească, o țigară din pachet. Ce vreau eu să știu e de ce tocmai Prădătoarea?

– Doar i-ai citit dosarul, a răspuns Ian evaziv.

– A, tipa e super periculoasă, nu contest asta. Treaba aia cu cei șase refugiați pe care i-a ucis după ce le-a dat să mănânce…

– Copii, a spus Ian încet. Șase copii polonezi, cu vârste cuprinse între patru și nouă ani.

Tony a înlemnit, vizibil afectat, în timp ce-și aprindea țigara.

– În articolul din dosarul tău scria doar că erau refugiați.

– Redactorul meu a considerat că era un detaliu mult prea înfiorător și nu a vrut să-l includă în articol. Dar erau copii, Tony! spuse Ian, amintindu-și că acela fusese unul dintre cele mai cumplite articole pe care le scrisese vreodată. Funcționarul de la procesul lui Frank a zis că, la petrecerea la care a cunoscut-o, cineva i-a povestit cum ea se debarasase de șase copii ce evadaseră, probabil, dintr-un transport care-i ducea spre est. O povestioară amuzantă, una de spus în timp ce le servești antreuri invitaților. Iar ei au ciocnit câte un pahar șampanie și au poreclit-o „Prădătoarea".

– Mama ei de treabă! a zis Tony foarte încet.

Ian a încuviințat, cu gândul nu doar la cei șase copii necunoscuți care îi căzuseră victime, ci și la alți doi: o tânără plăpândă culcată într-un pat de spital, subnutrită și cu o privire suferindă, și un băiat de numai șaptesprezece ani, care spunea, plin de entuziasm: „Le-am spus că am douăzeci și unu de ani, plec săptămâna viitoare!" Tânăra și băiatul, una – dispărută, celălalt – mort. *E mâna ta*, i-a spus Ian în gând Prădătoarei, care-i umplea nopțile insomniace. *E mâna ta, ticăloasă nazistă!*

Tony nu avusese habar despre această poveste a fetei și a soldatului. Chiar și acum, după mulți ani, pentru Ian era un chin. A dat să pronunțe cuvintele, dar Tony deja nota o adresă, fiindcă trecea de la vorbe la fapte. Deocamdată

Ian s-a calmat, eliberând marginea biroului din strânsoarea infernală în care o ținuse.

– Asta e adresa fetei din Altaussee, cea a cărei soră e posibil să o fi văzut pe Prădătoare, i-a explicat Tony. Eu zic că merită să mergem și să vorbim cu ea față în față.

Ian a clătinat din cap în semn de încuviințare. Orice pistă merita cercetată.

– De când ai numele ei?

– De o săptămână.

– Cum naiba *de o săptămână*?

– A trebuit să ne încheiem socotelile cu urmărirea de la Köln. Și apoi, mai așteptam o confirmare. Am vrut să-ți dau mai multe vești bune și acum chiar pot, a spus Tony bătând cu degetele în scrisoarea din teancul de corespondență și împrăștiind scrumul țigării. A sosit în timp ce noi eram la Köln.

Ian și-a aruncat privirea peste scrisoare, dar nu a recunoscut scrisul cu cerneală neagră.

– Cine e femeia asta și de ce vine la Viena?

Citind semnătura care încheia scrisoarea, a simțit lumea oprindu-se în loc.

– E singurul nostru martor care chiar a întâlnit-o pe Prădătoare față-n față și a supraviețuit, a răspuns Tony. Poloneza – i-am luat declarația și informațiile din dosar.

– A emigrat în Anglia, de ce ai…?

– Numărul de telefon era subliniat. Am lăsat un mesaj. Acum vine la Viena.

– Chiar nu ar fi trebuit să o contactezi pe Nina, l-a certat Ian încet.

– De ce nu? În afară de potențiala pistă legată de Altaussee, e singurul martor ocular pe care-l avem. De fapt, unde-ai găsit-o?

– În Poznań, după retragerea nemților în ’45. Era în spital atunci când mi-a dat declarația, cu toate amănuntele pe care și le amintea, l-a lămurit Ian, amintindu-și foarte bine de tânăra fragilă din patul de spital, îmbrăcată cu

un halat de împrumut de la Crucea Roșie poloneză, din care membrele îi ieșeau precum niște bețe. Nu ar fi trebuit s-o plimbi prin jumătate din Europa.

– A fost ideea ei. Eu voiam doar să vorbim la telefon, ca să văd dacă mai puteam afla ceva despre ținta noastră. Dar dacă are chef să vină aici, haide să profităm!

– Întâmplător, femeia asta este și…

– Ce?

Ian a tăcut. Mirarea și frământarea lui se domoleau, iar în locul lor se năștea o oarece bucurie diabolică. Foarte rar apuca să-și vadă partenerul contrariat. *Dacă-mi faci surprize din-astea*, și-a spus el, *meriți să-ți fac și eu una*. Ian nu ar fi ales să dezrădăcineze această floare frântă care era Nina Markova și s-o facă să traverseze jumătate de continent, dar femeia era deja pe drum și, fără urmă de îndoială, prezența ei avea să fie utilă din mai multe motive… inclusiv faptul că se întorcea roata și-i dădea lumea peste cap lui Tony, lucru pe care Ian îl făcea bucuros, oricât nu se mândrea el cu asta. Mai ales că acest partener începuse să-și bage nasul în cazurile lui, pe la spate. Mai ales în cazul *ăsta*.

– Ce anume?

– Nimic, a răspuns Ian, gândindu-se că, pe lângă faptul de a-l fi adus pe Tony în situația de a-i fugi pământul de sub picioare, poate că-i făcea bine s-o revadă pe Nina, ei doi chiar având multe chestii de discutat, lucruri fără nici o legătură cu cazul. Doar ai grijă cum te porți, a adăugat, fiind cât se poate de sincer. Pe ea războiul a afectat-o mai rău decât pe alții.

– O să mă port cu mănuși.

AU TRECUT PATRU ZILE în care cei doi au fost inundați de depoziții ale refugiaților, care trebuiau organizate pe categorii. Ian uitase cu totul de musafirul ce urma să apară, până când a auzit un răcnet cumplit pe coridor.

Tony a ridicat ochii din declarația pe care o traducea din idiș.

– Iar e jumulită proprietara? a întrebat, în timp ce Ian se îndrepta spre ușă.

Frau Hummel îi bloca vederea cu corpolența ei impresionantă, îmbrăcată cu un capot înflorat, în vreme ce arăta cu degetul la niște urme de noroi de pe jos. Ian parcă zărea vag silueta unei femei considerabil mai subțiri dincolo de proprietară care, deodată, a apucat-o de braț pe nou-venita plină de noroi. Răgetele ei s-au subțiat imediat ce femeia mai slabă a scos pe nevăzute un șiș din bocanc și, fără echivoc, a amenințat-o cu el. Figura nou-venitei era ascunsă de o claie de păr blond-deschis și tot ce putea vedea Ian era cuțitul pe care-l ținea strâns cu tărie în pumn.

– Doamnelor, vă rog! a strigat Tony năvălind în hol.

– *Kraut suka*[15] zice că cheamă poliția! a mârâit musafira.

– E vorba doar despre o mare neînțelegere, a spus Tony vesel, trăgând-o pe *Frau* Hummel din fața femeii și făcându-i acesteia din urmă semn să se ducă la Ian. O să vă rog să discutați tot ce aveți de discutat cu partenerul meu aici de față, *Fräulein*…

– Pe-aici, a îndrumat-o Ian făcându-i semn către ușă, fără să-și ia ochii de la cuțit, căci nu se prea întâmpla ca musafirii să-și facă o intrare atât de dramatică. Aveți treabă la Centrul de Documentare a Refugiaților, *Fräulein*?

Femeia a închis șișul cu lama ascuțită și letală și l-a pus la loc în bocanc.

– Ajuns eu de-o oră, a spus ea într-o engleză amestecată, în timp ce Ian închidea ușa biroului.

Avea un accent ciudat, ceva între engleză și un dialect cu mult mai estic decât ceea ce se vorbea la Viena. Abia când și-a îndreptat și aranjat părul ciufulit și i s-au văzut ochii albaștri și luminoși, lui Ian a început să-i bată inima nebunește.

– Tot nu deosebești pe mine de restul lumii? l-a întrebat ea.

Mama naibii, ce s-a schimbat! s-a gândit Ian.

Cu cinci ani în urmă, ea zăcea pe un pat de spital al Crucii Roșii, moartă de foame, mută și încordată, numai ochii mari și albaștri de ea. Acum părea să fie pe picioarele ei, în putere. Purta niște pantaloni necălcați, cizme până la genunchi, iar în mână bâțâia o șapcă de piele de focă, uzată rău. Părul

șaten și tern de care-și amintea el era acum blond-deschis, cu rădăcini negre, iar ochii îi sclipeau răutăcios, dar vesel.

Ian și-a descleștat, în sfârșit, gura:

– Bună, Nina!

Tony s-a întors călcând apăsat.

– Am potolit-o pe doamna, a anunțat el. Cine ne vizitează? a întrebat apoi, evaluând-o din priviri pe Nina.

Ea părea enervată.

– Trimis o scrisoare. Nu primit?

Vorbește mai bine engleză, și-a spus Ian. Cu cinci ani în urmă abia se putuseră înțelege. Ea nu vorbea engleză aproape deloc pe vremea aceea, iar el nu știa boabă de poloneză. De atunci și până acum comunicaseră doar prin telegrame. Îi bubuia inima-n piept. Asta era acea Nina?

– Așadar, sunteți… a spus Tony, părând derutat și gândindu-se, evident, la descrierea pe care i-o făcuse Ian femeii fragile, care trebuia protejată. Nu sunteți așa cum mă așteptam, domnișoară Markova!

– Nu e domnișoara Markova.

Ian și-a trecut mâna prin păr, regretând că nu-i explicase partenerului său cu patru zile în urmă și că avusese impulsul de a-l lua prin surprindere. Pentru că dacă acum era cineva luat prin surprindere, acela era chiar el, Ian. *Mama naibii!*

– În dosar încă apare numele pe care l-a primit la naștere. Tony Rodomovsky, dă-mi voie să ți-o prezint pe Nina Graham, a spus el referindu-se la femeia din patul de spital, femeia care fusese față-n față cu Prădătoarea și supraviețuise, femeia care stătea acum în aceeași încăpere cu el pentru prima oară în cinci ani, cu un șiș în cizmă și cu un zâmbet pe față. Soția mea.

„Plaja Omaha“ este numele de cod dat unui punct principal de debarcare folosit de Aliați în operațiunea de invadare a Franței, la 6 iunie 1944
Rang paramilitar nazist
Grupare paramilitară nazistă care avea ca misiune anihilarea evreilor şi a romilor
Din discursul lui Marc Antoniu în piesa *Iulius Cezar* de W. Shakespeare
Ticălos – în limba germană în original
Bombardarea continuă a Regatului Unit de către Germania nazistă în perioada 1940–1941
General al armatei americane, care a participat la ambele războaie mondiale
Joc de cuvinte, *blue period* se referă la lucrările monocromatice ale lui Picasso, în timp ce *blue* în limba engleză înseamnă și „trist“, „melancolic“
Lagăr de concentrare nazist în nordul Germaniei
Kraut = neamț (în limba germană în original); *suka* = cățea (în limba rusă în original)

Capitolul 3 *Nina*

Înainte de război
Lacul Baikal, Siberia

S-a născut din apă de lac și nebunie.

Să aibă lacul în sânge era de așteptat. Așa se întâmpla în cazul tuturor celor născuți pe malul lacului Baikal, vastul lac de rift de la marginea estică a lumii. Orice copil care venea pe lumea asta la malul giganticului lac, care se întindea precum o a doua boltă cerească peste taiga, cunoștea izul feros al apei lui înainte să știe ce gust avea laptele matern. Dar în sângele Ninei Borisovna Markova se strecurase nebunia, asemenea unor striații profunde în gheața lacului pe timp de iarnă. Și asta, pentru că toți cei din familia Markov erau duși cu pluta, lucru știut de toată lumea. Fiecare în parte era arogant și avea o privire sălbatică. Cu toții erau turbați precum vârcolacii.

– Din mine ies numai odrasle smintite, spunea tatăl Ninei pe când făcea vodcă în coliba de vânătoare din spatele casei. Toți băieții mei sunt răufăcători și toate fetele mele sunt curve!

După ce zicea asta, se punea pe împărțit pumni în stânga și-n dreapta cu labele lui mari și murdare, iar copiii șuierau și fugeau din calea lui ca niște animăluțe cu ghearele ascuțite. Nina o încasa mai mult decât ceilalți pentru că era singurul copil mai mic și cu ochi albaștri dintre toate surorile înalte, cu ochi negri, și dintre frații înalți și cu ochi negri. Cum dădea cu ochii de ea, privirea tatălui se întuneca.

– Mama ta a fost rusalcă, mârâia el, zgribulit în cămașa acoperită în mare parte de o barbă neagră și deasă.

– Ce-i aia rusalcă? a întrebat Nina în sfârșit, pe când avea zece ani.

– O vrăjitoare a lacului, care vine la mal târându-și părul lung și verde, ispitește bărbații și-i duce la moarte, i-a explicat tatăl ei, pregătindu-se de o lovitură pe care Nina a fentat-o cu o viteză ametitoare.

Ăsta era primul lucru pe care-l învățau copiii familiei Markov: să se ferească. Apoi învățai să furi, să te bați pentru o porție amărâtă de borș apos și o bucată de pâine tare ca piatra, pentru că altfel nu-ți dădea nimeni, niciodată. Apoi învățai să te lupți – pe când ceilalți băieți din sat învățau să prindă pești în plasă și să vâneze foci, iar fetele învățau să gătească și să repare plasele de pescuit, băieții Markov învățau să se bată și să bea, iar fetele Markov învățau să se bată și să și-o tragă. Iar cu asta se termina școala lor și după aceea începeau să plece de acasă.

– Găsește-ți un bărbat care să te ia de aici, o sfătuise sora imediat mai mare pe Nina.

Olga își strângea hainele. Avea cincisprezece ani, se rotunjea la trup și deja privea spre vest, înspre Irkuțk, cel mai apropiat oraș mare, la depărtare de câteva ore de orizontul siberian. Nina nici nu-și putea închipui cum arăta un *oraș*. Tot ce văzuse până atunci fuseseră cele câteva cocioabe care ar fi trebuit să poarte numele de sat, bărcile de pescuit argintii și împuțite din cauza solzilor de pește și întinderea nesfârșită a lacului.

– Fă-ți rost de un bărbat, a repetat Olga, pentru că numai așa scapi de aici.

– O să găsesc altă soluție, a spus Nina atunci.

Olga a zgâriat-o dușmănos în loc de rămas-bun și dusă a fost. Nici unul dintre frații Ninei nu se mai întorcea vreodată. Era fiecare pentru el, iar Nina nu le-a simțit lipsa până în clipa în care a rămas singură, doar cu tatăl ei.

– Rusalcă mică și nenorocită! striga el izbind-o pe fată de toți pereții, în timp ce ea zgâria și mârâia la mâna care o apuca de părul răvășit. Ar trebui să te arunc la loc în lac!

Totuși, nu reușea să o sperie prea tare. Oare nu erau toți tații la fel ca și el? În lumea ei mică, părea la fel de uriaș ca lacul. Într-un fel, el era lacul. „Marele Bătrân“ era porecla pe care o mai foloseau sătenii atunci când

vorbeau despre lac. Unul dintre Bătrâni era o întindere albastră care-și aducea valurile până în pragul ușii lor, iar celălalt bătrân o dădea pe Nina cu capul de toți pereții.

Nu era mereu atât de violent. Atunci când se afla în toane bune, cânta cântece vechi despre Moș Gerilă și Baba Yaga[16], timp în care își ascuțea cuțitul pe care-l purta mereu prins la brâu. Când era așa de binedispus, îi arăta Ninei cum să tăbăcească pielea focilor pe care le împușca cu o carabină veche, pe care o ținea agățată deasupra ușii. O lua pe Nina la vânătoare și o învăța cum să pășească în zăpadă, în liniște perfectă. Atunci n-o numea rusalcă, o trăgea de ureche și-i zicea „mica prădătoare".

– Dacă e să te învăț ceva, i-a șoptit el, haide să-ți arăt cum e să te miști prin lume fără să scoți un sunet, Nina Borisovna. Dacă nu te aude dușmanul venind, nu poate pune mâna pe tine. Pe mine încă nu m-au prins.

– Cine, tată?

– Oamenii lui Stalin, a pufnit el. Ăia care te pun la zid și te împușcă dacă spui adevărul. Tovarășul Stalin ăla e un porc mincinos și criminal, care se cacă pe omul de rând. Te omoară dacă zici așa ceva, dar numai dacă te prind. Așa că mergi pe vârful picioarelor și nu-ți vor da niciodată de urmă. În schimb, tu îi vânezi pe ei.

Și o ținea așa cu orele, până când Nina adormea. „Tovarășul Stalin e un porc georgian, tovarășul Stalin e un căcăcios criminal."

– Nu-l mai lăsa să zică din-astea, îi șopteau Ninei bătrânele care făceau negoț cu haine, atunci când fata se ducea la târg. Nu suntem chiar așa de departe de lume ca vorbele lui să nu ajungă la urechile cui nu trebuie. Taică-tău o să fie împușcat dacă nu se potolește, și-i omoară și pe vecini.

– Zice că și țarul era un căcăcios nenorocit, le spunea Nina. Și evreii, și bășținașii, și vânătorii de foci care lasă leșurile pe malul nostru. Crede că totul și toată lumea e de rahat.

– E altceva când zice asta despre tovarășul Stalin!

Nina a ridica din umeri. Nu-i era teamă de nimic. Ăsta era alt blestem al familiei Markov. Nici unul dintre ei nu se temea de sânge, sau de beznă, sau de legenda Babei Yaga care se ascundea printre copaci.

– Babei Yaga îi e frică *de mine*, i-a zis Nina unui copil din sat atunci când s-au certat la cuțite pentru o păpușă ruptă. Și ție ar trebui să-ți fie frică de mine!

Nina a câștigat păpușa, fiindcă mama celuilalt copil i-a aruncat-o în față și și-a făcut cruce după vechea datină, așa cum făceau oamenii înainte să învețe că religia era opiul maselor.

– Ești netemătoare, deci, a spus tatăl Ninei atunci când a aflat. De-aia o să-mi moară toți copiii înaintea mea. Dacă nu te temi de nimic, devii prost. Mai bine să te temi de ceva, Nina Borisovna. Pune toată groaza ta în chestia aia, ca să fii cât de cât prevăzătoare.

Nina și-a privit, curioasă, tatăl. Era o matahală, și feroce ca un lup. Nu și-l putea imagina temându-se de ceva.

– Ție de ce ți-e frică, tată?

El și-a pus buzele la urechea ei.

– De tovarășul Stalin. Altfel de ce aș trăi pe malul unui lac cât marea, la marginea cea mai estică a pământului, unde se termină totul?

– Ce e la marginea cea mai vestică, unde se termină totul? a mai întrebat Nina, căci soarele se ducea să moară în vest și cea mai mare parte din lume se afla la vest de locul acela, dar ea nu știa mai mult de atât, iar în sat era un singur profesor, la fel de neștiutor ca și copiii cărora le preda. Ce e cel mai la vest?

– America? a încercat tatăl Ninei să răspundă, ridicând din umeri. Demoni fără de Dumnezeu. Mai răi decât Stalin. Să te ferești de americani.

– Nu mă prind ei pe mine, a declarat ea în timp ce dădea din degetele de la picioare. Merg pe vârfuri.

El a ridicat paharul de vodcă în cinstea acestei replici, a luat o gură și i-a oferit unul din rarele lui zâmbete pline de entuziasm. Era o zi bună. Dar

zilele lui bune tot la cele rele se întorceau, numai că asta n-o deranja, fiindcă era iute și silențioasă, nu se temea de nimic și se putea feri de orice.

Până în ziua în care a împlinit șaisprezece ani, ziua în care tatăl ei a încercat s-o înece în lac. Nina stătea pe mal, într-un amurg rece și pur. Lacul înghețat era acoperit de un strat verde-închis ca de sticlă, atât de transparent încât prin el i se vedea, hăt-departe, fundul. Pe timpul zilei, atunci când se încălzea suprafața, se deschideau crevasele pârâind și tunând de parcă înseși rusalcele lacului duceau un război în adâncuri. Aproape de mal se înălțau, unele peste altele, cioburi de gheață turcoaz mânate acolo de vântul iernii, ale căror grămezi ajungeau peste înălțimea Ninei. Cu câțiva ani în urmă, acele valuri înghețate înaintaseră așa de mult pe mal încât gara Tanhoi fusese înghițită în întregime de gheața albastră împinsă de vânt. Nina stătea în haina ei amărâtă de iarnă, cu mâinile băgate în buzunare și se întreba dacă avea să mai fie acolo anul următor și să vadă cum se dezgheța lacul. Avea șaisprezece ani. Toate surorile ei plecaseră de-acasă înainte de vârsta aceea, cele mai multe dintre ele cu burta la gură. „Toate sunt o apă și-un pământ“, se șoptea prin sat. „Toate ajung niște nenorocite“.

– Nu-mi pasă dacă ajung o nenorocită, a spus Nina cu voce tare. Dar nu vreau burtă mare.

Numai că fiicele tatălui ei doar asta păreau să facă, creșteau, se înmulțeau și fugeau. Nina lovea malul cu piciorul pe când a ieșit tatăl ei din cocioabă, gol până la brâu, nepăsător în fața frigului. Avea brațele străbătute de dragoni și șerpi tatuați cu stângăcie, iar trupul îi dogorea. O făcuse iarăși lată, băgase cu nemiluita vodcă în el și mormăia de zile întregi numai tâmpenii, dar acum părea din nou lucid. S-a uitat la ea, o vedea pentru prima oară în ziua aceea, iar ochii i-au sclipit într-un mod neobișnuit.

– Marele Bătrân te vrea înapoi, a început el ca și cum ar fi stat la taclale cu ea.

A sărit după Nina precum un lup, cu toate că ea apucase să facă trei pași iuți spre pădure, înainte ca laba imensă să o înșface de păr și să o tragă din

picioare. A căzut atât de rău de pământ încât lumea s-a răsturnat, iar atunci când și-a venit în simțiri era întinsă pe spate și lovea țărâna cu ciubotele în timp ce tatăl ei o târa pe suprafața ca de sticlă a lacului.

În perioada asta a anului gheața era mai groasă decât înălțimea unui om, dar, acolo unde se subțiase, se vedea apa. Profesorul din sat, mai puțin ignorant în privința lacului decât în oricare altă privință, spunea ceva despre canalele de apă mai calde, care urcau în spirală din rifturile adânci, destul cât să producă găuri la suprafață, iar acum tatăl ei o târa pe gheață spre una dintre găurile de primăvară. Apoi el s-a lăsat în genunchi, a spart crusta subțire și i-a băgat capul în apa rece.

În acel moment pe Nina a cuprins-o frica, străină și tăioasă precum gheața proaspăt formată. Nu-i fusese frică nici chiar atunci când taică-său o târâse de păr pe lac, fiindcă totul se petrecuse foarte repede. Dar în timp ce o înghițea apa întunecată, groaza năvălea asupra ei asemenea unei avalanșe. Răceala apei a cuprins-o și vedea adâncul lacului care se întindea sub ea până departe, albastru-verde și fără fund, iar ea a deschis gura ca să țipe, dar pumnul de fier al lacului a izbit-o în gură și frigul a paralizat-o.

La suprafață, trupul i se zbătea în strânsoarea tatălui ei, care o ținea de păr. Mâna lui ca de oțel îi împingea capul din ce în ce mai adânc, dar a reușit să-și elibereze un picior și să-l izbească în coaste. El a scos-o din apă înjurând, iar Nina a apucat să tragă o gură de aer care i-a străpuns plămânii ca un pumnal încins. Abia dacă auzea suduielile lui taică-său. El i-a dat drumul și a întors-o pe spate, doar ca s-o apuce de gât.

– Înapoi în lac cu tine, i-a șoptit, du-te acasă!

Și i-a împins din nou capul sub apă. De data asta putea să vadă, printre vălurele, dincolo de tatăl ei, cerul în lumina amurgului.

Ridică-te, și-a spus în gând, incoerentă, cuprinsă din nou de spaimă, *ridică-te cât mai repede* – și a întins mâna pe pipăite, dar nu cerul l-a atins. Ci briceagul închis care îi atârna lui la brâu.

Nici nu-și simțea degetele atunci când a apucat mânerul. Era prinsă între fălcile frigului ce devenea din ce în ce mai strașnic, dar a văzut cu ochii ei cum a ridicat mâna prin apa lacului care o îneca, cum a smuls briceagul și cum a tăiat, cu disperare, în carnea mâinii lui taică-său. Apoi nu l-a mai văzut. Nina a țâșnit din apă urlând, când un ciob de gheață spartă de pe marginea copcii i-a crestat pielea gâtului. Dar, oricum, era liberă și încă strângea cuțitul în mână.

Gâfâiau amândoi, fiecare de altă parte a copcii. El se ținea de mâna pe care Nina i-o despicase până la os și din care, pe lacul înghețat, sângele țâșnea în șuvoaie stacojii. Nina s-a ghemuit, tremurând de frig și înnebunită de groază, în vreme ce pe gene și în păr i se formau deja cristale de gheață, iar un șuvoi de sânge îi șiroia și ei din rana de la gât. Ținea în continuare lama îndreptată spre taică-său.

– Dacă te mai atingi de mine, a spus în timp ce clănțănea din dinți, te omor!

– Ești o rusalcă, a murmurat el, șocat de furia ei. Lacul nu-ți va face nici un rău.

Deodată a cuprins-o un tremur violent. *Nu sunt rusalcă*, voia să strige. *Mai bine mor decât să mai ajung vreodată cu capul în apă*. Dar tot ce a îngăimat a fost:

– Te omor, tată, să faci bine să crezi ce-ți spun!

A reușit să se întoarcă cu greu în cocioabă, unde a zăvorât ușa, și-a scos hainele încremenite în ghearele apei înghețate, a făcut focul și s-a târât, goală și tremurând, sub un morman de piei de focă cenușii-argintii. Dacă ar fi fost toiul iernii ar fi murit de șocul frigului, și-a dat ea seama mai târziu, dar gerul făcea loc primăverii și astfel ea izbutise să supraviețuiască.

Tatăl ei și-a petrecut noaptea în cabana de vânătoare, în timp ce Nina tremura sub pieile ei, cu briceagul în mână, izbucnind din când în când în hohote de plâns ori de câte ori se vedea cu capul sub apa care-i umplea gura și nasul cu izul ei de fier.

Am și eu o frică, s-a gândit. Din acea zi, așa cum vedea Nina Markova lucrurile, dacă n-o amenința înecul, nu avea de ce să se teamă. *Pleacă de-aici*, s-a îndemnat singură, apoi s-a strecurat dintre straturile de blană doar cât să găsească vodca tatălui ei, din care a luat câteva guri enorme de alcool uleios și iute. *Pleacă*. Gândul nu-i dădea pace: *Unde să mă duc? Ce se află dincolo de un lac? Ce se află dincolo de înec? Ce se află în vestul îndepărtat?* și alte întrebări lipsite de noimă. Nina și-a dat seama că era destul de beată. S-a acoperit din nou cu pieile și a dormit tun, înainte să se trezească cu o crustă de sânge uscat pe gât, acolo unde ghearele înghețate ale lacului încercaseră să-i ia beregata și cu un singur gând, extrem de cert.

Pleacă.

În folclorul slavic, Baba Yaga este o ființă supranaturală, diformă și feroce. Echivalentul în română ar fi Baba-Cloanța sau Muma Pădurii

Capitolul 4 *Jordan*

Aprilie 1946
Boston

– Șiii a scăpat! Mingea trasă în linie dreaptă trece pe lângă Johnny Pesky, care se aruncă…

– Garrett, i-a spus Jordan prietenului ei, în timp ce în jurul lor, pe stadionul din parcul Fenway, se auzeau din ce în ce mai multe mormăieli de nemulțumire, știu că mingea pe care a tras-o în linie dreaptă a trecut pe lângă Johnny Pesky. După cum vezi, sunt aici și observ cum trece mingea în linie dreaptă pe lângă Johnny Pesky. Nu trebuie să-mi explici pas cu pas.

Era o zi de primăvară perfectă: mirosul gazonului, murmurul mulțimii, zgomotul creioanelor pe cartonașele de scor. Garrett a rânjit.

– Recunoaște, ți-au lipsit întâlnirile noastre la baseball cât timp am fost la instrucție. Chiar și comentariile mele pas cu pas.

Jordan nu se putea abține, așa că a dus Leica la ochi. Cu gropițele lui, cu umerii lați și cu șapca Red Sox trasă peste ochi și care-i acoperea părul scurt și șaten, Garrett era un american get-beget, la fel de drăgălaș precum o reclamă la coca-cola sau un afiș de recrutare. Se înrolase la sfârșitul ultimului an de liceu, oferindu-i lui Jordan inelul clasei lui, însă își rupsese piciorul destul de rău în timpul instrucției de pilotaj, iar încheierea războiului cu Japonia nu mult după aceea îi limitase foarte mult munca în cadrul forțelor armate aeriene. Ea știa că Garrett era foarte afectat de asta, pentru că atunci când se înrolase visase să ia parte la lupte aeriene între avioane de vânătoare deasupra Pacificului, nu să fie eliberat din funcție pe criterii medicale, înainte să apuce să plece din țară.

– Normal că mi-au lipsit întâlnirile noastre la meciurile de baseball, a spus Jordan plină de veselie. Poate că nu la fel de mult cum mi-au lipsit loviturile de trei puncte ale lui Ted Williams în timpul războiului, dar…

Cu un bobârnac, Garrett i-a scos o coajă de alună din coada de cal.

– Fac pariu că arătam mai bine ca Ted Williams în uniforma de pilot.

– Nu mă îndoiesc, pentru că Ted Williams era în marină.

– Ofițerii din marină au fost inventați pentru ca soldații din armată să aibă pe cine să ducă la bal.

– Nu i-aș spune asta nici unuia dintre ei.

– Sunt prea proști ca să priceapă gluma.

A apărut următorul jucător de la Yankee pregătit să lovească mingea, iar Jordan a dus camera la ochi. Numai în laborator avea să vadă dacă rata punctul culminant al loviturii. O sincronizare impecabilă era tot ceea ce-i trebuia unui fotograf bun.

– Vii la masă duminică? a întrebat-o Garrett răscolind în punga cu alune. Părinții mei abia așteaptă să te vadă.

– Mă gândeam că speră să cunoști și tu o colegă de facultate de la Universitatea Boston.

– Haide, lasă, știi că te adoră.

Chiar așa și era, iar Garrett o adora, la rândul lui, ceea ce o mira pe Jordan. Erau împreună de când ea trecuse în clasa a noua și de la bun început Jordan fusese hotărâtă să nu rămână cu inima frântă după ce termina el liceul și își vedea de viață. După absolvirea liceului, băieții plecau la facultate sau la război, dar, orice ar fi ales, își vedeau de viață. Ceea ce era în regulă, pentru că treaba asta cu căsătoritul imediat după absolvire cu iubitul tău din liceu era ridicolă din punctul ei de vedere (orice ar fi spus tatăl ei despre cum îi mersese *lui* strună s-o facă). Nu, la un moment dat, Garrett Byrne avea să-și vadă de viață cu o altă fată și asta urma să-i frângă puțin inima lui Jordan, dar apoi avea să-și ridice fruntea sus, să-și atârne Leica de gât și să plece în zonele de război europene, unde să își ia amanți francezi.

Dar Garrett nu își văzuse de viață. Se întorsese din spital în cârje și reluase obiceiul lor de a merge după-amiaza la meciurile de baseball și duminica la masa de prânz cu părinții lui, care îi zâmbeau larg, de bucurie, lui Jordan, tot așa cum tatăl ei îi zâmbea larg, de bucurie, lui Garrett. Așteptările părinților apăsau ca o povară pe umerii ei, foarte ferm și de neclintit, încât o călătorie prin zonele de război europene, în care să facă fotografii TOATĂ VIAȚA părea la fel de probabilă precum o călătorie pe lună.

– Haide!

Garrett a prins-o cu un braț de mijloc și și-a băgat nasul în urechea ei, lucru care-i dădea fiori.

– Duminică la prânz. Pe urmă putem să mergem la o plimbare cu mașina, sau într-un parc.

– Nu pot, a spus Jordan cu părere de rău. Mă duc la slujbă cu tata și cu doamna Weber.

– Bănuiesc că e serioasă treaba, a rânjit Garrett din nou. Și? Cum e această *Fräulein* a tatălui tău?

– Foarte de treabă.

Mai luaseră o cină împreună, de data asta în micul și impecabilul apartament al lui Anneliese Weber. Fusese caldă și primitoare, făcuse șnițel crocant și un soi de prăjitură austriacă, una cu glazură roz și muiată în rom. Tatăl lui Jordan se topise tot atunci când îl servise Anneliese, iar Jordan deja o adora pe Ruth, care întrebase în șoaptă ce făcea *der Hund*. Totul fusese în regulă, perfect în regulă.

Jordan nu știa de ce, dar nu-și putea lua gândul de la *acea* fotografie. Anneliese Weber, care, într-o lumină și într-o optică bizare, părea la fel de blândă și de primitoare precum o lamă de topor.

– E foarte de treabă, a repetat Jordan.

The Sox au pierdut cu 4-2 și, curând, Jordan și Garrett au ieșit din parcul Fenway alături de restul fanilor, care ronțăiau alune și aruncau cartonașele cu scoruri pe jos.

– Ăsta e anul nostru, a proclamat Jordan. Anul ăsta o să câștigăm tot, simt eu că așa va fi. Mergi cu mine până la magazin? I-am promis tatei să trec pe-acolo.

S-au luat de mână și s-au îndreptat, prin mulțimea de spectatori, spre Commonwealth, timp în care Jordan își potrivea pasul pe măsura lui Garrett, care încă șchiopăta ușor. *Acea zi*, și-a spus ea, era cea care adusese primăvara, după o iarnă mult prea lungă. În vreme ce intrau în zona centrală din Commonwealth, părea că întreg Bostonul se descotorosise de paltoane și ieșise la plimbare, iar figurile care-și pierduseră culoarea pe timp de iarnă priveau încântate spre cer, complet îmbătate de căldură. De-asta iubea Jordan Bostonul – cetățenii săi păreau să fie legați între ei foarte strâns, de parcă locuiau într-un oraș mic, nu într-unul mare. Toată lumea părea să cunoască pe toată lumea, cu suferințe și cu secrete cu tot. Gândindu-se la asta, Jordan s-a încruntat.

– Aș vrea să știu mai multe despre ea, s-a auzit spunând.

– Despre cine? s-a mirat Garrett, care tocmai vorbea despre cursurile pe care urma să le facă începând din toamnă.

– Despre doamna Weber, i-a răspuns Jordan, care se juca cu breteaua aparatului foto.

– Ce vrei să știi? a chestionat-o Garrett.

Era o întrebare rezonabilă. Treceau pe lângă Hotel Vendome și Jordan era cât pe ce să pășească în fața unui Chevrolet coupé. Garrett a tras-o înapoi.

– Ai grijă!

– Asta, a spus Jordan. E grijulie. Nu vorbește prea mult despre ea. Iar atunci când i-am făcut o poză, i-am surprins cea mai bizară expresie.

Garrett a râs.

– Doar nu începe să-ți displacă cineva pentru că a avut o expresie ciudată.

– Pentru fete e normal. Uneori surprinzi un băiat care se uită la tine pe coridorul școlii atunci când crede că nu-l vezi. Și nu mă refer că se uită la fete așa cum se uită băieții, a vrut Jordan să clarifice. Adică se uită la tine

într-un fel care te face să te cutremuri. El nu vrea ca tu să observi asta și poate că expresia durează doar o secundă, dar e suficient ca să te pună pe gânduri, de genul „Nu vreau să fiu singură cu tine".

– Pe bune, se gândesc fetele la chestii din-astea? a întrebat-o Garrett, părând fascinat.

– Nu cunosc nici o fată care să nu se fi gândit la asta, a insistat Jordan. Spun doar că uneori surprinzi pe fața cuiva o privire aiurea, care te pune în gardă. Te face să nu vrei să riști și să-l cunoști mai bine.

– Dar aici nu vorbim despre un băiat care se uită dubios la tine dincolo de ușa dulapului de la școală. E vorba de femeia pe care tatăl tău o invită la cină acasă. Chiar *trebuie* să-i dai o șansă.

– Știu.

– Tatăl tău are intenții serioase cu ea, a comentat Garrett trăgând-o în joacă de coada de cal. Poate că asta e problema.

– *Nu* sunt geloasă! a izbucnit Jordan, înainte să se corecteze. Bine, poate că sunt. Un pic, doar un picușor. Dar vreau și ca tata să fie fericit, pe bune. Iar doamna Weber îi face bine. Se vede asta. Numai că, înainte să mă încred în ea atunci când vine vorba de tata, vreau să aflu mai multe despre ea.

– Păi, întreab-o.

McBride Antiques se afla la colțul dintre Newbury și Clarendon, care nu era cel mai bun cartier pentru cumpărături din Boston, dar era destul de distins. În fiecare dimineață, de când se știa Jordan, tatăl ei mergea pe jos cinci kilometri de acasă până la magazinul care îi aparținuse tatălui *său*, urca acele trepte de piatră roase de vreme, intra pe ușa prevăzută cu un inel antic de bronz, ridica obloanele și dezvăluia vitrina mare, inscripționată cu litere aurite. Acum Jordan s-a încruntat la vederea aranjamentului din vitrină, unde veiozele cu ciucuri și suporturile victoriene de pălării de până atunci fuseseră înlocuite cu un manechin îmbrăcat într-o rochie de mireasă din dantelă foarte veche și cu o tavă de catifea pe care erau expuse mai multe inele sclipitoare cu caboșon. Jordan a urcat treptele în fața lui Garrett și,

deschizând ușa, a auzit dulcele clinchet al clopoțelului. Nu s-a mirat prea tare să-l găsească pe tatăl ei lângă tejgheaua lungă, ținând-o de mână, cu un aer de proprietar, pe Anneliese Weber.

– Am niște vești minunate, don'șoară!

Jordan nu ar fi putut descrie amestecul de senzații care o încercau în acel moment – de ce i s-a strâns inima de bucurie sinceră să vadă fericirea din ochii tatălui ei, care privea mâna stângă a văduvei austriece ornată cu granate și perle… și de ce, în același timp, i s-a strâns stomacul atunci când s-a dus s-o îmbrățișeze pe viitoarea ei mamă vitregă.

„ÎNTREAB-O și gata", spusese Garrett. Jordan a avut ocazia s-o întrebe două zile mai târziu, atunci când, imediat ce s-a întors de la școală, doamna Weber a invitat-o să facă împreună cumpărături de haine pentru nuntă. În timp ce mergeau pe strada Boylston, Jordan încă încerca să găsească o tranziție lină spre întrebările pe care voia să i le pună doamnei Weber, când aceasta a preluat inițiativa.

– Jordan, sper că nu simți că trebuie să-mi spui… mă rog, nu chiar *Mutti*, bănuiesc că pentru tine ar fi „mama" sau „mami", a spus ea, zâmbind la expresia lui Jordan. La vârsta ta ar suna aiurea.

– Puțin.

– Păi, nu trebuie să-mi spui deloc așa. Nu am de gând să-i iau locul mamei tale. Tatăl tău mi-a povestit despre ea și pare să fi fost o femeie încântătoare.

– Nu-mi prea amintesc de ea.

Doar de absența ei, după ce s-a îmbolnăvit, de fapt. Și de toate motivele pe care nu au vrut să mi le spună și pe care a trebuit să le inventez eu.

Jordan ar fi vrut să-și amintească mai mult de-atât. S-a uitat pieziș la Anneliese care parcă plutea în loc să meargă, în haina ei albastră de primăvară, cu poșeta în mâinile înmănușate, abia atingând asfaltul cu călcâiele. Jordan se simțea mare și stângace alături de ea, și goală fără camera foto.

– Mă gândeam să mergem la Priscilla de Boston, a sugerat Anneliese. De obicei îmi croiesc singură hainele, dar pentru nuntă avem nevoie de ceva special. Nu știu dacă ți-a spus tatăl tău care sunt planurile, fiindcă bărbații pot fi foarte vagi atunci când vine vorba despre detalii legate de nuntă. Ne gândeam să o facem pe zi, în tihnă, de-acum în trei săptămâni, doar noi patru la capelă și câțiva dintre prietenii tatălui tău.

– Și din partea ta?

– Nimeni. Nu sunt în Boston de atât timp cât să-mi fi făcut prieteni.

– Serios? a întrebat Jordan, gândindu-se că, pentru o femeie care zisese că încercase din răsputeri să-și facă prieteni într-o țară nouă și a cărei engleză era foarte bună, părea ciudat. Nici măcar un vecin sau cineva de la magazinul de cosmetice, ori vreo mamă din parc?

– Îmi vine greu să vorbesc cu străini, a răspuns ea zâmbind timid. Speram să-mi fii tu domnișoară de onoare.

– Bineînțeles.

Cu toate astea, Jordan își tot punea întrebări: *Ești de atâtea luni în Boston și nu ai nici măcar o singură cunoștință?*

– Eu și tatăl tău am pus la cale un weekend ca lună de miere în Concord, a continuat Anneliese, dacă stai tu cu Ruth.

– Bineînțeles, a asigurat-o Jordan care, de data asta, nu a mai zâmbit forțat. Ruth e adorabilă. Deja o iubesc.

– Are efectul ăsta asupra oamenilor, a confirmat Anneliese.

Jordan a tras aer în piept pe mutește.

– Moștenește părul blond și frumos de la tatăl ei?

Pauză.

– Da.

– Cum ziceai că-l chema? Kurt?

– Da. Ce culoare vrei să porți la nuntă?

Anneliese a pătruns pe ușa buticului și s-a dus la secțiunea cu rochii de mireasă de culoarea fildeșului și cu rochii înflorate pentru domnișoare de

onoare, făcându-i semn vânzătoarei că nu avea nevoie de ajutor.

– Albastrul ăsta? Ar arăta minunat pe pielea ta.

Și-a scos mănușile ca să pipăie materialul cu vârfurile degetelor, iar Jordan i-a privit mâinile lipsite de inele, cu excepția celui de logodnă, împodobit cu granate. Încerca să-și amintească dacă o văzuse vreodată pe Anneliese purtând verighetă, însă era aproape sigură că nu.

– Ai putea purta vechea verighetă, să știi, a încercat ea o nouă tactică.

Anneliese păru să fi tresărit.

– Poftim?

– Tata nu s-ar supăra dacă ai continua să porți verigheta dată de fostul tău soț. Doar a făcut parte din viața ta și sper că nu crezi că ne așteptăm să-l uiți.

– Kurt nu mi-a dat niciodată o verighetă.

– Nu se poartă în Austria?

– Nu, era… a murmurat Anneliese, părând, preț de o clipă, foarte frustrată. Eram săraci, asta-i tot.

Ori poate că ai mințit că ai fost căsătorită, își spunea Jordan în mintea ei. *Poate că nici nu e singurul lucru despre care ai mințit*.

Deodată a auzit glasul tatălui ei, care o certa: „Povești aiurite“.

– Cred că ai dreptate în privința rochiei ăsteia, a spus Jordan uitându-se la rochia bleu, lungă și simplă. Și lui Ruth i-ar sta bine în albastru, căci are ochii negri. Majoritatea blondelor au ochi albaștri, ca ai tăi. Probabil că tot de la tatăl ei a moștenit și ochii.

– Da.

Anneliese pipăia mâneca unui costum roz pal, detensionată din nou.

– Ei bine, e frapant, a spus Jordan din nou, în timp ce încerca să poarte mai departe discuția, căci o interesau nu numai Ruth și primul soț al lui Anneliese, ci tot ce o privea pe această femeie care tresărise doar la simpla menționare a verighetei de la fostul soț. Ruth și-a cunoscut tatăl? a întrebat ea apoi.

– Nu, nu-și aduce aminte de el. Era foarte frumos. Ca și iubitul tău. Vrei să vii cu Garrett la nuntă?

– Va fi la muncă dacă nunta se ține în timpul zilei, căci lucrează peste program pentru șeful lui taică-său. Asta – până în toamnă, când va începe cursurile la Universitatea Boston. Părinții vor ca Garrett să intre în afacerea lor, chiar dacă tot ce vrea el să facă e să piloteze avioane. Garrett nu a apucat să lupte. Și-a rupt piciorul prea rău în timpul instrucției și războiul s-a terminat înainte să apuce să se vindece, așa că l-au trimis acasă devreme. Soțul tău a luptat în război?

– Da, a răspuns Anneliese ridicând o pălărie crem de paie, uitându-se la funda bleu și nepărând să audă întrebarea pe care Jordan tocmai i-o pusese despre familia ei. Ai de gând să te duci cu Garrett la universitate în toamna asta? a întrebat ea în schimb.

– Păi…, a zis Jordan clipind, abătută forțat de la subiect. Mi-ar plăcea, dar tata nu e prea încântat de idee. Crede că, dacă avem o afacere de familie, nu mai trebuie să mă duc la facultate. *Mai ales ca fată*. El nu a făcut studii superioare și mereu zice că nu a regretat nici o clipă.

– Nu mă îndoiesc. Dar tu ai propria cale pe care trebuie să mergi, la fel ca oricare alt om. Poate că noi două l-am putea face să se răzgândească. Până și cei mai vajnici bărbați trebuie călăuziți din când în când, i-a spus Anneliese zâmbindu-i conspirativ și așezându-i pălăria pe cap. Minunat. Ce-ar fi să probezi rochia? Eu, una, cred că o să probez costumul ăsta roz.

Jordan s-a strecurat într-o cabină de probă, distrasă împotriva voinței ei. La început își spusese că o mamă vitregă avea să-i prindă de minune tatălui ei singur. Însă apoi, având în vedere tot ceea ce nu știa despre femeia asta și despre viața ei, tocmai în timp ce drumurile li se intersectau, ajunsese să o perceapă ca pe un motiv de îngrijorare. Nu i se năzărise nici o clipă lui Jordan că o mamă vitregă ar fi putut să fie… ei bine, un aliat. „Poate că noi două l-am putea face să se răzgândească.“ Asta a făcut-o pe Jordan să zâmbească în timp ce-și încheia rochia albastră cu talia cambrată și fusta

vălurită, și asculta foșnetul hainelor lui Anneliese, care se schimba de cealaltă parte a peretelui despărțitor. *Vorbeai serios?* se întreba Jordan. *Sau doar îmi distrăgeai atenția de la întrebări?*

– Frumos, a încuviințat Anneliese atunci când Jordan a ieșit din cabină. Cu nuanța asta de albastru, ai tenul ca piersica.

– Și tu arăți încântător, a spus Jordan cu sinceritate.

Minionă și elegantă într-un costum de culoare trandafirie, Anneliese se învârtea în fața triplei oglinzi. Vânzătoarea își făcea de lucru și ajusta costumul cu ace, iar Jordan s-a apropiat ca să-i îndrepte mâneca lui Anneliese.

– Chiar m-ai ajuta să-l conving pe tata să mă lase să mă duc la facultate? Majoritatea oamenilor îmi spun că e o prostie să vreau așa ceva când am un iubit ca lumea, o slujbă care mă așteaptă la magazin și când deja lucrez în weekenduri.

– Aiurea, a asigurat-o Anneliese netezindu-și jacheta pe talie. Fetele deștepte ca tine – Mai puneți un ac aici? – ar trebui încurajate să vrea mai mult, nu mai puțin.

– Asta ai vrut și tu pe când erai de vârsta mea? a iscodit-o Jordan, neputându-se abține să pună următoarea întrebare. Ai zis că ai fost la facultate. Unde anume?

Ochii albaștri ai lui Anneliese i-au întâlnit privirea în oglindă, preț de o secundă îngândurată.

– Nu prea ai încredere în mine, Jordan, i-a spus într-un final, în engleza ei cu un foarte vag accent. Nu, nu protesta! E absolut normal. Îți iubești tatăl și vrei ce-i mai bun pentru el. Ca și mine.

– Nu-i vorba că… a murmurat Jordan simțind cum îi luau foc obrajii.

De ce trebuie să testezi totul? s-a dojenit singură. *De ce nu poți și tu să dai din gene și să chicotești, ca orice fată normală într-un magazin cu rochii de mireasă?*

– Nu e că n-am încredere în tine, a reluat ea, doar că nu te cunosc și…

Anneliese a lăsat-o să se zbată în chinurile tăcerii care a urmat.

– Nu-i ușor să mă cunoști, a spus ea în cele din urmă. Pentru mine, războiul a fost o perioadă dificilă. Nu-mi place să vorbesc despre asta. Și noi, germanii, suntem mult mai rezervați decât americanii, chiar și în momentele noastre cele mai bune.

– Credeam că ești austriacă, s-a repezit Jordan fără să vrea.

– Sunt, a spus Anneliese întorcându-se ca să-și examineze tivul fustei în oglindă. Dar în tinerețe am studiat la Heidelberg, la universitate, ca să-ți răspund la întrebare. Am studiat engleza și tot acolo mi-am cunoscut și soțul, a încheiat ea zâmbind. Acum, că știi încă un lucru despre mine, putem să terminăm cumpărăturile și să-i căutăm o rochie și lui Ruth? Nu departe de aici e un butic pentru copii.

Fața lui Jordan a rămas îmbujorată și după ce au ieșit din magazin. *Sunt un vierme*, s-a gândit, certându-se, dar Anneliese nu părea să fie supărată pe ea, ci își legăna poșeta și își înălța nasul, adulmecând briza.

– Fostul meu soț ar zice că asta e vreme de vânătoare, a exclamat ea, cu gândul în trecut. Nu mă pricep la vânătoare, însă dintotdeauna mi-a plăcut să mă duc în pădure în astfel de zile. Briza de primăvară îți aduce în nări fiecare aromă în parte…

Jordan se întreba de ce i se strânsese din nou stomacul, căci Anneliese nu făcea decât să fie sociabilă și să poarte o conversație perfect normală. *Pentru că ești geloasă*, și-a spus, însoțindu-și vorbele cu o privire nimicitoare. *Pentru că nu vrei să-l împarți pe taică-tău și o detești pentru asta. Jordan McBride, ăsta e un sentiment urât și scârbos! Și, chiar începând din momentul ăsta, o să te debarasezi de el!*

Capitolul 5 *Ian*

Aprilie 1950
Viena

– Tu, căsătorit? a șuierat Tony, după care l-a luat de-o aripă pe Ian și l-a băgat într-un colț, ca să aibă o mică discuție. De când?

Ian o privea pe femeia care se așezase la biroul lui și care acum ședea sprijinindu-și cizmele de sugativă și ronțăind biscuiți din cutia de tablă.

– E complicat, a zis el în cele din urmă.

– Ba deloc. La un moment dat, tu și femeia asta ați stat unul lângă altul și v-ați spus o grămadă de lucruri de genul „la bine și la rău", și a venit și un „Da" pe urmă. E destul de clar. Și de ce nu mi-ai zis acum patru zile, atunci când te-am anunțat că vine aici? Ai uitat așa, din întâmplare?

– Să zicem că a fost un impuls, nelalocul lui, de a-ți juca o festă.

Tony s-a uitat urât la el.

– Și partea cu floarea fragilă tot o glumă era?

Nu, aia s-a întors împotriva mea. Ian și-o aducea aminte pe Nina, care se bâlbâia la starea civilă trebuind să pronunțe cuvintele străine, și care se legăna pe picioare de slăbită ce era. Întreaga ceremonie durase mai puțin de zece minute: Ian trecuse rapid prin jurămintele lui, îi pusese Ninei pe al patrulea deget inelul cu sigiliu, unde atârna ca o brățară, o dusese înapoi pe patul de spital și imediat după aceea fugise să facă actele și să-și termine articolul despre ocupația orașului Poznań. În prezent, cinci ani mai târziu, se uita la Nina care-și lingea firimiturile de biscuit de pe vârful degetului pe care încă purta inelul. Îi venea mai bine acum.

– Am întâlnit-o pe Nina la Poznań, după retragerea nemților, i-a explicat Ian, dându-și seama că partenerul lui aștepta răspunsuri. Crucea Roșie

poloneză a găsit-o pe jumătate moartă, bolnavă de dublă pneumonie. Trăia în pădure după întâlnirea cu Prădătoarea. În clipa aia părea că putea muri la cea mai mică adiere de vânt.

Nu doar starea fizică fusese problema atunci. Avusese o privire atât de bântuită, încât părea la un pas să-și piardă mințile. Logic vorbind, era normal să se schimbe în ultimii cinci ani, dar ceea ce nu reușea să facă Ian era să o vadă pe această femeie care se afla acum în birou ca fiind aceeași cu fata fragilă din amintirile lui.

Tony îl privea în continuare neîncrezător.

– Te-ai îndrăgostit la prima vedere de singura victimă care i-a supraviețuit Prădătoarei noastre naziste?

– Nu… a spus Ian trecându-și mâna prin păr și întrebându-se de unde să înceapă. Până acum am văzut-o pe Nina de exact patru ori. În ziua în care am găsit-o, în ziua în care am cerut-o de soție, în ziua în care ne-am căsătorit și în ziua în care am urcat-o în tren spre Anglia. Nu avea nimic pe numele ei și era disperată să plece cât mai departe posibil de zona de război, încheie el, amintindu-și că nu prea putuseră să comunice, disperarea ei neavând, însă, nevoie de translator și frângându-i lui inima, oricât s-ar fi împotrivit. Regiunea era un dezastru, ea nu avea acte și nu prea puteam să-mi exercit influența ca s-o scot din purgatoriul în care se afla. Așa că m-am căsătorit cu ea.

Tony s-a uitat lung la el.

– Măi, ce cavaler ești!

– Îi eram dator. Și-apoi, aveam de gând să divorțăm imediat ce primea cetățenia britanică.

– Și de ce n-ați divorțat? Și cum de lucrăm de atâția ani împreună, și totuși, e prima oară când aud că ești însurat?

– Ți-am zis că-i complicat.

– Mai șușotiți mult? i-a întrerupt Nina. Ați terminat?

– Da.

Ian s-a prăvălit pe scaunul din fața ei și s-a uitat la soția lui, doamna Ian Graham. *Măi, să fie!*

– Parcă lucrai în Manchester, a spus el în cele din urmă, căci ultimul schimb de telegrame între ei avusese loc cu patru luni în urmă.

– Și, mă rog, pentru cine lucrezi? a adăugat Tony, care-i aducea o cană cu ceai Ninei.

Încă era consternat. Ian s-ar fi amuzat dacă nu ar fi avut și el același sentiment.

– Lucrez pentru pilot englez. A fost în RAF[17], acum are aerodrom mic. Eu ajut, a spus Nina amestecând în ceai. Aveți gem?

Nu era chiar nepoliticoasă, a decis Ian dintr-odată. Probabil că acum avea treizeci și doi de ani.

L-a privit. Ochii *aceia*, și-a spus el, ochii nu i se schimbaseră. Erau foarte, foarte atenți.

– De ce ai venit? a întrebat-o încet.

– Mesajul, a răspuns ea înclinându-și capul spre Tony. El vrea să ajut să prindeți Prădătoarea. Eu ajut.

– Ai lăsat totul, ai luat primul tren și ai traversat jumătate din Europa doar pentru că ai auzit că avem o pistă în ceea ce-o privește pe Prădătoare?

Soția lui l-a privit de parcă ar fi fost un prostovan, apoi i-a răspuns:

– Da.

Tony a adus borcanul cu gem și s-a sprijinit de birou.

– Sper să-mi spuneți mai multe despre dumneavoastră, doamnă Graham! Devotatul dumneavoastră soț a fost foarte discret.

– Nina, atât. „Doamna Graham“ doar în pașaport.

– „Nina“, ce nume frumos! Ești poloneză?

I-a pus o întrebare în poloneză. Nina i-a răspuns, apoi a revenit la engleză.

– Acum vorbesc englezește. Tu cine ești? Eu uitat să notez nume.

– Anton Rodomovsky, s-a prezentat Tony, luându-i mâna rămasă liberă și făcându-i o plecăciune cu tot șarmul de care era capabil. Fost sergent

Rodomovsky din Armata Statelor Unite, dar atât eu, cât și SU ale A am considerat că experimentul a eșuat. Acum sunt doar Tony: interpret, șoarece de birou și băiat bun la toate.

Femeia a mijit ochii.

– Interpret?

– Când crești în Queens cu atâtea *babușka*[18] cu câte am crescut eu, înveți câteva limbi străine, a spus el, apoi a continuat într-o doară: poloneză, germană, maghiară, franceză. Niște cehă, rusă, română…

Nina și-a luat privirea de la el ca să se uite la Ian.

– Interpret, a zis, de parcă Tony nu era de față. Util. Când plecăm?

– Poftim?

Ian era șocat de felul în care Nina își punea în ceai lingură după lingură de gem. În viața lui nu mai văzuse pe nimeni care să maltrateze în felul ăsta o biată cană cu ceai. Ce mama dracului, era o barbarie!

– Eu ajut să căutăm ticăloasa, a zis Nina calm. Când plecăm și unde mergem?

– Există un martor în Altaussee, care ar putea știi unde s-a dus Prădătoarea după război, a spus Tony.

Din trei înghițituri lungi, Nina și-a băut ceaiul înecat în gem, apoi s-a ridicat și s-a întins asemenea unei pisicuțe vagabonde neîngrijite.

– Plecăm mâine, a hotărât ea. Unde pot dorm?

– Soțul tău locuiește la etaj, a spus Tony. Să-ți duc lucrurile sus?

Ian i-a aruncat o privire ucigătoare.

– Ce? Nu vrem o reuniune pasională? a comentat Tony, nevinovat.

– Să mori de râs, nu alta, a spus Ian fără să se amuze nici un pic.

Să comunice cu Nina cu cinci ani în urmă, pe când o ceruse de soție, fusese cel mai greu lucru pe care-l făcuse vreodată, iar atunci voise să-i spună că nu cerea nimic în schimb, că pur și simplu își plătea o datorie și că nu intenționa să fie răsplătit în nici un fel. Numai ideea că ar fi putut să preseze o femeie slăbită de boală și răvășită de război îl făcea să se simtă ca

un depravat din romanele lui Dickens. Nina își petrecuse noaptea nunții într-un pat de spital, timp în care el făcuse actele pentru „Nina Graham“, ca ea să poată pleca în Anglia imediat după ce o externau.

– Mă îndoiesc că proprietara noastră s-ar bucura să te aibă sub acoperișul ei, a zis Tony. Eu stau cu chirie două străzi mai încolo, la o casnică de treabă. Te conduc acolo, ca să vedem dacă îți dă camera liberă.

Nina a încuviințat și a țâșnit spre ușă. Stătuse ea tolănită și împrăștiase firimituri peste tot, dar de mișcat se mișca precum o felină – un alt amănunt de care-și amintea Ian de-atunci, de când mireasa lui, așa slăbită și tremurătoare cum era, traversase holul spitalului ca o vulpe arctică.

Tony i-a ținut ușa, cu o sclipire suspicioasă în privire.

– Ia zi, a început, imediat ce s-a închis ușa.

Ian s-a întors și a aruncat o privire prin încăpere. O singură vizită scurtă, și era dezastru: urme de noroi, pete de ceai care se uscau pe dosare, o lingură lipicioasă care murdărise sugativa… Ian a clătinat din cap și iritat, și amuzat. *Asta pățești dacă nu depui actele de divorț, Graham!* Întreg mariajul ar fi trebuit să se încheie la un an de la jurăminte, după cum stabilise cu Nina – într-un amalgam de engleză, poloneză și gesturi – pe drumul înapoi de la starea civilă. Se înțeleseseră că aveau să divorțeze imediat ce primea ea cetățenia britanică. Numai că asta durase foarte mult, pentru că el tot pleca în misiunile lui de investigare a crimelor de război, Nina încerca din răsputeri să se obișnuiască cu o Anglie postbelică în care mâncarea era rațională, așa că timpul trecuse. Cam o dată la șase luni Ian îi trimitea o telegramă ca s-o întrebe dacă avea nevoie de ceva. Era adevărat că nu-și cunoștea soția, dar simțise că avea o anumită răspundere să se asigure că femeia fragilă pe care o scosese din Polonia nu era cu totul pierdută în noua ei țară. Și totuși, ea îi refuzase constant ajutorul și, de cele mai multe ori, el uita complet că era căsătorit. Cert era că nu avea în viață nici o femeie care să-i ia locul Ninei.

Curățase mizeria și, până să se întoarcă Tony, revenise la dosarele lui.

– Ai o soție interesantă, a spus acesta fără nici o introducere. Spune-mi, te rog, că ești conștient de faptul că nu e poloneză.

Ian a clipit.

– Ce?

– Nu e limba ei. Nu le are cu gramatica, iar accentul e și mai prost. Nu ai observat că a trecut repede înapoi la engleză, de cum a putut?

Ian s-a rezemat de spătar într-un cot și s-a apucat să ia din nou lucrurile la rând. Cam câte surprize mai avea să-i rezerve ziua asta?

– Și dacă nu-i poloneză, ce e?

Tony își rumega gândurile.

– Ai idee câte bunici și mătuși m-au pocnit cu lingura de lemn pe când eram copil? Toate babele alea cu basmale, care-și bat fetele la cap și se ciondănesc pe tema rețetelor de gulaș?

– Zi odată!

– Sute, fiindcă toate femeile din familia mea trăiesc o veșnicie și, dacă îi mai pui la socoteală pe nași și pe socri – nu doar Rodomovsky, ci și din familiile Rolska și Popa și Nagy și toți ceilalți – s-au dat jos din barcă venind din toaaate locurile de la est de Rin. Era o anume vacă bătrână și rea, verișoara prin alianță a bunicii mele, care vorbea despre iernile din Novosibirsk și își punea gem în ceai…, a încheiat Tony clătinând din cap. Nu știu ce alte minciuni mai spune soția ta, dar dacă e poloneză, eu sunt fan Red Sox. Recunosc un rus când aud unul vorbind.

Ian a simțit cum i se ridicau sprâncenele.

– E rusoaică?!

– *Da, tovarișci*!

S-a lăsat tăcerea. Ian tot întorcea un stilou între degete, foarte lent.

– Poate că nu are nici o importanță, a zis el, mai mult pentru sine decât pentru partener. Era refugiată atunci când am întâlnit-o în Poznań, iar refugiații nu prea fug de un trecut fericit. Mă îndoiesc că povestea ei ar fi mai fericită doar pentru că a început în Uniunea Sovietică și nu în Polonia.

– Ai măcar habar care e povestea ei?

– Nu tocmai.

Bariera limbajului făcuse imposibil schimbul de informații mai mult decât era strict necesar, și-apoi Nina nu reprezentase o sursă pe care s-o fi interogat pentru a obține un editorial. Fusese o femeie la ananghie.

– Era disperată, iar eu îi eram dator. Atât și nimic mai mult.

– Cu ce îi erai dator? a întrebat Tony. Nu o cunoșteai dinainte, cum i-ai fi putut datora ceva?

Ian a tras îndelung aer în piept.

– Atunci când am ajuns la Crucea Roșie poloneză, căutam pe altcineva. Îl chema Sebastian.

Un băiat într-o uniformă prea mare pentru el, șaptesprezece ani avea când îl văzuse Ian ultima oară. „Le-am zis că am douăzeci și unu de ani, plec săptămâna viitoare!“ Chiar și acum, toate acestea îl dureau în clipa în care și le amintea.

– Seb era prizonier de război de când cu bătălia de la Dunkirk, îl țineau într-un lagăr de lângă Poznań**.** Nu l-am găsit pe el, dar am găsit-o pe Nina, care avea plăcuțele lui de identificare și jacheta. Îl cunoștea. Mi-a povestit cât de cât cum murise.

– De unde știi că ți-a spus adevărul? a întrebat Tony încet. A mințit că e rusoaică. Putea să mintă în oricare altă privință. În *toate* privințele.

Ian a întors din nou stiloul în mână.

– Cred că trebuie să am o discuție cu soția mea, a spus el în cele din urmă.

Tony a încuviințat.

– După Altaussee?

– Altaussee are prioritate.

Martorul, Prădătoarea, *die Jägerin*. Asta avea prioritate.

– Nu mi-ai răspuns la întrebare, a zis Tony în cele din urmă. Ce îi datorai Ninei de te-ai căsătorit cu ea fără urmă de ezitare, ca s-o trimiți în Anglia?

– Seb îi promisese să o ducă acolo. I-am împlinit eu promisiunea, a spus Ian privindu-și partenerul. Era fratele meu mai mic. Singurul membru al familiei pe care îl mai aveam. Iar Nina a văzut cum l-a ucis Prădătoarea pe malul lacului Rusalka.

Însă deja îi pătrunsese în vine otrava îndoielii. Dacă ar fi mințit o dată, de ce nu și în privința asta? În noaptea aceea, în vreme ce Ian stătea treaz în dormitorul lui întunecat, cu mintea ocupată de o femeie, nu la Prădătoare se gândea. Se sprijinea de pervazul ferestrei, cu o țigară pe jumătate fumată între buze, și se uita la Viena scăldată în lumina lunii, întrebându-se: *De ce dracu' m-am însurat?*

Royal Air Force, forțele aeriene ale armatei britanice
Femeie în vârstă sau bunică – în limba rusă în original

Capitolul 6 *Nina*

Mai 1937
Lacul Baikal, Siberia

Nina a frânt beregata iepurelui cu o mișcare rapidă și i-a simțit ultima vibrație a inimii cu vârfurile degetelor. Venise primăvara pe lac, iar aerul învia prin pârâitul și mugetul gheții care se spărgea la suprafață în cioburi de toate culorile curcubeului. Țurțurii picurau și apa mușca din mal pe măsură ce se încălzea aerul, dar, în adâncurile îndepărtate, sloiurile de gheață încă pluteau în derivă. Aici, Marele Bătrân deținea controlul asupra anotimpurilor și greu lăsa iarna din gheare.

Nina a așezat cursa de iepuri la loc, sub arbori. Avea deja nouăsprezece ani, o privire prudentă sub șapca diformă din blană de iepure și briceagul veșnic la îndemână. În cea mai mare parte a timpului, tatăl ei era prea beat ca să pună curse sau să vâneze sălbăticiuni, așa că se ocupa Nina de asta. Iepurele pe care tocmai îl vânase avea să ajungă tocăniță, iar pielea putea fie s-o facă mănuși, fie s-o vândă. Vânătoarea îi permitea să supraviețuiască fără ajutorul unui bărbat, însă Nina încă privea fioros și neîncetat întinderea lacului. Trecuseră trei ani de când gâfâise, răpusă, pe gheață, cu genele înghețate și lipite între ele, cu ochii spre cerul vast, spunându-și: *Pleacă de aici!* Trei ani în care se trezise având senzația cumplită că se sufoca și se îneca, cu bietul ei cap vârât sub apa rece. Dar unde era să plece o copilă ca ea, mică și feroce ca un vârcolac, care nu știa decât să urmărească prada și s-o omoare, mișcându-se, în tot timpul ăsta, fără să scoată un sunet?

Habar n-avea, dar trebuia să afle, pentru că altfel urma să moară acolo. Dacă rămânea, Nina era conștientă că lacul avea s-o omoare până la urmă.

Stătea în picioare, ținând de urechi iepurele mort care i se balansa în mână. Era cu gândul la întrebările lipsite de sens pe care și le punea în fiecare dimineață de atâta vreme, iar ziua aceea se putea termina la fel ca celelalte: s-ar fi întors în casă, unde și-ar fi ocolit tatăl care sforăia. Numai că acum Nina a auzit cerul bubuind.

Gornaia? se întreba. Dar încă nu venise sezonul ce aducea cu el vântul năprasnic ce lua naștere în munți, care putea pleca din nord-vest asemenea unei tornade, ca apoi să izbească frenetic lacul și să azvârle pe maluri valuri de trei ori mai mari decât un om. Și apoi ăsta era clar un zgomot mecanic de avion, un zgomot care părea să se audă din toate părțile. Nina și-a pus mâna streașină la ochi, urmărind bâzâitul straniu. A rămas încremenită de uimire atunci când a dat cu ochii de forma elegantă și întunecată de la orizont, care plana deasupra copacilor. *Un avion?* s-a întrebat. Negustorii din sat care fuseseră la Irkuțk pretindeau că le văzuseră, dar nu și ea. Putea la fel de bine să fie mitologica pasăre născută din foc.

Bănuia că avea să traverseze cerul și să dispară, dar a auzit deodată un sunet care sugera că, pentru o clipă, i se opriseră motoarele. Nina s-a îngrozit că mașinăria avea să cadă în lac. Cu toate astea, ea s-a redresat cu bine și a coborât sub linia copacilor. Nina a început să alerge. Acum nu mai ținea să se facă neauzită, ci gonea prin pădure lipăind prin noroi. La un moment dat și-a dat seama că pierduse iepurele, dar puțin îi păsa.

Avionul aterizase într-un luminiș mare din taiga. Pilotul stătea lângă carlingă cu o trusă de scule și înjura, iar Nina îl privea fascinată. Era înalt ca un zeu, îmbrăcat în salopetă și cu o șapcă pe cap. Nu îndrăznea să se apropie mai mult, așa că și-a înfipt călcâiele în țărână, la adăpostul arboretului, și nu și-a mai luat ochii de la el câtă vreme a reparat motorul. Era complet captivată de avion, de liniile sale lungi și de aripile maiestuoase.

A durat ceva până când și-a făcut curaj să se apropie, dar apoi a ieșit din ascunzătoare și a înaintat încet. Pilotul s-a întors și s-a trezit nas în nas cu Nina.

Omul s-a speriat și a sărit cât colo, alunecând în noroiul înghețat.

– Futu-i mama mă-sii, ce m-ai speriat! a strigat el într-o rusă cu accent bizar, modulat. Cine ești?

– Nina Borisovna, a răspuns ea, cu gura uscată, ridicând mâna în semn de salut și observând cum pilotul îi cerceta cu privirea sângele uscat de iepure de sub unghii. Aici locuiesc.

– Cine să stea într-o mocirlă ca asta? s-a minunat pilotul în timp ce privea împrejurimile. Puțin cam sălbatică, nu ți se pare? a comentat, întorcându-se spre trusa lui cu unelte.

Nina a ridicat din umeri.

– Ăsta nu-i nici măcar Listveanka, nu-i așa? a mai întrebat el.

– Nu.

Până și Listveanka era mai mare decât satul ei. Pilotul a înjurat din nou.

– Am deviat ore întregi de la cursul spre Irkuțk.

– Aici nu aterizează avioane, a îngăimat Nina. De unde ești?

– Moscova, a mormăit el, azvârlind uneltele. Zbor de la Moscova la Irkuțk, pe ruta poștei. Cel mai lung traseu din Patria-Mamă, a adăugat ferm. Am deraiat de la traseu din cauza ceții, am trecut pe lângă Irkuțk și am avut ceva probleme cu motorul. Nimic serios. Dacă trebuie, pot să zbor și într-o aripă cu drăguțul ăsta.

– Ce fel de…? Adică… a îngăimat Nina, care tare și-ar fi dorit să nu se mai înroșească și să nu se mai bâlbâie, căci, deși pe băieții din sat îi putea mânca pe pâine, acum era la fel de incoerentă ca o fată îndrăgostită – nu de bărbat, ci de mașinărie. Ce fel de avion e?

– Un Pe-5.

– E frumos, a șoptit Nina.

– E beton, a răspuns pilotul, nepăsător. Dar beton sovietic și bun. Hei, ia mâna, măi copilă! a lătrat el, în timp ce Nina a dat să atingă aripa.

– Nu sunt copilă! s-a răstit ea. Am nouăspe ani.

El a chicotit și și-a văzut de treabă. Nina ar fi vrut să înțeleagă ce făcea acolo. Putea spinteca un iepure, o focă sau o căprioară, cunoștea fiecare os și organ în parte, dar mațele acestui Pe-5 îi erau necunoscute. Un amalgam de sârme și angrenaje care miroseau a ulei, pe care ea l-a adulmecat de parcă ar fi fost flori de câmp.

– Unde ai învățat să pilotezi?

– La clubul aviatic.

– Unde există asemenea cluburi?

– Peste tot, de la Moscova la Irkuțk, *kukucika*! Toată lumea vrea să zboare. Până și fetițele, i-a zis el făcându-i cu ochiul. Ai auzit de Marina Raskova?

– Nu.

– E o aviatoare care a bătut recordul la distanță. Între Moscova și… Mă rog, nu știu unde. Însuși tovarășul Stalin a felicitat-o, i-a spus el, făcându-i din nou cu ochiul. Probabil pentru că e frumoasă Raskova asta.

Nina a încuviințat. Ritmul inimii i s-a mai domolit și s-a stabilizat într-unul precis.

– Ia-mă cu tine, i-a spus văzând că el și-a închis cutia cu scule și s-a ridicat, iar hohotele lui de râs n-au mirat-o. Zic și eu. Sunt bună la pat, l-a mințit ea.

Nu se mai culcase cu nici un bărbat – pe majoritatea dintre cei pe care îi cunoștea îi intimida și, oricum, era prea îngrijorată că ar fi putut să rămână însărcinată –, dar ar fi făcut-o chiar în luminișul ăla, numai să se urce în avion.

– Ești bună la pat? a întrebat-o pilotul în timp ce-i privea unghiile pline de sânge. Și ce faci după ce i-o tragi unui bărbat, te scobești în dinți cu oasele lui? a adăugat el clătinând din cap și strângându-și sculele. Noroc, *kukucika*! O să-ți trebuiască aici, la marginea lumii.

– Nu mai fac eu mulți purici în locul ăsta, a spus Nina, dar el se urca deja în carlingă și nu a mai auzit-o.

Înainte să pornească motorul, ea s-a repezit să pună mâna pe aripă. Era caldă și îi pulsa sub palmă ca o vietate. *Salutare*, părea să spună.

– Salutare, i-a răspuns Nina dintr-o suflare și s-a dat din drum înainte să țipe pilotul la ea.

A gonit spre marginea luminișului în vreme ce zgomotul asurzitor al motoarelor bubuia în aer și zburătăcea păsările din ramuri. Apoi s-a uitat cu încântare la avionul care se întorcea lent către hotarul întins și lipsit de copaci, și care apoi s-a îndreptat și a prins viteză. I s-a tăiat respirația atunci când l-a văzut înălțându-se către marea albastră a cerului și îndreptându-se spre vest. A rămas pe loc multă vreme după ce dispăruse avionul, timp în care a plâns puțin, pentru că avea niște răspunsuri, în sfârșit.

Ce se află dincolo de un lac?

Cerul.

Ce se află dincolo de înec?

Zborul. Fiindcă dacă zbori liber în aer nu ajungi niciodată cu capul în apă. Poate cazi, poate mori, dar nu te îneci niciodată.

Ce se află în vestul îndepărtat?

Un club aviatic. N-o fi fost el în vestul *îndepărtat*, însă la numai câteva ore de mers spre vest se găsea tot ceea ce Nina nu știuse că i-ar fi trebuit ei.

A fugit tot drumul până acasă, atât de bucuroasă încât aproape că își lua singură zborul. Și-a strâns toate lucrurile pe care le avea – câteva haine, actele de identitate și briceagul – și le-a îndesat într-un sac. Fără pic de ezitare, a răsturnat borcanul pe care-l folosea tatăl ei ca pușculiță și a luat fiecare copeică pe care a găsit-o în el.

– Oricum eu aduceam banii în casă, i-a spus tatălui ei, care sforăia pe patul lui jegos. Și-apoi, ai încercat să mă îneci în lac.

S-a întors cu spatele ca să-și ia sacul. Privind peste umăr, a observat un ochi de lup întredeschis, care o privea în tăcere.

– Unde te duci? a bălmăjit taică-său.

– Acasă, i-a răsunat în urechi propriul răspuns.

– În lac?

Nina a suspinat.

– Nu sunt o rusalcă, tată!

– Atunci unde te duci?

– În cer.

Habar n-aveam că pot cuceri cerul, și-a spus Nina în gând. *Dar acum știu.*

El a început să sforăie din nou. Nina s-a aplecat, cât pe ce să-l sărute pe frunte. În schimb, a luat de pe masa din bucătărie plosca de vodcă, pe jumătate goală, și a așezat-o lângă pat. Și-a azvârlit apoi sacul pe umăr, a făcut autostopul până la gara din Listveanka și a dormit pe peron în așteptarea următorului tren. Pe drum a fost frig și duhnea oribil în trenul care a lăsat-o, în amurgul zilei următoare, la Irkuțk. În oricare alt moment Nina ar fi icnit la vederea acelei întinderi pur și simplu scârnave care se numea *oraș*, nicidecum un sat nenorocit – într-o fracțiune de secundă, vedea aici mai mulți oameni decât era obișnuită să întâlnească în cursul unei întregi săptămâni. Numai că ea era chitită pe un singur lucru. A durat toată noaptea, dar după ce toți oamenii din Irkuțk fie că au râs de ea, fie că au ridicat din umeri la întrebările ei, a găsit ceea ce căuta: o clădire urâtă, pe marginea râului Angara.

În zori, directorul clubului aviatic din Irkuțk a venit, căscând, la serviciu și a dat peste cineva care ajunsese acolo înaintea lui. Înfofolită în haină de abia i se vedeau ochii albaștri între șapca de blană de iepure și fular, Nina Markova stătea ghemuită pe treapta cea mai de sus.

– Bună dimineața, l-a salutat ea. Aici o să învăț să pilotez?

Capitolul 7 *Jordan*

Mai 1946
Boston

– Meriți o lună de miere mai lungă, a protestat Dan McBride.

– Nu ne trebuie mai mult de un weekend la Concord, a insistat Anneliese. Nu ar fi corect să lăsăm fetele singure prea mult timp.

Jordan și Ruth deveneau repede „fetele", iar Jordan observa că zâmbetul tatălui ei se lărgea din ce în ce mai mult la auzul acestor cuvinte. Merita orice atât timp cât îl făcea așa de fericit. Adevărul era că și Jordan se simțea fericită. Se avântase în pregătirile de nuntă: făcea loc în dulapul lui pentru lucrurile lui Anneliese și îi călca și costumul pentru nuntă. Împreună cu Ruth, Anneliese avea să rămână acolo în noaptea de dinaintea evenimentului, în camera de oaspeți, iar a doua zi de dimineață urma ca ei cu toții să ajungă la biserică îmbarcați în două taxiuri.

– Nu poți vedea mireasa înainte de nuntă, tată! Iei tu primul taxi, iar eu îl iau pe al doilea, împreună cu Anneliese și cu Ruth.

– Cum zici tu, don'șoară! s-a învoit el, ciupind-o ușor de obraz. Sunt mândru de felul în care organizezi totul. Nu-s multe fete de șaptesprezece ani în care aș avea încredere să le las noua soră în grijă peste weekend, a adăugat, răsucindu-și vechea verighetă și mutând-o pe cealaltă mână. Mă temeam că nu m-am purtat corect față de tine după ce a murit mama ta. Nu m-am descurcat așa cum ar fi trebuit.

– Tată…

– Serios. O copilă cu ditamai imaginația, care suferea în urma morții mamei sale… M-am temut că nu eram îndeajuns de priceput ca să te cresc așa cum trebuia, a zis el aruncându-i o privire în care se citea aprecierea. Nu

știu dacă am făcut ceva bun sau dacă doar ție ți se datorează asta, dar uite-te la tine! Ai crescut și ai capul pe umeri!

Nu prea mi se pare, și-a spus Jordan. Ori de câte ori întâlnea, peste masă, ochii albaștri și opaci ai lui Anneliese, începea să speculeze din nou, timp în care se și certa singură. *E ridicol, J. Bryde! Îți place Anneliese* (nimic fals aici). *E încântătoare* (chiar era). *Nici măcar nu te-a pârât atunci când ai avut indecența să-ți bani nasul în trecutul ei* (perfect adevărat). *Și-atunci de ce încă…? Pentru că ești încă geloasă și tot mai încerci să-i găsești hibe*, și-a mai explicat Jordan, dându-și singură un șut în fund și străduindu-se să nimicească acel sentiment care-i chinuia existența.

– Ești cu gândul în altă parte, i-a spus Garrett cu câteva zile înainte de nuntă, atunci când tatăl lui Jordan numai că nu-i ordonase fiică-sii să se potolească cu făcutul curățeniei și să iasă cu el la întâlnire. Mai vrei să ne giugiulim?

– Nu prea, a mărturisit Jordan, iar Garrett s-a ridicat în șezut, în timp ce Jordan și-a pieptănat părul cu degetele.

După zece minute în care se sărutaseră pe bancheta din spate a Chevroletului său, Garrett era cam încins.

– Scuze, a zis ea.

– Mă omori, i-a spus el, cu ochii mari și cu privirea profundă, dar a sărit de pe banchetă și a început să-și caute cheile.

Nu era genul de tip care să insiste atunci când o fată spunea nu. A gemut, dar s-a potolit. *Poate că anul ăsta reușim să…* începuse Jordan să-și spună, dar nu și-a mai sfârșit gândul.

– La ce te gândești? a întrebat-o Garrett în timp ce se așezau pe scaunele din față, ca să se întoarcă acasă. La nuntă?

– O să-mi fie mai ușor de îndată ce se termină, a recunoscut Jordan.

Sigur că așa avea se întâmple. Anneliese Weber avea să fie Anneliese McBride, mama ei vitregă. Urma ca ei să devină o familie, și cu asta, basta!

DIMINEAȚA NUNȚII a fost frumoasă și luminoasă. Jordan s-a trezit prima și a insistat ca tatăl ei să bage în gură măcar niște pâine prăjită. Era tare scump agitat cum era, în timp ce ea îi prindea un boboc de trandafir alb la butonieră, iar el zâmbea pe sub sprâncenele lui drepte, de un blond-închis, exact ca ale ei.

– Credeam că eu aveam să te duc pe tine la altar.

– Deocamdată nu e cazul, tată! i-a răspuns Jordan făcând un pas înapoi. Așa.

– A fost foarte frumos felul în care ai primit-o pe Anneliese. Asta înseamnă mult pentru mine.

– Fugi să prinzi taxiul, a reușit Jordan să spună în ciuda nodului din gât. Dacă apare părintele Harris abțiguit, toarnă-i niște cafea pe gât. Nu amânăm nunta pentru nimic în lume. Nu vreau să te mai îndes a doua oară în costumul ăsta.

A tras câteva cadre și l-a condus pe tatăl ei la taxi, înainte să fugă la camera de oaspeți. A bătut în ușa acesteia și Ruth a deschis, făcând-o să zâmbească.

– Ruthie, arăți ca o prințesă! Faci o piruetă pentru mine?

Ruth a făcut solemn o piruetă, cu buclele blonde perfect periate peste gulerul de dantelă al noii ei rochii de catifea albastră.

Weekendul ăsta scot eu un hohot de râs de la tine și dacă ăsta ar fi ultimul lucru pe care-l fac în viața mea, și-a jurat Jordan.

– Aici erai! a exclamat Anneliese, care stătea în fața oglinzii și se pudra, foarte tacticoasă, pe față și pe gât, îmbrăcată în costumul roz și având pe cap pălăria crem cu boruri late, fără să dea dovadă de vreo emoție tipică mireselor. Suntem aproape gata.

– Ești superbă, a admirat-o Jordan. Tata o să rămână mască.

– Și tu ești foarte frumoasă, a spus Anneliese întorcându-se și evaluând-o pe Jordan, care purta rochia albastră, și, pentru prima dată, părând să vorbească impulsiv. Abia aștept *să-ți fac* lucruri, Jordan. Eu croiesc toate hainele noastre, și pe ale mele, și pe ale lui Ruth – dacă vrei, pot să-ți fac o

rochie de vară. Nimic pretențios, pentru că nu ești o fandosită. Lungime trei sferturi, fără imprimeu floral…, s-a oprit Anneliese și a râs, părând dintr-odată cuprinsă de regret. *Du meine Güte*[19], am jurat că n-o să mă ofer să te îmbrac ca pe un copil! Din contră, vezi tu, mi-ar face mare plăcere să croiesc o rochie pentru cineva care *nu* mai este copil și poartă totul șifonat.

Jordan a simțit brusc impulsul de a izbucni în râs.

– Ar fi bine atunci să transformăm solariul în croitorie. Dar mai întâi… A schimbat vorba, vârându-și mâna în manșonul albastru ca să scoată ceva ce voia să-i ofere de câteva zile, dar nu știuse cum s-o facă. Mă gândeam că poate ți-ar plăcea să porți asta azi, a continuat, întinzându-i lui Anneliese brățara de aur pe care i-o dăduse tatăl ei în ziua în care împlinise șaisprezece ani.

– Aș fi onorată, a spus Anneliese încet.

Și astfel s-a topit și ultimul nod din gâtul lui Jordan.

– Acum ai ceva de împrumut…

– Ceva vechi…, a continuat Anneliese atingându-și șiragul de perle cenușii de la gât.

– Ceva nou…, a adăugat Jordan prinzându-i brățara la mână mamei sale vitrege. Costumul roz…

– Și ceva albastru, a încheiat Anneliese ridicând buchetul de trandafiri bej care aveau tulpinile prinse cu o fundă de satin albastru.

Jordan a zâmbit.

– A venit taxiul.

Anneliese și-a potrivit pălăria și a plutit pe scări în jos. Apoi a intrat plutind în capelă, cu aceeași grație mută, iar Jordan a văzut lacrimi în ochii tatălui ei. *E clar că merită*, și-a spus Jordan în gând. Glasul părintelui Harris a răsunat în capelă și faptul a fost consumat.

*

S-A SERVIT PRĂJITURĂ în sacristie după aceea, iar dopurile de șampanie săreau pe măsură ce se adunau prietenii care fuseseră invitați.

Curând, cei doi proaspăt căsătoriți aveau să plece cu taxiul spre Gara de Sud și, de acolo, în luna de miere. Jordan pregătise deja punguțele cu orezul care se arunca în mod tradițional peste miri. Anneliese vorbea cu niște vecini, iar tatăl lui Jordan a ridicat-o pe Ruth pe umăr și a întrebat-o:

– Vrei să ții tu buchetul mamei?

– Nu, o să-l scape, a spus Anneliese.

– Are ea grijă, nu-i așa, domnișoară?

I-a luat miresei buchetul de flori din mână și i l-a dat lui Ruth. Jordan a surprins un moment adorabil cu Ruth în brațele lui, în care fetița își îngropa fața în trandafiri arătând încântată, însă în chip prudent, de noua ei viață.

S-au mai golit niște pahare și s-a râs în continuare. Fiind chemat de un coleg, tatăl lui Jordan a lăsat-o jos pe Ruth. Ea s-a uitat în jur, și-a mușcat buza și Jordan a luat-o de mână.

– Ce-ți trebuie, Ruthie? Ah…, a zis Jordan văzând că fetița își strângea genunchii într-un anume fel. Haide să te duc la baie.

Însă atunci când Jordan a încercat să-i ia buchetul de flori din mână, Ruth a protestat:

– Mama a zis să am grijă de buchet…

– Nu prea poți să mergi cu el la toaletă!

Ruth a dispărut într-o cabină, iar Jordan a lăsat florile în fața oglinzii, ca să facă o fotografie de detaliu cu buchetul, când a observat că se desfăcea funda albastră de satin cu care erau legate florile. Jordan s-a apucat să o lege la loc, dar printre tulpini părea să se găsească un obiect, ceva tare. Să fi fost vreun talisman menit să-i poarte miresei noroc la nuntă? Jordan a căutat printre flori până când a scos obiectul ascuțit. Ținând în mână lucrușorul de metal care sclipea în lumina blândă din baie, a rămas complet înmărmurită.

O medalie de război. Nu era una americană, dar Jordan tot o recunoștea. Pe toată perioada războiului, actorii de la Hollywood purtaseră astfel de medalii atunci când jucau roluri de răufăcători naziști: Crucea de Fier, pe care strălucea svastica neagră.

A scăpat-o din mână de parcă ar fi ars-o. Căzuse printre trandafirii miresei și lângă funda bleu, ca o picătură de otravă. *Ceva vechi, ceva nou*, s-a gândit Jordan, cuprinsă de șoc și groază, *ceva nazist, ceva albastru*.

Ruthie a tras apa, așa că urma să iasă. Anneliese putea intra în orice moment. Fără să își dea seama ce făcea, Jordan a ridicat Leica – *clic!* – și a surprins svastica ce arăta precum un șarpe printre florile miresei. Ce fel de femeie se mărita cu svastica la ea? De ce ar fi riscat asta? Iute ca săgeata, Jordan a legat florile la loc, îngropând în ele Crucea de Fier, exact în locul din care răsărise, înainte să lege funda. Îi tremurau mâinile.

Ruth a ieșit și a mers la chiuvetă ca să se spele pe mâini. Jordan se uita la fetiță și vorbea în gând. *Cine e mama ta?* I-a dat copilei florile înapoi, s-a privit în oglindă și a observat că avea pete de roșeață pe obraji. *Zâmbește*, s-a îndemnat înainte să iasă din baie, *zâmbește!*

– Aici erați! a exclamat Anneliese, recuperându-și degrabă buchetul. Ruth mi-a luat florile și a dispărut. *Mäuschen*[20], ți-am spus…

Jordan l-a apucat de mânecă pe tatăl ei și l-a tras afară.

– Tată…

– A venit taxiul, a spus el și s-a întins spre valiza lui Anneliese. Ai numărul de telefon de la hotelul nostru din Concord, dacă e nevoie. Deși nu văd cum ar putea fetele mele să dea de necaz în numai două zile…

Cred că deja am dat rău de necaz.

– Tată, a insistat Jordan, trăgându-l mai tare de mânecă.

Mulțimea îi însoțea deja în fața bisericii, iar el a tras-o pe Jordan de o parte.

– Ce e?

Jordan a amuțit. Ce naiba era să facă, să-i smulgă lui Anneliese buchetul din mână și să-l facă bucăți pe treptele bisericii? Ce ar fi dovedit asta?

În spatele ei s-a auzit exclamația veselă a lui Anneliese:

– Jordan, prinde!

Și buchetul de flori a ajuns în mâinile ei.

– Pentru domnișoara mea de onoare! a spus Anneliese, radioasă, iar oaspeții au aplaudat. Trenul, Dan, o să întârziem…, a adăugat ea.

El a aruncat bagajele în taxi valvârtej, Anneliese și-a atârnat poșeta de umăr, iar Jordan a rămas din nou împietrită, fiindcă simțea acum că obiectul acela metalic nu se mai afla printre flori. Probabil că Anneliese scosese pe furiș Crucea de Fier înainte să arunce buchetul.

Sigur că e ceva foarte prețios dacă a riscat să o aibă astăzi asupra ei și să o scoată abia în ultimul moment, și-a spus Jordan în gând. Ori poate că n-a fost acolo niciodată, i-a șoptit o altă voce, motiv pentru care, preț de o clipă, Jordan a avut senzația că o lua razna. „Jordan și poveștile ei aiurite." Inventase cele mai nebunești scenarii doar din gelozie, iar de astă dată mintea îi și furniza dovezi în sensul ăsta.

Numai că breteaua aparatului ei n-o lăsa să intre în panică. Chiar văzuse Crucea de Fier și o fotografiase. În clipa în care avea să ajungă acasă urma să se ducă în laborator și să se uite la film. Deja tremura închipuindu-și brațele negre ale svasticii ieșind, precum un craniu, din revelator. Dovada.

Că ce? s-a întrebat Jordan privind-o pe Anneliese, în timp ce tatăl ei deschidea portiera. *Medalia asta în sine nu dovedește absolut nimic*.

Dovedea doar faptul că femeia asta ascundea ceva.

Ruth a deschis punga ei cu orez și a început să arunce boabele în toate părțile. S-au îmbrățișat cu toții, iar tatăl lui Jordan și noua lui soție s-au urcat în taxi. În urma lor oaspeții au izbucnit în urale, însă Jordan a rămas înlemnită de uimire și groază.

Tată, o, tată, ce ne-ai adus în familie?

„Doamne iartă-mă!“, „Doamne, Dumnezeule!“ – în limba germană în original
Șoricelule – în limba germană în original

Capitolul 8 *Ian*

Aprilie 1950
Altaussee

Nina nu era deloc încântată să rămână la Viena.

– Nu. Merg cu voi.

– Trebuie să vrăjesc o fată în Altaussee, a spus Tony cu cel mai convingător zâmbet al lui. Ce-o să zică dacă mă vede cu altă fată?

Nina a ridicat din umeri. Îi dăduseră deja aproape toate detaliile misiunii care-i aștepta. Evident, ea era nerăbdătoare să se pună pe treabă.

– Avem nevoie de cineva să păzească biroul, a intervenit Ian.

– Adică voi urmăriți Prădătoarea și eu răspund la telefon? a întrebat Nina, amenințătoare. De rahat!

– Da, a recunoscut Ian. Dar vreau să am o discuție foarte clară cu tine înainte să te implic în cel mai importat caz al vieții mele, Nina, și pentru că nu avem timp de discuții în momentul ăsta, trebuie să rămâi dracului la birou.

A mijit ochii albaștri la el. Ian nici n-a clipit, frământat cum era de o nerăbdare cruntă. Trenul pleca într-o oră.

– Bine, a consimțit Nina în cele din urmă. Data *asta* stau. Data viitoare, mă luați.

– Încearcă să nu dai foc casei cât timp suntem plecați.

Ian și-a luat pălăria boțită, ignorând privirea ucigătoare a Ninei. O clipă mai târziu, el și Tony goneau într-un taxi, pe Mariahilferstrasse. Viena trecea rapid pe lângă ei, devastată de război dar păstrându-și farmecul specific. *Frumos oraș*, a remarcat Ian, *dar nu-i acasă*. De când murise Sebastian, el nu

mai avusese o casă în adevăratul sens al cuvântului. „Acasă“ înseamnă mai mult decât o adresă.

– Ei bine, a spus Tony în engleză, ca să nu înțeleagă șoferul. Altă zi, altă misiune.

– Asta-i diferită de celelalte, a răspuns Ian gândindu-se la frățiorul lui.

Cu genunchii mereu juliți, plin de ardoare și cu șapte ani mai mic – la o asemenea diferență de vârstă nu ar fi trebuit să fie atât de atașați, și totuși, fuseseră. Poate că asta se întâmplase din cauză că mama lor murise curând după ce-l născuse pe Seb, iar casa devenise un fel de mausoleu, pentru că pe tatăl lor nu-l interesa absolut nimic în afară de prânzurile nesfârșite de la club și, în plus, se purta de parcă familia Graham ar mai fi avut bani.

– Tu ești singurul lucru bun pentru care merită să mă întorc acasă în vacanțe, îi spusese sincer Sebastian la vârsta de treisprezece ani, într-o vară, după terminarea școlii.

– Și tu ești singurul motiv pentru care mai vin în vacanță acasă, îi răspunsese Ian, care avea douăzeci și patru de ani și care se mutase de multă vreme din casa tatălui lor. Haide să mergem la pescuit înainte să vină bătrânul, că iar începe să mă bată la cap să nu plec în Spania ca să mă distrez cu rusnacii și cu macaronarii.

Nu mult după aceea Ian se dusese la Barcelona, cu o agendă și cu o mașină de scris, ca să facă un reportaj despre revolta lui Franco. Dar chiar și la întoarcere, ars de soare și cu trei kilograme mai slab, tot își făcuse timp pentru fratele lui. L-a învățat cum să arunce pietre în lac ca să salte din loc în loc, iar Seb îl învăța diverse triluri de păsări. Vorbeau mult despre bombardamentele din Germania… Apoi Sebastian murise în Polonia și nu mai apucase sfârșitul războiului.

– Misiunea asta e diferită de celelalte, a repetat Ian, tânjind să o prindă pe Prădătoare, devorat de o hămeseală atât de feroce încât simțea că ar fi putut înghiți lumea întreagă.

Tony a început să răsfoiască dosarul prăzii lor, în vreme ce taxiul își vedea de drum.

– Să știi că ai noroc.

– Noroc? l-a întrebat Ian aruncându-i o privire. Fratele meu ar fi fost de-o vârstă cu tine dacă ar fi trăit, dar nu a apucat. Nu mai am frate, Tony! Ticăloasa aia nazistă mi l-a luat.

– Un singur om e de vină pentru asta și numai unul, a spus Tony privindu-l pe Ian în ochii furioși. Mulți dintre noi nu au certitudinea asta.

– Noi?

– Mama avea familia la Cracovia, o grămadă de verișori, mătuși și unchi evrei care nu au emigrat odată cu părinții ei, i-a explicat Tony. Eu nu am apucat să cunosc pe vreunul dintre ei, dar i-am promis mamei să-i caut dacă ajungeam vreodată în Polonia. Când am fost demobilizat, m-am dus să-i caut – a răsuflat el prelung – și nu mai erau. Nici măcar unul.

Criza de nervi a lui Ian s-a domolit.

– Am înțeles.

Cunoștea deja trecutul lui Tony, bineînțeles. Partenerul lui îi povestise totul încă din ziua în care începuseră să lucreze împreună.

„Oi fi eu născut și crescut ca un băiat catolic din Queens, dar din partea mamei sunt evreu polonez. Te deranjează asta în vreun fel, Graham?“

„Nu“, îi răspunsese Ian, „și cu asta, basta!“

Se întrebase mereu dacă Tony își pierduse familia prin lagărele groazei, dar nu îl întrebase niciodată. Nu pui astfel de întrebări. Doar asculți dacă se hotărăște cineva să-ți spună.

– Îmi pare rău, a adăugat Ian.

– I-a înghițit malaxorul – o mașinărie. Nu am pe cine să găsesc și să acuz. Tot ce pot face e să-i hăituiesc, să-i urmăresc pe ei, pe miile de indivizi care au alimentat mașinăria. Dar nu ai cum să-i prinzi pe toți nenorociții ăia, a spus Tony surâzând vag. Dar tu, tu ai noroc. Știi exact cine ți-a ucis fratele. O

persoană. Și avem și un indiciu despre locul în care s-ar putea afla persoana asta.

– Ai dreptate, a spus Ian. Chiar am noroc.

Au rămas tăcuți până când taxiul a oprit în fața gării. Treptele erau aglomerate de mulțimea care se perinda: oameni de afaceri austrieci cu pălării pe cap, mame care-și trăgeau după ele copiii îmbrăcați în *dirndl und lederhosen*[21]. *Iar noi suntem pe urmele unei asasine*, și-a spus Ian în gând. Oricât ar fi vrut să își domolească entuziasmul, dintr-odată a simțit certitudinea desăvârșită. Aveau s-o găsească. Sebastian murise, dar povestea lui urma să fie spusă în imparțiala sală de judecată a unui tribunal – atât povestea lui, cât și cea a copiilor pe care Prădătoarea îi ucisese înainte ca drumurile ei și ale lui Sebastian să se întâlnească.

Lumea îți va cunoaște numele, i-a spus Ian în gând Prădătoarei, îndreptându-se mai ușurat și mai sprinten către prima firimitură de pâine pe care i-o lăsase soarta în cale. *Îți promit!*

LA PRÂNZ URMAU să se întâlnească cu Helga Ziegler și cu sora ei pe malul sudic al lacului Altaussee.

– Încearcă să faci pe polițaiul, i-a sugerat Tony lui Ian în timp ce mergeau agale pe poteca ce lăsa în urmă piscurile înzăpezite ale munților. Am flirtat cu Helga și mă place, dar sora ei s-ar putea să fie mai circumspectă. Dă mai bine dacă au impresia că suntem în căutare de martori, nu de criminali de război pe care să-i arestăm. Austriecii se sperie dacă li se pare că sunt suspectați că ar fi fost naziști.

– Și Doamne ferește să fi fost vreunul dintre ei, a spus Ian sec.

– Dacă asta ne spun, trebuie să ne prefacem că îi credem fără să clipim.

– Știi că nu e prima oară când fac asta, nu? a zis Ian, care, de fapt, o făcuse de nenumărate ori. Ne jucăm rolurile obișnuite, Tony! Tu ești cel fermecător, eu sunt cel impunător.

– Exact, s-a învoit Tony și l-a măsurat din priviri pe Ian, începând de la pardesiul cenușiu care-i foșnea în dreptul genunchilor și sfârșind cu

încruntarea glacială pe care o adopta de fiecare dată în astfel de momente. Evident că ești un englez de soi, care luptă de partea binelui, așa că nimeni nu ar îndrăzni să-ți ceară acreditarea.

Ian și-a tras pălăria pe cap într-un unghi mai sever.

– Dacă ele o să aibă impresia că suntem aliați cu poliția, nu am să le contrazic.

Profitaseră de multe ori de confuzia asta, având în vedere faptul că centrul ocupa un spațiu legal al nimănui: era un serviciu independent de orice națiune și care nu era învestit să exercite nici un fel de autoritate de tip guvernamental. Ian avea cunoștințe în cadrul poliției, al justiției și al administrației, dar nu dispuneau de nici o procedură legală prin care ar fi putut forța un martor să coopereze cu anchetele întreprinse de centrul lor.

Iar pentru că nu ne dau banii afară din casă, nici nu prea putem oferi recompense uriașe limbilor dezlegate, și-a mai spus Ian, cu un zâmbet amar.

Au ajuns la banca fixată ca loc al întâlnirii, pe malul de sud, care oferea o perspectivă vastă asupra lacului liniștit și sclipitor. Tony a arătat cu degetul:

– Iată-le.

Două femei veneau către ei pe potecă. Pe măsură ce se apropiau, Ian a observat asemănarea dintre ele: amândouă erau blonde și îmbujorate la față, iar cea mai tânără dintre ele purta o rochie bavareză roz și o bluză albă. I-au sclipit ochii atunci când l-a zărit pe Tony. Cealaltă, mai înaltă și mai ponderată, era îmbrăcată într-un pardesiu verde și ducea de mână un băiețel care avea în jur de doi ani, purta pantaloni scurți și își târșâia picioarele voinicește. Ian a făcut o plecăciune, în timp ce Tony le-a făcut cunoștință, folosind câteva cuvinte echivoce despre centru. Ian a rămas încruntat și autoritar și și-a deschis portofelul ca să le arate un act englezesc lipsit de orice semnificație, dar care arăta extrem de oficial.

– *Grüß Gott*[22], doamnelor!

– Ea e sora mea, a răspuns Helga, după ce l-a luat de braț pe Tony. Klara Gruber.

Cealaltă s-a uitat în ochii lui Ian.

– Ce dorești să știi, *Herr* Graham?

Ian a văzut cu coada ochiului că Tony îi făcea, subtil, un semn de încuviințare, așa că a tras aer în piept.

– Mai 1945. Ați lucrat ca menajeră la o familie care locuia pe strada Fischerndorf numărul 3?

– Da.

– I-ați observat pe cei care locuiau la numărul 8?

– Era greu să nu-i observi, a spus Klara Gruber cu acreală. Tot veneau și plecau americanii.

Ian a completat ceea ce evita ea să spună.

– Făceau arestări?

Ea a încuviințat, în timp ce aranja părul fiului ei.

– Și după ce s-a terminat cu arestările?

– Majoritatea femeilor au plecat în alte părți, dar *Frau* Liebl a rămas, împreună cu fiii ei.

– Adică *Frau* Eichmann, a zis Ian încet.

Ian se referea la soția lui Adolf Eichmann. El și întreaga lui clică de naziști se refugiaseră aici în toiul haosului care urmase sinuciderii lui Hitler. Printre ei, iubitul SS al Prădătoarei, Manfred von Altenbach, care murise în timp ce se opunea arestării. O parte dintre însoțitorii lui se predaseră. Alții, ca Eichmann, reușiseră să fugă și nu au mai fost prinși. Dar oriunde ar fi ajuns bărbații, ei lăsaseră în urmă o sumedenie de soții și de iubite.

– *Frau* Liebl, l-a corectat Klara. Și-a reluat numele de fată după război. Ca să nu existe discuții.

– Și mai e aici *Frau* Liebl? a întrebat Tony cu calm.

– Da, a spus Helga ridicând din umeri. Acum că am luat eu slujba Klarei la numărul 3, îi văd pe fiii ei, care aleargă și se joacă toată ziua.

– Și tatăl lor? nu s-a putut abține să întrebe Ian.

Adolf Eichmann era un pește mult, mult prea mare față de cei pe care avea centrul lui bani să-i urmărească, dar dacă putea afla ceva acum, poate pe viitor…

Ambele surori au clătinat din cap.

– Doar nu aveți de gând să o necăjiți pe *Frau* Liebl, nu? Astea s-au întâmplat cu mulți ani în urmă.

Ian a simțit în piept gheara acelei furii familiare. Scuzele pe care erau dispuși să le găsească oamenii, lucrurile pe care doreau să le uite, toate doar pentru că „se întâmplaseră cu mulți ani în urmă".

– Nu am nici o intenție să o necăjesc pe *Frau* Liebl, a spus el zâmbind. Altcineva mă interesează. Știu că, în '45, la numărul 8 a venit să stea un grup de femei. Una avea ochi albaștri, părul negru, era minionă, avea douăzeci și ceva de ani. Avea o cicatrice pe ceafă, căpătată recent, căci era încă roșie.

Începuse să-i bată inima nebunește și se gândea ce șanse mici avea, de fapt. Câte astfel de femei mai erau pe lumea asta? Care erau șansele să îi fi fost observată *ei* acea cicatrice?

– Mi-o amintesc, a spus Klara. Am vorbit o singură dată cu ea, dar i-am observat cicatricea. O linie rozalie peste ceafă, până sub guler.

– Cum o chema? a întrebat Ian, căruia i se uscase gura și care îl simțea până și pe Tony cum se încordase lângă el.

– *Frau* Becker își spunea, și-a amintit Klara, cu un zâmbet. Știam cu toții că nu ăsta era numele ei adevărat.

Fără să vrea, Ian s-a răstit la ea:

– Nu ați întrebat-o niciodată cum o chema de fapt?

– Nu făceai asta, a răspuns femeia, trăgându-și fiul mai aproape și netezindu-i gulerul. Nu pe timp de război.

Iată că Prădătoarea nu avea nici un nume. Dezamăgit, Ian a înghițit în sec și l-a auzit pe Tony insistând:

– Orice alt detaliu ne mai puteți da despre ea, *gnädige Frau*[23]! a rugat-o el, făcând și un gest discret, menit să sugereze că se pregătea să-și scoată

portofelul. E important să o găsim pe femeia asta. Am fi foarte recunoscători.

Klara Gruber a ezitat și s-a uitat la bancnotele pe care le scosese Tony la vedere. Centrul nu avea bani pentru recompense mari, dar Ian era perfect dispus să renunțe la bugetul alocat mâncării pentru o săptămână întreagă, dacă astfel ar fi putut să obțină niște informații. Femeia a încuviințat și i-a smuls banii din mână de parcă nici n-ar fi fost vreodată acolo.

– *Frau* Becker a locuit în casa Liebl câteva luni după… după toate, a spus ea, făcând un gest vag care se referea la acele necazuri pe care ai ei le trecuseră sub tăcere o dată pentru totdeauna: arestările, americanii, sfârșitul războiului. Era foarte reținută. O vedeam în grădină, uneori, sau în drum spre piață. Eu o salutam, ea zâmbea, a spus Klara, apoi a făcut o pauză. Nu cred că *Frau* Liebl o plăcea.

– De ce ziceți asta?

Klara a ridicat din umeri, dând gestului o semnificație specific feminină.

– Două femei într-o casă, provizii puține, care trebuiau împărțite pe timp de război. Toată lumea se holba la ele știind cine erau bărbații lor. Cred că *Frau* Liebl i-a cerut să plece, căci în toamna lui ’45 a dispărut din Altaussee. Poate că în septembrie.

Lui Ian i-a revenit gustul amar.

– Știți unde s-a dus?

– Nu.

Nici nu crezuse că avea de unde să știe.

– Dar în ziua în care a plecat, *Frau* Becker mi-a cerut ceva, a spus Klara Gruber ridicându-și pe șold fiul care se foia. M-a chemat în curte la numărul 8 pe când veneam de la piață. Probabil că mă vedea plecând în fiecare dimineață la aceeași oră, pentru că mă aștepta.

– Ce v-a cerut?

– Să trimit o scrisoare pentru ea în câteva zile. Am întrebat-o de ce nu o punea personal la poștă înainte să plece și mi-a răspuns că voia să părăsească

Austria cât mai repede, a spus Klara, făcând apoi încă o pauză. De asta cred că ea și *Frau* Liebl nu se plăceau. Dacă s-ar fi plăcut, *Frau* Becker nu ar fi lăsat scrisoarea în seama unei servitoare din vecini.

– Pentru cine era scrisoarea? a întrebat Ian, care simțea că începuse să-i bubuie din nou inima.

Tony se încordase și el.

– Pentru mama ei, la Salzburg. *Frau* Becker zicea că voia să mă plătească să duc chiar eu scrisoarea, nu să o pun la poștă. Nu avea încredere în poștă, a spus femeia ridicând iar din umeri. Aveam nevoie de bani, așa că am luat scrisoarea și m-am dus la Salzburg la o săptămână după plecarea lui *Frau* Becker, am băgat-o pe sub ușă, iar apoi am și uitat de ea.

– Dar n-ați văzut-o pe mama ei, nu? Era vreun nume pe plic sau…?

– Nimic. Mi s-a spus să o bag pe sub ușă, să nu bat, a răspuns femeia, ezitând. Cred că *Frau* Becker era foarte atentă la lucrurile astea. Dar așa era toată lumea, *Herr* Graham.

Helga a intervenit, defensiv:

– Nu știți cum era aici în ’45. Toată lumea voia viză, documente, mâncare. Toată lumea era discretă.

Pentru că nici unul dintre voi nu voia să afle nimic, și-a spus Ian în gând. Genul ăsta de gândire făcuse posibilă dispariția Prădătoarei, care-și acoperise urmele.

Lipsit de nădejde, și-a zis să întrebe, totuși:

– Bănuiesc că nu țineți minte adresa. Cine ar ține minte o adresă ciudată, la care a fost cu cinci ani în urmă…?

– Lindenplatz, numărul 12, a răspuns pe loc Klara Gruber.

Ian se holba uluit, simțind că și Tony avea aceeași privire.

– Cum…?

Femeia a zâmbit pentru prima oară cu sinceritate.

– Când m-am întors în scuarul din fața casei, m-a dărâmat un tânăr pe bicicletă. Și-a cerut scuze și s-a prezentat – îl chema Wolfgang Gruber. Patru

luni mai târziu, m-a dus în același loc și m-a cerut de nevastă. De-aia țin minte adresa.

Măi să fie! și-a zis Ian. Ce noroc pe capul lor!

– Doamnelor, a spus Tony zâmbindu-le cu căldură și oferindu-le din nou ceva bani, ne-ați ajutat mult mai mult decât vă imaginați.

Helga s-a înroșit, dar sora ei părea îngrijorată.

– Vreți să-i faceți necazuri lui *Frau* Becker?

Acum întrebi, după ce ai băgat banii în buzunar, i-a reproșat Ian în gând.

– N-avea ce răutăți să facă. Era o femeie tare amabilă…

– Facem o anchetă legată de cu totul altcineva, i-a explicat Tony, cu răspunsul clasic cu care para întrebarea asta inevitabilă, atunci când oamenii protestau spunând că cel despre care dăduseră amănunte „nu ar fi făcut rău nici unei muște".

Dar Ian s-a uitat o clipă la Klara și a întrebat:

– Ce vă face să fiți așa de sigură că era o femeie amabilă?

– Păi, știți cum e… Vorbea frumos. Era o doamnă. Și nu era vina femeii că bărbatul se implicase în chestii dubioase.

– În ce chestii dubioase? a mai întrebat Ian. În Partidul Nazist?

Surorile au început să se foiască. Toată lumea tăcea, iar el simțea privirea dojenitoare a lui Tony.

– În familia noastră n-a fost nici un membru de partid, a spus repede Helga. Nici nu am cunoscut vreunul.

– Sigur că nu, a spus Tony zâmbindu-le sincer și răvășitor.

– Sigur că nu, a răsunat ecoul lui Ian, care a întins mâna spre fiul Klarei Gruber, iar copilul a gângurit și l-a apucat de degetul mare cu degețelele lui grăsune. Ce băiat drăgălaș aveți! *Frau* Becker a ucis unul nu mai mare decât el. I-a tras un glonț în cap. Probabil că și acela era la fel de drăgălaș.

Cele două femei s-au holbat, șocate, și au pălit. Helga și-a pus mâna la gură. Klara și-a tras copilul înapoi și Ian a observat în privirea ei acea

sclipire pe care o mai văzuse de atâtea ori – un soi de mânie rezervată și încăpățânată. *De ce mi-ai spus asta*? îl întrebau ochii ei. *Nu voiam să știu.*

El a zâmbit și și-a ridicat pălăria.

– Mulțumesc încă o dată, doamnelor!

– **CÂT DE BESTIE** poți fi uneori! a început Tony.

Ian a ridicat din umeri.

– Măcar le-am deschis puțin ochii.

Mergeau spre hotelul la care se cazaseră pentru o noapte. Ian s-ar fi dus imediat la Salzburg, dar Tony voia să vorbească și cu *Frau* Liebl a doua zi de dimineață. Ian considera că soția pe care o lăsase în urmă Adolf Eichmann avea să fie cu mult mai circumspectă decât două foste servitoare, atunci când s-ar fi pus problema să discute cu niște străini. Dar Tony avea dreptate, nu puteau să nu exploreze o asemenea pistă.

– Fac cinste cu cina, i-a spus lui Tony, care încă se uita dezaprobator la el.

– Nu, diseară trebuie s-o scot în oraș pe Helga Ziegler și s-o distrez. E destul de posomorâtă din cauza ta, așa că trebuie să fac apel la tot ce ține de șarmul meu.

– De ce s-o scoți în oraș?

– Păi, dacă săptămâni la rând te dai bine pe lângă o fată doar ca s-o lași baltă imediat ce ai obținut ce-ai vrut, o să se simtă folosită.

– Asta pentru că a fost folosită, Tony. Și, mai mult, plătită.

– Totuși, nimănui nu-i place să-i dai papucii imediat cum ai obținut ce ți-a trebuit. Și e fată bună. Ca și sora ei, a spus Tony și a făcut o pauză. Să știi că au dreptate. Era complicat în război. Nu poți privi în alb-negru supraviețuirea în teritoriile ocupate, așa cum ai crede tu.

– Au ajutat rezistența? Au adăpostit refugiați? Au transmis informații Aliaților? Au făcut ceva ca să se împotrivească lucrurilor care se întâmplau în jurul lor? a întrebat Ian, tăcând o clipă înainte să continue. Dacă răspunsul este „nu“, atunci eu consider că poartă o parte din vină. Și să fiu al naibii dacă o să mă prefac că lucrurile stau altfel.

– Nu știm ce ar fi putut face ca să ajute. Nu putem presupune.

– Ba, după cum se foiau, am cam putea presupune.

Sarcastic, Tony a luat brusc poziție de drepți.

– Ce frumos privești tu lumea, fără nuanțe de gri care să-ți tulbure viziunea.

– Ai pierdut o grămadă de rude, în mare parte din cauză că foarte mulți oameni – oameni ca surorile Ziegler – au fost dispuși să privească în altă parte, a ripostat Ian. Mi-e cam greu să privesc asta în nuanțe de gri.

– Eu zic să nu mai judeci atât de aspru. Stăm cu picioarele îngropate în cenușa unui război unic, iar dacă nu facem un efort să vedem nuanțele de gri în toată povestea asta, o să ne trezim în toiul altuia la fel.

– N-ai decât să zici că judec aspru. Am asistat la execuțiile din urma proceselor de la Nürnberg și am dormit foarte bine în noaptea aia.

– Dar de-atunci n-ai mai dormit atât de bine, nu? a parat Tony.

– Nu, dar asta nu are a face cu a vedea binele și răul în alb și negru, a mai spus Ian, înainte să se despartă.

S-a uitat apoi peste umăr la Tony, care clătina din cap și se îndepărta cu mâinile în buzunare. Ian și partenerul lui aveau păreri diferite în unele cazuri, dar nu cât să nu poată lucra împreună. Ian se întreba dacă avea să vină vreodată momentul în care să nu mai fie așa.

Ian nu s-a întors la hotel. A rătăcit pe străzi până când a ajuns în fața casei de la numărul 8, pe strada Fischerndorf. Oare cu cinci ani în urmă ar fi văzut-o pe Prădătoare stând în pragul ușii? Cu un plic în mână, poate, așteptând să treacă servitoarea?

Nu ți-oi ști eu numele, și-a spus Ian cu gândul la silueta dispărută de mult, *dar am adresa mamei tale din Salzburg. Iar dacă i-ai trimis vreo scrisoare înainte să pleci din Austria, sigur i-ai spus și unde te duceai*. În felul ăsta prinsese mai mult de un criminal de război în ultimii câțiva ani: pentru cei mai mulți dintre ei, era foarte greu să taie orice legătură cu familiile.

În curtea din fața casei era un băiețel care se juca cu pietricele. Unul dintre fiii lui Adolf Eichmann. Avea, poate, zece ani. Seb fusese cu câțiva ani mai mare atunci când plecase la Harrow, slăbănog și plin de emoții. Ian fusese cel care-l dusese pe Seb cu valiza la gară. Tatăl lor voia ca lumea să știe că fiii lui plecau la Harrow, *așa tată, așa fii!* Dar nu-l interesau detalii precum orarul trenurilor.

– E infernal la școală, dar te descurci tu, îi spusese Ian cu sinceritate lui Seb. Dacă te supără cineva, îi tragi un pumn, așa cum te-am învățat. Iar dacă te bați cu băieții mai mari, vin până acolo și le arăt eu distracție.

– Nu poți să-i bați pe toți cei care mă atacă, spusese Seb cu gândul departe.

– Ba sigur că pot. Promite-mi să-mi scrii.

Și Seb chiar scrisese despre cum studia păsările cu binoclul și apoi despre o pasiune pe care-o făcuse pentru Pușkin, în scrisori lungi care îl urmăriseră pe Ian până în Spania, unde alerga pe urmele Brigadei Internaționale, certându-l că nu avea destulă grijă, când un raid aerian de lângă Malaga l-a surzit de urechea stângă preț de-o săptămână. Misivele lui Seb îl găsiseră mai târziu și la Paris, unde scria articole despre o conferință care urma să aibă loc la München. Un an mai târziu, petrecuseră două săptămâni împreună după ce tatăl lor murise într-un accident de mașină. La șaisprezece ani, Seb se îmbătase pentru prima oară și Ian fusese cel care îl băgase în pat. Nici șase luni mai încolo, a venit o zi în care Seb a apărut la ușa lui Ian la Londra, unde acesta din urmă scria despre submarinele germane care scufundaseră un distrugător britanic lângă Orkney. Seb zicea că fugise de la școală și se înrolase.

– Idiotule! strigase Ian la el.

– Doar pentru că tu nu poți lupta, asta nu înseamnă că nu pot nici eu, se inflamase Seb.

După Malaga, lui Ian aproape că-i revenise auzul, dar nu destul cât să se poată înrola. Seb îi observase privirea și murmurase:

– Îmi pare rău. N-am vrut să spun asta.

Singura ceartă pe care o avuseseră vreodată se terminase înainte să înceapă bine.

– Tot idiot ești că te-ai înrolat, îi răspunsese Ian. Te-ai ales cu un creier de pasăre – la câte păsări ai privit.

Se întreba acum dacă frățiorul lui studiase păsările pe cer în acea dimineață de mai în care fusese capturat, câteva luni mai târziu. Dacă își dorise să aibă aripi atunci când batalionul lui, depășit și ca armament, și ca echipament, nu avusese de ales decât să se predea pe drumul dintre Doullens și Arras. Dacă își dăduse seama, atunci când devenise prizonier, că lupta lui se încheiase înainte să înceapă și că avea să-și petreacă restul războiului într-o cușcă, asemenea oricărei păsări captive.

Și tot ai luptat, și-a spus Ian. Sebastian Vincent Graham evadase din lagăr, încercase să fugă din Polonia ocupată și murise din cauza asta – murise de mâna Prădătoarei. *Și ai făcut-o să plătească*.

Seb fusese cel care-i făcuse rana de pe gât.

Cel puțin așa susținea Nina, în engleza ei de neînțeles combinată cu gesturi. Ian nu prea știa cum se cunoscuseră ea și Seb sau cum dăduseră peste casa Prădătoarei, cu ziduri de culoare ocru, lângă lacul Rusalka – Nina nu reușise să-i explice ca lumea – dar avusese loc o luptă. Împușcături. Un cuțit. Seb se luptase eroic pentru ca Nina să poată scăpa.

Dacă mi-a spus adevărul, s-a gândit Ian și s-a întors cu spatele la casa Eichmann.

– Haide să avem discuția aia, Nina! a spus apoi cu voce tare către soarele aflat la amurg.

Rochițe și pantaloni bavarezi
Formă de salut în germană, echivalentă cu „Doamne-ajută!“
Stimată doamnă – în limba germană în original

Capitolul 9 *Nina*

Iunie 1941
Irkuțk, Siberia

Atunci când a izbucnit războiul în Uniunea Sovietică, Nina zbura deasupra localității Irkuțk cu un avion Polikarpov U-2 pe care încerca să-l tempereze într-o briză cu iz de nori. Nu că un U-2 ar fi avut prea multe viteze. Era un biplan cu carlingă dublă și neacoperit, cu lemnăria tapițată cu pânză și care naviga într-un ritm atât de lent încât avioanele mai noi și mai rapide ar fi trebuit să își piardă portanța pentru ca el să le egaleze viteza. Dar bătrânelul acela se putea manevra și putea intra într-o situație dificilă permițându-i, totuși, pilotului să-l redreseze. Nina se bucurase foarte tare să poată zbura singură cu el, ca să-i verifice mecanica și ca să vadă dacă panoul de control necesita ajustări.

Chiar un U-2 pilotase Nina pentru prima oară, la scurt timp după ce se înscrisese în club. Își amintea plăcerea pură pe care o simțise atunci când o lăsase instructorul să pună mâna pe manșă și să-l încline, lin, pentru cea dintâi dată, apoi reacția de tremur a avionului, de parcă ar fi fost conștient că era pilotat de mâinile unui începător. Trecuseră patru ani de la acea manevră nesigură și Nina avea deja un număr impresionant de ore de zbor la activ, așa că acum a început să învârtă avionul în luping printre nori. Cerul era lacul Ninei. Simțise asta la primul ei zbor, plonjând în aer la fel cum ar fi plonjat în lac o rusalcă cu părul verde. Numai că nu plonjase în jos, ci în sus, cu senzația că ajunsese în sfârșit „acasă“. Plânsese în timpul primului ei zbor și lacrimile îi înceţoșaseră ochelarii de pilot.

Nu fusese deloc ușor să ajungă în aer.

– E nevoie de ceva mai mult de-atât, măi, fato! pufnise directorul clubului aviatic, atunci când Nina îi pusese ferm pe masă cererea și certificatul de naștere. O să ai nevoie de adeverință medicală, diplomă de școală, recomandări de la Komsomol[24] și abia atunci poți depune actele la comisia de acreditare. Cunoști pe cineva în Irkuțk?

– Nu.

Nina nu avea pe nimeni care să tragă niște sfori și s-o ajute cu documentele și cu aprobările de care avea nevoie, dar, din fericire, șeful Komsomol din localitate o plăcuse.

– Iată întruchiparea spiritului proletar! proclamase el după ce aruncase o privire la istoricul copilăriei sărace a Ninei. O fată care în zilele țariste și-ar fi vărsat sângele pe front – vrea acum să ajungă la cer! Glorificarea statului stă în capacitatea muncitorilor săi de a se *înălța*…

Urmaseră și alte lozinci asemănătoare, iar Nina reușise să se înscrie în Komsomol, unde dăduse interviuri și examene de cunoștințe politice. Nu știa prea multe despre istoria politică, dar știa să dea din cap cu fervoare ori de câte ori o întreba cineva dacă dorea să facă cinste Patriei-Mame și să participe la un marș aviatic de anvergura aeronauticii din decadentul Occident. În plus, avea un arbore genealogic impecabil, alcătuit numai din țărani. *Prima dată când mi-a făcut tata vreo favoare*, se gândea Nina. Dacă ar fi fost vreun chiabur sau dacă ar fi făcut parte din elita intelectuală a societății în loc să fie un amărât de țăran siberian fără un sfanț în buzunar, Komsomolul ar fi strâmbat din nas. Pe când o femeie de la țară, neșcolită dar ambițioasă, era privită cu destulă apreciere cât să devină membră și, cu asta, să i se deschidă multe alte uși. Fetele din Komsomol erau foarte căutate, fiindcă se presupunea că aspirau la calitatea de membru al Partidului Comunist. Ninei nu-i păsa de politică sau de partid atât timp cât putea pilota.

Și iat-o, acum dansa printre nori!

Nina a încheiat spirala și a așezat avionul în poziție paralelă cu clubul aviatic peste care zbura. Instrumentele de control ale bătrânelului erau perfect în regulă. A început coborârea și era ca și cum brațele îi deveniseră una cu aripile și picioarele una cu roțile, iar soarele îi încălzea părul la fel cum încălzea pânza din interiorul avionului.

A adus lin avionul la sol, ca și cum ar fi lăsat să cadă un fulg pe o apă întunecată – aterizare perfectă în trei puncte, fără nici cea mai mică vibrație – și a zâmbit atunci când a simțit coada oprindu-se cu frână sonoră. Poate că ăsta era un motiv în plus pentru care îi plăcea acest avion Ninei, fiindcă fusese construit fără frâne. *Ca și mine.* S-a ridicat și a ieșit din carlingă, apoi s-a așezat pe marginea de sus a avionului, în timp ce și-a scos șapca de blană de iepure, pe jumătate cheală. Nina Borisovna Markova avea douăzeci și trei de ani acum. Tot micuță și bine făcută era, și zdravănă ca o gimnastă. Sub unghii avea ulei de motor în loc de sânge și, în loc de apă de lac, respira gaze de eșapament. Își dădea seama că încă avea o doză de nebunie pentru că, în fond, toată familia ei avea, dar cel puțin își câștigase un loc pe lumea asta prin intermediul aripilor și nu întinsă pe spate. Știa ce-i plăcea, știa ce o speria, iar ceea ce o speria nu conta, fiindcă în apropiere nu era nici un lac în care să se poată îneca. Nina a mai rămas o clipă pe avionul ei și a ridicat fața spre soare înainte să alunece pe aripă ca pe tobogan, dintr-o singură mișcare lejeră, până la sol.

S-a uitat în jur și și-a dat seama că ceva era în neregulă.

Pista ar fi trebuit să fie plină de cursanți, mecanici și piloți. Pilotajul era la modă până și în Irkuțk, iar clubul aviatic era mereu aglomerat. Numai că de data asta Nina nu a văzut pe nimeni. Chiar și forfota orașului – zgomotele străzii, sunetul vocilor și cel al pașilor făcuți în bocanci produși în masă, care veneau și plecau de la muncă – părea să fi amuțit. Nedumerită, s-a asigurat că avionul nu pleca nicăieri, verificând toate butoanele, instrumentele de zbor și legăturile, cu toatele fiind automate acum – și s-a îndreptat spre cel

mai apropiat hangar. Soarele era sus pe cer la ora prânzului, într-o perfectă zi de duminică a lunii iunie.

Înăuntru, lumea era tăcută. Piloții, cursanții și instructorii se înghesuiseră cu toții laolaltă și priveau spre difuzorul agățat pe perete. Cu ochelarii de pilot la ochi și cu pompele de ulei în mâini, nimeni nu îndrăznea nici să își dreagă glasul. Toată lumea asculta vocea lipsită de orice tonalitate care răsuna din radio.

– *…iar guvernul german a decis să declare război U.R.S.S.…*

Nina a tras aer în piept. S-a apropiat de marginea mulțimii, a văzut coama de păr negru precum cărbunele a lui Vladimir Ilici și s-a dus lângă el. În afară de Nina, el era cel mai bun pilot din clubul aviatic și uneori făceau sex.

– A fost vreun atac? a întrebat ea, expirând.

– Nenorociții de nemțălăi au bombardat Kievul, Sevastopolul și Kaunasul.

Cineva a șușuit, cerându-le să facă liniște. Nina a arătat spre difuzor, de unde se auzea vocea lipsită de inflexiuni. Vladimir a murmurat: „Tovarășul Molotov".

Știrea a continuat:

– *…acum că s-a înfăptuit deja atacul asupra Uniunii Sovietice, guvernul sovietic a comandat trupelor noastre să riposteze împotriva atacului asupritor și să alunge trupele germane de pe teritoriul țării noastre…*

Deci gata cu pactul sovieto-german, și-a spus Nina. Adevărul era că nu se mira. Războiul planase în atmosferă de luni întregi, precum mirosul de dinamită. Acum ajunsese la ei. Toată lumea știa că Hitler și fasciștii erau nebuni, dar oare erau ei destul de nebuni încât să se ia de tovarășul Stalin?

– *…guvernul Uniunii Sovietice își exprimă încrederea deplină în bravele sale forțe armate, marine și aeriene, care își vor face datoria cu onoare…*

Forțele Aeriene Sovietice. Nina și-a făcut repede calculele. Avea mai multe ore de zbor decât oricare alt pilot din club. Făcuse doi ani de instrucție avansată la cea mai apropiată școală de pilotaj și se întorsese ca instructor de aviație. Existau deja zvonuri că aveau să primească avioane de luptă noi, iar să urce într-o asemenea carlingă…

– Nu este prima oară când poporul nostru are de înfruntat un atac din partea unui dușman arogant. În timpul invaziei lui Napoleon asupra Rusiei…

Vocea tovarășului Molotov a fost înecată în huiduieli. Nina a încercat să-și imagineze svastica lui Hitler desfășurându-se peste Marele Bătrân de la marginea pământului și a clătinat din cap, amuzată și totodată disprețuitoare. Un astfel de teritoriu nu putea fi înțeles de către intruși. Napoleon însuși se convinsese de asta. Acel pământ era prea rece, prea vast și prea neiertător cu oricine nu era pregătit din naștere pentru genul ăsta de viață. Iar un mic fascist cu mustața ca o periuță credea că putea ajunge cu trupele la Moscova? Avea mai multe șanse să golească lacul Baikal cu găleata.

Evident, tovarășul Molotov era de acord cu ea. Vocea îi răsuna în continuare la difuzor:

– La fel va păți și Hitler, care, în aroganța lui, a proclamat o nouă cruciadă împotriva țării noastre. Armata Roșie și întreg poporul nostru vor purta din nou un război victorios pentru Patria-Mamă…

Uralele au izbucnit din nou, atât de tare încât Nina abia a auzit încheierea discursului:

– Inamicul va fi învins. Victoria va fi a noastră.

Mulțimea a erupt în urale și o parte din oameni au luat-o la goană peste aerodrom, ca să ducă vestea mai departe, iar alții s-au îmbrățișat. Poate că pe străzi domneau lacrimile și groaza, își spunea Nina, dar ăsta era clubul de aviație și, dacă războiul ajungea aici, ar fi fost cu toții în aer, fiindcă nici unul dintre ei nu-și dorea să se afle în altă parte. Vladimir Ilici s-a întors spre ea cu un zâmbet feroce. Nina l-a sărutat atât de tare încât i s-au lovit dinții de ai lui.

– Mâine mă înrolez, i-a spus el atunci când au ieșit ca să ia o gură de aer.

– Și eu.

Sângele îi ardea în vene, încins precum benzina. N-a putut închide ochii nici măcar după ce s-a dus cu Vladimir în camera lui, unde au petrecut noaptea bând vodcă și rostogolindu-se pe cearșafurile lui vechi. Zăcea cu

brațul lui Vladimir peste mijloc și se uita în beznă, ascultând un cuplu care se certa de cealaltă parte a peretelui și imaginându-și un lanț de sloiuri de gheață care pluteau la suprafața Marelui Bătrân, unul după altul, îndreptându-se spre orizontul albastru. Atunci când își spusese că putea zbura, trenul care o dusese din satul ei până la Irkuțk fusese pasul făcut de la mal pe primul sloi de gheață. Acum avea de făcut încă un pas și își spunea: *Pot lupta cu nemții.*

– Nu-i de glumit cu războiul, i-a spus Tania, colega ei de cameră, atunci când a venit acasă dimineață, doar cât să-și schimbe cămașa.

Primiseră aceeași cameră și împărțeau unsprezece metri pătrați într-un apartament comun în care mai locuiau încă alte opt colege. Ninei i se părea cea mai jalnică magherniță, dar Tania spunea că avuseseră noroc să obțină spațiul.

– N-ar trebui să zâmbești și să fredonezi de parcă te duci la bal, a adăugat Tania.

Nina a ridicat din umeri. Tania aspira să ajungă membră de partid și avea o încredere de neclintit în ordine, virtute și stat. Singurul lucru pe care-l avea în comun cu Nina era camera în care locuiau.

– Războaiele sunt cumplite, dar au nevoie de oameni ca mine.

– „Oameni ca tine", a repetat Tania luându-și poșeta, pregătită să-și înceapă tura ca operator de furnal. Ești o individualistă.

– Ce naiba înseamnă asta?

– Că nu te oferi ca voluntar pentru alte munci.

Tania făcea mereu voluntariat în calitate de colector al cotelor impuse de stat cooperativelor agricole de producție, sau ducând la îndeplinire sarcini pentru îmbunătățirea disciplinei muncii în fabrici și uzine.

– Nu iei parte la ședințele Komsomol – te văd cum stai acolo și visezi la planuri de zbor. Nu faci nici un efort să participi la viața proletariatului…

– Nu merită efortul.

– Vezi? Statul nu are ce face cu individualismul. Încearcă să te înrolezi și ai să vezi că nu te primesc, a mai spus Tania cu o anumită satisfacție.

– Ba mă vor primi, a rânjit Nina, conștientă că avea s-o enerveze pe colega ei de apartament. Au nevoie de oameni care sunt puțin nebuni. Pentru că oamenii nebuni se descurcă bine pe timp de război.

Tatăl ei spunea asta, ori de câte ori povestea în șoaptă despre țariștii pe care-i ucisese în timpul revoluției. Nu se gândise de foarte mult timp la taică-său, pe care nu-l mai văzuse de când plecase de acasă. Se întrebase adesea dacă nu cumva îl omorâse prin simplul fapt că-l părăsise, lăsându-l să se scalde până la moarte în vodcă, fără să aibă pe nimeni care să-i aducă vânatul la ușă și să-i facă tocăniță. Nina se simțea ușor vinovată din cauza asta, dar nu avea de gând să se mai întoarcă vreodată acasă, nu pentru un tată care încercase să-i pună capăt zilelor. Totuși, se mai întreba din când în când ce făcea, dacă mai era în viață. *Sper că da, pentru că dacă trec hitleriștii de mine pe când zbor, dacă ajung până la Marele Bătrân, atunci tu vei fi acel Bătrân care să-i oprească*, și-a spus ea. Parcă-și vedea tatăl lunecând printre copaci, înarmat cu pușca și cuțitele lui, rânjind cu dinți ascuțiți, asemenea fiică-sii, și sfâșiind beregatele nemților fără să scoată un sunet.

– Nu doar individualistă, ci și târfă, a murmurat Tania, ca să pună capăt discuției. Știu că iar ți-ai petrecut noaptea cu Vladimir Ilici.

– Vrei și tu cu noi data viitoare? a strigat Nina după Tania, care trântise ușa.

Câteva clipe mai târziu, a ieșit și ea pe ușă și s-a întâlnit cu Vladimir și cu doi dintre piloții de la clubul aviatic. Mergeau pe stradă și cântau un marș muncitoresc din vremuri apuse, pe care Nina nu-l învățase în copilărie. Din cauza izolării aproape totale în care trăise la marginea lacului, erau foarte multe lucruri pe care ea nu le învățase în copilărie. Din cauza asta Nina rămânea, încă, foarte diferită de restul oamenilor pe care-i cunoștea. Ea se simțea mai bine la clubul aviatic decât printre fetele din Komsomol, a căror întruchipare era Tania. Cel puțin la club îi unea această pasiune pentru zbor.

Chiar și așa, oameni precum Vladimir și prietenii lui crescuseră la oraș și știau ce însemna asta. Cunoșteau istoria partidului și puteau recita cele mai celebre discursuri ale tovarășului Stalin, pentru că studiaseră toate materiile impuse de stat. Era un bonus să fi crescut la țară, dar sălbăticia completă în care copilărise, își spunea Nina – și nu pentru prima oară –, avea dezavantajele sale.

Nu și de-acum înainte. În timp ce, împreună cu ceilalți trei, li s-a alăturat celor care stăteau la coada biroului de recrutări, coadă care se întindea deja pe toată strada, Nina simțea cum se dilua acea diferență dintre ea și restul oamenilor. Toți patru vorbeau aprins despre noile aparate de zbor care aveau să vină, avioane de luptă care să doboare la sol stolurile de Messerschmitt și Fokker ale lui Hitler, iar Nina zâmbea constant, cu sentimentul că acolo îi era locul, alături de ei.

Numai că, atunci când au ieșit toți patru din oficiu, îi pierise zâmbetul de pe față. Vladimir i-a pus o mâna pe braț.

– Încă poți juca un rol…

– Nu de pilot!

Ofițerul care se ocupase de cererile lor fusese brutal:

– Nici o femeie nu va fi primită în unitățile aviatice!

– Am mai multe ore de zbor decât oricare dintre ei! protestase Nina și arătase spre Vladimir și ceilalți.

– Entuziasmul tău de a servi statul nu va trece nepotolit. Avem nevoie de asistente medicale, de operatori de comunicare, de artileriști antiaerieni…

– De ce nu pot fi pilot? a întrebat Nina, iar, în vreme ce căuta argumentele, a revenit la Stalin, pentru că nimeni nu se certa cu Șeful cel Mare. Tovarășul Stalin însuși a recomandat femeile-piloți. Sunt instructor de zbor de…

– Atunci fă-ți treaba, fato! îi spusese ofițerul cu severitate. O să ai destui de instruit.

Și trecuse la următorul.

Vladimir încerca acum să o cuprindă cu brațul de mijloc.

– Nu fi supărată, *dușa*[25]! Haide să sărbătorim!

Nina s-a uitat urât la el și s-a întors în camera ei, unde lipise de oglindă un singur articol de ziar, vechi de trei ani: Marina Raskova, Polina Osipenko și Valentina Grizodubova în fața avionului lor cu două motoare Tupolev ANT-37, rânjind diavolește după ce doborâseră recordul la distanță. Aproape șase mii cinci sute de kilometri în douăzeci și șase de ore și douăzeci și nouă de minute. Eroinele Ninei, eroinele tuturor – chiar și ale tovarășului Stalin, pentru că le oferise tuturor titlul de Eroine ale Uniunii Sovietice și declarase: „Astăzi, aceste femei au răzbunat secole grele de opresiune asupra femeilor".

Eu nu răzbun secole grele de nimic dacă lucrez ca asistentă medicală, și-a spus Nina. Dar nici una dintre celelalte fete care zburau la clubul aviatic nu fuseseră primite ca piloți, cu toate că băieții fuseseră luați până la ultimul, chiar și cei plini de coșuri.

– La ce te așteptai, Ninocika? a ridicat din umeri Vladimir. Dintre cei care zboară la club, numai una din patru e o fată.

– Dar mă pricep mai bine decât oricare dintre bărbații pe care i-au acceptat, a spus Nina, sec. Sunt mai bună decât tine.

A spus asta ca fapt și nu ca insultă, dar el tot părea ofensat.

– Ține-o tot așa, *dușa*, și nu te mai cer de nevastă înainte să plec.

Nina a clipit.

– De când vrei să te însori cu mine?

– Orice bărbat vrea o femeie de la care să-și ia rămas-bun atunci când pleacă la război. Putem merge la oficiul stării civile, ar fi simplu, a spus el, apucând-o nepăsător de mijloc. Nu mă iubești?

– Ne-o tragem bine, Vlodea, și ești un pilot bun, dar nu mai bun decât mine, a răspuns Nina. M-aș îndrăgosti doar de cineva care zboară mai bine decât mine.

– Vacă mai ești! a spus el și a plecat să-și petreacă ultimele câteva nopți în alt pat decât cel al Ninei.

Pe perioada verii, la club s-au rărit oamenii. Zilele se îndreptau rapid spre toamnă și ziarele raportau crimele armatelor barbare ale lui Hitler, care mărșăluiau în uniformele împodobite cu svastici, omorau copii și torturau rusoaice pe frontul de vest. Până și departe în est, la Irkuțk, se umfla valul patriotismului, veștile din război erau transmise cu ușurare dacă era vorba despre o victorie sovietică sau cu furie dacă anunțau înaintarea perfizilor germani, iar pe Nina o devora frustrarea. Nici o unitate aviatică nu o primea ca pilot, nici un ofițer comandant nu-i dădea un avion. Nu voiau să se folosească de ceea ce știa Nina să facă cel mai bine. Petrecea toată ziua pregătind băieți de șaptesprezece ani, care abia dacă ascultau cât să facă niște ore de zbor înainte să se înroleze. Cu toate discursurile frumoase de la radio și cu cele ale tovarășului Stalin despre femeile curajoase ale patriei, la ce se ajunsese? Să fii asistentă medicală sau să-i instruiești pe bărbați.

Și așa a venit luna septembrie și forțele lui Hitler încă înaintau implacabil spre est. Nina mergea pe malul râului Angara și se uita peste balustradă la apa albastră și iute care străbătea orașul. În mintea ei, zbura la înălțime cu unul dintre noile avioane și gonea printre nori cu o viteză care-i făcea urechile să sângereze. Deodată a simțit un fior pe șira spinării, dându-și seama că era urmărită. S-a oprit ca să își lege șiretul bocancului și să-și scoată pe furiș briceagul din el, desfăcându-l în interiorul mânecii, înainte să se întoarcă, senină la chip, gata de orice. Adică orice – mai puțin zâmbetul tăios care a întâmpinat-o.

– Prădătoare mică și neatentă! a spus tatăl ei. De la clubul aviatic mă țin după tine.

STĂTEAU REZEMAȚI de balustradă, cu spatele la râu, și se priveau. Nina lăsa destul spațiu între ei ca să se ferească, cu toate că nu-i citea în privire licărul dement pe care-l avusese ultima oară când încercase s-o omoare. Totuși, nu lăsa briceagul din mână. Observând asta, taică-său i-a zâmbit din nou și i-a spus:

– Briceagul e al meu.

– Acum e al meu. Ce cauți în Irkuțk? l-a întrebat, arătând spre pachetul de la picioarele lui.

– A fost un an bun de vânătoare. La oraș iei mai mulți bani pe piei.

– Cum m-ai găsit?

– Mă pricep să găsesc lupoaice, fato! Crezi că nu-mi pot găsi fiica, vrăjitoarea lacului?

– Vrăjitoarea cerului, acum, i-a răspuns Nina.

– Am auzit. Lasă fetele să piloteze?

– Trei *fete* au stabilit recordul de distanță, a spus Nina privindu-și cu atenție părintele care, de data asta, părea să se țină bine pe picioare. Mă gândeam că ai murit deja. Că te-ai înecat în vodcă.

– Era mai simplu să te las pe tine să te ocupi de tocăniță pe când erai acasă – fetele trebuie să aibă grijă de tații lor. Dar asta nu înseamnă că nu pot să mă hrănesc singur.

– Nu-mi pare rău că am plecat.

Un zâmbet distant.

– Când ai plecat, mi-ai furat toți banii pe care-i aveam. Pentru asta îți pare rău?

– Nu.

– Hoață nenorocită! a spus el cu un soi de amuzament mohorât.

Nina a rânjit. I se părea ciudat să-l vadă acolo. Parcă venise din altă poveste, ca un lup care bântuia pe străzile orașului.

– Mă bucur că n-ai murit, i-a răspuns, mirată și ea că vorbea serios.

Îi era foarte simplu să-l urască pe cel care încercase s-o omoare. Prefera, totuși, să-l placă pe cel care o învățase să vâneze și care-i spusese povești, și simțea un fel de respect prevăzător față de omul care părea să nu moară așa de ușor. Sentimentele astea planau unele lângă altele, separat și confortabil, iar Nina nu simțea nevoia să le pună pe unele înaintea altora. Dacă avea vreun sentiment predominant față de tatăl ei, acela era impulsul de a nu-i întoarce spatele.

El zicea acum ceva despre război, regreta că era prea în vârstă ca să se înroleze și să ucidă fasciști.

– Mă întreb dacă ăștia mor mai repede decât țariștii, a meditat el cu voce tare. Ți-am zis vreodată despre nenorocitul de moscovit căruia i-am scos ficatul în vârful sabiei?

– De multe ori, tată.

– Întotdeauna ți-a plăcut povestea aia, s-a bucurat el, privind-o pe sub sprâncenele zburlite. Ar trebui să am în războiul ăsta măcar un copil care să omoare nemți. Toți frații tăi sunt fie în închisoare, fie în bande de tâlhari, iar surorile tale sunt curve cu toatele. Te bagi?

– Nu primesc femei în unitățile aviatice.

– Li se pare cumva că ești prea moale? a râs el de parcă lătra. Am văzut femei în revoluție care-i puteau tăia capul unui bărbat fără să clipească.

– Revoluțiile transmit mesajul ăsta cum că femeile sunt la fel ca bărbații, a spus Nina. Dar când ceri să te înrolezi, cică să te faci soră medicală.

– Asta e problema ta, că ceri voie! i-a spus taică-său și s-a aplecat spre ea, iar Nina i-a simțit duhoarea cruntă a respirației. O să vină ocazia, Nina Borisovna! Dacă vezi prilejul, nu cere voie. Servește-te singură, la dracu'!

– Dar asta dă dovadă de dispreț antisocial calculat față de principiul colectivității, cită Nina din rahaturile pe care le perora mereu Tania. Ar fi în antiteză cu principiile vieții proletare.

– Mai dă-o-n mă-sa de viață proletară!

Nina s-a strâmbat fără să vrea.

– Ține-o tot așa pe străzile orașului și să vezi cum dai de bucluc, dementule! O să sfârșești cu un glonț în cap!

– Ba nu, că-s un Markov! Dă buclucul peste noi, dar îl mâncăm de viu.

A început să răscolească în rucsac și i-a aruncat ceva moale și voluminos. Nina a prins pachetul, mirată. Era o piele de focă de lac, o frumusețe ca oțelul de cenușie, lucioasă ca gheața proaspăt încremenită, dar în același timp moale ca omătul.

– Fă-ți căciulă nouă dacă ai de gând să pilotezi avioane de luptă, i-a spus el, ridicând sprânceana la vederea vechii șepci de blană de iepure. Aia arată ca dracu'.

Nina a zâmbit.

– Mulțam, tată.

Omul și-a pus rucsacul pe umăr.

– Să nu te mai întorci la lac, i-a zis în semn de rămas-bun. Data viitoare când mai pun gura pe vodcă, te înec de-a binelea, rusalcă mică ce ești!

– Sau data viitoare îți iau eu gâtul, în loc să te tai la mână.

– Sau așa, s-a învoit el dând din cap înspre lama briceagului care i se vedea fiică-sii între degete. Și omoară un neamț cu ăla din partea mea.

Nina a așteptat să-i piară din fața ochilor silueta înaltă și hirsută care luneca prin mulțime pe nesimțite, tot așa cum se făcea nevăzută în taigaua din preajma Marelui Bătrân.

Oare o să te mai văd vreodată? s-a întrebat ea și, cumva, a crezut că nu, gând care într-un fel o liniștea, în alt fel o făcea să regrete, iar în altul – o făcea să simtă plăcere. Nu era nevoie să pună sentimentele astea într-o ordine anume.

În noaptea aceea, Nina stătea picior peste picior pe pat și tăia cu grijă pielea de focă pentru a-și croi o nouă căciulă, când Tania a dat drumul la radio.

– O să se transmită un miting antifascist al femeilor de la Moscova.

Nina nu prea asculta, ci continua să croiască o căciulă potrivită pentru un pilot, care să acopere bine urechile, adică exact ce-i trebuia pentru zborurile în carlingi neacoperite.

– Femeia sovietică înseamnă sute de șoferi și de tractoriști. Și de piloți care să fie pregătiți în orice moment să urce într-un aparat de luptă și să pornească la război.

Nina s-a oprit din croit.

– Cine vorbește?

– Marina Raskova, a spus Tania.

Nina s-a uitat la articolul de ziar de pe oglinda ei, la femeia din dreapta, brunetă, cu ochi strălucitori, detașată și arătând ca o profesionistă în fața avionului ei Tupolev ANT-37. Nina devorase fiecare cuvințel în parte despre Raskova, dar nu o auzise niciodată vorbind. Vocea ei răsuna cald și intim la radio, limpede precum cristalul. Nina ar fi urcat pe cel mai înalt munte ca să urmeze vocea aceea.

– *Dragi surori!* striga Marina Raskova. *A venit momentul răzbunării atroce! Veniți și luptați pentru libertate!*

Spune-mi cum! voia Nina să știe.

ȘI RĂSPUNSUL a venit, nu în noaptea aceea, ci câteva săptămâni mai târziu, în ziua în care trupele sovietice au fost împinse spre linia de apărare de la Mojaisk, la doar optzeci de kilometri de Moscova. În ziua aceea a ajuns la clubul aviatic o altă știre incendiară: tovarășul Stalin ordonase alcătuirea a trei regimente care să fie pregătite pentru lupta aeriană, sub conducerea Marinei Raskova, Eroină a Uniunii Sovietice.

Trei regimente de *femei.*

– Membrii Komsomol din oraș au ordin să evalueze voluntarii, a spus o colegă a Ninei, pilot și ea. Deja am depus toate actele. Numai cei mai buni recruți vor fi trimiși la Moscova.

Cum să-i fac să mă selecteze? se întreba Nina. Ea era o mică barbară din taiga, cu prea puțină școală și cunoscută pentru individualism, în vreme ce la înrolare aveau să dea buzna femei de pretutindeni, dar femei cu studii universitare, cu dosare impecabile și cu pile la partid.

„O să vină ocazia, Nina Borisovna!“ îi spusese tatăl ei. „Dacă vezi prilejul, nu cere voie. Servește-te singură, la dracu’!“

Nu s-a mai obosit să completeze nici un formular. În schimb, s-a dus acasă ca să-și ia esențialul: pașaportul, carnetul de membru Komsomol, autorizația de instructor de pilotaj pentru avioane și planoare. Le-a îndesat pe toate într-un sac, și-a ascuns părul în noua căciulă din piele de focă și a luat-o la

fugă către gară, sub un cer roșu de octombrie. A pus pe tejghea toate rublele pe care le avea la ea și a zis:

– Un bilet dus. Spre Moscova.

Uniunea Tineretului Comunist Leninist din întreaga Uniune Sovietică
Sufletel – în limba rusă în original

Capitolul 10 *Jordan*

Mai 1946
Boston

A doua zi după ce tatăl lui Jordan plecase cu Anneliese în luna de miere, Jordan s-a dus cu Ruth la grădina botanică. Ce putea să convingă o fetiță să zâmbească și să vorbească, dacă nu o înghețată și o plimbare cu barca în formă de lebădă?

– Ciocolată sau căpșuni?

Ruth își rodea buza, nehotărâtă.

– Și, și! a decis Jordan în locul fetiței. Meriți.

Aici a obținut un zâmbet timid de la Ruth, care ținea în continuare lesa lui Taro ca pe o centură de siguranță, dar care părea, încet-încet, să prindă încredere.

Lucru de care o să profiți, și-a spus mâhnită Jordan, dar a înlăturat imediat gândul. „Oamenii nu sunt obligați să-și aducă aminte de toate durerile și problemele lor doar pentru că vrei tu să afli detalii despre ei", îi spusese taică-său nu demult, dar acum el era plecat în luna de miere cu o femeie care adusese cu ea la nuntă o svastică, iar nevoia de a afla adevărul nu-i dădea pace deloc lui Jordan.

În timp ce-și mâncau înghețatele, Jordan și Ruth se plimbau pe lângă helești cu rațe, iar Taro, între ele, dădea din coadă. Apa reflecta turiștii verii, care aruncau pâine de pe pod, dar de data asta Jordan nu a mai simțit nevoia să surprindă momentul pe film.

– Vezi tremurul ăla, Ruth? E o libelulă. Ai văzut vreodată libelule la lacul din Altaussee?

Ruth părea debusolată.

– De-acolo veniți, nu? Acolo ați locuit înainte să ajungeți aici.

Ruth a încuviințat.

– Ce îți mai amintești, greierașule? Mi-ar plăcea să știu mai multe despre tine, acum că ești sora mea, a spus Jordan strângând mâna fetiței. Ce-ți amintești înainte de Boston?

– Lacul, a răspuns copila cu vocea ei blândă, care deja își pierdea accentul german, iar, cu codițele împletite și cu puloverul albastru, Ruth putea trece drept orice fetiță americană. Vedeam lacul pe geam în fiecare zi.

– În fiecare zi? a întrebat Jordan, amintindu-și că Anneliese nu spusese că ar fi stat mult timp în Altaussee. Câte zile?

Ruth a ridicat din umeri.

– Îți amintești de tatăl tău? Cum a murit?

– Mami a zis că s-a dus în est.

– Unde în est?

Ruth a ridicat iarăși din umeri.

– Ce-ți mai amintești? a întrebat Jordan cu toată blândețea de care era în stare.

– Vioara, a răspuns Ruth și mai suav. Mami cânta.

Jordan a clipit.

– Dar ea nu cântă la vioară.

– Cânta, a răspuns Ruth încruntându-se și întinzând mâna spre blana moale de pe spatele lui Taro. Cânta!

– Te cred, Ruthie…

– *Cânta!* a repetat Ruth cu înverșunare. Cânta pentru mine!

Anneliese nu spusese niciodată că știa să cânte la vreun instrument. Niciodată nu ceruse să deschidă radioul ca să asculte muzică. Nu avea nici o vioară, că doar Jordan îi văzuse lucrurile pe care le adusese ca să le bage în valiza pentru luna de miere, și nu fusese printre ele nici o cutie de vioară. *Oare o fi vândut-o?*

Jordan s-a uitat la Ruth.

– Mama ta zicea că a avut loc un incident lângă lacul din Altaussee. Cu o refugiată care… ăăă… nu s-a purtat frumos cu voi.

– Era sânge, a șoptit Ruth. Îmi curgea sânge din nas.

Jordan s-a oprit locului și inima a început să-i bată nebunește.

– Ce altceva îți mai amintești?

Ruth a scăpat înghețata topită și părea foarte supărată, așa că Jordan nu mai putea insista. Pur și simplu nu putea. A deschis brațele, iar Ruth s-a ghemuit la pieptul ei.

– Nu-i nimic, greierașule! Nu trebuie să-ți amintești dacă nu vrei.

– Așa a zis și ea, a mormăit Ruth cu nasul lipit de Jordan.

– Cine?

Pauză.

– Mami.

Dar vocea i-a sunat de parcă nu era foarte sigură, iar umerii ei mici au tresărit. Jordan și-a mușcat limba, încercând să se abțină să-i mai pună întrebări – ce ar mai fi putut s-o *întrebe*? – și și-a strâns surioara la piept. – Haide să ne dăm cu lebăda! O să-ți placă.

– Dar am scăpat înghețata.

– Ia-o pe a mea.

Până să ajungă la debarcader și la lebedele cu pedale, Ruth s-a liniștit. Jordan se simțea ca un monstru. *Ce eficientă am fost…* s-a certat ea. *Mi-am supărat sora doar ca să aflu că Anneliese știe să cânte la vioară și că lui Ruth i-a curs sânge din nas la Altaussee din cauza unei refugiate. Asta nu dovedește nimic, J. Bryde!*

Anneliese adusese foarte puține lucruri cu ea, ceea ce nu era deloc ciudat în privința unei femei care fugea de dezastrul lăsat în urmă de război. Cu un sentiment de vinovăție, Jordan deja se uitase în dulap și prin sertare, numai că nu găsise nimic. Dacă noua doamnă McBride avea vreun lucru care s-o incrimineze, acela plecase cu ea în luna de miere, împreună cu Crucea de Fier.

Ai răbdare și fii atentă. Oricât ar fi vrut să dea fuga la tatăl ei, Jordan știa că avea nevoie de mai multe dovezi decât două fotografii, căci altfel el avea să clatine din cap și să spună: „Jordan și poveștile ei aiurite".

Până luni s-au și întors domnul și doamna McBride, încărcați cu cadouri. Jordan a fost foarte ușurată să-și vadă tatăl sănătos tun, cu toate că nu-i era foarte clar de ce anume se temea în privința lui. Că delicata Anneliese avea să-i facă vreun rău? Cu certitudine că asta era cea mai nebunească idee de până acum.

– Ce dor mi-a fost de fetele mele!

A luat-o în brațe pe Ruth, iar zâmbetul lui Anneliese era așa de molipsitor, că Jordan nu s-a putut abține și i-a zâmbit și ea.

– Haide să mă ajuți la despachetat, Jordan! Să-ți arăt ce eșarfă am găsit la Concord, exact culoarea care ți se potrivește.

Era atât de caldă și de deschisă încât Jordan nu putea să nu se întrebe dacă nu cumva Crucea de Fier fusese doar în mintea ei.

– Mă întrebam dacă ai cântat vreodată la vioară, a început Jordan cu indiferență, în timp ce desfăceau bagajele la etaj, pe patul plin de șaluri și batiste de dantelă.

– Nu, de ce?

– Așa… O, ce frumoasă e eșarfa aia, Anneliese…

A lăsat-o pe mama ei vitregă să-i pună la gât eșarfa cu franjuri și cu paiete albastre la capete.

– *Anna*, a corectat-o Anneliese, aranjând eșarfa pe umărul lui Jordan. Acum că sunt o casnică americană pe cinste, mi-aș dori un nume american pe cinste!

Da, haide să-ți ștergem pur și simplu tot trecutul, și-a spus Jordan în gând, în timp ce Anneliese o trăgea spre oglindă. *Pentru că ai tu ceva să ne ascunzi, asta-i sigur.*

– AVEM UN APARTAMENT la Copley Plaza Hotel, spunea Ginny Reilly. Sora mea a fost acolo în luna de miere și e superb. Așa că, atunci când o să

mă mărit, Sean o să mă treacă pragul…

– Tu ar trebui să-l treci pragul pe *el*, a remarcat Jordan cu urechile ciulite spre bucătărie, unde Anneliese zdrăngănea vasele. Sean e un slăbănog.

– Ia mai taci, asta e fantezia mea!

Fetele și-au înăbușit râsul. Stăteau pe jos în salon, cu un teanc de reviste.

– El deschide șampania în timp ce eu îmi pun neglijeul croit pe diagonală, din satin alb ca fildeșul…

Iar au izbucnit în râs pe înfundate, până când Ginny a șoptit:

– Când se stinge lumina, îmi smulge neglijeul de pe mine…

Au explodat cu toatele într-un hohot de râs, inclusiv Jordan, care a dus Leica la ochi și și-a imortalizat prietenele, intitulând în gând fotografia: „Iunie 1946: Studiu de frustrare feminină". Examenele de absolvire veniseră și plecaseră chiar după aniversarea de optsprezece ani a lui Jordan, iar acum că se terminase școala, s-a trezit în mijlocul unui grup de prietene bune care voiau să-și facă planurile de căsătorie și pe cele pentru noaptea nunții. Erau cu toatele fete bune, cu părinți de calitate care păstrau tradițiile, așa că nici una dintre ele Nu O Făcuse, dar *discutau* despre Asta. La ce altceva te mai puteai gândi după absolvirea școlii? Ginny lucra la Filene și Susan pleca la Universitatea Boston în toamnă, dar spusese deja că nu avea să rămână la facultate decât până când se logodea. Iar Jordan, care tânjise să se termine liceul, se întreba acum pentru ce. Tatăl ei tot nu se îndurase să o lase să plece la facultate atunci când discutaseră despre asta cu o săptămână în urmă.

– Lasă că vorbesc eu cu el mai târziu, îi șoptise Anneliese după discuție și îi zâmbise complice, lucru care o făcuse pe Jordan să se simtă puțin vinovată.

– E rândul tău, Jor! a râs Ginny. La tine cum o să fie prima dată?

Jordan s-a oprit din foială pentru o clipă.

– Bine, uite… a început Jordan știind că toată chestia asta era o aiureală, dar acum era momentul pentru aiureli, nu? Suntem în război cu sovieticii și eu filmez bombardarea Moscovei. Întâlnesc un francez superb care lucrează

pentru Reuters, iar după bombardament mă târăște spre un tanc abandonat…

– Vrei s-o faci într-un *tanc*?

– Gloanțele șuieră. E foarte romantic. Apoi fotografia mea cu bombardamentul ajunge pe coperta revistei *Time*…

– Dacă aș fi eu cu Garrett, nu aș visa cu ochii deschiși la nici un francez, i-a spus Susan. Are de gând să-ți dea inelul lui de absolvire?

– Nu o să primească nici unul până nu începe facultatea la toamnă, a răspuns Jordan evaziv.

Dar Garrett probabil că avea să i-l ofere și, dacă ea îl primea, toată lumea se aștepta să-l poarte la gât, atârnat de un lanț, pentru că ăsta era următorul pas. Problema cu pașii de un asemenea gen era că, cu cât te îndreptai mai mult într-o direcție, cu atât mai mulți oameni presupuneau că pe calea aceea aveai să mergi mai departe, iar Jordan nu era deloc sigură că își dorea asta. Abia împlinise optsprezece ani. De unde să știe dacă Garrett Byrne era Alesul? Jordan nu știa nici măcar dacă credea în toată *ideea* cu „Alesul".

Anneliese a intrat cu mersul ei plutitor, aducând o tavă.

– Vreți prăjitură, fetelor?

– Daaa, doamnă McBride! au răspuns în cor prietenele lui Jordan, iar după ce s-a retras au lăudat-o: Mama ta vitregă e cea mai tare!

– Foarte elegantă, o dată nu-i vezi un fir de păr care să stea aiurea. Mama mea e mereu ciufulită.

– E minunată, a confirmat Jordan.

Dacă aș putea să mă asigur că nu a fost nazistă, ar fi absolut perfectă.

– Doar pentru că are o Cruce de Fier, asta nu înseamnă că e nazistă, dezbătea Jordan după plecarea prietenelor ei, vorbind de una singură în laboratorul din pivniță.

Încerca să fie corectă, nepărtinitoare, asemenea lui J. Bryde, care, fiind cu scaun la cap, găsea mereu adevărul în goana după senzațional.

– Poate că soțul lui Anneliese a fost nazist și medalia i-a aparținut lui. Ea a zis că omul a luptat în război, dar a evitat să spună dacă era de partea lui Hitler sau nu. E genul de lucru pe care-l ții pentru tine dacă te muți în America.

Era perfect rezonabil. Întru totul posibil.

– Și chiar dacă el ar fi fost nazist, asta nu înseamnă că a fost și *ea*. Poate că duce peste tot vechea lui medalie ca să-și aducă aminte de el, nu pentru că e fascistă.

Și asta putea fi adevărat.

– Mai mult, a continuat Jordan, fâțâindu-se pe toată lungimea camerei obscure, poate că nici măcar nu ține secret trecutul ăsta al ei. Doar pentru că nu mi-a zis mie, asta nu înseamnă că nu i-a spus tatei. Poate că el știe deja. Un mic secret între soț și soție.

Păi atunci întreabă-l! s-a gândit Jordan. Dar instinctul o împiedica să-i pună întrebarea asta. Anneliese îl făcea foarte fericit pe tatăl ei. Văzuse asta foarte bine în ultimele săptămâni, căci stătuse cu ochii pe proaspeții căsătoriți și așteptase. Felul vesel în care fluiera el pe când se bărbierea dimineața, pasul săltăreț pe care-l avea atunci când se întorcea de la serviciu și, cu toate că Jordan nu avea nici o dorință să își imagineze ce se petrecea în spatele ușii dormitorului lor, era destul de evident că și acolo lucrurile mergeau foarte bine. Cu o săptămână în urmă Jordan bătuse la ușa camerei lor după-amiaza. Intrând, văzuse că Anneliese aranja pledul pe pat, iar soțul ei își încheia butonii la manșete. Jordan observase zâmbetul intim pe care-l schimbaseră între ei. O fi fost ea doar o absolventă de optsprezece ani care nu depășise încă momentul în care să-și scoată bluza în mașina iubitului, dar îi era perfect clar că eleganta Anneliese, cu felul impecabil în care ținea casa și cu batistele ei scrobite, avea o latură mai puțin impecabilă și mai puțin scrobită, una care îl făcea pe tatăl lui Jordan foarte fericit după atâția ani în care dormise singur. Și toată lumea avea, într-adevăr, mai multe laturi, iar atunci de ce să se îngrijoreze din cauza multiplelor laturi ale lui Anneliese?

Jordan s-a încruntat, împotrivindu-se groazei că se apucase din nou să construiască scenarii – aceeași latură a ei care avusese nevoie să viseze la bărbați din zone de război și la gloanțe șuierătoare în locul apartamentelor nupțiale și neglijeului de satin alb, croit pe diagonală.

– Iată-te, a spus Anneliese ridicând ochii de la mașina de cusut în clipa în care a intrat Jordan în solariul de la etaj, transformat în cameră de croitorie. Ce părere ai? a întrebat ea scuturând o rochiță de bumbac lila, neterminată, pentru Ruth.

– Mai multe volane. Ruth vrea mereu multe volane.

În camera asta îi făcuse Anneliese rochia de absolvire lui Jordan: din mătase verde, strânsă pe talie, cu decolteu larg și cu mâneci până la cot. Fusese cea mai uluitoare rochie dintre toate. Tatăl lui Jordan își șterse lacrimile de la ochi, iar Anneliese îi dăduse un braț de trandafiri crem ca accesoriu. Jordan se simțea încă o dată vinovată și s-a așezat greoi lângă mașina de cusut, cu un suspin.

– N-ai stare? a zâmbit Anneliese. Pentru fete, să termini liceul fără să treci la etapa următoare înseamnă o perioadă grea în viață.

– Ai de gând să-mi ceri să nu mă mai lamentez și să mă logodesc?

Tatăl ei sigur asta gândea, doar își dădea seama.

– Nu, pentru că ultimul lucru de care are nevoie o fată la vârsta ta e să fie – cum se zice? – *dirijată*, a spus Anneliese, pronunțând impecabil cuvântul, căci lupta ei pentru cucerirea terminologiei americane era de o tenacitate remarcabilă. Când eram de vârsta ta, mama îmi ținea teorii zi și noapte, iar singurul rezultat a fost că am devenit mai încăpățânată și mai nemulțumită.

– Ești tare bună cu mine, a spus Jordan fără să vrea.

O fi vreo strategie sau chiar ești atât de bună pe cât pari?

Anneliese a rupt ața cu dinții și ochii i-au sclipit.

– Nu îmi doresc să fiu o mamă vitregă rea.

Eu stau cu ochii pe tine și tu nu-mi arăți nimic interesant. Tot ceea ce faci e să-mi dai motive să te plac, și-a spus Jordan cu disperare.

Asta până în acea după-amiază de la lacul Selkie, câteva luni mai târziu.

Capitolul 11 *Ian*

Aprilie 1950
Viena

– Nenorocita naibii! fumega Tony, lovind cu picioarele banca pe care stătea Ian în gară. Nenorocita aia nazistă! Sunt sigur că știa ceva.

– De acord, a spus Ian, în timp ce se uita prin ziar. Sunt în stare să fac pariu că, de fapt, știa mult mai multe.

Expediția din acea dimineață în strada Fischerndorf, numărul 8, nu avusese succes. Nici măcar combinația de minciunele plauzibile, farmecul lui Tony sau banii nu reușiseră să scoată ceva util de la Vera Eichmann, născută Liebl. Nu cunoștea nici o femeie cu păr negru și cicatrice pe gât. Nu locuise la ea nici o astfel de femeie, după război. Dacă asta spuneau vecinii, doar nu era ea responsabilă pentru ceea ce gândeau ei. Vecinii voiau doar să inventeze chestii malefice despre o văduvă care se străduia să supraviețuiască, și atât. Da, se considera văduvă. Nu își văzuse soțul de cinci ani. Dorea să fie lăsată în pace. Apoi le trântise ușa în nas.

Ian nu avusese așteptări prea mari de la întâlnirea respectivă, așa că nu se descurajase, iar acum citea ziarul în vreme ce partenerul lui răgea. În cele din urmă Tony s-a oprit din fâțâit și s-a așezat pe bancă.

– Ce mi-ar fi plăcut s-o târăsc pe femeia aia în propria pivniță și s-o bat până zicea tot!

– Nu ai face asta și o știi prea bine.

– Zău? a spus Tony ridicând din sprâncene. Să știi că nu mă simt foarte cavaler cu o astfel de femeie. Nu e ca și cum încerci să înțelegi compromisurile pe care oamenii simpli, precum surorile Ziegler, le-ar fi făcut până ce treceau hopul războiului. Nevasta lui Adolf Eichmann s-a

situat la cel mai înalt nivel. Nu avea cum să nu știe *nimic* despre faptul că soțul ei transporta evrei cu milioanele în est. Crede-mă, aș putea s-o dau de pereți o dată, de două ori și să dorm bine noaptea, dacă asta ne-ar oferi informațiile care ne trebuie.

– Și dacă nu? Te-ai apuca să-i rupi oasele? Să-i amenințiți copiii? Unde te-ai opri? l-a întrebat Ian împăturindu-și ziarul și simțind cum briza de primăvară îi ciufulea părul. Iată motivul pentru care nu operăm în felul ăsta.

Avuseseră aceeași discuție în prima săptămână în care lucraseră împreună, atunci când porniseră pe urmele unui *Gauleiter*[26] responsabil pentru o sumedenie de atrocități în Franța ocupată. În urma unui interviu neproductiv, Tony murmurase:

– Lasă-mă să-l târăsc pe aleea din spate, îl fac eu să vorbească.

Cu mult calm, Ian își luase noul partener de guler, îi sucise mâna la spate de-i tăiase răsuflarea și îl ridicase pe vârfuri ca să-l privească în ochi.

– Ești atent la mine? îl întrebase încet și așteptase confirmarea lui.

– Bun. Pentru că noi nu batem martori. Nici acum, nici altă dată. Iar dacă nu poți să-ți bagi chestia asta în cap, cară-te acum. Ți se pare că există vreo șansă cât de mică să nu mă fi făcut înțeles?

Îi dăduse drumul lui Tony. Tânărul ridicase din umeri, cu o privire circumspectă.

– Cum vrei tu, șefu'!

Acum, Tony îl privea pe Ian cu ochii săi negri și curioși.

– Nu zic să smulgem unghii. Există niște limite. Dar dacă nu e nevoie decât de un pic de zgâlțâială și de câteva palme…

– Oricine cedează atât de ușor, poate fi convins și fără violență.

– Nu merge întotdeauna așa. Știi asta. Nu-mi spune că nu ai fost niciodată tentat să convingi un martor să scuipe tot.

– Evident că am fost tentat, i-a răspuns Ian fără nici o emoție. Am fost tentat în feluri în care nu-ți poți imagina. Dar aici nu e vorba doar de prinderea criminalilor de război. Aici contează *cum* îi prindem.

– Da?

Ian s-a sprijinit cu coatele pe genunchi și s-a uitat la șinele de tren.

– La scurt timp după terminarea războiului am lucrat cu o echipă de americani, a zis el în cele din urmă. Investigam cazuri în care civilii germani erau suspectați că ar fi ucis piloți doborâți la sol. Americanii se obișnuiseră să îl rețină pe *Burgermeister*[27] până ce scuipa o listă de martori, apoi puneau martorii la zid și îi amenințau că-i împușcă dacă nu spun tot. Spuneau tot, de fiecare dată, iar noi găseam prada și nu era nimeni împușcat. Dar nu-mi plăcea deloc metoda, a spus Ian privindu-și colegul. Există mult mai mulți criminali de război în lume decât o să putem prinde vreodată. Dacă ar fi să renunț la aceia pe care nu-i vom găsi decât dacă ne transformăm în torționari, mă simt împăcat cu decizia asta.

– O să te simți împăcat cu ea și dacă va trebui să o ratezi pe Prădătoare? l-a întrebat Tony. Ce se întâmplă dacă o găsești pe femeia care ți-a ucis fratele și aproape că ți-a ucis soția numai dacă bați un martor până ce-i sună apa-n cap?

Ian s-a gândit, apoi și-a spus în gând, cu sinceritate: *Nu știu.*

A respins sentimentul de furie pe care-l avea din instinct, a observat aburul care se apropia și s-a ridicat de pe bancă.

– A venit trenul.

Drumul spre Viena a fost lung și tăcut.

– **SĂ PLECAȚI** din casa mea! i-a întâmpinat *Frau* Hummel la ușă, roșie de furie. Și voi, și târfa aia barbară…

A continuat să țipe, dar Ian a trecut pe lângă ea și a deschis ușa biroului.

– Mama naibii…

Într-o singură zi, dintr-un sanctuar în care domnea ordinea, biroul devenise un tărâm al haosului. Peste tot erau împrăștiate vrafuri de dosare, colile de hârtie acopereau masa precum zăpada, iar pe fiecare suprafață posibilă și imposibilă se aflau cești goale. În aer mirosea a ceai opărit, iar borcanul de gem ademenea muștele. Autoarea anarhiei ședea pe scaunul lui

Ian și își bălăngănea picioarele goale, cu capul blond aplecat peste un dosar pe care-l răsfoia cu mâinile mânjite de gem.

– Gata biscuiții, i-a întâmpinat Nina, fără să ridice privirea. Și ceaiul.

Ian s-a uitat îndelung la biroul profanat. Tony încerca și el să înțeleagă dezastrul din fața lui.

– Nina, a spus Ian în cele din urmă, așteptând până când ea a și-a ridicat privirea la el. De ce ne dă proprietara afară din clădire și de ce ești îmbrăcată cu una dintre cămășile mele?

– A mea e la uscat, a spus ea suflecându-și una dintre mânecile cămășii lui Ian și vânturând un dosar. Cazul ăsta, Schleicher *mudak*[28] – nu știu să citesc bine, dar mi se pare că nevasta minte. De ce nu ai amenințat-o că-i tai nasul?

– Chiar ne dă afară *Frau* Hummel?

– Așa zice, a confirmat Nina, aruncând dosarul pe jos și luând altul. Spus la *ea* că tai nasul.

– Minunat, a comentat Ian, venindu-i s-o strângă de gât pe loc. Nina, trebuia să ai grijă de birou, să răspunzi la telefon…

– Plictisit, a spus Nina luându-și ceaiul, începând să caute din priviri o lingură și, în schimb, amestecând în cană cu stiloul lui Ian. Eu cercetat cazurile tale vechi să văd cum lucrezi. Util pentru când plecăm vânăm Prădătoarea.

– Util?! s-a stropșit el, încrucișându-și brațele pe piept. Ai dezlănțuit iadul în biroul meu, sălbatico!

– Și biroul meu. Până prindem ținta, ce-i al meu e al tău și ce-i al tău e al meu, a declarat ea sorbind din ceai și apoi întinzându-se, cu tivul cămășii lui Ian ajungându-i până la genunchi. Ce găsit în Altaussee? Unde mergem acum?

– La Salzburg, a răspuns Ian uitându-se urât la ea. Dă-mi cămașa înapoi.

– *Nu ladno*[29].

A ridicat din umeri și a început să își descheie nasturii.

– Ce mama dracului! a mârâit el din nou, deschizând brutal ușa unei băi mici în care acum mirosea a peroxid, semn evident al faptului că Nina folosise chiuveta ca să își vopsească părul, chiuvetă în care ea spălase bluza și perechea de chiloți albaștri de mătase atârnate acum pe o sfoară. Ți s-a uscat bluza, a spus Ian, ignorând lenjeria intimă.

– Ce ușor șochezi, *lucik*! Foarte amuzant.

L-a bătut ușor pe braț, distrată, apoi a închis ușa băii. Ian s-a întors spre Tony, care chicotea.

– Ne-a colectivizat biroul, a spus el. Sigur e rusoaică.

Pe Ian era să-l pufnească râsul, dar s-a abținut. Impulsul de a-și strânge nevasta de gât se lupta cu impulsul de a râde.

– Păi, ajută-mă să strâng după mireasa mea sovietică.

– Punea deoparte dosarele pe care le citea. Nu-i rău.

– Unde nu-i ordine, te-apucă nebuneala.

Ian credea asta cu toată ființa lui. Ordinea aducea cu ea pace și lege, fără ea izbucnea războiul și țâșnea sângele. Văzuse și una, și alta – ca să știe că așa era.

A înlăturat gândul ăsta, în timp ce Tony s-a sprijinit pe călcâie și a întrebat:

– Când plecăm la Salzburg? Și… o luăm și pe mireasa ta rusoaică?

– Nu știu, a răspuns Ian, după care a tăcut preț de o clipă. Ce înseamnă *lucik*? a reluat el.

Tony a rânjit.

– Mică rază de soare.

– Te deranjează faptul că e rusoaică? și-a întrebat Ian partenerul.

Știa ce suspicioși erau yankeii în privința rușilor în perioada aceea. La doar cinci ani de la terminarea războiului, binevoitorul aliat Iosif Stalin devenise dușmanul tuturor, însă americanii păreau cei mai paranoici în privința Amenințării Comuniste.

– Încă nu s-a apucat să recite *Das Kapital*. Nu a făcut decât să-ți profaneze ceaiul și să mintă despre originile ei, iar oamenii mint din foarte multe

motive, a spus Tony în timp ce închidea un sertar al dulapului cu dosare. În fiecare zi ascultăm minciuni, și nu doar din partea criminalilor de război. Și refugiații, și băieții buni mint – ba dacă sunt evrei sau sunt arieni, ba despre ce au făcut în război sau în închisoare, ba despre sănătate și vârstă, ba despre căile pe care și-au obținut documentele de identitate. Indiferent dacă o face din motive bune sau rele, toată lumea minte.

– Poate, a încuviințat Ian, ridicându-se. E timpul să am o discuție cu Nina. Te duci tu să te dai bine pe lângă *Frau* Hummer ca să nu ne evacueze?

– Are și slujba asta părțile ei bune, a bombănit Tony prietenos, înainte să iasă pe ușă. Te faci vânător de naziști ca să trăiești intens, iar apoi afli că trebuie să întocmești acte și să te dai bine pe lângă proprietară.

Nina a ieșit din baie și a aruncat cămașa lui Ian pe birou, motiv pentru care au mai zburat niște hârtii pe jos. Ian s-a prefăcut că nu observase și, în schimb, și-a fixat soția cu privirea.

– Nu ești poloneză. Haide să discutăm mai întâi despre minciuna asta. Ești rusoaică.

Nina l-a privit cu un aer precaut. Apoi a ridicat din umeri.

– Da.

Ian a clipit. Era atât de pregătit s-o audă negând, încât faptul că recunoscuse l-a luat prin surprindere.

– Nu negi?

– De ce?

– Mi-ai spus că ești poloneză. Mi-ai spus-o pe când eram în spitalul Crucii Roșii.

– Ba nu, a răspuns Nina, iar ochii ei ca două lacuri albastre erau opaci și inexpresivi. Așa presupus tu. Eu nu contrazis.

El încerca să-și aducă aminte. Era în 1945 și antisepticul din spital mirosea înțepător, acoperind izul de sânge. Nina era moartă de foame și amețită din cauza pneumoniei, Ian era disperat să găsească răspunsuri despre fratele lui. Bariera limbii, haosul din jurul lor. *Nu,* și-a zis Ian, *nu-mi spusese că era*

poloneză… O fată găsită lângă Poznań, pe nume Nina, un nume atât de comun în Polonia… toată lumea a presupus că era poloneză.

– De ce ne-ai lăsat să credem că ești poloneză?

– Mai simplu, l-a lămurit ea, lăsându-se în scaunul lui și sprijinindu-și ciubotele de birou. Nu mă duceam acasă. Cum zic că-s rusoaică, acolo mă trimit.

– Și unde e casa ta, mai exact?

– Mergi spre estul Siberiei până cazi de pe pământ în lac mare cât cerul. Numai taiga și vrăjitoare de apă și gheață care înghite gara. Tot ce-i acolo vrea să mori și toată lumea vrea să plece, i-a răspuns ea, părând oarecum amuzată. Tu ai întoarce?

– Dacă aș avea familia acolo…

Ar fi traversat Siberia în picioarele goale dacă și-ar fi găsit fratele la capătul ei.

– Eu fără familie, a spus Nina și, dacă o dureau propriile cuvinte, a avut grijă să depășească iute momentul, astfel ca Ian să nu observe. Petrec toată viața să merg cât mai departe de lacul ăla în vest. Polonia? E următoarea oprire.

– Periculos. Erai aproape moartă atunci când te-a găsit Crucea Roșie.

– Sunt greu de ucis.

Ian și-a tras scaunul și s-a uitat la Nina peste masă. Ea nici n-a clipit.

– Și după Polonia, unde aveai de gând să te duci?

– Cât mai departe vest, fără să cad de pe pământ. Tu ajuți pe mine să ajung Anglia, văd în jur și zic: „Nu-i rău“. E urât, cu rații la mâncare, dar iarna nu te mănâncă gheața de viu.

– Și cum a ajuns o rusoaică în Polonia, de fapt?

– Acolo au trimis pe mine la front. Te miri? Rușii folosesc femeile în război, nu doar la fabrici și ca secretare.

Aflase și Ian ceva de genul ăsta. Una dintre colegele lui, corespondentă de război, o americancă arătând precum o mămică înzestrată cu nervi de oțel,

scrisese un articol foarte incisiv pentru ziarul ei. Articolul vorbea despre cum erau angajate femeile sovietice să conducă tancuri și să tragă cu tunul, în vreme ce marile și luminatele State Unite ale Americii le spuneau femeilor doar să grădinărească și să fie cumpătate în privința grăsimii pe care o mâncau. Ian și-a privit soția care venea din pustiul siberian și nu s-a mirat foarte tare să descopere că fusese trimisă pe front. *Nu mă mir că am câștigat războiul.*

– Deci ai dezertat, a spus el în sfârșit.

– Nimic atât de oficial, *lucik*, a rânjit ea. Crezi că duc la ambasadă să cer azil? Dacă văd șansă în haos, mă bag.

– Nu e foarte patriotic, a observat Ian fără să vrea. Să pleci de lângă compatrioții tăi în toiul războiului.

În clipa aceea, femeii i-a dispărut zâmbetul de pe buze.

– Compatrioții mei mă vor la zid să împuște.

– De ce?

– E lumea lui Stalin, legea lui Stalin. Cine are nevoie de „de ce“?

– Eu.

– Nu treaba ta.

– O, ba da! Și-a prins mâinile la ceafă, fără să-și ia privirea de la ea. Ești soția mea. Ți-am dat numele meu, iar tu ai obținut cetățenia prin mine. Tu și trecutul tău și orice te-am mai ajutat să aduci în țara mea – toate astea mă privesc îndeaproape.

Nina și-a ținut gura închisă.

– Fratele meu știa? a întrebat-o Ian, schimbând tactica. Când ți-a promis să te ducă în siguranță în Anglia, dacă supraviețuiați amândoi, știa că ești rusoaică?

– Da.

Nu ezitase nici o secundă.

– De ce ți-ar fi făcut o asemenea promisiune? Erați împreună? Dragoste în timpul războiului?

Ian și-a ținut respirația și a așteptat. Nu era pentru prima oară când auzise de femei disperate care scăpau din zone de conflict pentru că găseau lucrurile unui soldat mort și, atunci când apărea familia lui îndoliată, inventau o poveste de dragoste tragică pe timp de război. Numai că Ian știa că, în ceea ce-l privea pe fratele lui, era puțin probabilă treaba asta. A așteptat ca Nina să pice în cursă, dar în același timp spera, și-a dat el seama, ca ea să nu o facă. Până în momentul acela îl pusese numai pe piste greșite. Abia acum își dădea seama cât de mult își dorea ca soția lui să *nu* fie o mincinoasă.

– Iubiți, eu și Seb? a râs Nina sincer, clătinând din cap. Nu. Îi plăceau băieții.

Ian a expirat.

– Da, așa e.

Seb îi mărturisise asta în seara în care murise tatăl lor, și era atât de beat încât nu putea sta în picioare. Ian nu fusese chiar atât de șocat. Doar nu petreci ani la rând într-o școală publică din Anglia fără să știi exact ce pot face doi bărbați dacă au această înclinație.

– Nu pare să te mire, îi bălmăjise Seb, nu doar beat, ci și înlăcrimat deja.

– Nu mă miră, îi spusese Ian.

Mâhnit, poate, pentru că știa foarte bine în ce fel putea chestia asta să complice și să pună în pericol viața fratelui său mai mic, dar de mirat – nu se mira.

– Seb, nu te-am văzut niciodată nici măcar să te uiți la o fată.

– Nu știu nimic despre fete, a răspuns Seb făcând un gest vag prin care arăta casa plină de bărbați în care crescuse, asemenea școlilor în care avusese doar colegi băieți. Poate că o să-mi treacă.

– Poate. Iar dacă nu, ei bine, atunci va trebui să mergi pe burtă și să ai grijă, dar asta se întâmplă mai frecvent decât ai crede.

– Serios?

Ian turnase două pahărele de whisky și, cu duhul blândeții, îi ținuse un discurs sec și abțiguit despre toate variantele și combinațiile de sexe pe care le văzuse, despre cum oamenii își smulgeau hainele de pe ei prin debaralele spitalului spaniol, sau în tufișurile din Hyde Park, în timpul penelor de curent. Oricât de pudic ar fi ieșit Ian din școală, sentimentul murise în clipa în care se dusese la război. Nu trecuseră nici cinci minute și Seb leșinase de la băutură și de ușurare.

Am fost primul căruia i-a spus, se gândea Ian acum, cu durere în suflet. *Iar Nina, dacă spune adevărul, a fost ultima.*

– Chiar ți-a zis?

Ea a încuviințat.

– Povestește-mi cum v-ați cunoscut, ce s-a întâmplat, i-a cerut Ian, căruia până și propria voce îi suna neiertător, așa că și-a dres glasul. Nu am apucat să înțeleg mare lucru atunci când am vorbit, cu cinci ani în urmă. E greu să pricepi nuanțele dintr-o conversație care e pe jumătate pantomimă.

– Sunt în Polonia și mă duc departe de frontul sovietic, a zis ea fără nici o aluzie la felul în care făcuse asta sau la motivul pentru care o făcuse, iar, din zâmbetul ei incisiv, Ian a dedus că nici nu avea să-i spună, așa că a lăsat-o în pace. Mă duc în pădurea poloneză, ca să ajung în vest. Evit orașe, oameni. Nu departe de Poznań, dau peste Sebastian. Tocmai evadează din lagăr de prizonieri de război, a povestit ea, clătinând din cap. Băiat de oraș care se împiedica de copaci. Am grijă de el.

– Așa, că erai tu bună la suflet?

Nina nu-i părea deloc genul de femeie care să nu mai poată de mila unui străin englez.

– Doi se descurcă mai bine ca unul. Eu știu să supraviețuiesc. El știe germană, poloneză și rusă… așa vorbim.

– De unde știa rusește?

– Erau ruși în lagăr. Prizonierii au mult timp la dispoziție și vorbesc, a spus ea în timp ce zâmbetul îi pierea, semn că era cu adevărat afectată. Seb

vorbește despre păsări ca să învețe pe mine engleză. Eu știu doar să omor păsări și el întreabă dacă lacul unde copilăresc are papagali de mare, a spus Nina unindu-și degetele mari și dând din restul degetelor precum din niște aripi. Papagali de mare. E pasăre adevărată?

Ian a încuviințat. I s-a pus brusc un nod în gât, fiindcă și-a adus aminte de Seb, care, la vârsta de nouă ani, făcuse exact acest gest ca să-i descrie un măcăleandru în zbor. Toți copiii dădeau din mâini ca să imite zborul, dar nu tocmai în felul acela. *Știi că-i plăceau băieții și nu fetele, și îi mai cunoști și gesturile*, și-a spus Ian în gând. *Da, sigur l-ai cunoscut pe fratele meu. Mai mult, e sigur că el avea încredere în tine.*

– Papagali de mare, a spus Nina, oftând cu afecțiune și, totodată, cu tristețe. Credeam că râde mine. *Tvoiu mat*[30], băiatul ăla glumea mereu.

– De ce nu mi-ai zis toate astea până acum? a întrebat-o Ian. Au trecut cinci ani, Nina!

– Când să pot? Ne căsătorim, mă pui în tren la Anglia și zici că vii acolo în șase luni să începem divorț. Zic: „Păi spun atunci". Dar tu stai în Europa, eu stau în Anglia, vorbim în telegrame. Când să încep să spun, că nu am avut când?

– Ai și tu dreptate, a recunoscut Ian. Ar trebui să începem procedurile de divorț, acum că suntem în sfârșit la aceeași masă și putem discuta.

Ea a încuviințat calm.

– A trecut mult. Vrei inel înapoi?

– Păstrează-l.

Inelul cu sigiliu al tatălui său, făcut din aur și ornat precum cel al unui duce. Acestui tată îi plăcuse dintotdeauna să pretindă ca în arborele lor genealogic existaseră duci, dar nici vorbă să fi fost așa, strămoșii respectivi fuseseră doar niște domni englezi trași pe linie moartă, care se băgaseră în faliment ca să devină prieteni cu cine trebuia și ca să se căsătorească cu ce fete trebuia din alte familii englezești dispărute. Inelul se potrivea cumva pe mâna bronzată, de femeie, a Ninei. Ian și-a reprimat un acces de umor negru

la gândul că tatăl lui ar fi făcut apoplexie dacă ar fi trăit să vadă inelul pe degetul unei comuniste blonde din pustiul siberian.

– Mai spune-mi un singur lucru. Doar unul, a cerut Ian, redevenit serios și uitându-se lung la acest mister care era soția lui temporară, soție care l-a privit și ea lung, fără ca ochii ei albaștri să trădeze nimic. Ce s-a întâmplat cu tine, cu Seb și cu Prădătoarea? Cum de ați dat de ea? Ce…?

– *Niet*, a răspuns Nina tăios.

– Poftim?

– Nu. Nu a ta. E povestea mea. Și cu Seb.

– Până prindem ținta, ce-i al meu e al tău și ce-i al tău e al meu, i-a răspuns Ian cu propriile cuvinte. Am dreptul să știu ce s-a întâmplat la lacul Rusalka.

– Nu. Eu am trăit aia. Nu trebuie să spun deloc. Seb bate cu ea, taie pe ea, salvează pe mine, ea omoară. Se întâmplă repede. El moare erou. Gata.

– Nu e gata deloc, a spus Ian, auzindu-și propria voce redusă la o șoaptă. Nu e vorba doar de dreptul unui om de a afla cum i-a murit fratele. Acum ne ajuți să o prindem chiar pe femeia care l-a omorât. Orice știi despre ea poate fi esențial.

– Și spun deja – cum arată, cum se mișcă, cum vorbește engleză, totul. Spun tot despre ea. Nu restul. Aia e a mea, a repetat Nina.

– Dacă pui în pericol această vânătoare pentru că nu spui ceva important…

– Nu pun. Tu vrei de la mine să o recunosc dacă văd, da? Să scoți pe mine când ai pe ea în fața ochilor, ca să zic dacă e ea? l-a întrebat pe Ian, care a încuviințat, șovăitor. Asta pot să fac. Am văzut pe ea. Știu fața ei orice ar fi. Țin minte fața până mor.

Ian a privit-o pe Nina și deja începea să se enerveze, dar ea i-a răspuns cu o privire dură.

Seb te-a salvat? o întreba el în gând. *Viața lui valora de două ori mai mult decât a ta. Cum îndrăznești să trăiești, când el a murit?* A încercat însă din

răsputeri să-și pună frâu gândului îngrozitor. Nu era vina Ninei că Sebastian murise. Era vina Prădătoarei. Doar a ei.

– Mai găsit ceva în Altaussee, a spus Nina, oprind duelul privirilor. Ce?

Ian ar fi putut fi la fel de reținut cum fusese și ea cu el, dar a făcut un efort să nu mai simtă ciudă.

– Mama Prădătoarei trăiește în Salzburg și știm și unde.

– Mergem la Salzburg atunci. De data asta merg, a adăugat Nina. Vreau Prădătoarea moartă.

– Nu asta facem.

Ian și-a adus aminte de discuția pe care o avusese recent cu Tony la gară, cum că aveau niște limite peste care nu treceau. *Cât de aproape de limitele alea o să te ducă pista asta?* i-a șoptit un gând. *Pentru că deja stai pe marginea unui abis.*

– Dacă nu moartă, prinsă, a spus Nina ridicând din umeri. Vin la Salzburg cu voi.

– Bine. O să discutăm despre felul în care o să procedăm, iar tu faci cum zicem noi.

– De ce?

– Pentru că noi ne ocupăm de câțiva ani de asta și știm cum funcționează. Și dacă ce-i al tău e al meu, la fel cum ce-i al meu e acum aparent al tău, atunci o să accepți regulile mele așa cum ai acceptat și ceaiul meu.

Ochii Ninei au scânteiat. Dintr-odată, arăta foarte tânără și avea un aer de drăcușor, iar obrajii i se încrețiseră într-un zâmbet molipsitor.

– „Regulile mele, ceaiul meu.“ Și Marina a zis ceva așa odată.

– Cine?

Lider regional al Partidului Nazist
Primar – în limba germană în original
Cretin – în limba rusă în original
Bine, fie! – în limba rusă în original
Pe mă-sa! – în limba rusă în original

Capitolul 12 *Nina*

Octombrie 1941
Moscova

Marina Mihailovna Raskova, Eroină a Uniunii Sovietice și cea mai faimoasă aviatoare a patriei avea părul negru, obrajii îmbujorați și un zâmbet alb, strălucitor. Ochii ei albaștri erau ca două lacuri, în care Nina se cufundase atât de adânc încât nu mai putea ieși la suprafață.

– Deci…, a spus Raskova măsurând-o din priviri pe Nina, vizibil amuzată. Tu ești fata care de câteva zile îi face viața un iad tovarășului colonel Moriakin?

Nina a încuviințat, amuțită dintr-odată. Stăteau într-un birou de împrumut de la sediul aviației din Moscova, o încăpere urâtă, ca o cutie, cu bine-cunoscutul birou acoperit de dosare și cu celebrul tablou, portretul tovarășului Stalin, pe perete. Când intrase, Raskova aruncase peste umăr un comentariu către o persoană nevăzută: „Nu te superi dacă fac pauză zece minute, Serioja?“ Avea glasul la fel de cald și de cristalin cum se auzise la radio. Nina urmase glasul acela înăuntru, la fel de orbește cum îl urmase atunci când venise la Moscova, iar acum frământa în mâini căciula de piele de focă, încercând cu disperare să își dea curaj și să țină discursul pe care-l pregătise în toate acele ore lungi și monotone petrecute în trenul care o dusese din Siberia la Moscova.

– Vii de la Irkuțk? a început Raskova, văzând că Nina nu avea de gând să deschidă gura.

– Da. Nu, s-a înroșit Nina. Baikal. Pe urmă Irkuțk.

Raskova a ridicat din sprâncene.

– Ai făcut ceva drum ca să vorbești cu mine.

Mai mult de patru mii de kilometri. De la fereastra trenului, Nina văzuse vaste apusuri aurii peste întinderile nesfârșite de taiga, urmate de nenumărați kilometri de arbori negri și atât de înalți încât chiar îți puteai închipui casa de vrăjitoare a Babei Iaga care bântuia pe picioroange subțiri ca de găină, apoi gări rurale în care femei cu basmale înflorate mânau caprele de pe calea ferată, și pe urmă gări citadine în care angajații gării alergau de colo colo, în uniformele lor cu nasturi de alamă. Prin fața ochilor mari ai Ninei trecuseră toate, fermele și pășunile, fabricile și blocurile de locuințe, căruțele trase de cai și mașinile.

– E prima oară când vii la Moscova?

– Da.

Primele detalii ale orașului o înspăimântaseră atât de tare – întinderea gigantică a blocurilor ca niște cutii, piscurile turlelor îndepărtate și domurile vechilor palate și catedrale imperialiste, Piața Celor Trei Gări, unde trenurile își aduceau pasagerii la oraș – încât impulsul ei copleșitor fusese să sară înapoi în vagon. *Nu-i locul tău aici*, urla panica la ea, în vreme ce se uita la mulțimea covârșitoare de soldați în uniformă, femei cu basmale și bărbați încălțați în cizme. Nu era vorba numai de dimensiunea și de scara tuturor lucrurilor, ci și de pulsul fricii provocate de apropierea dușmanului care înainta. Casele erau camuflate, antiaerienele se vedeau pe acoperișuri, semănând cu niște macarale cu picioare lungi, pe străzi se aflau baricade făcute din șine de tren sudate. În Irkuțk nu exista așa ceva. *Nu ai ce căuta aici, întoarce-te în est…*

Numai că nu avea de gând să se mai întoarcă vreodată în est. *Nu ai ce căuta aici, Nina Borisovna*, își spunea ea în timp ce își făcea loc prin mulțime. *Locul tău e acolo, în cer. Și dacă pe aici trebuie să treci ca să ajungi acolo, atunci pe aici o să mergi.* Așa că se concentrase asupra acestui gând, ignorase Moscova în sine și pășise în mijlocul grămezii umane gârbovite de frig și cu gura urât mirositoare, ca să caute sediul aviației.

– N-am prea fost atentă la Moscova, a reușit ea să-i explice Raskovei. Nu o să stau aici destul cât să conteze.

– Nu?

– Fie mă înscriu în noul tău regiment, fie mă duc acasă.

Nina răspunsese astfel, deși nu mai avea nici un sfanț în buzunar, habar neavând cum, dacă era respinsă, urma să-și cumpere bilet de tren ca să se întoarcă la Irkuțk.

Raskova a râs cu un sunet cald și relaxat.

– De ce nu ai făcut cerere prin Komsomol și prin clubul tău aviatic?

– M-ar fi respins. Selectau numai fete cu facultate, educate, a explicat Nina auzind cum vocea îi prindea avânt, dar cu mâinile încă tremurându-i grozav pe căciulă. Așa că am venit direct la tine.

Raskova s-a sprijinit de marginea mesei și și-a scos mănușile. Încălțată cu cizme și îmbrăcată în salopetă, arăta de parcă tocmai venise de pe aerodrom. Avea mâinile fine și albe, dar peste încheieturi avea pete de ulei de motor, ca oricare alt pilot.

– Colonelul Moriakin zice că ai dormit patru zile pe scaunul din fața biroului lui, până a căzut de acord să te primească.

– Era cel mai rapid mod de a obține programarea, a lămurit-o Nina, mirându-se că Raskova a izbucnit în râs. A zis că-s nebună, dar că ar trebui să vorbesc cu tine, tovarășă Raskova.

– Nu ești prima fată care vine direct la mine în loc să treacă prin canalele oficiale, a zis Raskova încrucișându-și brațele pe piept. Câte ore de zbor ai?

Nina și-a înflorit palmaresul cu câteva sute de ore, i-a arătat certificările și i-a expus antrenamentele. Raskova a ascultat cu atenție și amabilitate, însă următoarele ei cuvinte au dărâmat-o pe Nina:

– Sună bine. Dar știi câte fete au făcut cerere având același palmares sau chiar unul mai bun?

Speranța Ninei a început să scadă simțitor, dar nu s-a lăsat.

– Sunt pilot înnăscut. Am fost făcută să stau în aer.

– Asemenea tuturor fetelor pe care le-am selectat. Asemenea multor altora pe care le-am refuzat.

Raskova se pregătea s-o respingă cu blândețe. Nina simțea asta. A făcut un pas în față și și-a înăbușit groaza.

– E vorba de ceva mai mult decât un palmares de zbor, a spus ea, străduindu-se să găsească cuvintele potrivite. Fetele din regimentul tău nu vor instrui cursanți și nu vor zbura pe rutele poștei. Vor bombarda fasciști, vor face runde de noapte, se vor lupta cu avioanele Messerschmitt. Fetele tale au nevoie de… Nina s-a întrerupt, căutând acel cuvânt, cuvântul potrivit. Trebuie să fie mai tari ca piatra, mai iuți ca săgeata, a încheiat ea.

– Și tu ești mai tare ca piatra?

– Da. Ca și tine, tovarășă Raskova, a spus Nina ridicând bărbia. Acum trei ani, în timp ce străbăteai țara ca să obții recordul de distanță, atunci când echipa ta n-a găsit ultima pistă din cauza lipsei vizibilității, te-ai parașutat. Te-ai separat de pilot și de copilot și ai petrecut zece zile singură în taiga. Fără trusa de prim ajutor. Fără mâncare.

– M-am descurcat, a răspuns Raskova, liniștită și obișnuită cu fetele care își manifestau admirația și venerația pentru eroina lor, dar, aducându-și, brusc, aminte, a strâmbat din nas. Îmi amintesc frigul. Parcă dormeam cu fața lipită de Moș Gerilă.

– Eu am crescut în taiga, a spus Nina făcând încă un pas. Tu ai supraviețuit zece zile acolo. Eu am supraviețuit nouăsprezece *ani*. Frigul, gheața, o priveliște care te vrea mort – nimic nu mă sperie. Nici să zbor pe timp de noapte nu mă sperie, nici bombele care explodează și nici fasciștii care încearcă să mă doboare. Nimic nu mă sperie. Sunt mai tare ca orice fată cu facultate, cu palmares perfect și cu mii de ore de zbor.

– Serios? a întrebat-o Raskova, privind-o cu atenție. Gândește-te de două ori la ceea ce-mi ceri, Nina Borisovna. E foarte greu pe front. Mulți consideră că e o mare pierdere să dai avioane fetelor atunci când, ca să le

piloteze, există deja mai mulți bărbați decât e nevoie. I-am spus chiar și tovarășului Stalin că femeile mele vor fi mai bune. Și așa trebuie să fie.

– Sunt mai bună, a declarat Nina cu inima bubuindu-i în piept ca o elice care prindea viteză. Îngăduie-mi s-o dovedesc.

A urmat o pauză lungă. Nina era suspendată în agonie. „O să vină ocazia, Nina Borisovna!“ îi spusese tatăl ei. „Dacă vezi prilejul, nu cere voie. Servește-te singură, la dracu’!“ Numai că Marina Raskova era ultima ei șansă. Dincolo de încăperea aceea, nu mai avea pentru ce să lupte. Fie că se termina totul aici, fie că începea totul aici și, în vreme ce se cufunda în ochii albaștri ai Marinei Raskova, Nina începea să simtă cum o strangula gheara dezamăgirii.

Cea mai celebră aviatoare din Patria-Mamă a început să răscolească pe biroul colegului ei, a găsit un stilou și o hârtie care părea oficială și a început să scrie.

– Ăsta e un permis pentru Academia Militară de Inginerie Aeronautică Jukovski. Odată ajunsă acolo, trebuie să urmezi regulile, a avertizat-o, cu o sclipire în ochi, dar cel puțin primești și ceai.

Nina a simțit cum începea să-și ia zborul.

– Ce altceva mai e la academie?

– Grupul aviatic 122, a spus Raskova punând permisul în mâna întinsă a Ninei și oferindu-i un zâmbet care a topit-o. Surorile tale de arme.

NINA A RĂMAS o clipă pe loc și s-a uitat cu gura deschisă la fațada din cărămidă roșie a academiei care arăta ca un palat și la porțile impunătoare, înainte să își facă curaj să urce scările. Înăuntru a găsit o mulțime grăbită de elevi veniți să învețe să zboare: femei cu șepci și salopete de pilot, fete cu părul buclat și care purtau tocuri de parcă se duceau la dans, femei-ofițer care fumau și păreau foarte severe în timp ce lătrau ordine. Nina și-a arătat permisul și actul de identitate ofițerului de lângă ea și a primit un mormăit în schimb.

– În câteva zile plecăm la instrucție. O să primești uniformă…

– Unde dorm? a întrebat Nina, însă ofițerul îi întorsese deja spatele.

Nina a rătăcit o vreme, neștiind încotro s-o ia și încă ametită în urma triumfului. Reușise. Era acolo. În timp ce umbla pe un coridor pustiu, a căscat așa de tare încât mai avea un pic și îi pocnea maxilarul. După ce dormise patru nopți pe un scaun, era disperată să tragă un pui de somn. Și-a azvârlit haina pe jos, lângă o sobă neaprinsă, s-a ghemuit pe ea și a adormit pe loc, de parcă ar fi căzut într-o groapă fără fund. Părea că la doar câteva secunde mai târziu s-a auzit vocea unei fete care râdea:

– Pari că te-ai pierdut, somnorici!

Nina a deschis ochii. Visa ceva incert, o luptă aviatică printre nori, în timp ce vocea Marinei Raskova îi șoptea încurajator la ureche, și a răspuns cu primul lucru care i-a trecut prin minte:

– Ești sora mea?

– Ce?

Vocea părea și mai amuzată. Nina s-a frecat la ochi. Silueta aplecată peste ea era destul de neclară din cauza luminilor orbitoare de pe coridor.

– Zicea că aici sunt surorile mele de arme.

– Și mie mi-a zis la fel tovarășa Raskova, a spus glasul acela, iar o mână a apucat-o pe Nina de cot. Bun venit, *sestra*!

Era același cuvânt pentru „soră“ pe care-l cunoștea și Nina din copilărie, dar nuanța moscovită din vocea fetei îl făcea să sune diferit, ca și cum s-ar fi referit la un alt gen de soră. *Asta e bine*, s-a gândit Nina, *că tot nu mi-au plăcut surorile mele de sânge*. I-a îngăduit fetei s-o ajute să se ridice și umbra a devenit o tânără cu un an, doi mai mică decât Nina, dar cu jumătate de cap mai înaltă, cu piele de porțelan, zâmbitoare și cu un păr negru ca cerneala, împletit într-o coadă care-i ajungea până sub brâu.

– Elena Vasilovna Veținа, s-a prezentat ea. Din Ucraina, dar am venit la Moscova pe când aveam doisprezece ani. La șaisprezece ani am făcut școala de planoare, apoi m-am înscris la clubul aviatic. Eram studentă la Institutul de Aviatică Moscova atunci când a venit apelul să ne înrolăm în regiment.

Apoi a înșirat un număr impresionant de ore de zbor. *Candidată cu pedigri*, și-a spus Nina în gând. Educată, stilată, palmares impecabil, probabil că era și membru-model al Komsomol. Genul de fată a cărei cerere de înrolare ar fi fost ștampilată și așezată în vârful teancului. Ușor precaută, Nina a făcut un gest de încuviințare cu capul.

– Nina Borisovna Markova, din Baikal. Instructor de pilotaj la clubul aviatic din Irkursk.

Elenei i-a apărut o gropiță în bărbie.

– Câte ore de zbor i-ai zis Raskovei că ai?

– Cu trei sute mai mult decât am de fapt.

– Eu am înflorit cu doar două sute. M-am simțit așa de vinovată, dar apoi le-am cunoscut pe celelalte fete de aici și mi-am dat seama că toate ne înfloriserăm palmaresul. Un regiment de mincinoase, de asta are parte Raskova. Bine măcar că toate zburăm ca niște vulturi, a spus ea, iar gropița i-a înflorit în ditamai zâmbetul. N-ai leșinat atunci când ai dat cu ochii de Raskova? Jur că era să leșin! Este eroina mea de când aveam șaptesprezece ani.

Nina a zâmbit și ea, fără să vrea.

– Și a mea.

– Unde te-au băgat? La instructaj, piloți, navigatori, mecanici sau armurieri?

– Navigatori.

Nina sperase să intre la piloți, dar Raskova îi explicase că erau deja prea mulți piloți. Nina era dezamăgită, dar nu avea de gând să se plângă. Se bucura că se afla acolo.

– Eu sunt la piloți. Abia aștept să pun mâna pe noul Pe-2, a spus Elena, apoi s-a uitat la haina veche a Ninei. Încă nu ți-ai primit uniforma?

– Nu.

– Haide să-ți arăt de unde o iei. E oribilă, identică până în cele mai mici amănunte cu cea a bărbaților. Pentru fetele mai voluminoase e în regulă, dar

cele mici, ca tine, înoată în ele. Și cu toatele înotăm în bocanci, chiar și noua mea colegă de cameră, care are niște bărci de picioare.

Uniforma Ninei a venit într-un pachet mare, iar ea a început să înjure încă din clipa în care l-a desfăcut.

– Până și chiloți bărbătești? a exclamat în timp ce despacheta o pereche gigantică de chiloți albaștri.

– Până și chiloți bărbătești, a râs Elena. Stai să vezi după ce-i porți câteva ore…

– Sau mergi pe pistă la zero grade, a mormăit altă fată. Nu-ți vine să crezi cum te încingi.

Se adunaseră acolo alte câteva eleve, care păreau curioase și care au strigat în cor:

– Haide, echiparea!

Nina a intrat în debaraua goală și a ieșit puțin mai târziu târșâindu-și picioarele. În lipsa ei mai apăruseră câteva fete, care au izbucnit în hohote de râs la vederea Ninei, îmbrăcată în pantalonii imenși și încălțată cu bocancii prea largi.

Preț de o clipă, Nina s-a zburlit. În mod normal, atunci când auzea râs de femeie motivul era unul răutăcios sau de neînțeles. Fetele precum Tania își băteau joc de părul ei răvășit sau de accentul provincial. Dar râsul ăsta era vesel și, când s-a uitat în jur, Nina a observat că multe dintre fete arătau la fel de ridicol ca și ea în uniformele lor enorme.

– Putem ajusta mânecile și tivurile, dar la ciubote n-ai noroc, a zis Elena clătinând din cap. Ai cârpe ca să ți le bagi în vârfuri?

Eșarfa Ninei a ajuns în bocancul drept, în timp ce Elena își desfăcea propria eșarfă.

– Nu pot s-o iau pe a ta.

– Prostii! Ce-i al meu e al tău și ce-i al tău e al meu, Ninocika!

Nina iar s-a zburlit, din reflex, pentru că nu auzise niciodată porecle drăgălașe, mai puțin din partea bărbaților care voiau să ajungă în patul ei.

Dar Elena deja îi umpluse vârfurile bocancilor și făcea prezentările. Toată lumea părea să-și spună pe nume.

– Lidia Litveak, îi spunem Lilia. Serafima e din Siberia, ca și tine.

– Nu chiar de atât de departe pe cât e Marele Bătrân! a venit răspunsul prietenos.

Circumspectă, Nina a zâmbit și ea. Elena tot înșira numele fetelor, iar Nina știa că nu avea să le țină minte pe fiecare în parte, dar toate fetele recrutate de Raskova aveau ceva în comun în felul în care arătau, indiferent de cât de diferite păreau la suprafață. Unele abia păreau să aibă optsprezece ani, iar altele se apropiau de treizeci. Unele erau micuțe ca Nina, altele erau înalte și robuste. Unele aveau accent de oraș și altele bălmăjeau provincial. Dar toate arătau de parcă erau obișnuite cu uleiul de motor pe mâini, socotea Nina, în timp ce fetele se adunau prietenoase în jurul ei, cu ochii luminoși, ca s-o primească în rândurile lor.

Ploua cu întrebări, fiindcă voiau să știe cum ajunsese Nina să zboare.

– Prima oară când am văzut un avion, m-am îndrăgostit de el.

Aici au încuviințat toate.

– Tata s-a înfuriat atunci când m-am înscris la școala de piloți din Herson, a spus o fată. Femeile din familia noastră muncesc cu toatele la fabrica de oțel.

– Eu i-am spus mamei că într-o zi o să zbor, a spus alta. M-a întrebat: „Unde, de pe mașina de gătit – pe dușumea?“

Nina simțea cum îi înflorea ceva în piept. *Sestra*, și-a spus, dând cuvântului simplu înțelesul care-l făcuse unic atunci când îl auzise la Elena. Nina nu mai avusese o asemenea senzație plăcută din ziua în care mersese cântând la oficiul de recrutare, împreună cu Vladimir și cu ceilalți piloți – era sentimentul acela cald că acolo îi era locul. Doar că femeile astea nu aveau s-o lase în urmă.

Colegele Ninei au luat-o cu ele să caute de mâncare și să vorbească. Trei zile mai târziu, încă mai vorbeau pe peronul gării, la plecarea din Moscova

spre un aerodrom necunoscut, unde aveau să se antreneze și unde primele femei-piloți din Forțele Aeriene Rusești aveau să învețe să devină letale.

Capitolul 13 *Jordan*

Octombrie 1946
Lacul Selkie

Sfârșitul lui octombrie era anotimpul frunzelor pălite și al vânătorii de rațe, iar Anneliese a părut entuziasmată atunci când tatăl lui Jordan i-a propus să petreacă o zi la cabană. Jordan o privea acum pe mama ei vitregă, care se uita la pomii cu frunze aurii și roșii reflectați pe suprafața lacului Selkie.

– Ce frumos! a exclamat ea.

– E prima oară când venim aici ca familie, a spus Dan McBride scoțând cheia mare și pătrată a cabanei. M-am gândit că o să-ți placă.

– Să nu vă bazați pe mine să împușc ceva, l-a avertizat Anneliese. Nu sunt în stare să nimeresc ținta nici dacă trebuie să îmi salvez viața.

– Doar n-o să cred așa ceva…

– Aș minți eu? a spus ea, făcând o mutră jalnică. Kurt a încercat de nu știu câte ori să mă învețe, dar n-am nici o șansă. O să prindeți mai multe rațe fără mine.

– Rațe? a întrebat Ruth încruntându-se, în timp ce se urca în mașină în urma lui Taro. Rațe *moarte*?

– Nu trebuie să le vezi, Ruthie, a liniștit-o Jordan. Se pot duce să vâneze pe cealaltă parte a lacului, iar tu rămâi cu mine. Noi tragem doar cadre.

Ruth părea ușurată. Era în continuare mai puțin vorbăreață decât oricare altă fetiță, după părerea lui Jordan, dar, la sfârșitul unei veri cu înghețate la restaurant și cu excursii la cinema, cel puțin vorbea și zâmbea la masă.

– Superb! s-a entuziasmat Anneliese în timp ce soțul ei descuia cabana de vânătoare pe care o construise tatăl lui pe malul lacului, lăsându-și soția să intre și să se uite la stiva de lemne de foc, la paturile înguste acoperite cu

pături și la lămpile cu kerosen. Asta e tot ce-ți trebuie dacă ai nevoie să te ascunzi.

– Cine vrea să se ascundă? a întrebat Jordan, intrând după ea.

Anneliese a ridicat din umeri, apoi a răspuns:

– Așa își pune problema cineva care a fost refugiat, chiar și atunci când pericolul a dispărut. Nu-ți dorești decât un loc cu o ușă care se încuie și ceva cu care să te aperi, a spus ea arătând, cu o clătinare a capului, spre rastelul puștilor de vânătoare. Bănuiesc că trebuie curățate după ce au stat atâtea luni pe perete. Așa zicea Manfred.

– Vrei să spui Kurt? a remarcat Jordan.

Pauză.

– Da. Tata era Manfred. El a fost primul care m-a dus la vânătoare, înainte să-l cunosc pe Kurt.

Îi spui pe nume tatălui tău? s-a minunat Jordan. *Sau tocmai ți-a scăpat?* Voia să-i urmărească pe Anneliese și pe tatăl ei, dar nu putea face asta cu Ruth după ea. Cei doi au pornit purtându-și puștile desfăcute pe brațe, iar Jordan și-a dus sora pe ponton, unde s-au așezat și și-au legănat picioarele deasupra apei, în timp ce Taro lătra la rațe.

– Știi că o să fii sora mea adevărată, greieraș? Tata o să te adopte. O să ne porți numele.

Jordan îl ajutase pe tatăl ei să pregătească documentele care consfințeau adopția: certificatul de naștere al lui Ruth și diversele vize și alte hârtii care-i permiseseră fetiței să intre în țară.

– Vei fi Ruthie McBride.

Ruth a zâmbit larg, dar parcă nici nu respira. *Cum e posibil să te iubesc atât de mult, când o urmăresc pe mama ta ca pe un infractor?* se întreba Jordan.

În câteva ore, tatăl lui Jordan și Anneliese s-au întors, roșii la față de frig.

– M-a întrecut cu mult, a spus Anneliese râzând, în timp ce Jordan și Ruth se apropiau de ei pe ponton. Te-am avertizat că nu știu să trag.

Arăta foarte natural în pădure, și-a spus Jordan. Frunzele uscate nici măcar nu păreau să foșnească sub picioarele ei.

– Te-ai distrat, *Mäuschen*? a întrebat-o Anneliese pe Ruth, cu mâna întinsă.

Avea pe palmă o pată de sânge de rață, care încă nu se uscase. Jordan a observat foarte clar că fetița se făcuse mică.

– Mami, a zis ea, dar s-a întors cu spatele la Anneliese și cu fața la Jordan.

– Ruth…

Dar Ruth tremura și nu voia s-o asculte. Se ținea de Jordan, care-i mângâia părul blond și moale.

– Cred că a speriat-o sângele, a spus tatăl lui Jordan atârnându-și de braț sacul cu vânat. Mă duc să pun asta deoparte ca să nu vadă rațele moarte, mititica de ea.

S-a dus la mașină. Jordan a ridicat ochii de la Ruth, care tremura, la Anneliese. De data asta nu avea Leica la ea ca să-i surprindă privirea, însă a auzit declanșatorul foarte clar în mintea ei atunci când a înregistrat pe retină expresia mamei sale vitrege. Nu era deloc îngrijorarea unei mame care își privea copilul plângând, ci o evaluare severă și distantă, asemenea unui pescar care decide dacă peștele are o calitate inferioară și nu cumva ar trebui aruncat la loc în lac.

Curând și-a arborat zâmbetul cald, obișnuit, și s-a aplecat s-o ia în brațe pe Ruth, blând, dar cu fermitate.

– Biata *Mäuschen. Mutti ist hier…*[31]

A continuat să murmure în germană și, încet-încet, Ruth s-a calmat și a cuprins-o cu brațele pe mama ei.

– Ce-și amintește? a întrebat Jordan în șoaptă. Poate că de femeia refugiată care a încercat să te jefuiască la Altaussee?

Jordan pusese întrebarea pe dibuite, dar Anneliese a încuviințat din cap.

– Foarte supărător, a spus ea, și cu asta a încheiat subiectul. O duci tu pe Ruth la mașină? Ar trebui să plecăm.

Jordan a consimțit și a așezat-o pe Ruth pe bancheta din spate.

– Uite-ți cartea, greieraș. Imediat venim.

Tatăl lui Jordan era în cabană, unde punea puștile la loc, iar Anneliese își curăța ghetele de noroi. Era perfect calmă, iar Jordan a văzut cu ochiul minții cealaltă expresie: rece, calculată, dură.

Jordan știa că acea expresie fusese reală, știa că *nu* fusese rodul imaginației ei.

– Ce s-a întâmplat la Altaussee? a șoptit Jordan la urechea mamei ei vitrege, punând întrebarea de-a dreptul și făcând un gest insistent, ca răspuns la cel de refuz schițat de Anneliese. Îmi pare rău că te întreb ceva atât de neplăcut, dar nu vreau să o supăr din greșeală pe Ruth, așa cum s-a întâmplat azi.

Era prima oară când insista pe față, dar faptul că se uita la ea și aștepta nu a ajutat. Jordan a ridicat din sprâncene, ca Anneliese să înțeleagă că aștepta în continuare răspunsul.

– O femeie ne-a atacat pe mine și pe Ruth, a spus Anneliese în cele din urmă. În după-amiaza aceea stăteam lângă lac și pierdeam vremea în timp ce așteptam să vină trenul. O femeie refugiată a intrat în vorbă cu noi și apoi a dat să ne fure actele și biletele de tren. A dărâmat-o pe Ruth, căreia i-a dat sângele pe nas. S-a lovit foarte tare la cap.

– Ruth zicea că a văzut un cuțit.

Ruth nu pomenise așa ceva, dar Jordan voia să știe dacă Anneliese avea să pice în plasă. *Dacă o face, atunci sigur minte.*

Dar Anneliese doar a ridicat din umeri.

– Nu-mi amintesc, totul s-a întâmplat foarte repede. Femeia a văzut că i-a dat sângele la nas lui Ruth și a fugit. Cred că era disperată. Așa cum erau foarte mulți oameni pe atunci.

– Nu pari prea îngrijorată, a testat-o Jordan.

– A trecut multă vreme de la întâmplarea aceea. I-am spus lui Ruth să uite. Într-o zi o va face. E mult mai bine pentru ea, a încheiat Anneliese ferindu-și

ochii de soare în timp ce se uita spre lac. Ce frumos e aici! De ce se cheamă „lacul Selkie“?

Nu-i cel mai bun mod de a devia de la subiect, și-a spus Jordan. *Am reușit să te iau prin surprindere de data asta. Sau Ruth a reușit*. Jordan a pus gândul deoparte, pentru mai târziu.

– Numele vine de la coloniștii scoțieni. „Selkie“ e un soi de nimfă de apă scoțiană. Un fel de sirenă sau…

– Rusalcă?

Jordan și-a înclinat capul. Mama ei vitregă, a observat ea, păruse să se înfioare pentru o clipă. *Nu te-am mai văzut tresărind, nici măcar o dată.* Dintre toate, cum de tocmai asta o făcuse pe Anneliese să tresară?

– Ce e o rusalcă? a întrebat Jordan.

– Un spirit al lacului. O vrăjitoare a nopții care iese din apă în căutare de sânge, a lămurit-o Anneliese dând din mână cu indiferență, dar cu un gest deloc convingător. Un basm vechi, îngrozitor, habar n-am de ce mi-a venit în minte. Nu-i spune lui Ruth, că nu mai doarme.

– …Nu-i spun.

– Ești o soră foarte bună pentru *Mäuschen*, Jordan, a spus Anneliese atingându-i obrazul, de data asta cu naturalețe. Haide să mergem acasă!

A zâmbit și a trecut pe lângă Jordan în drum spre mașină. Jordan a urmărit-o cu privirea, eliberată de incertitudinea de până atunci. Nu știa ce însemnau toate astea – o luptă pe malul unui lac alpin, viori, spirite acvatice și Cruci de Fier, însă Jordan avea în acel moment impulsul să-l împingă pe tatăl ei în mașină și să plece de acolo cât mai repede, fără să o ia și pe Anneliese cu ei.

Cine ești? se întreba pentru a mia oară. În mintea ei a văzut cum Ruth s-a scârbit de sângele de pe mâna mamei ei, iar răspunsul a venit într-o șoaptă vehementă.

O persoană periculoasă.

GARRETT PĂREA NELINIȘTIT.

– Nu știu ce să zic.

– Ține-o ocupată și atât.

Jordan s-a uitat peste umărul lui spre bucătărie, unde Anneliese zumzăia asemenea unei albine vesele. Pregătea o grămadă de mâncare pentru Ziua Recunoștinței, care venea într-o săptămână – „Prima mea Zi a Recunoștinței ca american get-beget!“ se bucura ea să spună. Casa mirosea a salvie și a zahăr, iar zăpada timpurie se așternea în spatele perdelelor, într-un tablou de sărbători perfect. Lui Jordan nu-i ardea deloc de sărbătorit. O durea stomacul.

Garrett și-a trecut mâna prin păr.

– Dacă chiar trebuie să răscolești în camera mamei tale vitrege…

– Trebuie.

Pentru că, după povestea cu lacul Selkie, Jordan își petrecuse ultimele săptămâni simțind că își pierdea mințile fabricând tot felul de ipoteze care se băteau cap în cap, lucru de care se săturase. Mai răscolise ea în lucrurile lui Anneliese și înainte, pe când aceasta și taică-său erau în plecați luna de miere, dar nu găsise nimic. De data asta avea să găsească ceea ce căuta, orice ar fi fost acel ceva. Prin faptul că păstrase Crucea de Fier, Anneliese dovedise că era genul de om care păstra suvenire din trecut. Fiica ei vitregă era sigură că avea ce găsi.

Pe vremuri, Jordan nu ar fi avut nici o problemă să intre în dormitorul tatălui ei și să pretindă că ștergea praful, numai că Anneliese nu mai permitea acest lucru. Nu îi interzisese pe față să intre în cameră, doar că Anneliese, în modul ei subtil, stabilise niște limite care nu puteau fi depășite.

– Nici prin cap nu mi-ar trece să intru în camera ta neinvitată, îi spusese ea lui Jordan. Fiecare femeie are nevoie de intimitatea ei. La fel cum au nevoie și cuplurile proaspăt căsătorite.

Aluzia la intimitatea mariajului o făcuse pe Jordan să se simtă îndeajuns de prost încât să cedeze. Foarte convenabil.

Era ceva în camera aceea. Cu siguranță nu avea să găsească nimic *în restul* casei. În ultimele săptămâni, Jordan cercetase toate celelalte camere sub pretextul curățeniei de sărbători: căutase pe sub oglinzi, în interiorul ramelor tablourilor, în spatele sertarelor de birou. Nimic.

Garrett încă încerca s-o convingă.

– Cel puțin așteaptă să plece din casă.

– Am încercat acum câteva zile, atunci când s-a dus la cumpărături. A trebuit să mă ascund în momentul în care s-a întors după mănușile pe care le uitase.

Și asta fusese foarte convenabil, și-a spus Jordan. Poate că Anneliese stătea cu ochii pe ea la fel de mult cât stătea și ea cu ochii pe Anneliese.

– Ține-o ocupată. N-am cum să fac asta dacă știu că se poate strecura pe la spatele meu cu pasul ăla tiptil, de felină.

– Chiar ți-e frică, nu? a întrebat Garrett, plin de dubii.

O durea să vadă că el nu avea încredere în instinctele ei, dar, dacă era să fie sinceră, Jordan nu-l putea învinui. Atunci când îi mărturisise toate suspiciunile pe care le avea, acestea sunaseră aberant. „Jordan și poveștile ei aiurite".

– Și dacă găsești ceva? a mai întrebat Garrett, dar Jordan s-a făcut că nu auzise și s-a îndreptat spre dormitor.

Pune toate lucrurile la loc așa cum le-ai găsit, și-a propus, în timp ce ridica, de parcă le-ar fi ținut cu penseta, furourile de nailon împăturite din primul sertar. Nimic în sertarele lui Anneliese, nimic în pantofii frumos aliniați…

Vocea lui Garrett se auzea din bucătărie. Îi spunea lui Anneliese ceva despre instrucția de zbor și despre cât de plictisitoare erau cursurile de la facultate în comparație cu pilotajul. Anneliese răspundea, se auzea zgomotul făcut de o lingură care lovea marginea unui castron, dar Jordan simțea că era cazul să se grăbească.

Rochiile, fustele și bluzele de pe umerașele lui Anneliese, cutiile cu pălării. Jordan ciupea tivurile în căutarea unor obiecte ascunse, ridica fiecare pălărie

în parte și scutura hârtiile înainte să le așeze cu precizie în aceleași unghiuri, pipăia fundul dulapului. Valizele lui Anneliese… nimic în nici un buzunar. Valiza s-a lovit de fundul dulapului și a făcut un zgomot ușor. Într-o fracțiune de secundă, Jordan a și ieșit din cameră și a traversat coridorul cu inima strânsă și ciulind urechile ca să audă sunetul pașilor mamei sale vitrege. *Chiar ți-e frică*. Și-a amintit expresia rece și calculată de pe chipul lui Anneliese în ziua aceea petrecută la lacul Selkie.

Vocea ei a răsunat pe coridor:

– E tort Linzer, Garrett. Dacă-ți place atât de mult, o învăț pe Jordan să facă. Ruth, taie-i o felie mare, a adăugat ea pe un ton care părea calm și matern.

Da, mi-e frică, și-a spus Jordan în gând.

Nu găsise nimic în dulap. A pipăit noptierele, bazele veiozelor, conștientă că timpul se scurgea iute. Nu putea să scotocească decât atât timp cât Garrett mânca prăjitură și făcea conversație. Nimic în veioze, nimic în sertarele noptierelor, nimic între paginile Bibliei lui Anneliese.

Însă *coperta* Bibliei…Jordan era s-o scape și au început să-i tremure mâinile. Și-a lungit repede gâtul spre ușă. Încă se auzeau vocile în bucătărie. Cât a putut de delicat, a tras de fața de piele a copertei, acolo unde simțea o margine dreaptă a unui obiect care aluneca între pielea decorativă și partea tare de dedesubt. Fața copertei s-a desprins cu ușurință, semn că mai fusese desprinsă de multe ori.

O fotografie, mică și uzată. Jordan și-a adus-o aproape de nas. Sigur era Anneliese, cu câțiva ani mai tânără și mult mai relaxată, zveltă și cu părul ciufulit, în costum de baie. Stătea în apă până la glezne, alături de un bărbat, la marginea unui lac care se întindea în spatele lor. Bărbatul era considerabil mai în vârstă decât ea, cu umerii lați și zâmbitor, îmbrăcat tot în costum de baie, cu un braț ridicat de parcă făcea cu mâna cuiva din depărtare. Scrisul de mână al lui Anneliese se putea citi pe spate, însă scrisese numai „März, 1942“.

O fotografie de vacanță, s-a gândit Jordan, dezamăgită. Tot balamucul și suspiciunile astea pentru o fotografie cu Anneliese și cu cel care fusese, probabil, primul ei soț, în vacanță, pe malul lacului. *Bravo, J. Bryde. E sigur că o să primești un Pulizer pentru asta.*

Se pregătea să introducă poza la loc în ascunzătoare, foarte dezamăgită și cu un gust amar, când s-a oprit. S-a mai uitat o dată, mai bine. Data. *März*, 1942.

März. Martie.

Și în afară de dată mai era ceva. Un fel de semn pe brațul ridicat al bărbatului. O amintire i-a trecut lui Jordan prin minte și s-a uitat mai bine. Era un semn, în mod clar. Tatuaj? Trebuia să se asigure.

Jordan a așezat fotografia pe pat, acolo unde era lumina mai puternică, și a făcut câteva cadre cu Leica ei. Fotografia unei fotografii. Detaliul nu avea să fie atât de inteligibil pe cât și-ar fi dorit, dar nu putea lua originalul. Dacă Anneliese o ascunsese în coperta Bibliei pe care o ținea lângă pat, atunci se uita adesea la ea, chiar dacă numai pentru a-i simți conturul prin învelișul de piele. Așa că Jordan a pus poza la loc, a lipit bucata de piele, a pus și Biblia la locul ei și a aruncat o privire în grabă prin cameră. Crucea de Fier dispăruse fără urmă. Fie că mama ei vitregă nu o mai avea, fie că o ascunsese în altă parte, dar Jordan nu îndrăznea să mai rămână acolo. A ieșit pe furiș din dormitor, a închis ușa încet și a dat fuga în baie, unde s-a încuiat și s-a sprijinit de cadă.

– Jordan! a strigat Anneliese de pe coridor.

– Imediat!

A dat drumul iute la robinete și s-a spălat cu apă rece pe față, fiindcă, uitându-se în oglindă, descoperise că fața îi era îmbujorată în întregime. Nu de rușine, ci ca rezultat al triumfului.

Vocea s-a apropiat.

– Mă gândeam să-i propun lui Garrett să rămână la cină.

– Sigur! a strigat Jordan, în timp ce se ștergea pe față.

Și-a îngăduit un zâmbet în oglindă pe când asculta cum se îndepărtau tocurile mamei vitrege. O dată, un semn pe brațul unui bărbat și o medalie. Trei lucruri, toate surprinse, însă, pe film – iar filmul nu minte.

Mami e aici – în limba germană în original

Capitolul 14 *Ian*

Aprilie 1950
Salzburg

– Gretchen Vogt. Văduvă respectabilă, care și-a trăit toată viața în Salzburg, a rezumat Tony discreta examinare a corespondenței, a registrelor de la primărie, precum și rezultatele supravegherii vecinilor din Lindenplatz. Are o singură fiică despre care se știe, Lorelei Vogt. E de vârsta celei pe care o căutăm.

– Fotografii? a întrebat Ian în timp ce traversau toți trei grădinile perfect simetrice de la Schloss Mirabell, un palat mic și drăgălaș, ca un tort de nuntă făcut din marmură și înconjurat de fântâni.

– Nu am găsit nici una în registrele publice.

– Lorelei Vogt, a degustat numele Ian, întrebându-se dacă era cu adevărat Prădătoarea, femeia pe care o căutau, fiind foarte posibil ca ea să o fi mințit pe tânăra Ziegler care îi adusese scrisoarea în acel loc, așa că nu aveau nici o garanție că Gretchen Vogt ar fi fost într-adevăr mama ei, dar… Și dacă se dovedește că „Lorelei“ e numele ei de botez, a reluat el, asta nu o să ne folosească prea mult, pentru că și l-a schimbat în mod sigur atunci când a fugit. Totuși, mi-ar plăcea să am pentru ea un alt nume decât Prădătoarea. Să o coborâm de la rangul de răufăcător mitic la o banală *sieg-heiling Fräulein*[32].

– Numele au puterea lor, a consimțit Nina. De-aia tovarășul Stalin nu suportă să poreclească pe el „Țarul Comunist“.

S-a oprit ca să smulgă o begonie roșie din cel mai apropiat strat de flori, pe care și-a prins-o la rever.

Soția mea, Amenințarea Comunistă, și-a spus Ian cu un rânjet.

– Lasă-mă să o abordez singur pe Gretchen Vogt, i-a propus Tony lui Ian în timp ce ieșeau din grădini, iar casa Vogt se vedea lângă Mozartplatz, peste Salzach, râul de culoarea caramelului. Dacă tăbărâm amândoi pe mama Prădătoarei și ne izbim de un zid, s-a terminat. Lasă-mă să încerc cu binișorul mai întâi. Dacă nu-mi iese, poți să vii cu bățul.

– De acord. Încearcă tu primul. Vechea șmecherie cu moștenirea?

– De câți bani ne putem lipsi?

Ian a scos un pachet din haină. Tony a numărat bancnotele și a ridicat din sprâncene. Erau toți banii pe o lună ai lui Ian, inclusiv chiria pentru birou. Ian a încuviințat.

– Folosește-i.

În acel moment l-a trecut un fior, aducându-și aminte cum, pe vremea atacurilor cu bombe din Anglia, juca poker cu colegii lui corespondenți de război și își arunca toți banii pe următoarea mână, pentru că bombardamentul se apropia din ce în ce mai mult și erau toate șansele ca acoperișul să cadă peste ei. Puneai la bătaie tot ce aveai, pentru că venea sfârșitul.

Nu fi nechibzuit, s-a avertizat singur.

– Și ce facem dacă dăm greș amândoi și n-o înduplecăm pe *Frau* Vogt nici cu binișorul, nici cu bățul?

– Tai degetele mari la ea, a spus Nina veselă, scoțând briceagul și desfăcându-l. Apoi vorbește. Binișor, pe urmă băț, pe urmă cuțit. Simplu.

– Sper că glumești, că nu așa funcționează, i-a răspuns Ian. Niciodată nu funcționează așa, a repetat el lungind pasul spre ținta lor, amuzat și iritat în egală măsură, căci între timp Tony tocmai o luase pe Nina peste picior în rusește, iar ea îi răspunsese cu un gest grosolan. Haideți să mergem! i-a adus el la ordine.

Lindenplatz era un scuar mic. Avea în centru statuia unei sfinte austriece obscure, cu mutră acră, și era mărginit de familiarul șir de tei, care în acea perioadă a anului erau înveșmântați în frunze tinere. Cartierul era vechi, cu

clădiri armonioase, construit pentru cei prosperi și cu educație aleasă. Familiile de aici se duceau la biserică purtând pălării de duminică impecabile, mergeau vara la Salzkammergut și nu aveau nici cea mai mică afinitate cu muzica jazz. La numărul 12 se afla o casă albă elegantă: grădină spațioasă înconjurată de ziduri, ferestre împodobite cu ghivece mari și dichisite din care se revărsau mușcate roz. Tony stătea pe treapta impecabil de curată din fața casei, cu pălăria în mână, așteptând să-i răspundă cineva la ușă. Din centrul scuarului, Nina și Ian se uitau discret, ascunși în spatele sfintei înmărmurite.

– Nu te holba, Nina, a murmurat Ian. Dă-mi brațul și prefă-te că suntem turiști.

Ținea în mână un ghid Baedeker vechi, pe care-l păstrase pentru ocaziile în care trebuia să stea la pândă fără să atragă atenția asupra lui. „Austria, împreună cu Budapesta, Praga, Karlsbad și Marienbad."

– Sfânta… a mormăit Nina mijind ochii la semnul de pe statuie.

– Liutberga.

Cu coada ochiului, Ian a văzut că se deschidea ușa de la numărul 12.

– *Tvoiu mat*, ce fel de nume e ăsta?

– E al unei preasfinte sihastre de pe la 870. Ce înseamnă „*Tvoiu mat*"?

– „S-o fut pe mă-ta".

– De ce mama dracului vorbești în halul ăsta?

– Nu văd bine, ce face Antocika?

– I-a răspuns cineva la ușă. O casnică, poartă șorț alb. De-acum își începe discursul. Ce înseamnă „Antocika"?

– De la „Anton". În rusește se zice la tine „Antocika" dacă cheamă pe tine „Anton", nu „Tony". Nu înțeleg cum tu scos „Tony" din „Anton".

– Nici eu nu înțeleg cum ai scos „Antocika" din „Anton", a ripostat Ian, neputându-se abține, în timp ce-și fixa partenerul cu privirea. A fost invitat în casă, a anunțat-o el pe Nina.

– Și-acum? a șoptit ea.

Ian s-a uitat la ușa albă a casei de la numărul 12.

– Așteptăm.

– Cât?

– Oricât durează.

– Stăm aici ore? Tu cu mine și cu Liutberga?

– Când pornești pe urmele criminalilor de război, ai mult de așteptat și multe hârtii de completat. N-o să facă nimeni niciodată un film captivant din asta, i-a spus Ian luând-o de lângă statuie. Haide să hoinărim puțin și să admirăm copacii.

– Ce-i aia „hoinărim"? Nu știu acest „hoinărim".

– Să ne plimbăm, să pierdem vremea. Să facem pe turiștii. Dacă stă foarte mult înăuntru, o să…

Nina și-a scos mâna de sub brațul lui Ian și a pornit să traverseze piațeta înspre numărul 12. Zidul de piatră din jurul grădinii din spate ajungea până lângă casă. Fereastra de la parter era închisă, iar Nina a rămas pe loc ca să o studieze, de parcă avea tot dreptul să se afle acolo. Ian a făcut câțiva pași lungi și ajuns-o din urmă, a apucat-o de braț și i-a arătat ghiveciul mare de pe pervaz, ca și cum admirau florile care împodobeau fereastra.

– Pleacă de aici înainte să te vadă cineva, i-a murmurat el printre dinții încleștați.

– Pe partea asta nu ferestre, iar din piață nu vede nimeni la noi afară de Liutberga. Nenorocita aia de piatră nu pârăște la noi.

– Pleacă de acolo…

Ian a amuțit la auzul zgomotului unei uși care se deschidea de cealaltă parte a zidului înalt al grădinii.

– …discutăm treaba asta afară, tinere? s-a auzit vocea unei femei între două vârste, cu pronunția marcată de leneșele vocale austriece, așa că femeia aceea era, fără îndoială, *Frau* Vogt. E o zi superbă.

Tony a spus:

– Mi-ar plăcea foarte mult, *gnädige Frau.*

Ian a ezitat, fiindcă voia să tragă cu urechea de lângă zid, însă putea trece cineva care să-l vadă. S-a întors, gata să plece spre scuar cu Nina după el, moment în care a observat că fereastra era deschisă, iar ciubotele dizgrațioase ale nevestei lui dispăreau în interior fără să se audă nici un sunet.

A dat s-o prindă, dar tot ce a reușit să apuce a fost doar o bucată din perdeaua de dantelă. „Ieși de acolo", a mimat el din buze, cu urechile ciulite la amabilitățile pe care le debita Tony de cealaltă parte a zidului. Pe holul întunecat, Nina plutea asemenea unei umbre, iar tot ce vedea Ian era albul dinților ei, în timp ce-i făcea semn cu degetul, chemându-l. Apoi s-a prelins ca o pisică pe covorul de pe coridorul doamnei Vogt și s-a făcut nevăzută după colț. Zâmbetul părea să-i fi rămas suspendat în aer, precum cel al pisicii de Cheshire a lui Lewis Carroll.

O omor pe nevastă-mea, și-a spus Ian. *O omor înainte să apuc să divorțez de ea*. A băgat în buzunar cărțulia pe care o răsfoise de curând, întrebându-se dacă ghidul „Austria, împreună cu Budapesta, Praga, Karlsbad și Marienbad" recomanda printre activitățile locale și intrarea prin efracție. S-a mai uitat o dată în jurul lui și s-a strecurat și el pe fereastră.

Nina era în salon și răscolea corespondența doamnei Vogt.

– Am intrat ilegal, a șoptit Ian răstit.

– Antocika a confirmat, ea locuiește singură. El ține la ea ocupată afară. Haide să vedem ce găsim.

Nu așa acționăm, voia să-i spună Ian. *Eu nu așa acționez.* Ar fi trebuit s-o scoată pe Nina înapoi pe fereastră, numai că îl încerca același sentiment nesăbuit de mai devreme, care-i dădea fiori: impulsul de a risca totul. *Nu fi nechibzuit,* se avertizase el în gând, dar erau deja înăuntru, erau în casă.

– Cinci minute, a atenționat-o pe Nina, în timp ce se înjura singur. Nu deranja nimic, stau eu cu ochii pe grădină. Mama naibii, ce poamă rea ești…

– Nu sunt poze cu ea. Cel puțin nu ca adult.

Nina a arătat spre policioară, unde, la loc de cinste, trona un tablou formal de nuntă: *Frau* Vogel și soțul ei, după moda generației trecute. Erau acolo și câteva fotografii mai mici, cu o fetiță cu obrajii bucălați și cu părul negru, cârlionțat. Ian a privit figura de copil a asasinei fratelui său, fiindcă ea era, dar în acel moment a observat cu coada ochiului o mișcare la ușa din spate.

– …cafea? întreba *Frau* Vogt în timp ce ușa scârțâia.

Ian a tras-o pe Nina în spatele ușii, împietrind amândoi până când pașii s-au retras în cealaltă direcție, de unde s-a auzit apoi zgomot de porțelan.

– Și o felie de tort Linzer. Până acum n-am întâlnit nici un tânăr care să refuze o felie de tort!

Era evident că Tony o îmbunase bine pe văduvă. Ian a expirat prelung, dându-și seama că-l trecuseră toate transpirațiile. Nina a rânjit la el, apoi i s-a furișat prin spate și a luat-o spre scară. El a urmat-o, urcând câte două trepte deodată.

La parter, casa era îngrijită pentru a păstra aparențele unui trai elegant, însă Ian a observat că la etaj se cojea vopseaua, că era praf și că pe pereți se vedeau urmele pătrate ale tablourilor dispărute. În cazul în care *Frau* Vogt trăia în condiții paupere, mita pe care i-o propunea Tony ar fi putut să aibă succes. Ian a trecut pe lângă Nina, ocupată cu examinarea fotografiilor de pe hol, și s-a dus la fereastra care dădea spre grădina din spate. Vedea un colț dintr-o masă de răchită, o tavă și capul brunet al lui Tony, care încuviința. *Frau* Vogt apărea pe trei sferturi: o femeie cu șorțul apretat și care avea o figură de păpușă cu obraji rumeni. Ian și-a ținut respirația și a întredeschis puțin geamul.

– …afacerea asta în numele fiicei mele, *Herr* Krauss. Cât de bine o cunoșteai?

– „Krauss“? a murmurat Nina.

– Numele lui fals preferat, a mimat Ian din buze.

„Krauss“ suna mult prea german ca să dea de bănuit, iar nesuferitul est-european Tony devenea un ireproșabil tânăr arian, într-un rol pe care

partenerul evreu al lui Ian îl adoptase ca pe o ironie dementă.

– Mărturisesc că nu o cunoșteam foarte bine pe fiica dumneavoastră, *gnädige Frau*, a recunoscut Tony, condamnându-se prin sinceritate. Ne-am întâlnit de numai câteva ori. Știți cumva unde s-a stabilit?

– Nu, a răspuns foarte prompt *Frau* Vogt. Și-a zis că era mai bine să nu se mai întoarcă la Salzburg, fiindcă ar fi bârfit toată lumea. Comentau cu toții atunci când au venit americanii și au început să aresteze și să acuze în stânga și-n dreapta, a spus femeia, oprindu-se apoi, ceea ce l-a făcut pe Ian să-și țină respirația. Am primit o scrisoare de la ea după război, a continuat *Frau* Vogt. Mi-a adus-o cineva la ușă. Scria că ar fi fost mai bine pentru mine ca noi două să stăm departe una de cealaltă.

Lui Ian îi venea să urle, să danseze și să lovească aerul de bucurie. O femeie pe nume Lorelei Vogt o plătise pe tânăra Ziegler să aducă scrisoarea acolo. *Avem un nume, avem un nume…*

Tony a întrebat:

– Fiica dumneavoastră nu v-a spus unde se ducea?

– A zis că nu voia ca eu să trebuiască să mint, în caz că mi se puneau întrebări. Evident, ca mamă îți e dor de singurul tău copil, dar a fost foarte prudent din partea ei. Nu s-a spus niciodată *nimic* rău despre mine și sunt recunoscătoare pentru asta. Sunt doar o văduvă care își vede de viața ei. Nu am avut nici un amestec în război. Fiica mea s-a asigurat de asta.

Dezamăgitor. Ian s-a sprijinit cu cotul de cadrul ferestrei ca să nu fie văzut și ca să asculte noua abordare a lui Tony.

– Știți, eu și fiica dumneavoastră vorbeam despre cărți la un moment dat, la una din petrecerile pe care le dădea la Posen. Cred că a simțit că un tânăr soldat ca mine era departe de casă și voia să îmi ofere alinare. Vorbea o engleză tare frumoasă…

– Da, întotdeauna a fost fată deșteaptă! a exclamat *Frau* Vogt, relaxându-se. A studiat literatura la Heidelberg, tatăl ei a insistat să aibă educație pentru…

– De ce nu insistă? a șoptit Nina. Unde e mita?

– Devenise defensivă. O îmbunează, o lasă să trăncănească.

– Asta e metoda cu binișorul? Durează prea mult.

Nina a luat-o pe hol și a dispărut în primul dormitor. Ian a auzit-o cum deschidea sertarele. Jos, Tony vorbea despre universitate și mânca din prăjitura doamnei Vogt.

– …visul de a-mi continua studiile, dar războiul… Eu am trecut de la HJ direct la armată și apoi am ajuns în Polonia.

Tony își luase atitudinea care se potrivea perfect situației, întipărindu-și pe față un anumit soi de neliniște, în completarea frezei pe care o transformase, din obișnuita lui ciufuleală, într-una cu cărare dreaptă și cu părul dat pe spate, bine uns, care îl făcea să pară un tânăr crescut ca un adevărat hitlerist. Nu era prima dată când se prezenta ca fost soldat din Reich. Era nevoie de ceva mai mult decât de un nume german și de câteva detalii despre un oarecare regiment. Credibilitatea era o chestiune de atitudine, considera Ian, ea ținea de lucrurile pe care oamenii le lăsau *să se subînțeleagă*. În cazul de față, frazele lui Tony erau un văl străveziu aruncat peste o atitudine de genul „Știi că nu a fost vina mea, nu?“

– Înțelegeți, desigur, a continuat Tony cu o sinceritate de școlar. Nici eu nu am avut nici un amestec în război, nu tocmai. Mi-am făcut doar datoria, eram foarte tânăr.

– Au fost vremuri grele, a spus *Frau* Vogt cu aceeași notă aluzivă în glas. Oamenii uită asta acum. Mai dorești prăjitură?

– Doar dacă beți un aperitiv cu mine. Doar un pic de brandy în cafea, a îmbiat-o, scoțând o sticluță pe care o avea mereu la el pentru a unge rotițele unor astfel de interviuri.

– O, n-ar trebui…

– Ba sigur că da, *Frau* Vogt! a dojenit-o Tony, iar mama Prădătoarei i-a îngăduit să-i adauge un strop generos de alcool în ceașcă.

El a început să îi admire serviciul de porțelan, în timp ce ea îi tăia încă o felie de tort, pe care Tony a înfulecat-o cu entuziasmul unui elev pe care toate mamele din Europa l-ar fi ciupit de obraz cu drag. Ian a auzit-o pe Nina pufnind lângă umărul lui.

– Minte mai bine ca un negustor de pește moscovit, a șoptit ea. Ajută-mă să caut în camera ei acum…

– Oi fi intrat eu prin efracție în casă, dar nu mă apuc să răscolesc în dormitorul unui străin.

– Atunci stai și uită-te, a zis Nina amuzată. Ești un ipocrit, *lucik*.

Ian a ridicat dintr-o sprânceană.

– Tot nu renunț la ultima mea fărâmă de integritate.

– Fărâmele sunt pe jos, la picioare.

– Am reținut.

În grădină, *Frau* Vogt trăncănea de zor. Ian putea să facă pariu că ea nu mai avusese de foarte multă vreme o companie care să-i aprecieze poveștile. Singurătatea e la fel de eficientă ca alcoolul atunci când e vorba să-ți dai drumul la limbă.

– Fiica mea a studiat literatura engleză, cu toate că aș fi preferat să-i placă Schiller și Heine, ca mie. De la Heine mi-a venit ideea numelui ei, bineînțeles! Lorelei era nimfa apelor. Fecioara de pe stâncă.

– Lorelei a dumneavoastră nu era doar o fecioară care să stea pe stâncă și să aștepte să fie salvată. Ce bine trăgea cu arma… Îmi amintesc asta de când am fost cu ea la vânătoare…

– Da, se vedea că semăna cu taică-său. Tatăl lui era *Freiherr*[33] în Bavaria, știi, soțul meu era fiul lui mai mic, care nu a fost moștenitorul familiei Wasserburg, dar care, în tinerețe, vâna pe moșiile lor. El a învățat-o pe Lorelei să tragă cu pușca.

– Ziceai că era însăși Diana[34]. Recunosc că mă fascina.

Frau Vogt a suspinat.

– Trebuia să fi venit acasă cu un tânăr amabil ca tine, din Heidelberg. Nu mi-au prea plăcut alegerile ei, a spus *Frau* Vogt, făcând o pauză ca să-și tragă nasul. *Obergruppenführerul*[35] ei era foarte frumos, dar prea bătrân, putea să-i fie tată, ca să nu mai zic că…

Era căsătorit. Ian împărtășea la fel de sincer dorința doamnei Vogt ca el să nu fi fost, pentru că dacă Prădătoarea ar fi fost soția *Obergruppenführerului* von Altenbach și nu amanta lui, asta ar fi făcut-o mult mai ușor de găsit. La nunțile SS documentele zburau precum confetti, iar numele și fotografia ei s-ar fi aflat cu certitudine în sute de dosare.

Cu mult tact, Tony a lăsat să se aștearnă tăcerea, fără să spună un cuvânt despre fiica doamnei, care devenise amanta unui bărbat căsătorit. A mai pus niște brandy în ceștile de cafea, murmurând în schimb:

– *Obergruppenführerul* von Altenbach era foarte admirat. Serviciile lui în Polonia au fost exemplare, iar generozitatea lui, de neegalat. De fapt, asta mă aduce astăzi aici, *Frau* Vogt! a spus Tony îndreptându-și cravata, ca semn că tânărul om de afaceri ajungea, în sfârșit, la subiect. Înainte să moară, *Obergruppenführerul* și-a pus lucrurile la punct, cu gândul la viitor. A făcut rezerve financiare pentru prieteni și pentru cei dragi. Și bineînțeles că pentru el nimeni nu era mai important decât fiica dumneavoastră.

Ian a strâns perdeaua în pumn. Iată…

– *Obergruppenführerul* a pus bani deoparte pentru fiica dumneavoastră, *gnädige Frau!* Așa că înțelegeți de ce o caut.

În grădină s-a lăsat liniștea. Ian și-a lungit gâtul cât a putut de mult, dar nu vedea nimic altceva în afară de capul doamnei Vogt și de umerii care-i încremeniseră brusc.

– Bani, a spus ea în cele din urmă, în vreme ce în glas i se simțea din nou tensiunea. După cinci ani?

– Vedeți și dumneavoastră cât de lent se mișcă justiția, a suspinat Tony. Nimeni nu știa nici măcar dacă Lorelei Vogt trăia, mai ales după ce *Obergruppenführerul* a… sfârșit așa cum a sfârșit, la Altaussee. Au dispărut

atât de mulți oameni, au apărut atâția oportuniști… Exista pericolul real al fraudei dacă nu o puteam identifica pe fiica dumneavoastră, chiar și în cazul în care o găseam. De asta a durat atât de mult să dăm de cineva care o cunoștea, a explicat Tony, încheind cu o plecăciune modestă. Evident, sunt plătit pentru asta, dar, sincer vorbind, aș fi extrem de fericit să știu că am ajutat-o pe fiica dumneavoastră să intre în posesia banilor care i se cuvin. Și ea a fost bună odată cu un tânăr soldat care se afla departe de casă. Dacă o pot ajuta să ducă un trai confortabil, așa cum și-a dorit *Obergruppenführerul* pentru ea, ar fi plăcerea mea.

Nu era prima oară când Ian și Tony foloseau pretextul unei moșteniri ca momeală. În sărăcia care urmase războiului, toată lumea visa să primească pe neașteptate bani de undeva. Zvonul privitor la avuția naziștilor morți era extrem de răspândit, fiindcă toată lumea auzise despre averile pe care și le însușiseră cei puternici și clarvăzători din sferele superioare ale Reichului. *Chiar dacă nu am găsit în viața mea un singur criminal de război care să trăiască în lux, în spatele vreunei moșii cu porți aurite*, se gândea Ian cu amărăciune. Încă circulau peste tot povești despre conturi secrete în Elveția, despre tablouri neprețuite ascunse în mine și despre rezerve de aur păstrate pentru… cineva.

De ce nu pentru fiica dumneavoastră? sugera tonul încrezător al lui Tony. *De ce nu chiar pentru dumneavoastră?*

Măi, dar te pricepi! l-a lăudat Ian în gând pe partenerul lui, foarte mândru.

– Nu mă aștept să mă credeți pe cuvânt, a continuat Tony, punând o carte de vizită pe masă. Firma care m-a angajat s-ar bucura să vă asigure de spusele mele.

– Doar un telefon dau…, a spus ea, iar în voce i se citeau atât prudența, cât și dorința de a liniști. Voia să aibă încredere în acest tânăr amabil și în tot ce îi spunea el. Dar proastă nu era.

Tony a zâmbit și s-a rezemat de spătar.

– Vă aștept cu drag.

Frau Vogt s-a ridicat și a intrat degrabă în casă. Ian se pregătea să se arunce în spatele primei uși dacă ar fi apărut ea, dar telefonul era la parter. Îi auzea zgomotul înăbușit al vocii după ce ridicase receptorul și formase numărul. Afară, Ian l-a văzut pe Tony punând niște alcool în ceașca gazdei și vărsându-și propria cafea în stratul de flori, pentru ca după aceea să toarne în locul ei cafea fără alcool, din cafetieră. Glasul doamnei Vogt continua să se audă, iar tonul îi era liniștit. Ian și-a înăbușit râsul, în vreme ce își imagina vocea răgușită și serviabilă a lui Fritz Bauer la celălalt capăt al firului. Nu era prima oară când îi ajuta în caz că povestea era verificată.

S-a auzit receptorul pus în furcă și femeia s-a întors în grădină.

– Mulțumesc, *Herr* Krauss. Nu vreau să sugerez că ai fi încercat să…

– Încrederea unei doamne trebuie câștigată, a spus Tony cu un râs de adolescent. Sper că *Herr* Bauer v-a liniștit. Mai e, desigur, și chestiunea compensației pentru dumneavoastră.

Femeia, care tocmai voia să-și ia ceașca de cafea, a rămas cu mâna în aer.

– Pentru mine?

– Bineînțeles. Fondurile respective nu-i pot fi eliberate decât fiicei dumneavoastră, dar timpul și ajutorul pe care ni le acordați ca să o găsim sunt foarte valoroase. În acea clipă, banii lui Ian au alunecat pe masă, vârâți într-un plic. Chiar și cel mai mic detaliu… Nu știi niciodată ce poate fi de ajutor. Vă amintiți ceva, orice, în legătură cu locul în care s-ar fi putut duce fiica dumneavoastră?

Liniște. Ian își ținea respirația și se uita la *Frau* Vogt, care își făcea curaj să se destăinuie. Și-a dat seama că Nina stătea lângă el și își ținea și ea respirația. *Frau* Vogt a luat o înghițitură mare din cafeaua amestecată cu brandy, punându-și vârfurile degetelor lângă plicul cu bani. Fără să-și dea seama, Ian a prins-o pe Nina de mână și a strâns-o tare.

– Nu știu unde e Lorelei, a spus încet femeia din grădină. Dar a început să scrie scrisori.

Nina l-a strâns și ea de mână pe Ian.

– De unde vin scrisorile? a întrebat Tony, care părea inocența întruchipată.

– Și unde sunt acum? a murmurat Nina. Nu găsesc scrisori aici…

– În ultimul an și ceva, toate au venit din America, a spus *Frau* Vogt, și Ian i-a simțit dezgustul din voce. Lorelei a vrut să se îndepărteze cât mai mult de Germania și de Austria. Timbrele diferă, nu cunosc orașele, a mărturisit *Frau* Vogt, iar Tony a bătut-o pe mână, în timp ce ea înghițea ultima picătură de cafea burdușită cu alcool. Ultima scrisoare a lui Lorelei a sosit cam acum o lună, dintr-un loc numit Ames, unde zicea că poate mă va lua și pe mine. Nu la Ames, ci la un magazin de antichități din Boston, unde o mai fi și ăsta. McCall Antiques. Sau poate McBain Antiques. Mc-nu-știu-cum. Acolo, oamenii ca ea și ca mine primesc documente, acte de identitate, nume noi și pot să-și vadă de viață. Dar eu cum să-mi văd de viață? Toată viața mi-am trăit-o în Salzburg. Cum să mă duc în America? Cu toți jidanii și negroteii ăia.

America. Ian a simțit un gol în stomac și i s-a făcut greață. Simțea că se apropia de țintă și totodată afla că îi stătea un ocean în cale. A strâns pumnul și și-a dat seama că Nina își trăsese mâna și că acum bătea darabana cu degetele pe propriul picior.

– Boston! s-a minunat Tony, turnând cafea și brandy. Și după Boston unde s-a dus?

– Zicea că e mai bine să nu știu.

– Știți ce nume folosește Lorelei?

– Zicea că e mai bine să nu știu nici asta.

Mâhnit, Ian a trebuit să recunoască valoarea măsurilor de precauție pe care și le luase Prădătoarea, oricât o detesta el de mult. Dacă ar fi fost toți criminalii de război atât de precauți, centrul lui de investigații s-ar fi prăbușit în câteva luni.

– Chiar și fără toate detaliile astea, sigur vă alină să aflați vești de la ea, a spus Tony împingând plicul cu bani spre *Frau* Vogt. E o mare alinare.

– Nu așa mult cum ai crede, a spus ea, cu o voce deja nesigură din cauza alcoolului pe care, în mod clar, nu era obișnuită să îl bea după-amiaza. Nu zice mai nimic, doar că e în siguranță, că e bine și că ar trebui să ard scrisoarea după ce o citesc. O mamă… o mamă vrea să știe mai multe. Singurul meu copil… mi-e dor de fiica mea…

Lui Ian i s-a făcut milă de ea pentru o clipă, dar i-a trecut repede. *Și mie mi-e dor de fratele meu, dar nu am parte de alinarea de a ști că e bine-sănătos.* Se întreba dacă *Frau* Vogt avea habar de atrocitățile pe care le comisese fiica ei.

– Și ați ars toate scrisorile ei? a întrebat Tony cu blândețe.

– Așa mi-a zis Lorelei să fac. Scrisorile, lucrurile ei vechi, toate fotografiile cu ea ca adult.

– Și le-ați aruncat pe toate?

Pauză.

– Fiica mea e o scumpă, *Herr* Krauss. Dar poate fi foarte convingătoare. Nu-mi place s-o… supăr, a spus *Frau* Vogt, făcând apoi o altă pauză. Da, am ars tot, a reluat ea.

– Mincinoasa!

Nina n-a zis nimic, doar s-a uitat la Ian. El nu-și dăduse seama că vorbise cu voce tare.

– Minte, a spus el, aplecându-se spre Nina și dându-i părul la o parte ca să-i poată șopti la ureche. Nici un părinte nu ar distruge toate pozele cu singurul lui copil.

– Al meu ar face asta, i-a șoptit Nina înapoi. Dar a încercat să mă înece pe când aveam șaișpe ani, așa că…

Ian n-o auzise bine, fiindcă nu mai avea stare și se fâțâia pe hol. O fotografie ar fi fost extrem de valoroasă. Nu ar fi putut s-o folosească legal, mai ales dacă fusese obținută prin mijloace precum cele la care apelau în ziua aceea, dar măcar ar fi fost posibil să o poată identifica, nu să se bazeze doar pe memoria Ninei, care știa cum arăta prada lor.

– Trebuie să fie o poză pe undeva.

– Nu-i. Am căutat.

Și Nina se fâțâia acum. Au trecut unul pe lângă celălalt și și-au atins umerii, iar când a văzut că Nina își ridicase privirea, și-a ridicat-o și el. În tavan era o trapă care, foarte probabil, ducea în pod.

– Haide, *lucik*, a murmurat Nina. Ridică-mă.

El o apucase deja de mijloc și o ridica spre tavan. A auzit-o umblând la zăvor și trapa s-a deschis. Nina i-a alunecat din brațe ca un șarpe și a urcat în pod. *De data asta nu mai poți avea pretenția că ții câtuși de puțin la etică*, s-a gândit Ian, dar nu-i păsa în momentul acela. Nici nu se gândea să iasă din casă cu mâna goală.

S-a uitat repede pe fereastră. *Frau* Vogt pusese deoparte plicul cu bani și tocmai vorbea:

– Nu mai am ce să-ți spun.

– Două minute, a spus Ian spre trapă, căci îl văzuse pe Tony ridicându-se de pe scaun și încercând să-și liniștească gazda. Mă auzi, Nina?

Vocea ei s-a auzit slab, doar un murmur:

– *Da, tovarișci*.

Frau Vogt părea să plângă, copleșită de alcool și de amintiri. Tony i-a oferit batista lui. Bocancii Ninei au coborât brusc din trapă.

– Prinde-mă.

Ian a prins silueta mică și vânjoasă care cobora din tavan și a ținut-o cât timp ea a zăvorât trapa la loc. Era s-o scape din brațe.

– Neîndemânatic, a pufnit ea, aterizând ca pisica.

– Nu ești tocmai un fulg de nea, tovarășă.

Vedea că Nina băgase ceva în haină, dar nu era timp să investigheze. Ian a închis ușor fereastra și au coborât scările, încremenind în clipa în care au văzut că *Frau* Vogt îl conducea pe Tony spre ieșire.

– Drăguț din partea ta să asculți o bătrână trăncănind, *Herr* Krauss, spunea glasul ei abțiguit. Sunt foarte singură.

Ian și Nina au traversat coridorul din spate și s-au îndreptat spre fereastră. Lui Ian nu-i mai bătuse inima așa de când se parașutase dintr-un bombardier, în ’45. Pe marginea abisului, gata să sară…

Ușa de la intrare s-a închis. Tony ieșise din casă. *Frau* Vogt se putea întoarce oricând. Nina se furișa deja pe fereastră. Ian s-a ridicat după ea și a atins iarba cu picioarele, dar cămașa i s-a prins la spate în rama geamului.

– *Tvoiu mat*, haide mai repede! a șuierat Nina.

– Nu mai înjura atât, a protestat Ian și a smucit de cămașă ca să se elibereze.

Nina a coborât geamul la loc. Ian a tras-o după el într-o parte a casei, unde au dat de Tony.

– Ce dracu’ v-a apucat? Lăsați, haideți să ne cărăm.

Au pornit toți trei cu un pas ceva mai grăbit decât o simplă plimbărică.

– Nina, a zis Ian atunci când au ajuns din nou la râu și s-au sprijinit, recunoscători și osteniți, de balustradă, spune-mi că ai găsit ceva!

Ninei i-au sclipit ochii răutăcios.

– O fi ars cucoana scrisorile și fotografii aproape toate, dar păstrat un album.

– Ai luat…?

– Nu e poză recentă, alea a aruncat tot. Asta cea mai recentă care găsesc.

Din haină, Nina a scos o fotografie cu imagine clară, smulsă din pagina albumului: *Frau* Vogt și un grup de prieteni sau de rude pe treptele bisericii, îmbrăcați elegant.

– Cel mai în dreapta.

Lui Ian i-a stat inima în loc. Tânăra femeie purta o rochie cu imprimeu floral și stătea în picioare, împreunându-și mâinile înmănușate. Era tinerică, încă avea obraji bucălați, siluetă de copilă și zâmbea timid. Serioasă, tânără, pe cale de a deveni frumoasă, pe cale de a deveni adultă. Dar deja cu ochii în patru, căci privea spre cameră serios și distant.

– Prădătoarea?

Nina a scos un sunet de felină gata să se năpustească. Avea ceva tulburător de senzual, se gândea Ian, ca o pisică ce nu doar că se bucura să atace, ci se bucura și la gândul sângelui pe care urma să-l verse.

– Lorelei Vogt, a spus Nina.

– Au trecut cel puțin cincisprezece ani de atunci.

Tony s-a încruntat.

– Era mai slabă când am văzut eu pe ea decât aici, a consimțit Nina și a bătut cu degetul în poză. Și avea păr mai închis la culoare.

– Și cât o să ne ajute fotografia să o identificăm dacă ne întâlnim cu ea? Poate că fata asta, crescând, nu mai seamănă deloc cu fotografia.

– O știu eu, a zis Nina. Știu fața aia până mor, oricât îmbătrânește. Știu ochii.

Ian s-a uitat la ochii lui Lorelei Vogt. Doar la ochi. Era complet inutil să încerce să zărească răul într-o figură. Foarte des, răul era invizibil și se ascundea în spatele unor trăsături perfect banale. Și totuși…

– Ochi de vânător, a rezumat Nina, atingând imaginea feței suave și serioase a prăzii lor. Calmi și reci.

Domnișoară nazistă – în limba germană în original. Până în 1945, „Sieg Heil“ a fost salutul Partidului Nazist al celui cel de al Treilea Reich
Domn liber – în limba germană în original. Rang nobiliar mic, echivalent parțial al titlului de baron
Zeița romană a vânătorii
Rang paramilitar nazist, inferior doar titlului și rangului *Reichsführer*-SS (care denumea liderul suprem al celui de al Treilea Reich)

Capitolul 15 *Nina*

Octombrie 1941
Moscova

Frigul parcă a pocnit-o pe Nina cu pumnul. Mult sub zero grade, aerul era, în toiul nopții întunecate, atât de înghețat încât îl percepea asemenea lacului pe timp de iarnă. Însă femeilor din Grupul Aviatic 122 le sclipeau ochii de entuziasm în vreme ce înaintau pe peron. Era adevărat că panica cuprinsese toată Moscova, care aștepta să năvălească nemții în orice clipă, însă Nina și surorile ei ajunseseră în sfârșit la datorie.

– Unde ne trimit să ne antrenăm? se întreba Elena, împiedicându-se în ciubotele uriașe cu care era încălțată.

– Cine știe…?

Nina a sărit în sus ca să încerce să le vadă pe fetele din fața lor. Vagoanele erau cu ușile deschise și deja se urcau în ele primele rânduri.

– Sper să fie mai cald decât la Moscova, a spus Elena, ale cărei gene negre sclipeau, încărcate de chiciură și de lacrimile pe care gerul i le storsese din ochi și care îi ajunseseră, înghețate, tot pe gene. Cum să fie atât de frig în octombrie?

– Ăsta nu-i frig, a mințit Nina, încercând să nu tremure.

În fața unui moscovit, nici un siberian nu ar fi recunoscut vreodată că-i era frig.

– Mincinoaso, i-a întors-o Elena râzând cu ochii. Ai buzele vinete.

– Ei, tot nu se compară cu iernile Marelui Bătrân. Acolo vine frigul și înghite dintr-odată lacul, nimic nu poate opri înghețul ăla de căcat.

Elena și-a încrețit nasul.

– Ce-i?

– O să zici că-s o puritană înrăită.

– Zi!

– Nu pot să aud pe nimeni înjurând, a spus Elena înroșindu-se. Tata nu lăsa pe nimeni să înjure, îți dădea un bobârnac peste nas așa de tare, că îți dădeau lacrimile. Și nu li-l trăgea doar celor care înjurau, ci și oricui era în preajmă și auzea. Așa că, de câte ori aud o înjurătură, mă fac mică și mă aștept să primesc un bobârnac în nas.

Nina a râs și, împreună, și-au croit drum spre următorul vagon.

– S-o fut pe mă-ta, Elena Vasilovna! a înjurat Nina, doar ca s-o vadă cum își încrețea nasul.

– N-ai decât să râzi, a suspinat Elena. Știu că-s o mironosiță de Moscova.

Nina a apucat mânerul de lângă ușa deschisă a vagonului și s-a ridicat.

– Mironosițele de Moscova nu au atât de multe ore de zbor ca tine. Haide, hopa sus!

Elena a prins mâna întinsă a Ninei. Era un vagon de marfă, nu de pasageri, iar înăuntru era atât de frig încât răsuflările se preschimbaseră în aburi. Nina și-a tras peste urechi căciula de piele de focă, în timp ce fetele urcau cu nemiluita.

– Nu mai înjur dacă nu-ți place, i-a zis ea Elenei.

Nu i se năzărise niciodată că i-ar fi putut păsa de ceea ce credeau colegele ei despre ea, pentru că zburase mereu singură. Dar acum urma să fie navigatoare pentru una dintre fetele astea de la clasa de pilotaj, responsabilă pentru siguranța lor. Trebuia ca ele să poată avea încredere în ea, iar ea să poată avea încredere în ele. Poate că pentru Elena, care era caldă și prietenoasă, era simplu să capete încredere, dar Nina parcă își încorda un mușchi pe care nu-l mai folosise vreodată.

– Înjură cât vrei, Ninocika! a râs Elena. Trebuie să mă întăresc. Dacă e să omor fasciști, nu pot să-mi încrețesc nasul la cuvinte urâte.

Nina a rânjit și și-a flexat un pic mai ușor acel mușchi.

– Ia zi: „Ce frig de căcat e aici!“

– Ce…

Elena s-a strâmbat.

– Haide, zi, zi!

Mica Lilia Litveak ciulise urechile și râdea lângă Nina.

– Este deosebit de frig aici, a spus Elena strâmbând din nas, roșie ca sfecla, iar fetele erau gata să se prăvălească de râs, în timp ce trenul s-a zgâlțâit și s-a pus în mișcare. Apoi, asemenea unui val stârnit de vânt peste un lan de grâu, vestea a ajuns în spate:

– Engels, mergem la *Engels*.

– …aerodromul de antrenament de pe Volga…

– …Engels!

NOUĂ ZILE PÂNĂ LA ENGELS. Nouă zile lente și friguroase. Sprijinite una de alta, se legănau odată cu mișcarea vagonului, molfăiau porția de pâine și de hering, sorbeau ceaiul amar, fără zahăr, sau stăteau pe marginea căii ferate și băteau din picioare ca să se încălzească, în timp ce trenul lor stătea pe loc ca să treacă altele, mai urgente, încărcate cu provizii. Vorbeau, vorbeau în permanență și a venit rândul Ninei să se minuneze. *Știu mult mai multe lucruri decât mine*. O brunetă înaltă din Leningrad făcuse bătături de cât săpase capcane pentru tancuri și cărase saci cu nisip, dar avea diplomă universitară și vorbea patru limbi străine. O fătucă rozalie în obraji, cu doi ani mai mică decât Nina, era educatoare:

– E foarte important să le oferi copiilor un sistem de joacă structurat, care să le dezvolte instinctele de cooperare.

Marina Raskova însăși petrecuse o dimineață cu ele în vagon, iar atunci când o imploraseră să le vorbească despre zborul ei cu avionul *Rodina*, zbor cu care bătuse recordul, ea le-a spus că aceea era o fază depășită și, înainte să cânte un fragment din opera „Evgheni Oneghin“, le-a mărturisit în schimb că în copilărie își dorise să fie cântăreață de operă. În tot vagonul s-a iscat un cor de voci, iar Nina se uita uluită. Nu știa să fredoneze nici o notă din Ceaikovski. Nu vorbea decât limba ei, rusa. Nu fusese în veci de veci

antrenată într-o joacă structurată și nici nu avusese vreun instinct de cooperare în viața ei.

Simțise această lipsă de conexiune și atunci când ajunsese pentru prima oară la Irkuțk, la vârsta de nouăsprezece ani, dar în vremea aceea își concentrase toată energia ca să învețe să piloteze, drept care nu acordase nici cea mai mică atenție ședințelor Komsomol ori altor evenimente de viață civilizată la care participase. Acum era înconjurată de sute de femei pentru care toate lucrurile astea nu însemnau niște poveri ce veneau la pachet cu viața de adult, ci adevăruri pe care le asimilaseră din născare. Vorbeau despre discursurile marxiste și despre excursiile pe care le făcuseră în calitate de tineri pionieri, povesteau cum, în timpul foametei, încercaseră să găsească pantofi care să nu se rupă după prima purtare, ba chiar vorbeau în șoaptă despre dubele negre care te puteau lua pe sus dacă erai denunțat. Elena avea la Moscova un vecin care fusese ridicat:

– Primise o cameră mai mare decât colegii lui de apartament și aceștia o voiau pentru ei, așa că l-au denunțat ca distrugător, a spus ea ca fapt divers. Când a fost luat, l-au denunțat și părinții lui, ca să nu-i ia și pe ei.

N-a întrebat nimeni unde fusese dus acel vecin. Știau cu toatele că era mai bine să nu întrebe, la fel de bine cum știau despre lipsa încălțămintei și despre discursuri, despre Ceaikovski și despre cântecele care slăveau partidul. Diferența nu era una de tipul „fete de la țară“–„fete de la oraș“, și-a spus Nina, pentru că grupul lor era alcătuit din ambele categorii. Diferența era între a crește civilizat și a crește în sălbăticie.

– Tu nu zici prea multe, Ninocika, a remarcat Elena la un moment dat, în timp ce își cârpea uniforma, căci de zile întregi își pasau de la una la alta ace și ață, își coseau tivurile și pălăvrăgeau. Tu cum ai crescut la Baikal?

– Nu ca voi, s-a simțit Nina obligată să recunoască.

– Dar cum, atunci?

– La Marele Bătrân, lumea trăiește într-o adunătură de cocioabe, prea mică să fie numită sat, a spus Nina ridicând din umeri. E capătul nimicului acolo.

Nu te trimite nimeni în pustietate, pentru că ești deja în pustietate. Nu există cozi la încălțăminte. Dacă e iarnă, pui o capcană în pădure și omori ceva ca să-ți faci încălțări din pielea vânatului, iar dacă e vară îți faci sandale din scoarță de mesteacăn. Nu ai *cui* să-ți denunți vecinii dacă ei au un apartament mai mare. Acolo n-are nimeni apartamente. Abia dacă avem vecini, a încheiat Nina, preferând să nu destăinuie că, în locul din care se trăgea ea, nu auzea nimeni dacă taică-tău spunea mereu în gura mare că tovarășul Stalin era un nenorocit de georgian șmecher. Poate că o dată în viață află cineva de vreun discurs marxist, a reluat ea, dacă ajunge în satul vecin, la sute de kilometri depărtare, iar pe urmă respectivul vorbește toată viața despre asta. Există babe care sunt convinse că țarul încă trăiește.

S-a uitat la ochii curioși din jur și s-a înroșit.

– Nu ești o sălbatică, i-a spus Elena, citindu-i gândurile Ninei. Iepurii nu sunt sălbatici…

Și toate fetele au izbucnit în râs, căci doar cu o zi în urmă, pe la amiază, pe când așteptaseră pe marginea șinei de tren și se ținuseră, înfometate, cu mâinile de burtă, fiindcă întârziaseră porțiile de pâine cu hering, Lilia Litveak se furișase pe la marginea gării și se întorsese cu brațele pline de mingi verzi – verze crude, furate dintr-un vehicul cu alimente. Nina și celelalte fete se năpustiseră asupra verzelor ca niște iepuri lihniți.

– De la Moscova sau Leningrad, Kiev sau Baikal, spusese Elena, de acum suntem cu toatele iepuri.

Și așa a rămas.

În cele din urmă au ajuns la destinație și au năvălit pe peronul înghețat din Engels. Orășelul era cufundat în beznă, iar din cer cădea o ploaie rece. Nina și-a pus rucsacul pe umăr și a pornit laolaltă cu restul fetelor. Elena s-a scărpinat pe sub căciulă.

– Sunt sigură că am făcut păduchi.

– Nu te mai plânge, *sestra*, s-a auzit un glas.

În timp ce bâjbâiau prin întuneric, Marina Raskova s-a dus să caute un ofițer de serviciu. Dar până să ajungă la cazarmă, Nina deja adormise în picioare și se legăna precum un cal în boxă. Sala de sport fusese transformată în dormitor, cu rânduri de paturi cazone înșirate ca la spital. Nina s-a prăbușit pe primul dintre ele, fără să-și mai scoată bocancii.

– Ce-i cu strigătele alea? a întrebat ea.

– Raskova, a zis cineva râzând. Comandantul a încercat să-i dea o cameră numai pentru ea, cu pat dublu, iar Raskova țipă că vrea să doarmă ca noi, la înghesuială.

– Mi-aș da viața pentru Raskova, a căscat Nina, cu ochii lipiți. Mi-aș tăia un picior pentru ea. Mi-aș scoate un rinichi.

– Ca noi toate, *malîșka*[36].

Ultimul lucru pe care l-a mai simțit Nina în noaptea aceea a fost că cineva îi scotea bocancii din picioare.

Zorii de zi s-au dovedit a fi cenușii și friguroși, iar femeile din Grupul Aviatic 122 s-au trezit odată cu soarele palid, s-au dat jos din paturi și au strâns așternuturile.

– Când punem mâna pe noile avioane de luptă?

Îmbrăcate în uniforme, femeile au mărșăluit prin bază, sub privirile bărbaților. Nina se uita la ei la fel de nepoliticos, dar fetele mai bine-crescute își vedeau de drum, îmbujorate la față.

– Nu sunt obișnuită să se holbeze cineva la mine, a șoptit Elena. Nu în felul ăsta.

Nina a încetinit pasul și a măsurat din priviri un mecanic care rânjea dintr-un hambar.

– Obișnuiește-te.

Primul ordin al zilei a fost vizita în masă la frizeria garnizoanei.

– Jos cu cozile și cu cârlionții, doamnelor! Ordine de la Raskova, așezați-vă la rând ca să vă tundeți! a strigat un ofițer, în timp ce femeile protestau și își pipăiau părul lung.

Nu părea nici una dornică să se tundă prima, iar Lilia deja se certa cu un frizer. Nina a scos briceagul din bocanc și l-a desfăcut. S-a uitat în jur, provocator, iar când a văzut că atrăsese suficiente priviri, și-a strâns tot părul într-o mână. Era încâlcit și murdar după zece zile de nespălare și, cu o singură mișcare, Nina l-a retezat. A aruncat părul pe podeaua frizeriei.

– Haideți, iepurașilor!

Elena a ridicat bărbia și și-a dat coada lungă și neagră peste unul dintre umeri, după care a întins mâna spre briceagul Ninei. Nina i l-a trântit în palmă, în timp ce restul fetelor se înșirau deja, mohorâte, în spatele scaunelor frizerilor. Acela a fost momentul în care diferențele care îi legaseră limba Ninei pe tren au încetat să mai aibă vreo importanță. Sute de femei din sute de lumi diferite debarcaseră la Engels, fete de la țară, fete de la oraș, fete cu diplome și fete care nu știau de nici unele. Iar acum erau cu toatele recrutate pentru Grupul Aviatic 122, tunse la fel, într-o singură lume.

– **RĂZBOIUL ĂSTA** se termină înainte să ne declare pregătite.

În afara orașului, luptele le ocoleau pe Nina și pe camaradele ei. Ea se enerva ori de câte ori se gândea la nemții care treceau nestingheriți peste capcanele pentru tancuri, săpate cu atâta grijă, la faptul că în toată patria planau baloane de baraj și la trenurile pline de copii care plângeau și erau evacuați din orașe, de multe ori îndreptându-se direct spre armatele dușmane care înaintau. Leningradul murea de foame încet-încet în iarna aceea, iar oamenii se omorau între ei pentru pâine și cartele de rații. Cu toate astea, în Engels instrucția nu se mai termina.

– Fetelor, voi sunteți norocoase, le certa Marina Raskova. Băieți cu numai șaizeci și cinci de ore de zbor sunt înrolați degrabă în regimentele de bărbați, carne de tun și atât. Nu v-am adus aici ca să fiți carne de tun.

– Dar noi nu ne putem compara nici în somn cu băieții ăia care trebuie să învețe totul fuga-fuga, a protestat Nina. De ce tot noi trebuie să stăm și să așteptăm în Engels?

– Fiindcă nu ne putem permite să dăm greș, a răspuns sobru Evdochia Berșanskaia.

Ea era mai în vârstă decât majoritatea fetelor de acolo, avea aproape treizeci de ani și veleități de comandant. Nu că ar fi vrut să comande, ci doar voia să piloteze avioane de luptă. *Dar toată lumea vrea să piloteze avioane de luptă,* s-a gândit Nina*, așa că cineva o să fie dezamăgit.*

– Suntem singurele femei-piloți care merg pe front, a spus în continuare Berșanskaia. Sunt deja mulți care spun că e o prostie să dai un avion pe mâna unei fetițe, când există atâția bărbați care să le piloteze. Dacă vrem să ne păstrăm avioanele, trebuie să fim desăvârșite.

Desăvârșirea consta în zece cursuri diferite pe zi, plus două ore de exercițiu din sala de clasă pe aerodrom și înapoi. Noaptea erau sculate din pat de alarma care le chema la careu pe terenul înghețat. Într-o noapte, Nina a încercat să câștige timp și și-a pus haina peste pijama, dar Raskova, care era mereu atentă și impecabilă indiferent de oră, i-a văzut tivul ieșindu-i din bocanci și a pus-o să dea ture în jurul aerodromului, în vântul rece care-i trecea printre picioarele goale. S-a băgat în pat clănțănind din dinți și cu coapsele vinete, ca apoi, parcă numai câteva secunde mai târziu, să sune alarma din zori. Femeile din Grupul Aviatic 122 se trezeau și se urcau în vechile avioane U-2, cu care exersau bombardamente asupra câmpiei sterpe și goale pe care se amenajase aerodromul Engels și în cuprinsul căreia se simțea fiecare adiere de vânt ce sufla dinspre Volga.

– I-ați auzit pe bărbați cum râdeau de noi azi-dimineață? a întrebat Elena în timp ce se întorcea în dormitorul improvizat, cu sudoarea înghețată pe capetele părului scurt, ceea ce le preschimbase în țepi care stăteau în toate direcțiile. Au impresia că suntem de râsul lumii în uniformele astea și își bat joc de felul în care mărșăluim.

– Sunt doar invidioși că noi primim avioane nou-nouțe și nu lăzile alea vechi, a răspuns Nina, care își cosea o gaură în mănușă cu ața împrumutată de la Elena.

Aveau patul unul lângă altul și împărțeau totul, de la șosete la ace de cusut. „Ce-i al meu e și al tău și ce-i al tău e și al meu“, îi spusese Elena în prima ei zi la Moscova, iar de atunci încolo respectaseră foarte strict regula asta. De cealaltă parte a Ninei, Lilia folosea briceagul ei ca să taie marginile franjurate ale mânecii.

– Ați auzit că Raskova probează un Pe-2? a întrebat Nina.

– Am auzit că astea sunt greu de ridicat de la sol, s-a oferit Lilia să răspundă.

– Mai bine ca Su-2 cu care instruiesc piloții acum. Alea sunt o glumă, a spus Elena scoțându-și mănușile și flexându-și mâinile înțepenite de frig. Fumegă, scapă ulei, sunt mai lente decât o vită pe gheață…

– La anul pun navigatorii pe TB-3 și pe R-5 pentru antrenamente, a spus Nina. După ce depunem jurământul. Lilia, dacă-mi zgârii briceagul, îți trag un șut de zbori până la Moscova.

– N-ai decât să încerci, țărancă siberiană!

– Țărancă ești tu!

Jurământul militar l-au depus în noiembrie. Marina Raskova a ținut unul dintre discursurile ei ușor de priceput, cu acel glas intim cu care părea că îți vorbește doar ție, cu toate că se adresa întregii mulțimi:

– În constituția noastră stă scris că femeile au drepturi egale în toate domeniile de activitate. Astăzi ați depus jurământul militar. Haideți, deci, să mai jurăm încă o dată, împreună, că ne vom apăra patria iubită până la ultima suflare.

Cu toatele au ovaționat până au răgușit. Raskova le-a strâns mâinile întinse spre ea și a pupat obrajii încinși ai fetelor din apropierea ei. Oricât de mult munceau, Raskova trăgea și mai mult de ele. Într-o după-amiază de decembrie, Nina a venit la ea cu un raport și a găsit-o pe comandantă dormind dusă cu capul pe masa plină de documente.

– Nu dorm, a spus ea, deși nu deschisese încă ochii, pe când Nina încerca să iasă tiptil. Raportează.

Nina a început să peroreze și a încheiat:

– Să vă odihniți, tovarășă maior!

– Ne odihnim atunci când se termină războiul.

Anul a trecut. A început și instrucția navigatorilor. Zburau noaptea și luau pulsul întunericului care le înconjura în carlinga decapotată, navigau sub lumina rece și argintie a lunii și învățau să aterizeze fără nici un ajutor, cu excepția câtorva lumini improvizate pe piste. Toată lumea știa că în curând Raskova urma să împartă Grupul Aviatic 122 în trei regimente: bombardierele de zi, bombardierele de noapte și avioanele de vânătoare. Numai elita avea să intre în regimentul avioanelor de vânătoare, iar Nina știa deja că nu avea să se afle printre câștigători.

Era foarte ciudat să nu fie printre cei mai buni, în fond fusese cea mai bună foarte mult timp, fusese, cu siguranță, cea mai bună femeie din clubul aviatic, dar aici se aflau sute de femei care fuseseră cele mai bune la cluburile *lor* aviatice. Se înrolaseră deja trei membre ale echipei de zbor acrobatic, care puteau întoarce și răsuci un avion precum niște păsări de pradă. Pe Lilia nu o afecta deloc presiunea atmosferică. Își împingea aparatul până la limită fără să amețească vreodată. Elena putea ateriza ca un fulg de nea pe cel mai rigid sol din regiune. Nina nu se putea compara cu nici una dintre ele și era conștientă de asta. La început, atare revelație nu fusese deloc plăcută, dacă era să fie sinceră cu ea însăși. Se înverzise de invidie atunci când își dăduse seama că cineva era mai priceput decât ea, dar accesul de pizmă nu ținuse prea mult, din cauza muncii asidue și din motive de pragmatism. Până la urmă, cu toatele luptau împotriva nenorociților de hitleriști, asta dacă mai reușeau vreodată să părăsească pista aceea tristă de lângă Volga. Iar când avea să se întâmple asta, Nina voia să lupte aripă la aripă alături de piloți care erau chiar mai buni decât ea.

– Tu ești un vultur care zboară foarte sus, i-a spus Nina Elenei, eu sunt doar un șoim.

Elena și-a trecut brațul pe sub cel al Ninei și a strâns-o cu căldură, ca s-o liniștească, iar Nina se bucura de gestul ei de fiecare dată. Poate pentru că nu mai avusese niciodată o prietenă.

– Nu ești un simplu șoim, Ninocika!

– Eu înțeleg *cum* funcționează avionul – trag de manșă într-un anumit fel și avionul se mișcă într-un anumit fel. Tu înțelegi *de ce*. Propulsie, corelație, aerodinamică – tu zbori mai bine pentru că știi toate astea.

Într-o dimineață geroasă de ianuarie, traversau aerodromul înghețat, în drum spre cantină. Un grup de bărbați îmbrăcați în salopete de mecanici au început să le fluiere în bătaie de joc, dar Nina i-a ignorat.

– Eu nu reușesc să asimilez știința, a spus ea bătându-se peste frunte. Cap tare de siberian.

Unul dintre mecanici a strigat ceva la Elena și și-a băgat mâna între picioare. Ea încă avea tendința să se înroșească atunci când auzea apostrofările și glumele grosolane, dar de data asta era distrasă.

– Nu mai zice că ești proastă, că nu ești.

– Poate că nu, dar nu o să înțeleg în veci ceea ce fac eu în aer. Fac, și gata, a spus Nina fluturându-și degetele. Magie.

Elena a râs, dar *chiar* magie părea. Nina habar n-avea de motivul pentru care se învârtea o elice sau la ce foloseau toate rigidizările cu hobane, însă, imediat ce se ridicau roțile de la sol, întreg corpul ei devenea una cu avionul. Brațele deveneau aripi, trunchiul i se contopea cu carlinga, picioarele se făceau una cu roțile. Senzația era și mai puternică la zborurile de noapte. Ochii îi dispăreau cu totul și nici nu-și mai dădea seama că ea nu devenea, în realitate, parte din avion. Ninei îi era la fel de la îndemână să zboare noaptea precum îi era unei rusalce să înoate în lac. Nu avea grația Elenei ori reflexele Liliei, dar nu se temea de întuneric și se mișca prin aer de parcă acolo era casa ei. Asta nu o făcea să fie cea mai bună, dar o făcea să fie foarte bună, iar pentru Nina era suficient.

Purtată pe aripile unui vânt înghețat, luna februarie a intrat în Engels aducând vești și zvonuri dureroase. Una dintre navigatoare a aflat că părinții ei muriseră de foame la Leningrad. O fată de la cursul de armurieri avea pe front un frate care se lupta cu înaintarea frontului german și care jura în scrisorile lui că nemții își decorau tancurile cu capetele sovieticilor. Cu toate astea, nici măcar cel mai cumplit zvon nu ar fi putut descuraja nerăbdarea devoratoare cu care acele femei așteptau să-și primească sarcinile. Nina și-a ținut respirația în timp ce se citeau numele.

Grupul Aviatic 122 se dizolvase. Acum erau doar 586, 587 și 588. Proaspăt numită sublocotenent, Nina Borisovna Markova urma să zboare în Regimentul 588.

Bombardierele de noapte.

Copilă, iubito (termen de alint) – în limba rusă în original

Capitolul 16 *Jordan*

Ziua Recunoștinței 1946
Boston

– Jordan! a strigat Anneliese intrând în sufragerie și apoi aruncând bomba. Ai umblat în lucrurile mele?

Jordan a încremenit cu argintăria în mână. S-a uitat peste masa din salon, pe care Anneliese o decorase pentru Ziua Recunoștinței cu porțelanurile cu margine aurită care erau scoase din dulap doar de câteva ori pe an. Și-a privit mama vitregă, care o privea, la rândul ei, cu o inocență întrebătoare.

– Poftim? a întrebat tatăl lui Jordan, distras, stând în patru labe lângă bufet, de unde tocmai scotea platoul pe care avea să fie așezat curcanul.

– Întrebam dacă Jordan a umblat în lucrurile mele, a repetat Anneliese, cu același aer nedumerit. Pentru că eu așa cred.

– Am făcut curat, a îngăimat Jordan cu un șoc pe care spera să nu-l fi observat nimeni. *De unde știi?* Atâta tot, s-a apărat ea.

– Și ce căutai atunci în Biblia mea?

Fotografia, s-a gândit Jordan. Credea că o pusese la loc exact așa cum o găsise, dar… Tatăl ei s-a ridicat, descumpănit.

– Despre ce e vorba?

Nu așa trebuia să se întâmple. Era Ziua Recunoștinței, casa mirosea a salvie, a curcan și a chifle proaspăt coapte, motiv pentru care Taro nu mai putea de bucurie și dădea din coadă întruna. Ruth așeza inelele pentru șervete, îmbujorată toată pentru că era „prima ei Zi a Recunoștinței". Într-o oră ar fi trebuit să se așeze la masă. Nu era momentul pe care-l pusese Jordan la cale pentru a deschide subiectul despre ce și cine era mama ei vitregă în realitate. Voia să aștepte până ce se terminau sărbătorile și atât

Anneliese, cât și Ruth ar fi fost plecate de acasă. Atunci urma să-i prezinte cazul tatălui ei, lui singur, vorbind calm, ca un adult, nu asemenea unui copil care țesuse o ipoteză suprarealistă. Întâi trebuia să-l convingă și apoi, împreună, să o ia prin surprindere pe Anneliese.

Dar acum Anneliese era cea care o luase pe ea prin surprindere și totul amenința să iasă la iveală.

– Nu-i vorba despre nimic, tată, a spus Jordan zâmbind, în încercarea de a depăși momentul. Haide să verificăm curcanul.

Numai că Anneliese nu avea de gând să se clintească și părea din ce în ce mai rănită.

– Biblia mea e un lucru intim. De ce ai…?

Acum tatăl lui Jordan își încrucișă brațele.

– Ce se întâmplă aici, don'șoară?

Jordan își dădea seama că nici el nu avea de gând să se clintească.

Bine, atunci.

Jordan și-a privit mama vitregă, fragilă și frumoasă în rochia ei bleu, purtând la gât perlele precum cenușa închegată. S-a uitat, fără să clipească, drept în ochii ei albaștri. Nici Anneliese nu clipea, dar lui Jordan i s-a părut că era mirată – ca și cum mama ei vitregă se așteptase s-o vadă frustrată, nicidecum calmă.

– Dacă tu consideri că e momentul potrivit să deschidem subiectul, a spus Jordan, atunci neapărat vom vorbi despre asta, s-a învoit ea, punând argintăria pe masă, conștientă că avea mâinile transpirate. Ruth, nu vrei să te duci cu câinele în camera ta, să vă jucați? Mersi, greieraș!

Nu avea de gând s-o facă de față cu Ruth. Jordan a așteptat până când a auzit zgomotul făcut de ușa dormitorului. Apoi s-a întors spre mama ei vitregă.

– Nu știu dacă Anneliese Weber e numele tău adevărat, a intrat ea direct în subiect. Nu știu dacă te-ai născut în Austria așa cum zici, dacă ai intrat legal

în țara asta sau dacă fugi de ceva. Ceea ce știu este că ești o mincinoasă. Ești o nazistă. Și nu ești mama lui Ruth.

Acuzațiile au rămas suspendate într-o tăcere electrică, ce s-a așternut dintr-odată. Jordan avea senzația că, odată cu cuvintele, expirase tot aerul din plămâni. S-a uitat la Anneliese, frumoasă și decorativă. Își imaginase că mama ei vitregă avea să tresară sau să facă un pas înapoi, poate chiar să izbucnească în râs sau în plâns.

Doar că pe fața lui Anneliese nu s-a clintit nici un mușchi. Ochii ei albaștri nu s-au mărit.

– Doamne, a spus ea în sfârșit. De unde ai scos toate astea?

Tatăl lui Jordan părea înfuriat.

– Jordan…

– Nu e o poveste aiurită pe care s-o fi inventat eu, a spus ea rămânând calmă și rezonabilă, fiindcă nu era momentul să țipe sau să intre în defensivă. Am dovezi, tată. Uită-te la ele, e tot ce îți cer.

Își păstrase fotografiile ascunse în căptușeala genții și aștepta momentul potrivit pentru a i le arăta tatălui ei, așa că le-a scos repede și a pus-o pe prima pe masă, în fața lui.

– Buchetul de nuntă al lui Anneliese. A prins în el Crucea de Fier, ca să-i poarte noroc. O *Cruce de Fier*, și nu e una din Primul Război Mondial. Are o svastică. E o medalie a celui de al Treilea Reich, a continuat ea, uitându-se din nou la Anneliese. Nu am găsit-o în camera ta atunci când am căutat-o, deci ce-ai făcut cu ea?

Anneliese tăcea. Privirea lui Dan McBride s-a oprit, fără să vrea, asupra fotografiei. Jordan a continuat iute, iar cuvintele i se revărsau ca un fluviu. *Spune tot. Prezintă-ți cazul.*

– Asta nu e tot. Uite-te la asta.

A doua fotografie era făcută după poza de vacanță din Biblia lui Anneliese: cuplul în costume de baie, lângă lac, făcând cu mâna persoanei nevăzute.

– E soțul tău, Anna?

– Da, a răspuns ea calm.

– Kurt? Sau Manfred? Pentru că te-am auzit folosind ambele nume. Kurt Weber apare pe certificatul de naștere al lui Ruth ca tatăl ei, deci cine e Manfred?

În acel moment, ochii albaștri au sclipit. Jordan se simțea victorioasă. Nu fusese în zadar. *Da*.

– Crucea de Fier e a lui, nu-i așa? a insistat ea. Pentru că era nazist. Și nu mă lua cu vrăjeli de rahat…

– Jordan! a lătrat tatăl ei, ca reacție automată la înjurătură, dar nu-și putea lua ochii de la fotografie.

Ea a insistat:

– …cum că dacă erai membru al Partidului Nazist – asta nu te făcea om rău, Anna, pentru că el nu era un simplu nazist. Era SS, nu-i așa? a întrebat Jordan împungând cu degetul în imaginea bărbatului, care fusese fotografiat având brațul ridicat. Are un tatuaj pe interiorul brațului. Uite-l aici! Majoritatea ofițerilor SS aveau tatuaje cu grupa lor de sânge pe brațul stâng, a spus Jordan întorcându-se spre tatăl ei. Ții minte că ne-a spus domnul Sonnestein asta? El a ajutat la identificarea provenienței acelor tablouri care au venit de la Hamburg imediat după război. Ne-a zis că fostul proprietar fusese SS și că încerca să treacă drept negustor de artă francez. Fusese identificat după tatuaj, a adăugat ea, uitându-se din nou la Anneliese. Soțul tău era ofițer SS decorat. Și nici unul dintre voi nu erați părinții lui Ruth, pentru că data de pe fotografie este martie 1942. Ruth s-a născut în aprilie ’42, conform certificatului ei de naștere, Anna, așa că de ce nu ești însărcinată în opt luni în fotografia asta?

De data asta tăcerea nu mai era încărcată de electricitate. Plana în cameră asemenea unui strat de plumb. Tatăl lui Jordan rămăsese încremenit ca o statuie și își plimba privirea între fotografiile de pe masă. Anneliese stătea cu mâinile încrucișate și se uita la Jordan cu o privire care, dintr-odată, a băgat spaima în ea. Inima a stat să-i sară fetei din piept atunci când a observat

aceeași privire pe care o surprinsese în prima fotografie, în seara în care tatăl ei o adusese pe Anneliese la cină. Femeia care părea fragilă și frumoasă acum era periculoasă.

– Și nu e doar asta, a continuat Jordan arătând spre fotografii. Tot țeși o poveste despre o refugiată care a atacat-o pe Ruth la Altaussee, dar lui Ruth de tine îi e frică. Își aduce aminte că mama ei cânta la vioară, iar tu îmi spui că nu ai cântat niciodată. Cine ești?

Din bucătărie s-a auzit alarma care anunța că era gata curcanul, dar nu s-a clintit nimeni.

– Cine ești? a repetat Jordan.

– Nu te-ai hotărât în privința asta deja? a întrebat-o Anneliese. Pari foarte sigură în toate celelalte privințe.

Ochii reci și albaștri înotau în lacrimi. Dintr-odată, Anneliese a început să se zguduie de plâns.

Nu scapi tu așa de ușor doar pentru că plângi, și-a spus Jordan, cu gura încleștată. Dar, tulburat, tatăl ei a făcut automat un pas în față, iar Anneliese s-a prefăcut neajutorată și și-a vârât nasul în cămașa lui.

– Nu-i spune nimic lui Ruth, a șoptit ea. Am făcut-o ca s-o protejez.

– Nu mai *minți*, s-a enervat Jordan, dar Anneliese plângea și mai tare, iar soțul ei a cuprins-o cu brațul pe după umeri, cu toate că era încă alb la față din cauza șocului.

– Gata, gata, a murmurat el. Haideți să ne calmăm cu toții…

– Să ne calmăm?! a țipat Jordan. Tată, am lăsat o nazistă în *familia* noastră. Poate fi chiar și o asasină. Cine știe cât de periculoasă e…

– Nu mai țipa. Nici nu-mi aud gândurile.

– Nu te supăra pe Jordan, a spus Anneliese ridicându-și fața roșie și plină de lacrimi. Te rog să nu te superi pe ea.

– Să se supere *pe mine*?! a ridicat Jordan tonul fără să vrea. Eu sunt cea care *te*-a dibuit. Tu ești cea care a mințit ca să se cuibărească între noi…

– Așa e, a spus Anneliese cu simplitate. Nu neg nimic.

Jordan simțea că făcuse un pas înapoi, în gol. A închis gura brusc. Se așteptase la lacrimi, la furie și la minciuni. Nu se gândise la posibilitatea ca mama ei vitregă să accepte, pur și simplu, toate acuzațiile.

– Și ce ai de zis atunci? a întrebat-o cu un nou avânt, șocată să-și audă tonul violent.

– Pe soțul meu nu îl chema Kurt, a spus Anneliese încet. Nu am fost niciodată căsătorită. Bărbatul din fotografie e tata, și îl chema Manfred. Era ofițer în SS, da. Nu știm nimic despre munca lui ori despre ceea ce făceau cu toții, el și camarazii lui. Tata nu discuta niciodată lucrurile astea cu mine, și nici nu mi-ar fi permis să îl întreb. Nu sunt o fată modernă ca tine, Jordan. M-am dus la universitate și am studiat poeții englezi, dar a murit mama și m-am întors acasă fiindcă trebuia să am grijă de tata. Atât timp cât am trăit sub acoperișul lui, a trebuit să îl ascult. Nu mă interesa politica. Mă ocupam de bucătărie. Nu am aflat lucrurile îngrozitoare despre SS decât după război, după ce tata murise deja. Îți poți imagina groaza mea? Să fi descoperit că un bărbat care fusese mereu un tată bun și generos făcuse parte din…

I-au dat lacrimile din nou. A întors capul, ca și cum ar fi vrut să-și îngroape fața în pieptul soțului, dar a continuat să vorbească, cu un efort suprem, trecându-și mâinile peste obraji:

– După război nu am vrut să mai știu nimic de Germania sau de Austria. Am vrut un început nou. Evident că nu am spus nimănui despre familia mea atunci când am făcut cerere de viză. Cine ar fi spus? Nu aș fi fost acceptată dacă s-ar fi aflat, a zis ea cu voce tremurătoare. În prima săptămână a mea la Boston, un băiat a aruncat cu piatra în mine pentru că aveam accent german. Ce mi-ar face oamenii dacă ar ști ce a fost tata?

– Dacă ești atât de nevinovată, de ce nu ne-ai spus?

– Am vrut să las totul în urmă, toate urâțenia aceea. Ura. Oameni care aruncau vorbe și pietre. Nu voiam să vin cu toate astea în casa voastră frumoasă, s-a destăinuit ea, făcând un mic gest neajutorat spre pereții casei și spre masa festivă, apoi punându-și mâna, cu blândețe, peste cea a soțului

ei. Am purtat cu mine medalia tatălui meu. E singurul lucru pe care îl am de la el și voiam să mă conducă la altar în locul lui. E ceva atât de grav? a întrebat ea, întorcându-și ochii albaștri spre Jordan. Vrei să știi de ce nu ai găsit medalia atunci când ai căutat în camera mea? Am aruncat-o într-un lac, în luna de miere. Pentru că partea aceea din viața mea se terminase definitiv.

Jordan simțea un gol în stomac și o încerca o senzație de răceală și de oroare. Încă avea sentimentul că făcuse un pas greșit și că ajunsese în altă parte decât își dorise. *Am făcut o acuzație greșită*, i-a șoptit un gând, dar și-a făcut curaj, trăgând aer în piept înainte.

– Și Ruth? a întrebat, străduindu-se să pară rezonabilă, pentru că vocea catifelată a lui Anneliese era rațiunea însăși. Explică-ne ce e cu Ruth.

Anneliese a început să plângă în hohote, cu mâinile la ochi. Tatăl lui Jordan stătea neajutorat, între soție și fiică, iar Jordan s-a simțit îngrozitor în clipa în care el a întins mâna ca să-i mângâie părul lui Anneliese.

– Draga mea…

Nu suporta să vadă femei plângând, iar Anneliese îl strângea de mână, revărsându-și vorbele doar asupra lui, fără să-i arunce nici măcar o privire lui Jordan.

– Dumnezeu mi-a dat-o pe Ruth. Ne-a dăruit pe una celeilalte la Altaussee. Se terminase războiul și mergeam pe lângă lac… Tocmai făcusem rost de documente și de bilete. Îi mulțumeam lui Dumnezeu pentru norocul pe care-l aveam, când am văzut o fetiță plângând pe o bancă. Murdară, slabă, cu actele prinse cu un ac de haină. Avea doar trei ani. Nu putea să-mi zică nimic despre părinții ei. Cine știe ce li se întâmplase… Am stat ore în șir cu ea. Nu știam ce să fac. Și atunci a încercat să ne atace o femeie nebună. Toată lumea era disperată după bilete de vapor, după bani. Am luptat pentru Ruth de parcă ar fi fost a mea, și atunci am știut că-mi fusese *trimisă* de Dumnezeu. Nu o puteam părăsi, a spus Anneliese dând aerul afară din piept cu un suspin prelung. I-am spălat sângele de pe față, fiindcă fusese lovită, am

luat-o cu mine și am plecat din Altaussee. Până când am ajuns la Boston părea să creadă, deja, că eram mama ei. De cele mai multe ori și eu uit că nu-i sunt mamă. Era atât de mică și totul s-a petrecut ca într-un vis îngrozitor.

S-a înăbușit și a tăcut. Jordan a deschis gura, dar nu știa ce să zică.

– Nu cred, a spus în cele din urmă. Sună prea dramatic.

– Războiul e dramatic, Jordan. Nu mă aștept să înțelegi asta, doar nu l-ai trăit, a spus Anneliese cu o vocea vlăguită, lipsită de viață, iar lui Jordan i s-a strâns din nou stomacul. Aceia dintre noi care am supraviețuit am fost norocoși să rămânem în viață. Părinții lui Ruth au fost omorâți. Ea a rămas în urmă. Tata a fost ucis. Eu am rămas în urmă. Poveștile supraviețuitorilor sunt extraordinare. Moartea vine zilnic. Supraviețuirea e, în sine, un truc dramatic.

Tatăl lui Jordan încă nu zicea nimic. Era palid și abătut, dar își ținea mâna sub cea a lui Anneliese.

– De ce ai mințit în privința lui Ruth? a întrebat Jordan strângând în jurul ei mantia de certitudine care o proteja ca o armură. De ce?

– Am crezut că n-o s-o iubiți… a murmurat Anneliese ridicând ochii spre soțul ei. Sigur e evreică. Câți bărbați ar lua în casa lor și ar da un nume unei evreice? Mi-a fost frică.

El a tresărit.

– Nu aș fi ezitat niciodată să…

– Te-am indus în eroare. Îmi pare foarte rău, a spus Anneliese întinzând mâna ca să-i atingă obrazul. Poate că n-o să mă ierți. Dar nu e vina bietei mele Ruth.

– Tată, încetează, a spus Jordan disperată. Cum să avem încredere în ea? A mințit în toate privințele, trebuie să… s-a oprit ea, deja nemaiștiind ce să creadă. Ce gândești, de fapt? Nu te cheamă Anneliese Weber, nu-i așa? a atacat-o dintr-odată pe mama ei vitregă. Ăsta e numele mamei lui Ruth, e scris pe certificatul ei de naștere, deci nu-i al tău. Ai mințit și în privința asta.

– Am renunțat la numele meu pentru Ruth, ca să nu mi-o ia nimeni. Eram îngrozită că aveau să mi-o ia, a spus Anneliese ștergându-și ochii. Oricum nu-mi voiam numele vechi. Numele tatălui meu părea întinat. „Weber“ era mai ușor de pronunțat în America. În privința numelui nu am mințit deloc.

– Ba da.

– Ba nu, s-a auzit vocea tatălui lui Jordan în locul celei ale lui Anneliese. Mi-a zis în ziua în care ne-am cunoscut că are alt nume acum și că voia unul pe care să-l poată pronunța americanii mai ușor. Unul care să-i ofere un nou început.

Lui Jordan a început să-i bubuie inima.

– Tată…

– Nu te supăra pe ea, a întrerupt-o Anneliese și i-a atins din nou obrazul. Încerca doar să-și protejeze tatăl.

Încă încerc să-l protejez. Jordan s-a străduit să-și surprindă acel fior instinctiv de spaimă care o avertizase încă de la începutul acuzațiilor, atunci când întâlnise privirea lui Anneliese, dar nu a găsit nici o urmă. Anneliese nu mai părea periculoasă. Era ca o păpușă stricată.

– Îmi pare rău, a spus mama ei vitregă, cu ochii înotând în lacrimi. Îmi pare foarte rău. Ar fi trebuit să-ți spun.

Jordan a dat să zică ceva, dar nu mai putea.

– Ar trebui să aveți o discuție, a zis Anneliese uitându-se de la soțul ei la Jordan. Dacă nu vreți ca eu să… A mai dat să spună ceva, dar glasul i s-a frânt. *Du meine Güte*, vă rog să mă scuzați…

A fugit din cameră cu umerii aplecați de parcă se aștepta să primească o lovitură. Cum s-a închis ușa dormitorului, a început să hohotească de plâns.

Jordan s-a uitat, amorțită, la tatăl ei. El stătea cu mâinile pe lângă corp, îmbrăcat cu cămașa festivă pe care o purta pentru masa de Ziua Recunoștinței. Argintăria sclipitoare și dovlecii decorativi de pe masă arătau ca niște drapele de sărbătoare care împodobeau o epavă. Jordan a tras aer în

plămânii împietriți și și-a dat seama că din bucătărie venea miros de ars. Cina lor se arsese.

Tatăl ei o privea. A făcut un pas în față cu ochii încețoșați. Nu știa ce să spună. Nu știa nici ce să gândească, nu-i umbla prin minte decât ideea că povestea asta se sfârșise foarte prost.

– Tată… *Tată, încă nu știu dacă o cred sau nu. Tată, încercam doar să te protejez…*

Dar nu putuse rosti mai mult de un cuvânt. Gâtul i s-a contractat, s-a înecat în lacrimi și în mirosul de curcan ars și de sărbătoare distrusă. Fără puteri, a făcut semn spre cele două fotografii.

– Imaginile nu mint, a spus ea cu greutate. Am crezut ce am văzut.

Gândul, însă, i-a răsunat în cap cu un ecou asurzitor, ca de clopot: *Te-ai înșelat*.

Capitolul 17 *Ian*

Aprilie 1950
Salzburg

Ar fi trebuit să fie o noapte excelentă, o noapte a triumfului, o noapte în care să o viseze pe Prădătoare legată cu cătușe, dar coșmarul nu ținea seama de asta. Trezit violent din visul familiar, Ian a încercat să se amuze pe seama coșmarurilor previzibile, dar tremura mult prea tare.

– De ce parașuta? a întrebat el cu voce tare în camera de hotel, pe întuneric, fiindcă avea nevoie să audă o voce, chiar dacă-i aparținea. De ce parașuta aia nenorocită?

O întrebare fără răspuns. Coșmarul e ca un ac care împunge memoria umană. Trece printr-un strat și se încurcă în altul, de unde țese vise negre din amintiri improbabile. Parașuta nu era nici pe departe cel mai îngrozitor lucru pe care-l văzuse în cariera lui, așa că de ce ar fi visat-o? De ce nu Spania, ziua aceea sinistră din Teruel, când urcase cu agenda pe treptele știrbite de gloanțe ale clădirii Guvernului Civil atacate de republicani, ascultând sunetul gloanțelor singuratice cu care se sinucideau oamenii? De ce nu clădirea școlii din Napoli, după retragerea germanilor, cu sicriele pline de flori care nu reușeau să acopere picioarele goale și murdare ale copiilor din ele? De ce nu visa plaja Omaha, pentru numele lui Dumnezeu?

– Aș zice că ăla e coșmarul evident, a murmurat Ian, aplecându-se pe fereastra deschisă ca să tragă în piept aerul îmbălsămat de mușcate.

Pe nisipul ud, privise șiroaiele de sânge în apa mică, asurzit de focul nemților, dar simțind impactul în oase, în vreme ce proiectilele loveau de jur împrejurul lui… La o săptămână după plaja Omaha îi apăruse primul fir de

păr alb. Fără nici un dubiu, acela ar fi trebuit să fie cel mai sinistru coșmar din arsenalul nopții.

Dar nu. Era parașuta de sub arborii verzi ca smaraldul, care se legăna liniștită deasupra abisului nesfârșit.

Încetează. Ian a respins brutal frica. *Nu există nici o parașută, nici o cădere. Nici un coșmar nenorocit, pentru că nu ai nici un drept la el. Erai un simplu jurnalist. Un scriitor de rahat, nu un soldat. Ei aveau arme. Tu aveai stilouri. Ei au luptat, tu nu. Ei și-au vărsat sângele și au murit, tu ai scris și ai trăit. Nu ai câștigat dreptul la acele coșmaruri.*

S-a întors în pat, a închis ochii și a lovit perna cu pumnul. S-a întors pe spate și s-a uitat în tavan.

– Mama dracului, a murmurat.

S-a ridicat din nou, și-a pus o cămașă peste pielea rece de la transpirație și a coborât la recepția hotelului. După o altercație îndelungată cu recepționerul adormit, lui Ian i s-a făcut legătura cu celălalt om care sigur nu dormea la ora asta.

– Bauer, ce știi despre legea extrădării din America?

– *Guten Morgen*[37] și ție, a răspuns răgușit Fritz Bauer. Nu-mi spune că urmărești un caz peste Ocean.

Ian s-a întors cu spatele la recepționer.

– Poate.

Complicațiile de negândit abia începuseră să iasă la iveală în seara aceea, în jurul resturilor cinei, în timp ce îi asculta pe Nina și pe Tony punând la cale planul cel mai bun de a o prinde pe Prădătoare, acum că aveau un nume, o fotografie și o destinație.

– Ce ne așteaptă?

Cunoștea doar condițiile generale. Pentru detalii, se putea baza doar pe Bauer.

– Ar fi iadul pe pământ, i-a spus succint prietenul lui, în timp ce Ian și-l imagina cu lumina reflectată în ochelari și rezemat de spătarul scaunului de piele. Un teanc de hârtii, bani și timp.

Motiv pentru care, bineînțeles, își spunea Ian, Centrul de Documentare a Refugiaților nu urmărea cazuri peste Ocean. Aveau puțină jurisdicție în Europa, dar cu atât mai puțină peste Atlantic. Pentru o operațiune care se desfășura într-o încăpere dărăpănată, cazurile care ar fi trebuit rezolvate peste Ocean se loveau de un zid și mâncau timp și bani. Cine își permitea asta, când aveai mereu pe cine să prinzi în Europa? Ian s-a frecat la ochi în speranța că glasul interior rece și logic avea să tacă, dar acesta continua să vorbească fără urmă de regret. *Dacă ești dispus să parcurgi asemenea distanțe pentru o singură țintă, e puțin spus că ești complet obsedat. Chiar dacă ți-a omorât fratele și aproape că ți-a omorât soția.*

Vocea răgușită a lui Bauer s-a auzit din nou:

– O să dureze enorm de mult să aflu detaliile unei extrădări din America. Am doi-trei prieteni acolo. Stai să vorbesc întâi cu ei, după ce începe ziua acolo.

– Mulțumesc.

Ian a închis telefonul, dar vocea rece a logicii nu tăcea.

Există criminali în Germania, pe care ai mai multe șanse să-i prinzi decât pe Lorelei Vogt în America. Îi dai pe toți deoparte ca să îți încerci mâna cu ea – e puțin probabil s-o prinzi și sigur chestia asta o să-ți mănânce toți banii, inclusiv centrul – și pe urmă căutarea asta imparțială a justiției, de care ești atât de mândru, devine pur și simplu o răzbunare obișnuită, complet banală.

Răzbunarea era lucrul în care Ian Graham nu credea deloc.

Și acum? s-a întrebat în gând. Dar noaptea nu avea nici un răspuns pentru el. Numai vise, în cele din urmă.

*

– **E MULT DE AFLAT** aici, în Europa, înainte să mergem la Boston, spunea Nina.

Stătea pe locul lui Ian în compartimentul de tren, cu spatele la fereastră și cu bocancii ei îngrozitori sprijiniți în poala lui. Din când în când, Ian îi mai dădea la o parte, dar femeia îi ridica la loc – aparent, soția lui nu avea

conceptul de spațiu personal, după cum nu îl avea nici pe cel de proprietate individuală.

– Colegi de școală de la Heidelberg, a continuat Nina, în timp ce răsfoia dosarul care se franjurase vizibil. Și iubitul la ea, *mudak* SS, ce-i cu el? E mort, dar soție? Poate ea dispusă să vorbească despre târfa bărbat al ei…

– Și soția lui von Altenbach a murit, i-a răspuns Tony. A fugit odată cu înalta societate a Reichului, era prietenă din copilărie cu Magda Goebbels, de pe vremea când se numea Magda Ritschel. De-asta nu putea divorța von Altenbach de ea pentru fata noastră, Lorelei. A luat-o cu el la Poznań și a părăsit-o pe *Frau* la Berlin, iar *Frau* s-a sinucis la sfârșitul războiului. Una dintre adeptele adevărate, care nu au putut înfrunta lumea fără *Führerul* lor.

– Prietenii lui Lorelei din Germania, a spus Ian, încercând, prin ceața cenușie a lipsei de somn, să se concentreze și să țină pasul cu energia partenerilor lui. Poate că le scrie prietenilor, așa cum îi scrie și mamei ei. Nu ar fi drăguț din partea ei?

Le-a răspuns la zâmbete cu un mare efort de a zâmbi și el. În mintea lui, dificultățile se adunau ca niște nori de furtună.

Cu toate astea, în clipa în care au coborât din tren la Viena, nu se anunța nici o furtună.

– *Tvoiu mat*, a icnit Nina și s-a oprit la capătul scării de tren. Vreau să urc acolo, a spus ea arătând spre norii uriași care se plimbau pe cer. Sus de tot!

– Nu te pot duce chiar până acolo, ci numai vreo șaizeci de metri, a spus Tony îndesându-și mâinile în buzunare. Te-ai dat vreodată cu Roata Mare din Prater, Nina?

– Ce-i aia „Prater“?

Ian a zâmbit și el.

– Celebrul nostru parc de distracții din Viena, jefuitoare rusoaică!

– Am avut super noroc ieri, a insistat Tony. Haideți să sărbătorim! Facem noi rost de niște bani pentru o excursie la Prater.

Ian s-a uitat la Nina, lăsând deoparte problema extrădării.

– Noi doi n-am avut niciodată o lună de miere. Haide să-ți arăt priveliști din Viena înainte să divorțăm.

Au luat taxiul spre parcul de distracții din Leopoldstadt, în care se înălța Roata Mare și de unde se auzeau țipetele entuziasmate ale copiilor, pe urmele cărora alergau, exasperate, mamele, printre gheretele cu mâncare și cele de trageri la țintă. Nina a dat din coate până când a ajuns în fața cozii de la roată, fiindcă Tony făcuse pariu cu ea că avea să-și piardă curajul până să ajungă sus. Nina a râs așa de tare că s-a lovit de umărul lui Ian.

– Eu nu pierd curaj, a spus, în timp ce Ian o ținea de cot ca să nu cadă. Nu la șaizeci și cinci de metri înălțime.

– Ce te face să-ți pierzi curajul? a chestionat-o Ian, întrebându-se din nou ce misiune primise femeia aceea în timpul războiului, pe frontul sovietic, și dându-se la o parte, fiindcă Nina ajunsese în fața cozii și nu-l mai auzea. Mergeți voi doi. Nu-mi place la înălțime, i-a îndemnat el.

– Ba vii și tu, *lucik*, a spus Nina.

Cumva, ea și cu Tony l-au prins de câte un braț și l-au tras în gondolă. El s-a legănat pe picioare, vederea i s-a zgâlțâit și ea. A dat să se întoarcă, dar controlorul deja închidea ușa. Intraseră ultimii și aveau toată gondola numai pentru ei. Înainte ca Ian să poată sări din ea, roata i-a ridicat la cer.

I s-a uscat gura instantaneu și lumea părea să sune de parcă s-ar fi retras sub apă. *Nu fi laș, Graham*! În fond, nu fusese dintotdeauna înspăimântat de înălțime, dar ziua în care dobândise coșmarul cu parașuta fusese ziua în care se schimbase. *Nu fi laș!*

Gondolele din Prater erau celebre: vagonete compacte, cu o bancă în centru și cu ferestre de jur împrejur ca să poți admira panorama Vienei, acoperișurile abrupte și domurile bisericilor – care, acum, ajunseseră de dimensiunea unor jucării. Nina se tot fâțâia la fereastră, în timp ce Tony îi arăta locuri faimoase. Lui Ian i s-a făcut rău și a înghițit în sec pe măsură ce se înălța gondola. Dacă ar fi urcat pe scara unei catedrale înalte sau dacă ar fi mers pe parapetul unui acoperiș, nu ar fi avut nimic – ca să nu fie afectat, nu

avea nevoie decât de o balustradă sau de o podea solidă între el și vid. Dar să se legene în aer în cutia aceea fragilă…

Mai bine decât în avion, și-a spus în gând, ținându-se atât de strâns de bare încât i se albiseră degetele. *Și când te gândești că la un moment dat stăteai la coadă ca să profiți de privilegiul de a sări dintr-un bombardier deasupra Germaniei…* Acum ar fi preferat să fie biciuit.

– Deschidem geamurile? a întrebat Nina. E plictisitor urci tu la cer ca un zmeu vechi și lent.

– Și ce vrei să faci? Să te cațări pe acoperiș? a râs Tony, evident fără nici o grijă, atunci când ea a coborât geamul de observație.

Nina s-a ridicat, apoi și-a scos capul și umerii afară. Nu voia decât să vadă mai bine, Ian știa asta, dar nu și nervii lui. Parcă o și vedea pe soția lui căzând din gondolă ca o pasăre ucisă în zbor, printre cioburile care săreau în toate părțile, așa că s-a aruncat în cabina mobilă, a apucat-o de mijloc și a tras-o la pământ așa de repede, că Nina era să zboare cât colo prin gondolă. S-a lovit zgomotos de banchetă și s-a ridicat imediat în picioare, cu o privire sălbatică. Ian s-a întors cu spatele și a închis fereastra atât de brutal, încât a crăpat geamul. O dâră argintie a fisurat imediat sticla, iar el a tresărit dând cu ochii de crăpătură, iar apoi – de orașul înclinat de dincolo de geam. Se aflau la extremitatea de sus a mașinăriei, la șaizeci și cinci de metri înălțime, de cinci ori mai sus decât în ziua în care…

Ian s-a întors și a vărsat într-un colț. Când s-a ridicat, Nina și Tony se uitau lung la el. A scos o batistă din buzunar și s-a șters la gură. Spre rușinea lui, și-a dat seama că-i tremurau mâinile. Nu și glasul, însă:

– Săritura cu parașuta în ’45, a spus, în timp ce începeau coborârea. De atunci, se poate spune că am ceva probleme cu înălțimile. Așa că data viitoare când vă zic să mă lăsați în pace, lăsați-mă dracului în pace.

Tony și-a dres glasul.

– Îmi pare rău, nu am…

– Știu, l-a întrerupt Ian, dorindu-și să se termine tura și să nu se mai uite la el. Dorindu-și să nu fie laș.

– Eu zic mergi iar, a spus Nina.

– Ce?

– Eu așa aș face. Mergi cu roata încă o sută de ori. Toată ziua. Toată noaptea. Până nu mai e frică.

– Nu, a răspuns Ian.

Gândul de a mai urca o singură dată îl făcea să-i vină să vomite din nou.

– Treci prin toată lista de frici, i-a spus Nina cu o compasiune distantă în privire, de parcă știa la ce se gândea. Distruge toate, una după alta, până nu mai rămâne nici una. E bine să ai o frică, *lucik*, dar numai una. Eu cred că frica pe care vrei să păstrezi e frica să nu găsești Prădătoarea, da? Așa că scapă de asta.

Ian se holba la soția lui, care își lega eșarfa din nou la gât – era o bășmăluță albă, făcută de mână și brodată cu stele albastre. Ea a a zâmbit.

– Haide, l-a provocat, bătând cu palma pe bancă. Merg cu tine, oricât e nevoie. Haide să ucidem o frică azi.

– Dacă te pui între mine și ușă atunci când ne oprim, i-a spus Ian, te arunc pe fereastra aia nenorocită.

Nu știa cât durase infernala tură, dar pe toată durata ei nu a mai spus nimeni nimic.

PÂNĂ SĂ AJUNGĂ la Centrul de Documentare a Refugiaților, se făcuse după-amiază. Lui Ian nu-i mai tremurau mâinile și nici nu mai simțea umilința de a-și fi pierdut controlul.

– Bun, a spus el de cum au intrat în biroul care mirosea a rânced. Trebuie să dau un telefon. Nina, fii bună și sortează corespondența. Tony, vezi ce e nou și pune la dosar. Doar avem o duzină de alte cazuri deschise pe lângă cel al lui Lorelei Vogt.

Atunci când Ian a ridicat receptorul, în birou se auzea deja zgomotul hârtiilor și șuierul ceainicului.

– Ce ai aflat, Bauer?

Sper că sunt vești bune, s-a gândit.

– În mod evident, Statele Unite nu au jurisdicție asupra crimelor comise peste Ocean. Așa că, în cazul în care ai găsi-o pe Prădătoare – dacă poți dovedi cine e și ce a făcut –, va trebui extrădată pentru proces, a auzit Ian în receptor, laolaltă cu foșnetul hârtiilor lui Bauer. În Austria, probabil, fiindcă acolo s-a născut, sau în Polonia, fiindcă acolo a comis majoritatea crimelor.

Ian parcă vedea sala tribunalului plină de polonezi răzbunători, dornici să facă dreptate împotriva femeii care le vânase concetățenii pe malurile lacului Rusalka.

– Și mai ce?

– Înainte să îți dea prin cap să o judeci în Europa, probabil că va trebui judecată în Statele Unite, într-un tribunal civil. În cazul ăsta, ai nevoie de dovezi clare că a comis acele crime.

– Le avem. Martori.

Nina, martor ocular la uciderea lui Sebastian. Funcționarul care făcuse declarația la Nürnberg, referitoare la executarea copiilor polonezi.

– Tot va fi cumplit de greu, l-a avertizat Bauer, pornindu-se să-i înșire toate detaliile tehnice legale pe care Ian nu le mai înțelegea de multă vreme.

Echipa lui avea nevoie de foarte multe, se gândea el: de fotografi, de șoferi, de patologi, dar nu încăpea îndoială că cel mai mult aveau nevoie de avocați. Ian l-a auzit pe prietenul lui oftând la celălalt capăt al firului, conștient că nu-l mai asculta nimeni.

– Statele Unite nu au extrădat nici măcar un singur nazist pentru crime de război, a încheiat Bauer sec. Nici unul. Au habar că mișună printre ei? Sau poate că întrebarea e dacă le pasă.

Cu o nouă senzație de împovărare, Ian a închis telefonul. Tony a întrebat încet:

– Care e vestea proastă?

– Mă gândesc la aspectele legii americane de extrădare, i-a explicat Ian. Prădătoarea, a adăugat, fiindcă până la urmă numele ei real nu o făcuse mai umană, ci rămăsese Prădătoarea, aflată departe și de neprins, ceea ce l-a făcut pe Ian să-și scoată cuvintele cu cleștele din gură. E timpul să înfruntăm realitatea, a spus el. Nu mergem la Boston.

Două perechi de ochi l-au privit cu dezamăgire: cei albaștri, de rus, și cei negri, de polonez.

– S-a terminat, a spus Ian plimbându-și privirea de la unul la celălalt. A scăpat.

– Nu, doar s-a dus la *Boston*, a ripostat Tony. Cine știe încotro are să se îndrepte mai departe?

– Nu contează. Putea la fel de bine să se ducă pe lună, a spus Ian făcând semn spre pereții camerei și scrâșnind din dinți. Suntem trei oameni într-o cămăruță cu două mese și patru dulapuri pline cu dosare. Și dacă ar fi să o găsim în America, e posibil să nu o putem extrăda pentru proces. Nu avem oameni, bani, influență și resursele pentru a porni o căutare peste Ocean. E imposibil. Speram să nu fie, dar Bauer m-a convins. Am terminat povestea.

– Pe mine nu m-a convins Bauer, a spus Tony. Nu terminăm până ce nu eșuăm. Și încă nu am eșuat.

– O să eșuăm dacă nu ne oprim acum.

– Recunosc, sunt slabe șanse. Dar poate că o să reușim, dacă…

– Asta nu e o dezbatere, l-a întrerupt cu răceală Ian. Eu am pus bazele acestui centru de documentare, Tony. Eu spun cum și unde ne alegem țintele.

– Și amândoi știm că nu ai face nici jumătate din arestări dacă nu aș fi eu. Așa că haide să nu ne prefacem că salariul meu amărât te face pe tine șeful meu, l-a pus Tony la punct încrucișându-și brațele pe piept, iar Ian și-a dat seama că și el era furios. O *putem* prinde pe Lorelei Vogt.

– Mai lasă-mă cu veșnicul tău optimism de yankeu! s-a răstit Ian, la fel de nervos ca și Tony, încercând, astfel, să scape de dezamăgire, fiindcă furia îl

durea, dar cel puțin durerea pe care o simțea era una satisfăcătoare. Cutia asta de tinichea numită birou, care stă în picioare prinsă în capse de sudoare și cerneală, nu are resursele să…

– Și ești dispus să renunți? l-a întrebat Tony sfredelindu-l cu privirea. Când ea ți-a ucis fratele?

– S-au pierdut mulți frați în războiul ăsta, i-a tăiat-o Ian. Nu e pierderea mea mai prețioasă decât a altora. Și nu-s dispus să renunț la tot în viață de dragul răzbunării.

– Ai renunțat deja la tot în viață, Ian. Doar că nu ai făcut-o din răzbunare. Asta e pentru oameni simpli, care nu au studiat la Harrow, i-a replicat Tony, zâmbindu-i ușor. Ai renunțat la tot în viață pentru centrul ăsta, pentru chilia asta de călugăr în care trăiești și pentru trei arestări pe an.

Ian a înghițit în sec. Și-a pus mâinile pe masă și s-a sprijinit în ele.

– O fi centrul ăsta ca vai de capul lui, dar are o semnificație. Puținele arestări pe care le fac în fiecare an înseamnă ceva. Chiar dacă aceste arestări nu fac decât să amintească lumii faptul că cei vinovați vor înfrunta rigorile legii pentru faptele pe care le-au comis. Din punctul meu de vedere, toate astea merită, a zis el făcând din nou semn spre pereți. Dacă mă duc peste Ocean și arunc totul pe o vânătoare fără succes în căutarea Prădătoarei, probabil că centrul ăsta se va prăbuși. Așa că mai bine stau aici și merg pe cazuri pe care am șanse să le câștig. Și o să fac asta cu sau fără tine.

Nina tăcuse în tot acest timp, așezată călare pe scaun și sprijinită cu coatele de spătar, deschizând și închizând lent lama briceagului și urmărindu-i cum se insultau unul pe altul. Acum s-a ridicat.

– Eu zic mergem la Boston.

– Ai auzit ce-am zis? a întrebat-o Ian mutându-și privirea la ea. Chiar dacă o găsim, nu o putem judeca…

Nina a ridicat din umeri.

– Așa că omorâm.

– Nu, a spus Ian ocolind masa și a ajungând, dintr-un pas, lângă soția lui. Nu suntem un nenorocit de pluton de execuție. Suntem mai buni de-atât. Morții nu plătesc. Nu suferă. Lumea nu învață nimic de la ei. Fără dreptate publică, nu are rost. *Nu ne ucidem țintele*.

– Bine, a zis ea. Nu omorâm. Eu omor. Nu am problemă cu asta.

– Ce mama dracului e cu tine?! a zbierat Ian. Dacă o ucizi cu sânge-rece pe Lorelei Vogt, care mai e diferența dintre voi două?

– Nu fac ca ea, să distrez, s-a enervat Nina. Fac pentru că încearcă să mă omoare. Pentru că văd cum ucide fratele tău, a spus Nina apropiindu-se de el cu capul înclinat pe spate, ca să-l poată privi în ochi. Rușii nu uită asta ca englezii.

Ian și-a privit soția și a simțit furia care fierbea în ea. Nina nu și-a luat ochii de la el, îl privea cu pleoapele îngustate și cu părul înfoiat ca o coamă de leu.

– Nu caut dreptate pentru o asasină fără milă – făcând alianță cu o alta, a spus el în cele din urmă. Ieși dracului din biroul meu.

Nina a ridicat dintr-un umăr și s-a dus spre ușă.

– Hei! a protestat Tony, făcând un pas în față, dar Ian s-a răsucit pe loc.

– Am spus de la bun început că nu lucrez cu adepții răzbunării de tip *vigilante*, Tony. Nici să nu încerci să-mi spui că glumește.

– Nu glumesc, a spus Nina, în timp ce-și lua haina din cuierul de lângă ușă.

– Știu că nu glumești, a răspuns Tony. I-ai deschide jugulara Prădătoarei de la o ureche la alta și ai pleca cu zâmbetul pe buze. Ca și tine, Ian, dacă ai bunăvoința să o recunoști, a spus Tony clătinând din cap. Oi fi știind tu mai multă latină decât soția ta aici de față, dar nu cred că ești mai bun decât ea. În sinea ta ești și tu un sălbatic, doar că te prefaci că tu nu scapi niciodată din lesă.

– Nu scap niciodată din lesă, a spus Ian sec. Pentru că întâmplător cred că principiile sunt mai presus de nevoia de răzbunare.

– Cu siguranță că pretextele sunt, a ripostat partenerul lui. Știi adevăratul motiv pentru care nu te duci după Lorelei Vogt la Boston? Pentru că preferi să lași o asasină liberă decât să-ți asumi riscul de a-ți pierde rangul de veteran al dreptății.

Nina s-a uitat peste umăr din ușă.

– Adevărat, a confirmat ea.

Așa o fi, s-a gândit Ian. *Și tocmai de-asta nu voi risca. Controlul este ceea ce ne diferențiază de animale.*

– Trimite-mi o telegramă după ce te întorci în Anglia, i-a spus el Ninei în cele din urmă. Ca să știu unde să îți trimit actele de divorț. Ești liber s-o urmezi, Tony. De când te cunosc, preferi să te ții după fundul unei femei și alegi calea ușoară mai degrabă decât să faci ce trebuie.

– M-am întrebat în prima mea zi aici cât avea să dureze până să mă concediezi, a spus Tony luându-și pălăria. Pe curând, șefu'!

Bună dimineața – în limba germană în original

Capitolul 18 *Nina*

Mai 1942
Engels

Era superb. Verde-oliv cu steluțe roșii, nou și mândru. Nina a pus mâna pe lemnul încălzit de soare.

„Tu cine ești?“ părea s-o întrebe avionul U-2.

– O prietenă, i-a răspuns Nina dintr-o suflare.

Pe tot aerodromul, piloții și navigatorii din Regimentul 588 își examinau noile aparate de zbor. În curând aveau să zboare pe frontul de sud, din regiunea bazinului Donețk, unde se reuneau cu Armata 4 Forțe Aeriene și Apărare Antiaeriană. Aceste avioane plecau la război.

Elena stătea în spate, cu mâinile în buzunare. Nina s-a întors, încă mângâind elicea ca și cum ar fi fost botul unui câine.

– Știu că ești dezamăgită că nu e avion de vânătoare, a spus Nina, deja protejând aparatul U-2 și chiar voind să-i acopere urechile ca să se asigure că avionul nu auzea că nu fusese prima alegere a pilotului său. Dar o să se descurce de minune.

– Știu.

Elena zâmbea oarecum melancolic atunci când a venit și a pus mâna pe elice. Nina nu se așteptase să fie selectată pentru avioanele de vânătoare, dar Elena plânsese de dezamăgire aflând că și ea fusese aleasă pentru bombardierele de noapte. În secret, Nina fusese ușurată. Regimentul de avioane de luptă o luase pe mica și înfocata Lilia, precum și pe multe altele care, spre uimirea ei, îi deveniseră prietene. Cel puțin nu o pierdea și pe Elena. Nina a tresărit atunci când a simțit ușurarea cu asemenea intensitate.

– E așa de rău? a întrebat, cu timiditate și cu gâtul uscat. Să pilotezi un U-2 cu mine?

– Mi-ar fi plăcut să pilotez un Yak-1, dar…, s-a întrerupt Elena, iar zâmbetul i-a pierit de pe față. Ți-am spus că m-am născut în Ucraina, înainte ca familia mea să vină la Moscova?

– Da.

– Vechiul meu sat a fost invadat de nemți, a spus Elena încet, pe când mâna Ninei cădea de pe elice. Mama a primit vești de la sora ei. Toată lumea fugea, drumurile s-au aglomerat de oameni care cărau bocceluțe, copiii țipau, câinii urlau ca lupii. Iar avioanele nemților au zburat de-a lungul drumurilor și au bombardat oamenii. Bunicii mei sunt morți. Verișorii mei sunt morți, a spus ea oprindu-se și plecând ochii care clipeau iute și energic, ceea ce a făcut-o pe Nina să-și înfrâneze dorința de a o cuprinde cu brațul pe după umeri. Puțin îmi pasă dacă pilotez un U-2 și nu un Yak, a încheiat Elena. Aș zbura și pe mătură atât timp cât mă pot lupta cu nemțălăii.

– Și atât timp cât ai cel mai bun navigator din tot Regimentul 588, a subliniat Nina.

Elena a zâmbit printre lacrimi.

– Și cel mai modest.

Aveau să zboare bine împreună, Nina știa deja. Marina Raskova însăși alcătuise perechile, iar Nina s-a bucurat nevoie mare să afle de sarcina pe care o primise. Elena era mai pricepută, dar Nina era mai cutezătoare. Elena avea reflexe mai iuți, Nina avea privirea mai atentă. Se echilibrau perfect una pe cealaltă.

– Deci, tovarășă locotenent Veținа, a proclamat Nina. Din acest moment este datoria mea să te țin în viață. Tu pilotezi avionul, eu te ghidez pe tine, deci trebuie să faci tot ce îți zic.

Nina a spus asta în glumă, dar spiritul de protecție care o anima era foarte aprig. Oare și restul navigatorilor erau deja îngrijorați în privința siguranței piloților lor?

– Nici o grijă, tovarășă locotenent. Sunt o creatură ușor de ghidat, ca și avionul ăsta, a spus Elena ridicând privirea spre mașinăria lor și luând-o de după gât pe Nina, care și-a sprijinit capul pe umărul ei cald și ferm. Cum s-o botezăm?

– Cred că… a expirat meditativ Nina, adulmecând mirosul de săpun cu care Elena își spălase părul scurt și lucios, uitându-se la avionul lor și gândindu-se la cât de frumoase erau acele cuvinte: „avionul lor". Cred că o să ne spună ea când e pregătită, nu?

AU ZBURAT într-o dimineață caldă de mai, cu Raskova în frunte. Ea urma să preia comanda bombardierelor de zi, dar jurase ca mai întâi să însoțească personal toate regimentele pe fronturile lor. S-a ridicat asemenea unui vultur la cer, urmată de alți o sută doisprezece vulturași, făcând să sclipească stelele roșii sovietice în soarele de mai. S-au aliniat sub norii care călătoreau grăbiți prin văzduh. Capul Elenei a apărut în carlingă în fața Ninei, în timp ce avionul lor U-2 intra repede și ordonat în formație. Tovarășa maior Raskova a mișcat vârfurile aripilor în clipa în care a intrat și ultimul avion în formație și cu toatele au răspuns așijderea, valul unduindu-se pe toată linia aripilor precum un hohot de râs. Nina și-a dat seama că lăcrima în spatele ochelarilor de pilot. Nu mai plânsese de la primul ei zbor, la vârsta de nouăsprezece ani. Elena și-a luat mâna de pe manșă și a întins-o în spate, peste umăr, făcându-i Ninei, pe care nu o vedea, un semn de salut, iar aceasta i-a răspuns la fel. Fără să vadă figura pilotului ei, Nina știa că Elena zâmbea cu toți dinții.

La aterizarea pe Morozovskaia nu mai zâmbea nimeni.

– Nenorociții! a izbucnit Nina.

O escortă de avioane de vânătoare din Armata 4 Forțe Aeriene se ridicase de la sol ca să însoțească Regimentul 588, numai că bărbații nu se mulțumiseră cu asta, ci zburaseră în scheme de atac, asemenea avioanelor nemțești de luptă.

– Sunt de-ai noștri! strigase Elena în spate, spre Nina, care se încordase toată văzând primul plonjon de atac. Se joacă, atâta tot…

Elena menținuse cursul, dar câteva femei mai tinere se zăpăciseră și ieșiseră din formație.

– Raskova o să-i castreze pentru asta, a mârâit Nina, odată ce toată lumea era în siguranță la sol.

– Nu au vrut să facă nici un rău, a protestat Elena. E tachinare. Tachinează orice nou-venit pe front.

– Mai ales că e vorba de noi, a venit riposta. Proiectul cu care se amuză tovarășul Stalin…

– Pentru că suntem *fete*.

– Ei bine, nu reacționați și gata, a spus Elena în timp ce porneau în marș la ieșirea de pe aerodrom. Capul sus, doamnelor!

Cât timp au trecut printre bărbații amuzați, îmbrăcați în salopete de zbor, Nina a rămas cu ochii mijiți și cu fruntea sus. Un glumeț din spate a strigat la ele:

– Ce-i, fetelor, nu știți diferența dintre stele și svastici atunci când le vedeți pe aripi?

Nina a ieșit din formație ca să-i arate un semn obscen.

– Ajunge! a lătrat tovarășa maior Raskova, care avea ochi și la spate. Veți fi cazate lângă Trud Gorniaka, doamnelor, găsiți-vă cantonamentele. Nu vă faceți comode. Frontul e prea instabil și e posibil să atacăm în orice zi, la orice oră.

– Nemții sunt aproape, a declarat Dusea Nosal, o fată cu o figură slabă și încordată, probabil cel mai bun pilot, în afară de Elena, din Regimentul 588, și care își pierduse copilul nou-născut în timpul unui raid aerian german, la începutul războiului. Mai că se simte mirosul de varză acră[38]. Dacă nu primim ordine până la sfârșitul săptămânii…

Numai că a doua zi, atunci când a venit în inspecție, comandantul Regimentului 218 nu le-a aruncat nici măcar o privire.

– A zis ce?! a scrâșnit Nina.

– *Am primit o sută douăsprezece prințese, ce naiba să fac cu ele?* l-a imitat Dusea. Vorbea la telefon cu generalul Verșînin și am tras cu urechea.

– Nu ar îndrăzni să-i spună asta în față Raskovei!

Însă Raskova se întorsese la Engels. Regimentul 588 primea acum ordine de la maiorul Evdochia Berșanskaia.

– Două săptămâni de instrucție suplimentară, le-a ordonat Berșanskaia în toiul protestelor. Fiecare dintre voi va fi personal testată de către un pilot bărbat.

Nu avea sclipirea din ochii albaștri ai Raskovei, dar era la locul ei, liniștită și maternă precum o cloșcă în preajma puilor, chiar dacă nu era răbdătoare cu cele care se abăteau de la ordine sau care se plângeau. Își dorise să piloteze avioane de vânătoare, Nina era conștientă de asta, dar acum era comandanta Regimentului 588 și, în cazul în care era dezamăgită, nu se vedea deloc asta.

– Dar ce au impresia că am făcut în tot timpul ăsta la Engels? a cerut Nina să știe. Ne-am pilit unghiile? Nu au încredere în noi până când nu semnează un bărbat că știm cum se ține manșa în mână?

– Ninocika, taci! a suspinat Elena.

A doua zi, încă fumegând de nervi și plină de îndărătnicie, Nina s-a urcat în avionul ei împreună cu un pilot pistruiat, care avea o mutră de băiat de doisprezece ani. Ea a urcat atât de violent avionul în aer, încât inspectorul ei era cât pe ce să vomite.

– Liber, a spus el, verde la față.

Examinatorul Elenei era un tip înalt și frumos din Leningrad, cu un zâmbet leneș, pe care Nina l-a urât de la prima vedere.

– Fac piloți ai dracu' de frumoși la Moscova, a spus el și a râs văzând că Elena se îmbujorase. Ai urechi virgine, *dușa*? Trebuie să fii tare, că altfel nu rezișți nici un minut cu nemții ăia dați naibii.

A continuat să înjure în toate felurile, distrându-se pe seama Elenei, care se îmbujorase toată, iar după ce în sfârșit a lăsat-o să se urce în carlingă, Nina l-a oprit pe marginea pistei.

– Ce-i, micuțo? a întrebat el uluit, lungindu-și gâtul ca să vadă capul Ninei, care nu-i ajungea nici până la umăr. Ești destul de înaltă ca să ai vizibilitate din carlingă?

În aceeași clipă a scos un țipăt, fiindcă a simțit în coapsă lama ascuțită a briceagului siberian. Nina zâmbea, aflată într-o poziție din care nimeni nu vedea lama între degetele ei. Elena a făcut cu mâna din U-2, întrebându-se de ce întârziau.

– Pilotul meu, a spus Nina cu un glas dulce, nu e de acord cu limbajul tău de căcat, măgar cretin de Leningrad! Vorbește frumos în preajma ei, că altfel îți tai boașele și ți le îndes în nasul ăla căcăcios.

– Femei-piloți, a gâfâit el. A înnebunit lumea de vă dă avioane, ticăloaselor!

– Ticăloase ca pilotul meu zboară mai bine decât o să pilotezi tu vreodată în viața ta nenorocită, i-a spus Nina, zâmbindu-i din nou. Așa că hopa sus cu ea la test și ține-ți gura aia spurcată, ca să nu-ți bag elicea în cur și s-o învârt până ce-ți fâlfâie curu' ca gura.

– A zis că sunt un pilot îndemânatic și că fac cinste Armatei a Patra, a anunțat mai târziu Elena.

– Nu, zău? a făcut, placid, Nina.

Nemții se apropiau implacabil de Stalingrad și se părea că ajunseseră la Cotul Donului, înainte ca Regimentul 588 să își primească ordinele.

– Prima misiune de luptă cu numai trei avioane, a spus, tranșant, Berșanskaia, înainte să se audă măcar un mormăit de nemulțumire. Eu și doi comandanți de escadrilă. Puteți s-o priviți ca pe o misiune de recunoaștere, fetelor.

– Haideți să n-o supărăm, a spus Elena. De-acum înainte comandanții o să se afunde în hârțogăraie. Chiar merită onoarea de a pilota în prima misiune.

– Nu mai fi atât de generoasă, a mormăit Nina. Recunoaște și tu că ai călca-o în picioare și pe maică-ta, doar ca să te urci mai repede în carlinga aia.

– Aș călca-o în picioare și pe maică-mea, doar ca să mă urc mai repede în carlinga aia, a repetat imediat Elena. Dar nu pe o *sestra*.

Era o seară frumoasă de vară, caldă și scăldată în adierea vântului. Greu de crezut că frontul se afla la doar câțiva kilometri de prozaica întindere de câmpuri netede și de buncăre ridicate în grabă, cu drumuri aruncate în aer, cu camioane și cu personal la sol, ai cărui membri purtau cu toții salopete. La orizont se zăreau fire de fum înălțându-se în depărtare – luaseră foc depozitele de cărbune, șoptise cineva. Mai rămăsese doar o rază de lumină atunci când tot regimentul s-a adunat pe pista improvizată ca să se uite la Berșanskaia și la comandanții care se îndreptau spre avioane.

– O să zboare pe aerodromul auxiliar de pe front, circula zvonul în șoaptă. Se înarmează acolo, își fac rondul și se întorc.

Trei avioane s-au înălțat spre cerul care se întuneca. Nina privea cu mâinile în buzunare și parcă avea o suferință fizică. *Mâine*, s-a gândit ea. După mutrele încordate și pline de jind din jurul ei, și celelalte visau la fel.

– Bun, a anunțat Elena, nu mă duc la culcare până când nu se întorc. Haideți să facem ceva muzică!

O fată din Kiev a început să cânte un cântec folcloric, cu un ritm vioi, pe care celelalte fete l-au prins din zbor și au țesut armonia în jurul vocii sonore, joase, a solistei. A urmat un marș al partidului, sprinten și melodios, la care s-au alăturat și alte glasuri, în vreme ce stelele apăreau cu miile pe bolta cerească. Cerul era ca o catifea neagră. Nina s-a mirat și ea atunci când a început să cânte un cântec de leagăn vechi, de pe malurile Marelui Bătrân. Nici măcar nu mai știa dacă și-l putea aminti, cu toate versurile acelea într-un dialect atât de vechi, încât nici nu mai suna a rusă. Celelalte fete au ascultat-o fascinate.

– Ce-a fost asta? a întrebat Elena.

Stătea cu spatele rezemat de hambar și se juca în poală cu o bucată de cârpă.

– Un cântec despre lac, a răspuns Nina. Toate cântecele din Baikal sunt despre lac. Valuri care leagănă bărcile și scrânciobul, mâna Rusalkăi care le pune în mișcare. Apoi e ceva cu luna… Nu prea are sens, de fapt.

– Nimic nu are sens, a spus Elena. Suntem în toiul războiului și oamenii mor la numai câțiva kilometri depărtare de locul ăsta. Dar noi… nu am fost nicicând mai fericite.

– Așa e, a confirmat Nina, privind luna care se reflecta în părul Elenei.

Acum cânta Dusea, iar figura ei tristă zâmbea din nou. Două dintre fete au început să danseze, ținându-se de braț și învârtindu-se. Râsetele lor răsunau în noapte. Cineva i-a făcut semn Ninei, dar ea s-a prăvălit lângă Elena și a făcut semn din cap spre cârpa din poala pilotului ei.

– Coși?

– Îmi brodez eșarfa. Stele albastre pe alb, ce părere ai?

Elena i-a arătat Ninei eșarfa în lumina stelelor.

– De unde ai făcut rost de ață albastră?

– Am scos-o din chiloții ăia bărbătești oribili.

Elena a rânjit, iar Nina a râs. Deja se simțeau în al nouălea cer știind că aveau să zboare a doua zi. Așteptarea era atât de dulce că le încleșta gurile, asemenea apei reci de la malul înghețat al Marelui Bătrân.

Își făceau planuri cum să sărbătorească odată ce depășeau cinci sute de misiuni și deveneau, astfel, eroine ale Uniunii Sovietice.

– O să avem stele aurii în piept, ca Raskova!

– Am auzit că atunci când primești o medalie trebuie să o pui într-un pahar de cristal, să umpli paharul cu vodcă și să bei în cinstea evenimentului!

În acel moment a început să se audă în depărtare bâzâitul aparatelor de zbor: motorul avionului U-2, cu cilindri în formă de stea, foarte zgomotos. Dintr-odată, toate fetele din regiment s-au ridicat și au țâșnit spre pistă.

A aterizat primul avion, apoi al doilea. Cozile lor au coborât pe iarbă, aparatele s-au oprit, iar echipajul de serviciu de la sol a dat fuga să facă verificările de rigoare în urma zborului și să pună piedicile. Nina a văzut silueta compactă a Berșanskaiei coborând din carlingă, apoi – de pe aripă, pe pistă. Comandanta primei escadrile a urmat-o în timp ce își scotea ochelarii. Tot regimentul se foia în jurul lor, cu râsete și felicitări, dar Nina a încetinit. Piloții care se întorseseră erau livizi și cu fețele împietrite. Nina a ridicat ochii spre stele.

Nu se auzea deloc bâzâitul celui de-al treilea avion.

– Unde e comandanta escadrilei…? a dat cineva să întrebe, dar Berșanskaia i-a tăiat-o din scurt, clătinându-și capul fără să rostească nici un cuvânt.

Fetele s-au privit între ele. Abia trecuse prima lor noapte, s-a gândit Nina, cu un gol de durere în stomac, și regimentul pierduse deja doi oameni.

Berșanskaia s-a uitat de la un pilot la altul și a dat cu privirea de comandanta adjunctă a celei de-a doua escadrile, care era albă la față.

– Escadrila îți aparține de-acum, Mariya Smirnova, a spus ea, primind drept răspuns un semn de încuviințare din cap. Odihniți-vă, doamnelor! Mâine zburați cu toatele.

MAJORITATEA FETELOR s-au întors în cazarmă, unele palide și în stare de șoc, altele în lacrimi. Elena s-a dus în direcția opusă, către câmpul pe care se aflau celelalte avioane. Nina a ajuns-o din urmă, încă bulversată de șoc. Două femei moarte, două cunoscute ale ei.

– Ar trebui să te duci la culcare, a sfătuit-o Elena.

– Nu-mi părăsesc pilotul, a răspuns Nina, cuprinsă de un sentiment protector amestecat cu tandrețe. E prima sarcină a unui navigator.

A venit lângă Elena, a luat-o de mână și și-au întrepătruns degetele. Ninei i s-a pus un nod în gât. S-au îndreptat spre avionul lor și l-au privit în tăcere. O formă neagră pe fundalul înstelat. Nu exista nici un aerodrom ca lumea aproape de front. Într-o noapte frumoasă de vară ca aceea, avioanele se

camuflau înșirate pe iarba culcată la pământ. *Unde o să zburăm până la iarnă?* se întreba Nina. Dacă armata germană continua să înainteze până atunci, asta însemna că Moscova avea să cadă pradă invaziei? Probabil că și Leningradul, înconjurat de dușmani și bântuit de foamete, și Stalingradul…

– Care crezi că vor fi țintele mâine? s-a auzit, suav, vocea Elenei în noapte.

– Depozitele germane sau proviziile de muniție, a presupus Nina.

Elena și-a trecut mâna peste dispozitivul de suspensie al bombei, care se afla sub aripa inferioară a avionului.

– Nu are prea multă muniție un U-2.

– Destul cât să dea bătaie de cap. Ca un țânțar, știi doar.

– Dar suntem un simplu țânțar într-un mare război.

– Un țânțar într-un nor de țânțari, a corectat-o Nina. Și un nor de țânțari poate să înnebunească un om și chiar un cal, de se aruncă în lac și se înece de durere.

Elena a observat tremurul involuntar al Ninei la propriile cuvinte.

– Ce?

– Înecul. De asta mi-e mie frică, a spus ea trăgând aer în piept, cu gustul de fier al lacului pe limbă și simțind mâna tatălui ei care-i împingea capul sub apă. Ție de ce ți-e frică, Elenușka?

– Să fiu prinsă și torturată. Să cedez, a spus ea cutremurându-se. Dacă mâine o să fim noi cele care o să moară?

Nina n-a răspuns. Lumina stelelor era slabă, dar văzuse foarte bine paloarea Elenei. Ochii mari cu gene lungi, buzele ferme, bine strânse ca să nu tremure, părul negru care-i crescuse un pic, precum și niște mici cârlionți care-i cădeau pe gâtul lung. Nina a întins mâna, a apucat eșarfa Elenei, cu steluțele albastre cusute doar pe jumătate, și a tras-o până în dreptul ochilor ei.

– Nu noi o să murim, i-a spus ea și și-a lipit gura de cea a Elenei.

Buze moi, obraji moi, degetele alunecau prin părul moale al Elenei. Ea a încremenit preț de o clipă și un sunet slab, de mirare, ca al unui pui de

lebădă înspăimântat, a dispărut în căldura dintre ele. Apoi și-au întredeschis timid buzele. O mână slabă s-a oprit pe fața Ninei și sângele i s-a preschimbat în argint viu.

Elena avea ochii mari atunci când s-au despărțit. Ninei îi venea să zboare. Nu avea nevoie de avion pentru asta, putea să facă un salt și să ajungă la stele. A mângâiat avionul cu o mână, iar cu cealaltă a prins-o pe Elena de încheietură.

– Pasărea asta are nevoie de un nume, i-a spus. Haide!

Au răscolit în sediul temporar al mecanicilor, au cerșit o cutie de vopsea roșie și niște pensule de la cei câțiva mecanici care mai bântuiau pe lângă avioanele lor, iar apoi s-au dus cu toate acestea la U-2, unde au dat pânza de camuflaj la o parte atât cât să se poată pune pe treabă. Elena a pictat literele, în timp ce Nina, care vedea noaptea precum un uliu, îi indica amplasamentul.

– Ultimul cuvânt a luat-o în sus, dă-i mai jos. Oare Raskova știe că are un pilot ce n-are habar care-i susul și care-i josul?

Elena a dat s-o atingă cu pensula pe Nina. Până să termine, mai era cam o oră și veneau zorii. Plecaseră și ultimii mecanici. Nina și Elena erau, fără îndoială, singurele din cazarma lor care nu dormeau. Și-au admirat opera, Nina stând pe aripa inferioară și bălăngănindu-și picioarele, iar Elena stând lângă ea, în picioare, cu capul înclinat. De-a lungul fuzelajului defilau literele roșii, frumoase: „Întru răzbunarea tovarășelor noastre“ și numele victimelor din regiment. Pe cealaltă parte era noul nume al acestui U-2.

Rusalka

– Tăcut și nemuritor, a spus Elena. Îmi place.

– Și mie, a spus Nina, și s-a întins ca să-și lipească gura de cea a Elenei.

De data asta nu a mai luat-o prin surprindere, s-a mișcat încet ca să-i dea o șansă să spună „nu“ – *te rog, nu mă respinge* –, iar ea nu a făcut-o. I-a cuprins Ninei fața cu mâinile, înfometată și timidă. Nina avea un gol în

stomac, cel pe care-l simțea atunci când plonja în spirală cu botul în jos, ca să piardă viteză. Delirul imponderabil al căderii în gol.

– Nu am… a murmurat Elena, nesigură, încă trecându-și buzele peste cele ale Ninei și strângându-i părul între degete. De ce eu?

– Pentru că ești cel mai bun pilot din câți cunosc, a răspuns Nina. Nu am văzut nimic în viața mea care să arate așa de frumos în aer ca tine.

– Fetele nu… nu ar trebui să…

– Puțin îmi pasă *ce trebuie* să facă fetele, a spus Nina cu brutalitate, lunecând de pe aripă ca să-și tragă pilotul la sol. Umbra de sub aripa *Rusalkăi* era neagră ca lacul, iar iarba strivită – dulce și moale. Se străduiau să își scoată salopetele – exista oare ceva mai puțin comod de scos decât salopeta atunci când voiai să faci dragoste? Nina era încă destul de rațională încât să se minuneze. Totul părea nefamiliar și îmbătător. Elena avea pielea netedă, o coloană vertebrală interminabilă, ca un șirag de perle, și o talie albă ca fildeșul. Ar fi trebuit să se simtă stângace în acest dans pe care nu-l cunoșteau, dar nu a fost deloc așa. Erau un cuplu perfect în aer, unde se mișcau la unison, la fel ca aici, pe pământ, la adăpostul avionului camuflat care le ferea de văzul lumii și unde zgomotul focului de la sol și antiaerienele le înăbușeau gemetele de plăcere. *Pilotul meu*, își spunea Nina în gând, mângâind șoldul Elenei. *Ești a mea*.

– Se luminează, a șoptit Elena în cele din urmă. Ar trebui să ne întoarcem.

– Nu vreau, a spus Nina căscând lipită de brațul Elenei.

– Trebuie, iepuraș, a zis ea sărutând-o pe tâmplă. În seara asta zburăm.

Nina a deschis ochii spre lumina roz a răsăritului. Voia din nou printre stele, voia întuneric și noapte. Voia ca noaptea să le învăluie pe toate trei, pe ea, pe Elena și pe *Rusalka* și să le ducă acolo unde puteau face ceea ce fuseseră născute să facă. Nina s-a ridicat în șezut și și-a simțit buzele lărgindu-se într-un zâmbet.

– Abia aștept.

Aluzie la porecla peiorativă pe care englezii și americanii o foloseau în război pentru germani, din cauza stereotipului conform căruia aceştia ar fi fost mari amatori de varză acră

Capitolul 19 *Jordan*

Ziua Recunoștinței 1946
Boston

Jordan stătea în lumina roșie și tot manevra declanșatorul înainte și înapoi. Până și în laborator mirosea a curcan ars. *Nu plâng*, și-a spus ea în gând. Dar din când în când respira sacadat, iar încăperea atât de familiară nu o ajuta de data asta. Poate că și Anneliese plângea sus, iar tatăl ei o consola, pe când Ruth se întreba de ce nu se sărbătorea, până la urmă, prima ei Zi a Recunoștinței. La un moment dat, Dan McBride avea să coboare și să spună…

Jordan a tresărit. Mutra distrusă a lui Anneliese și umerii ei lăsați pe când fugise din salon…

Am avut dreptate, de unde îmi vine impresia asta că am greșit cu ceva? Gândurile lui Jordan se întorceau la fotografii, la Crucea de Fier, la tatăl mort al lui Anneliese și la tatuajul lui, la data incriminatoare. Apoi s-a surprins amintindu-și imaginea lui Anneliese care fugea din cameră, studiind-o cu atenție, căutând să-și amintească urme de înșelătorie și de prefăcătorie. A urmat un gând care a înfiorat-o: *Nu ai făcut destul?*

Iar și iar. Fotografii, așa-zisa dovadă și o sărbătoare distrusă. Singurul lucru de care putea fi sigură era lipsa certitudinii în legătură cu cazul pe care-l pusese cap la cap. De fapt, nu mai era sigură de nimic.

În sfârșit, s-a auzit zgomotul pe care îl aștepta: se deschidea ușa laboratorului. Întrerupătorul s-a aprins, lumina roșie a cedat în fața celei albe și dure a becurilor din tavan, iar apoi tatăl ei a coborât scările. Jordan a făcut un efort să-l înfrunte și a pus Leica deoparte. I-a întâlnit privirea, știind că deja făcea fețe-fețe, dar nu se putea controla. El nu părea furios.

Jordan își putea aduna curajul ca să se împotrivească furiei, dar el părea extenuat, trist, dezamăgit. Felul în care arăta o făcea să se rușineze, pentru că prefera ca mai degrabă să moară decât să își dezamăgească tatăl.

– Anna a adormit în sfârșit, a început el. I-am improvizat o cină lui Ruth. Tu vrei ceva?

– Nu.

O durea așa de tare stomacul, încât nu credea să mai mănânce vreodată.

– Nu știu ce să zic, a spus el, părând obosit, învins cu desăvârșire. Nu știu cum să repar asta. Îmi pare rău că nu ți-am spus mai multe despre Anna și despre faptul că și-a schimbat numele. E vina mea.

– Nu e vina ta. Ea e cea care a mințit, tată, a reușit Jordan să zică. Și pe tine, și pe mine. Chiar dacă e adevărat tot ce a zis despre motivele pentru care a făcut-o, tot a mințit.

– Așa e. N-o să zic că nu sunt supărat pe ea. A fost foarte urât. Dar îi pare rău, Jordan. A plâns de i-au ieșit ochii din cap și tot spunea că regretă, a spus el cu glas îngroșat. Oamenii au motivele lor să mintă și să ascundă tot soiul de lucruri. De când cu războiul, văd refugiați în magazin în fiecare săptămână, își vând ultima broșă sau piesă de argint, bărbați care și-au schimbat evident numele, femei ce duc în brațe copii care nu le seamănă deloc, inși care caută scuze pentru cicatrici și accent. În fiecare săptămână văd oameni care se rușinează de ceea ce au făcut în timpul războiului sau de cele făcute de prietenii lor. Războiul naște *milioane* de astfel de oameni. Da, nu trebuia să mintă. Dar asta nu înseamnă că nu înțeleg de ce a făcut-o. Nu înseamnă că nu o mai iubesc.

Nu-i stătea în fire să vorbească atât de sincer și de emoțional, și-a spus Jordan. *Îl doare. Îl doare foarte mult*.

– Și o crezi?

El și-a întins mâinile, deznădăjduit.

– Ce e mai probabil, don'șoară? Să aibă un tată și un nume de care se rușinează, să aibă un copil care nu-i al ei? Sau să fie o uneltitoare nazistă

dintre cei judecați la Nürnberg?

– Nu am spus niciodată așa ceva!

– Ai spus că e periculoasă, a răspuns el cu glas blând. Ai zis că poate fi orice, chiar și o criminală. Ai zis că a mințit ca să ascundă ceva îngrozitor. Ea zice că a mințit ca să ascundă ceva *rușinos*. Trăim în casă cu ea de luni întregi. O cunoaștem. Cu tine nu a fost decât bună, iar cu mine a fost tot ce-mi puteam… a spus el, oprindu-se pentru o clipă și înghițind în sec. O *cunoaștem*, Jordan. Așa că te întreb: ce explicație e mai plauzibilă? Că e periculoasă? Sau doar rușinată?

În acel moment lui Jordan i-au dat lacrimile. Îi curgeau șiroaie, dar nu îndrăznea nici să plângă. Tatăl ei a cuprins-o cu brațul pe după umeri și a tras-o lângă el. Părea în continuare învins.

– Nu te învinovățesc că vrei răspunsuri. Ai avut dreptate să le ceri. Aș vrea doar să… găsești alt mod să o abordezi pe Anna. Să vrei atât s-o asculți, cât și s-o întrebi.

– Nu am vrut să se ajungă aici, a îngăimat Jordan. Dar a fost o consecință a ceea ce văzusem. *Ceva-ceva ai văzut*, și-a spus în gând, *dar ce-i cu asta?* Tatăl ei avea dreptate. Căutase imediat cea mai rea explicație posibilă.

„Jordan și poveștile ei aiurite.“ Unde ajunsese cu ele? Aici, unde își vedea tatăl chinuit de dezamăgire.

– Poate că ar fi trebui să te trimit la facultate până la urmă, a spus el. Anna a insistat. A zis că o să te ajute să te maturizezi, să cobori cu capul din nori. Dar eu speram foarte mult să vrei să preiei afacerea mea. Să o faci împreună cu Garrett, poate. Atunci când am preluat magazinul de la bunicul tău, era doar o prăvălioară care avea la vânzare un talmeș-balmeș de obiecte vechi. Am vrut să îl transform în ceva special, am făcut-o pentru tine. Un viitor în adevăratul sens al cuvântului…

S-a pierdut, dar nu înainte ca Jordan să îi simtă suferința din glas. Nuanța aceea care sugera că ceea ce făcuse el pentru ea nu îi era ei de ajuns… Fiica lui se simțea de parcă primise o lovitură drept în stomac.

– Nu știu cum să repar toate astea, a repetat el, iar Jordan a văzut că-i dădeau lacrimile. Tatăl ei cel puternic, care nu vărsase niciodată vreo lacrimă în prezența ei.

– Eu sunt cea care trebuie să repare lucrurile, a spus Jordan lăsându-și capul pe umărul lui. O să… o să-mi cer scuze față de Anna atunci când se trezește. O să mă revanșez față de ea, îți promit.

– Și ea va trebui să se revanșeze față de tine. Trebuie să fie mai sinceră, iar eu voi vorbi cu ea despre asta, a promis el, sărutând-o pe Jordan pe creștetul capului. Ești fiica mea și ai avut grijă de bătrânul tău tată.

S-a întors și s-a îndreptat spre scară. Voia să-și ascundă lacrimile, iar Jordan știa asta. Nu suporta ca ea să-l vadă plângând.

– Trebuie să o culc pe Ruth.

A urcat greoi treptele, moment în care Jordan i-a văzut primele fire de păr alb.

GARRETT A RĂSPUNS la ușa în care bătea Jordan, iar ea l-a văzut în cadru și ochiul fotografului a compus în mod automat instantaneul, deși Jordan nu avea camera la ea. Și, oricum, lui i-a pierit zâmbetul în clipa în care i-a văzut fața.

– Ce s-a întâmplat?

– Totul, a spus Jordan frecându-și mâinile ca să și le încălzească, fiindcă fugise din laborator și se urcase direct în taxi, fără haină și fără mănuși. Aveam nevoie să plec puțin de-acasă.

Garrett a condus-o înăuntru, trecând pe lângă salonul plin de farfurii cu plăcintă. Jordan simțea mirosul de dovleac, scorțișoară și cafea. Tatăl lui Garrett mai avea un pic și adormea în spatele ziarului. A salutat-o somnoros, iar mama lui Garrett a ieșit din bucătărie ștergându-și mâinile de șorț.

– Jordan dragă, zici că ai plâns. V-ați ciondănit acasă? Se mai întâmplă de-astea de sărbători. La fiecare Crăciun îmi jur că o să-i scot ochii verișoarei mele Kathy dacă mai face vreun comentariu condescendent despre sosul meu de merișoare. Haide să-ți fac o ceașcă de cacao!

Curând, Jordan și Garrett stăteau în dormitorul lui, cu cănile pline de frișcă și cu ușa întredeschisă, după obișnuita replică a doamnei Byrne:

– Să nu dați de necaz, porumbeilor!

Garrett a dat la o parte piesele unei machete de aeroplan neterminat.

– *Travel Air 4000*, a spus, timid. Știu că sunt machete pentru copii, dar e avionul pe care învățam să-l pilotez atunci când m-am înrolat. Ce s-a întâmplat, Jor?

– Am reușit să o fac isterică pe mama mea vitregă și e posibil să-i fi distrus căsnicia tatei, i-a explicat Jordan. Ce zici de o ceartă ca asta cu ocazia Zilei Recunoștinței? Aș prefera să îmi scoată cineva ochii din cauza sosului de merișoare.

Garrett a strâns-o la piept, iar Jordan a inhalat aroma de cacao și de adeziv pentru macheta avionului. Nu a întrerupt-o câtă vreme i-a povestit toată tărășenia. Garrett nu încerca niciodată să ofere sfaturi dacă cineva era supărat, doar îmbrățișa și asculta.

– Și ce ai de gând să faci? a întrebat-o după ce a terminat.

– O să mă târăsc în patru labe în fața Annei, în speranța că mă va ierta, a spus Jordan ștergându-se la ochi cu puloverul lui verde. Nici tu n-ai crezut teoriile mele nebunești în privința ei, nu-i așa?

– Nu ești una dintre fetele de la școală care inventează mereu câte o poveste, Jor. Nu ești nebună. Ai văzut indicii. Poate că te-ai înșelat în privința concluziei, dar asta nu înseamnă că indiciile nu existau.

– Știu, am avut dreptate. Anneliese chiar ascundea ceva. Dar am fost geloasă atunci când tata a vrut să o aducă în familie, oricât nu am vrut să recunosc asta. Iată motivul pentru care am fost mai curioasă și mai sigură că era periculoasă; n-am mai vrut să cred în ruptul capului că ar fi putut exista oricare altă explicație. O explicație nevinovată. Așa că am sfârșit prin a răni pe toată lumea.

Umilința durea foarte tare. *Nu sunt foarte diferită de fetița care își spunea că mama ei plecase să se facă actriță pentru că aceea era o poveste mai bună*

decât adevărul.

– Privește partea bună a lucrurilor, a sfătuit-o Garrett. Mama ta vitregă nu e o nazistă sinistră, ci doar o doamnă amabilă care face *punschkrapfen*[39].

– Ce proastă am fost!

Cum bântuise ea prin laborator, făcând conexiuni între ipoteze dramatice, crezându-se deșteaptă și extrem de perspicace, crezându-se J. Bryde, viitoare câștigătoare a premiului Pulizer – ce glumă!

– O să treacă, a încurajat-o Garrett pe un ton neconvins.

– O să am mult de recuperat.

Și ar fi bine să și începi, și-a spus Jordan în gând, *pentru că, haide să fim serioși, nu vei fi următoarea Margaret Bourke-White ori următoarea Gerda Taro. Ești doar o fată prostuță care a crezut că avea ochi de fotograf. Nu ai făcut decât să îi rănești pe toți cei la care ții. Dar ai o familie bună, dacă nu vrei să să strici tot, și ai un viitor bun. Așa că du-te acasă și încearcă să fii recunoscătoare pentru toate astea.*

– Ar trebui să mă întorc, a adăugat Jordan punând deoparte cana de cacao.

– Te duc cu mașina.

Numai că au tras pe dreapta la jumătatea drumului și, atunci când a văzut că Jordan plângea din nou, Garrett a parcat Chevroletul coupé lângă râu. Ea își adusese aminte de prima fotografie a lui Anneliese, cea de la care pornise totul, și se întreba cum de se înșelase atât de tare dacă fusese sigură că recunoscuse ceea ce vedea, că *înțelegea*. Știa că făcuse una dintre cele mai bune fotografii din viața ei, înțelegea că în ea văzuse ceva ascuns, ceva adevărat și important. Dar totul fusese o greșeală. Nu văzuse nimic, de fapt.

– Vino încoace, a spus Garrett, sărutând-o în mașina întunecată ca s-o liniștească, cu buzele lui cu gust de cacao.

Jordan l-a cuprins cu mâinile pe după gât și și-a strâns ochii. În câteva minute trebuia să se întoarcă acasă, să-și înfrunte tatăl, să își ceară scuze față de Anneliese, dar nu încă. Garrett îi desfăcea gulerul. Jordan a ezitat o clipă, apoi și-a desfăcut nasturii până jos și i-a tras mâinile spre clema sutienului. Îi percepea mirarea – pentru că de obicei aici se opreau –, dar Jordan l-a tras

mai aproape ca să-l sărute din nou, iar el a gemut ușor și i-a atras mâinile sub puloverul lui. Jordan se gândea că dacă ar fi fost o noapte caldă de vară nu s-ar mai fi oprit deloc, așa, în sunetul râului Charles care curgea lent lângă ei. Dar era noiembrie, ger, iar claxoanele din traficul de sărbători răsunau în apropiere, așa că în cele din urmă s-au desprins, gâfâind, unul de celălalt.

– Ăăă, a făcut Garrett în timp ce se chinuia să-și încheie cureaua. Nu am vrut să… te forțez…

– Nici n-ai făcut-o, a răspuns Jordan, cu toate că nu asta ar fi trebuit să spună fetele. Băieții insistau, fetele îi certau. Eu sunt cea care a insistat, a adăugat, cu toate că fetele nu ar fi trebuit să spună nici asta, și cu atât mai puțin s-o facă.

Dar nu se simțea vinovată, pur și simplu se încheia la sutien pe scaunul din față al Chevroletului lui Garrett. Ar fi vrut să fie mai cald, ca să se mute pe bancheta din spate și să continue, să se sărute și să amâne momentul în care trebuia să se ducă acasă. S-a uitat la luna care se reflecta în apa râului și a respins senzația de groază care era pe cale să o cuprindă.

– Ar trebui să mă întorc.

– Da, a răspuns Garrett și s-a aplecat să o sărute prelung, apoi a luat-o pe Jordan de mână și a ghidat-o, de data asta nu sub pulover, ci spre cealaltă mână a lui, unde ea putea simți protuberanța dură și rece a inelului. Aș vrea să-l porți, i-a șoptit. Știi că am gânduri serioase cu tine.

– Bine, s-a auzit Jordan spunând.

Adică de ce nu? Doar era următorul pas. Urma să poarte inelul în următorii câțiva ani, până când avea să îl schimbe, mai târziu, cu altul: inelul adevărat, cel care avea să apară, la un moment dat, în timpul ultimului an de facultate, după care următorul pas era o nuntă în iunie. Părinții lui aveau să fie încântați. Tatăl ei avea să fie încântat. *Speram foarte mult să vrei să preiei afacerea mea. Să o faci împreună cu Garrett, poate. Un viitor în adevăratul sens al cuvântului*, spusese el.

– Bine, a repetat ea, și chiar așa simțea.

Desert austriac cu rom

Capitolul 20 *Ian*

Mai 1950
Viena

Pe data de 1 mai, Ian cobora sprinten scările micului său apartament spre biroul de dedesubt, unde și-a găsit soția stând pe scaunul lui.

S-a oprit, încă încheindu-se la nasturii cămășii.

– Am încuiat ușa.

Din câteva gesturi, Nina i-a arătat cum o deschisese, lăsând jos cartea pe care o citea. Era o chestie infernală pe nume *Regency Buck*. Ian s-a uitat la ușă și la clanța care atârna de ea. *Citește romane de dragoste și sparge încuietori*, și-a zis el. *Exact ce-și dorește orice bărbat de la soția lui*.

– Ce cauți aici? a întrebat-o, întorcându-și manșetele și ducându-se să repare clanța. Trecuseră câteva săptămâni de când ea și Tony ieșiseră din birou ca o furtună și Ian nu mai știa nimic de ei.

– Tony îi pare rău, a spus Nina. Vrea să ceară scuze pentru ce a zis.

– Și de ce ai venit tu în locul lui?

– Zice că ești Ahile în cort și așteaptă să ieși. Eu zic e prost *mudak* și vin eu în loc și el zice Agamemnon trimite Briseis și poate merge. Nu cunosc nici unul dintre oamenii ăștia.

– Și-a luat-o rău în cap. Nu sunt Ahile, el nu e Agamemnon, iar tu nu ești trofeul nimănui trimis nicăieri, a spus Ian zgâlțâind clanța până ce a pus-o la loc. Dacă Homer îi dădea un cuțit lui Briseis, Ahile ar fi murit mult mai curând.

– Cine e Homer ăsta?

– Nu a scris *Regency Buck*. De ce citești mizeria aia? s-a întrebat Ian, distras, căci cuțitele nu păreau să se asorteze cu romanele de dragoste.

– Ajung la bibliotecă prima lună în Manchester – trebuie cărți ca să învăț despre Anglia, exersez cititul. Bibliotecara zice „Georgette Heyer este *însăși* Anglia“. Nu e Anglia pe care o văd, dar poate e război? s-a întrebat Nina băgând cartea în jachetă. Oricum, vin pentru că Tony îi pare rău.

– Amândoi am spus lucruri pe care cred că le regretăm, a zis Ian, fără să se mire de cât de ușurat se simțea să-și ia povara aceea de pe umeri, fiindcă, la urma urmei, el și Tony lucraseră ani la rând împreună, fuseseră prieteni și parteneri totodată, iar un gând tainic îi șoptea: *Poate că încă mai suntem*. Văd că nu tu îți ceri scuze, i-a spus el Ninei.

Nu se putuse abține să nu observe. Nina abia a clipit către el. „O omor“, spusese soția lui, cu mult calm, despre Lorelei Vogt. Ea vorbise serios, nu regreta, așa că să fie al naibii dacă avea de gând să-și ceară el scuze pentru că o aruncase în stradă din cauza asta.

Ninei i-au sclipit ochii, de parcă îi citea gândurile. Preț de o clipă, ostilitatea ultimei lor întâlniri a scânteiat în aer. Erau foarte aproape să o ia de la capăt.

Dar Nina a schimbat subiectul.

– Eu și Tony am fost la Heidelberg o săptămână. Căutăm vechi prieteni din facultate ai Prădătoarei, dosare studențești, a spus ea, iar apoi a clătinat din cap. Nimic n-am găsit.

Ian reușise să și-o scoată din cap pe Prădătoare, în mare parte muncind zi-lumină. Rămânând singur în birou, trebuise să se ocupe și de partea lui Tony.

– Acum mă crezi că e inutil s-o căutăm?

– Oricum mergem la Boston, a spus Nina. Eu și Tony. Vino cu noi.

– Am vorbit serios, a spus Ian sprijinindu-se de birou și coborându-și privirea la ea. Nu pot lucra cu o echipă însetată de vendetă. Nu o să lucrez deloc cu voi, având în vedere că aveți de gând s-o omorâți.

– *Boje moi*[40], ce ești așa melodramatic? s-a stropșit Nina, uitându-se urât la el. O vreau prinsă, pedepsită, moartă, nu-mi pasă care din ele. Tony zice că

tu pricepi să-i găsești. Eu și Tony încercăm singuri și poate dăm greș. Nu știu America, eu vânez foci și căprioare, nu naziști. Dacă vii, promit acum: o găsim, nu încerc să omor.

– De unde să știu dacă pot să am încredere în tine? a întrebat-o Ian încet.

– *Poșol na hui, govno*[41], a înjurat Nina, iar apoi l-a apucat pe Ian de guler și l-a tras aproape de fața ei, scăpărând din ochii albaștri. Nu-s o sălbatică din taiga, a șuierat ea. Sunt locotenent N.B. Markova din Forțele Aeriene Sovietice. Dacă promit, mă țin de cuvânt. *Bleadt*[42]! l-a înjurat ea din nou, scuipându-l ca să fie sigură că o înțelesese pe deplin, și împingându-l atât de tare încât l-a făcut să-și piardă echilibrul. Mai du-te-n mă-ta!

Citește romane de dragoste, sparge încuietori și e locotenent în Forțele Aeriene Sovietice, și-a spus Ian. *Exact ce-și dorește orice bărbat de la soția lui.* Îl pufnea râsul, nu pentru că ar fi crezut că ea îl mințea, ci pentru că…

– Mama naibii, Nina! Când o să încetezi să-mi pângărești urechile?

Ea și-a pus mâinile în șold și s-a uitat urât la el.

– Vii cu noi și promit că fac cum vrei. Cu binișorul, cu ne-binișorul, fără cuțit.

Plictisitor, spunea privirea ei.

Ian nici nu se deranja să calculeze șansele succesului lor. Era evident că Ninei puțin îi păsa care erau șansele extrădării lui Lorelei Vogt, și la fel de puțin îi păsa și lui Tony.

– Știu cât de atrăgătoare e misiunea asta, a spus el în schimb. Și pentru mine e la fel. Tony zice că Lorelei Vogt e balena mea albă și nu se înșală. Dar în *Moby Dick* toți cei care vânează balena albă – mor.

– Eu nu-s ușor de ucis. Și nici tu. Tony povestește despre locurile în care mergi în război. Haide la Boston.

– Am alte cazuri, care sunt la fel de importante ca…

– Ian! a exclamat soția lui, făcându-l să tresară pentru că îi rostise numele. O vrei pe Prădătoare. Pentru Seb și pentru copii o vrei. Eu o vreau pentru

Seb și pentru copii și pentru mine. Nu e doar răzbunare, e și dreptate. Poate fi și una, și alta. Nu e greșit dacă e și una, și alta.

Ea a întins mâna, iar pe Ian l-a străbătut din nou fiorul încins al inconștienței. Să lase totul pentru că se apropiau bombele și cine știe care le erau șansele? Să pună totul la bătaie. *Tu aduci la suprafață asta din mine,* i s-a adresat în gând soției lui. Latura inconștientă care-l făcuse să plece la război cu o mașină de scris în loc de armă, latura inconștientă din cauza căreia riscase totul pentru articolul întemeiat, pentru editorialul întemeiat. Pentru vânătoarea întemeiată.

Vânătoarea asta o să aibă loc și dacă te duci, și dacă nu te duci, îi explica vocea rațiunii, cea care refuza ideea de a bate suspecții sau de a lua dreptatea în mâinile lui. *Într-un fel sau altul, Nina tot o va urmări pe Prădătoare. Dacă nu te duci cu ea, cine știe cum se poate termina misiunea?* Dacă el nu era prezent, Nina, în mod sigur, nu avea de gând să se țină de promisiunea făcută.

Nu-și dădea seama ce însemna senzația de foame care-l acaparase, nu știa dacă se convingea singur să facă ce trebuia sau ce nu trebuia. Dar acea foame maleabilă îi șoptea: „*Ziceți-mi Ismael*“[43].

– Boston, a spus Nina, cu mâna ei mică încă întinsă spre el. Te bagi sau nu?

O, Doamne – în limba rusă în original
Înjurătură în limba rusă
Înjurătură în limba rusă
Prima propoziție din romanul *Moby Dick*

PARTEA A DOUA

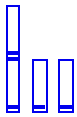

Capitolul 21 *Nina*

Septembrie 1942
Front, Caucazul de Nord

Se lăsase noaptea și, odată cu ea, începea cursa. Elena alerga în fața Ninei. Dădea din mâini și din picioare fulgerător, cu capul plecat și cu un ultim dram de efort pe care îl făcea ca să o ia înaintea mulțimii ce venea după ea. Pilotul Ninei a pus bocancul pe aripa inferioară a *Rusalkăi* și, dintr-un salt, a ajuns lângă carlingă, de unde a ridicat, triumfător, pumnul spre lună.

– Sunteți prea lente, iepurașilor! *Rusalka* își ocupă primul loc pe pistă!

Era pur și simplu magnifică așa cum stătea ghemuită pe avionul lor, pe vârfurile degetelor de la mâini și de la picioare, ca o pisică la pândă. Ninei i s-a strâns inima, chiar în timp ce se întețea corul de proteste ale celorlalte, care veneau în urma Elenei spre avioanele lor.

– Să te arză focul, Elena Vasilovna! a icnit Dusea Nosal atunci când a ajuns la avionul ei. Vacă lungană…

– Și eu te iubesc, Dușenka! a gângurit Elena suflându-i un pupic în timp ce se făcea comodă în carlingă, iar Nina a rânjit, venind din urmă cu navigatoarele.

Cea care ajungea prima la avion în fiecare seară câștiga întâietate la decolare, iar Elena avea cele mai lungi picioare din tot regimentul. Dacă nu îi punea nimeni piedică (Dusea nu avea nici o problemă să întindă piciorul), *Rusalka* decola prima, cinci nopți din șapte.

Până când ajungea Nina în spatele ei, Elena își punea centura și făcea verificările.

– Porniți motoarele! s-a auzit de la sol.

– Pornim motoarele!

– Porniți elicea!

Elicea a început să se rotească, a făcut cuplu și a mușcat. Micul motor zgomotos a pornit și a strănutat fum. *Rusalka* a luat-o înainte, chiar în timp ce Nina își verifica busola și harta. Se aflau de numai câteva săptămâni în regiunea muntoasă, însă aici erau într-o cu totul altă lume față de cea din sud, unde zburaseră pe timpul nopților de vară. Aici, în Caucaz, vânturile puteau ataca dintre piscurile abrupte ale munților și puteau arunca un U-2 drept în stânci, într-o fracțiune de secundă. Iar dacă nu te doborau vânturile, putea s-o facă ceața lipicioasă și densă. Cu o săptămână în urmă, două dintre U-2-uri se loviseră unul de altul în această ceață letală. Supraviețuise un singur om.

Luminile de pe câmp au pâlpâit și s-au aprins, marcând pista improvizată. Aproape de linia frontului, Nina auzea trosnind focul trasoarelor de la sol. Și totuși, imediat ce au decolat, în față nu se mai zăreau decât orizontul albastru al miezului de noapte și stratul nesfârșit de stele. Nu erau nori și se vedea doar o fărâmă de lună – o noapte de zbor perfectă. *Nu de dormit*, s-a gândit Nina cu un zâmbet larg de vârcolac, în vreme ce *Rusalka* începea să prindă viteză la comanda Elenei. Ținta lor erau buncărele militare, fiecare în parte fiind plin de soldați germani, proaspăt sosiți pe front.

– Haideți să îi întâmpinăm pe nou-veniți cu toată căldura, doamnelor! le îndemnase tovarășa maior Berșanskaia la ședința de după-amiază.

Nina se uitase în jur și observase că fiecare *sestra* avea același rânjet animalic. *În noaptea asta nu doarme nimeni.*

Burta avionului s-a ridicat de pe iarba strivită și *Rusalka* și-a luat zborul. Odată cu ea, și-a întins aripile și inima Ninei – chiar dacă făcuse de atâtea ori asta, simțea de fiecare dată nodul dulce-plăcut în gât. Preț de o clipă a savurat aerul rece, iar apoi s-a pus pe treabă. Elena aștepta.

– Un pic spre est… îndreaptă-te spre trecătoarea din sud-vest.

Rusalka tresălta la indicațiile Ninei, care scruta munții înconjurători. Unii navigatori se bazau pe rachete de iluminare, pe care le aruncau într-o parte

și stabileau cursul în funcție de locul în care cădea lumina roșie, dar Nina detesta semnalele luminoase. Harta și busola, luna și stelele îi erau îndeajuns.

Primul bombardament trecea întotdeauna repede. În treizeci de minute ajungeau la țintă, dar părea că treceau doar câteva secunde până când coborau printr-o dâră de nor ca un văl argintiu.

– Un minut! a strigat Elena îndreptând avionul, iar Nina a încremenit.

La înălțimea aceea îi clănțăneau dinții de frig, fiindcă în carlinga deschisă vânturile de toamnă băteau uscate și nemiloase, dar ori de câte ori se pregăteau de bombardament, Nina se încingea de parcă ar fi stat în fața unui rug aprins.

Rusalka a intrat într-un curent care a stabilizat aparatul. Apoi lumea s-a redus la tăcere, în timp ce Elena a oprit motorul.

Acela era momentul preferat al Ninei, cel în care botul avionului se îndrepta în jos și începea să plonjeze imponderabil. Ca o rusalcă ce se scufundă în adâncurile întunecate ale lacului, s-a gândit Nina, ca una prinzând curenții de apă între degetele cu membrane la fel cum ea, Nina, prindea curenții de aer cu degetele înmănușate. Mută, invizibilă, de nedepistat, până când era mult, mult prea târziu. Soldații germani care căscau, gata de culcare, habar nu aveau ce se îndrepta spre ei venind din cerul nopții. *Sunteți pe teritoriul nostru, băieți prostuți*, și-a spus Nina în gând. *Voi îl aveți pe Führerul vostru și Patria-Tată, dar noi avem Patria-Mamă*[44]*, iar ea ne are pe noi.*

– Șase sute de metri! a strigat Elena.

Nina a ridicat mâna. Elena a repornit motorul, iar zgomotul lui s-a împletit cu cel al vântului. Erau destul de jos ca să poată vedea luminile de la sol și formele întunecate ale buncărelor și camioanelor germane. În clipa în care au început să se înalțe, Nina a dat semnalul eliberării bombelor. Acestea au căzut din avionul lor, plonjând în noaptea de catifea neagră. La câteva secunde după exploziile la sol, Elena deja vira din calea reflectorului care

împungea cerul. Lumina le căuta asemenea unui deget alb și orb, dar Elena deja ajunsese departe, iar acum căuta o nouă altitudine. La nici trei minute în urma lor venea al doilea U-2, pilotat de Dusea Nosal, a cărei mutră plină de ură s-a relaxat în momentul în care a eliberat încărcătura. Apoi următorul avion, și următorul, iar până ca fiecare U-2 din regiment să termine prima rundă, Nina și Elena aveau să o înceapă pe a doua.

– Prima-i gata! a strigat Elena în intercom, pronunțând fiecare cuvânt cu satisfacție.

– Bravo, iepuraș!

Rusalka abia aterizase pe iarba aplatizată, că a și ajuns la ea primul val de echipaje la sol care se ocupau de service. Fetele în salopete au dat năvală aducând canistre de combustibil, armurierii au venit clătinându-se sub greutatea bombelor de treizeci și două de kilograme, iar, la lumina lanternelor, mecanicii s-au înghesuit la elice și la motor. Elena s-a răsucit în carlingă și a întins o mână spre Nina.

– Nu au tras de la sol, i-a spus. Dar data viitoare vor fi treji de tot.

Nina a ridicat din umeri.

– Ne-au mai ciuruit și altă dată.

Avuseseră parte de nopți atroce pe frontul sudic, atunci când *Rusalka* fusese atât de ciuruită de gloanțe încât aripile sale capitonate arătau ca o bucată de cașcaval prin care trecuseră șoarecii. Și totuși, până la următorul amurg ea era deja pregătită să se ridice în aer.

– Gloanțele nu doboară un U-2 decât dacă ne nimeresc și pe noi. Chiar și atunci, pasărea asta probabil că ar putea ateriza singură, a fost de părere Nina.

I-a strâns degetele Elenei – în loc de sărutul de care nu puteau avea parte în public – și a sărit din carlingă la sol. Doi armurieri au adus o bombă. O fată ținea lanterna astfel încât o alta să se așeze pe vine, cu mănușile ținute între dinți, și să atașeze fitilul pe care îl apucase între degetele vinete de frig.

Nina le-a ocolit și a intrat ca să dea raportul. Tovarășa maior Berșanskaia era prima care îl primea.

– Bun, tovarășă locotenent Markova. Continuați.

Nina a salutat, a băut repede niște ceai cu aromă de ulei de motor, apoi a dat fuga să-i aducă o cană și Elenei.

– Ia și bea, i-a ordonat urcându-se pe aripă și trecând peste armurierul care înainta în genunchi și târa o bombă spre stativ.

Elena a dat ceaiul pe gât dintr-o înghițitură și a semnat formularul pe care o femeie-mecanic micuță i l-a băgat sub nas. În câteva minute, se pregăteau din nou de decolare. În spatele lor, mecanicii și armurierii se adunaseră deja în jurul avionului Dusiei ca niște albine în jurul reginei, în timp ce Dusea stătea rezemată în carlingă, iar navigatoarea ei se ducea înăuntru ca să dea raportul și să-i aducă ceai.

– Haide să spargem recordul în seara asta, a propus Nina, în timp ce mecanicul testa elicea. Zece runde?

– Zece, a consimțit Elena, în vreme ce motorul a început să huruie.

Nina i-a simțit entuziasmul din glas. Până terminau runda a șasea, a șaptea, a opta, vocea avea să i se tulbure de oboseală, dar la primele ture toată lumea avea privirea luminoasă. Încă o dată, *Rusalka* s-a ridicat în noaptea plină de diamante și s-a îndreptat spre front.

Oare în noaptea asta o să moară cineva? se întreba Nina. Regimentul 588 suferise deja pierderi. Trei cu numai o săptămână în urmă, într-o coliziune în aer. Dar nu avea rost să se mai gândească la trasoarele care sfâșiau carlingi sau la groaza prăbușirii. Aveau treabă. În prima lor săptămână de zbor, în iunie, Nina și Elena reușiseră să facă patru runde de bombardamente pe noapte. Acum că se lungeau nopțile, Nina se gândea că puteau face și zece. Iar atunci când aveau să se întoarcă nesfârșitele nopți albe ale iernii, cele în care întunericul se lăsa, înfometat, asupra zilei și o înghițea precum înghițea Baba Yaga copiii neatenți, cine știe ce izbânzi le așteptau?

– Cât a trecut? se întreba Elena la a șasea aterizare, în timp ce molfăia un biscuit rece pe care i-l adusese Nina dinăuntru. De când am început pe frontul sudic?

Nina s-a gândit puțin. Nopțile se confundau, zilele – și mai mult.

– Trei luni.

Elena a căscat cu o gură de crocodil.

– Pare mai mult.

Acele prime săptămâni le percepuseră de parcă cineva le-ar fi azvârlit în adâncul Marelui Bătrân, cu pietre legate de picioare. La începutul serii decolau prima oară atât de aproape de frontul fascist, încât Nina se întreba dacă nu cumva aerodromul avea să pice în mâinile nemților până să se întoarcă ele. În timp ce bombardau coloanele de tacuri germane care înaintau pe drumuri, piloții zburau peste câmpurile de grâne care trebuiau culese. Vedeau, de-a lungul ogoarelor, în loc de seceri, flăcări ridicându-se din lanuri, căci spicele de grâu erau incendiate ca să nu rămână la dispoziția soldaților germani. Nori negri se suiau la cer, așa că avioanele U-2 ale regimentului aterizau cu aripile înnegrite de fum, iar piloții cu – ochii roșii, doar ca să afle că nemții mai capturaseră încă un sat, încă un râu, încă un oraș. Toate cădeau, rând pe rând, sub stăpânirea svasticii. Apoi se auzea vocea mohorâtă a tovarășei maior Berșanskaia, care citea cu glas tare Ordinul nr. 227, venit direct de la Moscova:

– Este timpul să încetăm retragerea. Nici un pas înapoi.

Nici un pas înapoi? Nina era copleșită de extenuarea care o apăsa precum o greutate legată de spate. *Ia încearcă tu, tovarășe Stalin! Să vezi cât chef mai ai să înaintezi prin câmpurile de grâne în flăcări*. Sau printre reflectoarele străpungătoare din jurul armamentului antiaerian, care îți dădeau senzația că erai țintuit și expus ca un fluture în insectar. Prima dată când fuseseră prinse în lumina proiectorului, *Rusalka* făcuse o manevră bruscă în lateral și, preț de un moment ametitor în care cădeau și pierdeau viteză, Nina nu-și mai dăduse seama încotro era orizontul, știa doar că nu mai vedea nimic și

că proiectilele explodau de jur împrejurul lor. În clipa în care i s-a reglat busola internă, începuse să țipe: „Invers, Elena, suntem cu susul în jos, INVERS!“ – iar Elena, pe nevăzute, a răsucit avionul cu partea corectă în sus, moment în care deja scăpaseră de reflectoare și se îndreptau spre bază. La aterizare, Nina nu fusese în stare să coboare din carlingă. Pur și simplu o lăsaseră picioarele. A rămas pe loc până ce a fost capabilă să meargă, fără să știe ce altceva putea face. Apoi a căzut din carlingă asemenea unui sac de cartofi, s-a clătinat – firește, a vomitat lângă pistă –, după care s-a dus să dea raportul.

Să înfrunți tu un baraj de tunuri antiaeriene, tovarășe Stalin! se gândise Nina la auzul Ordinului nr. 227, ce spunea, conform vocii care îl citea, că soldații prinși în retragere aveau să fie împușcați. *Și pe urmă mai vorbim dacă putem face un pas înapoi sau nu.*

Se întorceau în fiecare noapte cu gândul la camaradele care nu mai veniseră înapoi, așa cum fusese cazul celor trei care muriseră cu o săptămână în urmă, atunci când avioanele lor se ciocniseră din cauza ceții care amortizase zgomotul, drept pentru care se făcuseră bucăți, căzând în spirală până jos și lăsând petale de flori arzânde să plutească în aer.

Și totuși, și-a spus Nina. *Și totuși…* La fiecare amurg, femeile-piloți și navigatori se adunau laolaltă, cu ochii strălucind, nemaiputând de nerăbdare să se urce în avioane. Cu toatele tânjeau să zboare.

Până când s-a întors *Rusalka* după cea de-a zecea rundă, se iviseră zorii rozalii, iar tovarășa Berșanskaia strigase încetarea activității.

– Înapoi la bază, doamnelor!

Avioanele U-2 se ridicaseră din nou, înșirate unul după altul, semnalizându-le celorlalte și îndreptându-se ca un stol de gâște spre aerodrom.

Annisovskaia era de-acum casa lor: un cătun din Caucaz, în regiunea Groznîi, unde școala fusese transformată într-o cazarmă umplută cu paturi pliante. Sătencele le priviseră circumspect inițial, dar între timp se

obișnuiseră cu femeile-piloți și, atunci când Nina și celelalte fete au trecut pe lângă ea, o *babușka*[45] îndesată a ridicat mâna noduroasă la ele:

– Ați omorât mulți germani, *dușa*? a întrebat-o pe Nina așa cum făcea în fiece noapte, arătându-și gingiile știrbe într-un un rânjet nemilos.

Iar Nina i-a strigat:

– Aproape destui, mamaie!

Au intrat în cantină și au gemut la vederea micului dejun.

– Biscuiți râncezi și sfeclă, a spus Elena cu un suspin, luându-și o farfurie. Într-o zi o să primim altceva de mâncare și, înainte să apucăm să ne îmbuibăm, o să cădem late cu toatele din pricina șocului.

– *Cașa*[46] fierbinte cu ciuperci, a spus Dusea melancolică. De-asta mi-e cel mai dor.

– Borș plin-vârf cu smântână.

– Varză crudă, a spus Nina, făcând ca iepurele, și au râs cu toatele. S-o trezească cineva pe Zoia, iar a adormit cu mutra-n sfeclă.

Nina observase că nimeni nu reușea să adoarmă imediat după ce se întorceau din misiune. Indiferent de cât de obosite erau, ațipind cu mansa în mână la ultima tură, imediat ce se întorceau de la cantină și se băgau în pat – pleoapele de plumb se deschideau ca niște obloane cu resort, iar fetele care abia se târâseră căscând pe aerodrom trăncăneau de mama focului.

– …am pierdut viteză, jur că am atins un tufiș cu aripa înainte să mă redresez…

– …ne-a aruncat curentul aproape pân' la Stalingrad, până să-l îndrepte Irușka…

Nina și-a scos salopeta și s-a aruncat pe pat.

– Bocancii, iepuraș, i-a strigat Elenei, întinzând picioarele. Nu mă pot apleca.

– Sigur, a spus Elena făcând o plecăciune și a apucând bocancul drept al Ninei. *Țarița*[47] mai dorește și altceva?

Nina a dat din degetele de la picioare imediat ce a scăpat de bocanci.

– O găleată de vodcă.

– Imediat, *țarița*! a glumit Elena, așezându-se pe patul vecin și întinzându-și ea picioarele. Cică o să rămânem câteva luni la Annisovskaia. Chiar până de Anul Nou.

– Foarte bine. Am obosit să mă tot plimb de colo colo și să dorm în buncăre.

Nina și-a împăturit eșarfa de zbor brodată cu steluțe și a așezat-o la capătul patului. Era aceeași eșarfă pe care o broda Elena în seara primului lor zbor. Acum pilotul Ninei lucra la alta și își pregătea ața și acele. Pe patul următor, o brunetă din Stalingrad își cârpea ciorapii. O alta își curăța bocancii de noroi. La capătul școlii, patru piloți stăteau la coadă la singura chiuvetă. Cineva fredona ușor. Altcineva plângea, aproape înăbușit.

– Iarăși încep, a spus Elena privindu-și cu melancolie picioarele lungi și subțiri, încălțate cu șosete de lână, care-i tremurau de parcă o trecea curentul electric, și genunchii care îi tremurau așijderea. Aș vrea să știu de ce fac asta.

Nina a ridicat din umeri. După o noapte de bombardamente, toată lumea reacționa în fel și chip. Elena tremura cu orele. Dusea amuțea cu totul, ghemuită pe o parte și privind fix la un perete. O parte dintre fete stăteau la povești până când adormeau în mijlocul unei propoziții. Altele plângeau, altele se fâțâiau, altele tresăreau la cel mai mic zgomot – noapte de noapte, mereu diferit.

– Ești de oțel, Ninocika! a spus Elena încordându-și picioarele. Tu nu ai efecte secundare.

– Ba am, a răspuns ea bătându-se peste frunte. Mereu mă doare capul în spatele ochiului stâng.

– Dar nu te prost dispui, nu plângi și nu te răstești.

– Pentru că nu mi-e frică.

O fată care-și lustruia bocancii i-a aruncat o privire curioasă.

– Niciodată?

Nina a clătinat din cap, indiferentă.

– Mă tem doar de înec. Vezi vreun lac prin preajmă?

– Ești nebună, i-a spus cu admirație Elena. O siberiană mică și dementă.

– Probabil, a încuviințat Nina cufundându-se în pernă. În familia Markov toți sunt nebuni, e în sânge. Dar de-asta sunt bună la ceea ce fac, așa că nu mă deranjează că-s nebună.

Indiferent de faptul că tremuratul, durerea de cap sau fâțâitul erau o reacție postbombardament, toată lumea scăpa de ele până dimineață. Întotdeauna se întâmpla la fel, își spunea Nina, în timp ce își masa fruntea până ce o lăsa durerea. Treptat, cele care tremurau se opreau din tremurat și cele care vorbeau se opreau din vorbit, până când nu se mai auzea nimic și toată lumea dormea. Trei ore întregi, până ce se ducea extenuarea și începeau cu toatele să se foiască în pat, pentru că cealaltă constantă pe care o observase Nina era că toată lumea dormea prost. Chiar și ea. *Faptul că sunt puțin nebună și aproape neînfricată nu mă ajută să dorm.*

În toiul acelui somn dulce și adânc, când întreaga încăpere părea plină de cadavre, Nina a coborât din pat și s-a îndreptat spre ușă, trăgându-și bocancii în picioare. S-a dus agale spre hambarul de la marginea satului și s-a strecurat înăuntru, unde s-a pus pe așteptat. Razele aprinse ale soarelui treceau ca niște degete prin crăpăturile dintre stinghii, asemenea unor reflectoare mititele care încercau să găsească niște avioane mititele. Nina privea praful care dansa în lumină, pe de-o parte hipnotizată, pe de alta – adormită. Firele de praf dansau ca niște avioane Yak-1.

Ușa hambarului s-a deschis și s-a închis. S-a auzit zgomotul unei stinghii care bloca ușa, înainte să simtă brațele Elenei cuprinzând-o din spate și, într-o clipită, Nina s-a trezit de tot.

– Salut, iepuraș! a spus ea punându-și capul pe umărul Elenei. Ai zburat frumos în seara asta.

– Nu-mi place să mă prindă luminile de căutare, a răspuns Elena, străbătută de un fior și lipindu-și obrazul de părul Ninei. Momentul ăla în

care nu știu unde e cerul și unde e pământul…

– Nu trebuie decât să asculți ce-ți spune navigatorul tău devotat, a asigurat-o Nina ducându-și mâinile albe ale Elenei la buze. Întotdeauna găsesc cerul.

– E păcat de tine, Ninocika. Cu nervi de oțel ca ai tăi, ar trebui să-ți pilotezi propriul avion.

– Păi și cine mai are grijă de *tine*, prințesă moscovită?

– Nu mai sunt chiar așa de prințesă.

– Atunci ia zi: „Nu-mi plac reflectoarele alea de căcat", a provocat-o Nina, care parcă *o auzea* pe Elena roșind. Zi, Elena Vasilovna!

– Îmi displac foarte mult reflectoarele, a strâmbat Elena din nas, și amândouă au izbucnit în râs pe înfundate.

Au rămas nemișcate o clipă, apoi Nina și-a lipit din nou capul de umărul Elenei și a cuprins-o pe aceasta cu brațele de mijloc. Nina avea aceeași senzație de imponderabilitate ca atunci când se oprea motorul avionului și zburau, liber și pe tăcute, în aerul pur, nemișcat.

– Încă tremuri, a spus ea trecându-și degetele peste mâinile tremurânde ale Elenei.

– O să treacă într-o oră. Ca de obicei.

– Pot să te ajut să treacă mai repede.

Nina s-a întors și i-a tras capul în jos ca s-o sărute, apoi a împins-o spre peretele din umbră, unde își aruncase deja jacheta. Erau zile când erau prea obosite ca să facă altceva decât să se sărute amețite, dar în dimineața asta mâinile nu le stăteau locului și Nina o ajuta pe Elena să își descheie nasturii, fiindcă ei nu-i tremurau mâinile. Razele de soare care se strecurau în hambar pictau pielea de fildeș a Elenei, piele care s-a îmbujorat ca obrajii rușinați atunci când și-a trecut Nina mâinile peste ea. Elena și-a dat capul pe spate în timp ce buzele Ninei se plimbau prin interiorul coatelor, în spatele urechilor, deasupra șoldurilor, sub genunchi și spre coapse, în toate locurile sensibile care o răvășeau. Nina simțea cum se zguduia pilotul ei, care mușca

tăcută din propria mână ca să nu facă zgomot. Ultimul tremur a străbătut-o pe Elena, ca apoi să rămână împăcată și neclintită.

– Așa, a spus Nina încet și Elena s-a ridicat în șezut și a luat-o în brațele ei puternice.

– Haide încoace…

Elena săruta la fel de feroce cum pilota, dar la început fusese timidă. Sub aripa *Rusalkăi*, în prima noapte, se înroșise atât de tare că aproape lucea în beznă.

– Nu știam că fetele…, a început ea, după care s-a oprit. Tu?

Nina a ridicat din umeri.

– Am auzit zvonuri.

Majoritatea erau despre bărbați care se foloseau unii pe alții dacă nu aveau femei în preajmă, știa ea de unii acolo unde crescuse. La Marele Bătrân nu prea erau femei tinere și frumoase, cel puțin nu într-un sat atât de mic. Bărbații se descurcau, așa că, dacă privea lucrurile din alte unghiuri, părea rezonabil să presupună că și femeile făceau la fel.

Nu că ar fi vorbit cineva vreodată de asta, bărbat *sau* femeie. Nina știa că pentru bărbați, dacă erau prinși, însemna închisoarea. Ei bine, pentru femei nu era sigură, dar nu le aștepta nimic bun. Poate că azilul. Cu siguranță că te zburau din Regimentul 588.

– Ai mai…? a întrebat-o Elena, cu fața arzându-i ca fierul încins pe umărul Ninei, la fel ca atunci când întrebase asta pentru prima oară. Adică înaintea mea. Ai mai…?

– Normal, a spus Nina. Cu câțiva bărbați de la clubul aviatic.

– Eu n-am vrut niciodată. Acum cred că știu de ce, a suspinat ea. Bărbații mă voiau, dar nu și eu pe ei. Și la tine a fost la fel?

– Nu, mie-mi plac bărbații, a mărturisit, aducându-și aminte de Vladimir Ilici din Irkuțk, care era un dobitoc, dar care în pat îi dădea fiori. Mi-au plăcut unul-doi destul de mult.

– Mai mult ca mine? a întrebat Elena neliniștită.

– Nu, a răspuns Nina, sărutând-o cu zgomot. Pentru că nici unul nu zbura mai bine decât tine.

– Numai la asta te gândești, Ninocika? a râs Elena, încă roșie la față. Nici nu te obosești să te uiți la un om până nu vezi dacă știe să zboare sau nu?

– Până nu văd că știe să zboare și că e curajos.

Nina a tăcut și a căzut pe gânduri. Mai era oare ceva, o calitate oarecare pe care o putea avea vreo ființă umană, o însușire care să merite să îți pierzi mințile și să te îndrăgostești? Curajul. Capacitatea de a pilota. Astea erau lucrurile care o făceau să-i tremure genunchii, astea erau lucrurile care o atrăseseră ori de câte ori încerca să agațe pe cineva. Până atunci nu fuseseră decât bărbați, pentru că la clubul aviatic nu erau decât bărbați. Nu existase nici o femeie-pilot cu vervă, talent și tupeu pe măsura Ninei, așa că nici nu le dăduse vreo atenție.

Iată de ce, în fond, nu era atât de greu de înțeles motivul din care se îndrăgostise de Elena. Era rafinată, feroce, energică și dârză, cel mai bun pilot din regiment. Cu asemenea calități, Nina și-ar fi pierdut capul după Elena orice ar fi fost, femeie, bărbat sau plantă. Pentru Nina atât de simplu stăteau lucrurile și nu merita un gând în plus, dar Elena și acum tindea să fie îngrijorată: care era *motivul* pentru care fuseseră atrase una de cealaltă.

– Nu e firesc. Nu poate fi, cugeta uneori, citând din cine știe ce discurs sau carte pe care Nina n-o citise. „Femeile, ca cetățeni cu drepturi depline ai celei mai libere țări din lume, au primit de la natură darul de a fi mame. Să aibă grijă de acest dar pentru a aduce pe lume eroi sovietici!“ Așteptările sunt ca noi să ne măritățm, să fim mame și muncitoare și, mai presus de toate, să naștem copii. Așa că ceea ce facem noi nu e în regulă. Poate că războiul ne dă peste cap?

– Poate, căscase Nina. Cui îi pasă?

Era război: ziua devenise noapte, viața – moarte, durerea – bucurie. Cui îi mai păsa de orice în afară de momentul prezent?

Când fuseseră pe frontul sudic, se întâlneau în fundul atelierului în care își țineau mecanicii ustensilele de rezervă, și era destul de cald cât să lenevească pe urmă în pielea goală. Aici, în Annisovskaia, era destul de frig cât să scoată aburi în hambar și își puneau repede pantalonii și jachetele pe ele.

– N-o să ne mai putem întâlni prea mult afară, a spus Elena, suspinând și strâmbându-se pe când își trăgea cămașa peste umeri. Zgârii mai rău ca iepurii! Ar trebui să-ți zic „mâță“ mai degrabă.

– Ceva mai periculos decât o pisică, a răspuns Nina. O să găsesc un loc mai cald în care să ne întâlnim.

Era mai simplu să se întâlnească pe furiș decât se așteptaseră. Toate fetele erau prea obosite după rundele de noapte ca să le pese dacă se strecura afară vreuna dintre ele. Nu ridica nimeni din sprâncene dacă Nina și Elena se țineau de mână în drum spre aerodrom sau dacă Elena îi broda Ninei eșarfe, ori dacă Nina adormea cu capul în poala Elenei. În tot regimentul, fetele se pupau și se luau în brațe atunci când nu erau de serviciu, își dădeau cadouri și porecle. Timpul rămas era unul prea scurt ca să nu le arăți surorilor-de-arme cât de mult țineai la ele. Nina văzuse și alte fete strecurându-se discret afară, cine știe pe unde – poate că aveau întâlniri secrete cu altele sau cu bărbații din regimentele vecine.

Totuși, ele două aveau mare grijă.

– Ieși tu prima, i-a zis Nina Elenei. Aștept trei minute și vin și eu.

– Cață, a tachinat-o Elena. Ești ca o mamă de rea.

– Mai rea. Pentru că maică-ta ți-a zis să-ți găsești un băiat bun și să te căsătorești, nu să te duci la război și să te faci pilot, iar tu n-ai ascultat-o. Dar eu sunt navigatorul tău, tovarășă locotenent Vețina, și, spre deosebire de maică-ta, pe mine trebuie să mă asculți.

Elena a imitat un salut milităresc. Avea cârlionți scurți și dezordonați și obrajii roz ca orhideele care scoteau capul și înfloreau pe malul Marelui Bătrân în perioada în care se topea zăpada. Ninei i-a stat inima în loc privind-o. *Vreau să te țin în brațe. M-aș lupta cu lumea întreagă pentru tine,*

Elena Vasilovna, și-a spus Nina în gând. Dorința asta cutremurătoare de a proteja era cu totul nouă pentru ea. Nina nu mai simțise în viața ei așa ceva și aproape că îi era frică.

Poate că acum avea două lucruri de care să se teamă.

Elena i-a trimis un pupic în zbor și s-a furișat afară din hambar. Nina a mai stat trei minute și a pornit agale după ea. Când s-a strecurat în cazarmă, a auzit respirația Elenei care deja dormea dusă și care se cufunda din ce în ce mai adânc în somn. De-acum putea să doarmă ca un prunc, poate chiar patru ore. Nina o ajungea rapid din urmă, ațipind precum un bolovan care se rostogolea de pe stâncă.

– Scularea, iepurașilor! Hitleriștii nu se bombardează singuri! Sus, sus, sus! a răsunat vocea obscen de veselă a tovarășei maior Berșanskaia.

– S-o fut pe mă-ta, a mormăit Nina. O fut pe mă-ta până ce nu mai știe de ea! a înjurat mai departe, încercând să-și desfacă pleoapele care parcă se lipiseră cu ciment. O fut pe mă-ta până ce nu mai știe de ea, în timp ce eu *fluier*, a continuat Nina pe când Berșanskaia deja trecuse la următoarea clădire și trezea un alt lot de piloți. Într-una din zilele astea îi iau beregata pentru cât de bucuroasă e, tâmpita, și o să zic că a meritat atunci când mă vor pune la zid și mă vor împușca, a anunțat Nina, trăgându-și pătura până la gât.

– Nu vreau să te împuște nimeni, Ninocika! a spus Elena, care se trezise și își trăgea salopeta pe ea în timp ce căscatul și foșnitul cuprinseseră întreaga cazarmă, laolaltă cu sunetul pieptenilor prin părul încâlcit. Nu vreau să îmblânzesc alt navigator, mai ales că tu știi exact cum îmi place ceaiul.

– Rece ca gheața și cu gust de ulei de motor?

– Exact, a zis Elena și a tras pătura de pe ea, iar Nina a țipat și a sărit din pat. Sus, sus, sus!

– Îți iau și ție beregata, Elenușka, a avertizat-o Nina, trăgându-și cămașa peste cap și înfășurându-și șiretul briceagului pe încheietura mâinii.

Ca mulți alți piloți, Elena avea un pistol în carlinga ei, dar Nina nu se urca niciodată în avion fără cuțit.

Încă o masă monotonă, în timp ce soarele se apleca cu fața spre pământ. În drum spre instructaj, Nina a văzut camioanele în care se încărcau armamentul și canistrele de combustibil. Camioanele aveau să plece spre aerodromul auxiliar, mai aproape de front, sub aripile ocrotitoare ale avioanelor U-2. Doamnele Regimentului 588 s-au îngrămădit să asculte noile informații pe care le dădea tovarășa maior Berșanskaia. Ținta din seara aceea era un pod folosit de nemți pentru transportul proviziilor și al răniților. S-au împărțit hărțile, iar degetele Ninei au cercetat terenul desenat.

– Tovarășă maior! a strigat una dintre fete atunci când s-a terminat instructajul. Aseară, la a patra tură, am rămas un pic pe loc, încât practic am atins iarba până când a pornit motorul. Eram destul de aproape de sol cât să aud strigătele nemților care se adăposteau.

– Și ce strigau?

Pentru Berșanskaia nimic nu era lipsit de importanță. Avea cei mai ageri ochi din câți văzuse Nina. Comandanta lor robustă, care nu tolera prostiile, nu avea în priviri sclipirea eroică a Marinei Raskova, dar Nina era destul de sigură că și pentru Berșanskaia și-ar fi dat un picior, chiar dacă îi venea să-i ia gâtul în fiecare zi când o trezea, bucuroasă.

– Ce strigau, tovarășă locotenent?

– *Nachthexen*, a citat fata, i-am auzit înainte ca zgomotul motorului să le acopere vocile.

Berșanskaia a pronunțat încet cuvântul. Nina, la fel. *Nachthexen*. Una dintre fete, care fusese profesoară de limbi străine înainte de război, a deschis gura ca să vorbească.

– „Vrăjitoarele nopții“, a tradus ea.

Pentru o clipă, nimeni nu a zis nimic. *Vrăjitoarele nopții*. Fără să știe de ce, Nina s-a gândit la tatăl ei, beat și furios, pe malul înghețat al Marelui Bătrân.

„Ce-i aia o rusalcă, tată?“ îl întrebase fetița care nici nu visase vreodată să ajungă într-o zi să zboare cu un avion ce purta același nume.

„O vrăjitoare a lacului“, îi răspunsese tatăl ei.

Iar mai târziu, pe străzile din Irkuțk:

„Mă pricep să găsesc lupoaice, fato! Crezi că nu-mi pot găsi fiica, vrăjitoarea lacului?“

„Vrăjitoarea cerului, acum“, îi răspunsese Nina.

Sau poate că nu. Nu tocmai o vrăjitoare a cerului și nici măcar un spirit al lacului. Altceva. Ceva nou. Nina s-a uitat în jur, la doamnele Regimentului 588, la toate cele care făcuseră ceva ce nu mai văzuse lumea întreagă, și le-a văzut zâmbetele largi și mulțumite. *Vrăjitoarele nopții.*

– Ei bine, a spus în sfârșit una dintre navigatoare, îmi place!

Au izbucnit în râs, iar tovarășa maior Berșanskaia a bătut din palme.

– Pe teren, doamnelor!

Un șir de avioane U-2 a decolat pe cerul nopții spre noul aerodrom, care era doar ceva mai acătării decât o pârlită de tarla cultivată cu napi. Fetele au sărit din carlingi și au făcut loc armurierilor și mecanicilor. Erau cu toatele nerăbdătoare și priveau cerul. Uitaseră de extenuare, de foame, de tremurat și de coșmaruri. Luna se ridica pe bolta cerească, un pic mai dolofană decât cu o noapte în urmă. Nina adulmeca vântul amețitor, cu aromă alpină, încingându-și sângele în vene precum un râu de benzină. Elena s-a încordat, gata să fugă, cu ochii la *Rusalka*.

Berșanskaia a dat din mână ca să le atragă atenția.

„Doamnelor, la avioane!“ spunea de obicei.

Dar în seara asta a spus:

– *Nachthexen*, la avioane!

Cu toatele au țâșnit cât au putut de repede, gonind spre avioane, iar râsul lor a străbătut în valuri tot regimentul. Elena era în frunte și Nina se chinuia s-o ajungă din mijlocul mulțimii. Trecuseră douăzeci și patru de ore ca una singură și iată-le, înapoi pe banda rulantă. Undeva în față, Elena a strigat:

– Sunteți prea lente, iepurașelor! Tot *Rusalka* e prima!

Câteva clipe mai târziu, Nina a ajuns lângă aripa avionului și s-a aruncat în carlinga ei.

Și, una câte una, Vrăjitoarele Nopții s-au ridicat de la sol.

În original, „*motherland*“ și „*fatherland*“ înseamnă patrie, genul substantivului folosindu-se în funcție de felul în care este personificat de către fiecare cultură în parte.
Bunicuță – în limba rusă în original
Mâncare asemănătoare cu pilaful, preparată din arpacaș sau din mei, cu multă grăsime
Împărătească – în limba rusă în original

Capitolul 22 *Jordan*

Mai 1950
Boston

– Doamne, Jor! a râs Garrett, dându-se jos din carlinga biplanului micuț. Mai aveai un pic și săreai din avion.

– Nu-mi vine să cred că te-ai pregătit pentru război într-un asemenea avion! E din cârpă și placaj, a spus Jordan trecându-și un picior peste marginea carlingii ei. Mă întreb dacă o să-mi iasă cadrele, din cauza ochelarilor de zbor și a vântului…

– Nu te-am văzut de mult să faci atâtea poze, a spus Garrett ridicând-o de pe aripă ca s-o dea jos.

– Am avut treabă. Și nu-i ca și cum o să fac carieră din asta.

Pe vremuri o amăra un asemenea gând, dar Jordan și-a zis că toate visurile dureau atunci când păleau în lumina crudă a realității. Ce sens avea să ia aparatul peste tot cu ea, să urmeze cursuri și să petreacă ore și ore cu fotoeseuri pe care nu le cumpăra nimeni? Avea un magazin de care trebuia să se ocupe și o soră de care să aibă grijă. Și un plan de nuntă.

– Mama vrea să vorbească cu tine despre florile pentru biserică, a spus Garrett de parcă-i citea gândurile, în timp ce punea piedicile roților. Se întreba dacă îți plac orhideele.

– Ăăă…

Jordan nu avea nici o părere despre orhidee, dar, ca viitoare mireasă, trebuia să își facă una. De Crăciun, Garrett înlocuise inelul de absolvire cu mult așteptatul diamant, o piatră în formă de pară, incrustat pe inelul de aur, frumos și delicat. Din fericire, ideea nunții – în toamna de după absolvirea lui Garrett – părea departe, numai că inelul fusese prima pietricică într-o

mare alunecare de teren, pe măsură ce planurile deveneau, cu o viteză alarmantă, fapte: ceremonia în septembrie, luna de miere la New York, Ruth într-o rochie de voal roz, împărțind flori. Sora cea mică a lui Jordan era în al nouălea cer. Toată lumea era în al nouălea cer.

Jordan a respins gândul la orhidee și ornamente. A dus Leica la ochi, ca să-i facă o poză lui Garrett lângă avion.

– E timpul să ne întoarcem. Trebuie să deschid magazinul la unu.

Micul aerodrom se afla în nord-estul Bostonului. Era o afacere fără succes care, după părerea lui Garrett, rezista fiindcă închiria avioane din mica sa colecție de biplane demodate pentru instrucție, pentru stropit recoltele și pentru distracții. Jordan s-a întors la mașină și, în timp ce Garrett punea în ordine diverse chestii cu mecanicul, a încercat să-și umfle părul în oglinda retrovizoare. În iunie trecut, atunci când împlinise douăzeci și unu de ani, hotărâse că era timpul să renunțe la coada de cal tipică școlărițelor în favoarea unei tunsori de adult, dar acum nu mai era atât de sigură că reușise coafeza să îi facă o freză care s-o avantajeze.

– Mai tăiem din lungime, se bucura femeia, și întoarcem părul la spate. O să arăți ca Rita Hayworth în filmul *Iubirile lui Carmen*. L-ai văzut, drăguță?

Doar că efectul Rita Hayworth necesita multe agrafe și bigudiuri și oricât răsucea și trăgea Jordan de păr dimineața, o briză mai curajoasă făcea ca toată claia de păr blond-închis să se pleoștească precum o cârpă.

Taie-l de tot și pune-ți o beretă ca Gerda Taro, îi șoptea vocea, de mult înăbușită, a lui J. Bryde, acea parte din Jordan care încă visa cu ochii deschiși, ca o fraieră, să dea bigudiurile și crinolinele pe un trenci din piele și să se ducă la New York cu Leica pe umăr. Dar Jordan a alungat gândul în fundătura din care ieșise și s-a întors spre Garrett, care venea sprinten spre ea.

– Când mai venim? Mi-a plăcut!

– Când vrei tu, s-a învoit el, sărind peste portieră și așezându-se pe locul șoferului. Lucrez aici o dată la două sâmbete și domnul Hatterson,

proprietarul, e la ananghie cu banii. Muncesc câteva zile pe lună, distrez oamenii în weekend dându-i peste cap și Pat mă plătește în ore de zbor, a lămurit-o el, aruncându-i iute o privire. Nu te sperie faptul că zbor? Mama zice că îi dă fiori, acum că am permis. Tot spune că, zburând, mi-am rupt deja un picior, și că un bărbat care se va căsători curând trebuie să se gândească la familie.

– Poți să zbori cât vrei după ce ne căsătorim, a declarat Jordan, folosind cuvântul pe care de obicei reușea să-l evite. Nu mă deranjează deloc.

Garrett s-a aplecat și a sărutat-o mult și bine.

– Ce mai fată ești, știi asta?

– Știu, da, a spus Jordan, aplecându-se apoi în față ca să-i poată murmura la ureche. Mai ai pătura în portbagaj?

I-a simțit zâmbetul pe obraz.

– O, da!

– Găsim și noi un loc în care o fată și un băiat să-și piardă capul?

– O, da!

Curând după înlocuirea inelului de absolvire cu vărul lui de jumătate de carat, Jordan hotărâse că sosise timpul să mai facă o schimbare. *Pe vremuri voiai să bați lumea, cu un șir de amanți europeni după tine. Ai putea, cel puțin, să depășești momentul cu pupatul pe bancheta din spate a unui Chevrolet coupé*, și-a zis.

Acum că porniseră cu scârțâit de roți și ridicaseră praful în urma lor, nu spre Boston, ci dincolo de aerodrom, pe un drum mai mic care nu ducea nicăieri, chicoteau de mama focului. Garrett a scos pătura din portbagaj și a făcut o plecăciune spre copaci.

– După dumneavoastră, domnișoară!

– Ai…? a început să zică Jordan, încercând pe cât posibil să fie o femeie modernă, dar nereușind să depășească eufemismele atunci când venea vorba de ceea ce colegele ei de la școală numeau „chestiile alea“. Știi tu.

Garrett s-a bătut peste portofel.

– Am fost cercetaș, ai uitat? „Fii mereu pregătit!“

– Sper că asta nu era în manualul cercetașilor.

– Dacă ar fi fost, aș fi fost mult mai atent la instructor…

Au găsit un pâlc de copaci și tufișuri, departe de ochii lumii, au întins pătura și s-au prăvălit pe ea. Prima oară când făcuseră asta, cu patru luni în urmă, în apartamentul unui prieten al lui Garrett, Jordan se întrebase o grămadă cum ajungea cineva de la pupat îmbrăcat – la pupat dezbrăcat. Având în vedere toate închizătorile pe care Noul Aspect i le cerea unei femei care voia să fie la modă, nu părea să existe nici un mod grațios prin care puteai scoate toate hainele de pe tine.

– Ia cartea soră-mii, *Forever Amber*, o sfătuise prietena ei, Ginny, care îi dăduse un volum îndoit la colțuri. I-am șutit-o de sub saltea. Zece relatări despre cum se dezbracă femeile în fața bărbaților, în conformitate cu spusele procurorului general al statului Massachusetts.

– Cred că procurorul ăsta a citit cu foarte mare atenție, remarcase Jordan, având în vedere că zicea că această carte i s-a părut obscenă.

– A mai scris și că există șaptezeci de referințe la actul sexual. Eu am găsit numai șaizeci și două, dar am citit în grabă, să nu se prindă soră-mea.

Până la urmă, *Forever Amber* nu fusese prea utilă. Nu dezbrăcatul era problema. Se părea că nu era nimic artistic la mijloc, atât timp cât hainele ajungeau pe jos cât mai repede cu putință. Fusese extrem de penibil, dar chiar dacă nu căzuseră pe spate de fericire, râseseră mult, destul cât să depășească momentele incomode și să se relaxeze. Și nu duruse îngrozitor de tare, cum spuneau fetele că pățiseră. Poate că atunci când vine vorba de sex, nu ar trebui să ne bazăm nici pe sfaturile din cărți, nici pe cele ale prietenelor, se gândea Jordan acum, foindu-se să scape de o crenguță care-i intra în spate prin pătură, în timp ce Garrett își scotea cămașa. Prietenele, în cazul în care știu mai multe decât tine, spun lucruri bulversante: „Bărbaților le place mai mult decât nouă“ sau „E minunat atunci când ești îndrăgostit!“,

iar în cărți fie că nu scria nimic de genul ăsta – eroul și eroina dispăreau în elipse atotcuprinzătoare, fie că se promitea, în cuvinte vagi, extazul automat.

Totuși, probabil că era a șaptea sau a opta oară, iar ea și Garrett o scoseseră cu bine la capăt. Se rostogoleau în mod plăcut pe pătură, iar soarele arunca pete pe părul lui Garrett pe când își cobora capul ca să o sărute pe claviculă, apoi se încolăceau, icneau și transpirau, înainte să se desprindă, zâmbitori.

Jordan s-a ridicat în șezut și s-a întins spre bluză.

– Garrett, a spus, râzând și uitându-se peste umăr. Nu adormi!

– Nu adorm, a răspuns el cu ochii închiși, întins pe pătură.

– Ba da, l-a contrazis ea, sărutându-l pe ureche. Îmbracă-te! Trebuie să deschid magazinul.

El s-a ridicat căscând.

– Cum zici tu, doamnă Byrne!

– Nu mai zice asta până în septembrie, că aduce ghinion.

Jordan și-a îndreptat diamantul pe deget și i-a privit scânteierea prin soarele filtrat de arbori. Părea delicat, dar era greu ca piatra. Cine ar fi crezut că un inel de jumătate de carat putea cântări atât de mult?

CLOPOȚELUL DIN DREPTUL ușii s-a auzit la nici zece minute după ce Jordan a întors semnul „Deschis“, și a adus înăuntru o femeie care părea îngrijorată și își tampona fruntea.

– Bun venit la Anticariatul McBride, doamnă! Pot să vă ofer ceva răcoritor?

A turnat apă rece într-un pocal de Murano cu picior și a pus niște napolitane cu lămâie pe o tavă edwardiană. Iarna, ofereau napolitane cu mentă și ceai fierbinte în cești înflorate de Minton. „Clienților le place să fie întâmpinați cu căldură“, spusese Anneliese odată.

Fusese unul dintre lucrurile tacite care prinseseră la magazin pentru că aveau efect, sau cel puțin Jordan bănuia că aveau efect, având în vedere cât stoc cumpărase tatăl ei de-atunci încolo. „Nu există nici un motiv pentru

care să nu fiți cel mai prosper anticariat din Boston", spunea de multe ori mama vitregă.

– Ne descurcăm bine oricum, subliniase tatăl lui Jordan, dar Anneliese continua să facă sugestii fără mare tam-tam și nici Jordan, nici tatăl el nu puteau nega că avea un instinct pentru diverse detalii care puteau aduce profit. Nu stătea niciodată în spatele tejghelei – tatăl lui Jordan era mândru că soția lui nu trebuia să muncească –, dar ajuta în felul ei.

Primul client a plecat cu o tavă lăcuită și cu un ceas de masă georgian, iar clopoțelul a sunat din nou, aproape înainte să se închidă ușa. Expresia primitoare a lui Jordan s-a transformat în zâmbet, fiindcă Ruth a intrat în goană, cu cozile blonde săltându-i pe spatele puloverului de școală.

– Bună, greieraș!

Ruth a sărit s-o ia în brațe pe Jordan. Avea opt ani și nu-i mai tăcea gura, departe de mutulică cea cu ochii mari de la vârsta de patru ani. *Sora mea*, și-a spus Jordan, strângând-o în brațe cu dragoste. Era adevărat: Ruth Weber devenise Ruth McBride.

– Pot să mă uit?

Magazinul era cufărul cu comori al lui Ruth, locul ei preferat din întreaga lume.

– *Îmi dai voie* să mă uit! a corectat-o Anneliese. Și da, ai voie.

Jordan și-a întâmpinat mama vitregă cu un zâmbet. Surâsurile pe care le schimbaseră fuseseră penibile o vreme. Ziua Recunoștinței, prima după cea sinistră, nu fusese cea mai detensionată seară, fiindcă toată lumea știa exact ce gândeau ceilalți în timp ce mâncau curcan, dar slavă Domnului că trecuse totul. Jordan a îmbrățișat-o pe Anneliese și i-a inhalat parfumul dulce de liliac.

– Cum de arăți mereu așa de relaxată și de adunată? a vrut să știe ea, uitându-se la mănușile impecabile și la costumul crem, scrobit, care arăta de parcă ieșise din paginile revistei *Vogue* și nu din mașina de cusut Singer a lui Anneliese. Eu sunt șifonată ca o cârpă de praf.

– Fetelor tinere le stă bine puțin neglijente. O doamnă ca mine, respectabilă și între două vârste, trebuie să fie îngrijită și prezentabilă, a spus Anneliese scoțându-și din poșetă o mostră de țesătură. Uite-te la bumbacul ăsta galben. E superb. Mă gândeam să-ți fac o rochie de vară.

– Ți se potrivește mai mult ție, eu parcă-s cașcaval în galben.

– Nu-i adevărat. Când m-am înșelat eu în privința hainelor? a zâmbit Anneliese.

Cu trei ani și jumătate în urmă primise scuzele unei Jordan roșii la față, în timp ce afișa, la rândul ei, o mutră înlăcrimată. Plânseseră puțin una pe umărul celeilalte, după care nu mai vorbiseră niciodată despre asta. În prezent, ori de câte ori se gândea la Ziua Recunoștinței, Jordan tresărea sincer din cauza prostiei de care dăduse dovadă și se întreba: *Unde mi-o fi fost capul?*

– Ce vânt te-aduce? a continuat Jordan. Nu vii niciodată la magazin în timpul programului.

– Dan voia un catalog de licitații pentru călătoria de mâine. A găsit un set de scaune Hope…

– Poate că va fi ultima licitație la care participă deocamdată.

Tatăl lui Jordan părea să tot dispară o dată la două săptămâni la New York sau în Connecticut, îmbrăcat cu unul dintre costumele apretate din țesătură în spic pe care i le alegea Anneliese. Nu mai lucra prea mult la magazin sau în camera din spate, în care se făceau restaurările. Jordan se ocupa de vânzări în mare parte din timp, iar în camera din spate…

– Domnul Kolb lucrează astăzi?

Anneliese a băgat catalogul de licitații în poșetă.

– Aici, *Frau* McBride, s-a auzit un glas, iar ușa camerei s-a deschis și din cameră a apărut un bărbat fragil, cu ciuf grizonant deasupra urechilor, care venea mereu devreme, cu mult înainte să deschidă Jordan. Vă așteptam, a spus domnul Kolb în engleza lui cu accent puternic, pe care Jordan reușise s-

o înțeleagă abia după câteva săptămâni. Masa Hepplewhite are nevoie de email.

S-a lansat apoi într-o sumedenie de detalii tehnice, într-o engleză amestecată cu germană. Venise la magazin cu aproximativ un an în urmă, alt refugiat sosit cu valul din Europa după ce se dăduse Legea Persoanelor Strămutate, îmbrăcat într-un costum răpciugos și ieftin și tresărind ori de câte ori i se adresa un străin.

– Nu veți găsi pe nimeni mai priceput la restaurare, îi spusese Anneliese tatălui lui Jordan atunci când îi propusese să sponsorizeze intrarea lui Kolb în Statele Unite. Cărți vechi, documente vechi, astea sunt specialitatea lui. A avut un magazin în Salzburg pe când eu eram mică. Mă bucur că m-am gândit să-l caut.

– Nu poate vinde, vorbește prost engleză. Și e foarte sperios.

– Nu i-a mers bine în timpul războiului, Dan. În lagăr…

Vocea lui Anneliese se pierduse într-un murmur discret și micul neamț se stabilise de-atunci în camera din spate, cu o bomboană de mentă veșnic la îndemână pentru Ruth și cu un zâmbet timid pentru Jordan.

– În engleză, domnule Kolb, i-a reamintit Anneliese, în timp ce el vorbea în germană fără să-și dea seama. Negustorul despre care îmi povesteai, cel care a decis să se mute la Ames…

– Da, *Frau* McBride. A făcut ultima plată.

– Excelent. A dus și scrisoarea mea la Salzburg?

– Da, *Frau* McBride.

– Pentru o doamnă pe care o cunoșteam acolo, i-a explicat Anneliese lui Jordan. Sper să o pot aduce la Boston, dacă vrea. Eu am avut noroc să ajung aici și să o iau de la capăt. Aș vrea să-i ajut și pe alții ca mine să facă la fel.

Vorbea o engleză perfectă acum, fără urmă de accent german – mai mult, începuse să omită „r“-urile, ca un bostonian get-beget. Părea încântată ori de câte ori cineva presupunea că se născuse și crescuse acolo, drept pentru care nu corecta niciodată acea eroare. Atunci când își luase cetățenia,

renunțase la ultima silabă din numele ei. Acum se prezenta ca fiind Anna McBride.

Tatăl lui Jordan a intrat, cu o mină supărată.

– Newyorkezii ăștia… a murmurat el. Aglomerează traficul și habar n-au să parcheze.

– Cum se face că toți turiștii care nu știu să parcheze sunt, automat, newyorkezi? l-a tachinat Jordan.

– Îi recunosc de la o poștă pe fanii Yankee, a spus el aruncându-și pălăria pe tejghea și arătând spilcuit în costumul pe care-l purta în acea după-amiază, înainte să plece la gară. Anna, i-ai spus lui Jordan de…?

– Știam că asta vrei, a zis Anneliese zâmbind. Ruth, vino în spate cât timp vorbesc cu domnul Kolb.

Sora mai mică a lui Jordan a ignorat-o, fascinată de o broșă din vitrină – o vioară mică de argint, pe care o putea purta la rever o iubitoare de muzică.

– Pot s-o iau? a șoptit.

– Evident că nu, Ruth. E mult prea veche și valoroasă.

– Dar…

– Nu fi lacomă, asta e o trăsătură urâtă de caracter la orice copil.

Anneliese a dus-o pe Ruth în spate, iar Jordan și-a întors privirea spre tatăl ei.

– Ce e, tată?

– Doar planuri de nuntă. Anna voia să te ducă la cumpărături ca să-ți ia rochie.

Jordan și-a aranjat din nou diamantul pe deget. Să cumpere rochie… Ăsta era deja un pas foarte mare. Decisiv. A expirat prelung.

– Mă las cu totul pe mâinile ei. Ba chiar o să facem poze la probă.

– Fă-i și ei o fotografie, dacă tot zici. Știi că se tot ferește de obiectiv.

– Îhî, a făcut Jordan.

Din păcate, cea mai bună fotografie pe care i-o făcuse lui Anneliese rămăsese tot prima, cadrul din bucătărie, cu capul pe jumătate întors și cu

ochii înspăimântător de ageri.

– Voiam să discutăm despre darul de nuntă, a spus tatăl ei scoțând o cutiuță din buzunar, moment în care vârfurile urechilor i s-au înroșit. Ca să îi porți în ziua cea mare… „ceva vechi", știi cum se zice.

– Of, tată…

Jordan a atins cerceii cu vârful degetului: niște aripioare art deco, cu pene de aur și perle mari care atârnau de ele.

– Lalique, 1932. Placați cu aur roz și decorați cu perle de apă dulce, a spus el, foindu-se un pic. Piatra ta zodiacală. O fată bună și deșteaptă ca tine, care și-a ales un bărbat bun și deștept, precum și un viitor bun și promițător… o astfel de fiică merită perle.

Jordan l-a îmbrățișat, cu un nod în gât, și i-a adulmecat parfumul.

– Mulțumesc.

A strâns-o și el în brațe cu putere.

– Cu toate discuțiile astea despre nuntă, flori și rochii, nu am vorbit deloc despre ce e mai important, despre ce se întâmplă după. Adică despre alegerea ta: dacă vrei să te ocupi de casă pentru Garrett sau dacă vrei să rămâi și să lucrezi la magazin.

Să se gândească la ceea ce avea să se întâmple *după* nuntă era aproape imposibil pentru Jordan, era un soi de creastă montană, dincolo de care nu vedea nimic. Știa că tatăl lui Garrett vorbise cu fiul lui să-i ajute pe ei, ca tineri căsătoriți, cu un apartament și apoi cu o casă. Știa că probabil tatăl ei luase parte la acea discuție, cu toate că pe ea nu o întrebase nimeni nimic. Dar cum avea să continue viața ei alături de Garrett după luna de miere era, în multe feluri, un mare semn de întrebare.

– Știu sigur că vreau să muncesc, a spus ea ferm.

– Păi, ia-ți liber după luna de miere. Săptămâna asta am să pun un afiș că angajăm. Un tip plăcut sau o fată drăguță, care să vândă. Domnul Kolb nu știe destulă engleză pentru asta, a spus tatăl lui Jordan ezitând și jucându-se

cu degetul pe reverul costumului. Nu ți se pare nimic ciudat la Kolb, don'șoară?

– Adică?

– Nu știu. De câte ori intru să văd ce lucrează, aruncă priviri furișe. Și, cu engleza lui săracă, nu pot să-i pun decât întrebări foarte simple. Sigur că Anna îmi traduce atunci când nu înțeleg, a spus el, apoi a tăcut și s-a uitat spre ușa camerei din spate, unde dispăruseră Anneliese, Ruth și domnul Kolb. Mă întrebam ce părere ai, pentru că lucrezi cu el mai mult decât o fac eu.

Numai speculații nu avea de gând să facă Jordan despre trecutul cuiva.

– Sunt sigură că totul e din cauza nervilor, tată. Știi tu, războiul.

– Aduce oameni în magazin? Nu mă refer la clienți, te întreb dacă aduce oameni în camera din spate.

– Nu, din câte am observat. De ce? a întrebat Jordan observând, în același timp, că soarele după-amiezii pătrundea pe fereastră în toată splendoarea sa aurie și vie, punându-l pe tatăl ei într-o lumină frumoasă. Nu te mișca!

– Am venit într-o zi și Kolb era în spate cu un alt neamț. Unul mai în vârstă, berlinez, nu vorbea o iotă de engleză. Kolb a tot bolborosit ceva și am înțeles doar că era un expert în cărți rare pe care-l adusese ca să se consulte cu el.

– Mai aduce uneori experți, a spus Jordan verificând filmul din aparat și ducând Leica la ochi. Anna i-a dat permisiunea.

Clic.

– Asta a zis și ea. Mă întrebam, pur și simplu. Trebuie să fii precaut atunci când ai o afacere care atrage șarlatani, a zis el ridicând din umeri. Mă rog, mulțumită lui Kolb am timp liber, chiar dacă uneori el personal îmi dă fiori. Vreau să-i spun să se relaxeze, înainte să facă infarct de la cât se agită.

– Tu ești cel care nu se relaxează niciodată! l-a certat Jordan, luându-și camera de la ochi. Ai promis că îți iei o după-amiază liberă primăvara asta, ca să pescuiești. Nu te-ai dus la pescuit nici măcar o dată.

El a râs.

– Mă duc curând, don'șoară! Promit!

Ușa din spate s-a deschis și s-a ivit capul brunet al lui Anneliese.

– Îi plac cerceii?

– Da, a zis Jordan, zâmbind larg. Tu l-ai ajutat să-i aleagă?

– Absolut deloc, a răspuns Anneliese închizând ușa camerei în care se afla domnul Kolb, împreună cu Ruth care se uita la cartea cu cotorul rupt pe care o repara el. Mă gândeam să mergem sâmbăta viitoare să cumpărăm o rochie de nuntă, ce zici? Oi fi eu în stare să fac o rochie de vară șic, dar cele de nuntă mă depășesc. Am văzut una în vitrină la Priscilla de Boston, talie „prințesă", cu perle naturale…

– Cred că tocmai am hotărât în ce weekend mă duc la lac, a declarat tatăl lui Jordan. Mi-a venit deodată cheful să vânez curcani sălbatici.

– Tu vânează curcani, i-a spus Anneliese zâmbindu-i lui Jordan ca de la o femeie la alta. Noi vânăm, ca doamnele, danteluri de Chantilly și pălării în formă de petală. Eu, una, știu ce vânătoare va fi mai nemiloasă.

O săptămână mai târziu, când a sosit vestea, Jordan stătea într-o cabină de probă luxoasă la Priscilla de Boston, pe strada Boylston. Învăluită în satin de culoare fildeșului, care exploda într-o fustă-clopot imensă, a întors capul ca să simtă perlele Lalique legănându-se, în vreme ce Anneliese îi făcea semn să plece vânzătoarei care propusese volane.

– Fiica mea vitregă nu e genul de mireasă care să poarte volane.

Jordan s-a întors ca să o tachineze pe Anneliese cu o glumă pe seama mamei miresei, gândindu-se la cât se bucura că puteau râde și glumi împreună acum. În acel moment, Jordan a văzut privirea lui Anneliese îndreptându-se spre ușă, pe care tocmai intra un bărbat în costum negru.

– Doamna Daniel McBride? a întrebat el, așteptând ca Anneliese să-i confirme. Domnul de la magazin spunea că vă găsesc aici. E vorba despre soțul dumneavoastră.

Jordan a coborât de pe podiumul croitoresei, simțindu-și picioarele cufundate într-o baie de satin. Privirea îi declanșa mental cadrele pe care ea le memora apoi rapid și sacadat. Bărbatul îmbrăcat în costum părea să se foiască – *clic*. Anneliese încremenise și pălise cu totul, scăpând din mână vălul Chantilly de mireasă – *clic*.

Bărbatul și-a dres glasul.

– Mi-e teamă că a avut loc un accident.

Capitolul 23 *Ian*

Mai 1950
La bordul vasului SS Conte Biancamano

Era prima dată când Ian își lua liber în ultimii ani. Stătea în foaierul cinematografului de pe marele pachebot, fără nici o altă treabă decât să urmărească cu privirea pasagerii care făceau paradă prin fața lui, îmbrăcați în sacouri elegante și în rochii de seară cu paiete, învăluiți în fumul de țigară și în ritmuri de jazz – o combinație perfectă pentru a seduce fără efort oamenii care pluteau pe apele întunecate ale Atlanticului. „Distracție plăcută!", părea să-i ureze vaporul în șoaptă. „Un dram de apatie înainte să înceapă cursa la Boston."

– M-am plictisit așa de tare că-mi vine să mă arunc peste bord, i-a spus Ian însoțitoarei sale.

Ea a rânjit. Era o femeie înaltă și suplă, de cincizeci de ani, cu pantaloni largi și brățări făcute din fildeș de porc sălbatic, se bâlbâia ușor și avea niște mâini mutilate, care atrăgeau atenția.

– M-mai bei ceva?

Ian s-a uitat la paharul lui.

– Nu, mulțumesc.

– Ce s-a întâmplat cu poveștile pe care le-am auzit despre tine, cum că ai putea să-l bagi sub masă și pe Hemingway?

– Nu mai sunt de actualitate.

– Nici tu nu vei mai fi, și-atunci ce-o să faci?

– O să am mai puține mahmureli, Eve. Mai puține mahmureli.

Ian reflecta adesea la marele avantaj al vieții petrecute prin diverse locuri ale lumii, pe când alerga după războaie, și anume că nu știa niciodată unde

avea să întâlnească un prieten vechi pe care-l văzuse ultima oară pe un aerodrom spaniol sau într-un bar tunisian, ori pe puntea unei nave militare franceze. Ultima lui întâlnire cu Eve Gardiner fusese în timpul bombardamentelor asupra Londrei, în mijlocul unei cârciumi aruncate în aer, când o vedea cum își scutura din păr cioburile de sticlă. După ce se dăduse alarma, toată lumea fugise într-un adăpost antiaerian, dar Eve continuase să citească corespondența ziarului. „De fapt, mă surprinde umorul lor", citea ea cu voce tare atunci când, raidul odată sfârșit, Ian se întorsese în local. „Felul în care orașul ăsta poate pune un zâmbet pe fața tuturor și reușește să treacă la treabă mai devreme sau mai târziu…" Domnișoara Ruby Sutton scrie bine. Munca asta ți se potrivește, Graham. Încearcă să fii vrednic de tot jurnalismul ăsta de calitate și să te duci la muncă zâmbind, bine?

Iar acum ei beau împreună scotch în condiții de lux, în drum spre Statele Unite. Ian lăsase în urmă Viena ternă și bombardată, cu centrul de investigații închis temporar. În față îl aștepta noua misiune. Acum se afla între cele două și stătea de vorbă cu o veche prietenă, cu care se întâlnise întâmplător.

– Mă bucur că te-am întâlnit, Graham, a spus Eve în timp ce-și termina băutura și se ridica. Aș mai sta, dar mă așteaptă un colonel înalt în c-cabină, care nu mă lasă să mă p-plictisesc în timp ce traversez oceanul.

– Ăsta e secretul supraviețuirii atunci când călătorești cu vaporul? a întrebat-o Ian, ridicându-se, la rândul lui, și sărutând-o pe obraz. Ar fi trebuit să mă combin cu un ofițer.

– Tu te-ai ales cu o rusoaică anarhistă, a spus Eve făcând semn cu capul spre creștetul blond al Ninei, care se ivea din mulțime. E p-pilot?

– Habar n-am. De ce?

– Am văzut că s-a uitat la c-cer în clipa în care a urcat pe punte. Toți piloții fac asta. Cum să nu știi dacă s-s-soția ta e pilot sau nu?

– E complicat. Vrei să te conduc la cabină? Nu mi-ar plăcea să mă gândesc că dai peste vreun pasager beat în bezna de pe punte.

– Am un Luger P08 la s-spate, Graham. Dacă mă supără vreun pasager beat pe o punte întunecată, îl îm-împușc și gata.

Eve a dispărut în mulțime.

– Cine era? a întrebat Nina, prăvălindu-se pe scaunul pe care-l eliberase Eve.

– O veche prietenă, a răspuns Ian, după care și-a privit soția, curios. Zice că ești pilot, locotenent Markova.

– Da, i-a răspuns, mirată, Nina, care purta niște pantaloni peticiți și o pereche de bocanci ce ieșeau în evidență și nu se asortau deloc cu hainele elegante ale celor din jur, dar puțin îi păsa ei. De unde știe?

– S-a ocupat cu ceva incredibil de vag în spionajul britanic. Astfel de oameni se pricep să observe diverse lucruri. Le dai „bună dimineața“, iar ei deduc imediat cu ce te ocupi, când te-ai născut, care e cartea ta preferată și cum îți place ceaiul. Chiar, când e ziua ta?

– De ce?

– Pentru că știu cu ce te ocupi, tovarășă locotenent Markova și cunosc predilecția ta diabolică pentru ceai cu gem și romane istorice de dragoste, dar habar n-am când e ziua ta. Pe certificatul de căsătorie cred că am scris ceva inventat.

– 22 martie. M-am născut un an după revoluție.

Asta însemna că împlinise treizeci și doi de ani nu demult.

– Îți sunt dator cu un cadou de ziua ta, tovarășă.

– Inimă Prădătoare pe băț?

– Am auzit că o căsnicie presupune să îți dai inima, dar nu mă gândeam la nimic atât de literal. Și *nu*, a adăugat Ian.

Nina a pufnit.

– Antocika nu vine?

– Italianca divorțată cu care s-a combinat acum două nopți tot nu i-a dat drumul din cabina ei.

Asta fusese de bun augur pentru spațiul de dormit. Nina păstrase cabina mică a domnului și doamnei Graham, iar Tony și Ian dormeau împreună. La început, Ian se întrebase dacă nu avea să fie ciudat, dată fiind cearta lor de la Viena, dar Tony nu pomenise nimic de ea, iar ei doi reveniseră la relația lor obișnuită. În plus, Ian aprecia faptul că Tony se mutase la italianca blondă, care purta blană de nurcă și avea unghii vopsite stacojiu. Nu reușiseră să rezerve niște cabine încăpătoare, căci nu-și permiseseră decât un buget mic pentru asta, în limitele sumei primite de Ian în contul lunii mai.

– Vina ta că pierdem timp pe barcă, să știi, se plângea Nina. Dacă nu ți-era naibii frică de înălțimi, mergem cu avionul mai repede. Mi-e frică de apă, dar mă auzi că mă plâng că mergem cu barca?

– Da, a răspuns Ian. Te plângi de barca asta încă de la Cannes.

– Și tot merg cu ea. Tu nu poți urca în avion, ești prea sensibil? Papă-lapte occidental. Nimeni nu e sensibil în Uniunea Sovietică.

– Evident, a răspuns Ian rânjind.

– *Mat tvoiu cerez semvorot s prisvistom.*

– Ce mai înseamnă și asta?

– S-o fut pe mă-ta până nu mai știe de ea în timp ce eu fluier.

– Ce mama dracului vorbești în halul ăsta, femeie?!

S-au ridicat de la masă și au pornit să se plimbe pe punte. Era o noapte răcoroasă și un pătrar de lună lumina slab apa oceanului. Nina s-a uitat urât.

– Urăsc pătrar de lună.

– Așa, din senin… a observat Ian.

Liniște. Fața Ninei a devenit rigidă.

– Ai văzut friza din tavanul salonului celui mare de pe vapor? a întrebat el, privind-o. Iason și argonauții, pornind în căutarea lânii de aur. Vânătoarea originală – „n-aveam nici o șansă s-o găsim“. Dar au găsit-o. Poate că ne găsim și noi lâna noastră de aur.

– Nu vreau să vorbesc, a spus Nina brusc.

– Bine.

Ian și-a aprins o țigară și s-a sprijinit de balustradă, uitându-se la apă. Treptat, mulțimea s-a disipat și s-au retras cu toții la culcare. Conturat în întuneric, profilul Ninei era frumos și luminos. *E făcută să o privești la lumina lunii*, i-a trecut prin cap lui Ian. În mod normal nu s-ar fi gândit la bizareria asta, dar acum se afla la bordul vastului vapor și și-a dat seama că nu-și sărutase niciodată soția. A realizat dintr-odată că avea un impuls visceral să o facă. Femeia era o vijelie sovietică ce-i fura cămășile și își punea bocancii pe biroul lui, dar, la lumina stelelor, părea sculptată în argint.

Mama dracului, și-a spus Ian în gând, pe jumătate mânios, pe jumătate amuzat. Nu își dorea să fie atras de o femeie de care urma să divorțeze în curând. Și totuși, iată, și-a aruncat țigara în mare și a întrebat-o:

– Mi-ai lua gâtul dacă te-aș săruta?

Nina și-a coborât privirea de la lună, înnegurată de povara unei amintiri. Abia după o clipă a fost din nou conștientă de prezența lui Ian.

– Lasă, a zis el încet și a dat să se întoarcă, dar Nina s-a întins spre el și l-a tras lângă ea, apoi și-a lipit gura de a lui.

Nu era un sărut, ci un uragan. I-a cuprins ceafa cu degetele puternice, i-a agățat genunchiul cu glezna și Ian s-a trezit cu mâinile îngropate în părul ei, trăgând-o cât mai aproape de el. Îi simțea silueta compactă, care părea să se cațăre pe el. L-a mușcat de buză, a mușcat-o și el, gustând din ea ca dintr-un aluat de gheață, sare și violență. Soția lui îl săruta de parcă încerca să-i bea inima prin gât.

– Mama dracului, femeie! a îngăimat el, cu inima bubuind. Ce gură ai…

Ea l-a privit cu răceală, de parcă nu se răvășiseră adineauri unul pe celălalt, sprijiniți de balustradă.

– Nu vreau să vorbesc.

Încă îi simțea gustul electric, ca de vodcă rece turnată pe gât.

– Nici eu.

S-au târât unul pe celălalt în cabina mică rezervată pe numele „domnului și doamnei Graham“, în care Ian nu călcase încă. *O fi o idee bună?* se întreba el. *Nu*, și-a răspuns pe loc. *Dar nu-mi pasă nici cât negrul sub unghie.* A trântit ușa, și-a luat soția în brațe și a sărutat-o din nou.

– *Ciort*, a murmurat ea, trăgându-i de cămașă, în timp ce se prăbușeau pe pat. Ce faci?

– Îți confisc armele, i-a spus Ian smulgându-i briceagul din bocanc. Știu eu că nu e bine să te culci cu o femeie înarmată.

– Trebuie să îl câștigi prin luptă.

A mârâit în glumă ca o lupoaică, încolăcindu-se pe el cu brațele și picioarele. Pe de-o parte râdea, pe de alta era furioasă. Pe ea, pe el – Ian nu știa pe care anume, dar Nina mai avea puțin și scotea scântei de căldură și de furie în timp ce se sărutau, se luptau și se zgâriau ca să se apropie și mai mult unul de celălalt. Ian avea și el destule scăpărări de furie refulată pe măsura alor ei, ostilitatea pe care o acumulase în urma altercației lor din birou aprinzându-se înlăuntrul lui ca un alt fel de flamă, așa că și-a înfășurat părul ei pe mână și a tras. Ea i-a lăsat urme de dinți pe umăr în timp ce îl prindea cu picioarele de mijloc. Briceagul s-a desfăcut pe jumătate și i-a crestat brațul lui Ian înainte ca el să i-l smulgă din mână.

– Știu să mă lupt, primejdie comunistă ce ești!

Ian a azvârlit briceagul cât colo și a sărutat-o din nou, sorbindu-i gustul cutremurător de gheață, vânt arctic, sânge și dulceață. Îi înfipsese unghiile în spinare, iar el a pătruns în ea ca într-un viscol ce bate din față, răscolit și amețit de haos.

Primul lucru pe care l-a spus ea la sfârșit a fost:

– Tot divorțăm.

Ian a izbucnit în râs. Gâfâiau încă, erau transpirați și pătați pe ici-colo, ca și cearșaful, de sângele micii lui răni de la braț, pe care nici n-o simțea.

– Aș zice că nu ne putem folosi de motivul neconsumării actului.

– Asta e…

Nina a căutat cuvântul și până la urmă a murmurat ceva în rusește, pentru ca apoi să se sprijine cu spatele de tăblia de la picioarele patului, încruntată – dacă mânia lui Ian arsese și se consumase, Nina, circumspectă, încă sfârâia și scânteia în întuneric, zburlită toată.

– Suntem la vânătoare, a stabilit ea termenii înțelegerii. Căutăm, luptăm, ni se urcă sângele la cap, ne-o tragem. Cu asta, basta!

Ian s-a aplecat în față, ca să-și treacă mâna peste curbura mătăsoasă a piciorului ei, încă prins de al lui, până la arcul puternic al a gambei. Nina avea un tatuaj pe talpa piciorului, a observat el, fascinat. Niște litere chirilice ascuțite. Шестьсот шестнадцать[48]. Încă nu-i depășise momentul atracției viscerale pe care o simțise, pe punte, față de soția lui. Din contră, acum era și mai profundă. I-a cuprins glezna cu mâna.

– Cum dorești, tovarășă.

– Așa.

Părea feroce, iar el se întreba ce anume își amintise. Ce amintire refulase în clipa în care își coborâse ochii de la pătrarul de lună și îl trăsese spre gura ei.

– La cine te gândeai atunci când m-ai sărutat? a întrebat-o, trecându-și degetul mare peste literele de pe talpa ei.

Nina l-a privit în ochi.

– La nimeni.

Mincinoaso, și-a spus Ian în gând, în timp ce o trăgea spre el și îi săruta gura îmbufnată. *Ce-o fi în capul tău, Nina? Cine ești?* Tot ce știa era că răspunsul devenea din ce în ce mai complicat.

(numărul) 616 – în limba rusă în original

Capitolul 24 *Nina*

Ianuarie 1943
Frontul din Caucazul de Nord

– Și cu asta, treisprezece! a strigat Elena la decolare, ele deja fiind obișnuite să își descifreze una alteia cuvintele prin căștile metalice. Ține mansa.

Nina a preluat, tremurând chiar și în salopeta îmblănită și având pe față masca de zbor făcută din blană de cârtiță. În carlinga decapotată, sub luna înghețată, nimic nu ținea de cald. *Mai bine decât armurierii*, și-a spus Nina. Munceau cu mâinile goale chiar și în toiul iernii. Nu puteau atașa fitilul bombelor prin mănușile grosolane. Le degerau și își pierdeau vârfurile degetelor, muncind mai departe cu mâinile bandajate, vinete ca violetele sălbatice, cu mutre inexpresive și stoice, dar nu se lăsau. Cu mai mult de șase luni de practică la activ, regimentul devenise unul de maestre: un U-2 ateriza, era alimentat, reînarmat și decola în mai puțin de zece minute.

– E împotriva regulamentului, recunoscuse Berșanskaia, dar ăsta e modul nostru de a acționa. Și funcționează.

Nina a văzut că, în partea din față a carlingii, Elena pica de somn. În turele astea lungi de iarnă, când opt runde pe noapte se făceau douăsprezece sau mai mult, toți piloții și navigatorii începuseră să adoarmă în timpul zborului. În general, Elena ațipea la plecare și Nina la întoarcere. *Mai bine decât să riscăm să adormim amândouă deodată*. Pe durata nopților lungi de iarnă, somnul îți era dușman. Te seducea, ațipeai și picai din cer.

Nina se lupta cu căscatul până când zărea ținta de la sol.

– Trezește-te, iepuraș! i-a strigat Elenei, bătând cu încheieturile degetelor înmănușate în capul pilotului ei. Se pregătește Dusea.

Bombardarea clădirilor desemnate ca sedii era mereu infernală. Reflectoarele și focul de la sol erau de două ori mai atroce.

– M-am trezit.

Elena a clătinat din cap ca să se dezmeticească, apoi a preluat controlul din nou și s-a așezat în spatele avionului Dusiei. În astfel de nopți zburau pe perechi: Dusea trecea prima, se întorcea pe o latură, în timp ce proiectilele ciuruiau cerul în urma ei, iar *Rusalka* venea din spate pe tăcute, cât timp reflectoarele și tunurile erau ocupate să vâneze avionul din față. Elena așeza frumos *Rusalka* sub una dintre luminile de căutare care nu țintea avionul Dusiei, astfel încât să rămână în beznă totală. Nina declanșa bombele, iar Elena întorcea avionul.

– Ia și dormi, Ninocika, i-a strigat ea în intercom. Te trezesc eu la aterizare…

Dar, în vreme ce avionul plana spre stânga, a tăcut ca să-l poată redresa. Nina a înjurat și s-a aplecat în afară, brusc trează.

– Întoarce! A rămas una de douăzeci și cinci de kilograme.

Extenuarea Elenei atinsese apogeul și i se simțea asta în glas.

– O vezi?

– Da. Ultima bombă nu a căzut.

Elena făcea deja cale întoarsă într-o curbă largă, trecând pe lângă țintă, în beznă. Nina a observat, vreme de o fracțiune de secundă, următorul U-2 care se pregătea să coboare, și pe pilotul care probabil că se întreba dacă o luaseră razna. Însă numai de asta nu avea timp. Ea a încercat din nou să desprindă bomba, dar nu a reușit.

– E prinsă bine. Ține-o înainte, îndreaptă și redu turația.

– De ce? a strigat Elena, în timp ce se chinuia să redreseze avionul înclinat pe stânga, trăgând eleronul opus și manșa ca să se echilibreze bine, iar apoi văzând că Nina își scotea centura de siguranță. Ninocika, ce faci?

– Încerc s-o împing, a spus Nina cu naturalețe, ridicându-se.

– Nina Borisovna, treci imediat în avion!

– Menține-l un pic drept și peste viteza limită, i-a cerut Nina.

Apoi a scos un picior afară. Curentul de aer era rigid și înghețat precum unul de apă, sfâșiindu-i carnea de pe picioare în timp ce pășea pe aripa inferioară. S-a încordat toată în răceala vântului și dinții au început să-i clănțăne. Cu mâinile înmănușate, Nina se ținea bine de buza carlingii, neputându-se clinti deloc vreme de o secundă. Nu de frică, ci pur și simplu încremenise de parcă ar fi înghițit gheață. Vântul cel ticălos încerca s-o arunce în golul care măsura opt sute de metri până la sol. S-ar fi răsucit în continuu printre nori, iar Elena nu ar fi avut nici o șansă să o salveze, ci doar s-o vadă murind.

„*Mișcă, vrăjitoarea nopții!*“ Vocea tatălui ei. Nina a strâns din dinți ca să-i oprească din clănțănit, apoi s-a strecurat de-a lungul aripii inferioare, printre hobane. *Rusalka* s-a clătinat și, preț de o clipă, Nina s-a întrebat dacă urma să cadă în gol, însă Elena a redresat avionul. Nina a înaintat cu pași mici pe aripă, cuprinsă de ghearele reci ale gerului nemilos, apoi a pipăit dedesubt, dar nu a simțit nimic. Și-a scos o mănușă cu dinții, a umblat la suportul bombei și degetele goale i s-au lipit, făcând-o să simtă o durere cumplită, de metalul înghețat. La altitudinea asta, pielea pare că îți ia foc, nu că se cufundă în gheață. Cât timp avea la dispoziție înainte să îi degere de tot degetele? Nina a tras de suportul invizibil, mai mult imaginându-și eliberarea bombei decât simțind-o, iar aripa s-a scuturat sub ea. Dacă prindeau un curent montan atunci, în timp ce stătea agățată acolo cu o singură mână, ar fi zburat ca o undiță peste lac.

Ceva i-a înțepat degetele și a cedat. Nina a văzut bomba căzând în liniștea nopții. Păcat că o pierdeau pe un deal pustiu. S-a întors târâș pe aripă, s-a ridicat și a căzut, aproape cu capul înainte, în carlinga ei. Atunci când ea a ajuns la adăpost, vântul a părut să șuiere de ciudă că-și scăpase prada. Nina a auzit glasul Elenei în intercom și și-a pus propriul intercom la loc.

– Putem întoarce, i-a spus pilotului ei, cu dinții clănțănind, apoi a înjurat: F-futu-i!

– Ce?! a strigat Elena.

– Am scăpat mănușa.

– Asta e tot ce ai de *zis*? Dacă mai cobori pe aripa mea o dată, te dau *jos* de pe ea, dementă nenorocită ce ești! Futu-i!

– Ai î-în-njurat.

– Ce? a întrebat Elena în timp ce vira.

– Ai înjurat, prințesă moscovită! a strigat Nina băgându-și mâna goală la subraț. Elena Vasilovna, ai înjurat!

– Du-te dracului! a strigat Elena înăbușindu-și, o clipă mai târziu, râsul în intercom.

Nina s-a rezemat, ademenită din nou de somnul care-i cerea să închidă ochii.

– Unde suntem?

– La sud de țintă.

– Așa, a spus ea, văzând cum cerul se lumina deja, căci se apropiau zorii. Calibrează nord-nord-est și…

Gloanțele s-au ivit de nicăieri și au ciuruit aripa avionului cu un zgomot brutal, asemenea oțelului care străpunge cartonul. Forma neagră a trecut ca o săgeată pe deasupra lor, chiar în clipa în care Elena a strigat „Messerschmitt!“ și a forțat avionul spre sol. Nina s-a răsucit în carlingă și s-a uitat stăruitor și cu disperare pe lângă coada avionului, cu gura uscată. Nu se mai puseseră cu avioane germane până atunci, numai cu apărarea antiaeriană. Avionul dispăruse în beznă, dar Messerele erau atât de rapide – mult prea rapide ca să poată sta lângă un U-2, care naviga atât de lent –, încât orice avion de vânătoare ar fi trebuit să își piardă portanța ca să le egaleze viteza, așa că un Messer nu putea ataca un U-2 decât împroșcându-l cu proiectile de la distanță.

Messerul a atacat din nou, șuierând, și le-a ciuruit o aripă. Nina și-a dat seama că dacă atunci ar mai fi fost întinsă pe aripă, încercând să elibereze bomba din suport, atacul i-ar fi găurit toată coloana vertebrală.

Brusc, la comanda Elenei, *Rusalka* a intrat în picaj drept. Nu aveau nori în care să se ascundă, Nina era conștientă de asta, iar manevrele de ocolire necesitau combustibil și deja consumaseră prea mult atunci când se întorseseră ca să arunce ultima bombă. „Aterizați și vă împrăștiați!“ fuseseră ordinele Berșanskaiei pentru astfel de situații. „Aterizați și vă împrăștiați, doamnelor. Nu vă vor urmări la sol!“ *Rusalka* deja vira spre pământ de la două sute de metri altitudine.

Trag în noi, și-a spus Nina, perfect conștientă, *trag să ne doboare*. Mai bine decât să ardă în aer atunci când se aprindea combustibilul, mai bine decât să se prăbușească cu toate oasele frânte, ceea ce însemna că nu făceai decât să mori lent în carlingă. Dacă aterizai și fugeai, aveai o șansă.

– Câmp! și-a auzit Nina propriul strigăt în intercom, în timp ce se gândea: *Unde e Messerul?* Câmp, la treizeci de grade în dreapta…

Elena l-a văzut și a îndreptat botul în jos. *Doborâte*. Celelalte fete aveau să le pună farfuriile cu micul dejun la locurile lor obișnuite, așteptând ca Nina și Elena să se întoarcă. Când nu mai venea un U-2, asta făceau fetele din Regimentul 588, două, poate chiar trei zile, și abia apoi nu le mai puneau farfuriile pe masă, atunci când nu se mai putea preface nimeni să creadă că mai aveai șanse să te întorci, șchiopătând, dar în viață.

Messerul a trecut pe deasupra lor ca un zmeu negru, trăgând o nouă rafală. Elena a plonjat de la două sute la o sută cincizeci de metri, cea mai rapidă și mai dură aterizare la care asistase Nina vreodată. Într-o clipită, roțile au atins solul înghețat.

– IEȘI! a răcnit Nina, scoțându-și febril hamul de siguranță, pentru a doua oară într-o tură.

Roșie la față, Elena încerca deja să se elibereze din carlinga ei. Au sărit pe pământ în aceeași clipă. Era un soi de câmp bolovănos, cu tufăriș negru de jur împrejur. Ziua alerga cu cruzime spre ele și lumina pală le proiecta umbrele pe dinainte. S-a auzit un zgomot puternic și continuu, iar

Messerschmittul a revenit, pictat cu svastici stridente care semănau cu niște păianjeni.

S-au întors și au alergat către tufișuri, iar Nina se simțea ca un adevărat iepure care țâșnea spre adăpost. Rafalele de gloanțe au traversat câmpul. Nina nici nu și-a dat seama când se făcuse una cu pământul – pur și simplu s-a trezit la sol, cu mâinile peste cap, în timp ce în jurul ei săltau bulgări de țărână. Habar n-avea dacă fusese nimerită sau nu. Nu simțea nimic în afară de clocotul sângelui.

Avionul a trecut pe deasupra, iar Ninei i-au bubuit urechile. S-a ridicat cu greu și dintr-odată i-a sărit inima din loc, cuprinsă de panică la vederea siluetei lungi a Elenei, întinse pe jos în fața ei. Apoi Elena a întors capul.

– Ninocika, a icnit ea.

S-au ridicat în picioare și s-au îndreptat spre tufăriș, clătinându-se. S-au târât la adăpostul plantelor pitice și, când au auzit din nou motoarele Messerului, care huruia deasupra lor, au încremenit și s-au lipit una de cealaltă, fiecare dintre ele cu fața îngropată în umărul celeilalte.

Messerul a mai traversat o dată câmpul.

– Stai, a răsuflat Nina.

Și-au înăbușit aburii reci ai respirației în eșarfele brodate cu steluțe. A mai trecut o dată, a mai tras o rafală.

– Dacă ne capturează nemții, a șoptit Elena, promite-mi că mă omori.

– Nu ne capturează.

– Dar dacă…

– Încetează!

A treia tură.

– Știi ce le fac femeilor-piloți. Ne violează și ne ucid, a spus Elena vorbind în șoaptă, mai iute ca grindina ce cade pe un acoperiș. Și pe urmă o să se spună că am fost trădătoare pentru că i-am lăsat să ne ia…

– Nu suntem trădătoare. Urmăm niște ordine.

– Nu-i pasă nimănui de asta dacă ești prins, a spus Elena, apoi a simțit cum i s-a oprit inima în loc. Mi-am lăsat pistolul în carlingă.

– Ssst!

– Dacă ne iau prizoniere, îmi tai gâtul cu briceagul, Ninocika! Promite-mi!

Elena, albă la față de groază precum promoroaca, era cel mai prețios lucru din lume.

– Te iubesc, i-a șoptit Nina luându-i fața în mâini, una cu mănușă, alta fără. Te iubesc și o să te omor înainte să-i las pe nemți să te prindă, dacă asta vrei.

Orice vrei, te iubesc suficient ca să fac orice pentru tine, chiar și asta.

Elena a închis ochii strâns și a înghițit în sec. Nina a tras-o mai aproape de ea. Zgomotul motorului se îndepărta.

Și au așteptat.

– Îți bate inima ca o tobă, a șoptit Elena. Nici măcar nu ți-e frică, nu?

– Nu. Pentru că suntem în siguranță. Nimeni nu prinde vreodată o rusalcă, darămite două. Ne scurgem ca apa printre degetele lor.

Elena și-a îngropat fața în salopeta îmblănită a Ninei, care i-a mângâiat părul și s-a uitat spre cer. Stele de gheață se stingeau rând pe rând, ca să facă loc zilei. *Cât de frig e!* A închis ochii și a văzut apa turcoaz a Marelui Bătrân care se ridica s-o întâmpine și atunci a tresărit și a deschis ochii.

– Ațipiseși, a șoptit Elena. În timp ce așteptai să vezi dacă te seceră un Messerschmitt, chiar *ai ațipit*!

– A fost o noapte lungă, a spus Nina ciulind urechile ca să audă zgomotele îndepărtate, dar nu se auzea nimic, nici un bâzâit de motor, nici o rafală de gloanțe. Să riscăm?

– Va trebui. Se face lumină.

– Poate că ne așteaptă…

– I-am fi auzit aterizând.

Au ieșit din tufăriș. Ce ciudat era pe pământ, să simtă zăpada scârțâind sub bocanci, dealurile bizare și copacii ca niște spini nemaivăzuți la orizont. În

avion uiți cum se văd lucrurile la sol. Își duceau viața fie în carlingă, fie pe aerodrom sau pe câte o pistă.

Elena a răsuflat prelung.

– Dacă s-a stricat *Rusalka*, va trebui să ne întoarcem pe jos.

– Atunci ne întoarcem pe jos, ca Larisa Radcikova și pilotul ei luna trecută.

Cele două se parașutaseră într-o zonă neutră și se întorseseră pe jos, pe frontul activ, ambele – ciuruite din cap până-n picioare de șrapnel.

Nina și Elena și-au ținut respirația în drum spre *Rusalka*, ce zăcea precum un bețiv în mijlocul câmpului. Avea aripile ciuruite atât de rău, încât arăta ca o sită. Elena s-a dus să verifice motorul, iar Nina s-a urcat în carlingă.

– Ei bine, încă avem motor, s-a auzit de jos vocea Elenei în timp ce ea își băgase capul printre hobane. Și o elice… mare parte din ea.

Nina s-a uitat la mulțimea de schije, acolo unde trebuia să se afle panoul de bord.

– Avem mecanismele de ghidare. Cam atât, dar măcar fiecare dintre noi are câte o manșă.

– Un U-2 n-are nevoie decât de o manșă, un motor și un pilot, a spus Elena recuperându-și pistolul și făcând un pas înapoi. Mai degrabă îmi pun încrederea în *Rusalka* să ne ducă acasă decât să mergem pe jos.

Habar n-aveau dacă se aflau pe teritoriu german sau nu. Puteau oricând să dea peste ai lor sau să intre într-un cuib de nemți.

Nina s-a dus lângă ea ca să se uite la elice. O treime din pală lipsea pe o parte.

– Rupem o treime din pala opusă, ca să le echilibrăm? a întrebat Nina în cele din urmă. E deja ciuruită de gloanțe. Îi putem rupe capătul fără unelte.

Elena părea cam palidă, dar a încuviințat. Nina a tras-o cu fața lângă a ei.

– Elenușka, te simți bine?

Pilotul ei a reușit să încuviințeze din nou. Nina nu era sigură dacă s-o creadă sau nu, dar a dat și ea din cap. S-au pus pe treabă cât de repede au putut și au rupt pala elicei până ce au adus-o la lungimea celei scurtate. Nina

i-a dat vânt elicei ca s-o pună în mișcare și Elena a pornit motorul, iar cincisprezece minute mai târziu erau în aer, ridicându-se leneș după o decolare de două ori mai lungă decât avea nevoie în mod normal sprintenul avion.

– Trebuie să ajungem mai sus! a strigat Nina în timp ce aparatul zbura clătinându-se.

Se simțea goală la lumina zilei. Cel puțin era toiul iernii, când zorii erau bleumarin și arătau mai degrabă a amurg. Elena a urcat mai mult, iar motorul gemea ca un animal rănit letal. *E doar o rană*, i-a spus Nina avionului. *Îți revii una-două după câteva zile în atelier.*

– Am vorbit serios, să știi, a spus Elena cu voce metalică, Nina nefiind de părere că intercomul o făcea să sune așa. Dacă ne doboară vreodată, prefer să mă omori decât să mă ia prizonieră.

– Nu ne doboară nimeni. Mai avem un pic și am ajuns.

Cel mult douăzeci de minute.

– Poate fi în preajmă. Messerschmittul.

– Nu e.

– Poate că a așteptat să decolăm din nou.

– Nu e nicăieri!

Nici un răspuns. Nina vedea umerii Elenei mișcându-se în timp ce ea respira sacadat. *Rusalka* se clătina, Nina sălta înainte și înapoi în carlingă, ca porumbul de floricele în tigaie. *O tigaie plină cu ulei încins*, s-a gândit, apoi și-a spus că măcar floricele ar fi fost calde. Încă simțea somnul cum se strecura în urechea ei și o îndemna de zor să închidă ochii și să doarmă. *Pleacă, târfa nopții!* i-a spus Nina somnului. *Mai avem un pic și cădem, cuprinse de flăcări.*

Ceața densă a nopții se risipea.

– Aerodromul ar trebui să fie sub noi! a strigat Nina. Corectează cincisprezece grade spre est…

Zborurile de noapte se terminaseră de mult, dar fetele le-ar fi așteptat, cu ochii pe cer. Mereu așteptau atunci când întârzia un avion.

Un semnal luminos roșu s-a ivit, primitor: *Iată pista*. Nina a răsuflat ușurată, prelung și tremurat, moment în care Elena a țipat și a întors avionul într-o parte.

Rusalka a zbierat ca secerată. Se zgâlțâia atât de violent, încât Nina a crezut că-i cădeau aripile.

– Elena…

– Se aliniază cu noi…! s-a auzit în intercom vocea Elenei, strigând din ce în ce mai tare. Îl văd în față!

– Sunt doar luminile de aterizare, a asigurat-o Nina, desfăcându-și hamul de siguranță pentru a treia oară în ultima oră. Nu trage nimeni.

– Trag în noi! a venit răspunsul, în timp ce *Rusalka* s-a zguduit înnebunitor și botul i-a intrat în picaj. Ne-au nimerit!

– Nu ne-a *nimerit* nimeni! Ai halucinații.

Li se întâmplase și altor piloți. Extenuarea îi făcea să vadă peste tot pericole, iar luminile de aterizare deveneau focul dușmanului. Nina s-a aruncat în față, peste resturile parbrizului spart, și a înșfăcat-o pe Elena de părul care-i ieșise de sub cască. I-a smuls mâinile de pe instrumente și i-a tras capul în tetieră.

– Încetează! a zbierat Nina, apucând propria manșă cu cealaltă mână.

Degetele goale îi amorțiseră și nu le mai simțea. A tras de manșă pe nevăzute și motorul a început să bolborosească. *Rusalka* s-a oprit din spirală și a zburat la orizontală, împotrivindu-i-se Ninei din răsputeri. Ea nu îndrăznea să-i dea drumul Elenei, de frică să nu pună din nou mâna pe manșă și să plonjeze, fiindcă atunci biata pasăre rănită ar fi încetat să mai zboare. Nina a împins botul în jos stând într-o poziție ciudată, cumva în picioare, cumva pe vine, pe jumătate ieșită din carlinga ei, cu o mână ancorând pilotul și cu cealaltă ținând manșa cât de bine putea. O durea tot umărul din cauza efortului de a încetini coborârea. *Rusalka* a plonjat spre

pământ și s-a izbit de el în mod repetat, cât să-i zdruncine Ninei creierul în cap, apoi a aruncat-o în față, peste parbrizul făcut țăndări. O durere cumplită i-a sfâșiat antebrațul, dar Ninei nu-i păsa, erau la sol și rulau în siguranță pe pământul înghețat, iar Elena nu pățise nimic. Plângea – „Îmi pare rău, îmi pare rău“ – și nu și-ar fi cerut iertare dacă ar mai fi halucinat din cauza crizei de panică.

Nina s-a prăvălit pe scaun, cu o durere atroce în braț, transpirată toată, tremurând din cauza sudorii ce deja îi îngheța pe pielea udă. Nu-și mai simțea mâna dreaptă, care nu i se desprindea de mansă, dar asta nu avea importanță. Erau la sol. Amețită, Nina a ciocănit ușor în panoul de comandă al avionului.

– Bravo, fată!

Apoi, lumea s-a răsturnat. În cele treizeci de secunde, cât le-a luat fetelor care le așteptau să ajungă la *Rusalka*, Nina își pierduse cunoștința.

– **PE CINE** îți dau ca navigator?

– Pe Zoia Buzina, a răspuns Elena. Pilotul ei e rănit, are un glonț în picior. Foc la sol.

– Zoia Buzina? a repetat Nina ridicându-se din pat, cu o căutătură urâtă. Roșcata din Kiev, cu dinți de iepure?

– Nu te enerva, e pricepută!

– Nu la fel de pricepută ca mine, i-a răspuns Nina, care era înverșunată de gelozie văzând că Elena pleca să zboare cu altcineva, în timp ce ea zăcea la pat, condamnată să stea două săptămâni la sol doar pentru că îi trecuse un ciob de parbriz prin braț. Dacă nu te aduce întreagă înapoi, îi sparg dinții și i-i bag pe gât!

Pe Elena a pufnit-o râsul. Cazarma era goală, cu excepția lor. Nina fumega pe pat, cu brațul în atelă, iar Elena stătea cocoțată în capătul opus, cu salopeta îmblănită pe ea. Celelalte fete plecaseră la instructajul de seară.

– Ține-ți gaura din mână la căldurică, îi spusese Dusea Ninei, ciufulindu-i părul. Se asortează cu gaura pe care o ai în cap, iepuroaică nebună ce ești!

Glumeau cu toatele, însă compătimitor. Nu era una care să nu înțeleagă cât de tare durea să ai interdicție la zbor.

Elena a tras aer în piept, iar Nina s-a încordat.

– Era să murim amândouă din cauza mea!

Nina s-a plecat în față și a sărutat-o, iar buzele lor calde au zăbovit laolaltă în încăperea rece.

– Încetează, Elena Vasilovna!

– Pentru o clipă mi se păruse că luminile de aterizare erau, de fapt, luminile Messerului. *Știam* că nu era așa, dar a părut foarte real în momentul ăla. Nu m-am putut abține…, a spus ea, cutremurându-se. Dacă mai intram o dată în picaj…

– Dar nu ai făcut-o!

– Pentru că m-ai lovit cu capul de scaun, a zis Elena încercând să zâmbească, dar ochii i s-au întunecat și mai tare pe fața îngustă.

Când ai slăbit așa de mult? se întreba Nina, cu un gol în stomac.

– Ai avut un moment de panică, Elenușka. O halucinație. Toată lumea trece prin asta.

Până și cei mai buni piloți, și cei mai buni navigatori. Problema era dacă momentul de panică avea să fie fatal sau nu. Ieri, pentru ele, nu fusese. În ceea ce o privea pe Nina, episodul se încheiase.

– Nu i-ai zis Berșanskaiei, a observat Elena. Dacă ar fi știut, probabil că nu m-ar mai fi lăsat să zbor o vreme.

– Trebuia să te întorci în aer, a spus Nina, care își cunoștea pilotul foarte bine, din cap până-n picioare, cu fiecare îndoială și grijă pe care o avea. Tu te deprimi și dacă stai o singură noapte la sol. Treci în aer, zboară zece ture serioase fără nici un eveniment și îți revii imediat. Acum fugi la celelalte, înainte să se prindă Berșanskaia.

Cu un sărut ușor ca un fluture pe buzele Ninei, Elena a plecat. Nina s-a prăvălit pe pernă, cu privirea ațintită în tavan. A închis ochii, dar tot ce

vedea era Elena într-un U-2 de împrumut, decolând spre cerul nopții fără ea.

Ești sigură că poate să zboare? i-a șoptit un gând.

*

NINA S-A CHINUIT să se dea jos din pat în zori și să se ducă pe aerodrom, trecând pe lângă un anunț despre o ședință Komsomol – „Întrajutorarea în luptă este legea membrilor Komsomol!“ Avioanele se întorseseră și deja se începuse acoperirea lor cu pânzele de camuflaj. Nina a pus mâna pe prima membră a echipajului de la sol cu care s-a întâlnit.

– Unde e Elena Veținа?

Fata s-a întors, cu ochii roșii și cu buzele tremurând. Deodată, Nina și-a dat seama că peste tot era liniște și că echipajul de la sol muncea cu umerii plecați. De undeva s-a auzit sunetul înăbușit al unui plâns. Pătrarul de lună dispărea la vederea zorilor frumoși, dar lumea se redusese la ceva de coșmar.

Nina și-a auzit vocea, fără să-și dea seama dacă răgea sau șoptea:

– Ce s-a întâmplat?

Capitolul 25 *Jordan*

Mai 1950
Boston

– Ție, Doamne, îți încredințăm sufletul lui Daniel, robul tău…

Sicriul lui Dan McBride era acoperit cu flori de liliac și trandafiri. Cel mai puternic mirosea liliacul, care aroma ziua caldă de primăvară de parcă cineva ar fi spart o sticlă de parfum. Lui Jordan i se strângea gâtul de scârbă. Cine comandase, oare, coroana uriașă de liliac pentru sicriu, ca un cerc de hârtie grețos de mov?

– În ochii acestei lumi el este mort, în ochii tăi să trăiască veșnic…

Plimbându-și privirea absentă peste sicriul plin de flori și peste capetele plecate și acoperite cu pălării negre din jurul mormântului, Jordan se întreba cine decisese, de fapt, să așeze atâtea flori grămadă pe sicriu. Sicriul tatălui ei ar fi trebuit acoperit cu momeală, cu buletine de participant la meciurile Red Sox, cu sticle din scotchul lui preferat. Jordan ar fi trebuit să aducă farfuriile Minton pe care, de când se știa ea, le folosiseră în fiecare duminică la prânz, și să spargă pe rând fiecare farfurie de capacul sicriului.

– Iartă-i păcatele făcute din slăbiciune omenească și, în bunătatea ta, dă-i pace veșnică…

Pace, și-a spus în gând Jordan. *Pace*. La ce-i folosea asta tatălui ei, când ea nu avea parte de pace, când Ruth și Anneliese nu o aveau? El era centrul familiei, cel care *aducea* pacea. Stăteau grupați în jurul locului în care ar fi trebuit să stea el: Anneliese la un pas distanță, ca și cum îl ținea de brațul drept, ca o coloană zveltă în negru, cu un voal complex care-i acoperea fața de sub borul pălăriei negre, iar Ruth tremura acolo unde ar fi stat în stânga lui, de mână cu Jordan.

– Mai e un pic, greieraș! a îngăimat în șoaptă, în vreme ce preotul intona:

– Cerem asta prin Hristos, Domnul nostru!

Și apoi a răsunat un val de „Amin“, urmat de un val de alt soi, atunci când sicriul a fost coborât în țărână.

Am mințit, Ruth, se gândea Jordan să-i mărturisească surorii ei. *Nu se va termina niciodată. Ziua asta o să dureze o veșnicie*. Urmau condoleanțele lângă mormânt, apoi drumul sumbru spre casă, unde aveau să servească prăjituri și tăvi cu mâncare, whisky și cafea. Alte condoleanțe, alte amintiri și tamponări cu batista, toată lumea voia să afle ce s-a întâmplat, toată lumea cerea detalii, „Ce tragedie!“ De câte ori aveau Jordan și Anneliese să povestească iar și iar ce se petrecuse? „Un accident de vânătoare. Nu, nu a fost vina nimănui. I-a explodat pușca.“

– Tatăl dumneavoastră se ocupa singur de arme, domnișoară? o întrebase polițistul pe Jordan în ziua aceea, pe holul spitalului.

Anneliese fusese prea supărată ca să răspundă la întrebări, așa că stătea încremenită lângă patul soțului, ascultându-i ultima suflare.

– Da, a răspuns Jordan, care, de când mergea cu el la lac, își aducea aminte cum tatăl ei își ștergea și curăța cu mare grijă pușca înainte să o depoziteze. A fost a bunicului meu. O prețuia… nu o punea la loc pe perete până când nu era în stare perfectă. Cum a…?

– Problema nu a fost pușca, domnișoară, ci muniția. Se pare că a cumpărat cartușe cu praf fără fum. La o pușcă atât de veche, de calibru 12 LC Smith, cum avea el, țeava Damascus, oțelul ăla moale și vechi, se face țăndări dacă folosești muniție nouă. Mi-e teamă că mulți nu știu asta. Gloanțele arată la fel, iar oamenii nu-și dau seama, pur și simplu. A cumpărat singur muniția?

– Dintotdeauna, a spus Jordan jucându-se cu o copcă strâmbă, din talie, fiindcă își smulsese rochia albă de mireasă de pe ea, la butic, și își pusese rochia de vară atât de repede încât își strâmbase toate copcile. Eu nu vânez. Și nici Anna.

– Atunci ori a cumpărat ce nu trebuia, ori nu și-a dat seama că muniția cea nouă nu era bună pentru carabina lui. Am văzut și alte dăți în care s-a întâmplat așa. Îmi pare foarte rău, domnișoară!

Tuturor le părea foarte rău.

– Dă-i pace veșnică, Doamne! a încheiat părintele Harris.

Jordan s-a alăturat corului de voci:

– Fie ca sufletul lui și sufletele credincioșilor plecați, prin mila Domnului, să odihnească în pace!

Amin.

– **CE TRAGEDIE**, dragă Jordan! Și în floarea vârstei!

– Da.

Jordan își păstra expresia politicoasă, strângând în mână farfuria cu tort de ciocolată de care nu se atinsese. Femeia era o verișoară îndepărtată a tatălui ei. Întotdeauna apar hoarde de veri la înmormântări.

– Cum *anume* s-a întâmplat, draga mea?

– Un accident de vânătoare, n-a fost vina nimănui, a recitat Jordan. I-a explodat pușca atunci când vâna curcani pe malul lacului. A folosit altă muniție decât cea care trebuia.

– Dacă nu i-am spus și lui bărbatu-meu de o sută de ori să verifice *mereu* muniția! Dar ne ascultă oamenii ăștia vreodată?

Salonul casei era plin de oaspeți în doliu, care își luau mâncare și fursecuri de pe masa îmbelșugată și beau sherry sau păhărele de whisky. Anneliese stătea lângă cămin, la fel de vioaie ca o stană de piatră. Jordan nu avea să uite niciodată sunetul pe care-l scosese mama ei vitregă atunci când își văzuse soțul pe patul de spital, chiar înainte ca bandajele să ascundă întreaga amploare a rănilor lui, degetele lipsă de la mâna dreaptă, rana de la gât și monstruozitatea jumătății drepte a feței. La vederea lui, Anneliese scâncise ca un animal prins în capcană. Dacă Jordan ar fi avut cea mai mică suspiciune că Anneliese nu-l iubea pe tatăl ei, aici s-ar fi oprit. Văzuse lacrimi șiroind din ochii lui Anneliese chiar în timp ce medicul o ținea

întruna cu „răni masive de șrapnel la mandibulă și dinți, cu distrugerea orbitei oculare și a arcului zigomatic. Acum părea că nu mai avea lacrimi deloc. Ea și Jordan stăteau în salon fără lacrimi și împietrite asemenea unor stâlpi de sare.

– Cel puțin iubitul tău tată nu a suferit, spunea un tâmpit binevoitor.

– Nu, i-a confirmat Jordan, printre dinții încleștați.

– Cum s-a întâmplat, draga mea?

– Un accident de vânătoare, n-a fost vina nimănui, a repetat Jordan, timp în care îi venea să urle: *Normal că a suferit! A rezistat două săptămâni după accident, cum să crezi că n-a suferit?!*

Cei din grupul de vânători care-l găsise pe tatăl ei imediat după accident poate că-l putuseră salva să nu sângereze de moarte în pădure, dar nu putuseră să-i curme *suferința*. Doctorii tot spuneau, pe un ton amuzat: „Tatăl dumitale e foarte puternic!“, de parcă o ajuta în vreun fel să-l vadă întins pe patul de spital, din ce în ce mai sfrijit și mai năpădit de infecții.

– Cel puțin, familia a fost alături de el până la capăt.

– Da.

Stătuseră ore întregi și îi mângâiaseră mâinile, Anneliese de o parte și Jordan de cealaltă. „Oare ne aude?“ îi întrebase Jordan pe medici, iar ei spuseseră ceva despre rănile prin împușcare care afectează timpanul, ceea ce era modul lor de a zice că nu prea știau. Părea să își piardă cunoștința și să își revină mereu, nu vorbea din cauza fălcii rupte și a limbii mutilate, dar uneori încerca să se miște. „Mi-a dat mâna la o parte“, plânsese Anneliese la un moment dat, iar Jordan se urcase în pat și îl ținuse în brațe până când se liniștise. „Nu suport să-l văd suferind“, spusese Anneliese, albă la față ca varul. „Țineți-l adormit. Cât se poate de sedat.“

După cum s-a dovedit, doar două săptămâni reușise.

Suna cineva la ușă. Jordan s-a dus să întâmpine alți îndoliați și a mai dus o tavă în bucătărie. Fiecare suprafață în parte era acoperită de tăvi și de salate de cartofi. *Plecați cu toții și luați mâncarea cu voi*. Dar oamenii ăștia veniseră

pentru tatăl ei și nu trebuia să uite asta. Negustori de cărți rare și proprietari de case de licitații, vecini și cunoștințe de la biserică, câțiva negustori de antichități veniți de la New York, plini de bunăvoință și de aprecieri precum: „Bun băiat, Dan McBride. Cum să se întâmple așa ceva, avea atâta grijă…“

Apoi a auzit la ureche vocea lui Garrett, care o lua în brațe:

– Cum te simți?

Nu doresc să mă ia nimeni în brațe! voia Jordan să strige. *Nu vreau să mă întrebe nimeni cum mă simt. Vreau să fiu lăsată în pace!* – dar nu era drept. A făcut un efort să-l strângă și ea în brațe, încercând să nu se simtă sufocată.

– Bieții de voi, a cotcodăcit o vecină. Jordan, biata de tine, să nu ai la nuntă tată care să te ducă la altar…

Jordan a dus mâna la perlele Lalique de la urechi. Le primise pentru nuntă, le purta la înmormântare. Garrett a văzut că nu avea chef să vorbească și a spus:

– Nunta s-a amânat până primăvara următoare.

Deodată, în celălalt capăt al salonului, s-a auzit glasul lui Ruth într-un hohot de plâns, pe neașteptate – fiindcă Ruth nu făcea crize niciodată.

– …vrea să intre! a strigat ea, roșie la față, cu ochii în lacrimi și trăgând de ușa dormitorului din spate în care Taro, care fusese încuiată toată după-amiaza, scâncea și zgâria. Vreau câinele meu!

Din ce în ce mai intensă, vocea ei a făcut-o pe Anneliese să traverseze mulțimea și s-o apuce de încheietura mâinii.

– E timpul să te duci în camera ta, Ruth!

– Nu fără câinele meu! a țipat copila smulgându-se.

Jordan a dat la o parte brațul lui Garrett și s-a dus să-și ia sora în brațe.

– O duc eu la culcare, Anna.

– Mulțumesc, a murmurat Anneliese cu sinceritate.

Ruth plângea, roșie toată de căldură și copleșită de emoție.

– Poți să plângi, greieraș. Scoate-ți rochia asta grea și bagă-te în pat.

– V-vrei să mi-o aduci pe Taro?

– Bineînțeles, Ruthie!

În curând Ruth și Taro se cuibăriseră una lângă alta, iar fetiței îi cădeau pleoapele grele, oricât nu voia ea să adoarmă.

– *Hund*, a șoptit ea, iar Taro i-a atins cotul cu botul. *Hübscher Hund*[49]…

Tulburată, Jordan s-a oprit în timp ce trăgea draperiile. Ruth nu mai vorbise germană de ani buni.

– Mulțumesc, a spus Anneliese, obosită, atunci când Jordan s-a întors în salon. Nu știam ce să fac dacă începea să țipe.

– O să doarmă acum, a asigurat-o Jordan frecându-se la ochi. Ruth e norocoasă că acum are parte de liniște și pace. Cât crezi că mai durează?

– Câteva ore, i-a răspuns Anneliese masându-și fruntea. Ce-ar fi să fugi puțin? Te plimbi pe stradă, îl iei pe Garrett și faceți o plimbare cu mașina…

– Nu te pot lăsa singură.

– Jordan, a spus Anneliese fixând-o calm cu ochii ei albaștri. Nu m-aș fi putut descurca singură la spital în astea două săptămâni dacă nu te ocupai tu de tot. Acum lasă-mă să mă ocup eu de asta, i-a spus, zâmbind. În fond, nu e atât de greu. Ai la îndemână o batistă, un „mulțumesc“, și răspunzi la toate întrebările cu: „Un accident de vânătoare, n-a fost vina nimănui“.

Pe Jordan o usturau ochii.

– Anna…

– Haide…, a îndemnat-o, împingând-o ușor. Caută-l pe Garrett. Găsesc eu o scuză.

Dar Jordan nu s-a dus după Garrett. I-a văzut umerii lați și, cu o privire plină de vinovăție, s-a strecurat din încăpere, și-a luat geanta și a deschis ușa casei.

– Jordan, dragă, a cotcodăcit altă vecină, dolofană și grijulie ca o cloșcă, ce tocmai își punea deasupra soneriei degetul îmbrăcat în mănușă neagră. Ți-am adus niște plăcintă cu bezea și lămâie, preferata tatălui tău…

– Mulțumesc foarte mult, doamnă Dunne. O găsiți pe mama mea vitregă sus.

– Am citit un necrolog foarte frumos despre el în ziar, ce stâlp al comunității era! Păcat că au greșit datele.

– Da, am văzut.

Greșiseră vârsta tatălui ei și necrologul zicea că Anna McBride se născuse și crescuse în Boston, nu că ea și Dan se cunoscuseră în Boston – „Probabil din cauza mea", spusese Anneliese. „Eram terminată atunci când mi-au cerut toate informațiile."

– Ia plăcinta, draga mea, eu dau fuga sus!

Pentru o clipă, Jordan a rămas în pragul ușii, cu plăcinta în mână. Voia să dea fuga în laborator și să se ascundă până când pleca toată lumea, dar cu siguranță că Garrett ar fi venit după ea dacă se ducea acolo, iar Jordan nu mai suporta nici o altă îmbrățișare.

– Vă duc undeva, domnișoară? a întrebat, aplecat pe fereastra mașinii, șoferul taxiului care o lăsase pe doamna Dunne la ușă.

– Da, a spus Jordan, stupefiată. Da, vreau. Clarendon și Newbury.

ABIA PE LA JUMĂTATEA drumului și-a revenit un pic din amețeală. Stătea pe bancheta din spate, în drum spre magazin, și și-a dat seama că ținea în brațe o plăcintă cu lămâie. Îi venea să râdă sau să plângă, nu-i era clar care din două. „Preferata tatei." Jordan a adunat tot mărunțișul pentru taximetrist și a coborât în fața anticariatului, cu vasul în mână. Pe ușă era o fundă neagră, pe care Jordan a smuls-o în timp ce scotea cheile din buzunar. În soarele după-amiezii, magazinul părea prăfuit. Fusese închis timp de aproape trei săptămâni. Din reflex, Jordan a întors semnul de pe ușă astfel încât să anunțe „Deschis", a așezat plăcinta pe o tavă ceramică veche și s-a dus în spatele tejghelei. A desenat în praf inițialele tatălui ei, înăbușindu-și irezistibilul reflex de a-l striga: „Tată?" – pentru că asta ar fi însemnat ca ușa din spate să se deschidă și să-l vadă zâmbind: „Cu ce te pot ajuta, don'șoară?" Nu trebuia decât să-l strige. Nu pe el îl văzuse pe patul de spital. Fusese o mare eroare.

A izbucnit atunci într-un hohot de plâns răvășitor, care a răsunat în magazinul încremenit ca un cavou. Jordan s-a apucat cu mâinile de tejghea, lăsându-și lacrimile să curgă.

– Doamne, tată! a șoptit. Cum de nu ai cumpărat gloanțele bune? De ce a trebuit să folosești pușca veche în loc de cea nouă, care nu ți-ar fi explodat în față?

Clopoțelul de la ușă a sunat.

– Îmi cer scuze…

Jordan a ridicat privirea, trăgând aer în ciuda greutății pe care o simțea în piept.

– Ce?

Printre lacrimi, vedea în ușă un tânăr cu mâinile în buzunare.

– Lucrați aici, domnișoară? a întrebat-o el în timp ce închidea ușa în urma lui, iar clopoțelul a sunat din nou, cu un clinchet plăcut, îngrijit fiind de tatăl ei care, săptămânal, îl lustruia până ce devenea strălucitor. Am venit pentru slujbă.

– Slujbă? i-a repetat ea vorba precum un ecou, căci nu se putea concentra.

Jordan a clipit apăsat o dată și încă o dată, întrebându-se: *De ce am venit aici?*

– Aveți un anunț, a spus tânărul ridicând degetul mare spre vitrină. Săptămâna trecută am văzut un german intrând…

– Pe domnul Kolb?

– Chiar pe el. Dar zicea că trebuie să vorbesc cu unul dintre proprietari.

„Angajăm personal.“ Tatăl ei pusese anunțul în săptămâna în care avusese accidentul, pe când căutau vânzător. „Un tip plăcut sau o fată drăguță, care să vândă.“ Jordan a clipit din nou, încercând să se concentreze la bărbatul care stătea acum în fața tejghelei. Avea pielea măslinie, părul brunet, era atletic și de înălțimea ei, poate cu patru-cinci ani mai în vârstă. Lui Anneliese nu i-ar fi plăcut, fiindcă avea gulerul desfăcut, părul ciufulit și nu purta pălărie. „Neglijent“, ar fi țâțâit ea ca o nemțoaică.

– Anton Rodomovsky, s-a prezentat el și i-a întins mâna. Tony.

– Jordan McBride, a răspuns ea și i-a strâns mâna automat.

– Ce slujbă aveți de oferit? a întrebat-o după o clipă de tăcere. Neamțul angajat aici cu ce se ocupă?

– Domnul Kolb face restaurări. Tata…, a început Jordan, apoi s-a poticnit.

– Aveți nevoie de vânzător, poate? a întrebat Tony zâmbind și încrețindu-și obrajii slabi. Nu știu absolut nimic despre antichități, domnișoară McBride, dar știu să folosesc o casă de marcat și pot vinde chiar și castraveți grădinarului.

– N-nu știu dacă angajăm. Am avut un deces. Proprietarul…, a spus ea, după care s-a oprit din nou și s-a uitat la tejgheaua prăfuită. Încercați săptămâna viitoare.

Tony a privit-o îndelung și zâmbetul i-a pierit.

– Tatăl dumneavoastră?

Jordan a încuviințat cu greu.

– Îmi pare rău, a spus el. Îmi pare foarte rău.

Jordan a încuviințat din nou. Nu se putea clinti, stătea la tejghea ca o stană de piatră îmbrăcată într-o rochie urâtă de doliu.

– Am văzut o plăcintă în vasul de-acolo, a adăugat el în cele din urmă.

– Toată lumea îmi aduce plăcinte, s-a auzit ea vorbind. De când a murit. De parcă plăcintele mă ajută cu ceva.

Tony a luat plăcinta doamnei Dunne de pe tavă și a așezat-o pe tejghea, apoi s-a dus spre o vitrină unde, răsfirate în formă de evantai, tronau treisprezece lingurițe cu efigii ale apostolilor. A adus două dintre ele și i-a oferit una lui Jordan.

Jordan mai avea un pic și izbucnea în plâns. A înfipt o linguriță în mijlocul plăcintei și și-a îndesat bucata în gură. Nu avea nici un gust, poate că doar unul de cenușă. De săpun. *A murit tata*. A mai luat o linguriță plină.

Tony a dus lingurița la gură, a mestecat și a înghițit.

– E… o plăcintă foarte bună.

– Nu trebuie să minți, l-a asigurat Jordan, care mânca în continuare. E oribilă. Doamna Dunne nu pune niciodată destul zahăr.

– Și unde găsesc plăcintă de calitate în Boston? Sunt nou-venit în oraș.

– Patiseria lui Mike e destul de bună. În nord.

Tony a băgat din nou lingurița în plăcintă.

– Atunci, mă duc la Patiseria lui Mike ca să-ți aduc ceva bun.

– Nu trebuie…

– Nu-ți pot aduce tatăl înapoi. Nu pot să te fac să simți altceva în afara tristeții. Măcar pot să mă asigur că nu trebuie să mănânci porcăria asta.

– Nu mai vreau nici o nenorocită de plăcintă!

Jordan a izbucnit în hohote. Plângea cu sughițuri peste plăcinta oribilă a doamnei Dunne și încerca să-și stăpânească emoțiile. Tony Rodomovsky a scos o batistă din buzunar și a împins-o ușor pe tejghea, apoi s-a dus la ușă și a întors semnul, care acum anunța: „Închis“. Jordan și-a șters lacrimile în vreme ce i se zguduiau umerii. *A murit tata.*

– Îmi pare tare rău că te deranjez, domnișoară McBride, a spus Tony. Te las în pace acum.

– Mulțumesc.

O nouă explozie de hohote se pregătea să-i sară din piept și să spargă piatra pe care ea simțea că o avea acolo. Nu voia decât să plângă, dar s-a abținut o clipă, și-a dat la o parte părul transpirat de pe frunte și s-a uitat drept la Bunul Samaritean.

– Vino luni, domnule Rodomovsky.

– Poftim?

– Mama mea vitregă o să vrea să vadă o cerere și o recomandare, a spus Jordan, frecându-se la ochi. Dar, în ceea ce mă privește, te angajez.

Câine frumos – în limba germană în original

Capitolul 26 *Ian*

Mai 1950
Boston

– Am reușit! a strigat Tony în timp ce dădea năvală pe ușa apartamentului proaspăt închiriat. Oficial, am făcut contact.

Ian a scos un mormăit recunoscător, întins cum era pe podeaua dintre fereastră și masă, în timpul celor o sută de flotări pe care le făcea zilnic.

– Cum? a întrebat el în timp ce număra în continuare: nouăzeci și doi, nouăzeci și trei…, fără să se oprească, deși îl ardeau umerii.

– Care dintre ținte? a vrut să știe Nina, care stătea pe pervazul ferestrei deschise, cu picioarele atârnate în gol de la etajul patru, și mânca sardine direct din conservă.

– Anticariatul McBride, a spus Tony agățându-și haina într-un cui bătut în ușă, fiindcă ținea loc de cuierul pe care nu-l aveau. *Frau* Vogt zicea că magazinul din Boston care se ocupă pe sub mână de documentele criminalilor de război se cheamă McCall Antiques, McBain Antiques, Mc-nu-știu-cum. Singurul din tot orașul al cărui nume sună în felul ăsta e McBride Antiques. Și îl aveți în fața voastră pe noul lor angajat.

Ian a dat să se ridice, dar Nina și-a băgat picioarele înăuntru și și-a pus bocancii pe spatele lui.

– Încă șapte.

– Du-te naibii! a zis el, dar s-a lăsat din nou la podea. Nouăzeci și patru… nouăzeci și cinci…

Tony s-a așezat la masă și a mutat un volum broșat al Ninei, numit *Mireasa spaniolă*.

– Trebuie să am recomandări pe care să li le arăt. Îmi scrii și mie ceva mirobolant, șefu'?

Ian și-a terminat exercițiile, a dat la o parte bocancii soției lui și s-a așezat pe spate.

– Pe ce nume?

– Pe numele meu. Tony R., născut și crescut în Queens, înrolat imediat după ce am absolvit liceul Grover Cleveland, a doua zi după Pearl Harbor – ce e mai de încredere de-atât? a spus Tony luându-și o poziție patriotică. Pot fila de la magazin și ne sunt utili și banii de salariu.

– Așa-i.

Cu anuitatea lui Ian și cu economiile lui Tony, reușiseră să închirieze un apartament de două camere la ultimul etaj, cu vedere la piața Scollay, ce părea mereu plină de studenți beți care se înghesuiau să ia hotdog de la Joe & Nemo și de marinari beți, aflați în permisie, care se înghesuiau la Half Dollar Bar. Apartamentul mirosea a untură și a cremă de pantofi, dar era mai ieftin decât la hotel și merita să suporte încuietoarea stricată de la intrare și masa cu trei picioare ce se sprijinea cu un colț pe un calorifer nefuncțional. Ian trebuia să recunoască faptul că orice câștig era bine-venit.

– Neamțul ăla sperios, peste care am dat săptămâna trecută la magazinul McBride? a zis Tony, luând apoi un carnet și începând să noteze. Am un nume pentru el, Kolb. Nu-mi place jocul „Haideți să dăm automat vina pe neamț", dar neamțul în cauză tremura ca naiba. Face muncă de restaurare…

– Cum ai aflat asta? a întrebat Nina pe când își scotea iar picioarele în afara ferestrei, ceea ce îi displăcea lui Ian, fiindcă i se făcea rău privind cum își balansa picioarele la etajul patru. Nici n-ai început să lucrezi.

– Mi-a zis fiica proprietarului, cea care mi-a oferit slujba. Dacă cineva se pricepe la restaurarea antichităților, asta poate însemna că se pricepe și la documente. Kolb ăsta s-ar putea să facă ceva dubios, pe banii criminalilor de război. Mama lui Lorelei Vogt ne-a spus că oamenii ca fiica ei pot obține aici acte de identitate și nume noi.

– De ce ar avea nevoie de acte noi ca s-o ia de la capăt? s-a întrebat Ian, ridicându-se și meditând cu voce tare la ceva care-l supăra de când îl adusese vânătoarea asta în America. Statele Unite sunt mai obsedate de comuniști decât de naziști. Nu au extrădat nici un criminal de război și primesc refugiați de război din Europa încă din ’48.

– Asta, dacă refugiații nu sunt *evrei*, a murmurat Tony. O, nu, nu vrem jidani aici, oricine – numai ei nu…

– Deci oricine ar veni aici sub adevăratul său nume nu ar trebui să-și bată capul cu acte noi.

– Mai puțin ăia deștepți, a spus Nina, la obiect. Dacă-ți păstrezi numele, îți apare în dosar. Oricine vrea poate să te caute, inclusiv să-ți studieze dosarul de război. În ziua de azi nu stă nimeni să-și bată capul cu asta. Mâine, cine știe? Însă la anul, în cinci ani, în zece ani, dosarul tot acolo rămâne și poți să-l găsești, dacă vrei.

– Soția mea este expertă în paranoia, a observat Ian.

– Sunt sovietică.

– Totuna, profanatoare de ceai!

– Dacă un nume ajunge pe o listă, rămâne veșnic într-un sertar. Poate că nu se uită nimeni niciodată la lista aia. Dar poate că cineva hotărăște că lista aia e importantă. Apoi vine duba neagră, a spus Nina ridicând din umeri. Dacă îmi părăsesc țara cu secrete, schimb numele, trecutul și tot ce se poate, ca să fiu în siguranță.

Dar tu chiar ți-ai părăsit țara cu secrete, și-a spus Ian în gând. El și soția lui petrecuseră mare parte din călătoria peste Atlantic tăvălindu-se în așternuturi, dar asta nu însemna că știa mai multe despre ea. Nu voia să doarmă cu el, era suspicioasă față de orice semn de afecțiune în afara patului și nu catadicsea să răspundă la majoritatea întrebărilor pe care voia el să i le pună. Ca, de pildă, motivul pentru care ea își părăsise patria.

– Ei bine, indiferent de ce afaceri dubioase face magazinul cu criminalii de război, a spus Tony, îmi pun la bătaie salariul pe luna viitoare că cel

responsabil e Kolb.

– Vezi ce poți afla, i-a spus Ian așezându-se și înclinându-și scaunul pe două picioare. Verifică-i și pe proprietari. Pot fi complici sau nu.

– O junică plină de prospețime din Boston să fie, oare, cea care o ajută pe Prădătoare să obțină o nouă identitate și să dispară? s-a întrebat Tony prinzându-și mâinile între ele la ceafă. Mă îndoiesc.

– Crezi că fetele de douăzeci și unu de ani nu pot fi periculoase? l-a întrebat Nina în timp ce-și scurgea în gură uleiul de sardine din conservă. Cunosc destule din timpul războiului. Multe se cheamă *sestra*. Nu ignora asta doar pentru că e drăguță.

– Cine zice că e drăguță? a protestat Tony. Habar n-am dacă e drăguță sau nu. Plângea de mama focului după taică-său. I-am dat batiste, nu am evaluat-o ca un crai de la colțul străzii.

– Dar deja ești sigur că nu poate fi implicată. Asta *vrei* să crezi, a spus Nina uitându-se la Ian. Deci e drăguță, da?

– Cu siguranță, a răspuns Ian, scoțând notițele pe care le aveau despre familia McBride.

– Nu aveți dreptate, s-a împotrivit Tony. Nu sunt un soldat care se pune preș la prima pereche de picioare frumoase ce trec pe lângă el. Sunt perfect capabil să fiu obiectiv.

– Frumoase, a observat Nina.

– E clar, a confirmat Ian.

– Acum că voi doi v-o trageți, vă coalizați împotriva mea. E foarte nedrept, s-a plâns Tony, aruncând un cocoloș de hârtie în Ian, însă Nina l-a lovit cu conserva în piept. Bine, a fost el de acord. O să stau cu ochii pe ea.

– Și pe maică-sa, i-a cerut Ian, ale cărui notițe despre văduva McBride nu erau multe, provenind din necrologul și din scurtul articol de ziar despre negustorul de antichități decedat și familia lui, inclusiv despre o anume doamnă Anna McBride, născută și crescută în Boston. Și nu uita să arunci o

privire în dosarele magazinului, fiindcă pot conține date despre ceilalți care au fost ajutați pe ascuns. Știm că mai sunt și alții în afară de Prădătoare.

– Ar fi atât de proști încât să păstreze date scrise despre activități ilegale? a întrebat Tony în timp ce lua notițe.

– Toată lumea ține socoteala, a spus Nina ferm. Nu e prostie, e afacere. Să ai pe cine da pe mâna poliției dacă îți bat la ușă.

– Iar începe cu paranoia stalinistă.

În ciuda protestelor lui, Ian se simțea înconjurat de o atmosferă electrică, acum că începuse vânătoarea. Aveau un nou birou aici și o nouă senzație care plutea în aer. În Viena avuseseră o barieră între muncă și relaxare: seara, Tony se ducea în apartamentul lui închiriat, iar Ian se retrăgea la etaj, în patul lui și la vioara lui. Aici, în Boston, nu aveau unde să se ducă și nu se opreau de dimineața până seara. Cum au terminat subiectul „*Herr* Kolb“ și procedura în privința lui, au dat notițele la o parte și au făcut loc pentru castroanele cu supă la conservă încălzită, mâncând cu coatele înghesuite pe masă – și chiar și atunci, tot se simțea energia pârâind în aer. Lorelei Vogt le aparținea tuturor în egală măsură, iar acum nu îi mai despărțea de ea un ocean.

O s-o găsim, și-a spus Ian. *Nu se pune ea cu noi*.

SE APROPIAU ZORII și Nina era pe acoperiș.

Ian și Tony împărțeau singurul dormitor, în care erau două paturi, fiecare lipit de alt perete. Nina insistase să doarmă pe canapea, sub luminatorul din sufragerie.

– Eu nu dorm cu nimeni, i-a spus lui Ian atunci când el îi oferise patul din dormitor, sperând ca asta să-i apropie mai mult.

Acum, la patru dimineața, nu era nimeni în sufragerie, iar luminatorul era deschis. Ian s-a urcat pe brațul canapelei. Nina ar fi trebuit să sară dacă ar fi vrut să ajungă sus, dar el s-a prins de buza luminatorului și s-a ridicat în exterior.

Acoperișul era pătrat și pustiu, cu un parapet care ajungea până la înălțimea genunchilor. Cerul era negru, dar o dâră roz se furișa la orizontul orașului. Ian a observat amuzat că ea își purta pantalonii peticiți, la care adăugase unul dintre puloverele lui vechi și niște șosete care erau tot ale lui.

– N-ai de gând să-mi lași rufele murdare în pace? a întrebat-o, fără să vină lângă ea.

Nu voia să se apropie de marginea acoperișului. Deja i se făcea rău cu gândul la abisul de lângă Nina.

– Ai șosete mai mișto decât ale mele.

– De la Harrods, a spus Ian. Când viața dă cu tine de pământ, soluția e să ai grijă de picioarele tale. Am învățat asta în anii ’30, în noroaiele din Spania. O să cazi, a adăugat în timp ce ea își întindea picioarele în aer, cu degetele desfăcute ca un evantai.

– Ba nu.

Nina a întins brațele în lateral, mișcându-le în sus și în jos ca într-un vis și ca și cum i-ar fi fost purtate de curenții de aer. Ian și-a luat ochii de la ea și de la margine. Începea să se audă traficul matinal: anvelope pe asfalt, strigătul unui bețiv care pleca acasă, ripostele oamenilor respectabili care se îndreptau spre serviciu. Era un oraș tânăr, cutezător și încrezător, iar lui Ian îi plăcea.

Nina era cu ochii la stele.

– *Tvoiu mat!* Mi-e dor de cerul nopții, a suspinat ea.

– De zilele în care pilotai? a întrebat-o el, fiindcă era în firea lui de jurnalist de război să încerce să afle, impuls care nu-i dispăruse odată cu cel de a scrie pentru ziar, deși atunci când o întreba câte ceva, Nina era ca un porc spinos care se înfoia și se apăra. Nu mi-ai zis mare lucru despre zilele tale ca pilot în război.

– Navigator. Zbor și bombardez, fac parte din Regimentul 588 Bombardiere de Noapte. Mai târziu, cunoscut ca Regimentul Aviatic 46

Bombardiere de Noapte „Garda Taman“, a spus ea ridicându-se în șezut și uitându-se pieziș la el. Pari mirat.

– Sunt, a spus Ian cu sinceritate.

– Ce, crezi că fetele nu zboară?

– Știu foarte bine că femeile pilotează. Mă mir că erai *navigator*, pentru că e un post care se bazează pe subordonare, muncă de echipă și precizie. Nu sunt tocmai cele mai evidente calități ale tale, anarhistă mică ce ești!

– Eram navigator bun!

Iritată, așa cum sperase el, și-a scos șosetele din picioare și i-a arătat tatuajele de pe tălpi: o stea roșie peste bolta unuia și literele chirilice peste cealaltă. Ian mai întrebase de ele, dar Nina doar ridicase din umeri. Acum și-a întins piciorul stâng și i l-a pus în mână după ce s-a apropiat de ea. I-a tradus cuvintele „шестьсот шестнадцать“:

– Șase sute șaisprezece. Numărul de raiduri aeriene pe care le-am făcut în război.

– Doar nu vorbești serios.

Piloții englezi erau considerați norocoși dacă supraviețuiau după douăzeci de raiduri.

– Șase sute șaisprezece, a rânjit Nina condescendent. Noi, fetele sovietice, munceam în aer mai mult decât băieții englezi, a spus ea, făcându-l pe Ian să se gândească la o replică usturătoare, fiindcă devotase foarte multă cerneală tipografică acelor băieței englezi, dar Nina și-a tras piciorul din mâinile lui și i l-a întins pe cel cu steaua roșie. Ordinul Steaua Roșie, primit în ianuarie ’43, l-a lămurit ea.

Ian a ridicat privirea de la piciorul tatuat al soției sale, la ochii ei care îl priveau cu subînțeles.

– Sunt impresionat, tovarășă.

– Hitleriștii au zis că, noaptea, o escadrilă de U-2 suna ca zgomotul făcut de niște vrăjitoare pe mături, i-a spus lui Ian zâmbind cu dinții ei ascuțiți și trăgându-și piciorul din mâna lui. Așa că ne-au numit *Nachthexen*.

– Vrăjitoarele Nopții? Asta sună cam grandios în gura unora precum nemții, care, pe deasupra, mai au și o imaginație pur pragmatică.

– I-am speriat de s-au căcat pe ei, a declarat Nina îndoindu-și picioarele sub ea pe marginea acoperișului, cu coatele sprijinite pe genunchi.

Avea o cicatrice pe antebraț, un nod de țesut vindecat de multă vreme, ca și cum brațul i-ar fi fost cândva străpuns. Ian știa că, dacă-și trecea buzele peste acel semn, Nina își arcuia spatele. Dar el nu aflase nimic mai mult despre cicatrice.

– Și asta? a întrebat-o. Dacă tot depănăm amintiri.

– Asta facem?

– Așa sper, Șeherezado!

– Cine-i aia?

– Fascinanta soție și naratoare de povești a unui tip care, atunci când s-a însurat cu ea, habar n-avea ce-l așteptа.

Nina a pufnit și s-a uitat atent la cicatrice.

– Doar un accident de zbor. Nu m-au lăsat în avion două săptămâni. În plus, a adăugat, așa l-am cunoscut pe tovarășul Stalin.

Capitolul 27 *Nina*

Ianuarie 1943
Moscova

Plânseseră, unele pe umerii altora, pe aerodromul de pe frontul Caucazului de Nord. De la tovarășa maior Berșanskaia și până la cea mai nouă și mai tânără fată din atelierul de mecanici, plânseseră cu toatele.

– În cinstea Marinei Mihailovna Raskova, a spus în cele din urmă Berșanskaia.

Sugrumate de jale, fetele din regimentul întemeiat de eroina lor au găsit puterea să răspundă:

– Pentru Marina Mihailovna Raskova!

Murise la treizeci și trei de ani, când avionul ei Pe-2 se prăbușise în drum spre un aerodrom de lângă Stalingrad. Supraviețuise până atunci doar ca să moară într-un accident aviatic banal, pe malurile Volgăi.

– O înmormântează în două zile, a spus Berșanskaia mai târziu. Va primi onoruri militare depline în Piața Roșie. Sunt primele funeralii naționale la Moscova și se vor ține pentru comandanta *noastră*.

Trei fete au dat din cap cu fervoare: Nina și încă două dintre fetele-piloți din alte regimente, rănite și ele, care fuseseră chemate în biroul Berșanskaiei ca să le dădea niște permise. Vrăjitoarele Nopții plecaseră să-și facă rundele. Nu se putea amâna o misiune doar pentru că murise fondatorul regimentului. Raskova însăși ar fi fost scandalizată dacă le-ar fi trecut așa ceva prin cap. Tovarășei Berșanskaia i se uscaseră lacrimile atunci când li s-a adresat Ninei și celorlalte două:

– O gardă de onoare va veghea asupra rămășițelor pământești în timpul priveghiului, a continuat ea. Nu putem concepe ca regimentele eroinei să nu

aibă reprezentanți. Nu o să întrerup activitatea piloților activi, dar cei trei ofițeri răniți cu cele mai bune palmaresuri vor fi trimiși din fiecare regiment în parte. Voi trei plecați mâine.

Până în zori, pe patul Ninei aterizase o nouă uniformă. A despăturit-o și s-a uitat cu groază la ea.

– Să-mi bag picioarele…

S-a chinuit să se îmbrace. Pe când tocmai trăgea de nasturii înțepeniți, au intrat Vrăjitoarele Nopții, extenuate și cu chiciură pe fețe.

– Ce-i asta? a întrebat-o Elena dându-i roată. Ne dau, în sfârșit, uniforme pentru femei?

Mutrele lor pătate de lacrimi au zâmbit, iar cele douăsprezece femei îmbrăcate în uniforme uriașe au admirat uniforma Ninei, cu fustă și pantofi cu toc. Nina le-a privit complet înspăimântată.

– Nu am avut în viața mea pantofi cu toc, s-a văicărit ea. O să cad în cap în mijlocul Pieței Roșii!

Toate aveau nevoie de râsul care a urmat. Au râs cu lacrimi, dar tot râs era.

– Ninocika are nevoie de noi, iepurașelor! a anunțat Elena, căutându-și acele și ața. E timpul ca Vrăjitoarele Nopții să facă magie.

Dusea a tivit fusta prea lungă. Zoia cea cu dinți de iepure a transferat decorațiile Ninei și a lustruit-o pe fiecare în parte, până când le-a dat luciu. O navigatoare slăbănoagă, care pe vremuri fusese coafeză la Novgorod, a scos pieptenii și prosoapele.

– Trebuie să facem ceva cu părul ăsta, Nina Borisovna, i-a spus ea vânturându-i coama răzvrătită, care-i crescuse până la umeri. Nu reprezinți Regimentul 588 cu claia de paie pe cap. Irușa, știu că ai pe undeva o sticlă de peroxid, ia dă-o încoace!

– Cui îi pasă de păr atât timp cât e curat? a protestat Nina, clătinându-se pe tocuri.

Numai că fetele erau de nestăpânit. Nu mai aveau lacrimi să jelească moartea Raskovei, dar căutau alinare într-o preocupare.

– Lasă-le să-și facă de lucru, a sfătuit-o Elena. Au și ele nevoie să ajute cu ceva, chiar dacă doar îți aranjează părul.

Nina s-a predat. Până la ora plecării reușise să stea superb pe tocuri, noua coafură blondă îi era prinsă frumos într-o parte, iar buzele îi fuseseră rujate cu creion de navigație. Cele două însoțitoare ale ei, care făceau parte din garda de onoare, arătau și ele splendid. Fetele din cazărmile lor se ocupaseră de ele.

– Să ne faceți să fim mândre de voi, le-au urat cu toatele. O s-o faceți *pe ea* mândră.

Le-au încărcat, pe Nina și pe cele două, cu flori uscate pe care să le așeze lângă coroanele patriei recunoscătoare, ce se adunau rapid în memoria Marinei Raskova.

– Adu-mi ceva de la Moscova, a spus Elena. Orice, chiar și o pietricică. Îmi lipsește.

– De ce? a întrebat Nina gândindu-se la trecerea ei haotică prin Moscova, atunci când venise prima oară din Irkuțk. E urâtă.

– Trebuie s-o vezi cum *va fi*, nu cum e acum. E un oraș în drum spre glorie. Viitoarea noastră casă, după război!

Nina a simțit un gol în stomac. Ea nu reușea să vadă în viitor mai departe de raidurile aeriene, iar Elena făcea planuri pentru perioada *de după război*. Așa că Nina a încercat să formuleze, experimental:

– După război ne mutăm la Moscova?

– Păi, unde ar sta oricine altundeva decât la Moscova, dacă ar avea ocazia?

– Poate că într-un loc care nu e o groapă de gunoi?

Elena a înghiontit-o. Trenul șuiera.

– De data asta o să vezi Moscova în toată gloria ei, numai datorită Raskovei. Promite-mi că o să-ți placă mult!

Nina a dat să promită, dar trebuia să fugă. I-a strâns mâna Elenei, iar aceasta s-a făcut nevăzută.

În drum spre oraș, Nina avea de gând să arunce o privire în zona rurală, dar a prins-o din urmă oboseala și a dormit aproape tot drumul. De fapt, toate trei au dormit, cu fețele lipite de fereastra compartimentului și de ușile de lemn. Când a pătruns, amețită de somn, în Piața celor Trei Gări din Moscova, Nina a avut senzația că se întorsese în timp. Cobora din trenul cu care venise din Siberia, nu de pe frontul din Caucaz, iar Regimentul 588 nici nu se formase încă, doar Grupul Aviatic 122. Marina Raskova era undeva în viitor, bine-sănătoasă, așteptând să-i dea Ninei o șansă.

Numai că Marina Raskova nu era decât o urnă ceremonială plină cu cenușă, care stătea, într-o splendoare solitară, în marea sală cu cupolă a Clubului Aviatic Civil. În ochii Ninei, Moscova tot o epavă cenușie era.

– Doctorul mi-a dat astea, a spus una dintre fete scoțând, atunci când a văzut că Nina căsca, o sticluță cu tablete. O să ne țină treze în timpul priveghiului. Pastile cu coca-cola[50].

Ăsta era argou american. Nina a înghițit două, după care lumea a devenit încețoșată și scânteietoare în aceeași măsură, iar evenimentele de la înmormântare s-au amestecat precum *confetti* aruncate în aer. Fetele s-au îndreptat, apoi, spre un birou în care au fost întâmpinate de niște funcționari cu mutre cenușii, care lătrau ordine. Pe Nina o durea infernal brațul în atelă, în timp ce erau conduse în sala boltită a Clubului Aviatic Civil, pe lângă urna lângă care urma să stea garda de onoare. Au adulmecat aroma înăbușitoare a trandafirilor din multele coroane funerare și n-au avut timp să schimbe mai mult de un murmur cu celelalte femei din gardă, camarade pe care Nina nu le mai văzuse de la Engels.

– Marina, își șopteau una alteia, pe post de salut și, totodată, de omagiu adus răposatei.

Nina s-a ținut dreaptă pe toată durata priveghiului, cu privirea ațintită înainte, în vreme ce toată Moscova îi trecea prin fața ochilor: femei cu umerii lăsați, copii schilozi, bărbați cu ciubotele legate cu sfoară. Apoi s-au perindat, ca prin ceață, funcționari și oficiali și, dintr-odată, era altă zi și

lumea strălucea în continuare și plutea prin fața ei, în timp ce Nina își ocupa locul în vasta procesiune națională din Piața Roșie, trecând pe lângă drapele și coroane. Singura figură care se distingea în masele adunate era cea a Raskovei, reprodusă de sute de ori, cu părul negru și zâmbetul ei larg, în fotografii uriașe pe care oamenii le țineau deasupra mulțimii așa cum zicea tatăl Ninei că își țineau țăranii icoanele.

Până ce au așezat cenușa Raskovei la odihnă veșnică, efectul coca-cola începuse să se cam ducă. Nina se legăna pe tocurile înalte, în timp ce general-locotenentul Șcerbakov își ținea discursul solemn, care răsuna în toată țara. Discursul era despre „standardele înalte ale statutului femeii sovietice“ și „datoria față de patrie“. Despre cine vorbeau, de fapt? Astfel de discursuri se puteau ține la orice înmormântare. Nina își aducea aminte de comandantul escadrilei, care murise în timpul primului raid, și de felul în care îi cinstiseră Vrăjitoarele Nopții memoria sub bolta plină de stele, cântând melodii triste ce răsunaseră pe tot aerodromul. Așa ar fi trebuit cinstită Raskova, nu cu discursuri învățate pe de rost și ritmurile de jale ale „Internaționalei“ difuzate la radio. În ziua aceea femeile ar fi trebuit să vorbească despre Raskova, nu boșorogii ăștia.

S-au dus două, se gândea Nina. Mai întâi comandanta escadrilei, apoi Raskova. *Cine urmează?* Ceea ce era stupid, pentru că regimentul mai avusese două pierderi pe lângă astea, însă gândul nu-i dădea pace Ninei: *Cine urmează?*

A văzut, cu ochii minții, figura Elenei, ceea ce i-a provocat un fior de groază.

Cenușa Marinei Raskova a fost îngropată formal în Zidul Kremlinului. Steagurile au fost coborâte, ofițerii au salutat, iar un avion a zburat la joasă înălțime, în semn de doliu, deasupra Pieței Roșii. Se terminase.

– **VULTURAȘII RASKOVEI**.

Auzind celebrul glas care propovăduia în toate difuzoarele, Nina se aștepta ca fiecare *sestra* de lângă ea să leșine. Femeile, care își păstrau calmul în

timpul atacurilor antiaeriene, acum se înroșeau și se foiau ca niște școlărițe, incapabile să-și ridice privirea către marele tovarăș Stalin.

După înmormântare se ținuseră nenumărate recepții. Alți oficiali, alte discursuri monotone. Nina mai înghițise trei tablete de „coca-cola“ și acum lumea scânteia în culori luminoase. Fuseseră aliniate într-o încăpere insipidă, unde așteptau de o oră. Nina auzea cum săreau dopurile de șampanie undeva în apropiere. Deodată s-a deschis o ușă și oamenii au năvălit înăuntru cu nemiluita, iar blițurile au început să le orbească pe toate camaradele, în afară de Nina. *M-am obișnuit cu reflectoarele dușmanului, nu tresar eu în fața unei camere de fotografiat.* A privit drept în lumina orbitoare și l-a văzut pe tovarășul Stalin, care ieșea din mulțimea de demnitari precum un lup din arboret, tare ca oțelul, purtând o uniformă strălucitoare.

Au continuat să se foiască în timpul discursului monoton al unui aghiotant. Femeile din garda de onoare a Marinei Mihailovna Raskova aveau să fie onorate cu Ordinul Steaua Roșie. Aplauze peste tot. În sinea ei, Nina a ridicat din umeri. Ce să facă ea cu o medalie? O duzină de femei din Regimentul 588, care zburau chiar acum, aveau un palmares mai bun decât al ei, iar ea primea medalia pentru că se rănise atunci când murise Raskova. Nu credea, însă, că tovarășului Stalin îi păsa prea mult de medaliile pe care le oferea. Stătea și scria într-un carnet, cu un ciot de creion. Lua notițe, probabil, despre ultima sută de mii de morți din Leningrad. Ce ciudat era să dai cu ochii de o persoană atât de familiară, și totuși, în același timp, atât de străină. Cam cum era cu țăranii din perioada țaristă care-l vedeau pe Dumnezeu, doar că tovarășul Stalin era mai puternic decât Dumnezeu.

Nouă camere foto s-au luminat, fiecare declanșând în clipa în care femeile radioase pășeau în față, pe rând, ca să li se prindă în piept steaua de email roșu în cinci colțuri. Blițul a fulgerat în ochii Ninei chiar în clipa în care acul medaliei i-a străpuns uniforma. *Zici că ieșim din rând ca să ne împuște, una câte una*. Dacă tovarășul Stalin ar fi hotărât să facă asta atunci și acolo, dacă,

în anticamera aceea, el ar fi tras un glonț în pieptul femeilor în loc să le prindă o medalie, nu l-ar fi oprit nimeni.

Nina s-a uitat la Secretarul General, peste umărul aghiotantului care-i prindea medalia. Avea mustața mai argintie decât o vedea în toate tablourile, iar obrajii mari îi erau ciuruiți de vărsat de vânt. Avea dinții îngălbeniți de pete de tutun de pipă și pleoapele grele, aproape somnoroase în timp ce le privea primindu-și medaliile. *Dar nu ți-e somn,* și-a spus Nina. *Chiar deloc.* Undeva în camera alăturată a sărit un alt dop de șampanie. Oare toată lumea primea șampanie, sau doar membrii de partid? Doar membrii de partid, a presupus Nina.

Tovarășul Stalin a înaintat și a apucat de umeri fiecare femeie, într-un gest inimos de felicitare.

– Faci cinste țării!

Le pupa pe fiecare obraz, așa, țărănește, ca un proletar, după care trecea la următoarea. Nici una dintre femeile astfel onorate nu zicea nimic în schimb. Tuturor le ardeau obrajii și le sclipeau ochii de emoție. Nina s-a uitat, pe lângă ele, la aghiotantul care luase carnetul tovarășului Stalin și care acum răsfoia un braț de dosare. Carnetul a căzut pe jos, cu fața în sus, iar aghiotantul l-a ridicat, dar nu înainte ca Nina să apuce să-l vadă timp de o fracțiune de secundă. Secretarul General, cu încruntătura lui importantă și care scrisese de parcă depindeau viețile oamenilor de fiecare mișcare a creionului lui, mâzgălise lupi. Lupi roșii și negri care băleau pe pagină.

Două mâini grele au apucat-o de umeri.

– Faci cinste țării!

Mustața sârmoasă a tovarășului Stalin i-a zgâriat obrajii. Pe tocuri, era aproape la fel de înaltă ca el. *Ce gigant pari în tablouri*, și-a spus Nina, *și nu ești cu mult mai înalt decât mine*. Gândul a făcut-o să zâmbească, sincer amuzată, și a observat un zâmbet care-i răspundea pe sub mustața argintie.

– Asta! i-a zis marele om aghiotantului. Vulturașul ăsta îl privește pe tovarășul Stalin drept în ochi!

„Tovarășul Stalin e un porc mincinos care se cacă pe omul de rând“, comenta tatăl Ninei în mintea ei, atât de tare, încât ea se întreba dacă nu cumva auzea și bărbatul care îi duhnea a tutun drept în față. „Spune-i că e un căcat criminal“, a sfătuit-o tatăl ei. „Nu ajută la nimic, tată“, i-a răspuns ea, tot în gând. Mâinile greoaie încă se sprijineau pe umerii ei.

– De ce zâmbești, tovarășă locotenent Markova?

Lupul ăsta adulmeca minciuna, de asta nu se îndoia.

– Tata vorbea adesea și cu mare pasiune de tovarășul Stalin, a grăit ea adevărul gol-goluț.

Lui i-a plăcut răspunsul.

– Tatăl tău a fost un mare patriot?

– A tăiat gâtul multor țariști, tovarășe Stalin! a răspuns ea, ceea ce era la fel de adevărat.

– Un bun slujitor al țării, așadar! a spus tovarășul Stalin zâmbind.

Albul ochilor lui era galben, ca și cel al ochilor lui taică-său. Nina se gândea la acesta din urmă și la felul contemplativ în care o privise înainte să-i bage capul sub apă. Și tovarășul Stalin o privea contemplativ.

– Câți dușmani ai statului ai ucis, Nina Borisovna?

– Nu destui, tovarășe Stalin!

„Futu-i pe mă-sa de porc georgian“, scrâșnea tatăl ei. „Du-l în adâncuri, rusalcă ticăloasă!“ Iar Nina nu putea să nu se gândească la cât de ușor i-ar fi fost să-l ucidă pe cel mai puternic bărbat al patriei chiar acolo, chiar atunci. Avea briceagul în mânecă, doar nu pleca nicăieri fără el. Îl putea lăsa să-i alunece în palmă, putea să-l deschidă și să-i desfacă Secretarului General beregata dintr-o singură mișcare. A zâmbit, amuzată de un asemenea gând.

– Vânătoare plăcută, vulturaș!

Tovarășul Stalin a pupat-o din nou pe fiecare obraz și s-a retras. Și-a luat privirea de la ea de parcă ar fi scos un ac. Alte blițuri. Apoi s-a dus.

– **STELE ROȘII!**

Țipătul s-a întețit în barăci și toată lumea a făcut plecăciuni în fața celor trei „prințese“ care se întorseseră în regiment.

– Ale voastre sunt, a strigat Nina în toiul tumultului. Tovarășul Stalin mi-a dat steaua roșie pentru că i-a plăcut noua mea freză!

– Și mie îmi place noua ta freză, a spus Elena admirativ atunci când au ajuns, mai târziu, în hambar, imediat ce au reușit să se furișeze afară.

Se țineau în brațe, culcate în colțul din spate, Elena cu spatele la pieptul Ninei. La guler avea prins un trandafir veșted smuls dintr-una dintre coroanele funerare așezate în spatele urnei Marinei Raskova – singurul suvenir pe care Nina avusese timp să i-l aducă de la Moscova. Îți stă bine blondă, Ninocika. Ieși în evidență și *ar trebui* să ieși în evidență.

– Atunci îl țin blond doar pentru tine, a spus Nina trăgându-i capul pe spate și sărutând-o prelung, în aburii respirației care li se ridicau, prin aerul înghețat, ca niște norișori albi. Ți-a fost dor de mine?

– Absolut deloc! Zoia nu încearcă niciodată să coboare pe aripă, a spus Elena rânjind, iar Nina a lovit-o în joacă. Te-ai văzut cu fetele din celelalte regimente – ce vești au?

– Știai că ambele regimente sunt comasate? Bărbați *și* femei. De nevoie, cică. Numai în 588 suntem doar femei.

– Ar fi bine să rămână așa. Bărbații-piloți sunt delăsători, a spus Elena cu dispreț. Între raidurile aeriene se duc *să mănânce*, dacă-ți vine să crezi! Când a fost ultima oară când a mâncat vreuna dintre noi altundeva decât în carlingă? Nu mă mir că avem recorduri mult mai bune, a spus ea apropiindu-și fața de cea a Ninei ca să-i atingă stema, după care i-a șoptit: Deci, cum arată?

Nu era nevoie ca Nina s-o întrebe despre *cine* vorbea.

– Scund. Și se preface barosan!

– Înălțimea-i stă în suflet, nu în cap, a zâmbit Elena. Aș fi leșinat dacă eram acolo.

Nina mai auzise și de la alte fete povești despre genul ăsta de fascinație, dar Elena prea se grăbea să zâmbească mereu la glumele și discrepanțele partidului.

– Nu e Dumnezeu, Elenușka. E doar un căcat din partid, îmbrăcat în costum.

Elena s-a ridicat brusc.

– Nu zice asta.

– Nu zic, nu în public. Nu sunt proastă, a adăugat Nina ridicându-se. Nu vreau să-mi vină duba neagră la ușă.

– Dar chiar *crezi* ce spui? a întrebat-o Elena, părând scandalizată. Că Secretarul General e…

– Un porc intrigant care calcă poporul în picioare? a răspuns Nina ridicând din umeri. Tata mi-a zis asta toată viața. Sigur că așa a zis și despre țar, dar…

– Exact. Ai zis că tatăl tău era mai nebun decât un mistreț beat. Dar nu credeam că ești *de acord* cu el în orice privință.

– „Nebun“ nu înseamnă că se înșela, a vorbit gura Ninei fără ea. Cred că tovarășul Stalin e un ipocrit.

Elena și-a tras genunchii la piept.

– Cum adică?

Nina și-a amintit de orașul decorat în întregime pentru Marina Raskova, care probabil că s-ar fi bucurat mai mult să audă vocile suave ale piloților ei cântând în armonie refrenul țăranilor din opera „Evgheni Oneghin“, pe care ea îl cântase împreună cu ele în drum spre Engels.

– Toate paradele și discursurile… parcă sunt de fațadă sau…, a spus Nina ridicând din umeri. Nu știu. Sunt un simplu navigator de la Marele Bătrân. Nu știu nimic.

– Nu. Nu știi! s-a răstit Elena. Poate că la lacul ăla nu există decât gheață și taiga și nu se schimbă nimic niciodată, dar eu țin minte cum era Moscova pe

când eram mică. Și înainte de asta, ce-mi povestea bunicul. Lucrurile s-au schimbat, mulțumită tovarășului Stalin.

– În bine? a provocat-o Nina. Să stai la coadă la trei dimineața ca să cumperi pantofi, așa cum ziceai că făcea mama ta pe când erai mică?

– O să fie mai bine. Tovarășul Stalin are un plan pentru noi toți. Mă uit la Moscova și o văd prin ochii lui. O văd cum va fi după război.

Nina o fixa cu privirea. *E un lup cu ochii galbeni, în piele de om*, voia să-i strige iubitei ei, *iar tu te uiți fascinată la el pentru că lupul a decis să-mi dea o medalie în loc să mă mănânce?*

– Mi-ai lipsit în fiecare zi cât timp am fost plecată, a spus ea în schimb, printre buzele crispate. Chiar ne certăm la o oră după ce m-am întors?

– Nu, a răspuns Elena, părând la fel de bățoasă. Nu înțelegi, atâta tot. Nu vezi. Ai crescut altfel…

Necivilizat, a completat Nina. *O mică sălbatică ce nu înțelege nimic.* S-a așternut tăcerea.

– Oricum nu eram în stare să văd lucrurile așa cum le vezi tu, a spus Nina în cele din urmă. Moscova *sau* pe tovarășul Stalin. Tot timpul am văzut dublu din cauza pastilelor, a mărturisit ea, și, într-adevăr, tabletele îi dăduseră o durere de cap atroce după ce se dusese efectul. Coca-cola – dacă asta beau americanii la masă, nu mă mir că sunt nebuni cu toții.

Elena s-a topit dintr-odată, după cum sperase și Nina.

– N-am vrut să-ți rup capul, a asigurat-o ea desfăcându-și brațele cu care își ținea genunchii și întinzându-se spre mâna Ninei. Sunt foarte obosită, asta-i tot. Am zburat nopți lungi. Câte paisprezece-cincisprezece raiduri. În curând ne mută, știai? Undeva lângă Krasnodar, a suspinat. Cică o să fie și mai rău acolo.

Părea extenuată, cu cearcăne negre la ochi, iar trandafirul uscat de la guler era singurul care-i dădea culoare. *Trandafirul meu moscovit*, și-a spus Nina în gând.

– E gata de luptă *Rusalka*?

– Da, mecanicii au zis în sfârșit că poate zbura.

Se înțelegeau foarte bine atunci când vorbeau despre *Rusalka*, despre zboruri, despre lucrurile la care țineau. *De-asta nu ne-am certat niciodată?* se întreba Nina. *Pentru că am vorbit numai despre război, despre zbor și despre noi?*

Ei bine, nu aveau să se mai certe niciodată. Nina nu voia să vină în hambar ca să discute politică de partid. Tot ce voia era să se giugiulească, să râdă și să facă dragoste. *Nu le vreau decât pe Elena și pe* Rusalka, și-a zis. *Asta-i tot ce-mi trebuie pe lumea asta.*

„Deci care dintre voi e următoarea?“ a auzit ea vocea amuzată a tovarășului Stalin. „Elena? *Rusalka?* Sau tu, vulturașule?“

Nina s-a cutremurat, de parcă mâna verde și cu degete lipite a Rusalkăi îi cuprinsese inima. *Ce-ai văzut?* se întreba, referitor la Secretarul General, în timp ce ea și Elena se pregăteau să iasă pe furiș din hambar și să se întoarcă în pat. *Ce-ai văzut?*

Poate că nimic. Poate că doar pastilele cu coca-cola fuseseră cele care îi induseseră starea de teamă.

Ori poate că tovarășul Stalin văzuse că ultimul dintre vulturașii Marinei Raskova nu credea poveștile fabuloase pe care le țesea el pentru fete ca Elena, povești despre felul în care se îndrepta patria spre un viitor glorios. Oare asta văzuse? Nina s-a tot întrebat. Ceva-ceva văzuse el, destul cât să-i țină minte numele. Poate că-l notase mai apoi în carnet, alături de lupii pregătiți de atac, pentru că în mai puțin de un an a început investigația.

„Pastilele coca-cola“ era numele dat în glumă tabletelor cu amfetamină, pe care piloții le primeau oficial pentru a dormi cât mai puțin

Capitolul 28 *Jordan*

Iunie 1950
Boston

Tatăl lui Jordan ședea cu o bucată de șmirghel în mână și se uita peste umăr. Imaginea sclipea în baia de fixare, asemenea unei stafii în lumina roșie. Jordan îi auzea vocea din acea după-amiază, la fel de clar de parcă ar fi fost în laborator cu ea.

„Ce pui la cale, don'șoară?"

„Prefă-te că nu sunt aici", îi răspunsese Jordan. „Vreau o fotografie cu tine în atelier."

Astea erau unele dintre ultimele fotografii pe care le făcuse cu el. Jordan a simțit o lacrimă lunecându-i pe bărbie și a șters-o. De o oră plângea întruna, de când năvălise în laborator, la unsprezece noaptea, ca să developeze filmul. De ce să n-o facă? Nu putea concepe să zacă în pat și să se uite în tavan. Nu suporta să se gândească la ziua următoare, la altă zi de lucru la magazin, acum că deschiseseră din nou și trebuia să-l instruiască pe noul angajat, să se ducă apoi acasă și să mănânce una dintre mâncărurile de la înmormântare, pe care Anneliese le tot servea la masă și pe care le mâncau în liniște totală. Doar ele trei, nu patru. Jordan a clipit apăsat și s-a dat în spate ca să se uite la fotografiile înșirate.

– Asta! a exclamat ea privind un cadru de jos cu tatăl ei care studia o tavă pentru scrisori uzată. Ăsta ești tu cu adevărat. Daniel Sean McBride la muncă, Daniel Sean McBride în esența lui.

Era el. Era bine. Jordan și-a dat seama că acum lacrimile i se revărsau. Le-a lăsat să curgă și a trecut la filmul pe care-l făcuse pe micul aerodrom în ziua în care se dusese să zboare împreună cu Garrett. Știa că trebuia să-l sune. El

îi tot lăsase mesaje, ca și mama lui, care făcea aluzii la diverse date pentru a reprograma nunta în primăvară. Gândul de a o lua de la capăt cu planurile de nuntă o făcea să urle.

– Te sun mâine, a suspinat ea în timp ce curăța soluțiile chimice și tăvile.

Odată întoarsă în casă, a văzut în capul scărilor o siluetă palidă și slabă care s-a ivit din întuneric.

– Nici tu nu poți dormi?

Jordan a tresărit foarte tare la vocea lui Anneliese.

– M-ai speriat!

– Îmi pare rău, a spus Anneliese strângându-și cordonul halatului bleu. Mă duceam să fac niște cacao. Vrei și tu?

– Sigur. Iar te-a trezit Ruth?

– Coșmarurile ei se înrăutățesc, a suspinat Anneliese intrând în bucătărie la fel de tiptil ca de obicei și scoțând două căni, pe când Taro se ținea după ea, atentă să depisteze orice bucățică de mâncare ce ar fi putut ateriza pe jos. Nu știu ce să fac cu Ruth atunci când e în starea asta, a spus Anneliese, scărpinând drăgăstos urechile câinelui. A fost întotdeauna atât de ascultătoare, că nu știu ce să fac când nu e.

– Îi e dor de tatăl ei, a suspinat Jordan. Doarme, acum?

– Da, în sfârșit. Eu sunt cea care se învârte pe toate părțile, a oftat mama vitregă a lui Jordan, care părea fragilă în lumina puternică din bucătărie, cu părul negru desfăcut și cu fața nefardată, fără pudră și ruj. Nu, ia loc, a spus ea atunci când Jordan a dat s-o ajute la aragaz. Sigur că ești și tu obosită, doar ai lucrat la magazin.

– În curând, noul angajat o să se descurce singur, iar asta o să-mi prindă bine, a spus Jordan, reușind să zâmbească, și și-a tras un scaun la masă. Mi-a spus că poate vinde castraveți grădinarului și, aparent, chiar poate.

– Cum îl cheamă?

– Tony Rodomovsky.

Jordan crezuse inițial că avea să îi fie jenă să lucreze cu un bărbat care, întâlnind-o prima oară în viața lui, o văzuse plângând deasupra unei plăcinte cu lămâie, dar se înșelase. În săptămâna care urmase, noul angajat își recuperase batista într-un mod care dovedea că avea simțul umorului și, mai mult de-atât, nu făcuse nici o referire la criza ei de plâns. O trata pe Jordan exact ca pe oricare altă femeie care apărea în magazin, adică flirta cu ea. Era genul de flirt nepretențios și fără implicații, ceea ce ei îi prindea bine. „Ce drăguță ești!", îi spunea zâmbetul lui. „Te rog, lasă-mă pe mine să mă ocup de clienți. De fapt, lasă-mă să mă ocup de toate." Bineînțeles că femeile care intrau în magazin reacționau la zâmbetul lui. Nu știa nici cât negru sub unghie despre antichități, dar făcea atât haz de necaz în privința ignoranței sale, încât nu părea să conteze.

– Știi că a reușit s-o convingă pe doamna Willis să cumpere ceva, în loc să stea în magazin cu orele și să critice piesele?

– Ăsta da, talent. L-am cunoscut? a întrebat Anneliese masându-și capul. Perioada asta a fost o nebunie și nu-mi amintesc.

– Nu, nu încă. Are referințe excelente. Vrei să-l cunoști înainte să i se termine perioada de probă?

– O să vin într-o scurtă vizită curând, a suspinat Anneliese. Nici măcar nu vreau să pun piciorul în magazinul ăla. Aveam eu ideile mele despre cum să facem să crească vânzările, dar tatăl tău era așa de mândru că soția lui nu trebuia să muncească… Dacă mă duc acolo e ca și cum nu i-aș respecta dorința.

– Chiar pot să am grijă singură de magazin. Tu trebuie să te ocupi de alte lucruri ale lui.

Trebuia să hotărască ce era de făcut cu hainele, cu pantofii, cu toate. Dacă să-i scoată sau nu din baie pămătuful și lama de bărbierit. Toate deciziile care trebuie luate după moartea cuiva.

– Era foarte organizat, slavă Domnului! a spus Anneliese în timp ce încălzea laptele. Nu vreau să crezi că o să ducem grija banilor. Există o

asigurare. Nu va trebui să ne zgârcim ca să ne descurcăm. O să mă întâlnesc cu avocatul ca să vorbim despre testament.

Lui Jordan nici nu-i stătea capul la detaliile oficiale.

– Dacă te pot ajuta…

– Noi două ne vom descurca cu toate problemele, a spus Anneliese zâmbindu-i peste umăr fiicei ei vitrege, în timp ce amesteca laptele. Sunt foarte norocoasă cu o fată atât de capabilă, Jordan. Mai mult decât o fată – nu ar trebui să-ți mai spun așa. E de mare ajutor în perioada asta să am alături o femeie în toată firea.

Complimentul a încălzit-o pe Jordan mai mult decât cana de cacao pe care i-a întins-o Anneliese.

– Mulțumesc, a spus, iar Anneliese s-a așezat pe scaunul din fața ei și și-a împins părul peste umeri, moment în care Jordan a observat o linie subțire și roz care se ascundea sub guler, la ceafă. Te-ai rănit?

Jordan a arătat spre cicatrice. Nu o mai văzuse până atunci.

– Un accident din copilărie, a răspuns Anneliese strâmbându-se. Întotdeauna mi s-a părut urâtă, așa că primul lucru pe care-l făceam dimineața era să o acopăr. Machiajul american face minuni!

– *Nu* e urâtă. Nici nu se vede.

– Așa a zis și tatăl tău, a adeverit Anneliese ciocnindu-și cana de cea a lui Jordan. În memoria lui Dan!

– În memoria tatei! a închinat Jordan savurându-și băutura caldă – Anneliese făcea cea mai bună cacao datorită unui ingredient pe care îl punea în plus, așa că Jordan s-a trezit plină de admirație față de mama ei vitregă. Ce mai faci, Anneliese? Adică – ce mai faci *de-adevăratelea*? Te ții tare și îți ascunzi durerea în fața vecinilor, dar în același timp bei cacao la unu noaptea.

Anneliese și-a masat tâmplele.

– De ani și ani am un vis, încă de după război. S-a estompat în mare parte de când am venit să locuiesc în casa asta, dar acum a revenit. Tatăl tău era

un bun antidot împotriva coșmarurilor, foarte…, s-a oprit ea și a spus un cuvânt în germană, încercând să-i găsească echivalentul în engleză. Foarte *pământean*? Mă trezeam liniștită lângă el. Era dârz. Cu el lângă mine, nu mă ajungea nimic rău din coșmar.

Lui Jordan i s-a strâns gâtul, dar strânsoarea era provocată de o emoție pozitivă.

– Îmi aduc aminte cum stătea pe marginea patului, pe când eram mică, și îmi spunea că nu vin liliecii din vis după mine.

– Asta visai? a întrebat-o Anneliese netezindu-și o șuviță de păr. Liliecii nu sunt așa de neplăcuți.

– Eram de vârsta lui Ruth și liliecii erau destul de neplăcuți pentru mine. Care e coșmarul tău? a întrebat-o pe mama ei vitregă, dar Anneliese a șovăit. Nu doare dacă-mi spui.

Anneliese părea că se pregătea să spună ceva, dar și-a dus mâna sub părul negru și și-a masat gâtul, iar cuvintele au părut să-i năvălească pe buze de la sine:

– Visul începe mereu lângă un lac. O femeie fuge drept spre mine. E mică și răpciugoasă, îi văd părul fluturând în umbră și știu că vrea să mă omoare.

– De ce?

– Nu știu de ce. Știi cum sunt visele, nu au sens. Dar femeia aceea debordează de ură, a spus Anneliese cutremurându-se. O urmăresc spre lac, e câmp deschis, nu are unde să se ascundă. Dar o face. Dispare în lac. O înghite cu totul, o soarbe în el ca și cum ar fi de partea ei. Eu stau pe margine și aștept să mă atace.

Jordan s-a cutremurat și ea. Anneliese glăsuia lent, ca prin vis, de parcă ar fi fost pe jumătate adormită.

– Aștept mult și bine și știu că s-a terminat, în sfârșit. Că ea nu mai e, că sunt în siguranță, a spus Anneliese ridicând ochii. Și în momentul ăla se ridică din lac, plină de sânge, cu ghearele lucindu-i ca niște lame… Și atunci mă trezesc. Înainte ca vrăjitoarea nopții să-mi taie gâtul.

– Ce *sinistru*! a comentat Jordan fără să vrea.

– Așa e, a recunoscut mama ei vitregă ridicând cana și încercând să zâmbească. De-asta beau cacao la unu noaptea.

– Cine e femeia din coșmar?

– Nu cred că am cunoscut-o vreodată, a spus Anneliese, iar, atunci când Taro și-a pus botul lunguieț pe genunchiul ei, a mângâiat-o și i-a spus ceva drăgălaș în germană. Cred că e dintr-o poveste înfiorătoare precum cele pe care le-am auzit în copilărie. O rusalcă.

– Ai mai spus cuvântul ăsta și altă dată, a murmurat Jordan, răscolindu-și memoria. Când ne-am dus prima oară la lacul Selkie.

– Da, așa e, a recunoscut Anneliese pe un ton devenit mai suav acum. Și *selkie* tot cu lacul are legătură, dar e versiunea scoțiană, nu atât de malefică. În Germania există povești cu o *lorelei*, care stă pe o stâncă ce iese din apă și își piaptănă părul. Dacă te duci mai la est, însă, devine mult, mult mai periculoasă – *o rusalcă*. Ochii albaștri ai lui Anneliese au coborât asupra mesei. Rusalca iese doar noaptea, îmbrăcată în straiele lacului. Iar dacă o superi, te ucide.

S-a lăsat tăcerea.

– Ei bine, a spus Jordan în cele din urmă, acum mă simt norocoasă că nu am avut decât coșmaruri cu lilieci. Și dintr-acelea în care mergeam pe coridorul școlii îmbrăcată doar cu sutienul, ca într-o reclamă la Maidenform.

– Iar eu ți-am dat idei cu vrăjitoarele nopții. Îmi pare rău, Jordan! Nu ar fi trebuit să-ți povestesc ceva atât de cumplit. Și asta – la ora la care ies vrăjitoarele, a spus Anneliese uitându-se mâhnită la ceas. Nu sunt în apele mele după visele astea. Mă înspăimântă groaznic și vorbesc aiurea. Nu-mi stă în fire.

– A ajutat?

– Cred că da, a zis Anneliese terminându-și restul de cacao. Acum s-ar putea să pot adormi.

– Atunci mă bucur că mi-ai povestit, a conchis Jordan ridicându-se, luând cănile și punându-le în chiuvetă. Pot să-ți spun…?

Mama ei vitregă s-a oprit la jumătatea drumului spre ușă, cu Taro în urma ei.

– Da?

– Mă bucur că te am, i-a mărturisit Jordan uitându-se drept în ochii ei albaștri. Nu am pornit cu dreptul, din cauza imaginației mele nebune, dar nu știu ce m-aș face fără tine acum.

– Te-ai descurca foarte bine fără mine, Jordan, a spus Anneliese întinzând mâna și atingându-i părul. Ești un monument de forță, ca și tatăl tău.

S-au îmbrățișat strâns. *Am rămas doar noi*, și-a spus Jordan. *Noi două ținem totul în picioare de dragul lui Ruth, al câinelui și afacerii.* Ideea nu părea la fel de înfricoșătoare, așa cum păruse pe vremuri.

– Poate mă duci tu la altar primăvara următoare, i-a spus Jordan atunci când s-au desprins una de cealaltă. Ce părere ai, ne abatem de la tradiție?

– Bineînțeles, dacă asta dorești, s-a învoit Anneliese, iar buzele i-au tremurat. Avem o singură problemă.

– Care?

– Nu ai nici cea mai mică tragere de inimă să te măriți cu Garrett Byrne, i-a spus Anneliese sărutând-o pe obraji de „noapte bună“. Așa. Ți-am dat ceva la care să visezi, în loc de vrăjitoare care ies târâș din lacuri, noaptea.

Capitolul 29 *Ian*

Iunie 1950
Boston

– Am veşti proaste, şefu'.

La celălalt capăt al firului, vocea lui Tony răsuna de parcă el se afla pe fundul lacului siberian şi nu la doi paşi, la intersecţia dintre Clarendon şi Newbury.

Ian şi-a mutat telefonul de la urechea cu care nu auzea bine – la cea bună, încheindu-se în continuare la nasturii cămăşii şi strâmbându-se din cauza zgârieturilor pe care i le lăsase Nina pe spate.

– Ia zi.

– Nu mă ajută deloc faptul că m-am împrietenit cu Kolb. Nu se lasă antrenat în discuţie. Mormăie ceva şi caută mereu o scuză ca să se care.

Dezamăgitor, şi-a spus Ian, dar nu surprinzător. Eforturile de a-l fermeca pe suspect, pe care le făcea Tony de câteva săptămâni încoace, se loveau de un zid. Cu o privire curioasă, Nina a ieşit din dormitor, îmbrăcată cu una dintre cămăşile lui Ian şi cu nimic altceva.

– Nu-mi place să-mi recunosc înfrângerea, a concluzionat Tony, dar abordarea cu binişorul a dat greş.

Nina s-a ridicat pe vârfuri ca să ciulească urechile la telefon.

– E rândul nostru?

– Puteţi încerca, a răspuns Tony. În momentul ăsta Kolb crede că sunt un yankeu prea tâmpit ca să observe că e ignorat, dar dacă nu mă opresc o să devină suspicios. Eu mi-am terminat loviturile. E rândul vostru să daţi cu bâta.

Ian căuta un creion.

– Asta e metaforă din baseball?

– Te afli în țara celor cutezători și casa celor liberi acum, șefu', e timpul să renunți la crichet. Rămân aici până la închidere. Frumușica domnișoară McBride vine cu mama ei vitregă ca să mă verifice, dar Kolb e liber în după-amiaza asta. Dacă vreți să-l prindeți, mai aveți două ore

– De ce nu? a spus Ian uitându-se la Nina. Nu avem bilete la filarmonică astă-seară, nu-i așa, draga mea?

– Nu-s draga ta, *mudak* capitalist ce ești!

Ian a rânjit.

– Dă-mi adresa lui Kolb.

Până să închidă, Nina își găsise pantalonii în șirul de haine care ducea spre dormitor. Ian s-a uitat la ei, contemplându-le peticele și celelalte defecte.

– Ai ceva care să te facă să arăți ca o secretară cu un băț în fund?

S-a uitat la el de parcă vorbea chinezește. Ian a suspinat.

– Cred, ca bărbat căsătorit, că acest moment era inevitabil.

Nina l-a privit cu suspiciune.

– Ce?

– Te duc la cumpărături.

– ***BLEADT***, a pufnit Nina atunci când au intrat în spațiosul butic cu uși duble de la Filene, pe Downtown Crossing.

Ian își și imagina cât de ciudat arăta – cât de ciudat arăta tot orașul ăsta american, zgomotos și prosper pentru o femeie care își petrecuse cea mai mare parte din viață fie la marginea lumii estice, în Aviația Rusiei, fie într-o Anglie devastată de război, unde mâncarea era raționalizată. O uluise până și chioșculețul ieftin din piața Scollay. Acum îi sclipeau ochii.

– Tot ce-i aici e de vânzare pentru toată lumea?

– Da, asta e ideea.

– Nu sunt cozi la ușă, nu se târguiește nimeni, nu se dă la rație…, a murmurat Nina uitându-se la parfumuri. Nici în Anglia nu-i așa. Rafturile

sunt goale, nu prea găsești lucruri de cumpărat. Aici e…, a început ea, iar următorul cuvânt l-a spus în rusă.

– Cornul abundenței? a presupus Ian. Raiul pe pământ?

– Un jeg industrial decadent. Tot ce se spunea la ședințele noastre Komsomol despre risipitorul și coruptul Occident. *Dermo*[51], aș vrea să fi venit mai devreme.

– Încearcă să nu faci comentarii despre capitalism și socialism nicăieri unde te poate auzi cineva.

Ian și-a lăsat soția pe mâinile vânzătoarei de la raionul pentru femei și a rânjit văzând-o pe Nina, extrem de circumspectă, târâtă într-o cabină de probă în timp ce căra un braț de fuste.

– Bărbații se plâng mereu că femeilor le ia prea mult, radia vânzătoarea văzând că Ian se uita la ceas în timp ce ea se ducea ca să mai aducă alte haine.

Ian nici n-a auzit-o. *Herr* Kolb avea să ajungă acasă în două ore. Dacă-l puteau lua prin surprindere la ușă, obosit și pe nepusă masă după o zi lungă de muncă…

– Asta poartă secretarele? l-a întrebat Nina, care ieșise din cabină îmbrăcată într-o rochie înflorată de vară, a cărei fustă se înfoia precum spuma.

– Cu siguranță că nu. Trebuie să arăți ca o vacă lipsită de suflet și de veselie, una ce urăște absolut orice și pe toată lumea, mai ales pe străinii nerecunoscători care mint atunci când vine vorba de informațiile despre război. Sunt sigur că ai întâlnit și tu o…

– Șefa Komsomol din Irkuțk, a spus ea deodată.

– Perfect. Trebuie să te transformi în ea.

– *Nu, ladno*, a comentat Nina dispărând în cabina de probă, de unde-i răsuna vocea. Asta e alt motiv că-mi place aici: nu sunt ședințe politice.

– Te asigur că Occidentul decadent ține propriile ședințe, care sunt la fel de plictisitoare. Nu știi cum e să fii tânăr jurnalist și să iei notițe de la balcon, în

timp ce un membru al Parlamentului din Snelgrove turuie întruna despre combaterea putregaiului în district.

Vânzătoarea s-a întors cu un vraf de bluze.

– O să arate fermecător în astea…

– Fără roz. Fără funde…, s-a împotrivit Ian răscolind în teancul de haine împopoțonate. Aveți ceva maro-roșcat?

– Soția dumneavoastră nu are nuanța pielii potrivită pentru maro-roșcat, domnule Graham. Sinceră să fiu, nu cred că există vreo femeie care să aibă culoarea pielii potrivită pentru maro-roșcat.

Vânzătoarea s-a îndepărtat clătinând din cap, iar Nina a ieșit din cabină îmbrăcată cu o fustă maro și cu o bluză cu mâneci scurte.

– Da?

– Mâneci mai lungi. Ceva care să acopere faptul că ai petrecut ani la rând urmărită de gloanțele nemților în loc să faci cursuri de stenografie.

Ian aflase între timp mai multe din istoria acelor cicatrici, iar Nina se distrase de minune pe seama uimirii lui atunci când îi spusese că îl întâlnise personal pe Secretarul General Stalin, așa că se îndurase să-i depene multe alte povești pe acoperiș.

– Mai văd, în magazinul ăsta, bărbați care așteaptă în fața cabinelor de probă, a comentat Nina făcându-se din nou nevăzută în cabina ei și scoțându-și, deja, bluza peste cap. E lucru pe care fac bărbații americani? Par enervați în timp ce femeile probează haine?

– Nu e ceva ce ține atât de americani, cât de căsnicie, a zis Ian sprijinindu-se de perete și dându-și seama de cât de mult se distra. Oare bărbații ruși nu își așteaptă soțiile cu orele atunci când ele probează rochii?

– Bărbații ruși așteaptă cu orele doar la coadă la vodcă, a pufnit Nina. Cel puțin, acolo e vodca mai bună decât aici. Voi, occidentalii, nu știți să beți.

– E clar că n-ai văzut în viața ta o încăpere plină de corespondenți de război care joacă poker s*even-card stud* în Weymouth.

– Ia vodcă, să vezi cum te bag sub masă, *lucik*.

– Haide să fie scotch și n-ai decât să încerci, cazacă mică ce ești.

Nina a ieșit purtând o helancă bleumarin pe gât, cu mâneci lungi.

– Da?

Și-a pus mâinile în șold și s-a încruntat, cu o expresie dură, mijind ochii.

– Arăți ca un călău care știe stenografie, a spus Ian cu admirație.

– Bluza asta nesuferită e vina, a confirmat ea, uitându-se în oglindă. Bluza asta merită să moară în gulagul arctic. Merită să strângi în ea mațe de pește pe balenieră și să filtrezi benzina din canistre.

Vânzătoarea a dat năvală, cărând pe braț un obiect de îmbrăcăminte deschis la culoare.

– Sigur nu vreți să încercați ceva mai colorat, doamnă Graham? a întrebat ea ridicând lângă fața Ninei rochia roșie precum steagul sovietic, cu un tiv care i-ar fi lăsat la vedere gamba puternică și curbată. Nu-i așa că s-a născut pentru roșu?

– Asta cu certitudine, a spus Ian, inexpresiv. O luăm.

Nina s-a încruntat.

– De ce?

– Nu pot să-i cumpăr o rochie soției mele?

– Ai uitat că divorțăm?

– Poartă rochia la divorț, a sugerat Ian și a cumpărat-o.

Nu și-o permitea, dar nu-i păsa. Curând după aceea el și pseudo-secretara lui mergeau pe strada Summer în căutarea unui taxi. Asfaltul era ud și sclipea, fiindcă, aparent, câtă vreme stătuseră în magazin trecuse o ploaie ușoară, așa cum se întâmpla vara, Bostonul fiind obișnuit cu furtunile trecătoare. Nina a ridicat privirea, ca de obicei, spre cer.

– E vreme bună de zburat? a întrebat-o Ian.

– Mai vine ploaie, nu e bine. Dar nori de ascuns de avioanele nemților, foarte bine, a spus ea zâmbind. Dacă e ceva, e vreme bună de vânătoare.

El i-a întins brațul.

– Păi, hai la vânătoare!

ATUNCI CÂND *HERR* KOLB a deschis ușa, Ian știa exact ce avea gazda lui în fața ochilor, pentru că mulți dintre cei vinovați văzuseră același lucru în ultimii câțiva ani: un anchetator înalt, care purta un costum călcat impecabil și care zâmbea fără să fi fost câtuși de puțin amuzat. Kolb a făcut ceea ce făceau majoritatea vinovaților atunci când se confruntau cu acel bărbat: și-a târșâit picioarele într-o parte, ca și cum voia deja să se ascundă.

Lui Ian îi plăcea să-i vadă făcând asta. *Îmi place mult prea mult*, și-a zis el în gând.

– *Kann ich* – pot să vă ajut? a întrebat Kolb, un bărbat scund și care clipea des, care purta costum ce-i atârna prost pe umerii plăpânzi și care nici nu avusese timp să-și scoată sacoul, ceea ce le arăta oaspeților lui că veniseră la țanc. Domnule?

Ian a tras cât a putut de momentul de tăcere. Rolul pe care îl jucau le impunea să se agite înainte ca el să sufle o vorbă. Prea agitați pentru ca suspectul să le ceară vreun act de identitate, prea agitați pentru ca el să se întrebe dacă ei aveau sau nu vreo autoritate, prea agitați pentru ca el să poată investiga care erau, de fapt, drepturile lor asupra lui.

– Jurgen Kolb? a întrebat Ian în cele din urmă, cu cel mai condescendent accent britanic al lui.

Vorbea cu glasul lui taică-său, de soiul acela excesiv de gălăgios și de încrezător, cu care crescuse Ian din fragedă copilărie. Era vocea unui bărbat care considera că lumea era a lui, doar pentru că studiase la cele mai bune școli și se învârtise numai prin cercuri înalte. Un bărbat care știa că soarele nu apune niciodată deasupra imperiului britanic și că trebuie să-i faci pe nemțălăi și pe macaronari să nu uite asta vreodată, Doamne ferește!

– Sunt Ian Graham de la – aici Ian a înșirat o serie de acronime lipsite de sens, bazându-se pe faptul că *Herr* Kolb și engleza lui de baltă nu le depistau, apoi i-a vânturat prin față pașaportul, care avea suficiente ștampile cât să intimideze orice persoană cu conștiința încărcată.

Kolb a întins mâna spre pașaport.

– Pot să…?

Ian s-a uitat la el cu răceală și i-a spus:

– Nu cred că e necesar, nu?

Preț de o clipă au fost care pe care. Kolb ar fi putut să le trântească ușa în nas și să ceară să vadă delegația. Dar a cedat și a făcut un pas înapoi. Ian a intrat agale, cu Nina după el, ea având o privire atât de dură încât părea pregătită să-l trimită imediat pe Kolb în gulag. Apartamentul era unul închiriat, foarte încins, care mirosea a ulei de gătit și a rugină, mobilat cu puțin mai mult de un pat, o masă și un frigider.

– Ce-i asta? a cerut Kolb să știe, cu o oarecare indignare. Nu am făcut nimic rău.

– Vedem imediat, a spus Ian, care nu se grăbea, ci se plimba cu mâinile în buzunare, prilej cu care a observat o sticlă de scotch ieftin pe masă și un păhărel deja plin, semn că gazda lor își turnase de băut de cum intrase în casă, înainte să-și scoată haina. Am câteva întrebări pentru tine, neamțule. Fii bun și cooperează.

– Nu mă cheamă „neamțule". *Ist* Jurgen, Jurgen Kolb.

– Da, așa e, a spus Ian de-a dreptul amabil. Neamț pipernicit ce ești…

– *Ich verstehe nicht*[52]…

– Tu *verstehe* foarte bine. Arată-mi actele de identitate.

Kolb a scos încet portofelul, pașaportul și diverse alte acte. Ian le-a răsfoit și i le-a dat Ninei, care lua notițe, de parcă ar fi copiat documente secrete de stat.

– Niște falsuri de calitate, a spus Ian, admirând pașaportul. Chiar e treabă de calitate superioară asta.

Așa și era. Fie că numele de *Kolb* era numele adevărat al bărbatului, lucru de care Ian se îndoia, fie că trebuia să dea din ce în ce mai mult crezare bănuielii lui cum că angajatul magazinului McBride era expert în documente.

– *Ich verstehe nicht*, a repetat Kolb, sumbru.

Ian a început să vorbească în germana lui cu accent, dar fluentă, ceea ce l-a făcut pe Kolb să tremure ca varga.

– Actele tale sunt false. Ești criminal de război. Ai venit în Statele Unite fără să îți raportezi crimele în Europa, ceea ce îți periclitează statutul legal aici.

Bărbatul și-a fixat privirea în poală.

– Nu.

– Ba da. Și îi ajuți și pe alți criminali de război ca și tine, probabil că în camera din spate a magazinului de antichități de la intersecția Newbury cu Clarendon.

Lui Kolb i-au zburat ochii la păhărelul de pe masă, apoi la loc în poală.

– Cum ai primit slujba, nemțișorule? l-a întrebat Ian, luând păhărelul și rotind băutura în el, în fața lui Kolb. Ai vrăjit-o pe mama văduvă să creadă că ești vreun expert în cărți rare? Ai furat cheia de la camera din spate din geanta fiicei pe când se giugiulea ea cu iubitul, ca să îți faci o afacere clandestină pe banii vechilor tăi camarazi național-socialiști? l-a încolțit Ian, clătinând din cap. Știi care-i faza amuzantă cu americanii? Nu le pasă așa de mult de foștii naziști, în prezent îi preocupă mai degrabă comuniștii. Dar, oricât se bat cu pumnul în piept cum că „Dați-mi gloatele adunate“[53], yankeilor nu le plac, de fapt, refugiații, mai ales dacă sunt de genul celor care profită de văduve și de orfani, a spus Ian, după care a făcut o pauză. Ca tine, a reluat el.

– Nu-i adevărat, a murmurat Kolb.

Nina a clătinat din cap de parcă asemenea minciuni chiar nu mai auzise.

– Ba e adevărat. Întrebarea e ce hotărăsc eu să fac în privința asta, a spus Ian înghițind scotchul și strâmbându-se. Ce mama dracului, nu iei destui bani pe falsificări de acte ca să-ți cumperi și tu un *single malt*? Spune-mi pe cine ai ajutat. Pentru cine faci actele.

Lui Kolb i-a tresăltat bărbia, dar a rămas cu gura închisă.

– Cred că nu-ți dai seama ce noroc ai azi, a continuat Ian luând sticla și urmărind privirea lui Kolb, care n-o scăpa din ochi. Nu mă prea impresionezi tu pe mine, nemțișorule. Dă-mi niște nume și uit că-l știu pe al tău.

Neamțul și-a umezit buzele.

– Nu știu nici un nume. Vin aici să încep viață nouă. Nu am fost nazist…

– *Ich bin kein Nazi, ich bin kein Nazi*[54], a spus Ian uitându-se la Nina și punând sticla la loc. Toți zic asta, nu-i așa?

Ea a încuviințat făcând o mutră ostilă, fără să se oprească din scris.

– Am fost membru de partid, a izbucnit Kolb în germană, brusc vorbăreț. Dar nu a fost așa cum prezinți tu lucrurile. Trebuia să fii membru de partid ca să supraviețuiești. Îmi făceam doar meseria.

Ah, dulcele sunet al justificărilor! Odată ce se apucau să se justifice, era clar că ajungeai undeva cu ei. Ian s-a rezemat.

– Ce meserie?

– Evaluator. Cărți rare, instrumente muzicale. Eram căutat pentru consiliere, a spus Kolb îndreptându-și cravata. Examinam antichități care fuseseră adunate și trimise în Austria, în drum spre colecțiile private de la Berlin. Atâta tot.

– „Adunate“. Frumos cuvânt pentru „furat“.

– Asta nu era treaba mea, a ripostat bărbatul cu încăpățânare. Eu doar evaluam lucrurile care ajungeau la mine. Restauram tot ce avea hibe și aveam grijă să le împachetez pentru călătorie. Nu eram răspunzător pentru ce se confisca.

– Asta era treaba altcuiva, a fost Ian de acord. Bineînțeles. Ei bine, cineva care se pricepe să depisteze falsuri, de obicei, se pricepe destul de bine să le și facă.

– Îmi folosesc cinstit cunoștințele pentru a câștiga o pâine, atâta tot.

– Vreau nume. Cine te-a ajutat. Unde se află acum.

Lorelei Vogt. Numele îi stătea pe limbă lui Ian, dar l-a înghițit. Nu voia să știe Kolb că erau pe urmele unei anumite persoane, în cazul în care exista cea mai mică șansă s-o avertizeze. *Oricum e posibil s-o prevină că cineva e pe urmele criminalilor de război.* Dar era un risc care trebuia asumat. Fără Kolb nu aveau nici o pistă.

Neamțul și-a umezit buzele.

– Nu am ajutat pe nimeni. Nu ascund nimic.

– Atunci nu vei obiecta dacă secretara mea se uită puțin în jur, a spus Ian, iar Kolb a deschis gura, însă Ian s-a încruntat până când Kolb a încremenit. Un om nevinovat ar da permisiunea fără să ezite.

Kolb a ridicat din umeri, sumbru.

– Nu aveți ce găsi.

– Zici că-i totul ireproșabil? a întrebat Ian, în timp ce Nina a trântit agenda și a năvălit în dormitor.

Kolb părea speriat, dar stătea cu ochii la Ian, nu la presupusa secretară. Oricât spera Ian ca Nina să găsească ceva care să-l incrimineze pe neamț, șansele scădeau.

– Bea ceva, a spus, în schimb, și i-a turnat un pic de scotch în păhărel, doar cât să guste și să simtă setea bețivului care tânjește după alcool, iar, după cum a înșfăcat Kolb păhărelul, Ian a bănuit că era un împătimit al băuturii. Haide să reluăm. Numele tău adevărat, pentru început. De ce-l ascunzi? Aici nu e ilegal să-ți iei un nume nou. În mod normal voi, nemții, vă alegeți „Smith“ sau „Jones“, dar presupun că, din cauza englezei tale penibile, nu ți s-a părut logic să încerci să te dai drept altceva decât german, a spus Ian, trecându-și disprețul prin filtrul vocii. Sau ți-ai prescurtat numele? De la ce vine, de la Kolbaum, Kolbmann? Sunt mulți evrei în afacerile cu antichități, ești și tu evreu? Îi ajuți pe naziști ca să te lase în pace?

– Nu sunt *evreu*! a scos colții furia de arian a lui Kolb, așa cum se așteptase Ian. Sunt austriac get-beget!

Chiar și într-un apartament atât de mic precum era acela, Ninei îi lua foarte mult timp să cerceteze amănunțit. A verificat fiecare scândură neprinsă bine, fiecare dulap care ar fi putut avea fundul fals, fiecare arc de pat în parte, fiecare platou și articol de îmbrăcăminte, în timp ce Ian îl fierbea pe Kolb la foc mic. A reușit să toarne trei sferturi din sticla de scotch în el, în vreme ce alterna între sarcasm tăios și răgete biciuitoare care-l făceau pe Kolb să intre la apă pe scaunul lui. Ian a aflat că îl chema Gerhardt Schlitterbahn, apoi a mai aflat o sumedenie de lucruri extrem de plictisitoare despre sarcinile pe care le avusese Kolb de îndeplinit în Austria pentru cel de-al Treilea Reich, perioadă în care evaluase pianoforte Blüter și ediții princeps ale lui Schiller, confiscate de la familii de evrei. Ian a mai aflat cum Kolb aproape că murea de foame după război și cum Daniel McBride consimțise să-l sponsorizeze în schimbul expertizei lui în domeniul anticariatului. Iar din acel punct – omul a refuzat să mai vorbească.

Oricât l-a amenințat Ian că avea să se întoarcă aducând cu el un mandat de arestare, oricât a încercat să-l mituiască, oricât l-a avertizat că avea să-l denunțe în fața angajatorilor și să-l facă să-și piardă slujba fiindcă fusese nazist, nimic nu a contat. Kolb a ignorat și mita, și amenințările și și-a ținut gura. Era leoarcă de transpirație, pe jumătate beat, își trăgea nasul și tresărea ori de câte ori se apropia Ian la un pas de el, dar nu voia să recunoască nici în ruptul capului că ajutase alți naziști și nu voia să dea nici un nume.

Cu pumnii în șolduri, Nina stătea în spatele lui și clătina din cap. Ea îi întorsese lui Kolb apartamentul pe dos – cu acel gen de eficiență brutală pe care Ian își imagina că-l avea poliția secretă în timpul raidurilor –, dar tot nu găsise nimic. Dacă omul acela avea liste sau documente incriminatoare, ele nu se aflau acolo. Ian simțea în gură un gust teribil de acreală și dezamăgire.

Kolb își mușca buza, iar privirea îi tânjea după scotch. *Știi*, se gândea Ian. *Știi unde se află*. Câte lucruri nespuse zăceau în gura aia închisă…

– Nemțălăule, îmi pui răbdarea la grea încercare, a spus el în cele din urmă.

– Nu am nimic să vă spun, a scâncit Kolb cu indignarea celui acuzat pe nedrept, care abia se descurca și căruia i se făcea o nedreptate. Nu am făcut nimic, absolut nimic…

Ian nu intenționase să se miște. Nici nu și-a dat seama că se ridicase până ce nu a măturat de pe masă sticla de scotch, care s-a făcut țăndări pe jos, i-a înfipt lui Kolb mâna în guler, l-a smuls de pe scaun și l-a ridicat de-a lungul peretelui.

– Făceai catalogul cărților furate, în timp ce proprietarii lor erau transportați în vagoane de vite, a spus Ian. Nu-mi spune că n-ai făcut nimic, nazist de rahat ce ești!

Kolb a scheunat, cu ochii cât cepele. Ian l-a mai ridicat puțin de la podea, până când fața omului a început, brusc, să se învinețească.

– Spune-mi pe cine ai ajutat să ajungă aici, l-a somat Ian, care își auzea sângele năvălindu-i în urechi. Spune-mi pe cine protejezi!

Lorelei Vogt. Dă-mi-o.

Kolb îl privea și scâncea. Ian nu mai simțise niciodată acel impuls de a răni pe cineva – atât de intens cum îl simțea în acele clipe. Îi venea să-l azvârle pe jos și să-i tragă niște bocanci în gură până ce avea să scuipe sânge și dinți odată cu numele.

N-o să vorbească, i-a șoptit un gând. Oricât de frică îi era de Ian, Kolb se temea și mai tare de altcineva. Era foarte posibil ca acel „altcineva“ să fi fost Prădătoarea. *Dacă aș fi un amărât care face documente și e dependent de o sticlă de scotch, aș fi foarte speriat de ceea ce mi-ar putea face o astfel de femeie – una care a ucis șase copii cu sânge-rece.* Ian și-a auzit gândul care îi vorbea cu răceală și cruzime. *Va trebui să-i faci mai mult rău, ca să-i fie mai frică de tine decât de ea.*

În acel moment, totuși, nu se putea baza pe informații. Oamenii care suferă sunt în stare să spună orice ca să scape de durere. Numai că lui Ian nu-i păsa. Voia oricum s-o facă. Voia să-l bată până ce-i sărea carnea de pe os.

A auzit un sunet în spate și nu a fost nevoie să se întoarcă, fiindcă știa că Nina desfăcuse briceagul pe care-l ținea în mânecă. Orice ar fi făcut, soția lui nu avea de gând să-l oprească.

Ian a tras mult aer în piept și l-a lăsat pe Kolb pe vârfurile picioarelor. A făcut un pas în spate, și-a scos batista și s-a șters de stropii de băutură în timp ce Kolb gâfâia la perete.

– Poate că te cred, nemțălăule, a spus Ian străduindu-se să vorbească pe un ton calm, ca și cum ar fi făcut simplă conversație. Poate că ești doar un amărât, o rămășiță a unui război crunt, una care încearcă să-și facă un rost în lume. Ai noroc, colegii mei… – cu un gest, a arătat spre hoardele de asociați invizibili din departamentul de poliție și din biroul de imigrări – au pe listele lor alte nume, mai interesante decât ale tale.

Ian și-a luat pălăria, iar Nina și-a luat agenda. Briceagul a ajuns la locul lui. Numai mirosul de alcool, cioburile de sub picioarele lor și frica pricăjitului de neamț stăteau mărturie că ceva grav ar fi putut avea loc.

Încă se mai poate întâmpla ceva, și-a spus Ian. I-a tras lui Kolb un pumn în burtă, iar, atunci când acesta s-a încovoiat, i-a tras și un genunchi în nas, pe care i l-a spart cu un pârâit strașnic.

– Să mai spun că nu ar trebui să-ți dea prin cap să părăsești Bostonul? a întrebat Ian în chip de comentariu.

– Nu, a răspuns Kolb pe loc.

– Bun. Oamenii nevinovați nu fug. Dacă fugi, vin după tine. Iar data viitoare n-o să mai fiu așa de prietenos.

Ian și-a pus pălăria pe cap. Furia se disipa și îi lăsa, în schimb, un gol în stomac. *Ce mama dracului era să faci, băi, Graham?*

– Îți urez să ai o zi bună, a reușit să spună Ian înainte s-o ia din loc.

Rahat! - în limba rusă în original
Nu înțeleg – în limba germană în original
Aluzie la inscripția de pe Statuia Libertății: „Mie dați-mi-i pe cei osteniți, pe cei sărmani, gloatele adunate tânjind să fie libere!“
Nu sunt nazist – în limba germană în original

Capitolul 30 *Nina*

Iulie 1943
Frontul rusesc de lângă peninsula Taman

– Ia-ți coca-cola, iepuraș, a spus Nina căscând și pășind pe aripă în timp ce-i dădea Elenei două pastile energizante. Facem cel puțin opt raiduri.

Opt raiduri peste Linia Albastră, întinderea de forturi germane dintre Novorosiisk și Marea Azov, un desiș de reflectoare, baterii antiaeriene, aerodromuri dușmane și avioane de vânătoare gata de luptă. Vrăjitoarele Nopții bombardaseră același segment din primăvară, de când fuseseră transferate aici. Jubilau și își făceau treaba mândre foc, pentru că de-acum toată lumea știa că îi împingeau pe nemți înapoi. Svasticile cădeau în fața stelelor roșii și Regimentul 588 își juca bine rolul în poveste.

Patruzeci și șase, și-a reamintit Nina, în timp ce *Rusalka* primea semnalul de decolare. În februarie, 588 fusese numit Regimentul Aviatic 46 Bombardiere de Noapte „Garda Taman".

– Mai sunt cinci regimente de avioane U-2 în divizia vecină, doamnelor, spunea Berșanskaia cu mândrie, și nici unul nu a fost numit regiment de gardă.

– Bărbații nu dau rezultate la fel de bune ca ale noastre! a strigat Nina din spatele mulțimii și, chiar dacă Berșanskaia și-a coborât mâna pentru a potoli râsetele care au urmat, ea a zâmbit.

Fiindcă știau cu toatele că era adevărat. Și celelalte regimente făceau eforturi, dar nu până la limita absolută, iar ele nu se luptaseră ca să vină pe front și să fie numite „prințese".

Trecuse ceva vreme de când nici una dintre Vrăjitoarele Nopții nu mai fusese numită „prințesă", însă Nina știa că nu exista vreuna care să fi uitat.

Elena zicea ceva, și-a dat seama Nina, fiindcă arăta spre un U-2 care stătea la coadă în fața lor.

– …îngrijorată în privința ei, spunea Elena dând din cap spre pilotul din carlinga celuilalt avion, care se uita în gol. Irina nu mai e în apele ei de când a murit Dusea.

– Irina nu și-a adus pilotul în viață la sol, a comentat Nina.

În aprilie, Dusea primise un glonț în carlingă, prin podea, de la un Focke-Wulf. Glonțul îi pătrunsese în creier, omorând-o pe loc. Navigatorul ei, Irina, fusese nevoită să aterizeze, încremenită de șoc, dar noaptea următoare decolase din nou.

– Crede că ar trebui să moară și ea, nu să stea în locul pilotului ei.

– Sper că tu nu crezi asta!!

– Nu, dar ea, da.

Promovarea de la carlinga din spate la cea din față se petrecea doar peste cadavrul pilotului. Dacă pierdeai o *sestra*, trebuia să pui o alta în locul ei și să zbori mai departe. Nina s-a cutremurat și a dus mâna la eșarfa ei norocoasă, brodată cu steluțe.

În seara asta decolau pentru a patra oară, într-o ascensiune lină, spre cerul senin. Nina simțea deja efectul pastilelor care făceau ca lumea să fie mai clară și mai lentă, iar ea mai atentă la tot ce mișca. Avea să plătească mai târziu pentru asta prin tremurat, clipit des și neputința de a dormi, dar merita să se simtă acum trează și vie, lunecând, invulnerabilă, pe cer.

– Reflectoare! a strigat Nina în intercom, în timp ce se apropiau de țintă.

Elena deja văzuse cele patru coloane luminoase și pregătise coborârea. Nina a observat primul avion între razele care se încrucișaseră, făcându-l să pară o pată albă, fără urmă de culoare… Care, brusc, a devenit roșie, într-o explozie uriașă.

Preț de o clipă Nina a simțit că-i plesniseră urechile și că surzise. *Artileria*, se gândea, *unde e?* În aer nu exploda nici un proiectil, bateriile de la sol erau mute. Și totuși, un U-2 cădea din cer într-o ploaie de fragmente roșii și aurii.

– Jos! a țipat Elena la avionul din spatele lor, dar deja vedea niște lumini bizare țintite spre el, drept din beznă și nu de la sol.

A explodat și cel de al doilea avion, care s-a dezintegrat în aer. Încă două fete și-au pierdut viața. Ninei îi venea să vomite.

– Avioane de vânătoare de noapte! s-a auzit strigând în intercom. Ne aliniază cu *avioanele de noapte*…

Încă nu mai fuseseră nimerite de așa ceva: trasoarele aruncau un U-2 în aer ca pe o jucărie. Al treilea U-2 după ele ar fi trebuit să plonjeze pe o parte și să ocolească zona de luptă, numai că, în schimb, a intrat drept în reflectoare, fără să poată face nimic. Irina era în carlingă, și-a spus Nina, Irina care adusese cadavrul Dusiei la sol, ca apoi să rămână împietrită cu orele. *Probabil că e încremenită de șoc acum*, s-a gândit Nina, strigând degeaba la avion. Era la fel de încremenită precum fusese Elena atunci când văzuse Messerschmitturi acolo unde nu erau, pentru că Irina nici măcar nu a încercat să ocolească focul trasoarelor. A zburat înainte, drept și lent, ca o piatră aruncată domol în râu, iar apoi a ars în aer ca o coală de hârtie.

Următorul avion de vânătoare avea *Rusalka* în vizor. Elena deja plonja, cu botul drept în jos.

– Intră pe sub reflectoare! a strigat Nina în intercom.

Cădeau rapid spre pământ. Cu coada ochiului, Nina vedea epava în flăcări a avionului Irinei – fuzelajul ars, jumătate de aripă, o flamă infernal de strălucitoare, care ar fi putut proveni din focul ce mistuia părul unei femei – prăbușindu-se, în flăcări, la sol. Acul altimetrului *Rusalkăi* cobora vertiginos, în vreme ce Elena forța avionul sub șase sute de metri, cinci, patru…

– Suntem deasupra țintei! a strigat Nina. Ține drept!

În mod normal, Nina ar fi dat drumul bombelor, dar erau mult prea aproape de sol. Ajunseseră la două sute de metri și cădeau în continuare. Nina s-a uitat în urmă și a văzut avionul din spate prăbușindu-se prin aer în timpul manevrelor de evadare, cu o elice în flăcări care se rotea ca o stea în

noapte, în timp ce luminile de semnalizare ale navigatorului se declanșau ca niște artificii colorate, iar aripile se destrămau. Pentru prima dată Nina a văzut, la lumina verde de semnalizare, forma unui avion de vânătoare de noapte german.

– Sub o sută de metri! a strigat Elena, trezind motorul la viață tocmai atunci când acul altimetrului ajunsese la valoarea minimă.

Rusalka a gemut și a ridicat botul, în timp ce Elena a îndreptat avionul aproape de nivelul solului.

– Nu *văd* nimic…

Nina s-a chinuit să se adune, ca să se poată întoarce la aerodrom. Misiunea era încheiată. Reflectoarele împungeau aerul, dar Vrăjitoarele Nopții se împrăștiaseră care încotro, ascunzându-se printre nori și gonind spre casă. Pământul strălucea din cauza epavelor care ardeau. *Patru avioane*, și-a spus Nina, amorțită. Nu avuseseră niciodată atât de multe pierderi în același timp. Pierderile erau singulare, câte un avion pe rând, poate două. Nu patru.

O auzea pe Elena plângând în carlinga din față în timp ce urca spre o poziție sigură, din care puteau arunca bombele.

– Spune-mi încotro să mă îndrept, plângea ea, spune-mi încotro. Du-mă *acasă*!

– **DE UNDE ȘTIAU NEMȚII** care era ținta noastră?

– Până și ei mai au noroc. Cine știe?

Zece minute. Opt fete. Într-o clipă, Vrăjitoarele Nopții erau nemuritoare și atacau țintele, pentru ca în cea următoare să ardă precum lumânările.

– Am fost promovată pilot, a murmurat Nina vestea în părul Elenei, în fața școlii în care își făcuseră cazarmă. Eu și încă trei navigatoare.

Ar fi trebuit să simtă furie pentru că era luată de lângă Elena, dar nu mai avea pic de furie în ea.

– Acolo îți e locul, a spus Elena, cutezătoare. Regimentul are nevoie de tine ca pilot, nu ca să îmi dai mie indicații.

Dar Elena era posomorâtă. Nina a tras-o spre ea și i-a sărutat ochii și obrajii umezi în văzul lumii, fără să-i pese că le putea vedea cineva. De când se întorseseră la barăci și văzuseră cele opt paturi de la perete în care nu avea să doarmă nimeni în noaptea aceea, toate femeile se îmbrățișau și se alinau una pe alta. Cea mai dezastruoasă noapte din istoria regimentului se transformase într-o dimineață frumoasă de vară și știau cu toatele că în noaptea aceea aveau să decoleze din nou. Umbla vorba că urma ca și ele să aibă avioane de vânătoare în raidurile lor, în cazul în care mai apăreau avioanele germane de vânătoare, ca data trecută.

– Ți-au dat deja un U-2? a întrebat Elena ștergându-se la ochi. Pentru seara asta?

Nina a încuviințat.

– Beșanskaia te pune cu Zoia. Se pricepe ca navigator, ai avut dreptate în privința asta. O să aibă grijă de tine.

Nu ca mine. Dar nu putea spune asta. Acum era momentul să-i dea încredere pilotului ei.

– Cine e navigatorul tău? a întrebat Elena.

– Galina Zelenko.

– Micuța Galea? Cum o să te țină piticania aia în siguranță? a întrebat-o Elena, părând neobișnuit de pornită. Pare de doișpe ani!

– Optsprezece, și moare de frica mea. Chiar așa de înspăimântătoare sunt?

Încercarea Ninei de a fi frivolă a eșuat. *Nu vreau să te părăsesc, nu pot să zbor decât cu tine*, voia să plângă ea. Dar așa stăteau lucrurile: pierdeai o *sestra*, puneai alta în locul ei și îți vedeai de raiduri.

Stăteau în lumina soarelui și se țineau una de cealaltă.

– Vreau să se termine mai repede războiul ăsta, a șoptit Elena. Vreau un apartament la Moscova, cu vedere la râu, Ninocika. Vreau să stau la fereastră și să beau ceai, să te țin de mână și să ne uităm la copiii care se joacă pe podea. Vreau să dorm zece ore pe noapte. Nu vreau să mai omor vreodată nici măcar un păianjen.

Pace, ceai și soare. Nina încerca să-și imagineze apartamentul care dădea spre râul cenușiu, copiii care râdeau, ceaiul îndulcit cu gem de cireșe, numai că tot ce vedea erau avioanele care cădeau în noapte ca niște flori de foc. *Vreau să omor naziști*, și-a spus Nina în gând. *Fie că războiul ăsta se termină mâine sau într-o sută de ani, nu cred că voi înceta vreodată să-mi doresc să ucid naziști.*

– Nu te-ai săturat, Nina? De întuneric, de tremurat, de coșmaruri?

Niciodată, și-a spus Nina. Era disperată și se simțea rău fizic, se clătina de extenuare și avea acea durere de cap care o pocnea în urma raidurilor, la care se adăuga o suferință feroce după ce trecea efectul pastilelor cu amfetamină. Dar, cu toate astea, deja voia să o ia de la capăt.

Să se întoarcă la vânătoare.

– **CUM E**? a întrebat Galina, neliniștită, atunci când i-a dat ceaiul Ninei. Chiar părea să aibă doisprezece ani.

– Ce vrei să zici? E ceai de aerodrom, rece ca gheața și cu gust de benzină.

Nina a semnat hârtia pe care i-o băgase sub nas mecanicul cocoțat pe aripă.

– Putem s-o botezăm? a întrebat Galina în timp ce bătea ușor cu palma în avion și se urca pe locul ei de navigator. Așa fac unii piloți.

– E doar un U-2. Ia manșa atunci când prindem altitudine, ca să exersezi, a spus ea pe când decolau în urma Elenei, care ducea *Rusalka* spre nori. Atingi ușor, nu tragi…

În luna aceea aveau misiuni deasupra peninsulei și se întorceau la barăcile de lângă Krasnodar. De data asta nu mai locuiau nici măcar într-un hambar transformat, ci în tranșee săpate, cu paturi de scânduri și cu frânghii prinse în așa fel încât să își poată usca lenjeria intimă și ciorapii deasupra noroiului. Nina începuse să doarmă pe aerodrom, sub prelate vechi de avion, cu un braț trecut peste cap ca să nu-i intre soarele în ochi, în speranța că Elena avea să apară și ea. În acele zile lungi, lipsa unor barăci ca lumea însemna doar mai puține locuri în care se puteau întâlni singure.

– Plec în misiune, a spus Elena în august, posomorâtă toată. Opt echipaje se alătură batalioanelor din Flota Mării Negre.

Ninei i s-a strâns inima.

– Când te întorci?

– Când cucerim Novorosiisk.

Elena a sărutat-o ușor ca s-o liniștească, dar Nina nu putea fi liniștită atât de ușor. Era vorba de zboruri grele, între ape și munți, cu furtuni pe mare. A tras-o feroce pe Elena spre ea și și-a îngropat fața în clavicula ei delicată. *Promite-mi că te întorci*, i-a cerut în gând, dar nu i-a promis nimeni nimic. Elena a plecat la Novorosiisk. Nina a rămas cu raidurile aeriene deasupra peninsulei Crimea, coasta Mării Azov, bătută de valuri.

– Nina Borisovna, în timpul liber te vei ocupa de escadrila pregătitoare, a informat-o Berșanskaia, notând de zor într-un vraf de hârtii.

Divizia 46 instruia suplinitori, piloți care își instruiau navigatorii, navigatori care-și instruiau mecanicii, mecanici care își instruiau armurierii. Oricine putea fi înlocuit în cadrul regimentului și se mândreau cu asta.

– Tocmai au fost promovați patru mecanici.

Nina a salutat.

– Dormiți, tovarășă maior.

Vorbeau foarte sincer una cu alta, indiferent de rang, lucru care șoca ofițerii din alte regimente, însă de-asta nu mai puteau Vrăjitoarele Nopții.

Berșanskaia a zâmbit și și-a stins țigara în scrumiera improvizată dintr-un cartuș aplatizat.

– O să dormim după ce murim.

Deja murim destul de repede cu toții, și-a spus Nina. În noaptea aceea era să moară chiar ea.

Galina citea instrucțiunile pentru noaptea respectivă, indicând țintele de pe coasta peninsulei. Nina avea o senzație foarte bizară, fiindcă ea era cea care le asculta, în loc să le dea. Timp de șapte raiduri nu avusese loc nici un eveniment.

– Nori foarte joși dinspre mare, a început Galina, în timp ce Nina făcea ultima întoarcere spre casă.

– Văd.

Nina a plonjat, dar masa de nori cenușii se umfla din ce în ce mai mult în față, pentru că se întețea vântul. A coborât mai mult avionul prin norii denși… și mai mult…

– Corectează cursul șaizeci de grade vest, a spus Galina, părând agitată. Ne îndepărtăm prea mult…

– Trebuie să intru sub norul ăsta.

Aparatul a săltat ca o minge pe tobogan. Trei sute de metri, două sute de metri și, în sfârșit, avionul a ieșit sub un nor greu și jos. *S-o fut pe mă-ta!* a înjurat Nina în gând, brusc cuprinsă de panică. Se aflau deasupra mării. Nina și-a lungit gâtul, disperată, dar nu vedea nimic în afară de valurile înnebunitoare, fiindcă țărmul nu se zărea în ceața densă.

– Găsește direcția. Găsește *țărmul*… i-a cerut ea Galinei.

– Am ajuns prea departe în est, deasupra mării în loc de…

– Nu-mi pasă unde e apa, ia-mă *de aici*!

Norii se rostogoleau și zguduiau avionul, împingându-l spre apă. Sub o sută de metri, cincizeci… Nina se uita, hipnotizată, la altimetru.

– Vest! a strigat Galina în intercom, mergi spre vest…!

Numai că vântul bătea spre est și li se împotrivea, ca și mansa în mâna Ninei, nelăsându-le să înainteze. Avionul părea că rămăsese neclintit în aer, iar motorul împingea neputincios în fața forței vântului, așa că înaintau în zigzag doar ca să mențină altitudinea.

Dacă rămânem fără combustibil și cădem în mare, și-a spus Nina, cuprinsă de groază, *ne scufundăm și ne înecăm înainte să apucăm să ieșim din carlingă.*

„Pun’-te pe picioare, rusalcă nemernică“, mârâia tatăl ei. Dar Nina nu se putea gândi decât că fugise mii de kilometri spre vest ca să scape de lac, că urcase până la cer ca să scape de lac și că tot înecată avea să moară.

Acul altimetrului zăcea la minimumul cadranului. *Opt metri, suntem la opt metri altitudine*, și-a zis. Pluteau deasupra apei învolburate și printre norii învolburați care coborau vertiginos, strangulate între palmele unui uriaș.

– Nu o să ne înecăm! a strigat Galina în intercom, iar Nina și-a dat seama, ca prin ceață, că fata țipa de ceva vreme. Nu o să ne înecăm!

Ba da, și-a zis Nina. Valurile mai înalte se înălțau și le udau aripile. Deja *vedea* sfârșitul.

– Nu o să ne înecăm! a repetat Galina.

Ba da. Brațul cu care ținea manșa o durea îngrozitor de tare, până la umăr. Ar fi fost mai ușor să nu se mai lupte cu vântul, să tragă sănătos de cârmă într-o parte și să intre cu elicea în apă. Dacă o făcea cu destulă îndârjire, leșinau amândouă înainte să se înece. Nina se holba, hipnotizată, la apă.

– Nu ne înecăm, repeta Galina, într-un refren monoton și ritmic. *Nu-ne-înecăm*.

A repetat-o până când pala feroce de vânt s-a mai domolit, a repetat-o în timp ce Nina stătea inertă. Galina a fost cea care a purtat avionul prin dinții vântului și l-a ridicat cu greu, în timp ce recita: „Nu ne înecăm“. Încă spunea asta atunci când Nina și-a revenit din amețeală și a preluat manșa, aterizând pe primul loc uscat de pe coasta pustie. S-au prăvălit amândouă în carlingă, în timp ce motorul își înceta turațiile, iar Galina tăcea, în cele din urmă. Nina și-a smuls harnașamentul și s-a întors ca să se uite la navigatoare. Fata era palidă ca ceara, cu capul dat pe spate și cu ochii închiși. Carlinga era plină de vomă.

– Nu ne-am înecat, i-a spus Nina cu glas stins.

„Nu mulțumită ție, rusalcă“, a zis tatăl ei. Nina știa că merita tot disprețul. Încă o treceau fiori de groază, însă imobilitatea sinistră și profundă care o ținuse inertă, cu ochii ațintiți la apă, dispăruse. Se întreba dacă și Elena simțise la fel atunci când avusese halucinațiile cu avioanele germane.

„Ai avut un moment de panică. Toată lumea trece prin asta.“ Nina fusese cea care îi spusese Elenei acele cuvinte.

– Mulțumesc, i-a zis ea acum navigatoarei sale.

– Elena Vasilovna mi-a destăinuit că urăști să zbori peste apă, a spus pe neașteptate Galina. Zicea că, dacă ajungem într-o situație dificilă deasupra apei, să-ți spun că n-o să ne înecăm și să fiu pregătită să preiau controlul.

– Ți-a zis ea asta?

– Am rugat-o să-mi spună orice m-ar ajuta să pot zbura cu tine. Ești pilotul meu, a spus Galina pe tonul cu care se enunță lucrurile evidente.

Ninei i-a venit să zâmbească.

– Ție de ce ți-e frică, Galea?

Era prima oară când îi spunea navigatoarei sale pe numele de alint.

Pauză lungă.

– De dubele negre.

Nina a încuviințat. În mod normal nu vorbeai despre așa ceva, dar aici, la malul sterp al mării, nu se afla nimeni care să asculte pe furiș și să pârască.

– Acum șapte ani au venit după unchiul meu, a continuat Galea. Șeful lui de la fabrică l-a denunțat ca agitator. L-au dus la Lubianka și nu s-a mai întors. Mătușa mea a trebuit să-l denunțe și ea, ca să nu fie ridicată. Ăsta-i lucrul de care mi-e frică: duba care oprește la poarta mea.

– De asta nu te pot apăra, a spus Nina, știind că duba putea veni la ușa oricui, din cel mai stupid motiv sau fără nici un motiv. Dar duba nu te poate ajunge în aer, Galea, deci ce te sperie în aer?

– Obuzele noi ale nemților, cele cu trasoare roșii, verzi și albe. Atunci când se sparg în zeci de proiectile mici în întuneric, mă gândesc la flori, a spus Galea cutremurându-se.

– Păi, dacă vedem flori și tu încremenești, te scot eu din bucluc, i-a promis Nina. Iar dacă mai rămânem vreodată deasupra apei, mă scoți tu. Între timp, du-ne *tu* acasă.

Galina s-a luminat toată. S-au întors șontâc-șontâc și abia atunci când au ajuns au aflat că un alt U-2 căzuse în mare din cauza stratului de nori de la suprafața apei.

În total, au murit șaisprezece femei peste vară și toamnă. Nina spera că teritoriul ăsta merita efortul, terenul ăsta invizibil pe care încercau cu disperare să-l recupereze de la germani. Nici măcar nu avea cum să vadă ceea ce se câștiga de pe urma morții camaradelor ei, știa doar că acest câștig era îmbibat în sânge.

– Cine sunt noile fete? a întrebat-o Elena, șocată, atunci când s-a întors în octombrie de la Novorosiisk, uitându-se în baracă. Sunt foarte tinere!

– Proaspăt sosite.

Erau noile voluntare venite pe front și fiecare dintre ele făcea ochii mari la vederea femeilor-piloți, atât de slabe în uniformele lor mari, din ce în ce mai multe fiind decorate cu Ordinul Steagul Roșu și cu Ordinul Steaua Roșie. Și Nina, și Elena aveau câte una acum și umbla vorba că urma ca unele dintre ele să primească primul set de EUS, stelele aurii ale Eroului Uniunii Sovietice, cea mai valoroasă decorație a patriei.

– Pilotul meu doarme cu briceagul sub pernă și îl cunoaște pe tovarășul Stalin, a auzit-o Nina pe Galina lăudându-se uneia dintre nou-venite, care părea și înspăimântată, și impresionată, iar Nina s-ar fi tăvălit de râs dacă nu ar fi fost îngrijorată în privința Elenei.

– Arăți groaznic, i-a spus Nina fără ocolișuri.

– Frumos compliment să-l spui unei fete, a răspuns Elena strâmbându-se și tachinând-o.

Era piele și os, cenușie la față. Aerul din zorii toamnei avea o răceală de gheață, dar frigul le era prieten. Nu stătea nimeni prea mult pe aerodrom după ce se termina tura de noapte. Cu toții se retrăseseră în buncăre, unde își încălzeau mâinile la focul de petrol făcut în cazane, iar Nina și Elena se întorseseră la *Rusalka* și stăteau întinse și încolăcite sub aripă. Mereu la *Rusalka*, niciodată la avionul cel nou, fără nume, al Ninei. Era un avion bun, zdravăn și de nădejde, dar nu era avionul lor.

– A fost așa de rău când ai zburat peste Novorosiisk? a insistat Nina, întorcându-se ca să stea nas în nas cu ea, pentru că mâinile Elenei tremurau

acum într-un fel în care nu tremuraseră cu două luni în urmă.

– Nu chiar așa de rău. Am auzit că pe-aici e mai rău…

– Nimic complicat, a spus Nina.

Și-au zâmbit. Nina știa că amândouă mințeau. *Cu ce altceva să ne mințim?* se gândea ea, dar a respins gândul.

– În curând se termină războiul, a spus Elena, părând mai sigură decât fusese vara trecută. Și atunci o să ne bucurăm de asta.

– De ce anume?

– Noi, împreună, la Moscova. Îmi închipui asta de câte ori am nevoie de ceva care să mă ajute să țin drumul drept. Tu, nu? a întrebat ea împungând-o pe Nina. Închipuie-ți, noi două dormind noaptea și nu ziua, alergând după copii prin casă de îndată ce s-a sfârșit micul dejun…

– Chiar trebuie să-ți spun cum se fac copiii, don'șoară prințesă moscovită? Pentru că dacă ai impresia că ceea ce facem noi o să aibă vreun efect în sensul ăla…

A gâdilat-o pe Elena între sâni, iar Elena a râs și i-a dat peste mână.

– O să fie destui orfani în urma războiului și vor avea nevoie de mame. Nu vrei copii? a întrebat Elena, de parcă a-i avea era cel mai firesc lucru din lume.

Nu, i-a răspuns Nina în gând.

– Nu m-am gândit la asta, a preferat ea să spună.

– Știu ce crezi…

Mă îndoiesc.

– …crezi că în viața reală n-o să ne putem preface. Că nu vom putea ascunde asta – a făcut un gest în care a înglobat lumea lor intimă de sub aripa avionului. Dar putem, crede-mă. Nu-i ca și cum oamenii devin suspicioși atunci când văd doi bărbați împreună. Vor fi multe văduve care vor locui laolaltă după război, ca să se ajute unele pe altele cu proviziile și cu pensiile. Atât timp cât creștem copii pentru Patria-Mamă și are fiecare dintre noi câte o poveste despre un logodnic pierdut pe front, n-o să se întrebe

nimeni de ce locuim în același apartament. Putem lucra ca piloți civili sau putem să predăm lecții de pilotaj.

Avea vocea încărcată de entuziasm și obrajii roșii. Plănuia de mult toate astea, și-a dat Nina seama, cu un gol în stomac.

– N-o să fie ca în copilărie, Ninocika – fără mâncare, cu cozi la benzină, fără pantofi. Lumea va fi diferită după război, Moscova va fi diferită…

În rău, își spunea Nina. *După atâția ani de foamete și de război, o să fie mult mai rău.*

– …și nu mai suntem doar niște piloți de la clubul aviatic. Suntem ofițeri decorați, vulturii Marinei Raskova. Tu l-ai cunoscut pe tovarășul Stalin, a spus Elena, făcând-o pe Nina să-i audă din nou în ton acea notă de admirație stupidă. Nu o să ducem lipsă de recomandări atunci când o să mergem să ne înscriem în partid, o să vezi. Apoi putem trage niște sfori pentru un apartament pe care să nu-l împărțim cu alte trei familii, ne luăm niște slujbe ca lumea la Academia Jukovski sau unde vrem noi.

Trăncănea plină de speranță. Ce lucruri bune, normale, obișnuite pe care să ți le dorești… Probabil că majoritatea femeilor din regiment nutreau visuri similare în legătură cu terminarea războiului.

– Nu-i ca și cum cerem prea mult, Ninocika. Eu, tu, o casă, un copil sau doi, o slujbă cu zboruri civile în loc de raiduri aeriene, a spus Elena aplecându-se în față și atingându-și buzele de ale Ninei. Tot ce trebuie să facem e să supraviețuim războiului și putem avea parte de toate astea.

– N-o fi mult, a spus Nina, dar dacă eu îmi doresc altceva?

– Ce? a întrebat-o Elena mângâindu-i obrazul. Nu vrei să locuim la Moscova? Nu trebuie neapărat, știu că nu-ți place…

Nu-mi plac nici Moscova, nici Irkuțk, nici Marele Bătrân, și-a spus Nina. *Am traversat mii de kilometri în Rusia și nu am văzut din ea decât cerul.* Zborul peste Rusia o făcea fericită, pentru că atunci nu trebuia să se uite la ea: un teritoriu întesat de mulțimi frământate și de steaguri, de cozi la pâine și de bâzâitul etern al difuzoarelor, sub conducerea unui lup.

Ce vrei să faci atunci când se termină războiul? Elena încă aștepta răspunsul ei. O întrebare simplă, cu siguranță cea mai simplă în ceea ce-i privea pe soldații de pe front. Toată lumea visa la viitorul de după măcel. Toată lumea, aparent, în afară de Nina, care putea spune cu mâna pe inimă că nu cugetase nici o clipă la asta. Ea nu se gândise deloc dincolo de prezent, dincolo de noaptea petrecută în avion și de diminețile în care o săruta pe Elena. Ar fi ales viața asta stranie, primejdioasă, de noapte, în regiment, preferând-o oricărei alteia din lume, cu toate durerile și spaimele care o însoțeau.

Ce vreau, Elenușka? se gândea Nina privind zâmbetul entuziast al iubitei ei. *Vreau să zbor, să vânez germani și să te iubesc. Iar tu ești singurul numitor comun pe listele noastre.*

Capitolul 31 *Jordan*

Iunie 1950
Boston

„Nu ai nici cea mai mică tragere de inimă să te măriți cu Garrett Byrne.“ Comentariul sec al lui Anneliese încă îi răsuna în minte lui Jordan, în timp ce încerca să își facă de lucru în spatele tejghelei.

Sigur că vreau să mă mărit cu Garrett, încerca ea să se convingă. *Am un diamant de jumătate de carat pe mâna stângă, care dovedește cât de mult îmi doresc să mă mărit cu el.*

Vocea lui Ruth s-a auzit de lângă cea mai apropiată vitrină.

– Pot să iau vioara?

– Nu e de jucărie, greieraș, a spus Jordan, absentă. E o copie după Mayr, de la sfârșitul secolului al XIX-lea.

– Dar e mică, a implorat-o Ruth. Și eu sunt mică.

– Domnul Kolb spune că e cât o jumătate de vioară.

– Sunt foarte încântat ca, în sfârșit, să vă cunosc, doamnă McBride, s-a auzit vocea lui Tony Rodomovsky la intrare, unde stătea cu Anneliese, care purta un costum negru. Condoleanțe pentru recenta pierdere…

Anneliese a murmurat un răspuns în timp ce Jordan s-a aplecat peste tejghea, unde tăia una dintre fotografiile pe care i le făcuse tatălui ei, developată cu o seară în urmă. Era un portret bun, foarte bun – își putea evalua munca destul de bine ca să știe asta.

Ai putea face ceva cu portretul ăsta, ceva profesional, îi șoptea un gând. *Cum ar fi? Nu ești profesionistă*, și-a răspuns tot ea. Era o fată care avea o slujbă bună la magazin și un hobby distractiv în pivniță. La primăvară avea să devină o femeie căsătorită cu un soț bun, care avea să se ducă în fiecare

dimineață la muncă, și cu un hobby cu care se putea distra în camera de oaspeți.

– Am pregătit raportul săptămânal, dacă doriți să-l vedeți, doamnă McBride, a spus Tony întorcându-se la casa de marcat din spatele lui Anneliese, care purta fustă neagră, sacou negru și o pălărie mică și neagră, cu o plasă cu buline care-i atârna oblic pe ochi. Doar o clipă, a adăugat el.

– Ce părere ai? a întrebat-o Jordan pe mama ei vitregă, în timp ce Tony se făcuse nevăzut în camera din spate, aducându-și aminte că Anneliese venise în vizită la magazin doar ca să vadă noul angajat.

– Pare fermecător, ce să spun. Dacă tu ești mulțumită cu referințele lui, nu văd nici un motiv pentru care să nu-l păstrăm în continuare. Te pricepi la oameni, a spus Anneliese strângând-o repede în brațe pe Ruth și uitându-se la ceasul de pe perete. Mă întâlnesc cu avocatul tatălui tău în legătură cu testamentul. Poți s-o ții pe Ruth până la închidere? O, Doamne, a adăugat ea, văzând fotografia cu Dan McBride.

– Nu-i așa că e perfect reprezentativă?

Anneliese a încuviințat pe tăcute, apoi i-au dat lacrimile. Jordan i-a strâns mâna înmănușată peste tejghea. Tony s-a întors cu raportul, iar Anneliese i-a aruncat o privire distrată.

– Ne bucurăm că ni te alături, domnule Rodomovsky.

Apoi a ieșit, lăsând în urmă o dâră de parfum de liliac.

– Of, a făcut Tony. Tremuram.

– Ba nu. Ai impresia că nu există nici o doamnă pe lumea asta pe care să n-o poți fermeca, domnule Rodomovsky.

– Tony, a spus el, ca de obicei. De fiecare dată când spui „domnule Rodomovsky“, îl caut pe tata prin preajmă și încep să-mi număr cele mai recente păcate.

Se sprijinea de tejghea și îi dăruia lui Jordan același zâmbet pe care-l oferea tuturor femeilor care călcau în acel magazin, cu toate că uneori acel zâmbet avea diverse variațiuni. Rânjetul de băiețandru era pentru doamne de peste

șaizeci de ani, care-l ciupeau de obraji și apoi cumpărau ceva. Cel de haimana era destinat femeilor de peste patruzeci, care își plecau ochii speculativ și apoi cumpărau ceva. Zâmbetul total, care includea și ridurile de la ochi și din obraji, îl oferea doamnelor de peste douăzeci de ani care se înroșeau și apoi cumpărau ceva. Până și Anneliese primise un zâmbet modificat cu o nuanță compătimitoare, având în vedere hainele de doliu, iar ea reacționase la acel zâmbet. Probabil că *Tony Rodomovsky flirtează și cu un cuier dacă nu are cu cine,* își spunea Jordan, amuzată. Se bucura că-l acceptase Anneliese, pentru că sigur avea să le prindă bine în afaceri.

– Prințesă Ruth! a exclamat Tony văzând năsucul lipit de vitrina în care se afla vioara. Ne cinstești cu un recital?

De obicei, Ruth era timidă cu bărbații străini, dar, atunci când o întâlnise, Tony se lăsase într-un genunchi și intonase dramatic un mic discurs în care spusese că era bine-cunoscut faptul că Prințesa Ruth de Bostonia nu se adresa cavalerilor rătăcitori până când aceștia nu-i câștigau favorurile prin fapte supreme de galanterie, așa că el avea să călătorească până la capătul pământului ca să-i câștige o privire măcar, iar Ruth se destinsese și zâmbise circumspect. Acum l-a lăsat să-i sărute mâna, și-a așezat vioara imaginară la gât și a început să cânte. Jordan se întreba unde mai văzuse Ruth pe cineva cântând la vioară, pentru că avea poziția corectă.

Mama ei, și-a răspuns Jordan singură la întrebare. *Adevărata ei mamă*. Ruth sigur o văzuse pe mama ei cântând – nu aveau niciodată să afle unde și cum, Ruth fiind atât de mică pe atunci. Păruse să fi uitat de tot în ultimii ani, dar iată că amintirea ieșea din nou la suprafață, făcând-o pe fată să se uite fascinată la mica vioară. Oare acum Ruth își aducea aminte de toate astea pentru că singurul bărbat care jucase în viața ei rolul de tată dispăruse dintr-odată, la fel cum dispăruse și misterioasa ei mamă care cânta?

Jordan a privit din nou căutătura din fotografie a tatălui ei. *Era dârz*, spusese Anneliese despre el cu o seară în urmă, pe când băuseră cacao. *Cu el lângă mine, nu mă ajungea nimic rău din coșmar*. Poate că de-asta avea Ruth

coșmaruri. Tatăl dârz și hotărât care, în ultimii ani, îi dăduse stabilitate pe lumea asta, nu mai era.

– Ești visătoare azi, domnișoară McBride.

Privirea lui Tony devenise serioasă. Jordan se pregătea pentru obișnuita întrebare „Te simți bine?“ pe care o auzea de la vecini, cunoștințe și prieteni în fiecare zi de când îi murise tatăl, și la care dădea același răspuns optimist: „Foarte bine!“

– Vrei să plec? a întrebat Tony în schimb. Am și batistă, și un umăr pe care să plângi, dacă dorești, dar pot și să te las singură ca să plângi în liniște, în ce ordine le vrei tu pe astea două. „Singură“ fiind cuvântul-cheie.

Surprinsă, Jordan a pufnit în râs fără să vrea.

– Am… tot vrut să fac asta în ultimele săptămâni, a răspuns ea.

Chiar acela fusese motivul pentru care tot coborâse în laboratorul foto. De obicei nu se ducea nimeni după ea acolo.

– Bine, atunci, a convenit Tony îndreptându-se de spate. Să mă car?

– Să te cari? Brusc, ai devenit englez?

– Am lucrat cam mulți ani cu un britanic, a răspuns el și a zâmbit cu subînțeles. Am o idee! Ce-ar fi să te cari tu, domnișoară McBride? Să o duci pe Prințesa Ruth acasă devreme și să-ți faci un pic de timp și pentru tine?

Jordan a dat să refuze, dar în clipa aceea a sunat clopoțelul de la intrare și s-a auzit vocea lui Garrett:

– Jordan, aici erai! a exclamat el cuprinzând-o de umeri și uitându-se cu atenție la ea, ca să vadă dacă avea urme de lacrimi. Ai…?

– N-am nimic.

– Încerc să o conving pe domnișoara McBride să plece acasă mai devreme, i-a întrerupt Tony. Poate că o să ai mai mult noroc decât mine, domnule…

– Byrne. Garrett Byrne, s-a prezentat el, întinzând mâna. Ești noul angajat?

– Vinovat. Tony Rodomovsky. Ești logodnicul?

– Vinovat.

Și-au strâns mâna. Jordan se întreba dacă existau doi tineri bărbați pe lumea asta care să facă vreodată cunoștință fără să se măsoare din cap până-n picioare așa cum se întâmpla acum: care strângea mâna mai tare, care era mai înalt. Garrett s-a îndreptat cu toată înălțimea lui de 1 metru 90, iar Tony s-a rezemat de tejghea, amuzat.

– Nu pot pleca devreme, Garrett, a intervenit Jordan înainte să își continue ei ritualul, care presupunea să descopere care dintre ei luptase în război și care nu. Anna e la avocat și trebuie să rămân până la închidere.

– Pot să închid eu în locul tău, a spus Tony fără să o ajute cu nimic, ba dimpotrivă.

– Vezi? a spus Garrett aplecându-se și ciufulindu-i părul lui Ruth, care l-a ignorat și a continuat să cânte la vioara ei imaginară. Am putea să o luăm pe Ruth și să mergem la film. Mi-a fost dor de tine.

– Și mie mi-a fost dor.

Serios, chiar mi-a fost, și-a spus Jordan în gând.

– Domnul Kolb a plecat deja, a anunțat Tony. Nu mai e mare lucru de făcut aici.

Jordan a ezitat. Tatăl ei nu ar fi lăsat un angajat nou singur în magazin până când acesta nu ar fi avut cel puțin o lună de experiență și până când el, proprietarul, nu ar fi fost sigur că angajatul respectiv nu era vreun hoț. Dar Tony lucrase ireproșabil timp de trei săptămâni, iar Anneliese fusese de acord cu angajarea lui.

– Știi să închizi, i-a spus ea lui Tony, dându-i cheile. Haide, Ruthie. Vrei să mergem la film?

Arcușul imaginar al lui Ruth s-a oprit în toiul mișcării. Pe la începutul anului, fata devenise fascinată de *Cenușăreasa* și o înnebunise pe Anneliese rugând-o să o lase să aibă niște șoricei drept animale de companie.

– Cenușăreasa?

– Ia-ți condurii de sticlă, prințesă! a îndemnat-o Tony punând, cu mare grijă, vioara imaginară în cutia ei. Las' pe mine, mă ocup eu să fie în

siguranță pentru lecțiile tale de vioară.

Garrett ținea ușa zâmbind, dar Jordan s-a oprit, căci îi venise o idee.

– Nu uita asta, domnișoară McBride, a spus Tony întinzându-i fotografia cu tatăl ei, lăsată pe tejghea, decupată frumos și gata de pus în ramă, și privind-o preț de o clipă. Tatăl tău?

– Da.

Lui Jordan i s-a pus un nod în gât. Putea să-l pomenească fără probleme de o sută de ori, iar a suta una oară să se emoționeze fără nici un motiv. Ar fi vrut să înțeleagă de ce. Poate că ar fi durut mai puțin. *Sau poate că nu.*

– E un portret bun, a spus Tony întinzându-i fotografia. Ar trebui să-l păstrezi aici.

– De ce?

– Era magazinul lui, a lămurit-o el dând din cap către fotografie. Aici se vede chintesența neguțătorului de antichități în timp ce muncește.

– Așa e, a spus Jordan și – *clic*, i-a mai venit o idee, care i-a adus un zâmbet pe buze.

– Jor? a întrebat-o Garrett, nedumerit.

– Domnișoară McBride? a chestionat-o Tony ridicându-și capul. Îmi place să fac fetele să zâmbească, dar, în mod normal, știu și de ce.

Dacă nu ar fi existat o tejghea între ei, Jordan l-ar fi luat în brațe. Radia, în schimb, atunci când și-a luat în grabă, din cui, pălăria neagră de pai și și-a așezat-o pe cap.

– Tony, a spus ea, uitând de „domnule Rodomovsky", mulțumesc! De două ori!

*

– ANNA, TOCMAI MI-A VENIT *cea mai bună* idee, a spus Jordan oprindu-se pe balconașul pe care mama ei vitregă stătea și se uita spre stradă. Nu știam că fumezi.

– Pe vremuri îmi plăcea să fumez o țigară înainte de cină, a răspuns Anneliese trăgând un fum și ridicându-și fața spre amurgul văratic,

îmbrăcată, încă, în costumul negru cu care fusese în vizită la avocat, însă fără pantofi, pe care și-i așezase alături de geantă. Știi ce părere avea tatăl tău despre femeile care fumează, așa că m-am lăsat. Vrei și tu una?

– Sigur.

Anneliese a scos o tabacheră de argint și a aprins o țigară de la cea pe care o fuma ea.

– Unde e Ruth? a întrebat-o pe Jordan.

– Sus, se joacă cu Taro. Tocmai ne-a lăsat Garrett – a venit să ne ia la film, dar nu se proiecta nimic, a spus Jordan inhalând fumul și aplecându-se peste balustradă. Mi-a venit o idee azi, apropo de ce zicea Tony. Haide să-i luăm lui Ruth lecții de vioară.

Pentru moment, Anneliese a părut aproape șocată.

– De ce?

– Nu se poate uita la o vioară fără să intre în transă. Ar face-o foarte fericită.

– Unui copil care țipă și face crize nu trebuie să-i permiți prea multe. De disciplină are nevoie. Am fost prea tolerante cu Ruth.

– Nu e răsfățată, a protestat Jordan. E tristă și furioasă și îi e dor de tatăl ei. De ce să nu încercăm altă abordare, ceva care să-i amintească de faptul că poate fi fericită?

– Nu vioara, însă, a spus Anneliese trăgând încă un fum. Oricare i-ar fi amintirile despre mama ei, nu sunt plăcute. Nu vreau să o bulverseze și mai tare. Mai bine să uite cu totul de viori.

– Dacă nu-i place, n-o obligăm. Dar…

– Nu, Jordan. Nu vreau să-și mai amintească nimic, a insistat Anneliese zâmbind ca și cum își cerea scuze pentru refuzul ei. Și apoi, e o chestie cam evreiască, nu? Obsesia asta cu muzica… Sigur că una dintre cele mai mari calități ale lor e faptul că sunt buni muzicieni, dar nu vrem ca Ruth să fie întinată astfel. Cu numele de Ruth Weber, sigur era evreică. Slavă Domnului că cel puțin nu arată a evreică.

– Anna, serios! a exclamat Jordan. Toate fetițele din Boston iau lecții de pian, muzica nu e un lucru care ține de evrei. Și chiar dacă ar fi fost…

– Toată lumea i-a compătimit pe evrei după război, dar asta nu înseamnă că vrea cineva să-i aibă drept vecini. Nu-mi doresc asta pentru Ruth, a încheiat Anneliese categoric, schimbând apoi subiectul. Mai voiam să-ți spun ceva, Jordan. Știi că azi m-am întâlnit cu avocatul, în legătură cu testamentul tatălui tău. Toate bune – magazinul îmi rămâne mie pe viață sau până mă recăsătoresc, apoi ție și lui Ruth.

– Da, a răspuns Jordan auzind în minte vocea tatălui ei: „Am vrut să îl transform în ceva special, am făcut-o pentru tine. Un viitor în adevăratul sens al cuvântului…“ Ce voiai să-mi spui?

– Că nu trebuie să-l vrei.

Jordan a tresărit și a ridicat privirea.

– Poftim?

– Tații vor să construiască ceva ce pot lăsa moștenire copiilor. Uneori nu stau să se gândească dacă ceea ce au clădit este ceea ce își doresc copiii și dacă aceștia vor să se înhame la așa ceva, a spus Anneliese privind-o pe Jordan cu ochii ei albaștri plini de căldură și de compătimire. Ai fost o fiică foarte supusă, ai lucrat la magazin, dar știu că nu ți l-ai dorit niciodată. În schimb, ar fi trebuit să te duci la facultate. Eu am pledat pentru asta, dar tatălui tău nu-i plăcea ideea, după cum știi. Nu era corect din partea mea să-mi contrazic soțul, așa că am lăsat-o baltă. Dar m-am gândit că se înșela. Și încă mai cred asta.

– Nu se înșela, a spus Jordan, în apărarea lui. Nu aveam nevoie de facultate. Aveam deja un viitor cu Garrett și…

Anneliese a așteptat ca Jordan să înșire tot ce avea de înșirat. Când aceasta a rămas fără cuvinte, ea a continuat:

– O să păstrez anticariatul așa cum ar fi vrut tatăl tău, nu te teme. E un venit pentru mine, o moștenire pentru tine și pentru Ruth într-o zi, a asigurat-o ea pe Jordan, aprinzându-și apoi încă o țigară. Dar asta nu

înseamnă că trebuie să te împovărez acum. Nu vrei să fii țintuită în spatele unei tejghele și să vinzi linguriță cu apostoli bătrânelor – știu că nu asta vrei. Ce ai prefera să faci?

– La primăvară mă mărit cu Garrett, a răspuns Jordan automat.

– Și facultatea? a continuat Anneliese, ignorând și ideea de căsnicie, și pe Garrett. Ai putea încerca la Radcliff sau la Universitatea Boston, dar cred că o tânără are mai multe avantaje dacă pleacă din orașul natal. Ai putea să te duci până în California, dacă acolo visezi să mergi. O nouă școală, un nou stat.

Facultatea. Jordan se gândea la cât de mult își dorise asta pe când avea șaptesprezece ani.

– Nu… cred că mai vreau asta, a spus ea încet. Am douăzeci și doi de ani. Să încep școala alături de toate fetele alea de optsprezece ani, din care jumătate sunt acolo doar ca să se logodească…

Anneliese nu părea surprinsă.

– Te-ai putea duce la New York, atunci. Îți iei o slujbă care-ți place, nu una care crezi că ar trebui să-ți placă.

Mâinile lui Jordan strângeau balustrada. Chiar avea loc această conversație? *Chiar* se întâmpla asta?

– Să nu crezi că încerc să te alung, i-a spus Anneliese zâmbind. Asta e casa ta. Dar nu trebuie să fii legată de locul ăsta doar din cauza magazinului și a dorințelor tatălui tău. Vreau să fii *fericită*. Ai fi fericită dacă ai pleca în străinătate? Dacă ai încerca să găsești de lucru ca fotograf?

– Nu știu dacă mă pricep destul de bine la asta, s-a auzit Jordan spunând.

– Nici n-o să știi dacă nu încerci, a asigurat-o Anneliese punându-și brațul învelit în mânecă neagră lângă scrumieră. Ia-ți camera foto și caută lucruri de surprins în Europa. E un alt mod de a învăța, altul decât cursurile universitare.

– Nu pot pleca, a spus Jordan automat.

– De unde? De la magazin? a întrebat-o Anneliese fluturând din mână. Oricum nu-l vrei, și o să meargă strună și fără tine. De lângă Garrett? Dacă te iubește, o să te aștepte. De lângă Ruth? Dacă te măriți în primăvară, va trebui să se obișnuiască fără tine oricum.

– Dar măcar aș fi în Boston și aș putea s-o văd. Nu în alt stat – *sau peste Ocean* –, s-a gândit Jordan. Ruth a pierdut deja prea mulți oameni.

– Ruth se va adapta. Așa sunt copiii. E sora ta, nu fiica ta. Nu trebuie să îți trăiești viața în funcție de ea, a spus Anneliese făcând, apoi, o pauză. Și nu trebuie să simți că ar fi neloial din partea ta să vrei altceva decât și-a dorit tatăl tău pentru tine.

Ba da, ar fi vrut Jordan să spună. *Am schimbat tot ceea ce-mi doream pentru mine – ca să mă conformez dorințelor lui. Voiam ceva pentru că așa voia și el.* Dar imaginația o ducea deja departe, foarte departe. Se vedea cu Leica pe umăr, luând un autobuz spre New York, intrând în birourile imense de la LIFE și cerând o slujbă ca fată bună la toate, asistent de laborator, orice numai să calce în acea clădire. Se gândea să rătăcească prin Spania ca să vadă unde făcuse Robert Capa celebra lui fotografie cu soldatul în cădere. Se gândea la proiectul care-i venise în minte în acea după-amiază, după comentariul banal pe care îl făcuse Tony atunci când văzuse portretul tatălui ei, a doua idee pentru care îi mulțumise – proiect care îi bubuia în cap, cerând să fie început de urgență. Dar ar fi fost minunat să-și poată face timp ca să-l ducă la îndeplinire, nu să-și spună că nu avea timp fiindcă era stupid să se apuce de un fotoeseu ambițios când pentru ea fotografia era *doar o pasiune*.

Ar fi fost minunat să nu își mai spună în vecii vecilor cuvintele „doar o pasiune“.

– Ceea ce vreau să spun e că te pot ajuta, a continuat Anneliese pe un ton calm. Asta îți e moștenirea, Jordan, și ai dreptul la ea. Vrei să călătorești? Îți dau bani de buzunar. Vrei să-ți iei un apartament în New York și să lucrezi ca fotograf? Te pot ajuta cu cheltuielile până când începi să câștigi un salariu

ca lumea. Nu e o ofertă pe care aș face-o oricărei tinere de douăzeci și doi de ani, dar tu ești majoră și ai capul pe umeri. Lasă magazinul și pe Ruth în seama mea, lasă-mi mie *Bostonul* – e prea mic pentru tine, a încheiat mama ei vitregă zâmbind și privind-o drept în față. Ce vrei?

Jordan a dat să răspundă, dar, în schimb, a izbucnit în plâns. A auzit-o pe Anneliese care își stingea țigara și se apropia de ea, cuprinzând-o cu brațele ei subțiri. A plâns pe umărul ei mic, în vreme ce văzduhul se întuneca și se lăsa noaptea odată cu răsăritul unui pătrar de lună. În vreme ce simțea în suflet o ultimă umbră de resentiment pentru că Anneliese, pe care o întâlnise abia pe când avea șaptesprezece ani, era cea care o cunoștea atât de bine – și nu tatăl ei, pe care-l știa de o viață.

Ce vrei?

Pentru prima oară într-o eternitate, Jordan s-a gândit: *Vreau lumea întreagă*.

Capitolul 32 *Ian*

Iunie 1950
Boston

– Cum a mers cu Kolb? a pârâit vocea lui Tony prin legătura făcută de la un telefon public.

– Prost, a răspuns Ian, inexpresiv, privind semiluna care tocmai răsărea, căci, în timp ce el și Nina fuseseră în apartamentul lui Kolb, după-amiaza devenise noapte. Ai cunoscut-o, în sfârșit, pe văduvă. Ceva deosebit?

Nu excludeau încă ipoteza ca proprietarii anticariatului să fi fost implicați în activitățile lui Kolb.

– O femeie plăcută, cu ochi albaștri, păr negru, cu accent clasic de Boston, care omite „r"-urile. Nu are cicatrice pe gât – da, merita să verific. A intrat și a ieșit, doar câteva întrebări. Nici nu a încercat să vorbească cu angajații sau cu clienții. O să stau cu ochii în patru ca să văd dacă face Kolb vreun efort să-i vorbească sau să-i dea ceva, dar ea nu pare să aibă vreo treabă cu magazinul. Bănuiala mea e că femeia asta nu ar ști nici dacă el ar da petrecere acolo.

– Asta și face, i-a tăiat-o Ian din scurt. Doar că încă n-o putem dovedi.

A închis telefonul și s-a întors în colțul restaurantului, acolo unde Nina bea o coca-cola și se uita pe geam. Localul nu era cine știe ce și mai era și cam gol, cu excepția unei chelnerițe bătrâne, al cărei scrum de țigară aproape căzuse în cafeaua de cinci cenți a lui Ian. Însă de la masa așezată lângă fereastră se vedea numai bine clădirea în care locuia Kolb, iar clădirea respectivă nu avea altă intrare, în afară de o ieșire de incendiu ilegal de nefuncțională. Ian nu-l vedea pe falsificatorul bătrân atârnat cu mâinile de scara de incendiu, așa că restaurantul era sediul stabilit pentru urmărire.

– Ar trebui să te duci acasă, a sfătuit-o Ian pe Nina, căci o parte din el regreta – chiar amarnic – că nu-l bătuse măr pe Kolb, să-i împrăștie dinții și să-i rupă oasele, drept care voia să stea acolo și să își bea cafeaua proastă până când se dilua de tot partea asta. Te-ai descurcat bine astă-seară, a adăugat.

Îl îngrijorase gândul că predispoziția ei pentru haos avea să se reflecte și în munca lor de echipă, însă ea se ținuse de plan, fusese atentă la indicii și foarte utilă.

– *Spasibo*[55], a răspuns Nina și a început să-și scoată agrafele și să-și scuture părul din cocul nesuferit. Dacă fuge Kolb?

– Îl urmăresc, ca să văd cu cine se întâlnește. Stau cu ochii pe el până când ne duce la ceva sau la cineva nou.

Nina a luat meniul.

– Și dacă nu o face?

– În cazurile din trecut, la un moment dat luam decizia să renunțăm.

Ea a mijit ochii.

– Nu e cazul.

– Nu, a spus el, fiindcă le stătea un ocean în cale, ca să nu mai vorbim de obsesie, așa că a sorbit din cafea și s-a strâmbat. Probabil că o să petrecem multe ore în separeul ăsta.

– Au hamburgeri. Cel puțin, e ceva, a zis Nina făcându-i semn chelnăriței, soțul ei știind deja că pentru ea hamburgerii erau un miracol al traiului american, mult mai convingător decât libertatea de exprimare. Dacă fuge Kolb, poate scapă de tot, a spus Nina pe când chelnerița se îndepărta. Alt oraș, alt nume. E falsificator, își poate face singur acte noi.

Ian a încuviințat, aducându-și aminte de diverse operațiuni de urmărire care eșuaseră în trecut. Nu era simplu ca o echipă mică să poată sta continuu cu ochii pe cineva.

– Suntem doar noi trei, a spus Nina, citindu-i gândurile. Nu îl putem urmări constant.

– Putem încerca. Eu îl urmăresc din zori și până ce ajunge la muncă, a spus Ian, care oricum nu prea dormise, așa că putea foarte bine să vină acolo la patru dimineața și să stea cu ochii pe ușă. Tony îl urmărește la muncă. Iar tu…

– Eu, noaptea.

– De acord, Vrăjitoare a Nopții.

Furia lui Ian se domolea, iar acum îl apucase rușinea. *Ți-ai pierdut cumpătul. Ai izbit un martor de perete și l-ai sugrumat.* Nu mai făcuse niciodată așa ceva, oricât de tentat ar fi fost.

Mama dracului, dar ce bine fusese!

Ian și-a privit soția.

– Cred că-ți datorez niște scuze.

Ea a ridicat din sprânceană.

– Te-am aruncat în stradă la Viena pentru că ai spus că preferi violența legalității. Totuși, eu sunt cel care a pus un om la zid, doar pentru că acel om l-a enervat. Există o analogie între cioburi și oale sparte care, în clipa asta, nu mă amuză în mod special.

– Oale? Kolb nu avea oale.

– Lasă…

A sosit hamburgerul Ninei și Ian a privit-o în timp ce îl înfuleca. Ușa blocului lui Kolb rămânea închisă. Niciodată nu aveai de unde să știi ce urma să facă un om vinovat după ce era acuzat: cam jumătate fugeau în prima oră, iar jumătate decideau să stea pe loc și să pretindă că nu ar fi avut nimic de ascuns. Ar fi putut jura că Kolb era genul care fugea. Ian a suspinat. Urma o noapte lungă, știa asta. Una fără somn, în care vedea parașuta deschisă peste umăr.

– Lac visez, a spus Nina.

Ian a clipit.

– Ce?

– Lac. Că mă înec. Uneori mă ține tata cu capul sub apă, alteori – Prădătoarea. Mereu lac, a spus ea, ridicând din umeri. Lacul tău… care e?

– Nici un lac. După cum nu există nici o oală spartă. Vorbești o engleză foarte stranie, tovarășă.

Nina a mușcat sănătos din hamburger.

– E parașuta? l-a întrebat ea de-a dreptul, iar lui Ian i s-a răcit pe loc sângele în vine. Antocika zice că mormăi în somn. Ceva cu o parașută.

– Nu contează, a răspuns el mai tăios decât ar fi vrut.

– Ba contează, l-a contrazis ea. Altfel de ce e parașuta aia lacul tău?

Nu i-a răspuns. Nici Nina n-a mai zis nimic, doar s-a uitat la el.

– Îl chema Donald Luncey, a început Ian, întrebându-se de ce îi spunea povestea asta, una pe care n-o mai spusese nimănui până atunci. Soldat din San Francisco, optsprezece ani. Îmi zicea „Bunicu'". Probabil că, pentru el, arătam bătrân. Iar mie îmi părea de doisprezece ani.

– Parcă era navigatoarea mea, pe care mi-au dat-o după ce am ajuns pilot, a spus Nina zâmbind. Mica Galea arăta de parcă ar fi trebuit să facă excursii cu pionierii, nu să piloteze avioane deasupra Mării Negre.

– Ce s-a întâmplat cu ea? a întrebat Ian.

Ninei i-a pierit zâmbetul.

– Moartă.

– La fel și Donald Luncey. Martie '45, trupele americane se parașutau în Germania. Am cerut permisiunea să mă parașuteze și pe mine.

– De ce?

– Pentru că asta faci dacă vrei să fii bun de ceva ca jurnalist de război, a încercat Ian să-i explice. Pe front, nimeni nu-i place pe jurnaliști. Soldații se tem că o să vezi ceva ce nu ar trebui și că o să treacă drept idioți. Amărâții de ei cred că ești ca un vampir care-și lipește carnetul de nasul lor în căutarea unei povești, în vreme ce ei se străduiesc să supraviețuiască. Numai atunci când ești și tu în noroi până la genunchi, nu te urăsc. Trebuie să dormi la un loc cu ei, să bei cu ei, să sari din avioane cu ei, să treci prin foc cu ei – să fii

în pericol, dacă vrei să le spui povestea mai departe. E singurul mod de a-ți face bine treaba.

Ian intrase în vorbă cu soldatul Luncey pe când stăteau să sară. Acesta din urmă avea o figură îngustă, cu trăsături ascuțite, cu urechi clăpăuge, ca de elefant, și cu un zâmbet larg.

– Am sărit, a continuat Ian. Restul au coborât cu bine și și-au văzut de misiune, dar eu și Donald Luncey am deraiat de la curs și ni s-a prins harnașamentul în crengile unor copaci dintr-o pădure germană.

Oricare altă femeie l-ar fi luat de mână, dar soția lui Ian doar l-a fixat pe acesta cu privirea.

Se agățase rău, la doisprezece metri de sol, în crengile unui stejar masiv, gâfâind și încurcat în harnașament. Avusese cuțit la el, numai că unghiul de deasupra era atât de dificil încât lama îi alunecase printre degete și îi căzuse la pământ înainte să apuce să taie ceva. Funiile erau încâlcite rău și nu avea cum să se desprindă fără cuțit. A avut însă noroc în comparație cu soldatul Luncey, care, în cădere, se lovise de fiecare creangă în parte și care, până la urmă, se oprise din cădere și rămăsese atârnat, strâns legat de crengi. O coastă ruptă îi străpunsese plămânul, sau cel puțin așa presupunea Ian că se întâmplase. Murise încet, timp de șapte ore, cu plămânul sfâșiindu-i-se în timp ce el atârna de copac și zbiera. Ian nu uitase nici un moment din acele ore: întâi îi spusese să stea calm ca să nu agraveze rana, apoi încercase fără succes să se balanseze spre el ca să-l ajute, iar în cele din urmă rămăsese agățat pur și simplu și ascultase vocea băiatului muribund, care se stingea. În loc de țipete, se mai auzea doar câte un murmur monoton: „Bunicu'…“

– Până ca el să moară, aveam deja halucinații, a mai îngăimat Ian. Eram deshidratat și în stare de șoc, așa că Donald Luncey se transformase în fratele meu, Seb. Știam că nu era el, știam că Seb era într-un lagăr din Polonia, dar tot pe el îl vedeam, până la ultimul pistrui. Frățiorul meu atârna mort în copac, lângă mine.

Donald Luncey stătuse atârnat acolo mare parte din zi, timp în care Ian, cu gura uscată și tremurând de sudoare rece și de groază, se holba la cadavrul lui. Ian încercase să se uite la pământul de sub ei, iar cei doisprezece metri de sub bocancii lui păreau să se dubleze într-o cădere abisală în beznă.

– Ah! a exclamat Nina. De-aia ai chestia aia cu înălțimile.

– O prostie, zău! Nici măcar nu am *căzut*. Am fost găsit ceva mai târziu și m-au dat jos cu bine. Am fost destul de norocos.

Norocos, da, dar poate că nu complet sănătos la cap, se gândea Ian uneori. Trecuseră cinci ani de la încheierea războiului și încă avea acel coșmar, în care îl visa de la bun început pe Seb. Donald Luncey nu-i apărea în vis niciodată. Din capul locului îl vedea numai pe fratele lui, pe care nu-l putea salva.

– Nu mai sta pe gânduri, *lucik*, l-a sfătuit Nina în timp ce întorcea sticla de ketchup cu fundul în sus peste hamburger, de parcă îl umplea de sânge. Nu face bine.

– Tu nu stai pe gânduri niciodată, nu?

Oricât se învârtea ea într-un nor al anarhiei, Nina era perfect echilibrată. Lucru destul de remarcabil, își spunea Ian, având în vedere prin câte trecuse. Ian se întreba dacă faptul că luptase în război o făcuse să fie așa, sau dacă acel echilibru al ei existase dintotdeauna – în ea și în restul Vrăjitoarelor Nopții.

– Cei mai mulți oameni cred că femeile nu au ce căuta pe front, dar după ce am aflat despre colegele tale de regiment…

– Femeile se pricep la luptă, a spus Nina calm. Noi nu intrăm în competiție, așa cum fac bărbații. Ne vedem de misiune fără să vrem să demonstrăm care e mai bună, cu cascadorii cretine.

– Mi-ai spus că o dată ai coborât pe aripa avionului la opt sute de metri altitudine, cazacă mică ce ești. Dacă tot vrei să discutăm despre cascadorii.

– A fost necesar! a răspuns ea zâmbind, dar în spatele zâmbetului se ascundea o umbră. M-a certat pilotul meu pentru asta.

– Bravo ei, a zis Ian privind cu atenție cum figura plină de viață a Ninei a devenit sumbră dintr-odată. Îmi dau seama cât de mult îți lipsesc. Prietenele tale.

– *Sestri*, a șoptit ea.

Ian bănuia că asta însemna „surori".

– Erau toate ca tine?

Ea a ridicat din umeri, iar el și-a imaginat sute de Nine care primeau avioane și care erau trimise pe frontul de est al *Führerului*. Ce mama dracului! Nu era de mirare că Hitler pierduse războiul.

– Nu mai făcuse nimeni ce făcut noi, a spus Nina luând în mână hamburgerul din care sângera ketchup. Plătim pentru ce făcut. Coșmaruri, tremurat, dureri de cap…

– Știu ce zici, a răspuns Ian atingându-și urechea stângă. Nu mi-am mai revenit complet după raidul aerian din Spania, când era să mor.

– Și urechile mele, nu așa bune cum erau. Carlinga U-2 e zgomotoasă. Și anii ăia de stat trează noapte de noapte – încă nu pot dormi noapte întreagă.

– Să nu-ți fie rușine de asta. Ai fost soldat.

Nu ca mine, cu coșmarurile mele lipsite de sens, s-a gândit Ian, cu amărăciune.

Ea părea să-i fi prins gândul din zbor.

– Și tu ai fost pe front, *lucik*. Mergi la război, ai lac sau parașută după. Toată lumea la fel.

– Soldații, da. Le-au câștigat. Eu nu am fost soldat. Coșmarurile sunt pentru cei care luptă, nu pentru cei care scriu. Oi fi fost eu pe front, dar puteam pleca atunci când aveam chef. Ei nu.

– Și? a întrebat Nina. Riscul e același și pentru soldat, și pentru vânător.

– Vânător?

– Vânători, a confirmat Nina. Și eu… ei bine, am fost soldat *și* vânător, dar partea importantă e vânător. Foarte diferit de soldat.

– Nu prea înțeleg.

– Soldații luptă în războaie. Asta le dă coșmaruri – un lac, o parașută. Asta îi face să vrea să oprească, să ducă acasă, a continuat ea după ce, terminând de mâncat hamburgerul, lua ketchupul cu lingura, ca pe supă. În război, vânătorii înfruntă aceleași riscuri, aceeași luptă, așa că se aleg și ei cu lac sau cu parașută. Dar noi nu avem un lucru pe care îl au soldații și alți oameni – chestia care zice „stop". Avem coșmar, îl urâm, dar dacă se termină războiul, soldații duc acasă, în timp ce noi *trebuie* vânăm din nou.

Ian s-a uitat lung la ea.

– Nu are nici un sens ce zici.

– Ba da, a spus ea, calmă. Soldații se fac. Vânătorii se nasc. Fie ai nevoie să ții urma pericolului, fie nu.

– Eu nu am nevoie să urmăresc pericolul, Nina. Nu toți englezii se duc pe câmp ca să tragă cu arma.

Nina a oftat, exasperată.

– Băieții de care ai scris, soldații, piloții – ce voiau?

– Vorbeau despre casă, ca toți soldații. Despre filme, despre grătare în curte, despre întâlniri cu fete…

– Apoi se termină războiul și duc acasă, da?

– Cei care au noroc.

Restul ajunseseră ca soldatul Luncey. Ori ca Seb.

– Dar nu toți, a spus Nina. Ca Tony. El nu se duce acasă să însoare, să găsească slujbă. Rămâne, găsește o vânătoare. Nici tu nu duci acasă. Se termină războiul tău, începi să urmărești hitleriști, a continuat Nina, lingându-și ketchupul de pe degetul cel mare. Fetele cu care zbor, majoritatea sunt ca soldații tăi. Visează la pace, la copii, la ciorba pe care pot mânca. Se termină războiul, au pace, sunt fericite. Dar eu? a întrebat ea strâmbându-se. În timpul războiului am coșmaruri, visez lac, dar asta nu mă face să vreau ciorbă și copii. Se termină războiul meu, tu mă trimiți în Anglia, eu ajung pe aerodrom în Manchester. Fac lupinguri cu biplane vechi, nu am țintă, o iau razna. Până primesc mesaj despre Prădătoare. Atunci e

bine. Pentru că am țintă iar, a spus ea arătând spre Ian, apoi spre ușa lui Kolb. Tu – în război vânezi povești, când e pace vânezi oameni ca el, a mai zis ea apoi, arătând spre ea însăși și din nou spre ușa lui Kolb. Eu – în război vânez naziști să bombardez, când e pace vânez naziști să fac să plătească.

Ian a clătinat din cap.

– Dacă eu și cu tine suntem vânători, dacă avem impulsul de a goni după pradă și cedăm acestui impuls, asta nu ne face mai buni decât este Prădătoarea. Iar dacă spusele tale sunt adevărate, atunci mă duc acasă și îmi trag un glonț în cap.

– *Niet*, l-a contrazis Nina, foarte sigură pe ea. Prădătoarea e alt soi de vânător. Un asasin care vânează lucruri pentru că îi place. Poate că are scuzele ei – ba e din ordin de la Reich, ba e că *mudak* iubit îi zice să facă asta – dar totul e doar scuze. Omoară pentru că îi place și vânează fiindcă crede că sunt ținte ușoare – copii, fugari, cei care nu pot lupta cu ea. Tu ai face asta?

– Ce mama dracului, Nina, nu!

– Nici eu. Noi nu vânăm neajutorați, *lucik*. Noi vânăm ucigași. Cum duc sătenii după lup turbat. Numai când lupul e mort, duc sătenii acasă și găsesc alt lup turbat. Dar noi nu ne oprim. Alții încearcă să meargă mai departe, dar…, s-a oprit ea, mimând o explozie, …e prea mult pentru ei. Se fac bucăți. Noi nu. Vânătorii sunt altfel. Nu ne putem opri, nu pentru coșmaruri, sau vise cu parașută, sau oameni care zic că ar trebui să vrem pace și copii în schimb. E lume plină de lupi turbați și îi vânăm până mor.

Era cel mai înțelept lucru pe care îl auzise vreodată de la ea. Ian s-a rezemat și a privit-o lung.

– Habar n-aveam că nevasta mea e filosoafă.

– Chestie rusească. Stai, bei prea mult, vorbești de moarte, i-a explicat ea împingându-și farfuria deoparte. Ne veselește.

– Vânători care vânează o prădătoare…, a spus Ian rotindu-și cafeaua rece în ceașcă. E prima ta vânătoare, Nina. În mod normal, țintele noastre nu

sunt cele mai impresionante. Or fi făcut ei lucruri înfiorătoare, dar în carne și oase sunt niște oameni penibili, care vin cu toate scuzele din lume, așa cum face și Kolb. Prădătoarea e altfel. A avut tupeul să se ascundă la vedere în Altaussee, chiar în timp ce erau căutați naziștii. A reușit să ajungă în America cu o nouă identitate. Își acoperă urmele.

– Și acum e țintă, a insistat Nina.

– E o țintă foarte inteligentă, a spus Ian sec. Nu va fi ușor de prins.

– Vânători care vânează o prădătoare? a întrebat Nina întinzându-se peste masă și agățându-i degetul cu care ar fi apăsat pe trăgaci cu degetul cu care ar fi apăsat ea pe trăgaci. Îmi place cum sună.

Era prima oară când îl atingea în afara dormitorului. În mod normal, Nina era ca un cactus atunci când venea vorba de dat sau primit gesturi de afecțiune. Ian a zâmbit. Ținându-și în continuare degetul agățat de al ei, a tăcut și s-a uitat spre ușa neclintită a lui *Herr* Kolb. Luna era sus pe cer și stătuseră deja multă vreme în restaurant.

– Cred că nu pleacă nicăieri Kolb în seara asta, a spus Nina, uitându-se și ea la ușă.

Ian a căzut de acord.

– Du-te acasă. Nu are rost să ne plictisim amândoi aici.

– Nu e plictisitor.

– Să te zgâiești la o ușă? Poți să faci ce comparații vrei între raiduri aeriene și urmăriri de naziști, dar genul ăsta de vânătoare presupune multă hârțogăraie și așteptare. Mă mir că încă nu te-ai plictisit de moarte. Sau…, a continuat el pe când tocmai îi venea o idee, …îți place faptul că faci parte iar dintr-o echipă? Nu ca regimentul tău de *sestri*, bineînțeles. Dar ne ai pe mine, pe Tony, și avem cu toții o țintă. Asta vrei să…?

Ea și-a smuls mâna pe când ceva obscur îi întuneca privirea, prea rapid pentru ca el să își dea seama ce anume.

– Nu sunt echipa ta! s-a răstit la el, aruncându-i cuvintele în față ca pe niște gloanțe de gheață. E o vânătoare. Una, doar din cauza Prădătoarei. O

găsim și se termină. Divorțăm, duc acasă, gata.

– Nu trebuie să fie așa, s-a trezit Ian spunând. Chiar și după ce divorțăm, poți rămâne la centru, Nina. Lucrezi bine cu mine și cu Tony, și îți place. Știu că-ți place. De ce să nu rămâi în continuare?

Își dădea seama cât de mult își dorea asta. Cu toată nesăbuința ei, Nina avea o disciplină de navigator și o dedicație totală. Să aibă o femeie în echipă, o femeie care putea ajunge în locuri în care un bărbat nu ar fi avut acces…

– Rămâi cu noi după ce o prindem pe Lorelei Vogt, a insistat Ian cu toată vehemența de care era în stare. Rămâi, Nina!

– Nici o echipă, a repetat ea fără să clipească, înainte să iasă, ca o furtună, din restaurant.

Mulțumesc – în limba rusă în original

Capitolul 33 *Jordan*

Iunie 1950
Boston

Garrett se uita când la una, când la cealaltă fotografie de pe masa din laborator.

– Ai lucrat toată săptămâna la două poze?

– În sfârșit, le-am scos cum trebuie.

Meritase o săptămână de muncă asiduă în camera obscură developând, mărind, decupând fără să arunce nimic și luând-o de la capăt. Două pozitive. Dar două pozitive cu care se mândrea.

– Hmm…, a mormăit Garrett, continuând să-și plimbe privirea de la una la alta.

Venise de la birou și arăta foarte bine, înalt și îmbrăcat cu costumul ușor de vară, călcat perfect. Jordan știa că, pe lângă el, arăta mizerabil, cu părul legat cu o bucată de sfoară și îmbrăcată în niște vechi pantaloni scurți, pătați cu soluție de developare.

– Fotografiile arată bine, a apreciat Garrett, sperând, evident, ca ăsta să fi fost comentariul potrivit.

Prima era un cadru luat de jos, cu tatăl ei în atelier, ținând în mână o tavă de argint. Jordan se jucase cu expunerea și tăiase imaginea până ce rămăseseră vizibile doar mâinile și fruntea lui încrețită de concentrare, fundul ca un pergament al tăvii, precum și un colț al gurii lui care zâmbea. Intitulase poza „Un negustor de antichități la lucru“, scriind repede titlul cu creionul.

– Asta e esența lui la lucru, dar și esența oricărui negustor de antichități la lucru. Iată de ce am tăiat imaginea ca să arăt numai o parte din fața lui. Nu e

doar el în fotografia asta, ci oricine are această meserie.

A doua fotografie era cu Garrett pe aerodrom, la periferia orașului, făcând un semn cu mâna în fața avionului. Și imaginea asta fusese redusă la esența ei. Nu era în ea doar logodnicul lui Jordan, un tânăr chipeș, ci un pilot, orice pilot, toți piloții: un fragment de imagine care arăta brațul întins al lui Garrett pe fundalul aripii întinse, și zâmbetul lui Garrett, al unui om care, asemenea aparatului său de zbor, tânjea să fie în aer. „Un pilot la lucru."

– Foarte frumos, a repetat Garrett puțin nedumerit.

Jordan s-a uitat la cele două fotografii și, pentru o clipă, s-a întrebat dacă nu cumva își pierdea vremea. *Mereu vezi lucruri care nu sunt acolo*, o dojenea vocea critică, familiară, cea care-i spunea să nu viseze la cai verzi pe pereți. Însă o altă voce, mai calmă și mai analitică, îi spunea: *Sunt bune*.

– Foto-eseul ăsta se va numi „Bostonul la lucru". O serie de cincisprezece până la douăzeci de portrete, toate – prim-planuri reduse la detaliu, și-a expus Jordan ideea care i se rafinase în minte în ultima săptămână, de când vorbise cu Anneliese pe balcon, iar aceasta din urmă o întrebase ce voia. Asta o să fac toată vara.

Garrett și-a scărpinat bărbia.

– Și magazinul?

– Doamna Weir, care a mai lucrat pentru tata, s-a oferit după înmormântare să vină și să lucreze din nou la magazin, dacă avem nevoie de ajutor, iar Anneliese mi-a îngăduit s-o angajez cu normă întreagă ca să-mi țină locul.

Jordan era deja plină de idei. Oameni care munceau în tot Bostonul și care abia așteptau să fie fotografiați: brutarii de la Patiseria lui Mike în North End, degetele care frământau coca în făină, părintele Harris la slujbă, cu mâinile ca un leagăn atunci când ridica anafura…

Melancolic, Garrett a atins biplanul din fotografia cu el.

– Pentru ce faci asta?

– Pentru portofoliu. Nu am încă experiență de lucru, așa că trebuie să muncesc serios ca să am ce arăta. O să îmi petrec întreaga vară fotografiind tot ce prind, a spus Jordan, apoi a tras aer în piept. Toamna asta plec la New York ca să încerc să găsesc de lucru ca fotograf.

– Toamna asta? a întrebat-o Garrett nedumerit. Dar nunta e la primăvară.

Jordan a făcut un efort să ridice ochii și să-l privească drept în față.

– Aș vrea să amânăm puțin nunta.

Și-a făcut curaj pentru protest, dar acesta nu a venit.

– Ai doar emoții, a liniștit-o el. Mama zice că e normal să ai emoții înainte de nuntă. Vrea să vii curând ca să alegi florile. Zicea ceva de petunii sau poate că de phlox…

– Nu sunt pregătită pentru phlox, Garrett. Nu sunt pregătită să stabilesc o dată. Nu sunt *pregătită* și gata, a spus ea, simțind ce ușurare era să pronunțe cuvintele acelea și să nu mai încerce să și le îndese în fundul minții. Nu vreau să mă mărit încă. Vreau să lucrez. Vreau să fiu fotograf. Vreau să aflu dacă mă pricep la asta…

Jordan rămăsese fără aer cât timp enumerase toate lucrurile de care își dăduse seama săptămâna aceea și pe care și le dorea cu disperare. Să meargă în Franța și să fotografieze Turnul Eiffel, chiar dacă imaginea lui era cel mai mare clișeu dintre fotografiile lumii. Să învețe cum era să ai termen-limită, să pici de oboseală și cafeaua să fie rece fiindcă un redactor inexistent încă voia ceva făcut până la ora opt fix. Voia colegi de care să se lovească în camera obscură, cu care să fumeze și să facă schimb de idei. Voia să-și vadă numele în ziare: *J. Bryde*.

Garrett părea de-a dreptul pierdut.

– Avem atâtea planuri…

– Planurile se schimbă. Vino cu mine, i-a spus, împletindu-și degetele cu ale lui. Vino la New York, haide să plecăm într-o aventură! Să muncim pentru TWA în loc de…

– Haide, încetează cu gluma!

– Nu glumesc. De fapt, *vrei* să lucrezi cu tatăl tău la birou? Te plictisești de moarte acolo.

Garrett și-a retras mâna și și-a încrucișat brațele pe piept.

– Anulezi logodna?

– Nu. Spun doar că putem amâna…

– Suntem împreună de cinci ani. Mama o să fie distrusă dacă mai amânăm încă o dată.

Lui Jordan îi părea rău din cauza asta, chiar regreta, dar a strivit sentimentul pe loc și fără milă. Nu avea de gând să se lase târâtă la altar din motive de vinovăție.

– Noi suntem cei care se căsătoresc. Nu vrei să fii sigur de asta înainte să spunem „da“?

– Eu sunt sigur.

– Serios? l-a întrebat Jordan, apoi a tăcut. Nu mi-ai spus niciodată că mă iubești, a reluat ea.

El părea dezorientat.

– Ba ți-am zis.

– Când a fost ultima oară când m-ai privit în ochi și ai spus „Te iubesc“ fără să fim în pat și în toiul…?

– Mai încet!

– Suntem în pivniță, Anna nu are cum să ne audă.

– Ea ce are de zis în privința asta? a întrebat-o el, încruntându-se.

– Absolut nimic, a răspuns ea, simțindu-se minunat pentru că putea lua singură deciziile, fără intervenția nici unui adult care să aibă impresia că știa mai bine decât ea ce trebuia făcut cu viața ei. Primesc bani de buzunar, la fel cum aș fi primit dacă mă duceam la facultate. Și am și economiile mele. O să închiriez un apartament…

Jordan s-a oprit. Pentru Garrett erau prea multe detalii și se uita urât la ea.

– Știi ceva? a zis, împungând-o cu degetul. Nici tu n-ai zis niciodată că mă iubești.

Jordan s-a sprijinit de masa din laborator și și-a plimbat degetul pe muchia ei. Diamantul în formă de pară sclipea la lumina slabă.

– Mi-ai fost fidel, Garrett? l-a întrebat. Când ai plecat la război, mi-ai dat inelul de absolvire și m-ai pus să-ți promit că nu o să mă văd cu nimeni altcineva. Spune-mi!

A dat să-i răspundă și Jordan a ridicat din sprâncene. El și-a dres glasul.

– Nu mi-am dat întâlnire cu nimeni, a bâiguit el.

Ea aștepta în continuare.

– Dar erau niște tipi care ziceau că aceia dintre noi care erau acolo direct după liceu meritau să se distreze. Ca să nu…

Traversăm oceanul și s-ar putea să murim fără să ne fi tras-o vreodată, a completat Jordan în gând.

– Așa mă gândeam și eu.

– S-a întâmplat o singură dată. Bine, de două ori. Dar m-am gândit că aveai să te superi, așa că…

– Nu mă supăr.

Jordan a suspinat, el s-a luminat.

– Zău?

– Garrett, a spus Jordan cu blândețe, faptul că asta nu mă deranjează nu ți se pare că ar fi o problemă? Dacă te-aș fi iubit la nebunie, nu aș fi, oare, măcar un pic rănită, sau geloasă, sau orice?

S-a așternut liniștea.

– Mă placi mult, a continuat Jordan. Mie-mi place baseballul și ne distrăm mereu pe bancheta mașinii tale, iar eu nu te-am forțat să mă ceri de nevastă și nu ți-am cerut să nu mai zbori. Și îți place asta, a continuat ea, căci o sumedenie de lucruri deveniseră foarte clare în săptămâna respectivă, în care stătuse singură și muncise acolo, la lumina roșie a laboratorului – foarte, foarte multe lucruri. Te plac, Garrett. Chiar te plac. Ești bun, ești dulce, mă faci să râd și nu mi-ai cerut niciodată să nu mai fac fotografie și

nici nu m-ai considerat o stricată pentru că-mi place să mă tăvălesc pe bancheta mașinii la fel de mult ca și ție. Dar…

– Ce vrei să spui? a întrebat Garrett.

– Ne potrivim, a răspuns Jordan vrând să continue înainte să-și piardă curajul. Dar asta e dragoste sau e obișnuință?

Tăcere prelungă. Jordan îl fixa cu privirea. Garrett își privea brațele încrucișate pe piept. În cele din urmă, a ridicat ochii la ea.

– Aș vrea inelul înapoi.

Ei bine, asta spune tot, și-a zis Jordan. Și-a scos inelul cu diamant de pe deget, cu un nod în gât.

– Îmi pare rău, a dat să spună, dar el s-a răsucit pe călcâie și a pornit spre scări, foarte supărat.

S-a oprit în ușă și s-a uitat la ea din capul scărilor.

– O să-mi anunț familia dacă o anunți și tu pe a ta.

– Spune-i mamei tale că-mi pare rău. S-a purtat minunat cu mine și… Jordan s-a oprit înainte să înceapă se simtă vinovată, după care și-a întors privirea spre fotografia cu el. Garrett…

– Ce vrei? a întrebat el cu o voce la fel de țeapănă precum îi era coloana vertebrală.

– Păreai foarte fericit atunci când m-ai dus cu avionul, a spus ea arătând spre fotografie. Ăsta e adevăratul Garrett Byrne. Cel în salopetă, nu cel care stă acum în fața mea, îmbrăcat în costum. Ar trebui să te apuci din nou de pilotat, nu…

– N-ai decât să-ți bagi sfatul în…

Garrett a ieșit trântind ușa laboratorului. Jordan a expirat prelung și s-a uitat la degetul golaș. Avea ochii iritați și se întreba dacă urma să plângă. *Cinci ani*, și-a zis. *Cinci ani.*

– Treci la treabă, J. Bryde! s-a îndemnat cu voce tare, tamponându-și ochii. Cariera asta nu pleacă singură din loc.

Capitolul 34 *Nina*

Iulie 1944
Frontul polonez

– Nemții se retrag! Se duc în Polonia!

Dar nemții au luptat și s-au ținut cu ghearele la fiecare pas.

Trecuse o iarnă geroasă, în care Ninei și camaradelor ei le clănțăniseră dinții în spatele măștilor îmblănite, de-a lungul rundelor de noapte. Navigatoarea Ninei, Galea, își pierduse unul dintre degetele de la picioare și făcea haz de necaz:

– Cum o să arate sandalele mele de dans?

Pe la începutul anului, Elena fusese nimerită în gambă de un glonț de la sol, iar Ninei i se rupea inima văzându-și iubita șchiopătând pe aerodrom și sprijinindu-se cu un braț de gâtul Zoiei.

– Nu-i nimic, a liniștit-o Elena atunci când Nina se aruncase în genunchi înaintea ei și începuse să își plimbe degetele peste rana de ieșire.

– A trecut prin mușchi și a ieșit, nu te mai agita atât!

Primăvara s-a făcut vară, au zburat mai puțin, sau în plus, dar păreau cu toatele să-și fi pierdut capacitatea de a dormi mai mult de câteva ore la rând.

– Ce dureri de cap am! se plângea Zoia.

Nina încerca să nu se lase cuprinsă de gelozie atunci când o vedea pe Elena cum o strângea în brațe pe Zoia și gângurea ca s-o liniștească. Ca pilot, erai foarte apropiată de navigatoarea ta. Era inevitabil. O iubeai. *N-o iubi mai mult decât pe mine, Elenușka*. Roșcata Zoia, al cărei bărbat murise pe frontul de la Stalingrad, avea doi copii la Moscova, care trăiau cu mama ei, copii la pozele cărora Elena suspinase melancolic.

Nu iubește pe nimeni mai mult decât pe tine, și-a spus Nina. Încă se mai furișau împreună sub aripa *Rusalkăi*, unde se sărutau și vorbeau prostii. Nu se schimbase nimic.

Doar pentru că nu deschizi nici un subiect care să strice echilibrul.

Până să vină vara, deja zburau peste Polonia, acel teritoriu care fumega, plin de ruine și de noroi. Un teritoriu care fusese violat, se gândea Nina. Ploile de vară frământaseră țărâna într-o mâzgă adâncă și malefică, ce sugea roțile avioanelor U-2 și împotmolea camioanele cu combustibil. În buncărele grosolane, apa șiroia prin pereți și noroiul le ajungea până la genunchi.

– Dar ia uite, a spus Elena întinzându-i Ninei o floare roșie, fragilă. Maci. Am găsit câțiva care înfloreau în spatele aerodromului.

Emoționată până la lacrimi, Nina s-a uitat la macul ce deja se ofilea pe tulpină. *Ce obosită sunt!*

„Cui îi pasă, rusalcă?“ a pufnit tatăl Ninei. Așa că a sărutat-o pe Elena, și-a prins macul la salopetă, a mai înghițit o pastilă cu amfetamină și a mers mai departe.

– **AR TREBUI SĂ FIE** pahar de cristal, nu conservă de supă…

– Nu *avem* pahar de cristal. Suntem norocoase că ne lasă Berșanskaia cu vodcă.

Vrăjitoarele Nopții râdeau, mânjite de ulei, dar cu expresii radioase. Dintr-odată le lăsase oboseala. Atunci când au intrat în cantină, la venirea zorilor, lumea era la locul ei. Urma ca Nina Markova și încă patru piloți să fie decorate cu medalia de Erou al Uniunii Sovietice.

Faptul nu era oficial până la ceremonie, dar asta nu însemna că nu puteau ține un toast tradițional. Elena și încă alte patru camarade fuseseră primele care primiseră EUS, cu câteva luni în urmă. Acum se adunau în față și își scoteau stelele. Elena și-a aruncat medalia, care a clincănit în conserva mică și goală din mâinile Ninei, iar cele patru colege ale Ninei au întins și ele conservele de supă ca să primească stelele de împrumut. Întreg regimentul

trecea pe-acolo rânjind, fiecare dintre femei având câte o conservă metalică în care primise cele două sute de grame de vodcă la care aveau dreptul, pe zi, piloții. În mod normal, bărbații erau aceia care primeau alcoolul, la ordinele Berșanskaiei, dar în ziua aceea, Vrăjitoarele Nopții își turnau vodca în conservele eroinelor, până ce lichidul a acoperit stelele aurii și s-a ridicat la buza conservelor.

– Beți, beți! s-a întețit strigătul de încurajare.

Nina a dat pe gât, dintr-o singură înghițitură, toată cutia plină cu vodcă. Steaua aurie a Elenei i l-a lovit de dinți. Era amețită, iar Elena, împreună cu celelalte eroine, a ridicat și ea conserva și a strigat:

– Bun venit, *sestra*! și au dat pe gât restul de vodcă din regiment. Fetele nu au protestat, ci s-au adunat cu toatele, vesele, iar Nina a fost sărutată de atâtea ori încât îi sclipeau obrajii. Era amețită de vodcă și de dragoste. *E doar o medalie*, și-a spus în gând, în timp ce încerca să pună medalia în mâna Elenei, dar aceasta i-a prins-o strâmb de pieptul salopetei de zbor și a râs. *Poart-o azi ca să te obișnuiești cu greutatea ei!* Elena era așa de frumoasă, cu obrajii roșii ca macii de câmp…

– Și tu ești frumoasă, i-a șoptit Elena, iar Nina și-a dat seama că, probabil, o spusese cu voce tare.

Când a sunat alarma, părea că mai avea un pic și adormea la căldură, prea mulțumită ca să tresară. Dar ușile cantinei s-au dat de perete și trei femei din echipajul de la sol au intrat gâfâind.

– Vin avioane de vânătoare, iar U-2-urile nu au fost camuflate încă, trebuie să plecați cu ele!

Piloții și navigatorii s-au îmbulzit pe ușa cantinei și au dat fuga la lumina zilei. Nina a scăpat conserva și a fugit pe nevăzute după coama de păr negru a pilotului ei. Elena era deja în carlingă și motorul *Rusalkăi* răgea atunci când Nina s-a aruncat cu capul înainte, aproape în spatele Elenei. Cineva a strigat, apoi forma de păianjen a unui Messerschmitt și-a făcut apariția. Un U-2 din stânga lor a luat-o spre est, peste pâlcul de copaci din apropiere, un

altul a decolat spre nord și a plonjat sub un nor, iar apoi avioanele au început să zboare în toate direcțiile, fără nici o ordine. Pur și simplu, toată lumea decola ca să scape cum se putea. *Rusalka* s-a înălțat, ca o pasăre, drept în soarele care răsărea.

– Avem coordonatele de noapte? era să întrebe Nina din obișnuință, iar apoi a clipit.

Era ceva în neregulă. A bâjbâit la intercom.

– Cezzzzici? a sunat, foarte difuz, vocea Elenei, în timp ce avionul de vânătoare german a trecut peste aerodrom și a lăsat în urmă răgetul focului de artilerie, iar Elena a ridicat brusc *Rusalka*, pe cât de repede a putut. Ce?

– Ah! și-a dat seama Nina. Sunt în alt avion.

Galea mersese spre aparatul lor, dar Nina se dusese orbește după Elena și *Rusalka*. I se părea amuzant, așa că a chicotit.

– Nina?

Ninei îi bâzâiau urechile. Se legăna avionul?

– Hai, să-mi bag! a strigat. Sunt beată, s-a lămurit ea și, deși era rezistentă la vodcă precum orice siberian, precum orice Markov, faptul că de luni întregi nu pusese în gură nici o picătură de alcool făcea să i se pară că toată lumea aluneca și se ducea la vale. Tu ești beată?

– Nu! a strigat Elena la ea.

Rusalka se legăna zdravăn. Aerodromul rămăsese mult sub ele și se ridicau în continuare în norii roz, unde, dacă dispăreau printre ei, erau la adăpost de avioanele germane. Aveau destul combustibil ca să poată aștepta, nu ca atunci când fuseseră alergate. *Suntem în siguranță*, și-a zis Nina în timp ce aerodromul se făcea nevăzut.

– Ce direcție avem? a întrebat-o ea pe Elena.

Pauză.

– Nu știu.

– Busola…

– Busola e în ceață, a răspuns Elena, după care a tăcut. Sunt beată, a reluat ea și, brusc, au început amândouă să râdă în hohote.

O conservă de vodcă pe stomacul gol, după o noapte lungă de zbor și fără nici un pic de somn… *Suntem bete rangă*, se gândea Nina, și îi venea să râdă și mai tare. Zbura cu Elena în loc de Galea și zbura ziua, nu noaptea. Totul era cu susul în jos. Apoi Nina și-a dat seama că erau, într-adevăr, cu susul în jos. Elena făcea un luping peste un nor.

– Gata! a chiuit ea.

Ajunseseră deasupra norilor și zburau în zorii trandafirii. Nina a mijit ochii peste marginea carlingii, întrebându-se când aveau de gând să abandoneze nemții atacul.

– Mai e un U-2 sub noi, a spuse ea.

Elena a dat din aripi, iar avionul i-a răspuns pe măsură. Nina a preluat manșa – de ce nu, oricum trebuia să piardă ceva timp până să riște coborârea, și o vreme s-au jucat cu celălalt avion, urmărindu-se reciproc. Celălalt avion rămânea mereu sub ele, sfâșiind stratul de nori.

– Ah, și-a dat seama Nina. Nu-i al' avion. E umbra noastră…

Au început din nou să râdă nebunește, iar Nina și-a desfăcut harnașamentul și s-a ridicat pe jumătate în picioare, sprijinindu-se în curentul rigid de aer.

– Să nu cumva să cobori pe aripă! a strigat Elena, dar Nina s-a ridicat cât să-i tragă părul pe spate și a sărutat-o cu afecțiune pe Elena în bătaia vântului, beată cum era.

– Haide să aterizăm! a strigat la ea. Că suntem atât de bete încât o să ajungem la Berlin.

Elena a aterizat clătinându-se și săltând pe pista înnămolită până la oprire.

– Asta a fost aterizare? se întreba Nina atunci când a coborât. Sau ne-au doborât nemții?

– Taci, a chicotit Elena, prelingându-se din carlingă.

S-ar fi prăvălit drept la pământ, într-o baltă, dacă nu o prindea Nina de mijloc.

– Hopa sus, iepuraș!

Câmpul din spatele aerodromului era un petic de pământ plin de buruieni, dar ticsit de flori roșii. Elena s-a aplecat peste un strat de maci și s-a legănat, după care a căzut cu capul în flori și a tras-o pe Nina după ea. Nu vedeau nici un motiv să se ridice, așa că au stat acolo, în secară, s-au îmbrățișat și s-au sărutat, Nina stând pe spate, cu ochii la cer. Tot ce văzuse din Polonia fusese urâțit de noroi, de fum și de ruine, dar în acest cadru mititel, de unde vedea cerul, era frumos: bolta albastră și pură, încadrată de secară și de maci legănați de vânt, și capul Elenei, care-i apăsa pieptul.

– Ar trebui să ne întoarcem, a șoptit Elena în cele din urmă.

– Nu vreau, a spus Nina băgându-și degetele în părul Elenei.

– Trebuie, iepuraș.

S-au desprins una de cealaltă și s-au întors la aerodrom. Efectul alcoolului trecuse în mare parte.

– Pot să dorm și-o săptămână, a spus Nina căscând, dar, înainte să se întoarcă la baracă, s-a auzit strigată:

– Tovarășă locotenent Markova!

S-a întors și a văzut silueta comandantului adjunct al regimentului. A salutat-o, zâmbind, în timp ce aceasta se apropia. Cealaltă femeie nu i-a zâmbit. În cele mai bune momente ale ei era sobră – Nina nu ar fi vrut să poarte povara de a fi comandant adjunct și șef al comandamentului – însă, acum avea o privire de gheață. Nina a simțit cum se scurgea din ea ultima picătură de euforie dată de vodcă. Tentaculele reci ale groazei i s-au strecurat în vene.

– Te duci urgent la tovarășa maior Berșanskaia.

– Ce s-a întâmplat? a întrebat Nina, făcând un pas în față și gândindu-se că expresia de pe chipul acelei femei nu putea fi determinată de altceva decât de

moarte, probabil că de prăbușirea sau de dispariția de pe radar a vreunui avion. A dispărut cineva? Galea…?

– Raportezi tovarășei maior Berșanskaia, a repetat cealaltă ordinul. Nina și-a dat seama, brusc, că toate privirile de pe aerodrom erau ațintite asupra ei. Începuse să-i bubuie inima și și-a eliberat mâna din brațul Elenei, nedumerită și ea. După care a pornit spre biroul temporar al Berșanskaiei, unde a luat poziție de drepți, în salopeta de zbor decorată cu medalia aurie de împrumut și cu părul plin de petale de mac strivite, ca să afle că lumea ei avea să ia sfârșit.

LA ÎNCEPUT NU ÎNȚELEGEA ce se petrecea. Stătea dezorientată în fața Berșanskaiei, care nu-și lua ochii de la masă și vorbea pe ocolite.

– Sunt sigură că înțelegi că, pe timp de război, vigilența e mai intensă, Nina Borisovna. În fiecare zi sunt descoperiți dușmani ai statului.

Nina a încuviințat, fiindcă părea să i se ceară o reacție.

– Dușmanii patriei sunt găsiți până și în cele mai îndepărtate regiuni. Distanța nu îi protejează. În permanență trebuie să fim în stare de alertă – era evident că cita pe cineva, dar Nina nu știa pe cine – față de dușmani și de spioni care se infiltrează în secret printre noi.

Pauză. Nina a încuviințat din nou, din ce în ce mai nedumerită.

– Foarte recent s-a făcut un denunț în estul îndepărtat, la Baikal. Un bărbat denunțat ca dușman al statului, a spus Berșanskaia, evitând în continuare privirea Ninei. Într-un sat micuț, nu departe de Listveanka.

În capul Ninei începea să sune alarma.

– Ah!

– Poate că l-ai cunoscut, a spus Berșanskaia ridicând capul în cele din urmă și sfredelind-o cu privirea. Sunt sigură că așa e. În sătucele de felul ăsta, locuitorii nu sunt cu toții înrudiți între ei?

A accentuat cuvântul „înrudiți“ cu o scânteie care i s-a aprins în ochi. Nina stătea în picioare, cu căciula din blană de focă în mână, în vreme ce era bombardată cu acuzații.

– Nu toată lumea e înrudită la Marele Bătrân, a îngăimat ea. E un lac mare, până la urmă. Multe sate. Avea soție, copii?

– Copii mari, mi s-a zis, a răspuns Berșanskaia accentuând din privire cuvântul „copii“. Cu toate că orice copil ar trebui să se delimiteze de un tată acuzat de retorică anticomunistă și care face declarații defăimătoare la adresa tovarășului Stalin.

Taică-tău a fost denunțat. Cuvintele planau în aer, mute și odioase. *Tată*, l-a chemat Nina în mintea ei. El îi vorbea de multe ori în gând, mârâind și scuipând. Acum tăcea. *Ce-ai zis? A auzit cine nu trebuia înjurăturile tale, până la urmă?* Nina era de părere că, până atunci, omul avusese noroc că nu-l denunțaseră atâta amar de vreme pentru injurii.

– A fost emis un mandat de arestare pentru el, a anunțat-o Berșanskaia dregându-și glasul. Dușmanii statului trebuie pedepsiți cu cea mai mare severitate.

– Se știe cine l-a denunțat?

– Nu.

A fost vina mea? Nina întâlnise privirea tovarășului Stalin la înmormântarea Marinei Raskova, îi venise să-i taie beregata, iar el se oprise în fața ei. Nu mult, dar se oprise. Oare îi notase numele în trecere, lângă lupii desenați în agendă? Sau pur și simplu ținuse minte numele atunci când îl văzuse lângă premiu, lângă steaua aurie? Oare toate astea se întâmplau doar pentru că Secretarului General îi displăcuse felul în care îl privise cel mai mic dintre vulturașii Raskovei? În fond, ordonase asasinate și pentru mai puțin.

Nina a respins gândul. *Ce contează cum s-a întâmplat? S-a întâmplat și gata*. Că se întâmplase din ordinul Șefului sau că, pur și simplu, îl turnase un vecin, tatăl ei fusese denunțat. Cuvântul îi bâzâia în urechi de parcă o asurzise un trasor. Vocea Berșanskaiei ba se auzea, ba se pierdea.

– …cei nevinovați, desigur, nu au motive să se teamă de…

Nina era cât pe ce să izbucnească în râs. Nevinovăția nu îți oferea nici o siguranță, o știa toată lumea. Tatăl ei era condamnat, iar Berșanskaia știa asta bine. În plus, tatăl Ninei nu era nevinovat. Oricare dintre discursurile pe care le ținuse de-a lungul anilor era suficient ca să îi câștige un glonț.

Tată…

– Unde e? au ieșit cuvintele din gura Ninei, întrerupând-o pe Berșanskaia. Ta… acest dușman al statului.

Nu pronunța nici un nume, doar generalități vagi. Așa vorbeai despre lucrurile astea. Puteai avea o conversație și, în același timp, conversația nu avea loc, de fapt.

Berșanskaia a ezitat.

– Există unele probleme, fiindcă dușmanii statului tind să fugă de arestare și condamnare.

Nina a râs atunci, ca un lătrat scurt care i-a zgâriat gâtul. Așadar, nu fuseseră în stare să-l ia pe sus pe lupul de taică-său. Probabil că se făcuse nevăzut în taiga imediat ce-și dăduse seama de ceea ce avea să urmeze. Aveau, oare, să-l găsească vreodată funcționarii ăia ai statului produși pe bandă rulantă, care purtau șepci albastre și care erau înarmați cu multe documente? *Fugi, tată! Fugi ca vântul și ca gândul!*

Urechile încă îi zumzăiau, dar distingea clar picuratul apei într-un colț al acoperișului. Pic, pic, pic.

– Ce înseamnă asta? a îngăimat ea. În ceea ce le privește pe… rude?

– Înțelegi că în asemenea cazuri se emit adesea mandate de arestare pentru rudele dușmanilor statului, a spus Berșanskaia, ai cărei ochi au sfredelit-o pe Nina fără să clipească. Datorită grijii că atitudinea antisovietică își poate avea rădăcinile răspândite în toată familia.

– Este cazul în situația asta?

– Da. Da, este.

Pic. Pic. Pic. Apa picura mai lent, iar Nina stătea ca o stană de piatră. Cu o clipă în urmă îi dorise noroc lui taică-său, dar acum își spunea că ar fi

trebuit să-i taie beregata înainte să plece de-acasă. El scăpase de arest, așa că, în schimb, acum era amenințată familia. Pentru prima oară în ultimii ani, Nina și-a adus aminte de frații ei. Împrăștiați în cele patru vânturi, probabil că acum erau luați pe sus și băgați în celule. Nici un grup de funcționari nu ar fi avut milă de neamul Markov, progenitura feroce a unui dușman declarat al statului. *Huligani*: așa aveau să fie categorisiți. Statului îi era mai bine fără huligani.

– Nu toți copiii le seamănă părinților, a îngăimat Nina. Cu siguranță că dosarul de război vorbește de la sine, a continuat, gândindu-se că nu avea cum să nu conteze statutul ei: locotenent N.B. Markova, Ordinul Steagul Roșu, Ordinul Steaua Roșie, șase sute cincisprezece raiduri aeriene încununate de succes, în curând eroină a Uniunii Sovietice. Cu un palmares substanțial…, a adăugat.

Dar Berșanskaia a clătinat din cap.

– Statul nu riscă.

Bine, atunci, și-a zis Nina. S-au privit o clipă, tovarășa maior a suspinat și și-a încrucișat mâinile pe birou.

– Până și un bun cetățean sovietic simte frică în fața perspectivei arestării, a spus ea pe un ton de conversație. Dar un bun cetățean sovietic ar ști să se încline în fața sentinței, să își denunțe tatăl și astfel să aibă o șansă de salvare.

– Pentru ce? a întrebat Nina. În loc de un glonț să primesc zece sau douăzeci într-un lagăr de muncă de lângă Norilsk sau Kolîma?

Berșanskaia a schimbat tactica.

– Avem noroc cu palmaresul regimentului. Dacă vreunul dintre piloții mei încalcă legea, nu aș putea să îi iau apărarea, a spus ea, fără să tresară în fața privirii Ninei. Cu toate că m-ar durea.

Nina a încuviințat brusc. Regimentul era pe primul loc. Pentru orice ofițer trebuia să fie așa. Probabil că Berșanskaia era extrem de îngrijorată din pricina viitorului regimentului. Încă de la început, trebuise ca doamnele din Divizia 46 să-și justifice existența cu fiecare raid aerian în parte, trebuise ca

ele să fie *perfecte*, iar acum aveau un măr stricat în rândurile lor, fiica întinată a dușmanului statului. Ce însemna asta pentru regiment? Nu o mai aveau pe Marina Raskova, aviatoarea preferată a tovarășului Stalin, ca să vorbească în numele lor. Nina a încuviințat din nou, fără amărăciune. Berșanskaia nu putea să-i ia apărarea, nu putea pune nici măcar o vorbă bună.

– E foarte posibilă, desigur, exonerarea de vină. Nu te înșeli atunci când spui că un palmares solid va înclina balanța în favoarea ta.

Nu contează, și-a zis Nina în gând. Chiar și dacă o iertau, nu avea să se mai întoarcă vreodată în Divizia 46, fiindcă ar fi fost întinată prin asociere cu trădarea. Era terminată aici. Nu avea să mai zboare niciodată cu Galea în carlinga din spate. Nu avea să mai bea, între raiduri, ceai cu gust de ulei. Nu avea să mai zboare nicicând în spatele Elenei, cu *Rusalka*…

În acel moment a lovit-o agonia drept în moalele capului, de parcă ar fi înjunghiat-o un țurțure. Elena. Ce urma să facă *ea* atunci când avea să vină duba după Nina? Și când anume avea să vină acea dubă? Curând, probabil, dacă Berșanksaia adulmecase deja ordinul de arestare. Numai la orele târzii din noapte se ocupau de dușmanii statului: auzeai mașina care oprea în fața casei și bătaia oficială în ușă. Elena și Vrăjitoarele Nopții s-ar fi aflat în toiul raidurilor de noapte în clipa în care Nina ar fi fost luată pe sus, cu câte un gardian de fiecare parte.

Se întreba, cătrănită, cum de se întâmpla asta. Cum de o zi care începuse cu vodcă, râsete și pupături la răsărit se transformase în acel discurs evaziv de oroare și condamnare…

– Pentru regiment, a spus Berșanskaia pe un ton plin de autocontrol, lucrurile trebuie să aibă loc… în liniște. Fără probleme.

Cuvintele i-au făcut Ninei reflexele să reacționeze. Își simțea fiecare mușchi întins la maximum și fiecare fir de păr din cap ca și cum ar fi fost o sârmă încinsă. I se încleștaseră dinții într-un șuierat sălbatic, ca nu cumva să-i scape vreun sunet printre ei. Își aducea aminte de vorbele tovarășului

Stalin: „Nici un pas înapoi“. Simțea, în mânecă, greutatea cuțitului tatălui ei – cu o singură mișcare din încheietură, briceagul i-ar fi căzut în mână. Nu știa ce îi citea Berșanskaia pe față, dar tovarășa maior încremenise.

Nina s-a căznit să deschidă gura și a spus printre dinți:

– Nu mă pricep la liniște, tovarășă maior.

„Dar te pricepi la necazuri“, i-a șoptit tatăl ei, picurând otravă, amuzat, evident hotărât să ia cuvântul din nou. „Ești o Markov. Dă buclucul peste noi, dar îl mâncăm de viu.“ Nina nu avea de gând să stea cuminte, închisă și fără permisiunea de a zbura până ce ar fi venit călăii. În clipa în care apărea vreo șapcă albastră ca s-o ridice și s-o ducă în est, briceagul avea să-i cadă în palmă și urma să picteze pereții cu sânge. Până la urmă aveau s-o prindă – spre deosebire de tatăl ei, nu avea unde să se ascundă –, dar nu voia să se întindă pe tavă în fața lor, nu voia să le facă misiunea ușoară, curată sau mută. Berșanskaia vedea foarte bine asta pe fața ei și a expirat lung.

Nina tremura stând pe loc, cu gustul furiei oarbe pe limbă. *Deci nu te-ai schimbat prea mult, nu-i așa?* și-a zis. Toată căldura și camaraderia din Divizia 46, toată blândețea iubirii Elenei… toate astea nu reușiseră prea mult să o împiedice să fie ea însăși, nenorocita de rusalcă născută din apă de lac și din nebunie.

Atunci au lăsat-o genunchii și s-a așezat, brusc, pe scaunul din fața biroului Berșanskaiei. S-a uitat la ceasul de pe perete și s-a mirat să vadă că era după-amiază târziu. Curând începea instructajul pentru misiunea de noapte.

A expirat cu un tremur.

– A fost o discuție plină de informații, tovarășă maior. Înțeleg că ați discutat cu *toți* piloții dumneavoastră pentru a le cere să nu contenească vigilența împotriva sabotorilor și dușmanilor statului.

– Bineînțeles, a răspuns, foarte precaută, Berșanskaia. Am discutat cu voi toți.

– Navigatoarea mea are amețeli, a spus Nina. Tovarășa locotenent Zelenko nu se simte bine și i-ar prii să se odihnească noaptea asta, a spus Nina ridicându-și bărbia și privind-o în ochi pe Berșanskaia. Ca fost navigator, sunt mai mult decât capabilă să zbor singură la noapte.

Cuvintele au planat într-o tăcere intensă. Ninei i s-a uscat gura și, dintr-odată, pulsul i-a luat-o razna.

– În seara asta poți zbura singură, tovarășă locotenent Markova. Anunță-ți navigatoarea să dea raportul la infirmerie.

– Mulțumesc, tovarășă maior Berșanskaia, a spus Nina printre buzele amorțite și a salutat pentru ultima oară.

Solemn, lent, Berșanskaia i-a răspuns la salut, iar Nina a plecat.

ZVONUL SE RĂSPÂNDISE DEJA.

Nu s-a apropiat nimeni de Nina după ce a părăsit biroul Berșanskaiei fără ca măcar să simtă noroiul polonez sub picioare. Toată lumea o privea mută și sumbră, cu niște expresii care spuneau totul. Nu-i întindea nimeni mâna, nu-i vorbea nici una dintre ele – până ce a ajuns în hambarul gol pe care-l foloseau ca baracă și Elena s-a ridicat de pe patul Ninei, cu ochii umflați de plâns.

– Of, Ninocika…

Presiunea violentă a brațelor ei puternice era s-o rupă pe Nina în două. S-a făcut mică în brațele Elenei și a înghițit în sec în timp ce Elena o mângâia pe păr.

– Umblă deja vorba că Galea nu zboară azi, a spus Elena cu glasul cuprins de groază, știind foarte bine ce însemna asta. O să… zbori singură?

Nina a încuviințat pe mutește, neavând încredere în sine ca să deschidă gura.

– Nu face asta, a șoptit Elena. Protestează. E o greșeală. Nu vor condamna un Erou al Uniunii Sovietice. Dacă faci apel…

Bineînțeles că Elena, cu credința ei oarbă în sistem, credea că erai achitat doar pentru că erai nevinovat. Nina a clătinat din cap.

– Nu.

– Ce-ar fi să…?

– Zbor în noaptea asta, Elenușka.

Raidul aerian cu numărul șase sute șaisprezece, și-a zis Nina. Ultimul.

Elena s-a retras, cu ochii în lacrimi.

– Nu te prăbuși, a implorat-o. Nu te arunca în tunurile nemților. Nu mă face să văd cum sari în aer!

– Nu o să mă prăbușesc, a spus Nina, apăsat.

S-a eliberat din brațele Elenei. Nu avea timp de pierdut. A respins gândurile haotice și a răscolit pe sub pat, unde își ținea puținele lucruri personale. Un pilot, pe vreme de război, nu avea nevoie de prea multe efecte: un pistol, un sac cu provizii de urgență în caz de prăbușire, eșarfa albă brodată cu stele albastre. Nina a îndesat totul în rucsac și a răscolit prin baracă să ia ce mâncare putea găsi. În biroul Berșanskaiei fusese prea șocată ca să pună orice la cale. Gândurile nu-i ajunseseră mai departe de oferta de a zbura singură. *Te ridici de la sol,* numai asta îi spuseseră instinctele – *urci la cer înainte să vină cătușele.*

Iar acum?

Fără să vrea, se vedea îndreptându-se spre o baterie antiaeriană, în lumina albă a reflectorului care să-i umple lumea ca un soare, în timp ce, de data asta, ar fi plonjat spre ea și nu dinspre ea. Imaginea s-a alterat. Mai bine să moară în flăcări și glorie.

Sunt atât de obosită…

Dar Nina a respins viziunea. S-a uitat la Elena, care era îmbrăcată în salopeta de pilot și care făcea eforturi să nu plângă. A deschis gura, numai că s-a gândit că putea asculta cineva, așa că a dus degetul la buze ca s-o avertizeze. Și-a pus rucsacul pe umăr, a luat-o de braț pe Elena și a ieșit cu ea fără un cuvânt, traversând câmpul bătătorit și îndreptându-se spre mijlocul pistei. Soarele muribund al după-amiezii încă dogorea și insectele bâzâiau,

dar de jur împrejur, pe o rază de cincisprezece metri, nu era nimeni să audă ce-și spuneau.

– Nu o să-mi prăbușesc avionul, a spus Nina întorcându-se, în cele din urmă, cu fața spre Elena. O să fug. În Occident.

Tot ce-i trebuia era hotărârea pe care o simțea, ca pe un fior feroce, în stomac. Vest, nu est, visul fetei care crescuse lângă Marele Bătrân.

S-a uitat la ochii mari ai Elenei și i-a luat fața mult iubită în mâini.

– Vino cu mine, s-a auzit Nina spunându-i, în vreme ce-și simțea pulsul în gât, căci nici pe asta n-o plănuise, dar în torentul emoțional ce-i răvășea pieptul – șocul arestării care o aștepta, supărarea față de tatăl ei, suferința cruntă față de pierderea regimentului –, în acel haos se ivise ceva mai plăcut: o undă vagă de speranță. Vino cu mine, a repetat și, deodată, cuvintele i s-au revărsat vajnic și sec, fiindcă acum nu mai era vreme de vorbit în generalități vagi: acolo, sub cerul liber, Nina nu voia să mai aibă de-a face cu eufemismele partidului. Așteaptă până în ultimul moment, apoi fugi în carlinga navigatorului. Nu ne vor putea opri. Ne vor raporta moarte înainte să vină mandatul de arestare și vom fi libere ca păsările cerului, fără nici o pată de rușine asupra regimentului. Cât de departe putem ajunge în vest, noi două și un U-2 cu rezervorul plin?

– Până în Polonia? s-a întrebat Elena făcând semn spre pământul bătătorit din jurul lor și spre orizontul încărcat de fum. Colcăie de nemți.

– Unde altundeva să merg? O să mă găsească oriunde dincolo de liniile propriului nostru front. Fie merg spre vest, fie îmi înfig elicea în prima baterie de tunuri peste care dau.

Elena s-a strâmbat și și-a luat privirea de la mâinile Ninei.

– Nu trebuie să pleci. O să fii achitată.

– Nu, a întrerupt-o Nina. Fie zbor acum, fie mor mai târziu. În câteva zile, câteva săptămâni, poate câțiva ani, dar de murit – mor. Pot să ajung singură în Polonia, chiar și mai departe. Într-o lume nouă, a spus ea, habar neavând ce urma să facă odată ajunsă în Polonia cea răvășită de război, dar știind că

ea și Elena puteau supraviețui împreună. Haide cu mine! a repetat, luându-i Elenei mâinile într-ale sale. Occidentul, Elenușka! Unde dubele negre nu vin în toiul nopții pentru că îți vor vecinii apartamentul!

– Nu spune asta! a țipat Elena din reflex, de frica celor care ar fi putut să audă ce vorbeau, dar Nina și-a dat capul pe spate, sfidătoare.

– De ce nu? Deja m-au denunțat. Nu o pot face de două ori.

Era o satisfacție grozavă. *Mă iei de lângă regimentul meu, avionul meu și prietenele mele?* și-a spus Nina, uitându-se la țara vastă și pustiită care-i dăduse naștere. *Mă întorc cu spatele la tine și nu mai întorc capul, ticăloasă nemilostivă și rece! Și îți iau și cel mai de seamă Erou*. Ea și Elena s-ar fi descurcat mult mai bine dacă reușeau să scape din Patria-Mamă și să aștepte să se termine războiul. Fără certuri pe tema politicii de partid sau a tovarășului Stalin, fără nimic care să le dezbine. *O să vadă cum e, de fapt, locul ăsta, dacă-l privește din afară. O să-i dau tot ce vrea – un apartament lângă râu și copii care se joacă pe podea.* Dacă ar fi fost nevoită, Nina era gata să smulgă cu mâinile goale toate lucrurile alea din lumea capitalistă, le-ar fi smuls și i le-ar fi pus Elenei la picioare, numai să fi plecat cu ea spre Occident în acea noapte.

Dar i-a stat inima în loc atunci când Elena a clătinat din cap înainte și înapoi.

– Mama e la Moscova, a spus ea. Mătușile și unchii mei sunt în Ucraina. Nu-i pot abandona. Vor fi cu toții denunțați și arestați, la rândul lor, numai dacă se zvonește că am dezertat.

– Berșanskaia o să ne raporteze moarte, ca pe niște eroine care au murit în luptă.

– Și să-i las să creadă că am murit? Să mă jelească? Sunt singurul copil pe care-l mai are mama.

Nu-mi pasă de familia ta, se gândea Nina, *îmi pasă doar de tine.* Dar nu a spus asta.

– Nu e vorba doar despre familia mea, a continuat Elena. Nu pot abandona regimentul.

– *Eu* abandonez regimentul! s-a răstit Nina la ea. Crezi că mi-e ușor?!

– Nu, nu, nu am vrut să… am vrut să zic… Elena s-a bâlbâit, cu fața contorsionată și cu lacrimile sclipindu-i printre genele negre. Ninocika, nu le pot părăsi pentru tine. Nu le pot trăda. Au nevoie de mine.

– Și eu am nevoie de tine, voia Nina să strige, dar a spus-o doar în șoaptă, iar mâinile i s-au răcit, chiar dacă îi erau înlănțuite de ale Elenei, în plin soare. Vor continua să zboare fără tine. Nici una dintre noi nu e de neînlocuit. Vor pune altă *sestra* în loc și vor zbura mai departe, așa cum se face în regimentul ăsta. Dar tu, pentru mine, ești de neînlocuit.

Elena și-a smuls mâinile dintr-ale Ninei.

– Îmi ceri prea mult! a țipat ea. Să-mi las familia, regimentul, jurământul, țara…

– Țara ta mă azvârle afară! a strigat Nina la ea. Șase sute cincisprezece raiduri aeriene de succes, iar ei vor să-mi tragă un glonț în cap sau să mă pună la muncă silnică într-un gulag până mor, doar pentru că tata e bețiv și are gura spurcată. Eu nu am nici familie, nici regiment, nici jurământ – mulțumită țării ăsteia. Tu ești tot ce mai am.

Elena încă scutura din cap cu o încăpățânare oarbă.

– Nu te vor împușca. E o greșeală.

– Trezește-te! Locul ăsta e cangrenat!

– Cum poți să gândești așa? Ai luptat pentru patrie mai mult de doi ani…

– Pentru că doar la asta e bun cineva ca mine! a răspuns Nina, dându-și seama că țipa, dar nemaiputând să se abțină. Sunt pricepută în aer, la vânătoare și să supraviețuiesc, așa că am dat tot ce-am avut mai bun în mine acestui regiment, mulțumită femeilor care-l alcătuiesc. Mi-aș smulge inima din piept pentru oricare dintre ele, dar tot ce pot face pentru ele acum e să plec și să le las să spună lumii că am murit. Puțin îmi pasă de patrie, Elena. E o bucată de țărână înghețată, e aici de dinainte să fiu eu și va fi aici mult

după ce eu n-o să mai fiu. Patria și tovarășul Stalin și restul n-au decât să se fută-n cur unii pe alții.

Trandafirul ei de Moscova era cât pe ce să se ofilească de greață. Nina i-a luat fața în mâini și a tras-o la nivelul ochilor ei ca s-o sărute cu disperare.

– Vino cu mine, i-a cerut încă o dată, vorbind pe buzele tremurânde ale Elenei. Vino cu mine și lasă totul în urmă, că altfel aici mori.

Și-a vărsat tot sufletul în cuvintele acelea, tot ce avea, tot ce era ea. Își simțea pulsul bubuind precum motorul mic și elegant al avionului lor atunci când se pregătea să plece în luptă. Elena mai avea un pic și izbucnea în plâns, îi venea să își verse tot năduful în brațele Ninei, ca apoi să fie totul bine. Aveau timp. Puteau pleca.

Numai că nici o lacrimă nu a picurat printre genele lungi, negre și umede ale Elenei.

– O fi ea cangrenată, a spus, atât de încet că abia i se auzea glasul. Dar dacă cei buni pleacă, cine rămâne s-o refacă după război?

În pieptul Ninei se oprise motorul. Elena s-a aplecat și și-a atins fruntea de a ei.

– Nu știu de ce trebuie să pleci, Ninocika. Ori pleci, ori nu faci nimic. Dar eu nu mă pot lepăda de țară și de jurământ pentru dragoste, a adăugat ea zâmbind vag, cu ochii în lacrimi. Ăsta e genul de lucru care-i face pe bărbați să spună că prințesele nu au ce căuta pe front.

Între ele s-a așternut liniștea, vastă și rece precum Marele Bătrân. Nina a deschis gura, dar nu mai avea cuvinte. Fără „Nu mă părăsi", fără „Du-te dracului", fără „Te iubesc". Nimic. A făcut un pas în spate, clătinându-se și împiedicându-se de un bulgăre de țărână.

Elena a prins-o cu brațul întins și a încercat s-o tragă mai aproape de ea.

– Ninocika…

Nina s-a smuls. Încă un sărut – și plânsul care i se acumula în piept ar fi izbucnit. Încă un sărut – și ea ar fi plâns de mama focului în brațele Elenei jurând să nu plece, jurând să-și denunțe tatăl, jurând să facă zece, douăzeci

de ani în gulag dacă pilotul ei voia s-o aștepte. Încă un sărut – și s-ar fi destrămat cu totul. În legende, rusalca putea îngenunchea orice muritor, care putea pieri de extaz după un singur sărut ce frigea ca gheața.

Poate că Elena fusese rusalca în tot acest timp, nu mica și răvășita Nina Markova, care simțea în momentul acela cum murea.

– Nina, i-a spus Elena cu blândețe.

Nina nu s-a mai uitat la ea. S-a îndreptat spre marginea aerodromului, orbită de lacrimi, cu buzele strânse ca să nu mai implore. A rămas acolo, cu capul plecat. A dat cu ochii de steaua aurie, încă prinsă strâmb pe pieptul ei – medalia de eroină a Elenei – și a smuls-o, aruncând-o în noroi. În clipa aceea s-a auzit alarma care chema piloții la instructaj, iar aceștia aveau să năvălească din cantină și din barăci ca să afle care le erau misiunile. Nina a rămas pe loc, cu pleoapele strânse. A auzit-o pe Elena trecând pe lângă ea, călcând ușor în bocancii butucănoși, și s-a gândit cu disperare: *Nu mă atinge, o să mă destram dacă mă atingi.*

A tras aer în piept pe când Elena se apleca să-și recupereze medalia, înainte să plece. Nina a rămas la marginea aerodromului și s-a uitat la soarele care se retrăgea și lăsa loc unui pătrar de lună ce se ridica pe cer, în timp ce Berșanskaia dădea instrucțiuni undeva înăuntru. *O să mă destram*, își tot spunea Nina, iar gândul ăsta îi dădea roată precum o bandă rulantă de U-2. Dar nu s-a destrămat. A rămas acolo amorțită, așteptând să se liniștească și ca luna aia infernală să răsară mai repede, ca să-și poată începe ultimul zbor ca Vrăjitoare a Nopții.

Capitolul 35 *Ian*

Iulie 1950
Boston

Tony s-a întors din tura de la anticariatul McBride precum un motan care găsise borcanul cu smântână.

– Vești bune!

– A încercat Kolb să fugă? l-a interogat Ian ridicându-și, plin de nădejde, privirea de la masa pe care erau împrăștiate hârtii.

Timp de o săptămână băuse numai cafea de restaurant și se săturase de ea.

– Nu atât de bune, nu. Kolb s-a dus acasă, ca de obicei, cu Nina pe urmele lui. Prietena ta se pricepe de minune la urmărit pe furiș.

Mica mea prietenă sovietică măcar vorbește cu mine, și-a spus Ian în gând. Temperamentul Ninei părea să fie asemenea lemnului: se aprindea ușor și se stingea repede. În dimineața care urmase plecării furtunoase din restaurant, îl salutase cu voioșia ei obișnuită, dar nu dăduse semne că ar fi vrut să-l târască pe canapea după ce plecase Tony. Mama dracului, era complicat să ai o aventură cu propria soție.

Ian a ignorat gândul și s-a uitat la Tony.

– Ce-ai găsit?

– Un *pistol de tatuat*. Ascuns foarte bine în atelierul lui Kolb.

Tony se folosise de la bun început de turele lui ca să cerceteze discret spațiul, căutând orice ar fi putut ascunde Kolb. Dacă păstra acolo informații despre foștii lui clienți și avea destulă grijă încât să nu le depoziteze acasă, care alt loc ar fi fost mai bun decât anticariatul McBride?

– Am aflat destul de multe lucruri despre afacerile cu antichități în ultimele câteva săptămâni și nu, nu există nici un motiv pentru care atelierul

ăla să aibă nevoie de un pistol de tatuat.

– Probabil că acoperă tatuaje cu grupa de sânge. Cineva destul de paranoic ca să plătească pentru un nou nume și noi informații biografice, ar fi destul de paranoic să își acopere și un tatuaj. Asta e ceva ce putem folosi împotriva lui dacă ne mai luăm de el.

– Când?

– Nu încă. Nu vreau să avertizeze pe nimeni, vreau să fie doar neliniștit.

Anxietatea îi făcea pe oameni să greșească.

– Apucă-te de astea cât timp aștepți, i-a spus Tony scoțând niște hârtii din buzunar.

– Mama dracului, nici n-am apucat să termin primul teanc.

– Dă-i bătaie, șefu'!

Listele erau lucrul principal pe care-l căuta Tony în cercetările lui amănunțite prin dosarele McBride. „Dacă ar fi să ascund informații în magazinul ăla despre locul și identitatea criminalilor de război, aș face liste cu numele și adresele ca și cum ar fi cumpărători, clienți și negustori. Nume false mascate de altele reale", speculase Ian cu o săptămână în urmă. Noul nume al lui Lorelei Vogt și adresa ei puteau fi foarte bine într-unul dintre acele sertare, ascunse la vedere.

Tony a trântit pe masă un teanc de liste, copiate cu scrisul lui dezordonat. Nu lua niciodată originalele. Dacă și când avea să se implice poliția, Ian nu avea nici o intenție să își vadă dovezile desființate de acuzații de furt. Tony cerea de fiecare dată permisiunea atunci când accesa dulapurile cu dosare, și punea la loc tot ceea ce lua. Era un teritoriu incert, dar se obișnuiseră să lucreze în umbră.

– Și-apoi, subliniase Tony, dacă e să facem apel la instituțiile statului în privința informațiilor pe care le găsim, abia atunci mergem la familia McBride, le arătăm totul, jucăm cartea datoriei civile de a prinde un criminal și obținem permisiunea totală de a acționa conform informațiilor pe care le-

am găsit. Cu puterea mea de convingere și cu solemnitatea ta, suntem întotdeauna fermecători.

Răsfoind noul set de liste, Ian s-a întins spre telefon. Nume de vânzători și cumpărători de antichități: era nevoie să fie verificați cu toții și să confirme că erau ceea ce scria pe listă că erau. Până acum toate numele și calitățile se dovediseră a fi autentice, dar abia trecuse o săptămână de când făceau asta. Nota de plată pentru telefon avea să fie astronomică. *Încet și sigur,* își reamintea Ian. Majoritatea urmăririlor durau luni întregi.

– Nu am de gând să răscolesc prin dosare mai vechi de anul trecut, a spus Tony, încercând să impună un soi de ordine pe masa încărcată, precum un sit arheologic, cu straturi de hărți și de notițe. Kolb a sosit în Boston odată cu primele valuri de refugiați care veneau în urma adoptării Legii Persoanelor Strămutate. I-am strecurat informația domnișoarei McBride. Deci e puțin probabil să o fi ajutat pe Prădătoarea noastră până la începutul lui ’49, cel mai devreme.

– După cum a spus *Frau* Vogt, fiica ei a plecat din Europa la sfârșitul lui ’45, a spus Ian în vreme ce tăia de pe listă numele unei case de licitații din districtul Duchess. Dar dacă Prădătoarea a ajuns în Boston înainte să se dea Legea Persoanelor Strămutate…

– …probabil că era ceva dubios prin Italia sau pe rutele bisericii, a completat Tony. Fără sponsor sau familie aici, s-ar fi dat peste cap ca să își găsească un loc în care să se stabilească.

– Asta, doar dacă nu a dat peste o grămadă de bani, ceea ce e puțin probabil, a spus Ian, știind că el, personal, nu găsise niciodată un criminal de război care să reușească să fugă din țara sa și să dea de lux. Așa că Lorelei Vogt a petrecut niște ani în sărăcie. Kolb a venit la sfârșitul lui ’48 sau la începutul lui ’49. L-a găsit și a aflat că o putea ajuta…

– Și abia atunci i-a scris mamei, încercând să o convingă să vină și ea. Crezi că… nu, s-a întrerupt Tony singur, ridicând un deget spre Ian. Absolut nu.

Ian s-a oprit și s-a întins ca să prindă ultima listă de perete.

– Nu mai avem spațiu.

– Urmează fotografii lipite de perete și sfori colorate care se intersectează ca să facă acele conexiuni între diverse povești. Și nici nu o să ne dăm seama când o să ne trezim într-unul dintre filmele alea îngrozitoare, în care un general împunge cu degetul într-o hartă și zice: „Yankeii sunt aici, englezoii – aici, iar nemții – aici". Nu, a repetat Tony, și Ian a rânjit.

– Atunci ocupă-te tu de telefoane.

Trecuse ceva timp de când Ian nu mai cântase la vioară. Cântatul îl ajuta să își recupereze puterea de concentrare din desișul de posibilități. A scos instrumentul, amuzându-se în timp ce Tony forma un număr și își începea discursul dezarmant, mult exersat. Unul dintre numele acelea scrise inofensiv pe lista de „Negustori de antichități din districtul Duchess" sau pe cea de „Negustori de porțelan din Becket, Massachusetts" putea fi un fost criminal de război, și-a spus Ian. Un gardian de lagăr care fugea de moștenirea violenței din Belsen, un șoarece de birou care documentase raziile socialiștilor berlinezi… sau Prădătoarea. Era o muncă plictisitoare și era foarte posibil să nu găsească nimic, dar misiunea stătea pe loc atât timp cât îl așteptau pe Kolb ca să îi conducă spre un nou indiciu. Iar atunci când misiunea stătea pe loc, regula spunea că trebuia să fie cernute lucrurile obișnuite, în care să găsească ceva suspect, și din acel punct să pornească mai departe.

Tony a trecut de la un telefon la altul în timp ce Ian cânta la vioară, încercând să-și amintească melodia pe care o fredonase Nina pe acoperiș cu două nopți în urmă. Stătuse acolo cu ea și o ascultase, rezemat în coate, întrebându-se de ce refuza să își pună problema să rămână cu ei la centru, când era evident că-i plăcea munca în echipă. Dar nu voise s-o întrebe. Nu putea ea să plece furtunos de pe o clădire cu patru etaje așa cum plecase din restaurant, dar era în stare să încerce.

S-a hotărât să abandoneze întrebarea, deocamdată, și a trecut la Saint-Saëns. Muzica și conversația lui Tony la telefon acoperiseră sunetul ușii care se deschisese la un moment dat. Atunci când a cântat ultima notă și s-a întors, Ian a văzut o fetiță în cadrul ușii, cu siluetă plăpândă și cu ochi foarte mari.

Chiar în clipa în care cobora, uluit, arcușul, iar Tony se întorcea în toiul conversației la telefon, copila cea blondă a făcut un pas în încăpere, cu ochii lipiți de vioară, de parcă ar fi vrut să depisteze unde dispăruse muzica.

– Ruth!

De afară s-a auzit vocea unei femei care urca scările, însă fetița a ignorat-o și s-a uitat la Ian. A privit-o și el. Numele pe care-l auzea era „Ruth", dar numele imprimat în mintea lui era „Seb".

– Ce-a fost asta? a întrebat fetița.

Avea șapte sau opt ani și un păr blond care îi cădea peste o bluză apretată, iar fratele mai mic al lui Ian, brunet și cu ochii negri, nu semăna deloc cu ea, așa că de unde acea senzație, cumplit de dureroasă, că vederea fetiței îi reamintea lui Ian de Seb?

Apoi, Ian și-a adus aminte că Sebastian stătuse cândva în fața tatălui lor, de un Crăciun, complet șocat de vestea cum că urma să fie trimis la școală cu un an mai devreme – „Norocosule!" În asta consta similitudinea: și fratele lui, și această fetiță erau îmbrăcați impecabil și încălțați cu pantofi lustruiți, dar aveau amândoi acea nedumerire în privirea lor rătăcită, asemenea orfanilor de război pe care Ian îi văzuse la Napoli, la Londra… copii prinși în ghearele ororilor, îngrămădiți pe paturi de spital sau în clădiri bombardate, căutându-și din priviri casa. Sebastian se uitase la taică-său și izbucnise: „Nu pot să mă duc să locuiesc cu Ian, mai bine?" Pentru asta, tatăl lor îi trăsese lui Seb o palmă peste ureche, apoi îi ținuse un discurs îndemnându-l să nu se mai comporte ca un fătălău și să-l facă de râs.

„Aș vrea să stai cu mine, Seb", îi spusese Ian. „Dar el e tatăl nostru. Până devii major, suntem sub acoperișul lui."

„Dar nu mă simt acasă“, murmurase Seb.

Fetița din fața lui Ian nu-și mai dezlipea ochii de la vioară, în timp ce părea să se creadă acasă.

– Era muzică? a răsuflat ea.

– Saint-Saëns, i-a răspuns Ian. Partea numită „Lebăda“ din „Carnavalul animalelor“. Sol major, măsura 6/4. Tu cine ești?

Cineva care a fost deja dezamăgit în scurta sa viață de până acum, și-a răspuns Ian fără să vrea, cu toate că nu știa nimic despre fetiță. S-a gândit mai târziu că, în acel moment, era deja predispus să spună „da“ la orice i-ar fi cerut Ruth McBride.

Capitolul 36 *Jordan*

Iulie 1950
Boston

Ruth a ajuns înaintea lui Jordan la ușa apartamentului lui Tony Rodomovsky, urcând scările în fugă imediat ce a auzit acordurile slabe ale muzicii. Până să ajungă Jordan sus, Tony stătea deja în ușă și se uita amuzat la fetiță. În spatele lui se afla un bărbat pe care Jordan nu-l cunoștea, cu vioara proptită sub bărbie. Zâmbind, Jordan și-a cerut scuze pentru întrerupere și s-a întors spre Tony.

– Îmi pare rău că vin pe nepusă masă…

– Stai liniștită. Broasca e stricată, se deschide la cea mai mică adiere de vânt.

Zâmbea, în continuare nedumerit.

– Am fost foarte ocupată cu administratoarea magazinului, pe care am pus-o la curent cu programul meu, așa că nu am văzut că ai plecat fără salariu, a spus Jordan. Noroc că am adresa ta în dosar și că am putut face un mic ocol în drum spre casă.

I-a dat cecul și s-a întors ca să o strige pe Ruth, cu mintea deja departe, la o după-amiază liberă care o ademenea, acum că doamna Weir cea capabilă revenise la magazin ca administrator – nu doar în ziua aceea, ci pentru tot restul verii. Jordan putea în sfârșit să se ocupe de rolele de film care așteptau să fie developate, de brutarii de la Patiseria lui Mike și de toate cadrele cu șorțuri albe și mâini care frământau coca. Dar apoi ea a văzut figura lui Ruth și s-a oprit pe loc.

De când n-ai mai zâmbit așa?

Bărbatul mai în vârstă lăsase vioara și îi răspundea lui Ruth. Avea o voce profundă, gravă, și vorbea o engleză bățoasă. Cu fața luminoasă, Ruth punea din ce în ce mai multe întrebări. Așa făcea atunci când era fericită, trăncănea, și-a spus Jordan, nu mai era copilul nefericit și tăcut pe care-l văzuse de când murise tatăl lor. Copila care se trezea scâncind în fiecare noapte, murmurând, adormită, fragmente în germană, și care refuza să fie alinată.

– Nu știu ce să zic cu plecarea în toamnă, îi mărturisise Jordan lui Anneliese cu două seri în urmă, îngrijorată. Lui Ruth nu-i va pica deloc bine.

La care Anneliese, într-o criză de frustrare neobișnuită, exclamase: – Ruth n-o să pățească nimic! Fă-ți planurile și pleacă, Jordan, e cel mai bine pentru voi amândouă.

Jordan nu putea nega că asta era ceea ce își dorea din ce în ce mai mult, pe zi ce trecea. Dar s-o lase pe sora ei atât de nefericită…

Ruth nu mai părea nefericită acum, în timp ce îl asalta pe străin cu întrebări. Jordan a luat-o de mână, mirată și ea de manierele fetiței.

– Scuze dacă vă supără sora mea, domnule…

– Ian Graham – prietenul din Viena al lui Tony. A avut bunăvoința de a ne aduce aici, în vizită, pe mine și pe soția mea. V-aș face cunoștință cu ea, dar e plecată momentan.

Englezul i-a strâns mâna. Avea ochi pătrunzători, părul brunet, era slab ca un țâr, nici patruzeci de ani. Numele lui i s-a părut familiar lui Jordan. Înainte ca ea să-și poată da seama unde îl mai auzise, Ruth a ridicat mâna – Ruth, cea timidă cu străinii – și a arătat spre arcușul din cealaltă mână a domnului Graham.

– Ați putea, vă rog…?

Tony a zâmbit.

– Prințesa Ruth vrea o melodie.

– Cum dorești, a spus domnul Graham. Te avertizez că nu cânt deosebit de bine.

A dus vioara la bărbie și a cântat din nou melodia lentă. Ruth se mișca milimetric pe podea, de parcă muzica ar fi fost cea care o împingea. Stătea cu ochii lipiți de degetele lungi ale lui Ian, care se plimbau pe corzi. Lui Jordan i s-a strâns inima. L-a auzit pe Tony mutând niște hârtii pe masă, în spatele ei, dar a ignorat foșnetul și a ridicat Leica la ochi. *Clic*. Figura captivată a surorii ei…

– Am auzit asta la radio, a izbucnit Ruth după suspinul ultimei note. Suna altfel. Ăăă… mai grav?

– Chiar așa. Piesa lui Saint-Saëns a fost scrisă pentru violoncel.

– E o vioară mai mare?

– Sunt înrudite, să zicem.

Jordan a mai tras un cadru, încântată. Curând, Ruth ținea marele instrument al domnului Graham în mâinile ei micuțe, iar el îi arăta cum să țină vioara sub bărbie și s-o sprijine pe umăr, în timp ce o ajuta pe fetiță să-și mențină corpul drept.

– Îți trebuie o vioară mai mică, dar încercă și așa. Un ton întreg, de la nota la – la si, iată…

Încordată de concentrare, Ruth a încercat.

– Nu sună bine!

El i-a corectat poziția mâinii pe arcuș.

– Așa. Acum primul deget pe si, al doilea deget – do diez pe coarda la…

I-a explicat ce însemnau toate astea, o mică lecție de vioară în cinci minute. Ruth nici n-a clipit de fascinată ce era. Jordan se bucura de moment și nimic mai mult.

– Ruthie, a spus ea atunci când fetița a dat vioara înapoi. O să-ți caut profesor.

Ruth s-a uitat la englez și i-au luminat ochii, apoi a întrebat:

– Pe el?

– Nu, greieraș. Dumnealui a fost amabil și ți-a arătat, dar nu e profesor.

– Îl vreau pe el, a insistat Ruth.

– Ruth, nu e politicos. Nu îl cunoști pe domnul Graham….

– Aș putea să-i dau două-trei lecții, dacă doriți.

Englezul făcuse oferta fără să stea pe gânduri. Părea la fel de mirat ca și Jordan.

– Nu aș putea să îndrăznesc. Nu ne cunoașteți nici pe mine, nici pe sora mea.

– Nu mă deranjează să-i arăt gama și chestiile de bază. Nu sunt profesionist, nu uitați, a spus englezul uitându-se la Ruth, care parcă râvnea la instrument, și i-a zâmbit larg, cu un zâmbet aparte, ca o rază grăbită de soare ce îi lumina figura austeră, britanică. Ne place să-i încurajăm pe tineri să ia drumul culturii.

A accepta o favoare din partea unui străin nu era genul de lucru cu care ar fi fost de acord nici Anneliese și nici tatăl lui Jordan. Dar ei nu-i păsa. Ruth nu reacționase nicicând așa la noi cunoștințe – *Uite cum trage de mâneca străinului și nu mai contenește cu întrebările!* Indiferent care era motivul, fetița îl plăcea pe omul ăsta.

– Mulțumesc foarte mult, domnule Graham! a spus Jordan, radioasă. Sigur că o să vă plătesc pentru timpul dumneavoastră.

– Nu e cazul. Îi puteți face rost de o vioară mai mică?

– Da, a răspuns Jordan gândindu-se la instrumentul din anticariatul lor, copia de secol al XIX-lea după Mayr. Nu ar trebui s-o scoatem din magazin, dar e asigurată pentru uz.

Anneliese ar fi ucis-o dacă-i auzea sugestia, dar Anneliese nu trebuia să afle.

– *Mayr!* a rostit Ruth, încântată.

Domnul Graham a ridicat din sprânceană și a întrebat-o pe fetiță:

– Știai că Mozart a cântat la o vioară Mayr?

Până să termine Jordan de stabilit amănuntele legate de cursul de vioară și să-și ia rămas bun de la englez, Ruth aproape că levita de bucurie.

– Vă conduc, domnișoară McBride, a spus Tony urmând-o și închizând ușa apartamentului.

De cealaltă parte, vioara s-a auzit din nou. Ruth a întors capul după sunetul muzicii, dar tot ce a avut Jordan de spus a fost:

– Marți seară, tu o să cânți așa.

Ruth a început să danseze în timp ce cobora treptele. Jordan a prins-o de mână.

– Să nu-i spui mamei tale, Ruthie, a rugat-o ea pe fetiță, știind că Anneliese avea intenții bune, dar că, în cazul lecțiilor de vioară, se înșela. E secretul nostru, bine?

Ruth a încuviințat din cap și a surâs.

– Îmi place s-o văd zâmbind, a spus Tony. Și pe tine, domnișoară McBride.

– Jordan, l-a invitat ea să-i spună, acționând așa dintr-un impuls subit. Îți datorez o favoare acum, fiindcă mi-ai făcut cunoștință cu prietenul tău. Cum v-ați cunoscut?

– Nu e o istorisire prea interesantă.

Au stat de vorbă despre birouri din Viena și despre munți de documente plictisitoare, în timp ce Ruth țopăia de la un pas la altul, fredonând perfect melodia lui Saint-Saëns.

– De ce ai rămas în Europa după ce ai terminat armata? a vrut Jordan să știe.

– Pentru că nu eram pregătit s-o aud pe mama cum mă bătea la cap să mă așez la casa mea împreună cu o fată bună. Și pentru că asta fac eu, rătăcesc. Nu am un scop anume sau, cel puțin, așa mi-au spus de când mă știu, dezaprobator, mătușile și antrenorii de fotbal din liceu. Am ieșit din armată fără un scop și am rătăcit prin Viena lucrând pentru Ian, apoi am rătăcit până când am ajuns acasă.

– Iar, odată ajuns acasă, ai rătăcit până când ai dat de negoțul cu antichități?

– Exact. Cine știe cât o să mai rătăcesc după tine?

Jordan a rânjit.

– Mă mișc prea repede pentru oricine rătăcește și nu face mai mult de-atât.

– Pot să măresc foarte mult viteza dacă sunt pe urmele unui lucru pe care mi-l doresc.

Ea a început să râdă în timp ce intrau în aglomerata piață Scollay. Jordan s-a îndreptat spre Tremont, unde știa că găsea taxiuri, iar Tony mergea agale pe lângă ea, în timp ce Ruth țopăia între ei.

– Nu trebuie să ne conduci tot drumul, Tony.

– Dar sunt și eu galant, a protestat el. Flirtez cu tine. Sau n-ai observat?

– O, ba am observat, a răspuns Jordan care, acum că nu mai avea logodnic pentru prima oară în cinci ani, era liberă să observe și să flirteze și ea, dacă asta își dorea, sentimentul fiind unul plăcut. Dar flirtezi și cu toate celelalte femei care calcă în magazin.

– Flirtez cu ele pentru că vreau să le vând vazele Ming. Cu tine flirtez pentru că vreau să te scot la cină diseară.

Jordan a clătinat din cap cu părere de rău.

– Am planuri.

– Sigur că nu cu prietenul tău, Clark Kent, știu asta.

– Nu seamănă cu Clark Kent.

– Falca dreaptă, ceasul tatei, coloană vertebrală de naționalist. Am fost în război cu o mie ca el.

– Nu fi impertinent, Garrett a fost foarte amabil cu tine atunci când v-ați întâlnit.

– Băieții buni sunt plictisitori, a spus Tony. Haide să ne vedem.

Jordan a ridicat din sprânceană.

– Știi că sunt șefa ta.

– Și mai ziceai că-mi ești datoare…

– De-asta ai intervenit atunci când i-ai spus domnului Graham să cânte pentru Ruth? Ca să mă manipulezi să vin la întâlnire? l-a întrebat Jordan sperând foarte tare să fi fost așa.

– Încerc să te manipulez ca să vii la întâlnire pentru e vineri seara și aș prefera s-o petrec cu tine și nu cu un britanic sarcastic, care se plânge că americanii servesc berea prea rece, a spus Tony, care a apucat-o de mână deodată și și-a plimbat degetul mare peste degetul ei inelar. În plus, nu pot să nu observ că ai slăbit cu o jumătate de carat față de săptămâna trecută.

– Așa ai observat tu?

El îi ținea mâna strâns și i-o încălzea, fără să transpire de emoție, doar plimbându-și degetul peste inelarul ei.

– Am observat a doua zi, sincer să fiu, a spus Tony dându-i drumul înainte să-și retragă ea mâna, iar apoi a oprit un taxi care venea spre ei. Cină, deci?

– Tony, abia am pus capăt unei logodne lungi.

– Și asta înseamnă că nu poți lua cina?

Taxiul a trecut pe lângă ei fără să oprească.

– Înseamnă că poate e cam devreme să îmi dau întâlniri.

– Dar nu trebuie să fie o întâlnire amoroasă, a spus el privind-o drept în ochi. Poate fi o simplă cină.

Jordan l-a privit circumspect.

– Răspunde-mi la o întrebare.

– Ia zi!

– Ții cu Yankees?

– Păi, sunt cea mai bună echipă de baseball.

Jordan a zâmbit.

– Nu ies la întâlnire cu suporterii Yankees.

El și-a dus mâna la inimă.

– Sunt distrus.

– La fel cum o să vă distrugem în octombrie?

– Dă-mi voie să te duc la Fenway și facem pariu pe tema asta.

Jordan s-a potolit cu tachinatul.

– Nu pot merge nici la cină, nici la meci. Lucrez. Trei role de film. Stau trează până la miezul nopții.

Îi plăcea să glumească cu el, îi plăcea faptul că nu zărise în apartament urme care să sugereze că avea vreo iubită, dar nu intenționa să-și abandoneze munca pentru o întâlnire. Foto-eseul ei trebuia terminat. Erau multe de făcut, iar vara trecea repede.

El n-a comentat.

– Și mâine?

– Sâmbăta avem seară de film, eu cu Anna și cu greierașul ăsta, iar duminica luăm prânzul împreună. Tradiție săptămânală.

Duminica le era cel mai dor de Dan McBride.

– Luni?

– Și atunci lucrez, îmi pare rău. Mă duc la studioul de balet ca să le fac fotografii dansatoarelor, i-a zis ea, apoi i-a povestit ideea proiectului cu bostonienii la lucru. Mulțumită ție mi-a venit ideea, să știi. Ai zis ceva legat de tata și de esența negustătorului de antichități.

– Deci asta era, a spus Tony. Asta te-a bucurat atât de mult atunci când ai ieșit aproape dansând din magazin, cu Clark Kent, după ce mi-ai zâmbit cu toată gura, așa cum n-am văzut în viața mea la o fată care să nu fie în poziție orizontală. M-am tot întrebat ce te-a determinat să zâmbești astfel.

– Domnule Rodomovsky! a exclamat Jordan, prefăcându-se șocată. Fără gânduri murdare, te rog!

A încercat să fie serioasă, dar Tony a ridicat din sprânceană, așa că ea a izbucnit în râs.

– Dă-mi voie să te conduc luni la studio, a spus el, cu un zâmbet larg. Îți car geanta, îți dau filmul. Ai nevoie de un sclav? Mă gândeam că toți fotografii au asistenți.

– Doar cei celebri.

– Ți-am văzut fotografiile. Acolo ajungi.

O flata, Jordan știa asta, dar tot o bucura căldura pe care o simțea în stomac. În cele din urmă, lângă ei a oprit un taxi, iar Tony a deschis portiera, ajutând-o pe Ruth să intre, ca un cavaler. Jordan a cedat tentației.

– Ne vedem la studio, a spus, apoi i-a dat adresa.

– Acolo mă găsești.

N-a încercat să-i strângă mâna ori să-i atingă brațul în semn de rămas-bun, ci a rămas cu mâinile în buzunar, zâmbind. Asta era ceva mai acătării decât zâmbetul lui automat, care spunea „Ce drăguță ești!", era o atitudine sinceră, ușor răutăcioasă. Întru câtva, Jordan se amuza să simtă fluturi în stomac. *Nu are nici o intenție. Ai putea să-l surprinzi în timp ce i se revarsă șarmul precum monedele din jocurile mecanice și să intitulezi fotografia „Un hoț de inimi la lucru".*

Ei, și ce? Mai avea o jumătate de vară și era liberă să se distreze cu orice hoț de inimi avea chef.

– Ne vedem luni, a spus Jordan și a făcut în așa fel încât să nu se uite peste umăr după ce a plecat taxiul.

– **EȘTI CU CAPUL ÎN NORI**, i-a spus Anneliese în seara aceea, după cină. E a doua oară când ți-am cerut prosopul de vase.

– Scuze.

Jordan i l-a dat și a întins mâna în chiuveta plină cu clăbuc, după altă farfurie. Anneliese se uita atent la ea.

– Arăți de parcă te gândești la un bărbat.

Jordan și-a mușcat buza ca să nu zâmbească.

– Știam eu! a exclamat Anneliese râzând, iar soarele care intra pe fereastra bucătăriei i-a luminat părul negru și rochia bleumarin. Ți-a cerut o întâlnire?

– Da, a răspuns Jordan ezitând, cu farfuria în mână. Ți se pare că e prea din scurt? Crezi că e prea devreme să mă gândesc la altcineva, când abia am terminat-o cu Garrett?

– Și cine a terminat-o? a întrebat Anneliese. Care dintre voi a spus cuvintele?

– Păi, el, a răspuns Jordan, care nu-i dăduse până atunci detalii mamei ei vitrege, ci îi spusese doar că încheiase relația. L-am întrebat dacă chiar ne iubim sau nu, iar Garrett mi-a cerut inelul înapoi.

– Deci *el* a încheiat relația. Dacă nu ai inima frântă – și mă bucur că nu –, de ce nu ai trece mai departe, dacă așa simți?

– Ți se spune în fel și chip dacă începi altă relație după logodna ruptă, a spus Jordan, știind foarte bine cum, așa că după ce plecase de lângă Tony în acea zi – nu putuse să se gândească decât la asta, chiar dacă își spunea că era liberă să se vadă cu cine avea chef, pentru că, oricât voia ea să fie o femeie mondenă, era greu să treacă peste strictețea cerută de la o „fată bună." Nu vreau ca oamenii să creadă că…

– N-o vor crede despre Garrett Byrne, dacă el decide să treacă peste asta și să se întâlnească cu toate fetele din Boston, a subliniat Anneliese.

– Pentru bărbați lucrurile stau altfel, o știi prea bine, a filosofat Jordan adăugând detergent în apă. Sunt sigură că așa stăteau lucrurile și în Austria, pe când erai mai tânără.

– Da, a răspuns Anneliese sprijinindu-se de chiuvetă și meditând. Poate că tatăl tău nu ar fi de acord să ieși la întâlniri atât de curând după ce ai încheiat o logodnă de cinci ani, dar…

– Dar tu? Tu ce părere ai?

Te rog să nu mă condamni, s-a rugat Jordan în gând. Nu-și dăduse seama cât de mult își dorea ca Anneliese să aibă o părere bună despre ea.

Anneliese a zâmbit, cu o figură de-a dreptul diabolică.

– Dacă sfârșitul unei logodne de cinci ani nu e momentul potrivit pentru o vară nebună, atunci care *e*?

Jordan a râs și s-a înroșit, ușurată și încântată.

– Ești malefică uneori, Anna.

– Iar tu ești o femeie matură, de douăzeci și doi de ani, care ar trebui să se bucure de libertate. Logic, a adăugat Anneliese în timp ce scotea din apă farfurioara spălată. Sunt destul de mamă ca să te rog să ai grijă ca relația ta amoroasă de o vară să fie precaută.

Jordan spera din tot sufletul ca Anneliese să nu inițieze o discuție despre chestiuni intime – erau unele lucruri pe care nu voia să le discute cu mama ei vitregă, oricât de minunată și de oarecum malefică era –, dar Anneliese a șters farfurioara și a întrebat:

– Iar acest tânăr care ți-a cerut o întâlnire e cumva frumos ca o vedetă de cinema?

Jordan s-a gândit la figura slabă și veselă a lui Tony.

– Nu tocmai.

– Înalt?

– Nu, cam cât mine.

– Te-a salvat, ca un erou, să nu te calce mașina sau să nu te mănânce un dragon?

– Nu, ne-am întâlnit la o plăcintă.

Au râs.

– Probabil că are *ceva* aparte. Și nu doar plăcinta.

Jordan s-a gândit.

– Știe să se uite la mine. Se uită cu atenție atunci când vorbește o femeie.

– Of! a suspinat mama ei vitregă. Unii bărbați se holbează, alții *se uită*. Primii ne fac să tresărim, ceilalți ne fac să ne topim, iar ei habar nu au care e diferența. Dar noi știm, și o știm imediat.

– Exact, a consimțit Jordan, dându-i o farfurie la șters. Tata știa să se uite?

– A fost primul lucru pe care l-am observat la el. Putea admira o doamnă ca și cum ar fi admirat o vază frumoasă de porțelan, fără să o facă să se simtă de parcă îi stabilea prețul.

– Ce drăguț!

Pe cât de tăcută era Anneliese în privința trecutului ei, întotdeauna vorbea despre tatăl lui Jordan, fiindcă asta îi alina durerea de a-l fi pierdut.

– Ei bine, mă întrebam dacă nu cumva noul nostru angajat cu ochi negri e cel care te face să visezi. Dar e sigur că pe el nu l-ai cunoscut la plăcintă, a spus Anneliese întorcându-se ca să pună deoparte recipientul de sos și ratând, astfel, zâmbetul de la care se abținea Jordan. Chiar așa – noul angajat e polonez, nu? Polonezii muncesc din greu, dar sunt foarte sentimentali și nu-s mereu de încredere.

Tocmai atunci când pare să fie o femeie modernă, și-a spus Jordan, *devine gura lumii de la colțul străzii, care-i avertizează pe toți că macaronarii sunt șireți, iar irlandezii leneși*. De fiecare dată când Anneliese scotea astfel de comentarii, Jordan făcea tot posibilul să se abțină, fiindcă tatăl ei o certa: „Nu e frumos să o contrazici pe mama ta vitregă, chiar dacă nu ești de acord cu ea“. Dar el nu mai era acolo, așa că Jordan a răspuns caustic:

– Anneliese, e o părere ridicolă.

Numai că Anneliese schimbase deja subiectul, întinzându-se ca să ia detergentul și părând gânditoare.

– Admiratorul tău misterios e cumva englez? M-a sunat domnul Kolb în legătură cu un englez care i-a pus niște întrebări. Mă întrebam dacă ai văzut pe cineva de genul ăsta în zonă.

Jordan bănuia că despre Ian Graham era vorba. Probabil că trecuse pe la locul de muncă al lui Tony. Ea se oferise să-i dea adresa magazinului pentru lecția lui Ruth, iar el îi spusese că mai fusese acolo.

– Nu mă întâlnesc cu nici un englez. Cel puțin din câte știu, a glumit Jordan ca să scape repede de subiectul legat de domnul Graham, pentru că tocmai îl angajase fără știrea lui Anneliese.

– Poate că domnul Kolb s-a îngrijorat degeaba. Sau… a adăugat, sec, Anneliese, poate că era beat din nou.

– L-am simțit dimineața, a recunoscut Jordan. Nu am vrut să zic nimic, având în vedere că asta nu-i afectează munca.

– I-a fost greu în război. Oamenii se apucă de băut dintr-un astfel de motiv, iar alții îl văd ca pe o problemă, când de fapt nu e nici una, a spus Anneliese ștergându-și mâinile de șorț, încă gânditoare. Dacă domnul Kolb are cumva necazuri, aș vrea să știu.

Jordan a clipit.

– Ce necazuri ar putea avea?

– Un bărbat care bea dă mereu de necaz.

Anneliese încă era pierdută în gândurile ei, cu părul și cu rochia de culoare închisă scăldate în lumina caldă din bucătărie. Cadrul a distras-o pe Jordan preț de o clipă.

– Stai așa, să-ți fac o poză!

– Știi că nu-mi place!

– Te rog, lasă-mă să te fotografiez pentru seria mea. Esența ta la lucru…

– Ce lucru ar fi acela, mă rog?

Jordan s-a oprit. Ce anume făcea Anneliese, ce lucru care să-i rezume esența? Gătea și bătea frișca pentru deliciosul ei tort Linzer? Cosea, iar degetele iuți i se mișcau peste gulerul de dantelă? Nimic nu părea potrivit. Într-o fotografie pe care cu greu îi permisese lui Jordan să i-o facă, Anneliese arăta exact la fel ca acum: anonimă, frumoasă, cu fața ferită de obiectiv. Care *era*, deci, esența lui Anneliese?

– O să aflu, i-a promis Jordan mamei ei vitrege.

Anneliese a părut amuzată pe moment, apoi zâmbetul i-a devenit sumbru.

– Jordan, am stabilit să te ocupi de Ruth dacă plec să fac achiziții pentru magazin…

Jordan și-a desfăcut șorțul.

– Credeam că vrei să angajezi cumpărător.

– După patru ani petrecuți alături de tatăl tău, cred că fac diferență între porțelanul bun și cel prost. Aș vrea să mă duc la New York, la niște licitații.

– Am eu grijă de Ruth. Mai ales acum, când doamna Weir a preluat treaba mea de la magazin. Cu ani în urmă ea a lucrat acolo în locul tatei, așa că o să

meargă strună. Chiar *ar trebui* să te duci la New York, Anna.

Lui Jordan îi plăcea ideea ca Anneliese să călătorească și să ia frâiele afacerii în mână. Poate că mama ei vitregă era și ea dornică să-și întindă aripile, să fie mai mult decât o casnică închisă în camera de croitorie. *Mi-ar plăcea să încerci*, și-a spus Jordan, cu un vag sentiment de jenă față de tatăl ei. Dragostea lui fusese atotcuprinzătoare, dar și… sufocantă. Jordan știa că nu avea să dea niciodată glas acelui gând, dar el tot îi *trecea* prin minte.

– Atunci o să pun la cale o săptămână la New York, a spus Anneliese, foarte decisă. Iar dacă nu te deranjează să te ocupi de Ruth, după aceea mai stau două săptămâni la Concord.

Jordan s-a oprit și și-a agățat șorțul în cui.

– De ce la Concord?

– Pentru că acolo am fost cu tatăl tău în luna de miere, a răspuns Anneliese plimbându-și degetul pe marginea bufetului. Vreau să… să-mi iau adio de la acea amintire.

– Of, Anna!

Jordan i-a atins mâna. Da, și în privirea albastră a lui Anneliese se vedea sentimentul de vinovăție. Poate că și ea simțise că mâna caldă și fermă a lui Dan McBride închisese o colivie în jurul vieții ei.

Anneliese i-a strâns degetele într-ale ei, s-a uitat în pământ și a spus:

– Va trebui să fiu puternică pentru Ruth odată ce pleci tu. Nu să mă enervez pe ea, așa cum s-a întâmplat în ultimul timp. Dacă aș putea să… îmi iau niște timp pentru mine, ca să mă pun la punct, o să fiu pregătită apoi.

– Orice îți trebuie.

Mâna lui Anneliese zăcea rece în cea a lui Jordan. *Bravo, J. Bryde! Ai fost prea ocupată cu perspectiva întâlnirii ca să vezi cât de epuizată e biata ta mamă vitregă*. Copleșită de păreri de rău, Jordan a sărutat-o pe Anneliese pe obraz, i-a cerut să ia loc și să bea un sherry, iar ea a ieșit cu Ruth și cu Taro ca să se bucure de amurg. A asigurat-o pe Ruth că da, mama ei avea să fie plecată câteva săptămâni, dar că ea, Jordan, avea să fie atentă la toate nevoile

și dorințele surioarei sale. Și că da, săptămâna următoare chiar începeau lecțiile de muzică, iar domnul Graham nu avea să uite.

Urma să fie mult mai ușor să o ducă pe Ruth la lecția de muzică, pentru că nu era nevoie ca ele să se furișeze dacă Anneliese nu era acolo.

Capitolul 37 *Ian*

Iulie 1950
Boston

– Când m-am trezit azi-dimineață nu mă gândeam că până se lasă seara tu o să ai o elevă la muzică, iar eu o întâlnire cu un suporter Red Sox.

Tony s-a întors în apartament după ce le-a condus pe Jordan McBride și pe sora ei la taxi. Ian și-a băgat vioara în cutie.

– Ar fi trebuit să știu că o să te ții coadă după prima fată frumoasă care-ți trece calea în urmărirea asta.

– Vreau să se ducă acasă și să se întrebe dacă luni dimineața o să-i fur un sărut, nu să se întrebe dacă angajatul ei e încurcat cu un englezoi dubios, pentru care nu poate să-i dea explicații. Unde mai pui că același angajat deține și o masă plină cu documente și mai inexplicabile, având în vedere că, dacă se uita mai bine, vedea că erau copiate după listele ei din magazin.

Tony s-a prăvălit pe un scaun și și-a sprijinit bocancii de caloriferul rece.

– Da, am văzut că tot făceai ordine pe birou cât timp am cântat eu, a spus Ian, care tocmai din acel motiv – parțial, totuși – se oferise să cânte, iar acum a închis capacul cutiei, încă impresionat de reacția intensă a lui Ruth McBride la muzica lui, care, dacă stârnea plânsul cuiva, asta se întâmpla pentru că el măcelărea piesa. De-aia îmi tot făceai semne din ochi să o accept pe fată ca elevă? Ca sora ei să nu se oprească din vorbit și să înceapă să se uite în jur?

– În parte, da, a răspuns Tony împreunându-și mâinile la ceafă și uitându-se atent la Ian. Cu toate că m-a mirat că te-ai oferit singur. De ce ai făcut-o?

– Nu prea știu, a spus Ian, pe care amintirea viscerală cu Seb, în timp ce Ruth îl privea cu atâta emoție… pur și simplu se oferise fără să-și dea seama.

Am încercat să-l învăț pe Seb pe când era de vârsta ei, dar el prefera cărțile cu păsări și machetele de tren, a zâmbit Ian aducându-și aminte și stârnindu-i și lui Tony un zâmbet.

– Ei bine, ai făcut-o foarte fericită pe fetița aia.

Poate că același cânt a fost o zestre în inima lui Ruth, atunci când, fără casă, fără de avere, în grâu străin, bea lacrimi cu durere… Îi veniseră în minte versurile lui Keats, iar acea primă impresie persista: fără casă. Nu, Ian nu regreta că își făcuse timp ca să aducă un licăr de lumină în ochii fetiței. Chiar și în toiul urmăririi Prădătoarei, puteai să-ți faci timp să fii bun cu un copil. Altfel, ce rost avea orice în contextul ăsta nenorocit?

– Îmi place de Ruthie, a spus Tony. E tristă într-un fel, mititica. Dar să nu refuzi banii lui Jordan atunci când o să se ofere să te plătească pentru lecții. Și-așa o să ne vină o factură uriașă la telefon.

Ian a ridicat din sprâncene.

– De când e „Jordan“ și nu „domnișoara McBride“? a întrebat el, iar Tony a rânjit. Ei bine, scoate-o în oraș și vezi dacă poți afla orice despre Kolb. Ai grijă să nu sfâșii inimi în numele informațiilor de care avem nevoie.

Părea, totuși, că Tony se descurca foarte bine în atare situații, iar femeile nu se supărau dacă el dispărea.

– Acum ești expert în protejarea inimilor? a întrebat Tony ridicând receptorul. Tu ajungi să flirtezi cu prima fată care apare.

– Ba nici gând, a răspuns Ian uitându-se pe următoarea pagină cu adrese. Sunt bărbat însurat.

– Parcă divorțai.

– Divorțez. Divorțăm. Atunci când o să vină vremea.

Tony s-a oprit și a pus telefonul la loc, zâmbind cu un colț al gurii.

– Ian, chiar nu-ți dai seama că te amorezezi de nevastă-ta?

Ian i-a aruncat o privire.

– Nu fi ridicol!

– Uite care-i treaba, m-am bucurat atunci când ați început să împărtășiți mai mult de-un nume. Ai nevoie de ceva în viață, în afară de criminali de război și de vioara aia, pentru că, fie că recunoști sau nu, ești singur ca dracu'. Nina e ideea ta de distracție, căci, cu tot gulerul ăla scrobit al tău, îți place să trăiești periculos. Iar nevastă-ta e cea mai periculoasă femeie dată naibii pe care eu sau tu am întâlnit-o vreodată în carne și oase. Dar e mai mult decât o distracție, nu-i așa? a concluzionat Tony și a tăcut puțin înainte să continue: Pentru că după cinci ani în care ai și uitat că aveai o nevastă, brusc ești „domnul Bărbat Însurat".

Ian și-a încrucișat brațele pe piept, în timp ce în minte i se ciocneau câteva răspunsuri contradictorii.

– Nu-mi dau seama în ce fel e asta treaba ta, a spus el în cele din urmă.

– Ești prietenul meu, englezoi nenorocit, iar întrebarea e următoarea: dacă nevastă-ta își ia zborul după ce terminăm misiunea asta, e, oare, posibil să te lase în cioburi pe care să nu le mai pot aduna de pe jos?

Capitolul 38 *Nina*

August 1944
Frontul polonez

O voce solitară și nesigură s-a înălțat spre cer. Glasul Elenei se auzea de undeva din mulțimea de piloți care cântau străvechiul cântec de leagăn de pe malurile Marelui Bătrân, cel pe care îl cântase Nina pe aerodrom în prima noapte. Celelalte femei i s-au alăturat domol, în timp ce Nina strângea din pleoapele care o usturau. Știau cu toatele. Că umbla vreun zvon în șoaptă sau mulțumită canalului de comunicare ce le lega între ele asemenea unui canal radio, cu toatele știau.

Pătrarul de lună încă se ridica pe boltă, deasupra aerodromului auxiliar pe care piloții așteptau ordinul de decolare. Nina stătea cu picioarele în nămolul Poloniei, cu căciula de blană de focă într-o mână și cu rucsacul în cealaltă, având în gât un nod cât o piatră de moară.

Nu se poate, și-a spus ea.

Cântecul a pierit în eter.

Cu un mare efort, Nina a ridicat ochii la cer. Colegele ei se apropiaseră pe măsură ce cântau, în vreme ce ea stătea cu capul plecat, refuzând să accepte inevitabilul. S-au strâns cu toatele în jurul ei, mascând instinctiv neliniștea regimentului față de ochii intrușilor care le-ar fi putut urmări. Multe dintre ele plângeau încetișor, cu fețele întoarse spre ea precum niște corole de flori: ochi negri sau albaștri, păr roșu, șaten sau blond. Nina a tras, sacadat, aer în piept, a inhalat mirosul uleiului de motor și al transpirației curate, al noroiului și al instrumentelor de navigație, parfumul femeilor care trăiau în cer. Nu o vedea pe Elena, dar, în minte, îi auzea vocea. Nu glasul neînduplecat care strigase cu o oră în urmă: „Îmi ceri prea mult!“, ci glasul

vesel care îi spusese cu trei ani în urmă, atunci când Elena o apucase de braț: „Bun venit, *sestra*!“

Dar apoi amintirea s-a diluat, covârșită de cuvintele aproape șoptite ale Berșanskaiei:

– La avioane, doamnelor!

Nina a înghițit în sec și a făcut un efort ca să pună un picior în fața celuilalt. În mulțime s-a iscat un foșnet fără de vorbe și, pentru o clipă, toate Vrăjitoarele Nopții s-au strâns în jurul Ninei. În timp ce trecea printre surorile ei, ele i-au atins, fără să spună nimic, umărul, spatele, părul. Cineva i-a strâns ușor și repede mâna, dar ea n-a știut cine.

– Spuneți-i Galiei să țină manșa mai ușor, a zis Nina, nu foarte deslușit, înainte să pornească spre avionul ei, mai întâi mergând, apoi alergând. Cu colțul ochiului o vedea pe Elena pentru ultima oară, cu fața contorsionată, căzută în brațele roșcatei Zoia care încerca s-o liniștească, apoi regimentul s-a adunat în jurul ei ca s-o ascundă vederii celor care nu trebuiau să-i știe durerea, camaradele trăgând-o după ele în mulțimea de bocanci și de salopete ce alergau spre avioanele de vânătoare. Ninei i s-a frânt inima, dar nu s-a uitat în urmă. Nu avea să se mai uite nicicând în urmă, spre est, în direcția Marelui Bătrân. Dacă se uita în urmă, se îneca. Dacă se uita în față, zbura.

S-a trezit că urca pe aripa *Rusalkăi*. Nu hotărâse în mod conștient să își ia vechiul avion, dar ar fi trebuit să-i lase acest U-2 navigatoarei sale. Galea urma să aibă nevoie de fiecare avantaj pe care i-l putea oferi un avion cunoscut, acum că devenise pilot. Elena nu ar fi avut nici o problemă să piloteze unul nou, necunoscut, Elena putea pilota orice. În spatele ei nu se auzea nici un protest, așa că Nina s-a așezat în carlinga avionului, care avea mirosul părului moale al Elenei. Nina și-a mușcat buza până la sânge, a pornit motorul și, în zgomotul familiar, agonia s-a mai disipat.

De jur împrejurul ei, celelalte avioane U-2 se trezeau și ele. Nici un intrus nu putea spune a doua zi că regimentul își schimbase rutina: adesea cântau

pe aerodrom, întotdeauna alergau spre avioane, iar acum verificările de dinaintea zborului aveau loc exact ca de obicei. Dacă era să întrebe cineva mai târziu care fusese motivul lacrimilor și al tristeții, Nina nu se îndoia că Berșanskaia ar fi găsit o poveste plauzibilă despre regimentul tulburat din cauza recentelor pierderi din afara orașului Ostrołęka. Vrăjitoarele Nopții aveau să păstreze secretul.

Echipajul de la sol a dat fuga să lumineze pista, doar un licăr care semnala punctul de decolare. Nina și-a adus aminte cum mormăise Elena luna trecută: „În curând o să se aștepte să aterizăm la lumina țigării Berșanskaiei!“

Gata! și-a spus Nina în timp ce *Rusalka* își lua avânt. *Gata!*

Manșa înainte. Roțile se învârteau din ce în ce mai repede. Nina a decolat și și-a simțit brațele lungindu-i-se în aripi și sângele scurgându-i-se în combustibil. În spatele ei, Vrăjitoarele Nopții au urmat-o, ca o săgeată slobozită drept spre lună. Nina știa că Elena urma să vină imediat în urma ei.

Zborul cu numărul șase sute șaisprezece. Ultimul zbor.

Era ultima oară când decola de pe aerodrom. Ultima oară când stabilea cursul la altitudine, trecând printre norii argintii. Ultima oară când cobora asupra unei ținte. Ultima oară când tăia motorul, plonja într-o lunecare letală și mută. Nina a tras aer adânc în piept și nu i-a dat drumul, a repornit motorul cu zgomot, a simțit botul avionului ridicându-se și, în timp ce degetele oarbe ale reflectoarelor împungeau cerul, a eliberat bomba. A plonjat cu vârful aripii în jos și a trecut pe lângă țintă, ademenind rafalele de la sol și luminile care s-o urmărească pe ea și să lase solul în beznă în urma ei, pentru ca Elena să se poată strecura pe tăcute cu propria încărcătură de bombe ucigașe. Nina a simțit orbirea familiară a luminilor care o țintuiau de bolta cerului, a auzit lanțul de explozii de sub ea și a văzut proiectilele răsfirându-se în focuri roșii, verzi și albe.

În sfârșit a expirat, a coborât mult, atât de mult încât piloții din spatele ei chiar ar fi putut să fie martorii eșecului pilotului principal, care nu mai reușise să ridice avionul și care, pierzând altitudine, dispăruse cu totul. A întors avionul și a văzut-o pe Elena furișându-se din calea luminii și plecând înapoi. Nina a îndreptat-o pe *Rusalka*, apoi a continuat să zboare aproape de sol și drept în beznă. *Ce se află în vest?* se întrebase demult o fetiță pe malul înghețat al unui lac vast. *Ce se află în vestul îndepărtat?* Fie că voia sau nu, Nina avea să afle.

În timp ce urca din nou deasupra norilor și luna lumina slab carlinga, a văzut trandafirul uscat prins în tabloul de comandă, trandafirul pe care-l scosese din coroana funerară a Marinei Raskova și pe care i-l adusese Elenei, presat cu grijă și prins deasupra altimetrului. *Trandafirul meu moscovit.*

Nina a izbucnit în plâns. A smuls trandafirul și l-a pulverizat, ridicând mâna și lăsând vântul rigid să-i ducă departe petalele rupte. A plâns singură în carlingă, în timpul zborului ei cu numărul șase sute șaisprezece, apoi s-a îndreptat spre vest fără să se mai uite în urmă.

LA REVĂRSATUL ZORILOR, acel spațiu aerian avea să fie bântuit de haite de lupi Messerschmitt și Focke-Wulf. Până atunci, Nina avea un atu. *Încă sunt o Vrăjitoare a Nopții*. Pe durata întunericului, se putea ascunde de întreaga lume.

Cât i-ar fi luat să traverseze Polonia? Dincolo de ea se afla Germania, burta monstrului, așa că era, oare, mai bine să se îndrepte spre sud, spre Cehoslovacia? Dar oriunde ateriza, cum avea să găsească adăpost dacă nu vorbea nici o limbă în afară de rusă și era fără un sfanț în buzunar? Zbura printr-o lume devastată de război, plină de sânge și de sârmă ghimpată, iar în clipa în care avea să se termine combustibilul și ea trebuia să calce pe pământ, probabil că avea să moară. Convingerea în sine se oglindise și în ochii plini de lacrimi ai colegelor ei: de o problemă atât de mare nici măcar mica lor nebună siberiană nu se putea debarasa.

Nina a zburat tot înainte, prin tunelul de nori, aplecată asupra instrumentelor de zbor. Vest, vest, doar spre vest. Undeva sub ea trebuia să fie o Varșovie muribundă, apoi a trecut de Varșovia – sau cel puțin așa presupunea. Se întețea un vânt frontal feroce, iar *Rusalka* se căznea amarnic să răzbată prin el. Nina s-a uitat la cadranul combustibilului. Altitudinea și viteza îi hăpăiau tot rezervorul. Vântul s-a întețit și mai mult. Nina a simțit că-i tremura inima. Un U-2 putea acoperi mai mult de șase sute de kilometri dacă avea un rezervor plin și condiții bune de zbor, dar vântul ăsta năprasnic nu-i dădea șanse Ninei să parcurgă nici măcar patru sute.

– S-o fut pe mă-ta, a murmurat ea, dar furia nu o putea duce mai departe.

Nimic, în afară de combustibil, n-o putea duce, și dintr-ăsta nu mai avea. Noaptea era încă departe de zi, iar acul cadranului trăgea mult înspre zero atunci când Nina a coborât *Rusalka* din nori. Încă nu se vedeau luminile orașelor sau ale satelor, nici măcar cele ale fermelor împrăștiate din loc în loc. Nu se vedea nimic în afară de bezna pădurilor care se întindeau cât putea ea să vadă cu ochii obișnuiți să străpungă întunericul. A coborât și mai mult, până când a ajuns să zboare peste vârfurile copacilor, în căutarea unui luminiș. Umbla vorba că un U-2 putea ateriza și pe o farfurie, dar tot aveai nevoie de farfurie. O încerca bănuiala că, dacă nu găsea ceva de felul ăsta, avea să se prăbușească printre pini și să moară străpunsă de ascuțișul crengilor, sau arsă în carlingă.

Motorul a tăcut, iar acum cadranul combustibilului indica un rezervor gol. Avionul a intrat în picaj. Nina a lunecat în liniștea ultimului ei raid aerian, doar că de data asta nu mai avea bombe și nici puterea motorului, care s-o ridice înapoi în nori. Numai în jos se putea îndrepta, printre vârfurile copacilor.

Acolo a dat peste un luminiș. O parte din ea era dezamăgită. Cântecul de sirenă care o îndemna să se afunde în neant nu se stinsese întru totul. În mintea ei, încă îi auzea șoaptele seducătoare. Dar nu putea să facă o alegere lașă dacă pista i se întindea în față. A pregătit-o pe *Rusalka* și a făcut o

aterizare perfectă, în trei etape, rupând crengile cu vârfurile aripilor. Hobanele au plesnit. S-a mai rupt ceva, de parcă avionul își frânsese șira spinării. Apoi, în sfârșit, au rămas inerte și Nina, care gâfâia sacadat, și carlinga în care stătea. Nina a auzit foșnetul frunzelor și a adulmecat mirosul de putreziciune al vegetației și al scoarței de copac. Nasul i se obișnuise cu mirosuri grele de combustibil și ulei de motor, dar, după o gură de aer în noaptea împădurită, amintirile au purtat-o dintr-odată la vastul codru din jurul Marelui Bătrân, pe urmele tatălui ei care o învățase să vâneze în taiga.

Țeapănă, Nina a ieșit din carlingă și a sărit jos. Luna își filtra razele atât cât să se vadă că o pală a elicei se pierduse.

– Bun, deci asta e, a spus Nina cu voce tare.

I s-a năruit și slaba speranță că ar fi putut să fure niște canistre de benzină de undeva, ca s-o alimenteze pe *Rusalka*. Nina își petrecuse cea mai mare parte din orele ei de trezie în cer, de când avea nouăsprezece ani și se cuibărise pentru prima oară într-o carlingă, dar acum trebuia să se mulțumească cu forma ei umană șubredă, cu picioarele neadaptate, căci *Rusalka* nu avea să mai zboare niciodată.

Pleacă, și-a spus ea, *pleacă de-aici*! Patrulele germane, polonezii aflați în căutarea inamicului sau fugarii care vânau călători ca să-i jefuiască, oricare dintre aceștia ar fi putut auzi avionul aterizând. Oricine putea decide să investigheze și, până la proba contrară, Nina trebuia să-i socotească dușmani pe toți cei care i-ar fi ieșit în cale. *Pleacă înainte să te găsească cineva*. Dar nu se putea clinti. Nina crezuse că deja lăsase în urmă tot ce fusese de lăsat: regimentul, surorile ei, iubita, dar până la urmă mai era ceva: viteaza *Rusalkă*, cu fuzelajul pictat și cu micul motor hotărât, ale cărei aripi o purtaseră în atât de multe misiuni, a cărei umbră le îmbrățișase pe ea și pe Elena în lungile zile de vară petrecute pe iarbă. *Rusalka*, atât de vie la atingerea Ninei încât aproape cânta. Nina crezuse că nu avea cum să simtă mai multă durere în noaptea aceea, dar și-a îmbrățișat avionul, cuprinzând atât cât o putea face cu brațele, și a plâns, lipită de el.

S-a șters apoi la ochi și a început să smulgă bucăți din avion cu mâinile goale, rupând carlinga și fuzelajul, de parcă sfâșia carnea de pe oase, distrugând orice putea fi util. A îndesat tot ce putea în rucsacul plin, apoi s-a dus în tufișuri și și-a umplut brațele de frunze moarte și de rămurele. Lemnul era ud și plin de noroi din cauza ploilor recente, dar și dacă n-ar fi fost așa, tot nu i-ar fi păsat de riscul de a aprinde copacii. Durerea i se stingea treptat și era înlocuită de o furie tipică Markovilor, mânia atotdistrugătoare a tatălui ei, care nu dădea doi bani pe logică și pe autoconservare. Ninei nu-i păsa nici dacă ardea jumătate din Polonia și nici dacă ea însăși se făcea cenușă. Nu avea de gând să lase avionul să putrezească. A umplut carlinga cu frunziș, a aprins un chibrit din rucsac și l-a aruncat peste lemne, care au luat foc. Flăcările s-au înălțat, iar Nina s-a tras în spate și s-a uitat la fum. N-a fugit decât atunci când *Rusalka* a fost cuprinsă cu totul de flamă, iar țesătura țeapănă s-a desfăcut de pe ea până la scheletul de lemn. Nina și-a pus rucsacul în spate și și-a urmat iute umbra spre vest, prin pădure, în vreme ce *Rusalka* se zvârcolea și murea pe rugul funerar.

O BUSOLĂ. Un pistol încărcat. Chibrituri. Un sac cu provizii de urgență: lapte cu zahăr, o ciocolată, mâncarea pe care o furase din baracă, eșarfa brodată cu steluțe albastre, o rolă de cârpă rigidă, lonjeroane, hobanele desprinse din avion și briceagul.

Atâta tot. Nina a expirat sacadat.

– Asta nu-i tot ce am, a spus cu voce tare.

Mai avea și niște bocanci buni și o salopetă grea, plus căciula de blană. Mai avea de partea ei vremea bună de vară, precum și tot ceea ce învățase în copilărie pe malurile Marelui Bătrân.

Nina a mers până când a auzit un râu curgând, a băut din căușul palmelor, a mâncat ciocolată și apoi și-a făcut culcuș din țesătura ruptă de pe avion și din lonjeroane. S-a prăvălit sub cort, cu briceagul în pumn, iar somnul a căzut peste ea precum o avalanșă. S-a trezit abia noaptea, udă leoarcă de

transpirație, cu crampe crunte la picioare și cu dinții clănțănindu-i ca în toiul iernii. Nina nu fusese bolnavă nici măcar o zi din viața ei, dar acum era, îi curgeau nasul și ochii și îi tremurau mâinile prea tare ca să aprindă focul. S-a ghemuit în culcuș, încercând să-și maseze coapsele ca să scape de crampe, mirosindu-și sudoarea, iar când a ridicat ochii și-a văzut tatăl privind-o cu ochi galbeni.

– Nu ești aici, a spus printre dinți. Visez.

El s-a așezat pe vine.

– Când ai luat ultima pastilă de coca-cola, prădătoare mică?

Cu două zile în urmă, poate cu mai mult. Cumva, venise și se dusese încă o zi. Nina ar fi putut jura că trecuse numai o oră de când o trezise tremuratul în toiul nopții. Și totuși, între două serii de frisoane, pierduse o zi. Ceea ce însemna că trecuseră cel puțin trei zile de când înghițise una dintre tabletele care-i inundau venele cu argint viu. Vreme de luni întregi, își luase doza zilnic.

Tatăl ei a pufnit cu dispreț.

– Pleacă, i-a spus Nina, întrebându-se de ce, dintre toți oamenii, îl vedea în halucinații tocmai pe el. Nu te vreau pe tine. O vreau pe Elena.

O voia cu disperare pe Elena, cu privirea ei scânteietoare și cu săruturile sălbatice.

– Doar pe mine mă ai, rusalcă, i-a răspuns tatăl ei. Nenorocita aia lașă nu te-a vrut.

– Pleacă! a țipat Nina, apoi a țipat iarăși, de durere musculară.

A închis ochii pentru o secundă. Deschizându-i din nou, a văzut că se afla în plină zi. Nu-i fusese niciodată atât de foame. A băut laptele condensat și s-a cutremurat constatând cum se duseseră proviziile ei de mâncare. A reușit să iasă din adăpost împleticindu-se, ca să pună niște capcane pentru vânat. Mâinile îi tremurau prea tare ca să facă ceva mai complex decât să asambleze sârmele smulse din avion.

Timpul se distorsiona încontinuu. Orele de trezie erau cumplite din cauza durerilor musculare și a diareei. Se ducea la râu ca să bea apă, apoi se întorcea în culcuș, unde se ghemuia și tremura din rărunchi, iar orele de somn îi erau pline de coșmaruri, în care pierdea de multe ori controlul avionului deasupra lacului și se scufunda în apa albastră, în care îi explodau plămânii. Trează fiind, auzea pași în fața adăpostului și începea să zbiere, apăsând pe trăgaciul pistolului în timp ce țintea în beznă. Prea târziu își dădea seama că nu era nimeni acolo și că doar pierduse muniția. Ar fi putut plânge, dar lacrimile nu o ajutau cu nimic. Se târa la loc în culcuș, doar ca să viseze la Elena, care murea într-o mare explozie. *Dacă moare, n-o să afli niciodată*. Elena nu mai era. Nina nu avea să mai știe dacă trăia, dacă murea sau dacă se îndrăgostea de altcineva. Atunci, Nina se lăsa pradă lacrimilor și plângea în noaptea bântuită de fantasme.

Habar n-avea de când era în starea asta, zilele și nopțile treceau ca într-o fulgerare. La un moment dat a dispărut și tatăl ei, iar letargia Ninei s-a domolit cât să se dezbrace și să-și spele uniforma murdară. Stătea goală pe malul râului și aștepta să i se usuce hainele, contractându-și degetele la lumina soarelui. Slăbise, dar nu-i mai tremurau mâinile. *Coca-cola nenorocită*! își spunea. Încă avea coșmaruri, încă era răvășită de gânduri irațională cum că se tot furișa cineva primprejurul ei, dar crampele îi trecuseră aproape de tot și avea acum îndeajuns de multă putere ca să facă focul și să frigă iepurele pe care-l găsise în cursă.

– E timpul să mă pun în mișcare, a spus ea cu voce tare, pentru că o fi vrut Nina Markova să moară, dar era prea încăpățânată ca să facă foamea într-o pădure poloneză.

S-a vârât în salopeta udă, a desfăcut cortul improvizat și a pornit din nou spre vest.

În următoarea săptămână l-a întâlnit pe Sebastian.

Capitolul 39 *Jordan*

Iulie 1950
Boston

Balerine oglindite la infinit de-a lungul unei bare uzate – *clic*. Papuci de balet cu vârful ascuțit, frecați în cutia cu rășină – *clic*. Încet, Jordan se mișca pe marginile clasei de avansați a Academiei de Dans Copley. Un coc strâns sever care se desfăcea în toiul unui *midplié*, o frunte sprijinită, de oboseală, pe un picior arcuit. *Clic. Clic.*

– Ai obținut ce-ai vrut? a întrebat-o Tony pe când plecau de la studio.

– Așa cred. Nu o să știu sigur până nu mă uit la negative, a spus Jordan agățându-și Leica de umăr. M-ai ajutat foarte mult.

Chiar s-a mirat de cât de mult o ajutase. Atunci când îi făcea fotografii lui Garrett, de multe ori se enerva. Fie că o tot săruta în timpul ăsta, fie că vorbea în timp ce ea încerca să se concentreze. Tony fusese altfel. Flirtase scandalos de mult, nu cu balerinele, ci cu *Madame* Tamara, instructoarea în vârstă de optzeci de ani, care-l numise „băiat năbădăios“ în rusă și sfârșise prin a-i îngădui lui Jordan să rămână pe toată durata cursului, în loc de o ședință scurtă de zece minute. La început, Tony se maimuțărise imitând foarte sobru *plié*-urile dansatoarelor, iar ele râseseră atât de mult încât uitaseră de prezența lui Jordan, care putuse astfel să fotografieze fără să mai aștepte să se relaxeze subiecții. Apoi Tony se făcuse nevăzut, pe mutește, cu spatele la perete și dându-i câte un film atunci când i-l cerea ea.

– Ai fost un asistent excelent, a spus Jordan pe când dădeau colțul și intrau în piața Copley.

El a zâmbit, mergând alene și fără pălărie în soarele verii, care încălzea trotuarul. În piațetă, femeilor le transpirau palmele pe sub mănuși, iar

bărbații își ridicau gulerele scrobite, acum moi.

– Putem discuta despre plata pentru dimineața asta?

– Aaa, acum vrei plată? s-a mirat Jordan în timp ce-și aranja pălăria de paie cu boruri late. Și cât mă costă?

– O plimbare cu lebăda.

– Un bostonian n-ar ajunge nici mort pe o astfel de barcă, decât dacă l-ar târî sora mai mică. Distracția asta e pentru turiști.

– Eu sunt turist, iar plata mea pentru că ți-am cărat geanta și că m-am dat bine pe lângă dama aia în vârstă – care pretindea că e o contesă din Rutenia Albă, care a fugit de bolșevici – este o plimbare cu lebăda.

Jordan l-a luat de braț și s-a întors spre parcul public care era la câteva străzi depărtare.

– Contesă din Rutenia Albă?

– Avea accent ucrainean, dar sunt prea domn ca să-i fi zis că vindea brașoave.

– Așadar, ai vorbit rusă adineauri cu *Madame* Tamara și franceză cu turiștii parizieni care au intrat în magazin acum trei săptămâni, a spus Jordan înclinându-și capul. Și sunt sigură că te-am auzit vorbind și germană cu domnul Kolb.

– Nu prea i-a plăcut asta. Tipul e un vulpoi bătrân. Cum l-a cunoscut tatăl tău?

– Venea de peste Ocean și avea nevoie de un binefăcător. E anxios, a recunoscut Jordan, dar a trecut prin război, sau cel puțin așa a zis Anna.

– Adică mama vitregă cea rea, doamna Anna asta? Îți dă mere otrăvite, te pune să dormi în cenușă?

Jordan a zâmbit.

– Nu, e minunată.

– Păcat, întotdeauna mi-au plăcut poveștile cu mame vitrege rele. Bunica mea unguroaică îmi spunea povești de groază în copilărie, de genul celor în

care mama vitregă câștigă la sfârșit, nu Cenușăreasa. Cu cât te duci mai la est de Rin, cu atât devin poveștile mai înspăimântătoare.

– Unguroaică… Serios acum, câte limbi străine vorbești?

– Șase sau șapte. Poate opt, a ridicat Tony din umeri. Părinții mamei erau unul maghiar și unul polonez, iar părinții tatălui, unul român și altul neamț, iar toți aceștia au venit în Queens, ca să aibă parte de visul american. În copilărie, auzeam o grămadă de limbi la masă.

– Și le-ai prins din zbor, pur și simplu?

– Există două moduri în care poți învăța repede o limbă. Unul dintre ele e când ai sub zece ani și creierul îți e ca un burete.

– Iar celălalt?

El a rânjit.

– În pat.

Jordan s-a uitat urât la el, iar Tony și-a scos pălăria imaginară în semn de scuze.

– *I apologize. Es tut mir leid. Je suis désolé. Sajnálom. Îmi pare rău. Przepraszam…*

Jordan s-a oprit, șocată, și l-a măsurat din priviri. Tony a încetat cu potopul de scuze multilingv.

– În mod normal, atunci când o fată se uită atât de lung la buzele mele, am impresia că vrea un sărut. Tocmai compui un cadru în mine, nu?

Ea a ridicat Leica la ochi. „Un interpret la lucru.“ Un prim-plan cu zâmbetul în toiul discursului și cu mâna care gesticula în cadru. Tony a mormăit și a tras-o după el în parc, unde copacii aruncau umbre pestrițe peste aleile în zigzag.

– Femeie rea care-mi strivește visurile, îmi faci poze în loc să mă săruți…

– Continuă să vorbești, că am nevoie de un cadru în mișcare! l-a îndemnat Jordan în timp ce alegea o bancă la intrare, un pic mai departe de bărci, unde se înghesuiau turiștii. Povestește-mi despre tine. Orice.

– Aș prefera să vorbim despre tine, a spus el sprijinindu-și un cot de spătarul băncii. Când te-ai apucat de fotografie?

– Aveam nouă ani și eram fascinantă de copaci iarna și de un mic Kodak, i s-a destăinuit Jordan, iar el a zâmbit, așa că ea a declanșat de trei ori, știind deja că avea să aibă un film bun, fiindcă Tony Rodomovsky nu era frumos, dar avea o figură fotogenică: ten închis la culoare, nas semeț, genul de gene negre ca cerneala care reprezentau o pierdere la bărbați, ei nefiind nevoiți să folosească mascara. Când te-ai înrolat în armată? l-a întrebat ea.

– A doua zi după Pearl Harbor. Un clișeu ambulant în vârstă de șaptesprezece ani, care-i făcea cu ochiul celui de la recrutări. „Da, domnule, sunt major!“ Apoi am ajuns pe front și am aflat că era la fel de plictisitor ca la școală. Cel puțin, dacă făceai doar treabă de interpret. La tine cum a fost războiul?

– Mă ocupam de deșeuri metalice și făceam instrucție pentru situații de urgentă în caz că ne invadau japonezii, de parcă japonezii voiau să invadeze Bostonul, pentru numele Domnului! a povestit ea, iar apoi – *clic:* Tony care asculta, și care era foarte atent, din când în când mângâindu-i lui Jordan brațul cu degetele. În mare parte, în timpul războiului am visat cu ochii deschiși, a continuat ea. Am devorat povești despre jurnaliste și fotografi care se duceau peste Ocean – Margaret Bourke-White a fost atacată cu torpile și a ajuns pe o barcă de salvare, era să mor de invidie. Tânjeam să mă atace o torpilă.

– Asta, dacă scăpai cu bine și făceai și niște poze faine, nu?

– Care ar fi ajuns pe coperta revistei *LIFE*, da. Exact așa era fantezia mea. Apoi poate că mă măritam cu Ernest Hemingway și duceam o viață plină de acțiune și de extravaganță.

Jordan a tăcut, căci a întrerupt-o o conexiune făcută în gând. Jurnaliștii și fotografii pe care-i idolatriza, care fuseseră, cu toții, în zone de război și în toiul primejdiilor, aveau nume pe care le putea înșira așa cum înșirau

prietenele ei numele de actori. Capa și Taro, Martha Gellhorn și Slin Aarons și…

– Graham. Prietenul tău englez e *acel* Ian Graham?

Tony părea amuzat.

– În carne și oase.

– Și s-a oferit s-o învețe gamele pe sora mea? a întrebat Jordan clătinând din cap. În timpul războiului îi citeam articolele imediat cum apăreau.

– O să fiu gelos dacă vorbești atât de frumos de șeful meu.

– De ce, o fată nu se poate amoreza de un bărbat mai în vârstă? l-a tachinat Jordan. Mai ales de unul înalt, frumos, cu un accent devastator, care a fost în toate locurile în care ar vrea ea să meargă?

– E însurat și aș prefera să te îndrăgostești de mine.

– Atunci trebuie să mă farmeci. Spune-mi cum e să fii interpret la un centru de documentare, l-a rugat ea, ducând iar aparatul la ochi.

– Nu e o viață plină de acțiune și de extravaganță. Mai degrabă de un val de refugiați care au trecut prin Viena și i-au spus poveștile lor lui Ian, prin mine.

– Scria articole sau…?

– Nu, zice că a terminat-o cu scrisul. A renunțat la scris în favoarea muncii mai practice pentru refugiați și nu a mai pus mâna pe stilou de la Procesele de la Nürnberg.

– Îmi dau seama cât te poate măcina, a spus Jordan, gânditoare. Să vezi suferința umană an de an și s-o transformi în carne de tun pentru ziare… Așa au fost și traducerile tale? Auzeai povești de război toată ziua, când restul lumii voia să lase războiul în urmă?

– Nu, a spus Tony prinzându-și mâinile între genunchi și lăsând ca zâmbetul să i se șteargă de pe față, topit într-un gând îndepărtat. Un interpret încearcă să lucreze de la o oarecare distanță. Într-un fel, nu ești acolo. Ești ca un telefon. Faci posibilă comunicarea între alți doi oameni. Și

asta-i tot, dacă e să rezumăm. Pe scurt: dacă oamenii ar vrea să se *asculte* unii pe alții…

Tony a tăcut.

– Ce s-ar întâmpla? a întrebat Jordan încet.

El a zâmbit vag și crispat.

– Cel mai probabil, s-ar ucide unii pe alții în masă.

Clic. Ăsta da, cadru, s-a gândit Jordan. O gură în mișcare, vorbind cu cinism amar, aceeași gură care s-a curbat, apoi, într-un zâmbet ce încă spera, chiar și după toate cele la care fusese martor posesorul ei.

– Asta nu e cu mult diferit de a fi fotograf, s-a trezit Jordan spunând. Nu sunt profesionistă, nu încă, dar am același sentiment pe care-l descrii tu. Obiectivul mă elimină din secvența pe care o înregistrez, într-un fel. Eu îi sunt martoră, dar nu și parte din ea.

– Oamenii cred că asta te face crud. Nu-i adevărat, a spus Tony, observând că pe lângă ei trecea un băiat care plimba un beagle, drept care a întins o mână spre câine, care i-a lins degetele, fericit, iar apoi a plecat mai departe. Te face un telefon mai bun, a adăugat el.

– Sau un obiectiv mai bun, a spus Jordan înclinându-și capul spre Tony, mirată să găsească – cine ar fi zis? – acea profunzime neașteptată la fermecătorul ei angajat. Ai fost pe front după Pearl Harbor și apoi ai rămas și ai muncit pentru refugiați, cu toate că lumea s-a dus acasă. De ce?

– Știi ce a fost războiul pentru mine? a spus Tony zâmbind ușor. Nimic. Patru ani de nimic. Nu am tras nici un glonț de furie, nici măcar nu mi-am udat ciubotele. Am petrecut toată perioada în diverse corturi și birouri, traducând acronime ca interpret între ofițerii cu grade înalte ai diverselor armate, care nu vorbeau limba celorlalți.

– Deci ai rămas pentru șansa de a face mai mult, a spus Jordan. De ce te-ai întors acasă anul ăsta? Nu mi se pare că te-ai săturat.

El nu a răspuns imediat, din contră, parcă filtra vorbele răspunsului pe care urma să îl dea.

– Nu m-am săturat, a zis în cele din urmă. Dar nu m-ar deranja să fac altceva. Ian e un răzbunător, cu balanța justiției într-o mână și cu sabia în cealaltă. Eu vreau să fac mai mult de-atât.

– Cum ar fi?

Un grup de casnice încărcate de cumpărături au trecut sporovăind, dar Jordan le-a ignorat.

– Nu știu, a zis Tony trecându-și mâna prin păr. Poate să adun la un loc toate poveștile alea? Ca să nu se uite și să nu se piardă. Nimănui nu-i place să vorbească despre război după ce se termină. Vor cu toții să uite. Și ce se întâmplă atunci când cei care l-au trăit mor și iau toate amintirile cu ei? Pierdem tot. Și nu putem să lăsăm să se întâmple așa ceva.

Ar trebui să vorbești cu mama mea vitregă, era să spună Jordan. *Altă refugiată care vrea doar să uite.* Dar era dreptul lui Anneliese, nu? Pentru că povestea ei nu era doar despre suferință și pierdere, ci și despre rușine – rușinea de a fi avut legături cu SS, din cauza tatălui ei. „Sunt americancă acum", spunea mereu cu fermitate, dacă era întrebată despre trecutul ei.

– Știi de ce prefer fotografiile cuvintelor? l-a întrebat, în schimb, Jordan pe Tony. Pentru că oamenii nu le pot ignora. Majoritatea consideră că e mai ușor să uiți lucrurile pe care le citești decât lucrurile pe care le vezi. Ce apare pe film rămâne acolo și nu se *schimbă* niciodată. Asta face ca imaginile să fie minunate și atât de devastatoare. Să surprinzi pe cineva sau ceva la momentul potrivit înseamnă că poți să afli totul despre acel cineva sau ceva. De-asta vreau să înregistrez tot ceea ce văd. Și frumosul, și urâtul. Și ororile, și visurile. Totul, atât timp cât pot pune obiectivul în față.

– Și de când știi că asta vrei? a întrebat Tony. Bănuiesc că de când ai auzit primul *clic* al Kodakului.

Jordan a zâmbit.

– De unde știai?

– Impulsul. Îl ai în sânge, a spus Tony uitându-se la ea. Eu nu-l am, așa că îl observ atunci când îl văd.

Jordan s-a întors spre el și l-a privit la fel de sincer.

– Ești amuzant când flirtezi, Tony, a spus ea în cele din urmă. Dar când ești serios, ești de-a dreptul fascinant.

– Mare păcat. Nu pot fi serios mai mult de zece minute.

– Poate că ar trebui să exersezi. Poate că ai să ajungi la cincisprezece.

– Recordul meu e de douăsprezece. Cine sărută pe cine? a întrebat el.

– Cine a zis că se lasă cu sărutat?

– Tu te gândești la asta. Eu mă gândesc la asta, a spus Tony în timp ce ochii negri îi dansau. Cine încearcă primul? Nu-mi place să dau nas în nas.

– De ce trebuie să te sărut? Tocmai am scos o jumătate de rolă de film având ca subiect gura ta în timp ce vorbeai. Până când termin de decupat și de filtrat imaginea, o să știu tot ce e de știut despre ea, fără să te sărut nici măcar o dată.

– Dar ce pierdere ar fi…

– Timpul nu se pierde niciodată în laborator.

– Asta depinde în întregime de lucrurile pe care le faci acolo.

– Muncesc. Și să nu îndrăznești să spui că munca fără răgaz te face plictisitor, a adăugat Jordan. *Urăsc* zicala asta. În general, oamenii o folosesc atunci când vor să fac ceva pentru ei, nu pentru mine.

– Și-apoi, se înșală. Munca nu te face plictisitoare. Munca te face o fată fascinantă.

Tony i-a luat mâna de pe cameră și i-a sărutat vârful degetului arătător, cel pe care îl ținea mereu pe butonul de declanșare.

„*Clic*“, a făcut ceva dinlăuntrul lui Jordan.

– Ne dăm cu barca? a întrebat el în cele din urmă. Sau te plictisești prea tare să vâslești pe lac, Jordan McBride? Poate că așa o să mă convingi să renunț la plata pe care mi-o datorezi.

Tocmai ai rupt o logodnă lungă, răsuna o voce dojenitoare în mintea lui Jordan. *Nu ar trebui să te miști atât de repede!* Dar ea i-a cerut vocii să tacă, i-a agățat lui Tony gulerul cu degetul și l-a tras spre ea.

– Accepți, poate, o formă alternativă de plată?

A urmat un sărut lung și leneș sub soarele arzător, timp în care Jordan și-a ținut mâna pe gâtul lui cald, iar el și-a plimbat degetul cel mare pe obrazul ei. O săruta profund, lent și răscolitor, de parcă ar fi putut face asta toată ziua fără să obosească, de parcă ar fi putut face asta un an, dacă ea voia. Iar acum, ea asta voia.

– Te grăbești undeva? a spus el în cele din urmă, sărutând-o pe linia maxilarului, înspre ureche. Sau putem face asta toată ziua?

O, da, te rog! Jordan și-a dres glasul și s-a uitat la ceas ca să-și dea un răgaz și să-și poată domoli ritmul respirației. Ce naiba, probabil că acum Anneliese își făcea deja bagajele pentru Concord și New York. S-a ridicat în picioare grăbită și a zis:

– Am promis să dau o mână de ajutor acasă. Și pe urmă trebuie să încep munca în laborator.

Tony a sărutat-o pentru ultima oară sub ureche, apoi s-a retras.

– Bine, a zis el fără ca măcar să sugereze că munca putea aștepta, și arătându-și aprobarea oglindită în privirea fermă și întunecată. Ne vedem mâine la lecția lui Ruth. Poate că pe urmă mergem să vedem un film.

– Da, a spus Jordan fără să ezite.

Ce plăcut era să te bucuri de compania unui bărbat, de atenția lui, de săruturile lui – fără să simți povara așteptărilor din partea părinților și a vecinilor. *Când te așezi la casa ta, Jordan? Când oficializați relația, Jordan?*

Ce plăcut era să te bucuri de un bărbat care nu era câtuși de puțin oficial!

Capitolul 40 *Ian*

Iulie 1950
Boston

Ian s-a mirat de cât de tare îi plăcuse să-i arate lui Ruth cum să folosească micul instrument croit, parcă, pe măsura ei. Poate că asta se întâmplase din cauză că era atât de vorace, atât de *disperată* să învețe totul de la el. Oare copiii de vârsta ei nu se jucau cu păpușile în loc să se roage de oameni să-i învețe gamele? Era absolut fascinată în timp ce-i arăta poziția și postura, adică baza.

– Acordezi întotdeauna la la, a spus Ian, și Ruth a cântat spontan un la perfect. Foarte bine. Ții minte cum începea piesa lui Saint-Saëns pe care o cântam?

Ea a fredonat începutul în sol major. Ian i-a aruncat o privire lui Jordan McBride, care stătea în spatele tejghelei magazinului, cu o cană de ceai în mână.

– Nu m-ar mira să aibă auz absolut, domnișoară McBride.

Sora lui Ruth radia. Venise cu fetița la magazin, ajungând chiar în momentul în care Ian își atârna, de un suport antic de umbrele, pălăria uzată, iar Tony întorcea semnul care anunța clienții că magazinul era închis. Ian simțea oarecum că se pripise cu această ofertă când ei aveau deja atât de multă treabă, dar fețișoara lui Ruth se întorsese atât de dornică spre vioară, iar privirea lui Jordan McBride o urmărea cu atâta fericire, încât îndoielile i-au pierit, topite într-un zâmbet crispat.

– Ia-ți instrumentul și, pentru numele Domnului, nu-l scăpa, a rugat-o sora ei mai mare. Să distrugi un Mayr, chiar și o copie a lui, ar fi o crimă împotriva artei.

Apoi Jordan și-a făcut de lucru și a pregătit ceaiul în ceștile Minton, iar Tony s-a aplecat peste tejghea ca să se uite la ea.

– Ajunge, deocamdată, a spus Ian în cele din urmă, după ce eleva lui a dibuit prima ei octavă.

– Mai vreau! l-a implorat Ruth, dar Jordan s-a întins peste tejghea ca să ia vioara.

– Tu ești în stare să ne ții toată noaptea aici, greieraș, iar domnul Graham mai are și alte treburi. Te aduc și mâine să exersezi.

Ruth a suspinat și s-a uitat după instrumentul care era așezat în vitrină.

– Ce-i spui acum domnului Graham? a întrebat-o sora ei.

Ruth s-a uitat drept în ochii lui Ian și a zis:

– Când mă mai înveți?

– Nu la asta mă refeream, a protestat Jordan.

– Când mă mai înveți, domnule? s-a corectat Ruth.

Ian a izbucnit în râs.

– Nu trebuie să îi mai predai, i-a spus Jordan. Nu vreau să te constrâng.

Ian a dat să profite de calea de ieșire care tocmai i se oferise.

– Nu mă deranjează, s-a auzit spunând, în schimb, și s-a uitat la Ruth. Joi e bine, greieraș?

Ambele surori McBride au zâmbit larg, asemenea unor sori mici. *Fir-ar să fie!* și-a spus Ian în gând. Le plăcea pe amândouă și își dorea să nu le fi cunoscut sub niște pretexte false.

– Sper că nu sunt prea directă, a izbucnit Jordan precum un dig spart. Ai fost în Spania, cu Gerda Taro, domnule Graham. Pentru mine e o mare eroină, nici nu îți poți imagina. Cum era?

– Gerda? a întrebat Ian răscolindu-și prin amintiri. I se spunea „*la pequeña rubena*“, vulpița roșcată. Era mândră și tupeistă.

Ochii lui Jordan erau ca două stele, iar Tony zâmbea în spatele ei, fiindcă îl avertizase deja pe șeful lui că fata îi recunoscuse numele. Asta îl mirase pe

Ian la fel de mult ca pasiunea lui Ruth pentru game. Parcă tinerele leșinau în fața starurilor de cinema, nu a jurnaliștilor.

– Ai fost martor la eliberarea Parisului, spunea Jordan acum. Îmi aduc aminte de unul dintre articolele tale…

– Da, am scris primul articol la barul hotelului Scribe, înghesuit între o femeie care scria pentru *New Yorker*, Janet Flanner cred că o chema, și John, care arăta de parcă trăia cea mai groaznică mahmureală din Franța.

– Care John? a întrebat Jordan.

– Steinbeck, a răspuns Ian, apoi, observând expresia impresionată a lui Jordan, s-a grăbit să-și nuanțeze răspunsul. Nu era atât de spectaculos precum sună, a adăugat el. O cameră plină de jurnaliști extenuați, care își bandajau bășicile și trăgeau tare ca să nu depășească termenele-limită.

Jordan nu părea să-i dea crezare.

– Și pe urmă? l-a întrebat ea.

Ian s-a sprijinit de tejghea, ademenit, fără voie, să se cufunde în trecut.

– Jucam poker pe platforma unui camion care pleca din Paris…

Iată cum a ajuns să spună o poveste, apoi alta, bând ceai în timp ce Jordan îl pistona cu întrebări.

– În timp ce povestești parcă văd cum se desfășura totul, ca și cum aș fi fost acolo! a exclamat ea. Dar Tony zice că te-ai lăsat de scris.

Ian a ridicat din umeri.

– Când vezi atâtea orori, rămâi fără cuvinte.

Jordan arăta de parcă voia să-i pună cu orice preț stiloul în mână, însă a intervenit Tony.

– Prințesa Ruth își pierde răbdarea, a spus el dând din cap în direcția fetiței care bătea din călcâie. Iar noi avem întâlnire, McBride.

Cu asta l-a luat prin surprindere pe Ian.

– Parcă ziceai că nu știe nimic util despre Kolb, i-a zis el după ce Jordan a dispărut în camera din spate ca să ducă ceștile la loc.

– Nu are legătură cu munca, a replicat Tony ridicând din umeri. Nina e pe urmele lui Kolb până în zori și e prea târziu ca să mai dau telefoane. Chiar nu mai am absolut nimic de făcut în privința vânătorii, așa că duc o fată frumoasă la film.

– Dacă vrei să scoți o fată în oraș, nu ar fi mult mai simplu să alegi una care *nu* e implicată în cazul nostru? l-a sfătuit Ian cu blândețe. Una pe care să nu trebuiască s-o minți?

– Îmi place, atâta tot, a răspuns Tony ezitând, neobișnuit de gânditor. Vrea să facă lucruri, lucruri mari. Îmi place asta. Mă îmboldește să mă gândesc să fac și eu lucruri mărețe. Nu doar să joc după cum îmi cânți tu.

Ian s-a străduit să ignore înțepătura, dar nu a reușit.

– Chiar nu te prinzi că te îndrăgostești de o martoră? l-a întrebat pe un ton serios.

Tony s-a uitat urât la el.

– Nu e precum în cazul tău, care visezi la asasina noastră sovietică…

– Iată o idee absurdă, pe care poți s-o lași baltă…

– Jordan mă face să râd, atâta tot. Și eu o fac să râdă. Ne distrăm amândoi. Care-i problema?

– Oare o să râdă și atunci când o să afle că, de la bun început, ai avut alte motive s-o inviți la întâlnire? l-a întrebat Ian ridicând din sprânceană. N-oi ști eu tot ce se poate ști despre femei, dar știu că nu le place să fie mințite.

Jordan a ieșit din camera din spate.

– Tony, sper că nu te superi că vine și Ruth la film. Mama mea vitregă e plecată din oraș.

– Pot plăti trei bilete.

Tony i-a zâmbit fetei înalte și blonde, care purta o rochie galbenă de vară și care îi zâmbea, la rândul ei, iar Ian a observat, limpede ca lumina zilei, tensiunea dintre ei.

E ceva cu vânătoarea asta, s-a gândit el. *Parcă ne zăpăcește pe toți*. S-a întors acasă frământat, ca să înceapă supravegherea din zori a lui Kolb. Apoi

trebuia să atace lista de telefoane pe care le avea de dat. Dar până a doua zi după-amiază, când Tony s-a întors acasă din tura de la magazinul de antichități, frământarea lui Ian luase sfârșit.

– **EVRIKA! A STRIGAT** Ian la coechipierii lui, pe când stăteau cu toții în jurul mesei și studiau lista. Șapte dintre aceste adrese sunt false, a continuat el, nu există un tipar și sunt puse în aceeași oală cu cele reale. Dar Riley Antiques din Pittsburgh, Huth & Sons din Woonsocket, Rhode Island…, a spus el, ducându-și enumerarea până la capăt și terminând cu concluzia: nici una dintre acele firme nu exista.

– Și cine răspunde atunci când suni la numerele astea? a întrebat Tony.

– Numai reședințe private.

Uneori răspundea la telefon o femeie, alteori – un bărbat. Într-unul dintre cazuri răspunsese chiar o voce de copil. Dar absolut toți cei care vorbiseră de la celălalt capăt al firului fuseseră complet nedumeriți atunci când Ian îi întrebase despre firma al cărei nume era trecut pe listă.

– De asemenea, am auzit de trei ori accent german. Iar atunci când i-am cerut operatoarei să-mi găsească numărul de telefon al firmei, mi-a zis că nu există nici un Huth & Sons în Woonsocket, Rhode Island, și nicăieri în altă parte în Rhode Island. La fel s-a întâmplat și în restul cazurilor. Firmele astea nu există.

Ian își simțea inima bătându-i sacadat, dar animată de o emoție plăcută, de bucurie că acea muncă plictisitoare dăduse, în sfârșit, roade.

Tony își rodea un deget.

– A părut cineva suspicios?

– Unii erau frustrați. Unul mi-a închis telefonul în nas. Celorlalți le-am cerut scuze pentru că greșisem numărul, apoi am închis repede.

Nina nu spusese nimic încă, dar îi sclipeau ochii și, în timp ce-și muta privirea de la ea la Tony, Ian a simțit aceeași încărcătură electrică între toți trei.

Șapte adrese. Probabil că Prădătoarea locuia la una dintre ele.

– Cu mașina sau cu trenul? a întrebat Ian. Ne așteaptă niște excursii de câteva zile.

– **MAMA DRACULUI!** a strigat Ian uitându-se în jur la marea de indicatoare necunoscute, pentru ca apoi să facă să scrâșnească frânele complet nesigure, căci Tony se dusese cu trenul în Queens, la un văr, și se întorsese de acolo cu un Ford ruginit, de împrumut. Dă-mi harta, Nina!

Nina a răscolit după ea, ronțăind cu dinții ei albi și ascuțiți coaja unei sfecle. Mânca sfecla crudă ca pe mere, până când i se înroșeau dinții. Ian spera să nu-i tragă pe dreapta vreun polițist care să-i pună la îndoială tendința de a conduce pe partea corectă (adică englezească) a drumului, datorită faptului că femeia din dreapta lui arăta precum un canibal mic și blond.

– Vezi că ții harta invers, tovarășă! Ce navigatoare ești…

– Eu navighez printre stele, a spus Nina țâfnoasă, nu prin locuri numite Woonsocket.

– Nu mă urc cu tine în avion, așa că te rog mult să înveți să navighezi în două, nu în trei dimensiuni.

– *Mat tvoiu cerez semvorot s prisvistom.*

– Las-o pe mama în pace.

Fusese un drum de două ore de condus, între Boston și prima lor destinație. Tony rămăsese în oraș, ca să poată să stea cu ochii pe Kolb. Nina îi povestise aproape tot drumul despre cum părăsise ea Uniunea Sovietică, cum zburase în Polonia cu doi pași înaintea unui mandat de arestare, ca apoi să-l cunoască pe Sebastian. Poate că hărțile drumurilor americane erau un mister pentru el, însă Ian reușea totuși să navigheze pe câmpul minat care era soția lui: putea s-o întrebe orice despre lacul Rusalka sau despre ceea ce se petrecuse acolo cu Prădătoarea, ori să-i arate orice urmă de afecțiune, iar ea fie că amuțea, zburlită toată, fie că sărea pe loc în aer. Dar nu avea nici o problemă să-i povestească despre Seb, iar Ian păstra poveștile ei afectuoase ca pe niște monede de preț. Primea noi amintiri cu fratele lui mai mic și

fiecare dintre ele i se părea neprețuită. Însă acum era cazul să treacă la treabă.

Fordul a pătruns curând într-o suburbie liniștită, plină de curți verzi și de biciclete abandonate pe aleile din fața caselor. La numărul zece se afla o căsuță galbenă, cu o grădină modestă și superb îngrijită. Era cert faptul că acolo nu se afla nici un magazin de antichități pe nume Huth & Sons. Când a văzut acea reședință atât de simplă și nu un magazin, lui Ian i-a crescut pulsul. Acolo locuia cineva care nu era deloc cine pretindea că era.

A tăcut și Nina, pârâind ca un cablu smuls din priză. El a trecut cu mașina pe lângă numărul 12 și a parcat după colț. Nina s-a strecurat afară, din nou respectabilă și severă în helanca pe gât pe care o purtase atunci când îl interogaseră pe Kolb, și cu o pălărie de vară cu boruri late, care-i punea fața în umbră. L-a luat de braț pe Ian și au pornit, într-o manieră perfect onorabilă, să se plimbe pe stradă. Așa cum stabiliseră, Nina s-a desprins de el și și-a văzut de drum, iar Ian a cotit, ca dintr-un impuls, în fața casei cu numărul 12.

Dacă nu ar fi răspuns nimeni, Ian și Nina s-ar fi întors și ar fi așteptat în mașină, dar ușa s-a deschis. A apărut un bărbat între două vârste, vânjos, cu cărare în păr și bărbierit cu precizie (oare, cu precizie prusacă?)

– Bună ziua, a salutat Ian, cu cel mai tărăgănat accent de școală publică, scoțându-și pălăria cu un zâmbet disprețuitor. Îmi cer mii de scuze că vă deranjez, dar eu și soția mea ne gândeam să ne mutăm în cartier.

I-a făcut cu mâna Ninei, care stătea în fața următoarei case, cu harta aproape de nas, de parcă era mioapă. Era esențial să păstreze distanța, în caz că ar fi răspuns însăși Prădătoarea la ușă, fiindcă aceasta și-ar fi putut aminti figura Ninei la fel cum și-o amintea și Nina pe a ei. Soția lui Ian i-a făcut cu mâna soțului, distrasă, ascunzându-și cu abilitate trăsăturile între marginea hărții și borurile mari ale pălăriei, fără să pară totuși că se ascundea. *Măi să fie, da' știu că te pricepi!* și-a spus Ian cu admirație.

– Ne gândeam la o casă pe strada alăturată. Graham mă numesc.

Ian a întins mâna, concentrat, ca întotdeauna, la două lucruri general valabile: majoritatea oamenilor sunt incapabili să refuze să îți strângă mâna și majoritatea oamenilor au instinctiv încredere într-un accent britanic sofisticat. A funcționat, ca de obicei: celălalt bărbat i-a strâns mâna ferm și fără ezitare.

– Vernon Waggoner. Eu și soția mea locuim de un an aici.

E clar german, și-a confirmat Ian. Asta reieșea din felul în care pronunța „w“ ca pe „v“ și „v“ ca pe „f“. Civilizat, Ian a stat la taclale, a întrebat dacă vecinii erau prietenoși și s-a interesat, pentru fiicele lui inexistente, de școlile care se aflau în zonă. Domnul Waggoner avea cumva copii? Nu, erau doar el și soția. Waggoner era politicos, dar formal.

– Soției dumneavoastră îi place cartierul? a întrebat Ian. A mea abia așteaptă să-și facă prieteni aici.

Era foarte posibil ca Prădătoarea să se fi stabilit aici, împreună cu un nou soț. Ca refugiată, ar fi avut mai puține opțiuni de muncă. Ian își dorea să se uite bine la orice femeie care locuia în acea casă, dar nu putea să lungească prea mult discuția pe care o purta în pragul ei.

– Vernon? s-a auzit o voce în spatele bărbatului, pe hol, și a apărut o femeie care își ștergea mâinile pe un prosop de vase. Avem musafiri?

Accentul ei german era mult mai intens decât cel al soțului. Ian a studiat-o atent chiar în timp ce își cerea iertare că-i deranja. Era foarte dolofană, blondă și cu ochi albaștri. De vârsta Prădătoarei lor, fiind foarte posibil ca tânăra din vechea fotografie pe care o aveau ei să se fi îngrășat și să-și fi vopsit părul. Ian s-a înclinat în timp ce-i strângea mâna și a tras-o în prag, pentru ca Nina să o poată vedea cât mai bine din locul în care stătea. Inima a început să-i bubuie.

Nina, însă, a băgat harta sub braț și a traversat peluza, a urcat treptele și a întins mâna înmănușată. Speranțele lui Ian s-au năruit dintr-odată. Dacă nu s-ar fi clintit, ar fi însemnat că îi dădea semnalul: „Da, ea e!“

– Veniți din Austria sau din Germania, doamnă Waggoner? a continuat Ian, mascându-și dezamăgirea. Am petrecut câțiva ani în Viena pe când eram tânăr și îmi amintesc cu drag de orașul ăsta.

– Sunt din Weimar, a răspuns doamna Waggoner zâmbind iute, ușurată că nu vedea o reacție negativă la adresa accentului ei german.

– Am avut o prietenă bună din Weimar, de fapt… Vă spune ceva numele de Lorelei Vogt?

Amândoi au rămas inexpresivi și nici măcar nu au tresărit la auzul numelui. Ei bine, trebuia să încerce! Și chiar dacă ar fi cunoscut-o, cine știe sub ce nume și-l ascunsese ea pe cel adevărat?

– Nu vă mai deranjez, a spus Ian luând-o de braț pe Nina, care a murmurat ceva politicos, deloc clar. Ați fost foarte amabili.

– Nici o problemă, a răspuns Waggoner destul de jovial.

Dar lui Ian nu-i scăpase faptul că, în acest loc copleșitor de prietenos, omul nu-i invitase în casă. Stătuse neclintit în cadrul ușii, cu un zâmbet binevoitor pe față, fără ca privirea să-i trădeze nimic. *Mă întreb ce ai fost*, s-a gândit Ian, *înainte să devii Vernon Waggoner din Woonsocket, Rhode Island.*

– Mulțumim din nou, a spus el și s-a retras pe trepte.

Mâna Ninei l-a apucat mai strâns de cot.

– Nu e ea, a murmurat.

– Știu, a răspuns Ian în timp ce dădeau colțul și îi deschidea soției lui portiera. Dar el a fost cineva. Are motive să se teamă pentru secretele personale, îndeajuns de mult încât să-l plătească pe Kolb ca să-i fabrice un nou nume, a conchis Ian închizând portiera după Nina și așezându-se la volan. O fi lucrat în lagăr? Ca santinelă Gestapo? O fi fost unul dintre doctorii Reichului, care îi eliminau din rândurile rasei stăpânitoare pe cei ce nu corespundeau?

Ian se auzea pe sine ridicând tonul din ce în ce mai mult, așa că s-a oprit. Își dorise foarte tare ca acea femeie să fi fost Lorelei Vogt. Voise ca ușa să se deschidă și să i-o dezvăluie pe cea care-i ucisese fratele.

– Ne întoarcem după acest *mudak* altă dată, a spus Nina în timp ce-și arunca pantofii cu toc din picioare. Știm unde stă și cum arată. Mai târziu, după Prădătoare, îl prindem și pe el. Oricine ar fi.

– E un nazist nenorocit, a spus Ian. Dar nu e persoana pe care o căutăm.

Înfigându-și pumnul în volan, nici măcar nu și-a dat seama că-l strânsese și că-l ținuse așa până atunci.

– Șapte nume pe listă, a spus Nina. Încă șase șanse.

El și-a flexat degetele îndurerate, iar Nina a făcut gestul pe care îl făcuse și la restaurant, atunci când își prinsese degetul de al lui. Nu era un gest menit să-l liniștească, ci mai degrabă să-i reamintească. O promisiune cum că vânătorii încă nu apucaseră să-și folosească armele. Ian s-a uitat la degetul ei înfășurat pe al lui și apoi la ochii ei albaștri și calmi. Nina Markova, un uragan în formă de femeie, un haos exterior care se rotea în jurul unei oaze de seninătate tainice și surprinzătoare. Prima oară îi simțise seninătatea atunci când își dăduse seama că puteau sta la masa din restaurant fără să vorbească. Simțea acea seninătate și acum, o simțea pulsându-i în vene, în ciuda frustrării legate de Prădătoare. I-a strâns Ninei degetul și i l-a strâns și ea, înainte să se retragă și să ia harta, trecând din nou la treabă.

Mă îndrăgostesc de soția mea, și-a spus Ian. *Du-te naibii, Tony…* Cu mare efort, a pus deoparte revelația, pentru mai târziu. Aveau treabă.

– Dă-mi lista aia, tovarășă! Încă șase adrese, încă șase șanse.

Dar Lorelei Vogt nu locuia nici la adresa din Maine, nici la cea din New York, nici în Connecticut și nici în New Hampshire. A venit și momentul împlinirii a două săptămâni care nu dăduseră roade, ci doar le mâncaseră și ultimul bănuț pe care-l mai aveau, așa că Ian și Nina au înjurat și au fost nevoiți să se întoarcă la Boston.

Capitolul 41 *Nina*

Septembrie 1944
Vestul Poloniei

Timpul încă avea tendința să se comporte atipic atunci când Nina nu era atentă, așa că ea nu știa precis dacă trecuseră zece zile ori două săptămâni până în ziua în care s-a întâlnit cu primul neamț.

Era în pădure, după un șir de zile tensionate în care copacii pe care îi întâlnea în cale se răriseră, așa că fusese nevoită să se miște în câmp deschis, întorcând spatele indicatoarelor care arătau drumul spre orașe. În schimb traversa grădini izolate, în căutare de morcovi și napi, ca să dea gust cărnii fripte la foc, după ce reușea să prindă animale micuțe. Se gândise și să bată discret la una dintre ușile caselor poloneze, ca să vadă dacă putea da la schimb vânat pentru pâine, dar Nina se autoevaluase și văzuse că avea salopeta murdară și unghiile rupte, mânjite de sânge uscat. Orice gospodină poloneză care ar fi văzut-o pe Nina în pragul ușii ar fi țipat de mama focului, și cine, oare, ar fi apărut din senin? Un țăran grăsan cu furca în mâini, sau un soldat german? Nina a fost ușurată atunci când câmpurile îngrijite au lăsat loc pădurii. *Nu te apropia de oameni*, își spunea. Iar în ziua aceea, evident, a dat peste cinci.

Se chinuia să urce o pantă sufocată de rugi, când a auzit un țipat strident și a încremenit pe loc. Nu era vreun animal prins în fălcile unui prădător. Sunetul ăla venea din gâtlejul unui om.

Încă un țipăt și o serie de strigăte, apoi s-a auzit vocea speriată și clară a unui tânăr:

– *Nicht schiessen, nicht schiessen…*

– Nu trage, a tradus Nina, căci până și ea știa atâta germană încât să înțeleagă.

Dacă nu reușeai să îți găsești drumul înapoi printre aliați sau să te sinucizi înainte să fii capturat, ridicai mâinile și spuneai „*Nicht schiessen*“. Nu că ar fi ajutat prea mult, fiindcă toată lumea știa ce le făceau nemții prizonierilor.

Nina se făcuse mică în clipa în care auzise voci omenești, dar acum că știa că undeva în fața ei se afla un neamț înarmat, s-a furișat mai departe. *Câte misiuni am avut*, se gândea, *câte bombe am aruncat și nu am văzut în viața mea un neamț la față.* Fuseseră anonimi: piloții fără de chip din carlingile avioanelor de luptă germane, degetele invizibile care apăsau pe trăgaciul trasoarelor.

În față, Nina a auzit un foc de armă. Un țipăt. Bufnitura puternică a unui trup căzut la pământ. A lăsat rucsacul din spate și a iuțit pasul, cu briceagul într-o mână și cu pistolul în cealaltă, înjurându-se singură că își risipise gloanțele în nopțile ei de delir. Apoi a încremenit în spatele unui tufiș, unde și-a ținut respirația și de unde a tras cu ochiul.

În luminiș erau patru bărbați. Al cincilea zăcea pe jos, cu brațele subțiri întinse în laturi și cu un glonț între ochi. Cei doi tovarăși pe care-i avusese stăteau în spatele lui, cu mâinile ridicate, slabi ca niște scânduri și îmbrăcați în uniforme pe care Nina nu le recunoștea. Erau ținuți astfel de doi germani frumos bărbieriți și cu uniforme curate, dintre care unul, cel care se afla mai aproape de Nina, încă nu terminase de făcut gestul cu care-l împușcase pe cel care acum era mort. Celălalt îi amenința cu arma pe cei doi prizonieri. Se auzeau strigăte în germană și în încă o limbă necunoscută Ninei, pe când băiatul mai tânăr, brunet, încerca să negocieze, iar celui blond, mai înalt, părea că-i dădea prin cap să atace. Era limpede că nemții le cereau prizonierilor să se dea înapoi. Cu toții strigau prea tare ca s-o audă pe Nina ieșind din tufiș.

Picioarele au purtat-o în față, înainte ca măcar să decidă ce voia să facă. S-a îndreptat spre primul neamț, cel care îl împușcase pe bărbatul întins la

pământ. Acesta nu și-a dat seama de nimic până când nu a văzut ochii mari ai unuia dintre prizonieri, care se uita la ceva în spatele lui. Neamțul s-a întors. Nina a surprins fotografic imaginea clară a feței sale: tânăr, brunet, cu un gât bine hrănit, care nu încăpea în gulerul înalt. Omul a făcut câțiva pași în spate și a ridicat pistolul, dar era prea târziu, căci ea l-a atacat asemenea unui lup. Pentru Nina, el putea fi foarte bine orice hitlerist pe care-l înfruntaseră vreodată Vrăjitoarele Nopții. Pilotul de vânătoare care împușcase opt femei în zbor, pilotul avionului Messerschmitt care o urmărise pe *Rusalka* până la sol și îi ciuruise aripile până ce i le transformase într-o sită – acel băiat neamț plin de sine, cu svastica de pe braț ce semăna cu un păianjen, era reprezentantul tuturor. Nina a simțit cum un urlet animalic îi ieșea vijelios din gât, în timp ce a mânuit lama și i-a spintecat dușmanului falca până la os. Sângele a țâșnit brusc, stacojiu, în aer. Neamțul a țipat și undeva a răsunat un alt foc de armă, în timp ce al doilea neamț ataca. Prizonierul mai în vârstă a dus mâna la armă, dar Nina a văzut numai crâmpeie din ceea ce se petrecea în spatele inamicului pe care îl avea în față. Acesta a căzut spulberat, dar brațul ei nu a încetat nici o clipă să mânuiască lama, făcând tăieturi ample, ca de seceră. Până să ridice privirea, tocase carne vie pe un covor de ace de pin. Nu se mai auzea nici un sunet.

Încet, Nina a clipit, iar sângele i s-a scurs printre gene. O durea gâtlejul. Al doilea neamț era mort. Prizonierul mai în vârstă, blond și osos, ținea pistolul în mână. Prizonierul tânăr și brunet își ținea palmele lipite de partea inferioară a piciorului. Amândoi se uitau la ea cu ochii cât cepele. Nina și-a dat seama că încă ținea, în mâna amorțită, briceagul din care picura sânge. A încercat să-l șteargă de mânecă și a observat că avea salopeta plină de sânge. S-a aplecat și a percheziționat cadavrul neamțului, găsind o batistă incredibil de curată. A șters briceagul, s-a șters pe față și a aruncat zdreanța înroșită pe gâtul sfârtecat al mortului, în vreme ce-și simțea sufletul reintrându-i în corp, ca și cum ar fi venit de undeva de departe.

– Locotenent N.B. Markova din Regimentul Aviatic 46 Bombardiere de Noapte „Garda Taman“, și-a auzit vocea venind, parcă, din altă parte. Erou al Uniunii Sovietice, Ordinul Steagul Roșu, Ordinul Steaua Roșie.

Cei doi bărbați se holbau la ea, iar atunci firea ei rezervată s-a dizolvat într-un val de disperare. Cine știa dacă erau englezi sau francezi, olandezi sau americani, dacă înțelegeau ce le spunea ea? Cât despre conversația inteligibilă care ar fi trebuit purtată în luminișul acela însângerat, cei doi puteau să fie foarte bine niște bolovani. Nina se întreba, deprimată, dacă avea să mai poarte vreodată o conversație cu altă ființă umană. Dacă murea la următoarea întâlnire cu vreun neamț, ultimul ei schimb de cuvinte, ultimele vorbe ce-i ieșiseră de pe buze aveau să rămână cele din noaptea aceea infernală, pe un aerodrom înnămolit, atunci când Elena îi frânsese inima.

Apoi tânărul prizonier a înaintat șchiopătând și ținându-se de picior. Era brunet, slab ca un țâr și cu o față prelungă și serioasă.

– Artilerist Sebastian Graham, Batalionul Șase de Infanteriști Royal West Kent, ulterior prizonier de război în lagărul Stalag XXI-D din Posen, a spus el lent, într-o rusă foarte inteligibilă. Ăăă… încântat de cunoștință.

– **EU, BILL ȘI SAM** am evadat azi-dimineață. Am fost duși la muncă, să reparăm drumuri, și am fugit drept în pădure. Ne învârteam în jurul cozii de câteva ore și încercam să găsim șinele de tren, ca să ne suim din mers într-un vagon. Teroriștii ăștia ne-au prins, până la urmă, a spus Sebastian Graham clătinând din cap. Eu și Bill am avut mare noroc că am dat peste tine.

Bill, adică William Digby, dintr-un regiment și de un rang pe care Nina nu le-a reținut, a mormăit ceva în engleză. Nina ar fi făcut pariu că ceea ce spunea era că Sam nu avusese parte de același noroc. Cei trei nu au rămas decât puțină vreme în luminiș, printre rămășițele măcelului. Sebastian și-a legat niște cârpe la picior, acolo unde îl atinsese glonțul celui de-al doilea neamț, în timp ce Nina și blondul Bill i-au dezbrăcat pe cei doi de haine, le-

au luat armele și orice au mai găsit util. Sebastian se ținea cu brațul pe după umărul lui Bill, iar Nina căra prada. Ea i-a condus spre o poiană liniștită, în care se afla un pârâu, pe lângă care trecuse mai devreme în acea dimineață. S-au prăbușit gâfâind și au băut apă până când și-au umplut burțile. Acum Bill molfăia o ciocolată pe care o găsise la cel de al doilea neamț, în timp ce Sebastian își sufleca cracul pantalonului ca să se uite la rană. Nina răscolea prin celelalte comori pe care tocmai le capturaseră. În acea dimineață fusese una singură, iar acum făcea parte dintr-un grup de trei. Era năucitor.

– Unde *suntem*? voia ea să știe.

Chestia asta o înnebunea cel mai mult. După ani și ani în care navigase cu ajutorul hărților și a coordonatelor, acum nu avea nici un punct de reper pe lumea asta, printre copaci și indicatoare poloneze, cu excepția punctelor de pe busolă.

– Suntem chiar lângă Posen. Așa au rebotezat nemții Poznańul. Fortul Rauch din lagărul XXI-D e aproape, așa că suntem la nici trei sute de kilometri de Berlin, a spus Sebastian Graham aplecându-se în față entuziasmat, căci, cu toate că-l durea piciorul, veselia și sentimentul libertății păreau să-i blocheze durerea. Oare Armata Roșie e aproape? Aveam un radio în lagăr și primeam știri de pe frontul de est, dar dacă armata e mai aproape decât credeam…

– Nu. Sunt doar eu, a răspuns Nina uitându-se la maldărul de lucruri jefuite de la nemți – cutii de chibrituri, bricege, muniție –, și întrebându-se cât de multe amănunte să divulge despre felul în care ajunsese aici. Am greșit cursul și m-am prăbușit, a simplificat ea în cele din urmă. A trebuit să-mi abandonez avionul.

Sebastian și-a privit piciorul rănit.

– Deci s-a dus visul meu de a ajunge într-un cort medical sovietic, unde să primesc un litru de vodcă.

– Bucură-te, a spus Nina. Medicii sovietici ți-ar da vodca și pe urmă ți-ar tăia piciorul, l-a lămurit ea cu glas răgușit – în parte fiindcă țipase atunci

când îl atacase pe neamț, în parte din cauza faptului că nu vorbise săptămâni la rând cu nimeni, neavând habar cât tânjea să comunice cu cineva până ce nu-l întâlnise pe acest englez tânăr și ciudat de bilingv, care răsărise din neant. Ce-ți face piciorul? l-a întrebat, uitându-se mai bine, dar Bill s-a încruntat la ea, i-a făcut semn să-l lase în pace și s-a așezat chiar el pe vine lângă piciorul lui Sebastian. Prietenul tău nu mă place, a observat Nina.

Omul petrecuse o grămadă de timp stând lângă prietenul lui mort. Se ridicase numai după ce se certaseră pentru că nu aveau timp să-i sape acestuia un mormânt. Nina bănuia că o considera vinovată că nu sărise din tufiș, cu cuțitul, câteva secunde mai devreme. *V-am ajutat pe voi doi să supraviețuiți*, s-a gândit ea ca răspuns la privirea lui Bill. *Puteam să merg mai departe și vă împușcau pe toți.*

– Nu e vina lui, a spus Sebastian. Ca prizonieri, părerile noastre erau împărțite în două, unii sperau să-l vadă apărând pe Unchiul Joe[56] de peste deal, venind să ne elibereze din lagăr, iar alții credeau că Unchiul Joe și armatele lui sunt niște barbari.

– Chiar suntem barbari, a recunoscut Nina zâmbind, sincer amuzată. De-asta îi batem pe nemțălăi.

I-a zâmbit și Sebastian. Nu părea să aibă mai mult de șaisprezece-șaptesprezece ani, era sfrijit, cu ochii mari, și de abia îi dădeau niște smocuri de barbă. Așadar, acum englezii își trimiteau și ei copiii pe front. Vorbea rusa greoi și presărată cu un argou englezesc ciudat, pe care ea nu-l înțelegea, dar avea un accent surprinzător de bun.

– Unde ai învățat rusa? l-a întrebat.

– Înainte să ajung în lagărul din Posen m-au dus în alt lagăr, unde erau niște prizonieri ruși chiar în baraca vecină. Am stat o vreme acolo. Nu prea ai ce face în închisoare, doar joci cărți și îți asculți stomacul cum chiorăie, așa că de ce să nu-i dai lui Piotr Ivanovici din Kiev câteva țigări dacă te învață limba lui? Am avut dintotdeauna ureche pentru limbi străine.

– Ce s-a întâmplat cu Piotr Ivanovici?

– L-au spânzurat pentru furt, a lămurit-o Sebastian strâmbându-se, iar asta nu din cauza apei pe care i-o turna Bill peste rană. I-au lăsat corpul să putrezească. Mereu fac asta cu sovieticii, a adăugat el înghițind în sec. Nu-i nici o scofală să fii englez căzut în mâinile nemților, crede-mă, dar ne e mai bine decât vouă, rusnacilor, amărâții de voi!

– În ’46, am jurat cu toatele să ne tragem un glonț în cap înainte să ne ia prizoniere.

Nina s-a uitat la rana lui Sebastian. Glonțul îi trecuse drept prin gambă. Nu prea aveai ce face cu o astfel de rană decât s-o cureți, s-o bandajezi și să speri că infecția nu avea să se întindă. Bill cel cu părul ca fuiorul deja sfâșia unul dintre maiourile nemților, iar apoi a început să lege piciorul lui Sebastian. Băiatul a pălit, Nina s-a întins ca să-l ajute, dar Bill a gonit-o din nou, murmurând ceva.

– Ce-i? a vrut ea să știe.

– Nu crede că ești pilot. Zice că sovieticii nu-s atât de idioți încât să pună femei în bombardiere.

Nina a ridicat din sprâncene. Și-a descălțat bocancul drept, a băgat mâna la călcâi și a scos de acolo cartea de identitate și decorațiile.

– Spune-i că, dacă nu mă crede, pot să-i bag pe gât steaua mea roșie până când se cacă email stacojiu.

Sebastian nu a tradus, dar Bill s-a uitat la acte mormăind, înainte să le arunce pe jos. Sebastian le-a ridicat și i le-a dat înapoi Ninei cu mai multă politețe.

– Prietenul meu nu e înclinat să își ceară scuze, pentru că nu-i place să i se demonstreze că a greșit, dar le cer eu în numele lui. Îți datorăm viața fiindcă ai intervenit, locotenent Markova, și îți mărturisesc recunoștința noastră sinceră.

Nina a fost cât pe ce să izbucnească în râs. Englezii chiar erau o specie aparte. Cum naiba de reușiseră să supraviețuiască acestui război, când ei se poticneau în manierele astea frumoase?

– I-aș fi luat beregata neamțului și dacă nu erați voi acolo să vă salvez. Dar, na, cu plăcere.

Sebastian a tresărit, dar s-a întors și a mai vorbit puțin cu prietenul lui în engleză.

– Eu și Bill o să campăm aici peste noapte, a fost răspunsul în cele din urmă. Vrei să rămâi cu noi, sau să mergi cât se poate de repede mai departe spre est?

Se gândea, desigur, că poate dorea să se întoarcă la regimentul ei.

– O să rămân peste noapte, a spus ea codindu-se, fiindcă ezita să părăsească singura persoană cu care putea să aibă o conversație în sălbăticia dimprejur.

Bine că ai rămas, și-a spus ea câteva ore mai târziu. *Ăștia doi nu-s buni de nimic*. Ar fi folosit toate chibriturile în încercarea de a face focul, dacă nu le arăta Nina cum să dădăcească scânteia și să sufle în fum până când se aprindea flacăra. S-au amuzat atunci când a venit la ei cu coji de mesteacăn și le-a explicat că o puteau mesteca pentru a face rost de nutrienți. Iar când Nina a plecat la vânătoare înarmată cu pistolul germanului și s-a întors târând după ea o căprioară tânără și slăbănoagă, Seb și-a coborât privirea, îngrețoșat, în timp ce ea a sfârtecat burta animalului și a băgat mâna înăuntru ca să-i scoată mațele.

– Cureți cavitatea și îngropi mațele, le-a explicat ea, scoțând din animal măruntaiele albastre și roșii. Apoi tranșezi carnea care se poate mânca. Nu ați mai vânat animale sălbatice?

– Bill e din Cheapside, a spus Sebastian, iar eu am învățat la Harrow.

– Unde-i aia?

– Las-o baltă, a spus băiatul uitându-se la mormanul alunecos de măruntaie. De patru ani sunt cu gândul numai la mâncare și dintr-odată nu îmi mai e foame.

– Stai să simți mirosul de carne friptă, a zis Nina așezându-se pe vine și curățându-și cuțitul. Patru ani ai fost prizonier? Ce vârstă aveai atunci când

te-ai înrolat? Doișpe?

– Șaptesprezece, a protestat el. Câteva luni mai târziu, unitatea mea a fost înhățată lângă Doullens.

– V-ați predat? s-a mirat ea, neputându-se abține de la întrebare fiindcă își amintea vorbele tovarășului Stalin: „Nici un pas înapoi“, precum și zvonurile șoptite despre oameni împușcați de propriii ofițeri la cel mai mic semn de retragere, darămite dacă le trecea prin cap să se predea.

Pe fața lui Sebastian se citea rușinea, chiar și la patru ani după ce se consumase faptul.

– N-a prea fost decizia mea, i-a explicat el, rigid. Eram doar artilerist. Noi trebuia să luptăm din ariergardă, să nu lăsăm nemțălăii să se apropie de drumul dintre Doullens și Arras, având o singură pușcă și cincizeci de gloanțe de om, și doar optsprezece puști-mitraliere Bren. Nu prea mai ai ce face atunci când se termină muniția și vin tancurile, a încheiat el uitându-se în jur, la pădurea înaltă și întunecată care tocmai se întuneca și mai mult la amurg. Patru ani în spatele sârmei ghimpate… și acum sunt liber.

Pe figura lui osoasă se așternuseră mirarea, blândețea și nedumerirea, iar Ninei i s-a strâns inima fără să vrea. Patru ani ca prizonier, într-o stare constantă de frică, neliniște și foame, iar el încă era capabil să se minuneze. Nina nu se hotăra dacă să-l considere pe băiat un prost sau un tip admirabil.

S-a lăsat noaptea. Cei doi englezi au început să tresară la fiecare zgomot ce răzbătea din pădure, în timp ce Nina gătea cina. Bill era în continuare înclinat să se zburlească ori de câte ori primea un ordin de la ea. Era clar că soldații englezi nu erau obișnuiți cu femei-locotenent, a observat Nina amuzată, dar Bill o privea lung atunci când credea că nu-l vede, ca și Sebastian.

– Îmi pare rău, s-a scuzat băiatul cel mai tânăr de îndată ce Nina l-a surprins uitându-se la ea cu acel aer de ușoară neîncredere. Nu vrem să fim nepoliticoși, dar nu poți să-ți dai seama ce ciudat e să vezi o femeie după patruzeci și opt de luni în care ai văzut numai bărbați.

Nina a tăcut, în timp ce rotea fâșiile de carne deasupra focului.

– O să-mi dea vreunul dintre voi de furcă? a întrebat ea sec.

Umerii lui Sebastian au început să vibreze. Nina s-a încordat, apoi și-a dat seama că el se cutremura de râs.

– Locotenent Markova, a spus el printre hohote, am fost crescut cu maniere. Ei bine, în versiunea de maniere a tatălui meu, tragi scaunul pentru femei, dar nu le crezi bune de nimic. Însă în versiunea fratelui meu mai mare, tragi scaunul pentru femei, le ceri părerea în loc să presupui care e aceea, și niciodată nu pui mâna dacă nu ești invitat. Dar și dacă nu aș fi un domn, tot nu aș fi complet idiot. Numai un idiot desăvârșit ar încerca să se impună în fața unei femei pe care a întâlnit-o în timp ce ea sfârteca cu briceagul un bărbat înarmat.

Râsul lui era contagios, iar Nina a râs fără să vrea. Cei trei s-au îmbuibat cu bucăți de carne de căprioară friptă la suprafață și aproape crudă înăuntru, molfăind până când le-a curs grăsimea pe barbă.

– Puțin îmi pasă dacă mă prind și mă trimit înapoi, a spus Sebastian cu gura plină, ronțăind un zgârci. Asta-i mai tare decât orice masă de prizonier pe care am mâncat-o în patru ani. E adevărat că Varșovia e în plină rebeliune?

– Așa umbla vorba recent. E adevărat că Parisul a fost eliberat?

Au făcut cu nesaț schimb de știri de război, în două limbi. După ce s-a terminat mâncarea, Sebastian a încercat să ocolească focul șchiopătând, dar n-a reușit să facă decât câțiva pași.

– Mă gâdilă, a glumit el strângând din buze de durere.

Bill s-a uitat lung la el. Sebastian i-a răspuns la fel, înainte să înceapă o scurtă discuție. Nina avea senzația că știa despre ce vorbeau. S-a ridicat ca să verifice dacă i se uscase salopeta pe care o atârnase de o creangă din apropiere, după ce spălase cât putuse din sângele neamțului, iar după ce și-a tras-o peste pantalonii și cămașa curățate de sânge și s-a întors la foc, a văzut că Bill răscolea printre lucrurile soldaților morți.

– Te abandonează, a spus Nina așezându-se lângă Sebastian. Nu-i așa?

– I-am spus că are mai multe șanse să-și păstreze libertatea dacă nu mă târăște după el cu piciorul ăsta rablagit. Dacă îmbracă uniforma neamțului, pe cea care nu e plină de sânge, se poate duce la cea mai apropiată gară ca să încerce să-i păcălească pe ocupanți cu actele germane și să se urce într-un tren care să-l ducă în Franța eliberată, a spus Sebastian aruncând un băț în foc. Aș face la fel în locul lui.

– Zău?

Nina nu ar fi conceput să-și abandoneze vreo *sestra* rănită.

– Asta face toată lumea, planuri de evadare. Te desparți de camarad imediat ce ai trecut de poartă, ca măcar unul din doi să aibă o șansă să scape.

Englezul încerca să prezinte situația cu indiferență, dar nu se pricepea să-și mascheze emoțiile în rusă la fel de bine cum își ascundea accentul. Îl urmăreau cu privirea pe Bill în vreme ce acesta proba uniforma germană, care-i atârna lălâie pe umerii scobiți, dar care altfel i se potrivea cât de cât. Bill a zâmbit pentru prima oară și a început să-și tragă în picioare cizmele încă lustruite.

– O să-l prindă din prima zi, a spus Nina.

– Probabil. Ca pe cei mai mulți dintre noi atunci când evadăm. Ne reperează, ne prind iar și ne aruncă înapoi într-o zi, două. Dar unii chiar scapă. Un tip pe nume Wolfe, din unitatea mea, Allan Wolfe, a reușit a treia oară și nu l-a mai văzut nimeni de-atunci.

– Poate pentru că zace într-un șanț.

– Sau poate pentru că s-a întors în Anglia, liber ca pasărea cerului. Cineva sigur are noroc, a spus Sebastian răsucind un băț în mâinile slăbănoage. Dacă a reușit Allan Wolfe, de ce nu și Bill Digby?

– Nu ar trebui să te abandoneze, a spus Nina uitându-se la băiatul care răscolea prin actele germanului.

O vreme, Sebastian n-a mai zis nimic.

– Nici măcar nu trebuia să particip la evadarea asta, a spus el după aceea, încet, purtând în chip ciudat acea discuție cu ea în fața lui Bill, care nici nu băga de seamă, dar bariera limbii făcând să pară că vorbeau singuri. Bill și Sam au plănuit-o, fiind prieteni încă de când erau în Dunkirk. Nemții m-au pus și pe mine la pachet în ultimul moment, ca să lucrăm la drum în echipe de câte trei. Deci, fie că mă luau cu ei, fie că renunțau la plan. S-au gândit că sunt cam inutil și – a ridicat el din umeri – ei bine, chiar m-am rănit în timp ce Bill omora un neamț, iar tu îl omorai pe celălalt, așa că nu s-au înșelat, nu? Oricum, nu sunt responsabilitatea lui Bill.

Nu după ce Bill m-a întâlnit pe mine, s-a gândit Nina cu acreală. Vesticii ăștia… le arătai o femeie înarmată, cu pieptul plin de medalii și cu șase sute șaisprezece bombardamente la activ, iar în mintea lor ce era? *Minunat, o soră medicală!* Lasă rănitul pe seama femeii și vezi-ți de drum cu conștiința curată, pentru că e în natura ei să aibă grijă de el.

Ei bine, locotenent N.B. Markova nu avea grijă decât de ea. Se îndrepta spre vest și nu avea timp să se joace de-a asistenta medicală.

– Ia și dormi, l-a sfătuit pe Sebastian Graham și s-a retras la locul ei de lângă foc.

Auzea o respirație neregulată în jur, dar și-a astupat urechile. *Occidentul.*

Bill a luat-o din loc în zori. Seb i-a strâns mâna. Nina i-a dat instrucțiuni și, văzând că el nu-și lua ochii de la busola ei, și-a vârât-o sub cămașă. L-au urmărit cu privirea pe Bill, care se strecura printre copaci deja visând, fără îndoială, la Anglia, iar Sebastian s-a întors spre Nina cu aerul că voia să încheie socotelile.

– Îmi imaginez că vrei să te alături regimentului tău cât de curând posibil, locotenente, i-a spus el formal. Nu trebuie să te împiedic să ajungi la Varșovia. Presupun că voi fi găsit în curând. La timp cât să ajung la cină și să-mi primesc surogatul de cafea și supa de napi deshidratați, a zis el încercând să zâmbească. Sincer, a meritat, chiar și numai pentru faptul că am mâncat carne de căprioară și am dormit sub cerul liber.

A rămas întins pe-o parte, încercând să ascundă faptul că-l durea rana. *S-o fut pe mă-ta*, și-a spus Nina în gând, *s-o-fut-pe-mă-ta*.

– Nina Borisovna, a spus ea în schimb.

– Ce?

– Nu îți sunt locotenent, spune-mi „Nina Borisovna“. O să stau cu tine o vreme, a adăugat uitându-se urât și îndesându-și mâinile în buzunare. Numai până ce ți se vindecă piciorul. Apoi mă duc în Occident.

– Occident? a întrebat-o el, nedumerit. De ce nu te întorci la…?

– Nu mă pot întoarce la regimentul meu, pentru că mă vor aresta. Nu am dezertat, s-a inflamat ea văzându-i licărul din ochi, și nici lașă nu sunt. Tata l-a denigrat pe tovarășul Stalin și întreaga mea familie a fost denunțată.

Vedea că Sebastian avea îndoieli. Cine ar fi crezut-o? Spera ca el să facă ce trebuia și să-i ceară să plece și să-l lase. Astfel, nu mai trebuia să aibă grijă de un băiețel necopt, cu un picior rănit, când tot ce-și dorea ea era să fugă.

– Te cred, a spus el.

Nina doar că n-a mugit. *De ce?*

– L-ai ucis pe neamțul ăla și mi-ai salvat viața, a spus el simplu. Nu ești lașă. Iar dacă nu ești în stare să abandonezi un străin ca mine, nu ți-ai abandona regimentul decât dacă ai fi nevoită.

Nina a gemut.

– Nu pot să cred că cineva așa de naiv ca tine a supraviețuit până acum, englezule!

El a zâmbit.

– Prietenii îmi spun Seb.

Poreclă dată lui Iosif Stalin

Capitolul 42 *Jordan*

August 1950
Boston

Mda, cam ciudat, s-a gândit Jordan. *De fapt, ai putea fotografia grupul ăsta de pe aerodrom și să-l intitulezi „Foști logodnici: studiu asupra penibilului“.*

– Salut, a spus cât a putut de cordial, cu gândul că nu-l mai văzuse pe Garrett Byrne de când îi dăduse diamantul înapoi, iar el îi spusese să-și bage sfaturile în fund.

Și iată că acum se întâlneau pe micul aerodrom de lângă Boston, acolo unde Garrett o dusese prima oară cu avionul. Întâmplarea în sine nu ar fi fost neapărat îngrozitoare dacă Jordan ar fi fost singură, numai că era și Tony cu ea, iar el urmărea, cu o privire jucăușă, situația hilară în care lucrurile nu se spuneau pe șleau. Pentru un om care își petrecea timpul traducând cuvântul vorbit, Tony înțelegea extraordinar de bine cuvintele *nespuse*.

Fostul ei logodnic purta o salopetă pătată de ulei, foarte diferită de costumul subțire de vară pe care-l purta atunci când lucra cu tatăl lui.

– Lucrez cu normă întreagă aici, la hangar și ca pilot pentru cei care vor să dea o tură cu avionul. Am cumpărat și acțiuni, a subliniat el. Vreau să transform locul ăsta și, în cele din urmă, să-l cumpăr de la domnul Hatterson. Tata nu s-a prea bucurat la început, dar acum e mai înțelegător.

Deci până la urmă m-ai ascultat, și-a spus Jordan în gând. Îmbrăcat în salopetă, Garrett părea mai în apele lui decât atunci când purta costum. Ea a reușit să nu-i atragă atenția cu „Ți-am spus eu!“, dar el sigur știa că la asta se gândea.

– Ce faci aici? a întrebat-o Garrett încrucișându-și brațele pe piept și uitându-se la Tony, care o ținea pe Jordan de mijloc. Ne-am cunoscut, nu-i așa? Timmy?

– Tony. Rodomovsky. Mă bucur să te întâlnesc din nou, Gary.

– Garrett. Byrne.

– Așa.

Jordan i-a dat brațul la o parte lui Tony. Pe bune, bărbații ăștia…

– Voiam să fac niște portrete cu mecanicii, dacă nu te deranjează, i-a spus ea, dezamăgită fiind de „Un mecanic la lucru“, fotografiile ei tematice cu băieții din oraș, de la garajul familiei Clancy, care nu ieșiseră cum trebuia pentru că motoarele de mașini nu ofereau cine știe ce priveliște. Se supără cineva dacă intru în hangar și trag niște cadre?

Jordan s-a gândit că un alt bărbat ar fi refuzat, plin de ciudă. Garrett doar a încuviințat rigid și s-a uitat pe lângă Tony privind-o pe ea, care stătea, nerăbdătoare, în spate.

– Nu-mi faci cunoștință cu cealaltă prietenă a ta?

Jordan a dat să răspundă, dar Nina Graham i-a luat-o înainte.

– Ai avioane? a întrebat ea cu un accent straniu, venind spre el în ritm de marș. Să vedem.

Jordan se cam speriase atunci când observase capul blond ivindu-se de pe bancheta din spate a Fordului lui Tony, când acesta venise ca s-o ia de acasă.

– Îmi pare rău să-ți spun că avem a cincea roată la căruță, spusese Tony uitându-se urât la pasageră. Jordan McBride, dă-mi voie să ți-o prezint pe Nina Graham, soția lui Ian. Cum m-a auzit azi-dimineață că te duc la aerodrom, s-a invitat și ea.

– Încântată de cunoștință, doamnă Graham, începuse Jordan, dar pasagera o întrerupsese cu un gest lipsit de răbdare.

– Nina. Deci tu ești fata pe care-o place Antocika.

Apoi Nina o evaluase din priviri, plină de curiozitate, iar Jordan murmurase niște amabilități chiar în timp ce-și spunea: *Fir-ar să fie*! Dacă

aveau a cincea roată la căruță, era sigur că, în drum spre aerodrom, nu puteau trage pe dreapta ca să se pupe în neștire. Anneliese era încă la Concord și Ruth se ducea în fiecare după-amiază să cânte acasă la o vecină, magazinul era în siguranță pe mâinile capabile ale doamnei Weir, iar Ian și soția lui plecaseră de câteva săptămâni într-o excursie cu mașina, așa că Jordan și Tony avuseseră toată libertatea din lume ca să se sărute în voie. Jordan abia aștepta să continue în ziua aceea, pentru că Tony săruta ca un bărbat căruia îi plăcea s-o facă, nu ca unul care se grăbea să termine în cinci minute acel preludiu, doar ca să îi descheie nasturii bluzei. Dar acum pe bancheta din spate se afla femeia asta, pe care Jordan nu o cunoștea, cu toate că ceea ce auzise despre ea era, cu siguranță, interesant.

– Nevasta comunistă și războinică a lui Ian, îi explicase Tony. Nu mă întreba…

Jordan își imaginase o frumusețe exotică îmbrăcată în blănuri de samur, nu glonțul ăsta compact de femeie, încălțat cu ciubote ponosite. Iar în momentul de față Nina Graham îi strângea mâna lui Garrett într-o manieră plină de pragmatism, bombardându-l apoi cu întrebări.

– Ce ai aici, Travel Air 4000? Și mai ce? Stearman, Aeronca, Waco…

– Majoritatea sunt avioane americane, a răspuns Garrett îndreptându-se de spate și începând apoi să înșire numele aparatelor de zbor, în timp ce Jordan se amuza să-i remarce acel zâmbet fermecător care se aprinsese asemenea unui reflector. Sunteți pasionată, doamnă Graham? s-a interesat el.

Nina a zâmbit modest.

– Pilotez câte puțin.

– Păi, dați-mi voie să vă arăt câteva lucruri cât timp se plimbă Jordan și Timmy pe-aici.

– Ia te uită! a șoptit Tony la urechea lui Jordan, în timp ce Garrett s-a retras cu Nina la braț, dându-i explicații cu un aer plin de râvnă. Flirtează cu ea.

– Vrea să mă facă geloasă.

Jordan a zâmbit în timp ce a băgat mâna în geantă ca să scoată un film, ușurată să-și dea seama că nu era geloasă. Era ultima dovadă, în caz că mai avea nevoie de așa ceva, că făcuse o alegere bună în privința nunții.

Vocea lui Garrett se auzea până la ei:

– Acest Travel Air, aici de față, se numește *Olive*. Piloților le place să-și boteze avioanele, știați? Pot să vă ofer o tură scurtă de zbor, fără să vă stresez prea tare…

Tony a izbucnit în râs.

– O să-l mănânce de viu.

– Distracție plăcută! a spus Jordan râzând și ea. Mă duc să fac fotografiile.

Tony i-a dus geanta în hangar, s-a uitat în jur după mecanici, a împins-o repede cu spatele în umbra unui avion utilitar deteriorat și a sărutat-o prelung.

– Pentru mai târziu, a murmurat, când scăpăm de a cincea roată, după ce-l mănâncă pe Gary cu bocanci, cu oase, cu salopetă și cu fulgi cu tot.

Încă un sărut, și mai lung. Jordan s-a desprins de el în cele din urmă, încercând să nu uite motivul pentru care se afla acolo. „Un mecanic la lucru.“ Într-adevăr.

I-a găsit pe mecanici și s-a prezentat, a stat cu ei la taclale, i-a flatat și i-a făcut să râdă, așa cum învățase de la Tony să-și relaxeze subiecții. Le-a făcut apoi semn să se întoarcă la lucru, punând întrebări cu admirație și certându-i atunci când încercau să se uite spre obiectiv, declanșând imediat ce deveneau absorbiți de muncă. Două role de film, nici o problemă. *Încep să mă pricep*, își spunea, mulțumindu-le subiecților. Foto-eseul ei prindea o formă minunată, asta era piesa de rezistență pe care s-o arate atunci când avea să-și caute de lucru la New York. Trebuia ca în curând să se gândească la apartament, la interviuri…

De asemenea, să îi dea vestea lui Ruth că da, sora ei avea să plece, dar și să se întoarcă lună de lună ca s-o viziteze. Jordan s-a strâmbat. Ruth aflase despre planul ei cu New Yorkul, dar îl ignora și, în ultimul timp, era atât de

obsedată de muzică încât nu mai observa nimic din ce nu avea forma viorii. În fiecare seară Jordan o ducea pe Ruth la lecții, în magazinul închis, unde fetița era în stare să cânte până după ora cinei dacă nu o târa Jordan acasă.

– Ruth e foarte bine, i-a spus Jordan lui Anneliese, precaută, atunci când aceasta sunase de la Concord.

– Nu are coșmaruri?

– Nu în ultimul timp.

Ruth înflorise de când exersa zilnic și de când făcea câte o lecție cu domnul Graham ori de câte ori avea el timp.

– În curând va trebui să-i iei un profesor ca lumea, o sfătuise pe Jordan domnul Graham după ultima lecție, care avusese loc imediat ce se întorsese el din excursie. O pot învăța game și melodii simple, dar absoarbe ca buretele. Ba chiar încearcă să cânte piese pe care le-a auzit la mine sau pe care și le aduce aminte de la radio.

Dacă Ruth are muzica, își spunea Jordan, *se va adapta foarte bine la toamnă, după ce eu o să plec*. Ceea ce însemna că Anneliese trebuia să afle despre lecții. *Curând*. Nu încă.

– Te distrezi? o întrebase Jordan la telefon, cu senzația că mama ei vitregă părea stresată.

– Fac planuri, suspinase Anneliese. A fost o vară pe cinste, numai bună pentru planuri, nu-i așa?

Și, într-adevăr, vara trecea repede, s-a gândit Jordan în timp ce ieșea pe aerodrom. În curând avea să miroasă a toamnă, iar ea urma să-și facă bagajele pentru New York. Gata cu serile la magazin, unde contempla un celebru corespondent de război care o învăța pe sora ei să cânte un cântec de leagăn simplu și de neuitat, din Siberia, locul de baștină al Ninei Graham. Gata cu discuțiile degajate ce urmau, în timp ce domnul Graham făcea ceaiul și, cu tonul lui inexpresiv, de bariton englez, îi spunea o poveste despre Maggie Bourke-White, care, atunci când lucra, se concentra atât de

tare asupra aparatului fotografic încât cândva îi căzuse bluza fără spate până la brâu, fără ca ea să observe. Gata cu Tony…

El o privea acum peste umăr și rânjea, în timp ce arăta spre biplanul pe nume *Olive*, albastru cu crem, care se ridica de pe pistă ca să dea un ocol aerodromului. Jordan a simțit un gol în stomac văzându-i zâmbetul, dar nu-i păsa. *Distrează-te acum, bucură-te de toate. Înainte să se ducă vara.*

– Gary dă o tură cu Nina, a spus Tony râzând. Zicea că o lasă la panoul de comandă pentru elevi. Stai să vezi distracție…

Deasupra lor, *Olive* se trezea din meandrele liniștite pe care le descrisese până atunci în aer. A făcut un plonjon brusc spre sol, după care a dat roată zgomotos în jurul aerodromului, apoi s-a sucit cu fundul în sus, urcând abrupt și rapid. Avionul aproape că a dispărut printre nori, înainte să se întoarcă precum vijelia la câțiva metri deasupra acoperișului hangarului, de unde burta pictată se vedea atât de aproape încât părea tangibilă. După o manevră *hammerhead* de încheiere, Nina a aterizat cu *Olive*, folosind aproximativ jumătate din pista pe care o folosise Garrett ca să decoleze.

Jordan l-a privit pe Tony și amândoi au izbucnit în râs. Ea abia a reușit să se controleze până să coboare Garrett din carlinga instructorului, puțin cam verde la față. Nina a sărit afară cu o mișcare sprintenă, asemenea unei pisici de pe acoperiș, iar apoi și-a scos casca de pilot.

– Are instrumentele cam greu de manevrat, spunea ea în timp ce Tony și Jordan se apropiau. Dar e un avion mic și bun. Bravo! a exclamat în vreme ce mângâia aripa cu o mișcare plină de profesionalism. Ai ceva mai rapid?

– Ăăă… Păi, nu încă, suntem o mică întreprindere…

Garrett s-a adunat, cu o expresie în care supărarea se lupta cu admirația, dar în cele din urmă a câștigat admirația, iar el a întrebat:

– Ați putea să-mi arătați câte ceva, doamnă Graham?

– **A FOST PILOT** în Forțele Aeriene Sovietice?

După ce o lăsaseră pe Nina la apartamentul din piața Scollay, Tony îi povestise discret lui Jordan câteva lucruri.

– Sigur. Nu prea vorbim despre asta, pentru că pe aici există destui oameni supărați pe ruși, i-a explicat Tony oprind în fața casei lui Jordan și ieșind apoi, sprinten, din mașină. Așa. Înțeleg că o să dispari în laborator vreme de câteva ore, ca să developezi filmul ăla?

– Cum de-ai ghicit?

Apoi Jordan n-a mai zis nimic. Ruth se juca acasă la vecina lor și nu trebuia să o ia în următoarele câteva ore. *Ore*, și-a spus ea, cu ochii la Tony.

El i-a oferit mâna ca să coboare din mașină, ridicând din sprânceană atunci când i-a observat privirea gânditoare.

– La ce-ți umblă mintea?

La nimic decent, i-a răspuns Jordan în gând. *Dar, la dracu' cu decența!* Se săturase să urmeze calea cea dreaptă a întâlnirilor și a săruturilor în pragul ușii, a vizitelor cu mănuși albe ca să cunoască părinții, a progresului leșinat al relației, precum cel din liga juniorilor, în care trebuia să bifeze diverse etape și care o făcuse să se simtă prizonieră alături de Garrett. Voia ceva personal, nărăvaș și doar al ei, ceva complet, nespus de *indecent*. A tras aer în piept.

– Vrei să-ți arăt laboratorul meu?

El i-a zâmbit tacticos, atât de larg încât i s-a încrețit pielea din jurul ochilor.

– Ar fi o onoare.

Era pentru prima oară când Jordan îl ducea – de fapt, când ducea pe cineva care nu era membru al familiei – în jos pe acele scări atât de abrupte și de izolate, în propria ei enclavă. A aprins lumina și, odată cu echipamentul ei, le-a dezvăluit pe Gerda și pe Margaret, care îi priveau de pe perete. Tony s-a plimbat în jur, cu ochii în toate părțile.

– Așadar, aici îți petreci timpul tău cel mai prețios.

– Și pe cel mai puțin prețios. Atunci când plâng de dorul tatei, aici vin.

Nu o făcea la fel de des în ultima vreme, căci trecerea timpului ajutase rana să înceapă să se vindece și să se cicatrizeze. Jordan bănuia că acea cicatrice

avea să se îngroașe din ce în ce mai mult. Într-un fel, îi părea rău. Firește că durerea însemna suferință, dar acea suferință te ajuta să ții minte.

– Bune sau rele, aici se întâmplă toate, a adăugat ea, inhalând mirosurile familiare.

Tony a atins masa lungă și a ridicat ochii spre lumină.

– Îmi place.

– Îmi doresc ceva de două ori mai spațios. Vreau asistenți care să mă ajute cu negativele și alți fotografi cu care să mă consult, a spus Jordan scoțându-și pantofii. Vreau foarte multe lucruri.

– Ți-aș spune că ți le-aș da eu, dar tu vrei să ți le câștigi singură, i-a răspuns Tony rezemându-se de perete. Haide, treci la treabă!

– Dacă mă apuc să lucrez, o să pierd noțiunea timpului, l-a avertizat ea.

– Am timp. Nina o să-l ajute pe Ian cu munca, iar el stă călare pe singurul nostru telefon. Nu am nimic de făcut, decât să mă uit la tine, a zis Tony prinzându-și mâinile la ceafă. Iar tu ești o priveliște incredibil de tentantă atunci când te pierzi în muncă.

– Ei, haide… l-a îndemnat Jordan căutându-și bucata de sfoară cu care își prindea părul, ridicându-și coama de pe gât și simțind privirea lui precum un sărut pe ceafă, lucru care a făcut-o să se întoarcă și să-i arunce o ocheadă peste umăr. E plictisitor să te uiți cum developez filmul. O să te plictisești de moarte.

– Îți ronțăi buza de jos atunci când te concentrezi, i-a răspuns Tony. Pot să mă uit bucuros la asta câteva ore.

– Ce mincinos fermecător ești, Tony Rodomovsky!

Lui i-a pierit zâmbetul.

– Încerc să nu fiu.

O parte din Jordan voia să traverseze încăperea pe loc și să-i tragă capul lângă al ei. O altă parte din ea se bucura de așteptările create și nu voia să se grăbească.

– Păi, atunci, haide să vedem cât de bine lucrez pe când se uită la mine cineva care are gânduri indecente.

Lui Tony i-a revenit rânjetul.

– Foarte indecente.

Ea a aprins lumina roșie, a scos filmul și a început să lucreze, bucuroasă și conștientă de privirea lui. A luat fotografiile și le-a prins de frânghie una câte una, apoi a făcut un pas înapoi.

– Care e verdictul? a întrebat Tony din spatele ei.

– Aia, poate. Posibil aia, a spus ea arătându-i-le. Trebuie să măresc imaginea, să mă concentrez numai asupra mâinilor pe elice.

El a cuprins-o de mijloc, din spate, și s-a uitat peste umărul ei la fotografii.

– De unde știi?

– Cum știe oricine să facă orice? a spus Jordan în timp ce i se tăia răsuflarea, căci el tocmai o atinsese pe gât cu bărbia. Cursuri. Practică. Ani de muncă asiduă.

Tony îi ronțăia lobul urechii.

– Corect.

Ea și-a rezemat capul de al lui.

– Spune-mi un secret.

– De ce?

– Pentru că e întuneric, iar pe întuneric oamenii își spun secrete.

– Tu prima.

– Uneori spun că sunt J. Bryde. E numele pe care îl vreau pentru ziare, dar câteodată vorbesc cu ea, ca și cum ar exista. Celebra J. Bryde, care călătorește prin lume cu o cameră foto și cu un revolver, iar bărbații și premiile Pulitzer îi cad la picioare.

– Nu sunt un Pulitzer, dar o să cad la picioarele tale.

A sărutat-o pe cealaltă parte a gâtului. Jordan i-a băgat mâna în părul moale.

– E rândul tău. Care ți-e secretul?

El a rămas nemișcat ceva vreme, cu bărbia sprijinită pe umărul lui Jordan și cu brațele încolăcite în jurul mijlocului ei.

– Am unul pe care vreau să ți-l spun, i-a zis el încet, dar nu pot.

– De ce nu?

– Pentru că nu-mi aparține. Nu încă.

– Ai o soție și șase copii în Queens?

– Nici o soție. Nici o iubită. Nici un copil. Pe cuvânt de onoare.

– Ai fost la închisoare? S-a emis vreun mandat de arestare pe numele tău?

– Nu.

– Foarte bine, s-a învoit Jordan, care era curioasă din fire, dar căreia, la căldura amețitoare a camerei roșii, puțin îi păsa, fiindcă nu-l aducea acasă pe Tony la inspecție, ca viitor soț, și nu voia să-l legitimeze, așa că el putea să aibă câte secrete voia, după cum le avea și ea pe ale ei. Atunci spune-mi *orice* secret, dacă nu pe *acela*, l-a rugat.

– Sunt evreu, a zis el.

– Serios?

– Da. Vrei să plec?

Jordan și-a dus mâna la spate și l-a atins.

– Nu!

El i-a spus pe un ton precaut:

– Unii nu vor să audă asta.

– Ai avut vreo iubită care nu voia să audă de așa ceva? l-a iscodit Jordan.

– O fată din Anglia, căreia i-am dat importanță o vreme. Nu mi-a mai răspuns la telefon după ce i-am spus că bunica mea dinspre mamă era evreică, venită de peste Ocean, de la Cracovia, s-a destăinuit Tony ridicând din umeri. Sunt catolic, dar, pentru mulți oameni, să fii pe un sfert evreu e suficient.

Jordan s-a sprijinit de el și s-a cuibărit în brațele lui calde.

– Ești Tony Rodomovsky și îmi plac toate sferturile tale. Și să nu îndrăznești să faci din asta o glumă obscenă.

– Nici prin cap nu mi-ar trece, i-a răspuns el, apoi au rămas o clipă așa, îmbrățișați și tăcuți, după care Tony a sărutat-o pe umăr și s-a tras în spate. Mai ai de developat un film, i-a amintit.

– Da, a îngăimat ea.

Atmosfera se tensionase. Jordan a mai procesat un film, știind că nu era la fel de meticuloasă ca de obicei, dar nu-i păsa. Și-a prins fotografiile cu cârlige și a curățat soluțiile chimice, simțindu-i din nou privirea.

– Gata? s-a auzit vocea lui din spate.

Ea a împins tăvile deoparte, s-a întors și l-a privit în ochi, îmboldită de nevoia de a-i ceda. Nu voia să se întrebe dacă era înțelept s-o facă, ci să-și spună că nu-i păsa – și să trăiască clipa.

– Vino încoace, i-a spus lui Tony.

– Slavă Domnului, fiindcă nu mai suportam încă un film.

S-a apropiat de ea în lumina roșie, i-a prins capătul sforii din păr și i l-a desfăcut. Ea renunțase la cârlionții de tip Rita Hayworth cu mult timp în urmă, așa că, sub degetele lui, părul îi era neted și suplu.

– La toamnă plec la New York, a spus ea, eliberându-se de povara destăinuirii înainte să nu mai poată vorbi deloc. Până atunci, o să muncesc pe rupte în laboratorul ăsta, o să am grijă de sora mea și, sper, o să am o aventură nebună și pasională cu tine, a încheiat, iar apoi l-a cuprins pe Tony cu brațele pe după gât și l-a privit în ochii aceia ai lui nespus de adânci. Cum ți se pare?

– Raiul pe pământ, a răspuns el cu glas răgușit.

Și-au lovit gurile una de cealaltă în lumina roșie, trăgând de nasturi și de haine. Jordan a dus mâna la spate și s-a ridicat pe masa de lucru, trăgându-l după ea. Cămașa lui Tony a căzut pe jos, înaintea bluzei ei.

– Întotdeauna am vrut să pun aici un pat, pentru nopțile în care lucrez târziu și obosesc, a murmurat ea printre sărutări, dar nu am apucat.

– Asta e o scăpare serioasă, a confirmat el, aruncându-i sutienul și lăsând-o pe spate.

– Ai…? a icnit Jordan, oprindu-se.

Acum el o săruta, foarte încet, pe linia coastelor, iar ea nu mai era în stare să vorbească. Habar nu avea că pielea era atât de sensibilă în zona coastelor. Dar, mă rog, nu avusese nici un iubit, nici măcar pe Garrett, care să se fi obosit să dea atenție acelui amănunt.

– Ai vreun…? a reluat ea.

– În buzunar, a răspuns el, iar Jordan i-a simțit zâmbetul pe buric. Încă nu am nici o dorință să fiu tată.

– Bun. Grăbește-te…

S-a ridicat ca să-l tragă mai aproape.

– Nu, i-a răspuns el țintuindu-i mâinile de masă, cu acel zâmbet care-i dădea lui Jordan fluturi în stomac. Ai avut la dispoziție ore întregi ca să lucrezi, J. Bryde. E rândul meu.

Capitolul 43 *Ian*

August 1950
Boston

– Cinci adrese și nimic? suna vocea răgușită de tutun a lui Fritz Bauer în urechea lui Ian, prin telefon.

– Cel puțin nu Prădătoarea, a răspuns Ian, care putea să pună pariu că toți cei cinci indivizi care-i răspunseseră la ușă și îi ascultaseră povestea cu „mutatul în cartier“ aveau de ascuns un dosar de război. Nina a reușit să facă niște poze cu un Kodak mic, prefăcându-se că fotografia cartierul, și i-a surprins la marginea cadrului, a continuat el. Sunt poze destul de clare, poate că reușești să le potrivești cu ce ai tu prin dosarele tale, ca să vezi dacă găsim nume pentru fețele astea. Dacă sunt criminali de război care pot fi identificați…

– Graham, ce ți-am zis despre lupta cu extrădarea din Statele Unite?

– Cineva trebuie s-o ducă, i-a răspuns Ian zâmbind sumbru. Îți trimit pachetul. Mâine mă duc în Pennsylvania.

A șasea adresă de pe listă și cea mai lungă distanță. Mai mult de șase ore. Dacă Prădătoarea nu era acolo, mai aveau o ultimă șansă în Florida. *Sper să fie în Pennsylvania,* se ruga Ian. Nu era sigur că bugetul lor subțiat mai era în stare să suporte multe excursii. Motivul pentru care venise luna august – august! – și mai aveau încă două adrese de verificat era acela că, trebuind să achite nota de telefon, chiria și excursiile la primele cinci adrese, aveau de așteptat banii lui Ian pe următoarea lună. *Căutarea unei asasine stă în loc fiindcă lipsesc zece dolari din cont*, se gândea Ian.

– Mi se pare mie, i-a zis el Ninei în timp ce treceau granița în Pennsylvania, sau Tony s-a bucurat să vadă că plecăm azi?

– Face sex, i-a răspuns Nina pe șleau.

– Mama dracului! a exclamat Ian cu gândul la partenerul lui și la Jordan McBride.

– Te șochează? l-a chestionat soția lui, părând amuzată. Crezi că trebuia s-o ia mai întâi de nevastă?

– Nu, ce ciob sunt eu ca să râd de oală spartă? a filosofat Ian, care își petrecuse ani la rând în zone de război, unde, în fiecare zi în care supraviețuiai, petreceai o seară bând și culcându-te cu cine voiai, fără să-i pese cuiva de căsătorie sau de bună-cuviință. Dar Tony ar face bine să nu-i frângă inima bietei fete, a adăugat el amenințător.

– O placi.

– Îmi plac ambele fete McBride.

Se mira și el de cât de mult îi plăcuse să petreacă o jumătate de oră la magazinul de antichități după lecțiile lui Ruth, făcând ceaiul în timp ce Jordan îl implora să-i povestească despre război, iar Tony glumea cu toată lumea. Socotea că era un mod plăcut de a-și petrece timpul cât aștepta ca el și Nina să aibă bani să plece cu mașina și să investigheze ultimele adrese de pe listă, dar era mai mult de-atât.

– Tot nu mi te imaginez predându-le copiilor, *lucik*, a observat Nina ghemuindu-se ca o pisică, cu picioarele sub ea, și vorbind astfel pentru că nu participase la nici una dintre lecțiile lui Ruth, seara fiind mereu rândul ei să-l urmărească pe Kolb. E foarte… cum se zice? Cuminte? Domestică?

– Ruth e un copil bun. Astfel de copii mă fac să mă gândesc la viitor, a răspuns Ian în vreme ce Nina își înclina capul, curioasă, iar el a continuat să vorbească despre subiect pe când intrau cu mașina într-o suburbie dărăpănată. Ruth s-a născut în timpul ultimului război și, slavă Domnului, a avut mai mult noroc decât acei bieți copii pe care Lorelei Vogt i-a împușcat lângă lac. Trăiește și poate cânta, poate crește mare și sănătoasă. Alți copii născuți odată cu Ruth vor crește și vor porni alte războaie. Așa e rasa umană, dar Ruth nu va fi ca ei, ci, în schimb, va aduce muzica în lume. Măcar ea să

fie ceva bun, care merge înainte. Să construiești o generație înseamnă să construiești un zid – o cărămidă bună și zdravănă pe rând, un copil bun și zdravăn pe rând. Cu destule cărămizi bune, vei ridica un zid bun. Cu destui copii buni, vei avea o generație care nu va porni un război mondial.

– Te gândești cam mult la un copil care nu știe să cânte decât niște game, i-a spus Nina privindu-l pieziș. Vrei asta? Copii?

– O, Doamne, nu! Copiii mi se par îngrozitor de enervanți, a spus el, apoi l-a lovit un gând. Doar nu încerci să-mi spui ceva, nu?

– *Dermo*, nu, l-a asigurat Nina dând din mână, așa că Ian a expirat ușurat, fiindcă avuseseră grijă, dar se mai puteau întâmpla și accidente. Nu vreau copii, a continuat Nina cu calm. Nu mi-am dorit niciodată. E ciudat? Părea că fiecare *sestra* din regimentul meu voia copii.

– Cred că oamenii ca noi nu sunt mame și tați buni. Aleargă și vânează mereu…

– Și preferăm vânătoarea în locul copiilor.

Soția lui vorbise la *plural*. Ian a rânjit.

După un drum lung și obositor, nu a răspuns nimeni la ușa la care au bătut, așa că au petrecut câteva ore cutreierând acea suburbie din Pennsylvania și așteptând ca proprietarii să se întoarcă acasă. Doar că, atunci când bărbatul vânjos și chel a intrat în casă însoțit de soția lui grizonantă, Nina a clătinat din cap: oameni respectabili, cu pălării pe cap și probabil că nu neapărat niște indivizi de treabă, dar nu erau aceia pe care-i căuta Ian. Cei doi investigatori și-au jucat oricum rolul, ca Nina să-i poată fotografia pe suspecți, dar excursia se vădea a fi încă una inutilă. De data asta Ian nu a mai lovit volanul atunci când s-au întors în mașină, ci s-a sprijinit de scaun și a închis ochii, obosit.

– Urmează Florida, a spus el cu glas monoton. Nu pot să zic că se afla pe lista locurilor în care voiam să merg înainte să mor.

– *Tvoiu mat*, a suspinat Nina.

– Așa e, a spus el, iar apoi a întors mașina spre Boston.

Aveau să ajungă acasă pe întuneric, chiar dacă era vară și zilele erau lungi. Le rămânea o zi ca să se odihnească după drum și ca apoi să decidă dacă avea să fie mai ieftin să conducă până în Florida sau să ia trenul.

– Poate că ar fi mai bine să zburăm, i-a spus Nina, încercând să se dea bine pe lângă el. Împrumut un avion de la aerodromul lui Garrett Byrne, nu e mult de zburat.

– Nu poți împrumuta un avion ca pe o cană de zahăr!

– Îl încuiem pe Garrett în dulap, a propus ea pe un ton perfect rezonabil. Ca să nu zică „nu".

– Pe mă-ta! a înjurat-o Ian, râzând fără să vrea. *Nu*.

Necazul n-a venit până ce nu s-au oprit să mănânce. Se lăsa amurgul, cu umbrele sale lungi și violete, când au trecut pe la periferia unui orășel industrial dărăpănat, aflat la câteva ore distanță de Boston. Nina a insistat să oprească.

– Ori mănânc mâncare, ori mănânc volanul.

Ian a parcat în fața primul restaurant din drum, pe nume Bill's, care, pe lângă cel în care își petreceau ei mare parte din timp spionând apartamentul lui Kolb, arăta ca un palat cu *haute cuisine*.

– Haide să nu pierdem vremea, a murmurat Ian uitându-se la fețele clienților.

Erau câțiva bărbați care aveau în beri fața lor și care nu păreau foarte prietenoși cu străinii. Chelnerița s-a uitat neimpresionată la Ian și la Nina în timp ce le lua comanda, ridicând din sprâncene atunci când a auzit accentul Ninei.

– De unde sunteți, doamnă?

– Boston, a răspuns Ian, în timp ce Nina spunea: „Polonia". Doi hamburgeri și mai mult ketchup, a repetat el, în timp ce femeia nota comanda, cu o privire piezișă.

Nina părea mai degrabă amuzată. S-a aplecat spre Ian ca să-i arate un tip grăsan care stătea cu ochii pe ea.

– Mă spăl pe mâini, l-a anunțat și s-a ridicat, pornind fără grabă printre separeurile murdare.

Doi indivizi încălțați cu bocanci muncitorești i-au spus ceva ce Ian nu a auzit, dar își putea imagina. Nina a râs și a dat un răspuns lung, sacadat, însoțit de un gest al mâinii. Cei doi s-au zburlit, iar ea s-a dus agale la baie. Unul dintre ei s-a ridicat și s-a îndreptat greoi spre locul de unde plecase Nina. Ian s-a rezemat și și-a întins brațele pe spătarul separeului.

– Soția ta vorbește ciudat, a spus omul fără nici o introducere.

– E poloneză, a spus Ian.

– Am cunoscut destul *poloneji* în timpul războiului, a insistat el. Nu așa vorbesc.

– Ai călătorit tu prin toată Polonia? Ai experimentat personal bogata varietate de dialecte regionale de la Poznań până la Varșovia? Ia, valea! i-a răspuns Ian tărăgănat, cât putea el de disprețuitor.

Sprâncenele bărbatului au coborât.

– Nu-mi zici tu mie să mă car!

Ian s-a uitat la el pe sub pleoapele pe jumătate închise.

– Atunci, taie-o de-aici!

În spatele lui s-a auzit vocea Ninei.

– E problemă, *lucik*?

– Nu, a răspuns el fără să-și mute privirea. Nu-i nici o problemă, draga mea!

Ea și-a făcut loc pe lângă grăsan și s-a așezat la locul ei, complet relaxată. Ian bănuia că după ce-l priveai pe Iosif Stalin în ochi, bețivii belicoși de la vest de Massachusetts nu te prea mai impresionau.

– Ajungem la Boston până la miezul nopții? a întrebat ea de parcă oaspetele era invizibil. Facem prea încet drumul ăsta. Eu tot zic să împrumutăm avion.

– Nu pare deloc poloneză, a murmurat grăsanul și s-a întors la masa lui, cu o privire amenințătoare.

Ian a expirat aerul atunci când au sosit hamburgerii, atent la Domnul Slănină care tocmai se ridica de la masă și pleca împreună cu cei doi prieteni ai lui. Oamenii încă se uitau ciudat la Nina, pentru că, deși purta o bluză și o fustă formale, tot nu semăna cu turiștii cu care erau ei obișnuiți. Poate că din cauza faptului că le întorcea privirea fără să clipească, ori de câte ori se uitau pe furiș la ea, ori poate că din cauza felului în care mânca hamburgerii, care îi amintea lui Ian de filmele documentare despre obiceiurile triburilor canibale din Fiji.

Atunci când chelnerița le-a dat restul, au observat că-i încărcase la nota de plată. Ian nu a comentat, ci și-a pus pălăria, a luat-o pe Nina de braț și au ieșit în stradă, unde deja se întunecase. Ian nu s-a mirat deloc să vadă trei siluete ieșind din umbră.

S-a încordat și s-a sprijinit pe vârfurile degetelor de la picioare. Lângă el, soția lui era perfect relaxată și parcă plutea în toată acea liniște. Ian o vedea zâmbind.

– Pot să vă ajut cu ceva? i-a întrebat el cu răceală pe cei trei.

– Am întâlnit și rusnaci în război, a spus grăsanul expirând aburii berii. Vorbește ca ei, nu ca o nenorocită de poloneză. Nevastă-ta e cumva comunistă?

– *Da, tovarișci*, a răspuns Nina, iar apoi totul s-a întâmplat într-o clipită.

Grăsanul s-a îndreptat spre ea. Ian i-a ținut calea și i-a aplicat un croșeu de dreapta în falcă. Tipul a țipat, amicul din spatele lui a țipat și el, după care l-a atacat pe Ian apucându-l de trunchi ca într-o luptă cu tauri. Ian a auzit inconfundabilul sunet al briceagului Ninei.

– Nu omorî pe nimeni! a mai apucat să strige, înainte să primească în șale un pumn care i-a luat piuitul, iar apoi grăsanul i-a tras, la întâmplare, un altul care i-a atins urechea.

Ian vedea crâmpeie din Nina, care se lupta cu cel de al treilea individ. Acesta o ridicase în brațe ca un urs, de nu mai atingea pământul cu picioarele. Pe Ian l-a cuprins o spaimă care i-a răcit sângele în vine, precum

și o furie cumplită, cu toate că a văzut capul blond al Ninei repezindu-se înainte și izbindu-se de nasul atacatorului. Noaptea a fost spintecată de un răget cumplit. Înainte ca grăsanul să-i mai poată trage încă un pumn, Ian l-a lovit cu bocancul în fluierul piciorului, după care a izbit cu cotul în rinichiul celui care-l ținea de trunchi. Imediat ce s-a eliberat, a observat mâna iute a Ninei și briceagul care sfâșia mâneca și pielea brațului ce o ridicase de la pământ. Răgetul tipului s-a transformat într-un țipăt strident, iar el i-a dat drumul Ninei. Ea s-a echilibrat, și-a luat avânt și s-a ridicat, dar a primit un dos de palmă peste față.

Ian l-a atacat pe individ pocnindu-l drept în mărul lui Adam, i-a pus piedică și l-a doborât la pământ, lovindu-l de două ori cu picioarele în coaste ca să se asigure că avea să rămână acolo. Văzând că Nina se ridicase, i-a strigat:

– La mașină!

Ea a dat fuga și s-a aruncat pe locul din față, exact în clipa în care Ian se străduia să bage cheia în contact și să facă diverse reglaje ca să poată porni. S-a auzit un strigăt și au simțit mașina cutremurându-se de la o lovitură de picior în bara de protecție, înainte să pornească în scârțâit de roți și în hohotele râsului sălbatic al Ninei.

– Ești nebună! a strigat Ian. Mama naibii, mi-am pierdut pălăria…

– Știi să te bați! a constatat ea, rânjind. Ai zis tu, dar nu te-am crezut…

– Aveam pălăria aia încă de dinainte de *Blitz*, s-a plâns Ian, dar zâmbea și el.

Și-au luat tălpășița la iuțeală din târgușorul acela dezgustător și s-au tot dus pe drumul cufundat în beznă. Pe Ian încă îl durea mâna cu care lovise și simțea sângele șiroindu-i pe față, dar nu avea cum să nu zâmbească. S-a uitat la soția lui și a iscodit-o:

– Ești rănită?

– Cred că poate ăla mi-a spart nasul? s-a întrebat ea, nu prea îngrijorată.

– Mama dracului! a înjurat el, iar zâmbetul i-a pierit de pe față. Trag pe dreapta.

– Nu-i prima oară. Tata mi-a spart nasul pe când aveam unșpe ani. Am vărsat o cană de vodcă.

– Da, ești tare ca piatra, ai crescut printre lupi, dar lasă-mă să văd.

Pe marginea drumului era o beznă totală, pe care au străpuns-o mai întâi farurile Fordului, iar apoi lumina lanternei lui Ian. Nina a coborât din mașină și a scrâșnit cu ciubotele pe pietriș în timp ce venea la Ian pentru ca el să-i examineze rănile primite în luptă. Nasul ei mic se umfla rapid și încă sângera, dar, în ciuda înjurăturilor ei în timp ce Ian i-l pipăia, nu se mișca nici una dintre părțile care ar fi trebuit să stea pe loc.

– Nu e rupt. Poate că data viitoare nu mai tachinezi bețivii atunci când vezi că au chef de bătaie.

– Și eu când distrez? a întrebat ea ștergându-se de sânge cu latul palmei. Deci, unde învață englezul bățos și elegant bătaie de stradă? l-a întrebat, imitând felul în care el își lovise adversarul cu cotul.

– Înveți box la orice școală publică de băieți. Loviturile cu cotul și în rinichi le-am prins în Spania, de la partizani, i-a explicat Ian, care avea pulsul de două ori mai rapid ca de obicei, simțind însă că iureșul emoțiilor începea să i se scurgă din vine. Nu sar la bătaie, dar dacă sare cineva la mine, al naibii să fiu dacă lupt corect.

– Îmi place asta la tine, *lucik*, l-a aprobat Nina, iar ochii ei albaștri au sclipit în beznă.

Ian și-a adus aminte de imaginea fugară a părului ei blond, în fața restaurantului, în timp ce o plesnea individul. A tras-o atunci în brațele lui și a ținut-o strâns la piept. Voia să se întoarcă și să-l căsăpească pe cretinul ăla.

– *Nu, ladno…*, a zis Nina foindu-se, nerăbdătoare, să scape din strânsoarea brațelor lui. E bine, nu e nimeni rănit, mergem.

Asta e! și-a spus Ian în timp ce urca în mașină, luptându-se acum cu propria furtună ce se iscase înlăuntrul lui. *Nu-ți mai dau drumul. Nu știu ce*

trebuie să fac ca să te conving să rămâi, Nina Markova, dar o să aflu.

Capitolul 44 *Nina*

Septembrie 1944
Lângă Poznań

Nina și-a încrucișat brațele.

– Au trecut două săptămâni. S-a vindecat frumos.

Sebastian s-a lăsat cu toată greutatea pe piciorul rănit și s-a strâmbat.

– Doare la mers.

– Te prefaci, l-a tachinat ea.

Englezul a suspinat. Era cu doar cinci ani mai tânăr decât ea: împlinise douăzeci și unu, iar Nina – douăzeci și șase, dar tot copil îl vedea. Avea o fire deschisă și simțea că se putea încrede în el. Nici măcar anii în care fusese prizonier nu-l înrăiseră.

– Putem să ne așezăm? Te rog.

Nina s-a așezat, încruntată. În tabăra lor se vedeau deja urmele locuirii, după două săptămâni în care se pitiseră, așteptând să se vindece rana lui Seb: hainele spălate la râu erau puse la uscat, iar focul se făcea într-o vatră înjghebată din pietre, care avea deasupra un băț în chip de frigare. Nina abia aștepta să plece de acolo.

– Știi că vreau să mă duc spre vest.

– E o nebunie, Nina, a spus el, jenat, cu toate că nu-i plăcea s-o contrazică. Nu ai nici o destinație, nici un plan…

– Vreau să ies din Polonia.

– Crezi că o să fie mai bine în *Germania*? Nu avem documente, nu avem haine, a spus Seb arătând spre uniforma lui militară murdară. Cel mai probabil ne prind, iar apoi ajungi și tu prizonier, ca și mine. Doar că ai fi

singura femeie într-un lagăr plin de bărbați. Și crede-mă, ăia numai domni nu sunt.

– Atunci ne îndreptăm spre vest prin pădure.

– Vrei să traversezi, fără hartă, pădurile până în Germania? Și ce-o să se întâmple atunci când vine frigul?

Nina a râs.

– Vin din Siberia, *malîș*. Pe mine nu mă omoară frigul.

– Nu-mi mai zice „băiețel". Nu vreau decât să nu fim prinși, nici eu, nici tu, a zis el fixând-o cu privirea pe sub genele lui lungi, care au rămas neclintite. Îți datorez viața, Nina! Dacă nu veneai tu, neamțul ăla m-ar fi împușcat, iar dacă aș fi scăpat de el, m-aș fi rătăcit în pădurea asta, unde aș fi murit de sete sau aș fi trăit doar până ce m-ar fi prins alt neamț. Îți sunt dator, iar dacă ne prind pe amândoi, nu te pot răsplăti.

Nina a dat să zică ceva. „Piciul ăsta englez are dreptate într-o privință", a remarcat tatăl ei. „Planul tău e o nebunie."

– Ne ascundem aici, a insistat Seb. Găsim în pădure un loc mai bun decât luminișul ăsta. Unul care să fie destul de aproape de Posen, ca să facem rost de mâncare. Și o să stăm cu urechile ciulite ca să aflăm vești. De ce să plecăm? Nu avem cum să găsim nimic mai bun câtă vreme așteptăm să se termine războiul.

– Să așteptăm…!

– Nu mai poate dura mult, s-a grăbit să spună Seb. Câteva luni. Poate că înainte să se termine anul, țara asta o să fie cotropită de Aliați în loc de santinele germane.

– O să vină și sovieticii odată cu ei, iar eu pe ăștia nu-i pot aștepta.

– Le spunem tuturor că ești poloneză. Că ți-ai pierdut documentele. Cu siguranță că Crucea Roșie te va ajuta.

– Și ce facem până atunci? Stăm și brodăm?

Gândul i-a adus-o în minte, brusc și dureros, pe Elena. Felul în care ea scotea ața albastră din chiloții bărbătești pe care-i primeau de la stat, ca să

brodeze steluțe pe o eșarfă.

– Am petrecut patru ani nefăcând nimic, a spus Seb. Dacă noi amândoi stăm la căldură, ascunși, și ne hrănim…

– *Noi*, s-a încruntat Nina din nou. Adică eu.

După două săptămâni în pădure, băiatul ăsta crescut la oraș tot nu era în stare să facă focul fără să irosească jumătate din legătura de surcele.

– Până când se termină războiul, eu am nevoie de tine, a recunoscut Seb. După război, tu o să ai nevoie de mine.

Nina a ridicat din sprâncene.

– Sunt cetățean britanic, a continuat el. După ce vor fi învinși nemții, pot să mă întorc în Anglia. Te iau cu mine.

Nina a clipit.

– Cum?

El a ridicat din umeri.

– Fratele meu cunoaște oameni peste tot. Te poate ajuta, și, până la urmă, poți obține cetățenia britanică. Trebuie doar să cunoști pe cine trebuie și crede-mă, noi, cei din familia Graham, cunoaștem oameni. Tu mă ții în viață până când se termină războiul, a repetat Sebastian Graham, iar eu te duc în Anglia ca să te stabilești acolo. Îți datorez asta.

Nina a ezitat. Ce știa ea despre Anglia în afară de faptul că era cețoasă și plină de capitaliști?

– Anglia, a repetat Seb, dându-se bine pe lângă ea. Mai vestic de-atât nu poți merge fără să ieși din Europa. Ca să nu mai zic că avem Picadilly. Aripa egipteană a Muzeului Britanic. Pește cu cartofi prăjiți – nu simți că trăiești până ce nu mănânci pește cu cartofi prăjiți, Nina. Nu există Komsomol, nu există gulag și nici apartamente la comun. Doar un rege amabil și bâlbâit, care nu e de acord cu execuțiile în masă. E mult mai bine față de Uniunea Sovietică, crede-mă, iar Anglia poate deveni casa ta. Tot ce trebuie să facem e să mergem pe burtă și să rămânem împreună.

Nina habar n-avea ce însemna „pește cu cartofi prăjiți“[57] sau „Picadilly“, însă mintea i-a rămas la cuvintele „Mai vestic de-atât nu poți merge fără să ieși din Europa“.

– Supraviețuire acum în schimbul cetățeniei mai târziu, a spus Sebastian. Ce zici?

CIUDAT ERA, se gândea Nina, să nu ai nimic pe lumea asta în afară de un partener. Trăise foarte multă vreme printre sute de femei, apoi fusese complet singură în pădure, unde nu o însoțeau decât halucinațiile. Acum îl avea pe Sebastian Graham, și ce altă alianță putea fi mai bizară?

– Am vrut și eu să mă înrolez în RAF, a spus Seb. Avioane de vânătoare Spitfire și eleganță. Dar nenorocitul ăla de la recrutare mi-a râs în nas.

– Nu e nici o eleganță în misiunile de bombardare, a spus Nina împingând o frunză pe o piatră netedă dintre ei, căci Seb o învăța poker, după ce marcase, răbdător, cu un băț înnegrit de scrum, o sumedenie de frunze ca să facă un pachet de cărți. Frunzele de stejar sunt inimă roșie sau neagră?

– Neagră, a spus el, apoi și-a săltat capul, ascultând. Ăla e un țiclete.

– Ce?

Seb a imitat cântecul păsării.

– Nu știi nimic despre pădure, dar te pricepi la păsări? l-a întrebat Nina pe când împingea pe piatră frunza de stejar, dama de inimă neagră.

– Îmi plac păsările, a spus el unindu-și mâinile și făcând un gest ciudat, prin care imita aripile în zbor. Fratele meu, Ian, mi-a dat prima carte despre păsări. Ceilalți băieți ziceau că asta era o preocupare de fătălău, până când i-am pocnit. În aceeași zi în care mi-a dat cartea, Ian mi-a arătat cum să dau cu pumnul. A zis că poate să-mi placă ce vreau, dar să fiu pregătit să lovesc oamenii care mă necăjesc din cauza asta, a încheiat Seb, iar apoi și-a lăsat capul pe spate și a ascultat ciripitul și trilurile din arbori. Sunt atâtea păsări aici – sticleți, grauri, buhai de baltă… În tabără parcă erau numai ciorile alea mari și zdrențăroase.

Au rămas în continuare în tabără. Trebuia ca în curând să-și găsească adăpost, numai că deocamdată era cald în cea mai mare parte a timpului. Seb nu se pricepea deloc să pună curse sau să urmărească vântul, dar, din momentul în care i s-a vindecat piciorul, și-a pus la bătaie rezistența și a început să caute de mâncare cu orele, iar cunoștințele lui de limbă poloneză erau destul de bune cât să le folosească atunci când se duceau la marginea vreunui sat ca să schimbe vânat pe pâine. Nina a reușit să fure o pereche de pantaloni, o șapcă și o jachetă de pe o frânghie de rufe dintr-un sat, haine de țăran care-l făceau pe Seb să pară mai degrabă un călător neîngrijit decât un soldat care evadase din lagăr.

– Nu putem risca prea des, l-a avertizat ea într-o zi. Nu mergem de două ori în același sat și niciodată în cele mari, căci sunt pline de nemți, ca să nu mai zic de țăranii înfometați ce caută să dea în vileag orice străin care li se pare suspect.

– Nu ai prea multă încredere în natura umană, nu-i așa, Nina?

– Tu ai? l-a întrebat ea, mirată.

Spălau hainele murdare la râu, iar Seb era perfect dispus să dea cu șosetele ude de piatră, fără să se plângă, asemenea bărbaților ruși, că asta era treabă de femei. Poate că așa erau englezii, specula Nina, ori poate că atunci când te bazai pe o femeie ca să tranșeze vânatul, nu prea mai aveai ce să comentezi despre ce era și ce nu era „treaba femeii“.

– De fapt, eu am un dram de încredere în natura umană, a spus Seb storcând o șosetă udă. Băieții din lagăr nu erau cu toții sfinți, dar aveam reguli de urmat. Nu furai. Împărțeai mâncarea cu prietenii, atunci când o aveai. Și nici nemții nu erau cu toții niște brute. Aveau și ei regulile lor, iar majoritatea încercau să fie corecți, a mai zis Seb, întinzând șosetele la uscat pe o piatră, la soare. Oamenii erau foarte generoși în închisoarea aia. Mai generoși decât la școala publică.

– Ce-i școala asta publică? Nu sunt toate școlile publice?

– Sigur că nu e educație colectivă, a pufnit Seb. Tata ar fi murit de rușine dacă vreun Graham s-ar fi înghesuit la aceeași școală cu țăranii.

– Acum te înghesui cu o țărancă, a subliniat Nina.

– Iar dacă mai trăia tata, te duceam la el acasă doar ca să-i văd mutra, a spus Seb, zâmbind la un asemenea gând. Însă Ian nici n-ar clipi dacă i-ai vântura un cuțit pe sub nas, ca să-i iei mâncarea din față. Pe fratele meu nu-l mai șochează nimic. Dar tata? Vai de mine! Dacă te-ar vedea, i-ar sta mâncarea-n gât.

Seb zâmbea rar și surprinzător de dulce. Cu părul negru care-i crescuse dezordonat și cu genele acelea lungi, probabil că ar fi frânt multe inimi pe începețoșata lui insuliță de baștină. Nina, însă, nu simțea fluturi în stomac, câtuși de puțin. Era un băiat frumos, dar îi amintea prea mult de Elena. *Am terminat-o cu idealiștii cu suflet senin și cu gene lungi, care visează să zboare*, și-a spus ea în timp ce-și storcea, furioasă, șosetele, *pentru că ei sunt cei care-ți smulg inima și o iau cu ei atunci când zboară spre alte zări.* Cine se aseamănă se adună. Să-și găsească și Seb, și Elena, perechi drăgăstoase și brave, care să-i venereze până la sfârșitul vieții lor. Nina nu mai avea de gând să iubească. Voia să doarmă singură sau să găsească un vânător cu picioarele pe pământ și cu o inimă ca de diamant: cineva care să nu-i scobească în piept și să i-l lase pustiu.

– Ai lăsat vreo fată în urmă? l-a întrebat ea pe Seb, ca să uite de tristețe. Înainte să te înrolezi.

El s-a uitat în altă parte.

– Nu.

– Băiat? a continuat Nina firesc, înainte să-l vadă pălind. Nu-mi pasă, doar mă întrebam.

În cel mai bun caz era ușurată, știind că nu erau șanse să încerce nimic cu ea.

Nu a mai vorbit vreo oră, până când Nina a rupt tăcerea.

– Eu am avut pe cineva. O fată. Așa că…

– Ah…, a făcut Seb.

– Credeam că pentru englezi e normal să fie băieți cu băieți. Așa ni se spunea, că toți englezii și-o trag între ei și că de-aia nu știu să se bată.

– Nu, a răspuns Seb, a cărui figură își recăpătase între timp obișnuita paloare. Se spune că asta se întâmplă la școală, pentru că nu sunt fete. Că lucrurile se vor schimba.

– Și nu s-au schimbat?

– Nu. Nu am avut pe nimeni, dar știam că nu…, a spus Seb, apoi a tăcut. Întotdeauna am crezut că odată ce o să ajung să *cunosc* femei, o să fie altfel, a reluat el. Am crescut doar cu tata și cu fratele meu, apoi doar cu colegii de la școală, apoi în armată, apoi patru ani ca prizonier de război…

– Nu trebuie să știi nimic despre femei ca să-ți dai seama dacă le vrei în pat sau nu, a subliniat Nina, amuzată.

– Probabil, a spus Seb înroșindu-se. Iubita ta… Când ai știut…?

– Nu vorbesc despre ea, a răspuns Nina, și cu asta au încheiat subiectul.

Zilele începuseră să se scurteze și, pe măsură ce septembrie se îndrepta spre octombrie, vântul aducea pe aripi izul toamnei. Puneau curse, curățau vânatul, spălau șosete și cămăși și se spălau și ei în râu. Nina încă avea accese de tremurat, tânjea după pastilele ei cu coca-cola și nu putea dormi decât superficial, doar câteva ore. În mare parte, se plictisea. Seb avea nenumărate feluri de a-și petrece timpul: juca poker cu pachetul de cărți din frunze, exersa ciripitul păsărilor sau încerca s-o învețe engleză pe Nina.

– Dacă vii în Anglia, va trebui să înveți limba.

– Engleza e o limbă stupidă.

– Ușurel. „Domnul-să-l-aibă-în-pază-pe-Rege.“

Ea a repetat ca un papagal, în timp ce își închipuia viața pe un țărm învăluit în ceață, unde ar fi mâncat chestiile alea ciudate pe care Seb le numea *pudding* și *scones*, și ar fi băut ceai din ceainic, nu din samovar. Poate că ar fi găsit de lucru la vreun aerodrom? Dar chiar și așa, nu ar mai fi găsit femei ca Vrăjitoarele Nopții sau mecanici care să cânte în timp ce făceau

schimb de chei franceze, nici armurieri care să-și sufle peste degetele vinete de frig, nici piloți care să dea buzna la avioanele lor, în goana după onoarea de a fi ajuns primii acolo.

Părul negru al Elenei fluturând în vânt, gura ei moale…

Nina s-a ridicat brusc.

– Mâncare?

Evitau mereu drumurile aglomerate și satele, așteptau ascunși printre copaci sau ghemuiți în tufișuri, până când vedeau refugiați solitari sau țărănci cu coșuri, de care se puteau apropia. Seb avea mereu câte o poveste despre cum fugiseră din Varșovia și despre cum trăiau pe unde apucau. Câte povești de felul ăsta erau… La fiecare răscruce de drumuri găseai resturile lucrurilor abandonate de refugiații care căutau adăpost: valize răsturnate, un căruț gol, bocceluțe răvășite și lăsate în urmă de călători, în căutarea indicatoarelor de orașe pe care Nina nu voia decât să le ocolească. Nimeni nu se prea uita cu neîncredere la Seb și la Nina atunci când veneau să se târguiască. Seb vorbea, iar Nina stătea cu ochii în toate părțile.

Seb a ridicat premiul zilei, care consta într-un sac cu câțiva cartofi făinoși.

– În seara asta ne ospătăm. E mai bine decât să ne furișăm pe lângă Berlin, nu?

Nu știu ce să zic, se gândea Nina, încercând să își scoată din cap gândul superstițios cum că țara în care se aflau era blestemată. Nu aveau nici un motiv să se afle pe acel teritoriu sumbru și arid, răscolit de ghearele războiului, care îl sfâșiaseră în trecerea lor. Pe când se întorceau la tabără, Nina a ridicat nasul în vânt și a adulmecat.

– Vine iarna.

PÂNĂ ÎN NOIEMBRIE, frigul începuse deja să-l epuizeze pe Sebastian. Copacii își desfrunziseră ramurile și își puseseră straie subțiri de gheață, care sclipeau pe ici-colo în scorburile cele mai întunecate, iar solul se întărea. Totuși, iarna abia începuse să-și încleștеze fălcile.

– Asta-i o nimica toată, i-a spus Nina lui Seb, încercând să-l încurajeze. Să vezi ce vânturi urlă peste Marele Bătrân.

Seb stătea ghemuit, îmbrăcat cu toate hainele pe care le avea. Slăbise, iar cearcănele i se adânciseră.

– Putem face focul? a întrebat-o el.

– Încă nu e ger. Păstrăm lemnele pentru diseară, când scade temperatura, a spus ea, iar Seb nu s-a plâns, n-o făcea niciodată, ceea ce îi plăcea Ninei, însă buzele lui se întinseseră ca o linie, din pricina frustrării. Nu erai obișnuit cu frigul din lagăr? l-a întrebat Nina, simțind cum și frustrarea ei creștea văzând cu ochii.

– Patruzeci de bărbați care dorm într-o colibă încălzesc încăperea cu respirația lor. Ai pereți, a spus Seb arătând spre adăpostul în care locuiau acum.

Își părăsiseră fosta tabără ca să caute un loc mai protejat pentru iarnă. Seb încercase chiar s-o convingă să se ducă la Poznań și să se aciueze în fâșia lată de pădure ce străbătea orașul, dându-i o tentă sălbatică – lacuri liniștite și păduri dese – în mijlocul civilizației.

– E mai aproape de nemți, protestase Nina.

– E aproape de oraș, adică mai aproape de mâncare, argumentase el, iar Nina cedase în cele din urmă, găsind o gaură în stâncă, potrivită ca dimensiune, printre bolovani, în nord-estul unuia dintre lacurile artificiale, adăpostită printre pini și protejată din trei părți de acoperișul ramurilor. Săpaseră o groapă pentru foc și se acopereau cu păturile furate de pe niște frânghii de rufe. Acum aveau un adăpost uscat și comod, cum nu se putea mai bun. Însă de frig nu se puteau adăposti.

– N-o să merg până-ntr-acolo încât să zic că mi-e dor de patul meu de prizonier, a spus Seb în glumă, dar cel puțin ăla avea acoperiș.

Nina și-a înfrânt exasperarea, cu gândul la Marina Raskova, care supraviețuise zece zile în taiga fără trusa de prim ajutor, la Elena cea crescută la Moscova, care ignora frigul de la Engels glumind că gerul făcea genele mai

lungi, însă nu era vina lui Sebastian Graham că era prea civilizat ca să știe ce era gerul cu adevărat. Dar, și-a dat ea seama, el îi stătea alături, era tot ceea ce avea și, uitându-se la fața lui subțiată, a înțeles că prinsese drag de el.

– *Malîș*, a spus ea încet, luându-i mâna înfășurată în cârpe. O să fie mai rău. O să fie zăpadă. O să simțim cum ne cad dinții pentru că nu vom găsi destul legume și destule fructe de pădure. O să ne petrecem timpul căutând lemne de foc, și nici atunci n-o să ne fie cald. Vor veni multe momente în care îți vei dori să mori, dar nu vei muri, pentru că eu știu să supraviețuiesc iarna în sălbăticie, iar noi nu suntem, de fapt, în sălbăticie, Seb. Suntem într-o pădure blândă din Poznań, la câțiva kilometri de civilizație, dincolo de copacii ăștia. O să supraviețuim, doar că n-o să ne placă. Mă înțelegi?

– Da, a răspuns Seb, făcând un efort ca să zâmbească. Eu sunt cel care te-a convins să stăm pe loc peste iarnă în loc să mergem spre vest. Sunt stoic, promit.

Numai că, după aceea, i-a pierit zâmbetul și a amuțit, cufundat în melancolie, astfel că Nina a început să se îngrijoreze.

A DOUA ZI căutau mâncare și lemne pe malul lacului artificial. Era o apă lungă și îngustă, din care puteau smulge papura comestibilă. Dacă Nina reușea să construiască undițe și cârlige, puteau să și pescuiască în el.

– Ce-i aia? a întrebat Seb arătând spre un estuar, la ceva distanță de mal, unde ei încă nu mai ajunseseră până atunci. E ceva galben.

Nina a mijit ochii și a distins un acoperiș ascuțit și niște ferestre de sticlă. Era o casă, și nu o colibă de țăran.

– Cred că e casa de vacanță a vreunui neamț.

În perioada aceea, orice clădire care arăta elegant sau spațios în Poznań era deținută de un neamț. Cel puțin deocamdată. Uneori, Nina și Seb găseau refugiați cu care îndrăzneau să facă schimb de știri, iar acum circulau din ce în ce mai multe zvonuri despre posibilitatea retragerii nemților spre Berlin.

– O casă atât de mare trebuie să aibă sigur o cămară sau o pivniță bună de jefuit.

– E prea riscant, a spus Nina.

– Dacă sunt prea mulți, ne retragem, a încercat Seb s-o îmbuneze. Pe cuvântul meu.

Nina și-a pipăit briceagul din buzunarul salopetei și revolverul de la brâu. Nu mai avea muniție. De mulă vreme rămăsese fără gloanțe, dar Seb avea dreptate. Nu trebuia să încerce, trebuia doar să arunce o privire.

Atunci când au pornit-o pe malul lacului, Ninei îi chiorăia stomacul. Pe malul îndepărtat se vedeau plaje pe ici, pe colo. Poate că în timpul verii lumea venea acolo ca să înoate, dar acum era liniște și nu se auzea decât ciripitul păsărilor în văzduh. Seb le cunoștea pe toate și le imita trilurile până când se înroșea la față. Nina se bucura văzându-l așa. Atunci când au ajuns la acea casă cu pereții zugrăviți în ocru, deja se făcuse după-amiază. Lungă, scundă și vopsită în culori care străluceau delicat în lumina soarelui, reședința dădea spre o priveliște minunată către apă și pădure, având întins în față un ponton ce înainta în imensitatea azurie a lacului. Nina și-a întors privirea. Oricât de albastru și de liniștit era acel lac, foarte diferit de Marele Bătrân bătut de vânturi și izbit de gheață, tot îi dădea fiori.

Nu părea să fie nimeni în preajma casei. Obloanele erau trase, dar fumul se ridica dintr-un horn înalt. Seb și Nina s-au apropiat pe furiș de partea din spate, acolo unde arborii fuseseră tunși și îngrijiți ca să încadreze casa asemenea unor brațe întunecate și protectoare. Nu se vedeau ocoluri sau cotețe de păsări, nici frânghii de rufe sau lucruri ușor de furat. Cei doi s-au privit fără să scoată un cuvânt. Nina a clătinat din cap. Seb s-a ridicat de pe vine și a urmat-o spre copaci, înainte ca o femeie să-și dreagă glasul în spatele lor.

Cum de-a ajuns atât de aproape fără s-o aud? Gândul i-a trecut prin cap Ninei ca un glonț, în timp ce se întorcea. Nu se auzise nici un sunet pe solul acoperit de frunze, și totuși, iat-o lângă ei: zveltă, brunetă, cu ochi albaștri, aproximativ de vârsta Ninei. Purta un pardesiu călduros, albastru, un fular

cadrilat și își ținea mâinile întinse într-un gest împăciuitor. A zâmbit, dar Nina a dus mâna spre briceag. *Cum de-ai ajuns atât de aproape de noi?*

Vorbea poloneză cu un glas plăcut și calm. Seb răspundea precaut, bâlbâindu-se în aceeași limbă. Femeia s-a încruntat și a schimbat limba. Engleză? Nina punea câte ceva cap la cap din spusele femeii, dar, deși ajunsese la stadiul de a înțelege, era departe de a fi fluentă în engleză. Seb a tresărit mirat și a schimbat și el limba, vorbind prea repede ca Nina să poată înțelege. Așa că a rămas cu ochii lipiți de femeia în albastru, privindu-i picioarele cu călcătură fără sunet, încălțate în pantofi de piele, și ochii cu privire calmă.

– Zice că lacul ăsta se numește lacul Rusalka, i-a spus Seb Ninei în cele din urmă, trecând iar pe rusă.

Rusalka. Cuvântul i-a străbătut Ninei pielea de parcă i-ar fi alergat pe ea un șobolan. A făcut un pas înapoi. Femeia a zâmbit și a făcut și ea un pas înapoi, ridicând mâinile goale. A spus ceva. Seb a tradus, cu o expresie plină de nădejde și de precauție.

– Întreabă dacă ne e foame.

– De ce? a replicat Nina, zburlindu-se toată.

– Vrea să ne ajute, i-a răspuns Seb cu o expresie care oscila între precauție și speranță, iar apoi speranța a câștigat. Zice că nu avem de ce ne teme.

Fish and chips, considerată mâncare britanică tradițională

Capitolul 45 *Jordan*

August 1950
Boston

– Anna! a exclamat Jordan deschizând ușa laboratorului. Credeam că nu vii până săptămâna viitoare.

– Mi-era dor de fetele mele, a spus Anneliese îmbrățișând-o, perfectă cu pălăria ei mică, decorată cu o jumătate de voaletă, și cu pardesiul lung și negru. Ruth se joacă la familia Dunne?

– Da, a răspuns Jordan stând cu ochii lipiți scrupulos de mama ei vitregă și tușind ușor ca să mascheze foșnetul din laboratorul de jos. Cum a fost excursia de achiziții?

– Vino sus. Fac un ceai cu gheață și îți povestesc, a îmbiat-o Anneliese, iar apoi a ridicat din sprâncene. Dacă nu cumva te întrerup de la muncă.

– Deloc, a spus Jordan, perfect conștientă de faptul că Tony se ascundea sub scară, unde se încheia la cămașă. Vin în zece minute.

Jordan a închis ușa, a tras zăvorul și a ascultat tocurile lui Anneliese, care se îndepărta.

– Cât pe ce, a spus ea râzând. Ești decent?

– Niciodată, a răspuns Tony apărând în pantalonii cu bretele și ridicând din umeri, cu un rânjet. Urci la ceai cu gheață?

– Da, ar trebui să mă duc, ca o fiică bună, a spus Jordan în timp ce Tony o cuprindea de mijloc pe când cobora scările, iar ea își încolăcea brațele de gâtul lui. În fond, am avut câteva săptămâni de singurătate, în care am putut să mă joc după bunul meu plac.

– Vin să ne jucăm oricând, s-a oferit el, sărutând-o apoi pe gât și începând să-și caute pantofii. Vrei să urc și să fiu respectuos, cu pălăria în mână?

– Nu, a răspuns Jordan, găsindu-i un pantof sub masă, căci se cam grăbiseră astăzi să ajungă pe patul pe care-l improvizase, cu prudență, din pături de rezervă. Absolut deloc.

– Mamele mă plac, te asigur. Știu cum să par un băiat respectabil din Queens, nu un seducător nerușinat care se ascunde sub scara din laboratorul de developat filme.

Vorbea cu tonul lui obișnuit cu care o tachina, dar Jordan a observat că era mai circumspect, așa cum i se întâmpla uneori din reflex. Avusese un ton precaut și în prima noapte în care venise aici, atunci când îi spusese despre fata care nu-l mai sunase după ce aflase că era evreu.

Jordan s-a apropiat și și-a întrepătruns degetele cu ale lui.

– Știi de ce nu vreau să i te prezint? l-a întrebat. Nu pentru că Anna nu te-ar plăcea. Nu pentru că nu ești cel mai fermecător și mai prezentabil domn care m-ar însoți vreodată, oriunde. Ci din cauza lui Ruth.

– Prințesa Ruth mă adoră.

– Exact. Îi spui Prințesa Ruth și o aplauzi ori de câte ori ajunge să stăpânească o nouă gamă, iar dacă vii sus și începi să te porți fermecător cu mama ei la ceai, se va entuziasma la ideea că ești iubitul meu. Și nu vreau să-i mai fac asta încă o dată lui Ruth, pentru că-l adora și pe Garrett și s-a amărât foarte tare atunci când a trebuit să-i spun că el nu avea să fie, până la urmă, fratele ei mai mare. Nu vreau să creadă că mai intră cineva în familia noastră – decât dacă sunt sigură că va rămâne multă, *multă* vreme, a încheiat Jordan strângându-i mâna. De-asta nu te duc sus ca să bei ceai cu gheață.

Vagile lui îndoieli au dispărut.

– Ador ceaiul cu gheață, a spus Tony. Poate că merită să rămân multă, multă vreme în preajmă, dacă e suficient de bun ceaiul ăsta.

– Credeam că avem o aventură nebună de-o vară.

– Contractul original poate fi modificat. O potențială extensie spre o aventură nebună de toamnă, cu acordul ambelor părți.

– Poate că te plictisești de mine până la toamnă, a ripostat ea prompt.

– Nici o șansă, J. Bryde.

– Poate că mă plictisesc eu de tine, a mai sugerat ea. O să fiu la New York, unde o să cunosc tot soiul de bărbați fascinanți.

– Întâmplător, am rude și la New York. Așa că am multe motive să vin în vizită… Și, oricum, de mine nu se plictisește nimeni, niciodată.

– Nu știu dacă m-aș culca cu un fan Yankee mai târziu de septembrie. Ce se întâmplă în octombrie, atunci când o să-i bată Red Sox, iar tu nu o să mai vrei să vorbești cu mine?

– Știu să câștig cu grație. O să-ți șterg lacrimile, iar tu și echipa ta veți avea, în afara sezonului, tot timpul din lume ca să învățați din greșeli.

– Nici o șansă, Rodomovsky!

Jordan l-a sărutat apăsat și repede, de rămas-bun, l-a lăsat să prelungească sărutul în alte trei, patru, lipită de perete, cu mâinile îngropate în părul lui, în timp ce el îi desfăcea nasturii pe care și-i închisese în grabă ca să poată răspunde la ușă atunci când venise Anneliese.

– Nu avem timp, a murmurat ea, dar tot a întârziat douăzeci de minute, înainte să urce în bucătărie cu părul pieptănat în grabă și cu ochii la fereastră, urmărindu-l pe Tony cum se furișa din laborator.

Nu m-ar deranja să fii amantul meu și toamna, nu doar vara, se gândea Jordan în timp ce urmărea silueta lui zveltă care alerga pe stradă, în vreme ce, îndărătul ei, Anneliese turna ceaiul cu gheață. Pentru Jordan nu mai era ca în vremurile ei cu Garrett, când se simțea ciudat din cauză că îi plăcea dragostea fizică și când avea mereu sentimentul că se îndrepta inexorabil spre altar cu fiecare sărut. Noua ei legătură de dragoste era mai relaxantă și i se potrivea mai bine. Ea și Tony nu aveau o relație *stabilă*, nu erau *legați* unul de celălalt, nu anunțau nimic *oficial*. Erau doar iubiți, iar munca, joaca, pasiunea și prietenia se îmbinau în ceva foarte lejer.

– Îți sclipesc ochii, i-a spus Anneliese dându-i un pahar cu ceai rece și ferindu-se de Taro, care dădea încă din coadă de bucurie că se întorsese

stăpâna casei. Cine te-a făcut să te îmbujorezi așa?

Un bărbat care mă face să am fluturi în stomac, se gândea Jordan, *care mă face să râd și care mă ajută să lucrez mai bine. Și poate că va fi doar o aventură de o vară și poate că el își va pierde interesul după ce voi pleca, ori poate că eu voi fi cea care își va vedea de drum. Dar în momentul ăsta…* Jordan și-a îngropat zâmbetul în ceaiul rece. Era posibil ca vreun vecin băgăcios să-i spună lui Anneliese că văzuse un tânăr care pleca din pivniță, dar Jordan știa că mama ei vitregă nu urma s-o interogheze.

– Ce ai cumpărat la licitații?

– Nimic, a răspuns Anneliese, mâhnită. Tatăl tău făcea ca genul ăsta de muncă să pară simplu. O dată se uita la o servantă Queen Anne și știa dacă era copie sau original, sau dacă restaurarea era bună ori de proastă calitate. A fost o prostie din partea mea să cred că am învățat destul cât să fiu la fel de competentă ca el. Va trebui să las asta pe mâna cuiva care se pricepe mai bine.

– Cel puțin, te-ai bucurat de vacanță, a spus Jordan cuprinzând paharul cu ambele mâini. Și săptămâna la Concord?

Fața lui Anneliese s-a destins.

– Tatăl tău era cu mine acolo, puteam să jur. Ba chiar am stat în aceeași cameră pe care am avut-o împreună cu el în luna de miere. Tu și Ruth cum v-ați descurcat?

Jordan i-a povestit totul, mai puțin detaliile despre dragostea cu Tony în laboratorul foto și despre lecțiile de muzică.

– Aproape că am terminat foto-eseul. Am paisprezece fotografii. Vreau cincisprezece.

– Atunci ar trebui să începi să te gândești la un apartament în care să locuiești la New York. Cât timp am stat acolo, am făcut câteva cercetări în domeniul imobiliar. Nu te putem lăsa într-un dormitor plin de purici, cu o toaletă pe coridor.

– Totuși, e cam devreme să caut apartament.

– De ce? Proiectul l-ai cam terminat. Când crezi că o să fie un moment mai bun de-atât? Ai zis că vrei să te muți la toamnă. Vei avea nevoie de un costum șic pentru interviuri. Am găsit un tipar Butterick de croitorie perfect…

– Voiam să aștept să se acomodeze Ruth la școală. O să-i fie dificil.

– Prostii, mă va avea pe mine, pe prietenele ei și câinele. Asta nu ar trebui să te țină pe loc. Decât dacă, a continuat Anneliese aruncându-i o privire vicleană și amuzată, ai alte motive?

Jordan a râs.

– Nu-ți scapă nimic atunci când ai al șaselea simț, nu?

Ar fi trebuit să știe că Anneliese era mult prea inteligentă să nu discearnă adevăratul motiv pentru care avea obrajii îmbujorați și ochii scânteietori.

– Trebuie să fie ceva de capul lui, a zis Anneliese în timp ce-și înconjura paharul cu vârful degetului. Dar nu aș vrea să văd că-ți schimbi planurile din cauza vreunui tânăr, oricât de special ar fi el.

– Nu are de gând să mă oprească, a răspuns Jordan, și chiar așa era, fiindcă oricât de minunată putea fi relația cu Tony, ea nu voia să amâne șansa de a lucra în adevăratul sens al cuvântului, n-ar fi făcut-o pentru nimeni… cu o singură excepție. Însă nu pot pleca până ce nu se obișnuiește Ruth cu ideea, a adăugat. Pur și simplu nu pot.

– Ei, asta chiar că nu tolerez, a certat-o Anneliese. Haide să stabilim o dată, Jordan. Data la care va începe adevărata ta viață. Ziua în care o să pleci ca s-o începi. Nu vreau să-ți stea nimic în cale.

– Mie sau ție? a spus Jordan în glumă, zâmbind. Dacă n-aș ști că nu-i așa, aș zice că încerci să scapi de mine.

Lui Anneliese i-a pierit zâmbetul pentru o clipă și a afișat o altă expresie, la care degetul arătător al lui Jordan a tresărit în poală. *Clic.*

– Ei bine, a spus Anneliese încet, nu am vrut să sune așa.

– Anna, îmi pare rău, s-a scuzat Jordan, întinzându-se spre mâna mamei vitrege. Nu am vrut deloc să sune așa cum a sunat.

– Desigur, s-a învoit Anneliese ridicându-se și întorcându-se cu paharul în bucătărie. Mai vrei ceai?

– Da, a spus Jordan încercând să zâmbească. Poate că ar trebui să căutăm împreună apartamentul. Nu trebuia să faci asta singură, cât timp ai fost la New York.

Anneliese i-a oferit, peste umăr, celebrul ei zâmbet calm.

– A fost plăcerea mea.

Mai ales dacă într-adevăr vrei să plec cât mai repede de-aici, s-a grăbit gândul să-i spună lui Jordan.

Dar ea l-a respins, pentru că Anneliese s-a așezat din nou, foarte prietenoasă, ca de obicei, și a întrebat-o:

– Care va fi ultima fotografie pentru eseu?

Jordan încă nu știa. Ruth cu vioara, cu degețelele pe corzi, cu ridul săpat aprig între sprâncene în timp ce cânta cu deosebită grijă acel cântec de leagăn rusesc atât de simplu? Dar Jordan nu-i putea spune asta lui Anneliese, așa că, în schimb, a spus ceva despre cea mai apropiată stație de pompieri, pe care să-i fotografieze în exercițiul funcțiunii. Anneliese a tachinat-o spunând că, poate, bujorii din obrajii fiicei ei vitrege se datorau vreunui pompier drăguț. Chiar și Jordan a tachinat-o pe ea, iar în minte i-a venit un alt gând stăruitor, precum imaginea umbrită a unei fotografii ridicate din lichidul de developare: de când începuse să aibă atâtea secrete față de Anneliese?

AR FI UITAT cu totul chestia asta, dar, patru zile mai târziu, Jordan a intrat în magazin, unde a găsit-o pe Anneliese certându-se în germană cu domnul Kolb.

Mai degrabă Kolb țipa, fâțâindu-se de colo colo și împroșcând cuvinte nemțești și aburi de brandy. *E pulbere de beat*, s-a gândit Jordan, scârbită de figura furioasă, care de obicei era binevoitoare. Anneliese stătea în fața lui, mică și netulburată, și îi răspundea cu un accent care sfâșia aerul. Amândoi au tăcut în clipa în care au auzit clopoțelul la ușă și au fixat-o cu privirea pe

Jordan, care purta rochia galbenă de vară, făcută de mama ei vitregă în atelierul de croitorie de acasă.

– Jordan, a spus Anneliese în cele din urmă, în engleză. Nu te așteptam.

Jordan trecuse ca să-l vadă pe Tony, dar era evident că acesta plecase în pauza de masă. S-a dus lângă mama ei vitregă și s-a uitat la domnul Kolb.

– Avem vreo problemă?

El nu a privit-o pe la Jordan, ci a continuat să o fixeze pe Anneliese.

– Fac bani buni pentru voi, treabă bună…

– Nu poți veni la serviciu beat, oricât de bună e treaba pe care o faci pentru mine, i-a răspuns Anneliese cu răceală. Du-te acasă. Trezește-te. *Calmează-te.*

Kolb a mai spus, înciudat, ceva în germană, iar Anneliese i-a tăiat-o cu o replică usturătoare și cu flăcări în ochi. El a închis gura și a plecat ochii. Atunci când i-a ridicat, avea umerii pleoștiți.

– Ia-ți haina, a spus Anneliese.

– O aduc eu, s-a oferit Jordan.

Nu voia ca el să se legene, beat, prin camera din spate, unde erau atât de multe lucruri fragile pe care le putea dărâma. A găsit pardesiul agățat pe spătarul scaunului, a strâmbat din nas auzind ceea ce putea fi zgomotul făcut de o sticlă vârâtă în buzunar, iar atunci când s-a întors, l-a văzut pe Kolb bălăngănindu-se în spatele ei. A tresărit.

– Atât de mulți bani, a spus el. Ticăloasa aia…

Jordan s-a ferit.

– Să nu vorbești așa despre doamna McBride…

El nu se ținea bine pe picioare, dar a întrerupt-o și a mai scuipat niște insulte: *Hure, Scheisskopf, Jägerin*[58]. Parcă nici nu o vedea pe Jordan. Vocea lui Anneliese a răsunat în spatele lor precum o plesnitură de bici:

– *Herr* Kolb!

El a tresărit, iar Jordan era să-și înghită limba. Nu credea să fi văzut vreodată un om mai speriat decât era Kolb în acea clipă.

– Să nu-mi sperii fiica vitregă, a continuat calm Anneliese. Du-te acasă.

Kolb și-a înșfăcat pardesiul și a ieșit, mergând pe șapte cărări. Anneliese i-a deschis ușa, apoi a închis-o la loc. Sunetul clopoțelului a străpuns liniștea care se lăsase dintr-odată.

– Concediază-l, a spus Jordan atunci când și-a regăsit cuvintele.

– Nu-mi permit să-l concediez, a spus Anneliese cu un zâmbet vag și caustic. Chiar ne-a adus o mulțime de bani, Jordan. Aici a avut dreptate. Se pricepe foarte bine la ceea ce face.

– Putem găsi pe altcineva. Tata nu ar fi tolerat o asemenea atitudine.

– Cu tatăl tău nu s-ar fi purtat în felul ăsta. Așa stau lucrurile când proprietarul afacerii e femeie, a zis Anneliese ridicând din umeri. Mâine va veni să-și ceară iertare în genunchi. Așa fac bețivii.

– Asta nu scuză injuriile pe care ți le-a adus. „*Hure*“, a zis Jordan, care era destul de sigură de sensul cuvântului, dar care nu știa, în schimb, ce însemna *Scheisskopf* sau *Jägerin*. „Curvă“, a spus ea. Ei bine, asta nu necesită traducere[59].

Din nou, acel zâmbet înfiorător.

– Nu mi-e frică de cineva ca *Herr* Kolb.

Nu, s-a gândit Jordan. *El e cel înspăimântat de tine.* Îi văzuse fața și stătuse destul de aproape de el încât să poată întinde mâna și să-i atingă broboanele de sudoare.

Anneliese și-a luat mănușile.

– Haide să mergem acasă, bine?

*

CEVA NU-I DĂDEA PACE lui Jordan, ca un ac înfipt în străfundul minții. Era ceva ce nu putea să înțeleagă. Ceva ce spusese Kolb, ceva ce spusese și tatăl ei, poate? În seara aceea abia dacă s-a atins de excelenta friptură a lui Anneliese, prea nedumerită de gândul care refuza să se clarifice.

– Ar trebui să ieși în oraș, i-a spus Anneliese. Pune-ți iubitul să te ducă undeva.

Cuvintele au răsunat – toate, rostite cu vocea lui Anneliese: „Ar trebui să ieși în oraș". „Kolb o să plece atunci când ne permitem." „Ziua în care va începe viața ta… du-te și începe să trăiești!" „Du-te!"

Dar era ridicol. Anneliese nu încerca să scape de ea, pentru numele Domnului! Și totuși, o zgândărea ceva, Jordan văzuse asta chiar în clipa în care o privise în ochii ei albaștri și sinceri. A găsit o scuză, cum că se ducea să developeze un film, și a coborât în laborator, unde a simțit imediat mirosul loțiunii de bărbierit a lui Tony. Ar fi vrut să fie acolo, cu ea. El avea un stil de a pune întrebarea potrivită, care, cumva, prindea din zbor răspunsul corect din adâncurile minții interlocutorului.

Încet, Jordan a răsfoit fotografiile. Mecanicul de la aerodrom, balerina. *Ce caut?* Brutarul, pilotul. *Ce?* De la început: Dan McBride cu mâinile pe marginea tăvii. Doar ochiul lui înțelept și amuzat.

Fisa i-a picat în minte cu un clinchet prelung, cu încetinitorul, ca o ușă grea care se întredeschide foarte lent și care lasă să pătrundă numai câte o rază de lumină pe rând.

„– Nu ți se pare nimic ciudat la Kolb, don'șoară?

– Adică?

– Nu știu. De câte ori intru să văd ce lucrează, aruncă priviri furișe. Și, cu engleza lui săracă, nu pot să-i pun decât întrebări foarte simple. Sigur că Anna îmi traduce atunci când nu înțeleg."

Asta spusese tatăl lui Jordan în ziua în care îi dăduse cerceii cu perle, pentru nunta care se apropia. Nuntă care nu mai avusese loc.

„– Aduce oameni în magazin? Nu mă refer la clienți, te întreb dacă aduce oameni în camera din spate.

– Nu, din câte am observat, își amintea Jordan că răspunsese. De ce?

– Am venit într-o zi și Kolb era în spate cu un alt neamț… Kolb a tot bolborosit ceva.

– Mai aduce uneori experți, își amintea Jordan că îi răspunsese tatălui ei. Anna i-a dat permisiunea.

– Asta a zis și ea.“

Jordan a rămas pe loc, uitându-se la portretul tatălui ei. În ziua în care avusese loc acea discuție, nu se mai gândise la ea după ce o încheiase. Fusese distrasă de nunta care se apropia cu iuțeală, asemenea unui tren. Tatăl ei nu păruse îngrijorat, iar ea nu-i observase nici o nuanță de teamă în glas.

Dar dacă era îngrijorat, oare ți-ar fi spus? Cu răceală, răspunsul a venit singur: *Nu, el s-ar fi gândit că nu voia să îți bați capul cu asta.*

Oare tatăl ei fusese suspicios din cauza faptului că Anneliese traducea pentru Kolb, că îl lăsa să aducă oameni care să-l ajute cu restaurarea cărților foarte uzate sau a măsuțelor ciobite?

Și Kolb azi, furios: „Fac bani buni pentru voi, treabă bună… Mulți bani. Ticăloasa aia…“

– A făcut bani pentru noi, a spus Jordan cu voce tare. Perfect legal. De când se apucase Kolb de restaurări, afacerea înflorise. Anneliese fusese cea care sugerase, cu afecțiune în glas, să-l angajeze, descriind vechiul lui magazin din Salzburg, unde el îi dădea bomboane cu mentă, la fel cum făcea acum cu Ruth.

Și atunci de ce se speriase atât de tare în momentul în care Anneliese îi spusese să se trezească și să rămână calm? „Nu i-a fost ușor în război“, repeta Anneliese. Un război îngrozitor ar putea să facă un om să tresară și să se teamă de oricine. Perfect plauzibil. Numai că Jordan nu prea credea asta.

A DOUA ZI, Jordan s-a uitat la registrul de contabilitate și s-a liniștit. Ea se ocupase dintotdeauna de contabilitate în familie și știa fiecare bănuț din contul bancar. Rândurile frumos scrise nu arătau că ar fi existat sume care să nu fi avut ce căuta acolo. Era un bilanț sănătos, cu siguranță, care arăta o creștere stabilă, cu care s-ar fi mândrit orice afacere prosperă. Nimic suspect. Dar, cumva, sentimentul de ușurare a trecut și, fără să dea mare atenție

propriilor gânduri, Jordan s-a trezit că își lua pălăria și poșeta și că pornea la drum spre banca cu care tatăl ei colaborase toată viața.

– Jordan McBride! a exclamat funcționara, care avea părul coafat în buclișoare de pensionară, ca niște rotocoale de înghețată.

Jordan așteptase să nu mai fie nimeni la coadă. Mai bine discuta cu domnișoara Fenton, care o cunoștea încă de când când era de-o șchioapă și venea la bancă împreună cu tatăl ei, decât cu unul dintre funcționarii cei noi, care deveneau sufocanți dacă nu era și tatăl ei de față. Jordan a pălăvrăgit câteva minute la ghișeu: „Serios? Nepoata chiar are deja șase ani, domnișoară Fenton? Extraordinar!“, după care a inventat cu grijă o poveste despre cum uitase să noteze un anume depozit în registrul de acasă. Făcuse, oare, niște depozite mai mari în ultimul timp? Nu în conturile curente, nici în cele de economii? Ce ușurare!

– Știu că a murit tata, dar mi-e groază că se uită la mine din cer și că zice că-s neglijentă, a spus mâhnită Jordan.

– Dumnezeu să-l odihnească, altul ca Dan McBride n-o să mai fie!

– Asta așa e… În contul mamei mele vitrege apar depozite noi? Poate că, de fapt, la acela mă gândeam, a spus Jordan ținându-și răsuflarea, pentru că Anneliese nu avea un cont al ei. Tatăl ei îi dăduse bani soției lui ori de câte ori aceasta avusese nevoie, dar conturile îi aparținuseră doar lui.

– Banii aceia au fost încasați, drăguță.

– Aha! a îngăimat Jordan. Când?

Domnișoara Fenton a mijit ochii.

– Cam acum o lună.

Chiar înainte ca Anneliese să plece la New York și Concord.

– Câți? a mai întrebat Jordan, pe un ton calm.

Nu era genul de întrebare la care ar fi răspuns un funcționar, nu atunci când numele ei nu se afla pe acel cont, dar domnișoara Fenton nu a șovăit nici o clipă. I-a spus suma pe loc, iar cifra a făcut-o pe Jordan să înghită în sec. Poate că nu era tocmai o avere, dar cu siguranță că era un ou de aur.

– Doamna McBride a zis că a existat o poliță de asigurare suplimentară, care i-a aparținut tatălui tău, a ciripit domnișoara Fenton fără să-și dea seama. Ce femeie încântătoare e mama ta vitregă! Întotdeauna mi-am dorit s-o cunosc mai bine.

Doamna Dunne spusese același lucru mai demult, pe când Jordan o lăsa pe Ruth să se joace la ea acasă: „Mă bucur că o pot ajuta pe mama ta vitregă! Ar trebui să vină la cercul meu de cusut, toate prietenele mele ar dori s-o cunoască mai bine…“ Anneliese era de ani și ani în cartier, și totuși, câți oameni o cunoșteau bine?

Eu o cunosc, și-a spus Jordan fără să vrea. Femeia care stătuse de veghe lângă patul de spital al lui Dan McBride aflat în agonie, și care-i mărturisise fiicei ei vitrege coșmarul despre rusalcă noaptea, în timp ce beau cacao împreună. Femeia care dedicase nenumărate ore ca să-i croiască lui Jordan fuste și rochii noi și care râdea de se prăpădea atunci când o vedea pe Taro alergând după minge. Femeia care îi oferise lui Jordan o țigară și independența, afecțiunea și libertatea. *O cunosc*, și-a spus Jordan, neajutorată. *O cunosc și o iubesc.*

Și totuși. Frica de pe fața lui Kolb. Banii aceia, care puteau foarte bine să fie o asigurare suplimentară, deși lui Jordan nu-i venea să creadă. Și nu a fost întru totul surprinsă mai târziu, după ce și-a luat rămas-bun de la domnișoara Fenton și s-a dus acasă, după ce a verificat dacă Anneliese *era* într-adevăr plecată la cumpărături și a sunat la hanul rural din Concord, la care tatăl ei o dusese pe proaspăta lui soție în luna de miere, același han la care locuise Anneliese de curând, atunci când plecase la licitațiile de la New York.

– Nici o doamnă McBride nu a fost cazată aici luna trecută, domnișoară, i-a spus persoana cu care a vorbit la telefon și căreia Jordan i-o descrisese cu grijă pe Anneliese: păr negru, ochi albaștri, treizeci și ceva de ani, foarte șic și frumoasă. Nu am avut asemenea oaspete, domnișoară.

Jordan a săpat în agenda de piele a tatălui ei, dar a durat mai mult să găsească numerele colegilor lui din New York: proprietari de magazine, negustori de antichități, legători de cărți, oameni care veniseră la înmormântarea lui Dan McBride, cu care odinioară el se tocmea și discuta la licitații precum cea la care tocmai participase Anneliese. Doar că nici unul dintre colegii lui, cel puțin cei pe care i-a găsit Jordan la telefon, nu-și amintea să o fi văzut acolo.

– Aș fi observat-o, i-a zis coproprietarul de la Chadwick & Black, binedispus, bănuia Jordan, după un prânz cu două pahare de martini. Mama ta vitregă e o frumusețe. Tatăl tău a fost un om norocos, Dumnezeu să-l odihnească în pace!

– Dumnezeu să-l odihnească în pace! a spus Jordan ca un ecou.

Așadar, Anneliese nu fusese nici la New York, nici la Concord.

Ce-ai făcut, Anneliese? Unde te-ai dus? Ce pui la cale? s-a întrebat Jordan clătinând din cap și respingând din reflex gândul. Dar nu se putea abține: acel gând îi revenea în minte și îi resuscita fiecare suspiciune pe care o avusese vreodată în privința mamei ei vitrege, încă din ziua în care aceasta se întorsese lângă chiuvetă, cu farfuria plină de detergent în mână, și îl întrebase pe Dan McBride: „Vânezi?“, în vreme ce Jordan declanșa butonul aparatului Leica. Mistere legate de nume, de date și de svastici ascunse printre trandafiri.

„Gata, gata!“ parcă auzea cum o certa tatăl ei. „Gata cu poveștile aiurite, don’șoară!“ Dar el murise, și nu era nimic aiurit sau imaginar în faptul că Anneliese mințise în legătură cu ultimele ei călătorii, că relația dintre ea și Kolb era suspectă și că deținea o grămadă de bani a căror proveniență nu o putea explica.

Svastici. Jordan s-a străduit să-și amintească de ele și de restul.

Ce-ai făcut, Anneliese? Cine ești, Anneliese? Cine?

Prădătoare curvă și cretină – în limba germană în original
„*Hure*“ în germană sună similar cu „*whore*“ în engleză

Capitolul 46 *Ian*

Septembrie 1950
Coasta Floridei

– Din ce zice Jordan, ieri l-au trimis acasă pe Kolb fiindcă era beat, a spus Tony la telefonul prin care vocea i se auzea intermitent. Cred că mai are un pic și răbufnește.

– Foarte bine, a răspuns Ian stând cu cotul sprijinit de ușa cabinei telefonice și uitându-se peste drum, unde Nina dispărea într-un *five-and-dime*[60] de pe faleză, în lumina soarelui care se grăbea să apună. Pentru că ținta noastră din Florida era un bărbat de cincizeci și doi de ani, care poate că o fi lucrat în lagăr sau o fi fost funcționar al Partidului Nazist, dar sigur nu era Lorelei Vogt, a spus el auzindu-l pe Tony cum înjurase, dar rămânând fatalist. Erau indicii, trebuia să-i verificăm și pe ei, i-a reamintit el partenerului său.

Ian și Nina strânseseră din dinți și luaseră autobuzul până în orășelul de lângă plaja Cocoa din Florida, unde se afla ultima lor țintă, fiindcă biletele de autobuz se dovediseră a fi un pic mai ieftine și, în plus, ajungeau și mai repede decât cu Fordul rablagit. Dar Ian bănuia din ce în ce mai mult că, după ce tăiase de pe listă cele șase adrese, investigarea ultimului nume nu avea să dea neapărat roade.

– Cine știe, poate că mă întorc într-o zi aici ca să ajut la arestarea tipului între două vârste, cu vocale berlineze și privire agitată, care ne-a deschis ușa cu o oră în urmă, a adăugat el atunci când Tony a rămas fără înjurături.

La celălalt capăt al firului era liniște, apoi s-a auzit vocea lui Tony, mai preocupată:

– Șefu', tu îți dorești vreodată să faci ceva mai mult cu centrul ăla decât să te concentrezi pe arestări?

– Cum ar fi?

– O bancă de materiale. Chiar un muzeu, sau poate că ăsta nu e cuvântul potrivit. Nu știu, dar am idei.

– Pe care ți le-a băgat în cap Jordan McBride? a întrebat Ian strâmbând din nas.

– Mă face să mă gândesc. Mă face să mă gândesc mult, de fapt, a spus Tony trăgând aer în piept. Ce-ar fi s-o implicăm în caz?

– Poftim?

– Nu avem ce ascunde. Nu facem nimic rușinos. Poate că ar fi în stare să ne ajute. În fond, îl cunoaște pe Kolb și cunoaște magazinul. Poate că are o abordare necunoscută nouă.

– Sau poate te concediază fiindcă ai mințit-o, caz în care rămâi fără acces la locul de muncă al lui Kolb, a subliniat Ian.

Tony avea vocea încordată.

– Nu-mi place s-o mint.

– O să vorbim despre asta, a promis Ian trecându-și mâna prin păr. E primul lucru pe care-l discutăm mâine, după ce ajung acasă împreună cu Nina. Orășelul ăsta e mai degrabă un sat, așa că până dimineață nu avem autobuz.

Ian a închis în timp ce Nina ieșea din magazin ducând un pachețel. Soarele apusese și se lăsa noaptea.

– Cred că ar trebui să încercăm să găsim un hotel, dacă or *avea* așa ceva, i-a propus el.

În afară de căldura cleioasă și de sunetul valurilor, în satul acela nu se întâmpla nimic.

– Ce ne obosim cu hotel? a răspuns Nina uitându-se la cerul care se întuneca repede. E noapte frumoasă.

Ian se gândea că, pentru oricare altă femeie, asta ar fi însemnat un apus superb, o lună plină și o noapte romantică. Pentru Nina însă însemna că nu erau nori și că se vedea doar un crâmpei de lună, cu alte cuvinte: că era o vreme perfectă ca să se dea în stambă.

– Vrei să dormi toată noaptea pe nisip?

– Economisim bani și, oricum, nu dormi după vânătoare. Prea agitați.

– Asta așa e.

Ian nu știa dacă existau doi oameni în viață mai insomniaci decât el și Nina. Pe drum, împărțeau o cameră din rațiuni de economie, și Ian se minuna de calitatea pe care o avea insomnia atunci când nu erai singur. La unu noaptea se trezea din coșmarul cu parașuta și își potolea pulsul aprinzând lumina și citind pe furiș una dintre cărțile lui Georgette Heyer, care se odihnea pe umărul gol al Ninei, cufundată în somn. În cele din urmă se mula pe ea și adormea la loc, doar ca să o simtă foarte vag atunci când ea se trezea o oră mai târziu, se ducea la fereastră și stătea acolo, respirând aerul nopții. După care se întorcea, se băga sub pătură și începea să-i ronțăie urechea: „Nu mi-e somn, *lucik*, obosește-mă", iar, după ce-i satisfăcea dorința, reușeau să doarmă până după ivirea zorilor, cu picioarele îmbârligate, cu brațul Ninei peste pieptul lui și cu fața lui îngropată în părul ei.

Nu renunț la asta, își spunea el. *Numai să găsesc o cale să te fac să vrei să rămâi*. Cum naiba curtezi o femeie impenetrabilă precum un glonț?

Au mâncat hotdogi la o cantină dărăpănată de pe faleză, iar apoi Nina a găsit o baie publică, în care a dispărut cu pachetul cumpărat de la magazin. Ian a așteptat-o afară, făcându-și vânt cu pălăria de paie pe care o luase în locul celei de fetru, mototolind-o și lovind-o până când i se așezase pe cap în unghiul potrivit și șui. În cele din urmă, Nina a ieșit cu părul ud pe umeri, mirosind a peroxid.

– Așa, a spus ea mulțumită, trecându-și degetele prin rădăcinile blonzite, în timp ce porneau împreună spre plajă.

– De ce-ți vopsești părul? a întrebat-o Ian, curios. Nu vreau să fiu nepoliticos, îmi place că e blond. Dar având în vedere faptul că singura ta pasiune pentru înfrumusețare personală a fost să-ți tatuezi palmaresul aviatic pe tălpile picioarelor…

Nina a ridicat din umeri. Încă una dintre întrebările întâmplătoare la care refuza să răspundă. Ian a lăsat-o în pace și s-au plimbat pe plaja lungă și pustie, umăr la umăr. Era deja întuneric, cu excepția licărului slab al stelelor. Se mai auzea doar nisipul scrâșnind sub pantofii lui Ian. Nina s-a oprit și și-a scos sandalele atunci când au ajuns la malul apei. Profilul i se luminase pe fundalul întunericului. Ian și-a amintit de noaptea de pe vapor, când stătuseră lângă balustradă.

– Nina, a întrebat el, în cei cinci ani petrecuți în Anglia, înainte de asta… ai fost cu cineva? Nu te-aș învinovăți dacă da, a mințit, căci, din câte își dădea seama, de când se îndrăgostise de soția lui devenise posesiv, dar asta nu însemna că trebuia să se lase dus de valul unui asemenea sentiment. Noi nu am avut o căsnicie reală, a recunoscut el.

– Au fost câțiva, a răspuns Nina firesc. Au trecut cinci ani. Tu?

– Câteva, a recunoscut Ian. Nimic durabil. Te așteaptă vreunul dintre ei? a făcut el un efort să întrebe.

Dacă ea zicea „da“, urma ca el să-și țină gura.

– Nu. Peter pleacă să zboare cu trupa de aviație acrobatică. Simone e căsătorită…

Ian s-a împiedicat în nisip.

– *Simone?*

– Șeful meu de pe aerodromul din Manchester vine cu nevastă franțuzoaică acasă din război. Dar iese în oraș în fiecare seară cu amanta, iar Simone e însingurată. *Boje moi*, poate să extenueze un tigru. Dacă-ți trebuie somn, l-a sfătuit Nina, ia franțuzoaică, patruzeci și cinci de ani, care se dă cu *eau de violette* și nu s-a tăvălit ca lumea de ani.

Ian a rumegat gândul.

– Mama dracului, Nina…

Ea a chicotit.

– Șochez?

– Puțin, da.

Nu era vorba că nu-i era familiară ideea că existau femei care se bucurau de compania altor femei. Totuși, era cam bizar să-și dea seama că soția lui, ca și briceagul ei, avea două tăișuri.

– Acum gândești că nu te plac? a rânjit Nina, trăgându-i capul ca să-l sărute, ca de obicei, vorace. Te plac.

– Deja am dovezi destul de solide că mă placi, tovarășă.

Ian i-a răspuns la sărut, strecurându-și mâna în părul ei ud, înainte să-și smulgă haina, să o arunce în nisip, iar pe Nina – deasupra. Ea nu tânjea după nimeni în Manchester, fie el pilot britanic sau franțuzoaică îmbibată în parfum de violete, iar asta îi ajungea lui cât să se simtă ușurat și să-și satisfacă foamea cu buzele pe gâtul Ninei, sărutând-o din ce în ce mai jos. *Haide, tovarășă*, se gândea el, *fac dragoste cu tine sub stele, pe nisip și în mirosul mării. Ce-ar fi să te lași emoționată de romantismul ăsta nenorocit? Emoționează-te, Nina! Dă-mi o șansă!*

– Rămâi cu mine, a spus el simplu, imediat după ce au rămas încolăciți unul pe celălalt, gâfâind din greu printre hainele aruncate în jur, înainte ca soția lui să se învioreze și să se desprindă de el. Nu vreau să divorțăm, Nina! Rămâi cu mine!

Ea l-a privit îndelung și o simțea cum se îndepărta fără să se clintească deloc.

– Haide să încercăm un an, a adăugat el, mângâind cu degetul pometul ei ascuțit. Îți place munca asta, îți place urmărirea, îți place de mine. De ce nu? Încearcă un an, fii soția mea mai mult decât în acte. Nu ar fi o căsnicie obișnuită, cu copii, prânzuri duminica și pace. Asta te-ar plictisi și m-ar plictisi și pe mine. În schimb, ne-am bucura de ceea ce facem acum, de drumuri, de vânătoare și de pat la sfârșitul zilei. Un an, a pledat Ian cu

pasiune. Acordă-ne un an și, dacă la sfârșitul anului vrei să pleci, divorțăm. Dar de ce n-am încerca?

Nina s-a ridicat în șezut și și-a cuprins genunchii cu brațele, cu fața ca un mic scut impenetrabil.

– Eu nu iubesc, a spus. Nu mă ocup cu asta.

Cum ești blând cu ea, cum o ia la fugă, și-a spus Ian.

– Nu despre iubire e vorba, a răspuns el. Nu cred că există vreun cuvânt pe lume care să definească ceea ce reprezinți tu pentru mine, Nina. Poate că „tovarășă“ e cel mai potrivit. Tovarăși care sunt soț și soție. De ce nu merită păstrat așa ceva?

Ea a clătinat din cap vehement.

– De ce? a întrebat-o ridicându-se în șezut, la rândul lui, și încercând să nu se enerveze. Spune-mi, te rog. Spune-mi *ceva*. Nu te încrunta și nu te zburli ca să pui capăt discuției.

Nina era încruntată și zburlită toată. Ian o privea în întuneric. Ea și-a întors privirea spre valurile prelungi și lente ale Atlanticului, care se loveau de mal sub cerul nopții. În cele din urmă, a început să tragă de o șuviță de păr.

– Știi de ce vopsesc? a întrebat, pronunțând cuvintele de parcă toca gheață. Îi plăcea Elenușkăi, pilotul meu. Elena Vasilovna Veținа, locotenent-major în Regimentul 46. Aproape trei ani cu ea și o iubesc până mor.

Ian a văzut licărul lacrimilor în ochii soției lui, chiar și la lumina stelelor. *Deci nu e de piatră, de fapt*, s-a gândit el, cu durere în suflet. *Are doar inima frântă*.

– Elena, a repetat el, cu calm în glas. Versiunea rusească pentru „Elena“, nu? Cum era?

– Brunetă. Înaltă. Gene până aici. Și *tvoiu mat*, ce pilot era! Nimic mai frumos ca ea în aer.

– Ce s-a întâmplat?

Nina i-a povestit succint. Îi venea greu să și-o imagineze pe Nina lui cea dură și arogantă – cu inima frântă și cu ochii umflați de plâns, în carlingă. Ar fi luat-o în brațe, dar ei i-ar fi displăcut gestul.

– Ai idee despre ce s-a întâmplat cu ea? a întrebat Ian, acoperind zgomotul valurilor. Cu Elena ta din Troia.

– Da, a răspuns Nina, în timp ceIan aștepta, iar ea se uita la valurile negre. După război, este un timp puțin în care poți să trimiți scrisori în patrie. Înainte să închidă tot și Occidentul e interzis. Parcă vezi mesaje în sticle care încearcă să găsească oameni. Nu știu unde să găsesc Elenușka, dar găsesc fosta comandantă.

– Pe Berșanska?

– Berșanskaia. Sunt ușurată că e în viață. Regimentul a ajuns până la Berlin, a spus Nina și, pentru o clipă, în glasul ei s-a simțit o mândrie feroce. Dizolvat după, sigur. Nimeni nu vrea prințese în aer dacă nu e război și nu ai cu adevărat *nevoie* de ele.

– Oricine a decis asta, a spus Ian încercând să-i lumineze puțin fața împietrită și să-și mângâie și el puțin inima împovărată, n-are decât să-și tragă singur una peste ceafă.

Nina a zâmbit puțin, apoi zâmbetul i-a pierit.

– Nu-i pot scrie Berșanskaiei ca locotenent N.B. Markova, care e declarată moartă în Polonia. Scriu ca verișoara din Kiev, care locuiește în Anglia, undeva imaginar, și pun detalii ca Berșanskaia să știe că sunt eu. Întreb de vești despre *sestre*, a povestit Nina trăgând aer în piept. Primesc o singură scrisoare.

Valurile s-au izbit de mal, primul, al doilea, al treilea. Deasupra foșnea vegetația aromată. *Or fi mangrove*, se gândea Ian, cu un bolovan în stomac.

– Berșanskaia scrie lista morților, cele care au murit după mine, a povestit mai departe Nina, și Ian a știut că referirea la moartea ei nu era o greșeală de exprimare, fiindcă, într-un sens foarte real, locotenent N.B. Markova murise în rugul funerar pe care-l iscase în pădurea poloneză, din avionul incendiat.

Navigatoarea mea, biata Galea, trăiește până la sfârșitul războiului și se prăbușește lângă Berlin. Și altele… multe nopți rele la sfârșit.

Ian se pregătea psihic.

– Și Elena ta…?

– Nu. A supraviețuit.

Asta l-a mirat. Durerea din vocea Ninei sugera că iubita ei sigur murise.

– Eroină a Uniunii Sovietice, una din zece care mărșăluiesc la Parada Victoriei de la Moscova în iunie ’45, Ziua Forțelor Aeriene. Mi-o imaginez cum trece prin Piața Roșie și cum îi cad flori în păr, a spus Nina, lăsând, apoi, să se strecoare între ei o tăcere lungă, în timpul căreia parcă ea devenise un sloi de gheață. Berșanskaia zice că locuiește la Moscova, a reluat Nina povestirea, că instruiește piloți în aviația civilă. Împarte un apartament cu navigatoarea pe care are după mine, Zoia. Mereu m-am întrebat dacă se îndrăgostește de Zoia. *Suka* aia cu dinți de iepure și păr roșu e văduvă și are doi copii. Mereu Elena vrea copii. Se îndrăgostește de un navigator, poate doi acum, a suspinat Nina. Sau poate doar stau în aceeași casă.

– Îmi închipui că se gândește la tine, a spus Ian. Nu-mi pot imagina că cineva nu s-ar gândi la tine.

În acel moment nu mai avea nici o speranță că soția lui ar fi rămas cu el. Era uluit de cât de tare îl durea lucrul ăsta.

– Berșanskaia scrie o dată, a încheiat Nina. Îmi dorește cele bune, încheie cu „Nu mai scrie“. Prea periculos, știu. Și curând nu mai merg scrisori din vest în est, așa că nu contează, a concluzionat ea, lăsând să se strecoare între ei un alt moment de tăcere. Cred că Elenușka e în viață, învață băieții să piloteze și se joacă acum cu copiii Zoiei, a spus Nina, apoi. E fericită. Poate e adevărat. Nu o să știu.

– Ce-ai face dacă ai vedea-o venind pe plajă spre tine? a întrebat Ian, făcând un efort.

– Aș săruta până i s-ar tăia respirația, i-aș cere să stea. Dar nu ar sta.

– Nu?

– Iubește patria, mai mult ca mine, e suficient. Atâta, a spus Nina uitându-se la Ian. O iubesc, o pierd. Nu mai iubesc altcineva. Mai bine.

Pentru cine? ar fi vrut Ian să răbufnească. Dar și-a înghițit și furia, și durerea. Undeva, în spatele Cortinei de Fier, se afla un trandafir de Moscova cu ochi negri, care instruia piloți și împotriva căruia el nu avea nici o șansă.

– Nu te-aș fi întrebat dacă aș fi bănuit toate astea, a spus în cele din urmă. Îmi pare rău.

Nina a încuviințat.

– O să încep procedura de divorț, a continuat el prefăcându-se că depășise momentul cu calm. Nu are sens să așteptăm până la sfârșitul urmăririi. Asta ar putea dura luni la rând.

Ea a încuviințat din nou:

– Cel mai bine.

Ian s-a ridicat și s-a îmbrăcat. S-a îmbrăcat și Nina. Nici unul dintre ei nu a mai spus nimic.

Magazine de chilipiruri din Statele Unite, care vindeau produse la prețul de 5 sau 10 cenți

Capitolul 47 *Jordan*

Septembrie 1950
Boston

Jordan nu intenționase deloc să ajungă la apartamentul din piața Scollay. Ținând Leica în mână ca punct de sprijin, mersese toată dimineața, cu gândurile împrăștiate, pe potecile parcului Common, în care își uitase pălăria undeva, pe o bancă. Se ținea bine și de buzunarele în care ascunsese fotografiile vechi, cu Anneliese în bucătărie, cu buchetul și svastica, precum și pe cea cu Anneliese și cu bărbatul despre care spunea că era tatăl ei, pentru că nu mai îndrăznea să le lase în laborator. Anneliese nu cobora niciodată acolo sau cel puțin așa pretindea, dar Jordan nu mai era sigură de nimic. Ce făcea Anneliese toată ziua, de fapt? Jordan era îngrozită de speculațiile care i se iveau în minte.

În ultimele seri reușise să evite să stea alături de mama ei vitregă la cină, pretinzând că avea de lucru.

– Dacă plec atât de repede la New York, trebuie să fiu gata cu toate pregătirile, pretextase Jordan.

Iar Anneliese o încuraja foarte tare în privința *acestui* plan.

– Îți fac o cacao ca s-o iei cu tine jos, în pivniță.

Jordan nu mai putuse lucra după aceea. Se uitase fix în cana în care Anneliese punea mereu scorțișoară, pentru că știa că așa îi plăcea ei, și se străduise să pună lucrurile cap la cap.

– Gândește-te logic, J. Bryde, murmurase ea cu voce tare în laboratorul tăcut. Pas cu pas. Și, de data asta, nu le mai încurca.

În fond, mai pășise o dată pe calea suspiciunii, iar consecințele se întorseseră împotriva ei. *Nu mai trec încă o dată prin așa ceva.*

Așadar. O absență inexplicabilă: Anneliese nu fusese la Concord, nici la New York, ci într-un loc necunoscut. *Poate că Anna s-a dus să se vadă cu un bărbat*, i-a trecut prin cap lui Jordan. *Dacă a pus ochii pe altcineva, atât de curând după moartea tatei, mi-ar ascunde asta*. Dar un nou pețitor în viața ei nu explica scena aceea bizară cu Kolb. *Fac vreo fraudă la magazin?* În afacerile cu antichități se făceau tot soiul de șmecherii. Poate că acel Kolb o ademenise într-o afacere necurată. *Dar i-am văzut privirea, era îngrozit de ea. Nu ar îndrăzni s-o ademenească în nimic din ce nu ar vrea ea*. Oare Anneliese era cea care inițiase frauda și îl ademenise pe Kolb? *Ce necazuri financiare să fi avut, ca să riște totul pentru niște bani?* Să riște reputația magazinului, să riște să cadă sub incidența legii, să riște ca tatăl lui Jordan să afle?

Tata bănuia ceva, i-a șoptit gândul. *Ți-a zis că avea bănuieli în privința lui Kolb, iar imediat după aceea…*

Numai că gândul s-a poticnit și a făcut-o să iasă din laborator și să se ducă în parc restul dimineții. *Anneliese era cu mine atunci când a plecat tata la vânătoare*, și-a spus Jordan îndreptându-se la întâmplare spre foișorul din parc. *A stat cu mine toată dimineața cât am probat rochia de mireasă.*

Însă argumentul nu a redus gândul la tăcere. Ce lucru înfiorător era suspiciunea, odată ce îi dădeai frâu liber. Jordan nu credea că avea să mai poată controla vreodată acea bestie. Pe de altă parte, nici nu o putea ocoli pe Anneliese la nesfârșit, evitând cina și ascunzându-se dimineața în spatele unui ziar. Mai devreme sau mai târziu, Anneliese avea să-și dea seama că era ceva necurat la mijloc.

Și ce-o să faci, J. Bryde? De data asta nu mai poți să dai fuga la taică-tău ca să-i împărtășești bănuielile pe care le ai. Cui îi vei spune? Ești singură cuc.

Jordan și-a dat seama că se oprise lângă foișorul cu piloni de marmură. Aici o sărutase Tony la a treia lor întâlnire. Și-a plimbat mâna pe marmură dorindu-l visceral, nu ca s-o sărute, nu ca să se agațe de el, ci ca s-o asculte. Nimeni nu o asculta ca el. Cu toate rânjetele și glumele lui, nu-i scăpa nimic.

Spune-i lui Tony.

A simțit un fior reflex la gândul de a dezvălui mizeria asta, care ținea de familie, unui străin, chiar și unui iubit în care avea încredere. Totuși, Jordan a șovăit doar o clipă înainte să se îndrepte spre apartamentul lui.

S-a strecurat pe lângă doi tineri care ședeau pe scara murdară și pasau o sticlă de la unul la celălalt, apoi a urcat până la ultimul etaj, unde a bătut la ușă. Nu a răspuns nimeni. A zgâlțâit clanța, iar ușa s-a deschis. Tony îi spusese că era stricată. A ezitat. În mod normal nu ar fi intrat neinvitată, dar Tony îi spusese că domnul Graham și soția lui erau plecați din oraș. În plus, Jordan deja se temea de cei doi indivizi așezați pe trepte, care vorbeau prea tare în timp ce-și pasau sticla. A intrat și a închis ușa în urma ei ea. Tony nu s-ar fi supărat.

Era foarte cald în cameră. Masa șchioapă era plină-ochi de hârtii și de căni de ceai. Jordan s-a întins spre cea mai apropiată bucată de hârtie și și-a făcut vânt cu ea. *Haide acasă*, îi spunea lui Tony în gând, uitându-se la ceas. Voia musai să vorbească cu el.

Bucata de hârtie i-a alunecat printre degetele transpirate și a plutit ca o frunză până pe podea. Jordan a ridicat-o. Era scrisul lui Tony, reliefat și cu vârfuri lungi, pe un soi de listă pe care săreau în ochi cuvintele Chadwick & Black. Ea sunase la numărul acela cu câteva zile în urmă. Era o listă cu nume de negustori de antichități, scrisă de mâna lui Tony.

Nedumerită, s-a uitat la maldărul de pe birou, unde erau alte liste scrise de Tony, hărți americane și europene, liste întregi, cu toatele – scrise de Tony, copiate, parcă, în grabă. Liste după liste cu nume de oameni și de firme pe care Jordan le cunoștea în marea lor majoritate și care erau întocmite pe foi de hârtie cu antetul magazinului lor. Da, listele acelea fuseseră copiate la magazin.

Când s-a mișcat, o bucată de ziar a zburat din stratul de jos, iar Jordan s-a aplecat să o ridice. Era necrologul lui Dan McBride, încercuit.

Jordan s-a așezat. Inima a început să-i bubuie în timp ce s-a apucat să răscolească printre vrafurile de hârtii: bilete scrise de mână în limbi care păreau a fi germană și poloneză, hărți având pe margine notițe întocmite cu scrisul perpendicular al lui Ian Graham, pe care-l recunoștea din numele de piese muzicale scrise de el pentru Ruth, ca ea să le asculte, precum și un dosar gros, pe care scria „Die Jägerin/Lorelei Vogt".

Jordan l-a deschis. Înăuntru era o fotografie de familie făcută pe treptele bisericii, iar silueta de la unul dintre capete era încercuită cu roșu.

Jordan s-a uitat mai bine. O tânără femeie cu mănuși și cu mâinile încrucișate, cu ochi impasibili și cu o gură zâmbitoare. Jordan cunoștea ochii aceia. Îi bubuiau urechile și și-a strâns pleoapele. Le-a deschis din nou și a adus fotografia mai aproape de față, ca s-o poată privi în amănunt.

Anneliese. Mai tânără decât era Jordan acum, aproape de nerecunoscut cu silueta durdulie, de tânără neformată încă, dar nu și pentru Jordan, care o cunoștea atât de bine. Chiar *era* Anneliese.

Jordan s-a uitat în amănunt la masa încărcată de dovezile unei urmăriri de lungă durată.

– Ce-i asta? a șoptit ea în aerul mut și închis.

Tony Rodomovsky apare la magazin și cere de lucru. Ian Graham nu spune ce caută la Boston, ci doar că are tot timpul din lume ca s-o învețe muzică pe Ruth. Ciudata lui soție rusoaică, ce are o inconfundabilă expresie periculoasă. Fotografia lui Anneliese într-un dosar pe care e scris numele altei femei.

Jordan a dat fotografia la o parte cu mâinile tremurânde și a început să citească.

Capitolul 48 *Ian*

Septembrie 1950
Boston

– Parcă sunteți bolnavi de moarte, a spus Tony, căscând, pe când îi lua pe Ian și pe Nina din stația de autobuz cu Fordul lui rablagit. Eu sunt cel care doarme doar trei ore pe noapte, fiindcă acum îl urmăresc singur pe Kolb.

– *Poșol na hui*[61], eu doi ani la rând dorm doar trei ore, să taci!

– N-ai cum să întreci un rus atunci când vine vorba de suferințe, a mormăit Tony pe când se încadra în traficul din Boston. Ei mereu suferă mai mult, și cu temperaturile sub douăzeci de grade, și cu gulagul. N-ai cum să câștigi, a conchis el, iar apoi a aruncat o privire spre pasagerii lui și a văzut că Ian se uita pe un geam, iar Nina pe celălalt. S-a întâmplat ceva ce ar trebui să…? i-a întrebat.

– Nu, i-a tăiat-o Ian cu un nod în gât, iar liniștea s-a înstăpânit până când au ajuns în apartament.

În mod normal, Nina i-ar fi luat-o înainte lui Ian și ar fi urcat treptele stând cu spatele la ele, până ce i-ar fi zis el să se dea naibii la o parte. Acum urca câte două trepte o dată, fără să se uite înapoi, nefiresc de tăcută. *Mai bine așa*, se gândea Ian, dornic deja să se cufunde în munca lui de urmărire, să dea telefoane și să stea la pândă în restaurant. Mai bine corvoada unui caz care nu făcea progrese decât acea durere amestecată cu furie, de care nu avea timp.

Ajuns la ultimul etaj, Ian a văzut că ușa lor era întredeschisă. A întins mâna și a împins-o ușor de tot. Atunci, orice gând la Nina și la iubita ei de la Moscova, la speranțele lui sfârșite pe plaja întunecată din Florida a dispărut.

Pe masa de lucru nu mai era nimic, iar hârtiile, hărțile și creioanele erau aruncate pe jos, ca și cum cineva aflat într-o criză de furie le-ar fi făcut vânt de pe masă. Pe spatele unei hărți prăfuite se vedeau clar urmele de pași lăsate de o femeie care se îndreptase spre ușă. Pe masa goală se aflau o bucată de hârtie ruptă dintr-un carnet și două poze.

– *Dermo*, a înjurat Nina, și au intrat cu toții degrabă în apartament.

Fotografia tinerei Lorelei Vogt fusese smulsă cu atâta forță din dosarul lui Ian, încât i se rupsese colțul. Lângă ea se afla o altă fotografie, cea a unei femei cu un prosop de vase în mână, lângă o chiuvetă, uitându-se peste umăr cu scântei în privire.

Nina și-a ținut respirația. Ian a auzit-o. S-a uitat la ea cu gura uscată.

– E…?

Soția lui a întins vârful degetului spre noua fotografie, cu privirea devenită, brusc, incandescentă.

– Ea, a rostit Nina cu glas lipsit de orice nuanță de îndoială.

Ian a ridicat bucata de hârtie de lângă fotografii. Era scrisul lui Jordan McBride, pe care el îl recunoștea din documentele magazinului. Scrisese cinci cuvinte cu creionul, aproape gravând literele pe hârtie.

Lorelei Vogt este Anna McBride.

Du-te-n mă-ta – în limba rusă în original

PARTEA A TREIA

Capitolul 49 *Jordan*

Septembrie 1950
Boston

– Puteți merge mai repede?

Taximetristul i-a răspuns pe un un ton grav:

– E traficul lent, domnișoară!

Jordan avea pulsul ridicat și împingea cu picioarele în podeaua mașinii, de parcă ar fi putut s-o facă să meargă mai repede. În stomac, groaza îi era o povară rece, ca un bolovan.

Plânsese, înăbușindu-și suspinele, în apartamentul din piața Scollay, în timp ce stătea acolo înconjurată de documentele care atestau vărsarea de sânge și celelalte orori din trecutul lui Anneliese. Dar momentul acela fusese unul scurt. Nu avea timp de plâns, nici de țipat, nici de rămas acolo ca să-l înfrunte pe Tony atunci când avea să se întoarcă acasă. Nu putea pierde timpul ca să ajungă să sară la el și să-i strige: „De ce?!“, să afle motivul pentru care o dusese la studioul de balet și pentru care o sărutase în laborator pe când la etaj se afla o asasină cu glas blând, care ședea la mașina de cusut și fredona o melodie. Jordan își înghițise lacrimile. Cu un singur gest violent, dăduse totul jos de pe masă, trântise pe ea fotografia pe care nu îndrăznise să o mai lase în laborator, scrisese un bilet și fugise pe scări. Echipa nu știa cine era Anneliese, asta reieșea din dosar în chip evident, iar Jordan nu avea de gând să aștepte să le dezvăluie adevărul, oricât și-ar fi dorit-o. Ardea de nerăbdare să ceară răspunsuri și, fir-ar să fie, urma să ajungă acasă și să le primească, dar habar nu avea când se întorceau Tony și prietenii lui, iar Ruth se afla, chiar în acea clipă, sub același acoperiș cu asasina care își făcuse culcuș în familia lor asemenea unui păianjen otrăvitor.

Nu conta faptul că Ruth petrecuse ani la rând alături de Anneliese și că nu păţise nimic. Jordan nu putea întârzia nici un minut, trebuia să-și scoată sora din ghearele unei femei care omorâse, cu sânge-rece, șase copii.

A răsuflat horcăit, iar taximetristul a privit-o peste umăr, dar Jordan și-a întors faţa spre fereastră. Afară era o dimineaţă frumoasă de vară și ieșiseră mulţi oameni la plimbare, cupluri la braţ, grupuri de fete care chicoteau, bărbaţi cu cămăși în carouri, care comentau diverse lucruri despre echipa Red Sox. Nici unul dintre ei nu visa, măcar, că în acest paradis american, de care erau atât de mândri, se ascundeau monștri. Jordan s-a uitat la strada însorită și a văzut, în schimb, lacul artificial din vestul Poloniei, evocat atât de clar de notiţele exacte ale jurnalistului, pe care ea le citise în apartamentul lui Ian. Anneliese stătuse lângă lac, nu mai în vârstă decât era Jordan acum. Copiii îngrămădiţi unul într-altul…

Jordan citise în dosar și despre alte crime ale mamei ei vitrege. Despre fratele mai mic al lui Ian, care fusese prizonier de război, despre polonezii fără nume, vânaţi de plăcere prin pădure, ca joc distractiv, dar mintea ei revenea mereu la copii. La acei copii, asemenea lui Ruth.

Pe tine de ce nu te-a omorât? se întreba Jordan amorţită de groază. *Ţi-a ucis mama. Pe tine de ce nu?*

Notiţele întocmite de către echipa de investigatori despre perioada lui Anneliese/Lorelei la Altaussee fuseseră scrise de mâna lui Tony, într-un limbaj colocvial, de parcă autorul lor ar fi gândit cu voce tare: „Fata noastră locuia cu *Frau* Eichmann după război. Fără bani, nu avea unde să se ducă, îi murise iubitul. *Frau* Eichmann nu o place, îi cere să plece în toamna lui ’45. Îi e frică să ceară viză, în caz că îi apare numele pe vreo listă, e îngrozită să nu fie găsită/arestată. Cum ajunge de la Altaussee în America???“

Vă zic eu cum, își spunea Jordan în gând, aducându-și aminte de două povești foarte diferite între ele, spuse de Anneliese despre perioada petrecută la Altaussee. După Ziua Recunoștinţei, când nu mai putuse nega faptul că nu ea îi dăduse naștere lui Ruth, venise cu o poveste despre cum o găsise pe

fetiță abandonată lângă lac, o orfană. Dar la început, atunci când explicase coșmarurile pe care le avea Ruth, oare nu spusese ceva despre cum o refugiată le atacase pe malul lacului și o speriase pe fetiță? Oare Anneliese spusese adevărul, atât cât putuse? Era cel mai inteligent mod de a minți, până la urmă.

Nu ea a fost cea atacată, și-a spus Jordan. *Ea a fost cea care a atacat.* Disperată să plece, disperată să nu fie prinsă, disperată să evadeze, întâlnise o femeie lângă lac, o femeie pe nume Anneliese Weber, care avea documente, bilete de vapor, statut de refugiat și o fetiță. Răspunsul la orice rugăciune a ei. „*Omoar-o și ia tot.*“ Ruth, cu privirea ei cercetătoare și încordată, iubitoare de muzică, oscilând brusc între râs și frică, ba trăgând spre Anneliese, ba ferindu-se de ea – fusese acea fetiță care își privise mama în timp ce femeia care i-a devenit, apoi, mamă, o ucisese.

– De ce te-a luat? a șoptit Jordan cu voce tare.

Asasinei i-ar fi fost mai simplu să călătorească fără nici o povară, asta era cert. *Până atunci nu o împiedicase nimic să omoare copii.*

Amorțită, Jordan a clătinat din cap. În mintea ei a răsunat fraza cu care fusese certată: „Jordan și imaginația ei aiurită!“ În numai o dimineață, lumea devenise un loc mult prea sălbatic și mult prea oribil, chiar și pentru imaginația ei.

– Am ajuns, domnișoară!

Jordan a pus un pumn de monede în mâna șoferului și s-a grăbit să iasă din taxi. Mașina lor era parcată la locul ei obișnuit. Anneliese era acasă. Bineînțeles. Jordan a tras, sacadat, aer în piept. *Prefă-te că nu s-a întâmplat nimic*, și-a spus ea. *Inventează o poveste și scoate-o pe Ruth din casă. Fă-o și gata.*

Și-a îndreptat spatele și s-a dus s-o înfrunte pe Prădătoare.

– **NU PLÂNGE, JORDAN!** a spus Anneliese deschizându-și brațele și încruntându-se. Nici un bărbat nu merită să faci asta!

Nu avea sens să-și ascundă ochii înroșiți, mai ales de privirea atentă a lui Anneliese, așa că Jordan nici nu a încercat. În clipa în care Anneliese a ieșit din camera în care croia, având-o pe Taro, care dădea din coadă, la picior, Jordan nu s-a mai putut abține și a început să hohotească de plâns, înecându-se în cuvinte incoerente, cum că „îi frânsese inima".

– Te-a dezamăgit tânărul tău? a întrebat-o Anneliese îmbrățișând-o tandru și învăluind-o în parfumul ei cu iz de liliac, iar Jordan a făcut un efort ca să nu se cutremure. Parcă nu era nimic serios, a continuat mama ei vitregă.

– M-am atașat de el mai mult decât credeam, a mărturisit Jordan cu glas gâtuit, dându-și seama că spunea adevărul.

Undeva, în tot haosul acela de oroare și de frică, se afla și suferința pe care o simțea din cauza trădării iubitului ei. Tony, în laborator, ținând-o de mijloc, tensionat din cauza dorinței, în timp ce ea îi cerea să-i spună un secret. „Am unul pe care vreau să ți-l spun și nu pot." O lăsase să creadă că, dacă în viața lui nu existau nici nevastă, nici copii ori mandate de arestare, totul era în regulă. Iar în răstimpul ăsta, el și prietenii lui stăteau cu ochii pe magazin, pe familia și pe viața ei.

Folosește-te de asta, J. Bryde, și-a spus Jordan, în timp ce plângea în brațele mamei vitrege. *Folosește lacrimile, folosește furia, folosește orice*. În cele din urmă s-a desprins de ea, s-a șters la ochi și a afișat un zâmbet deloc fals, în timp ce tremura.

– Îmi pare rău că plâng, Anna. Ai dreptate, nu merită.

– O să cunoști pe altcineva la New York. Un tânăr fermecător, care să-ți aducă trandafiri, a spus ea, cu sprâncenele încruntate de îngrijorare.

Ai împușcat șase copii cu sânge-rece, își spunea Jordan în gând. *Iar acum îți frângi mâinile din cauza problemelor mele cu iubitul*. Dar Jordan a respins acel gând.

– Mă gândeam să ies la o înghețată și să o iau și pe Ruth cu mine. Vreau ceva dulce.

– O inimă rănită are întotdeauna nevoie de înghețată. Ruth tocmai a intrat în baie, dar o grăbesc să iasă.

Anneliese a zâmbit, cu brațul pe umerii lui Jordan, iar acesteia din urmă i s-a frânt inima, fiindcă era un zâmbet cald, care o alina, și încă avea reflexul de a se încredere în el. Ca și Taro, care își tot împingea botul iubitor în mâna liberă a lui Anneliese, Jordan a simțit aceeași alinare instinctivă în timp ce mama vitregă îi mângâia părul cu mâinile ei catifelate și ucigașe.

Mai întâi groaza, apoi teama pentru siguranța lui Ruth – ambele o purtaseră pe Jordan prin ultimele ore de șoc. Acum se ivea a treia reacție, mai înfiorătoare decât primele două: era rușinea pentru că nu putea să-și reprime afecțiunea pe care o simțea la atingerea lui Anneliese. *E o asasină. O asasină nazistă*, își zicea Jordan, dar tot simțea nevoia să se sprijine de mâna ce o mângâia, să vrea să se îndoiască de adevăr chiar și după ce văzuse toate dovezile. Fiindcă era vorba de *Anneliese*, adică de cea care o încurajase să viseze dincolo de Garrett Byrne și de diamantul lui în formă de pară, care își recunoscuse propriile temeri și le ascultase pe cele ale lui Jordan, care adorase câinele familiei și care prepara cea mai bună cacao din Boston.

E clar cât de bine deosebesc câinii oamenii buni de cei răi, își spunea Jordan, *sau cât de bine recunosc fiicele vitrege o mamă vitregă malefică atunci când o văd în carne și oase*. Numai că o parte din ea bănuise de la început. *Dacă l-aș fi convins pe tata…* A respins și acest gând imediat.

– Of, Anna! a oftat Jordan strângându-i mâna mătăsoasă. Nu știu ce m-aș face fără tine. O să-mi fie dor după ce o să plec la New York.

– O să fim mereu alături de tine, eu, Ruth și Taro. New Yorkul nu e atât de departe.

O celulă de închisoare e mult mai departe, i-a răspuns Jordan în gând. Oricine ar fi fost cu adevărat Ian, Tony și Nina, era evident că se străduiau să construiască un caz solid împotriva lui Anneliese. Iar, într-un acces de inflexibilitate bruscă, Jordan a ignorat faptul că Tony o mințise. Dacă o făcuse ca s-o arunce pe Anneliese într-o celulă, avea de gând să-l ajute.

– Ruth! striga Anneliese în susul scărilor, ieși mai repede din baie, sora ta vrea să te ducă la înghețată.

Te iubesc, Anneliese, i-a spus Jordan în mintea ei, privindu-i profilul senin. *Dar o să te dobor*.

Capitolul 50 *Ian*

Septembrie 1950
Boston

– Haideți să recunoaștem că suntem idioți, a rupt Tony tăcerea. A fost în tot timpul ăsta sub nasul nostru. Am văzut-o cu ochii mei, *am vorbit* cu ea…

– Nu arată deloc ca în poza pe care o aveam, a protestat Ian succint. Era prea veche ca să ne fie utilă. Numai cineva care-i cunoștea figura foarte bine putea… La dracu', nu poți face mașina asta să meargă mai repede?

Tony călcase până la podea pedala de accelerație a Fordului, dar traficul de la ora prânzului curgea ca mierea de lent.

– M-am uitat la gâtul ei în ziua în care am cunoscut-o. Nu avea nici o cicatrice! a exclamat Tony încleștându-și mâinile pe volan.

– O acoperă, a presupus Nina de pe bancheta din spate. Machiaj, poate. *Bleadt*, cât de departe e casa McBride…

Nu era departe, dar cine putea ști cu cât timp în urmă plecase Jordan din piața Scollay? *S-a dus după sora ei*, se gândea Ian. *Eu asta aș fi făcut dacă aș fi aflat că mama mea vitregă era o asasină.*

– Ar fi trebuit să mă prind atunci când am stat de vorbă cu ea, a murmurat Tony. Că nu era vorbitoare nativă de engleză, accentul…

– Ai zis că nu avea nici un accent, că vorbea ca bostonienii, fără „r".

– Tot ar fi trebuit să mă iei cu tine, ca să verific! s-a răstit Nina. Eu aș fi recunoscut-o, mai mult decât voi, care n-o știați decât din poza aia veche.

Ian i-a întrerupt pe amândoi:

– *Cu toții* ne-am fi putut descurca mai bine, da. Dar nu am avut nici un motiv să cred că Lorelei Vogt s-a oprit în Boston în loc să plece mai departe, așa cum au făcut toți ceilalți. Nu aveam nici un motiv să cred că mama

vitregă a lui Jordan avea vreo legătură cu Europa, din moment ce purta un nume precum „Anna McBride“ și figura ca fiind născută în Boston, fără să aibă nici vreun accent care s-o dea de gol. Nimic nu părea suspect în privința ei, ca să ne apucăm s-o investigăm. Mai mult decât atât, îl aveam chiar sub nasul nostru pe Kolb, dubios ca un pește putred.

– Iar ea nici nu prea venea pe la magazin, a adăugat Tony. Jordan zicea că tatăl ei se mândrea cu faptul că soția lui nu trebuia să muncească, iar eu am luat faptul ca atare. Dar ea se ținea deoparte, ca în cazul în care ar fi căutat cineva vreo afacere necurată, să nu fie vizibil decât Kolb. Ăsta a fost și cazul nostru, dracu' să ne ia…

– Încetează! Încetează acum! a strigat Ian, vorbind apăsat și tăios. Știm, în sfârșit, *cine* e și *unde* e. Haideți să ne concentrăm asupra faptului ăstuia, căci avem timp după aceea să găsim țapul ispășitor.

– Mama naibii, sper că Jordan a luat-o pe Ruthie și că au ieșit din casa aia, a murmurat Tony. Dacă ar fi așteptat…

– De ce să fi așteptat? a întrebat Nina. Nu avea motiv să aibă încredere în noi sau să știe cu ce ne ocupam.

– Trebuia s-o includem, să-i spunem.

– Nu am considerat că era cazul, a spus Ian. Nu am mai implicat nespecialiști până acum. O dată pentru totdeauna, încetați cu „dacă“ și cu „parcă“! Ultimul lucru de care avea nevoie echipa asta era să începem să dăm vina unul pe altul.

Și totuși, Ian își încleștase atât de tare mâinile pe pălărie încât îi îndoise borurile ca pe hârtie. Aceeași frică, aceeași tensiune vibra în toată mașina, deși nimeni nu vorbea despre asta.

Dacă Jordan sau sora ei pățeau ceva din cauza celor întâmplate în ziua aceea, echipa era terminată. În scârțâit de roți, Tony a dat colțul și a intrat pe strada pe care se afla casa McBride.

– Dacă Lorelei Vogt e acolo, a spus Ian, o confruntăm cu descoperirea noastră și o arestăm pe loc.

– Cu ce autoritate? Nu avem mandat!

Ian se gândea să joace la cacealma. Avea s-o facă negreșit. De obicei nu așa rezolvau confruntările, ci aveau un plan bine pus la punct și anunțau autoritățile. Dar acum nu era timp pentru asta. Cu sângele fierbându-i în vine, Ian și-a privit partenerul și soția.

– Fiți atenți în fiecare clipă! Până acum nu ne-am confruntat cu un asemenea gen de persoană. Majoritatea bărbaților pe care-i găsim nu sunt, fără al Treilea Reich al lor, mai periculoși decât șoarecii de câmp, dar ea e altfel. Dacă o vedeți că ridică și un deget spre ea sau spre altcineva, o opriți. În orice fel ați face asta.

Nina și-a desfăcut briceagul și, pentru prima dată, Ian s-a bucurat să-l vadă.

Înainte ca mașina să se oprească de tot, au coborât grăbiți în fața clădirii placate cu gresie rugoasă, unde i-au întâmpinat ușa deschisă și casa goală.

Capitolul 51 *Jordan*

Septembrie 1950
Boston

– Haide mai repede, Ruth! o ruga Jordan.

În sfârșit, sora ei ieșea din baie și, pe când se ducea, înfășurată în prosop, în camera ei, striga pe scări în jos:

– Pot să-mi iau înghețată de căpșuni?

Jordan nu o putea grăbi fără ca faptul să pară suspect, nici nu mai putea să petreacă un alt moment în prezența lui Anneliese fără să se dea de gol. Așa că și-a făcut de lucru și i-a pus lesa lui Taro, fiindcă nu avea de gând să-și lase câinele în casa aceea, așa cum nu și-ar fi lăsat nici sora. Apoi a îngăimat cum că trebuia să ia ceva din laborator.

– Du-te și rupe orice fotografii ai cu omul ăla, a sfătuit-o Anneliese. O să te simți mai bine!

Odată ajunsă în laborator, Jordan s-a sprijinit de ușă și și-a dat seama că transpira de parcă tocmai încheiase o cursă de alergări.

– Calmează-te, J. Bryde! Păstrează-ți calmul, și-a spus ea cu voce tare, în timp ce căuta o cârpă cu care să se șteargă pe față.

Unde ai să te duci? Gândul nu-i dădea pace. *Unde o duci pe Ruth?*

În apartamentul lui Tony, ca să primească niște răspunsuri. Era un început.

S-a întors și era cât pe ce să leșine de frică. Anneliese stătea în capul scărilor laboratorului și o privea, cu un zâmbet calm. Se apropiase fără pic de zgomot.

– Anna, m-ai speriat! a spus Jordan zâmbind, dar inima îi bătea gata să-i sară din piept. E gata Ruth?

– Își leagă șireturile.

– Nu-mi aduc aminte când ai fost ultima oară aici.

– Întotdeauna încăperea asta a părut să fie sanctuarul tău, a spus Anneliese uitându-se în jur la echipament, la pereți, la lumini, iar Jordan a observat că mama ei vitregă avea poșeta pe braț. Mă gândeam să vin cu voi, fetelor, a continuat Anneliese. A trecut multă vreme de când nu am mai mâncat un cornet de înghețată.

– Parcă trebuia să termini fusta pe care o începuseși la Singer, a spus Jordan continuând să zâmbească.

– Tivul poate să aștepte oricât.

– Sigur? Îți pot aduce eu înghețata, s-a oferit Jordan, însă apoi a tăcut, dându-și seama că obiecțiile ei ar fi putut să devină suspecte. Știi ce? a reluat ea. Nu contează. Orice ți-aș aduce, s-ar topi pe soarele ăsta. Haide cu noi!

Avea să fugă cu Ruth la întoarcere.

– Să-mi iau pălăria, a spus Anneliese, dar nu s-a clintit, ci a rămas pe loc, gânditoare. Știi că am fost la bancă azi-dimineață? Domnișoara Fenton zicea că ai pus întrebări despre conturile de economii.

Jordan și-a păstrat tonul normal și relaxat.

– Știu că zici mereu să nu-mi fac griji în privința banilor, dar eu tot îmi fac. A fost o ușurare pentru mine să aud că există o poliță de asigurare suplimentară.

– Domnișoara Fenton zicea că păreai cam supărată.

– Am simțit dintr-odată parfumul tatei. Unul dintre casieri se dăduse cu aceeași marcă de aftershave. Știi cum e… Am plecat repede, înainte să încep să urlu.

– Aha… Mda, sună plauzibil, a spus Anneliese uitându-se la balustrada pe care își ținea mâna. Cunoști vreun englez înalt, Jordan? Un bărbat care pune întrebări?

– Poftim? Nu, ți-am spus deja, i-a replicat Jordan, simțind cum pulsul îi creștea din ce în ce mai tare. Ți-am răspuns la întrebarea asta acum câteva săptămâni.

– Știu, a recunoscut Anneliese părând să-și ceară scuze. Dar există unul, nu-i așa? Kolb era destul de sigur în privința asta. Și mai pare să creadă că e urmărit, iar eu am fost înclinată să pun paranoia lui pe seama faptului că-i place băutura, dar poate că nu e chiar așa. Apoi apari tu din senin la bancă și pui întrebări despre conturile mele personale, iar acum ești foarte supărată din cauza prietenului tău și explici asta foarte frumos, Jordan, dar purtarea ta îmi dă o stare de neliniște. Serios.

– De ce? a întrebat Jordan arborând un zâmbet nedumerit și silindu-se să-și ridice privirea.

– Pentru că după ce ai trecut printr-un război, a spus Anneliese, după ce ai fost *vânat*, devii atent la orice detaliu care nu-i la locul lui. Oricât de frumos ți se explică, tot auzi un sunet de… alertă.

Între ele s-a așternut tăcerea, la fel de întunecată și de grea precum apa unui lac. Jordan își încleștase mâinile pe marginea mesei. Anneliese a rămas pe loc, în rochia ei neagră și apretată, cu cocul de păr negru și cu buzele perfect rujate. Jordan nu știa ce să facă mai mult decât să pară nedumerită și nevinovată. Îi duduia inima.

– *Scheisse*[62], a suspinat Anneliese.

Și-a lăsat poșeta jos, a scotocit în ea și a scos un pistol. Îl ținea cu o mână fermă, de expertă, moment în care mintea lui Jordan s-a golit, din cauza groazei pe care a simțit-o la sunetul glonțului.

TAVA METALICĂ din dreapta lui Jordan s-a răsucit pe masă zdrăngănind, iar ea a tresărit și a sărit îndărăt, scoțând un țipăt înăbușit. A durat o clipă ca să-și dea seama că nu fusese rănită.

– Acum haide să vorbim sincer, a spus Anneliese, calmă.

Lui Jordan îi tremurau genunchii. S-a uitat la Anneliese, la pistolul din mâna ei. A vrut să țipe, dar pereții groși ai pivniței împiedicau orice sunet să răzbată până în stradă. Se îndoia că auzise cineva focul de armă. A deschis gura.

– Orice vrei să spui, ar fi bine să nu minți, a avertizat-o Anneliese. Nu vreau să te împușc, Jordan, dar o s-o fac dacă trebuie.

– Te cred, a spus Jordan cu voce slabă. Ai ucis-o pe mama lui Ruth cu sânge-rece ca să-i iei pașaportul, ai ucis, lângă un lac, un tânăr prizonier de război englez și ai ucis șase copii polonezi după ce le-ai dat să mănânce, așa că nu, nu cred că vei ezita să mă omori.

Se aștepta ca Anneliese să nege totul, să plângă, să dezlănțuie un torent de emoții așa cum făcuse odinioară, de acea Zi a Recunoștinței când se uitase la fotografia cu iubitul ei din SS și reușise să-i convingă și pe Dan McBride, și pe Jordan că omul acela fusese tatăl ei. Însă Anneliese s-a mulțumit să coboare, cu un suspin, treptele pivniței.

– Văd că ai aflat câte ceva.

Jordan și-a dat seama că tremura.

– Ce *ești*?

Numai la întrebarea asta se gândea, precum și la urletul care prinsese rădăcini în mintea ei din momentul în care descoperise adevărul adevărat. Însă, chiar și dincolo de acel urlet primar, Jordan judeca la rece: *Dacă o pot distrage, am șanse să scap. Sau poate că o să vină cineva*. Nu era cine știe ce speranță, dar, uitându-se la țeava pistolului, își spunea că o șansă mică era mai bună decât nici una.

– Cum ai putut să faci asemenea lucruri?

Anneliese nu a răspuns. Doar a suspinat din nou, cu un sunet ce trăda o oboseală de moarte și care părea se i se fi smuls din tălpile picioarelor. Apoi s-a așezat pe marginea patului răvășit.

– M-am săturat să fug… a început ea, uitându-se la Jordan, căreia îi tremurau buzele. De ce nu m-ai lăsat în pace?

– De ce…? a încercat s-o întrebe Jordan îndepărtându-se de masă, dar încremenind în clipa în care Anneliese a ridicat pistolul spre ea.

– Stai pe jos. Așază-te pe mâini.

Jordan a simțit că nu mai tremura. Anneliese avea o voce obosită, dar mâna îi era fermă. Jordan s-a așezat pe jos și și-a băgat mâinile sub ea, simțind cum o cuprindea frigul. Se aștepta ca Anneliese să se ridice și să îndrepte arma asupra ei, dar a rămas așezată pe pat, aparent prea obosită ca să se mai miște. Poate că nu mai voia să fugă. Poate că era pregătită să se predea. Jordan nu credea asta neapărat, dar și-a zis să încerce o altă tactică.

– Orice mi-ai face mie, nu-i face rău lui Ruth.

Anneliese a părut mirată.

– Ce motiv aș avea să fac asta?

– Nu e fiica ta. Măcar o iubești?

– Biata mea *Mäuschen*, a spus Anneliese plimbându-și un deget peste pătura de pe pat. Nu am vrut să mă atașez de ea, să știi. Un copil evreu. Am luat-o cu mine pentru că o mamă cu o fetiță drăgălașă în brațe, ei bine, nimeni nu suspectează o astfel de femeie. Și era foarte frumoasă. Cu părul blond și fără trăsăturile alea pe care le vezi de obicei, nasul, asprimea, poate că nu avea nici o tentă evreiască. M-am gândit că o puteam crește separând-o de moștenirea rasei ei. Era un mod de a compensa.

– De a compensa, a repetat Jordan. Faptul că i-ai ucis mama.

– Nu am avut de ales.

– Chiar crezi asta, s-a minunat Jordan. Nu ai avut de ales decât să ucizi o femeie și să o arunci într-un lac, după ce i-ai luat tot ce avea? Nu ai avut de *ales*?

– Habar nu ai de ce e capabil, la disperare, un animal încolțit, a răspuns Anneliese atingându-și perlele gri de la gât. Mi-a părut foarte rău s-o fac. Cel puțin, nu a suferit. Îi port perlele ca să-mi aduc aminte de ea.

Preț de o clipă, Jordan a crezut că avea să vomite.

– Nu ai de gând să negi nimic, a reușit ea să șoptească.

– Nu văd ce sens ar avea, serios vorbind. E clar că știi destul de multe, a spus Anneliese îndreptându-și spatele. Cum ai aflat? Cine ți-a povestit

despre mine? a întrebat-o ea pe Jordan, iar țeava pistolului i-a zvâcnit pe genunchi. Vine cineva?

– Da. O echipă de vânători de naziști care ți-a dibuit urmele de la plecarea ta din Austria și până acum, a spus Jordan, folosind termenul melodramatic fără ezitare, căci ar fi zis orice, numai s-o facă pe Anneliese să tresară. Nu o să mai scapi niciodată de ei.

– Cine sunt? E și poliția cu ei? Nu minți, i-a cerut Anneliese, văzând că Jordan șovăia. Te cunosc foarte bine, Jordan. Știu când minți.

– Un jurnalist englez și partenerii lui, a răspuns Jordan, dezgustată de tremurul propriului glas. Vin după tine.

– Și ce au de gând, să mă târască în fața unui juriu? Să mă extrădeze? a întrebat Anneliese, clătinând din cap înainte ca Jordan să răspundă. Bănuiesc că nu mai contează. Oricum ar fi, mă îndoiesc că o să-mi placă. Oamenii fac pe judecătorii și te-ar spânzura pentru orice.

– Cum ar fi pentru uciderea unor copii și a unor prizonieri de război? a ripostat Jordan, oricât îi tremura vocea.

– Am treizeci și doi de ani și viața mea e suma multor momente. De ce unele dintre ele atârnă mai greu decât toate celelalte momente mai bune? Când se va termina cu fuga, cu pedepsele?

– Tu crezi că ai fost pedepsită? a întrebat-o Jordan gata să se înece din cauza furiei incandescente care o cuprinsese. Ai furat numele, viața și copilul altei femei, te-ai cuibărit în familia mea ca să trăiești zi de zi în liniște și pace, la cald și la bine, și crezi că tu ai fost *pedepsită*?!

– Ai idee cât de mult am pierdut? a ripostat Anneliese la rândul ei. O viață pe care am iubit-o, un bărbat pe care l-am iubit, legătura cu mama mea, cu excepția câte unei scrisori trimise cu mare grijă și pe care nu îndrăznesc să o pun singură la poștă. În fiecare zi mă tem și în fiecare noapte visez, a spus ea cutremurându-se. E ciudat câte coșmaruri am în casa asta în care mă simt în siguranță. Casa mea de la lacul din Posen era atât de izolată… La sfârșitul lui ’44 nu mai aveam servitori și totul se ducea naibii, Manfred pleca zile întregi,

și totuși, dormeam atât de bine acolo. Era așa de frumos! Și nu o să mă pot întoarce niciodată acolo, a încheiat ea uitându-se la Jordan. Crezi că asta nu-i o pedeapsă?

Nu suficientă.

– Atunci predă-te și respinge acuzațiile, a spus Jordan, schimbând tactica. Apără-te. Orice altceva ai fi, nu te-am privit niciodată ca pe o lașă.

Sperase s-o rănească, dar Anneliese a zâmbit vag.

– Nu există lașitate, doar știi asta. După cum nu există nici curaj. Există doar ceea ce e firesc. Dacă ești vânător, urmărești prada, iar dacă ești pradă, fugi. Eu sunt destul de realistă ca să îmi dau seama că sunt pradă de când s-a terminat războiul, și că învingătorii au decis că am fost un monstru.

– Chiar ești un monstru, a spus Jordan.

– Din cauza copiilor ălora? a întrebat Anneliese clătinând din cap. Am făcut-o din milă. Erau polonezi, poate evrei, iar ordinele în Posen erau să eliminăm mai întâi evreii, apoi polonezii.

– Războiul era pe sfârșite și pierdeați. De ce să duci la îndeplinire ordinul ăla dacă totul se ducea de râpă?

– Pentru că execuțiile și transporturile aveau loc în continuare. Acei copii au murit de mâna mea într-o manieră blândă, repede, fără durere și cu burțile pline, față de cum s-ar fi stins de foame prin colibe, sau de sete în trenuri supraaglomerate. Nu îmi place suferința. Dacă ceva trebuie să moară, omoară-l curat.

Lui Jordan îi venea să zbiere, doar să nu mai audă așa ceva, dar a făcut eforturi să continue. *Ține-o de vorbă.*

– Și pe prizonierul de război de ce l-ai omorât? a întrebat Jordan despre Sebastian Graham, fratele mai mic al lui Ian, al cărui nume îl citise în dosar de dimineață. Există reguli legate de prizonieri. Ar fi trebuit să-l trimiți, viu, în lagărul lui. De ce l-ai omorât?

– Paznicilor nu le place să le fugă prizonierii. Cel mai probabil, l-am salvat de la o moarte mult mai dureroasă.

Anneliese s-a ridicat, pusă pe treabă. *Nu o lăsa*.

– Să știi că am ținut la tine, a spus Jordan punând toate cărțile pe masă, drept provocare. Chiar te-am iubit. Și am crezut că țineai și tu la mine. Au fost numai minciuni, nu-i așa?

Anneliese i-a aruncat o privire surprinsă.

– De ce ai crede asta?

– De când a murit tata, ai încercat să mă alungi de acasă. Ba la facultate, ba la muncă, ba la New York, oriunde, numai să mă vezi plecată.

– Doar pentru că în preajma ta trebuie să stau mereu cu garda ridicată. M-am gândit că avea să fie mai ușor dacă erai în alt oraș. Dar asta nu înseamnă că nu țin la tine, a spus Anneliese zâmbindu-i lui Jordan cu acel zâmbet ca de la femeie la femeie, menit s-o liniștească, așa cum o făcuse în ultimele câteva luni, în care se bazaseră una pe cealaltă. Ești inteligentă, talentată și cu picioarele pe pământ. Vrei lucruri pentru tine. Visezi. Așa făceam și eu la vârsta ta. Am vrut mai mult decât un soț austriac *Advokat*, indiferent de ceea ce zicea mama, iar tu îți doreai mai mult decât era acel prostovan simpatic de Garrett Byrne, indiferent de ceea ce zicea tatăl tău. Te-am încurajat să ții mai sus pentru că voiam să văd cum îți cresc aripi. A fost o plăcere să te observ.

– Nu te cred, Anna, i-a răspuns Jordan sfidător, dar în sinea ei a tresărit. Anna, Anneliese, Lorelei, cum vrei să te numești.

– Urăsc numele ăla, s-a cutremurat ea. „Lorelei“. Ca rusalca. Altă vrăjitoare a apei.

– Cine a ieșit din lacul ăla și ți-a dat coșmarul cu rusalca? a atacat Jordan din altă perspectivă. Cineva care nu era de acord cu definiția pe care o dădeai tu milei?

– Ți-am povestit visul ăla, nu? a întrebat ea clipind. Era un nimeni, de fapt. O refugiată din Posen.

– Te-a rănit ea în loc s-o rănești tu? a întrebat-o Jordan cu glas tare în timp ce se întreba pe sine în gând: *Oare de ce se teme un monstru*? De-asta îți e

frică de ea? De-asta o visezi?

– Nu mi-e frică de ea. De ce mi-ar fi? Probabil că a murit de mult, a răspuns Anneliese ducându-și, fără să vrea, mâna la ceafă.

Gestul acela a făcut-o pe Jordan să se gândească: *Vechea cicatrice, ascunsă sub machiaj*.

Anneliese a tresărit, iar Jordan a înțeles că îi era frică. *Să știi că și eu te cunosc*. De fapt, de ce îi povestise Anneliese acel vis?

Pentru că era miezul nopții și era speriată, iar eu eram acolo. Pentru că uneori până și monștrii au nevoie să vorbească.

Jordan și-a îmblânzit glasul și și-a strâns picioarele sub ea.

– Anna, nu vrei să…?

Pistolul s-a ridicat din nou spre ea.

– Așază-te la loc, a spus Anneliese, iar Jordan s-a supus. Sunt conștientă de faptul că încerci să tragi de timp. Mărturisesc că e tentant să stau aici și să-i aștept pe prietenii tăi. Chiar am obosit să fug, dar asta ar însemna să renunț, iar ultima promisiune pe care i-am făcut-o lui Manfred a fost să nu renunț. A murit sub o ploaie de gloanțe la Altaussee, ca să nu fie luat prizonier. Eu pot măcar să fug, a zis Anneliese uitându-se drept în ochii lui Jordan. Nu mă căuta. Nu o să mă găsești, nu de data asta, și ce rău pot face? Nu vreau să fac rău nimănui. Vreau să trăiesc în liniște și pace.

– Nu vrei să faci rău nimănui, dar o vei face dacă te vei simți amenințată. Tata avea bănuieli legate de magazin, nu? A observat mici detalii din șmecheria pe care o puneai la cale împreună cu Kolb. Credea că fraudați, nu că ar avea de-a face cu criminali de război, dar a murit înainte să afle mai multe. Cum s-a întâmplat asta, Anna? a întrebat-o Jordan sfredelind-o cu privirea. Mi-ai ucis tatăl?

Asta era cealaltă suspiciune care înflorea, asemenea unui boboc monstruos, în străfundul minții ei. Chiar și în goana nebună de a ajunge la Ruth, o parte din Jordan reflectase în tăcere că, în vreme ce Anna McBride nu știa nimic despre armele de foc, o femeie poreclită Prădătoarea sigur că

ar fi știut ce tip de muniție ar face o carabină de calibrul 12, cu țevile din oțel moale Damascus, să explodeze. Se putea foarte bine ca Anneliese să se fi dus la cabana de pe malul lacului, să fi strecurat o mână de gloanțe letale printre cele bune, apoi să plece de acolo și să-și ducă fiica vitregă la probat rochii de mireasă tocmai în ziua în care soțul îi pleca la vânătoare de curcani.

– L-ai ucis? a întrebat Jordan, icnind. Zi!

Expresia Annei nu s-a schimbat nici o clipă. Ea nici măcar nu a tresărit.

Of, tată! Mintea lui Jordan se bâlbâia de groază pură. *Tată…*

– Să știi că mi-a fost foarte drag, a spus Anneliese în cele din urmă. Dacă tu nu ai fi scurmat atâta… El nu a mai avut încredere în mine după acea Zi a Recunoștinței. Nu în sinea lui. Îl surprindeam cum mă privea insistent, în pat, pe când credea că dorm… Probabil că de asta i-a venit ușor să-l bănuiască pe Kolb și să înceapă să pună întrebări, a spus Anneliese clătinând din cap. Încă mă întreb cum de ai reușit să le pui pe toate cap la cap, la numai șaptesprezece ani… Dar, mă rog, am recunoscut că ești inteligentă, nu? Din momentul ăla nu am mai îndrăznit să țin nimic în casă, de frică să nu adulmeci ceva.

– Să nu îndrăznești să spui că moartea tatei a fost din vina mea, a spus Jordan cu glas răgușit.

– Nu-ți spun nimic. Du-te, trăiește-ți viața și lasă-mă să mi-o trăiesc pe a mea. Vreau doar să dispar, împreună cu Ruth.

Jordan s-a îngrozit dintr-odată.

– Nu o iei pe Ruth!

– Bineînțeles că o iau. E responsabilitatea mea. Este și asigurarea mea, Jordan. Pentru că, dacă mai simt vreodată că sunt urmărită, o împușc, iar apoi mă împușc și eu.

Anneliese o țintuia pe Jordan, căreia i se uscase gura, cu o privire sinceră și serioasă.

– Te rog… a început ea, dar Anneliese a întrerupt-o.

– A treia oară nu mai fug. Nu mai suport. O să aleg calea ușoară și o s-o iau pe Ruth cu mine. Nu lași un copil singur, asta ar fi cea mai mare cruzime. Așa că nu încercați să mă găsiți, tu și prietenii tăi. Va fi mult mai bine pentru Ruth dacă mă asculți, a spus Anneliese urcând scările cu pistolul scânteindu-i lângă picior, iar, odată ajunsă pe ultima treaptă, s-a uitat peste umăr. O să-mi lipsești, să știi! Foarte mult. Chiar aș vrea să nu te fi băgat în chestia asta.

Ușa s-a trântit. Zăvorul de afară a scârțâit, iar zgomotul pașilor ei s-a stins pe măsură ce se îndepărta. Jordan a alergat la scări, le-a urcat în fugă și s-a izbit de ușa încuiată, țipând.

Rahat – în limba germană în original

Capitolul 52 *Ian*

Septembrie 1950
Boston

– Nu a luat nimic, a spus Jordan în timp ce răscolea în dulapul mamei ei vitrege.

Dormitorul era unul înflorat, feminin, cu peisaje alpine și decorațiuni făcute din flori uscate. *Prea târziu*, își tot spunea Ian în sinea lui. *Am ajuns prea târziu*.

– Numai mașina tatei a dispărut, a reluat Jordan. Valiza ei e tot aici, hainele, lenjeria, chiar și carnetul de cecuri și permisul de conducere…

Pentru că lasă totul în urmă, și-a spus Ian. Lorelei Vogt năpârlise din pielea Annei McBride și plecase spre o nouă identitate, luând cu sine doar hainele de pe ea. Un val rece de mânie l-a cuprins pe loc. *Nu am ajuns până aici ca să o luăm de la început*.

– Nu a luat nimic, a repetat Jordan.

Era albă la față și răvășită. Toată frumusețea ei de americancă îmbujorată pălise din pricina șocului. Ian nu fusese nicicând mai ușurat decât în momentul în care trăsese zăvorul pivniței, de unde Jordan ieșise năucă, cu lacrimile curgându-i șiroaie, îmbrăcată într-o fustă veche în carouri roșii, cu părul blond ciufulit, cu mâinile tremurând, dar *în viață*. Ușurarea lui nu însemna nimic pe lângă cea a lui Tony, a cărui față măslinie se făcuse cenușie pe când deschidea ușa pivniței. Jordan îl împinsese ca să treacă pe lângă ei, iar apoi fugise în casă strigându-și sora. Iată momentul în care își dăduseră seama că, până de urmă, Lorelei Vogt nu plecase cu mâna goală.

O luase pe Ruth.

– *Suka*, a murmurat Nina, care desfăcea și închidea briceagul, tânjind să taie o beregată.

Taro se ținea după ea și scâncea, agitată. Ian reușea să nu se fâțâie, dar avea deja urme de semilună făcute cu unghiile în palme.

– Trebuie să existe ceva care să ne arate încotro a luat-o. Ceva… a spus Jordan în timp ce răscolea printre batistele mamei ei vitrege, apoi a ridicat ochii fulgerător, țintuindu-i cu privirea împietrită pe Ian și pe Tony. Dacă mi-ați fi *spus*…

– Am vrut, i-a răspuns Tony, care răscolea în sertar alături de ea și îi atingea umărul. Am tot vrut să te implic, dar nu știam dacă fusese și tatăl tău băgat în povestea asta și…

Ea a tresărit.

– Tata *nu* ar fi…, a început să spună, apoi cuvintele i-au rămas în gât. De ce, oare, a pus Anna la cale afacerile clandestine cu Kolb, ca să-i ajute pe criminalii de război? Dacă nu ar fi făcut asta, nu ar fi ieșit nimic la lumină și nu ați fi venit până la Boston după ea. De ce a riscat?

– Poate că îi erau prieteni, a sugerat Tony. Voia să-și aducă și mama aici.

– Îi putea aduce legal, îi putea sponsoriza ca refugiați. Nu ar fi protestat nimeni.

– Pentru bani, a spus, scurt, Ian, care începea să se fâțâie fără să vrea. Voia să aibă banii ei în caz că trebuia să fugă din nou, și-a dat el seama, realizând că Prădătoarea își atinsese acest scop, ceea ce lui îi provoca un nou val de furie. Destui bani cât să-i ajungă multă vreme de-acum încolo, a conchis.

Nu. Nu mai scapi. Nu iei cu tine un copil nevinovat. Nu de data asta.

– Nu vreau să credeți că tata a fost un prost pentru că s-a îndrăgostit de ea, au explodat cuvintele din gura lui Jordan în timp ce ea începuse să caute pe sub pat. Abia aștepta să scape de accent, să se ducă cu el la slujbe la biserică și să fie o casnică americană în toată regula. Era mândră să învețe argoul bostonian și nerăbdătoare să-și schimbe numele din „Anneliese“ în „Anna“ după ce își lua cetățenia. A prostit pe toată lumea.

– Nu și pe tine, a constatat Tony, care răscolea printre cearșafuri. Aveai șaptesprezece ani și ai mirosit-o din prima zi, ceea ce noi, trei profesioniști, nu am reușit să facem. Ești un geniu, J. Bryde!

– Tata tot a murit. Nu am reușit să-l conving…

– Nu face asta! i-a strigat Ian apucând-o de umeri și privind-o în ochi, în timp ce ea își îndrepta spatele ridicându-se de lângă pat. Dacă o apuci pe calea aceea, vei întâlni doar nebunie, crede-mă. Lasă vina acolo unde îi e locul – la ea.

Unde te-ai dus… unde?

– La spital, ea a plâns pentru tata. Era complet devastată. Mă întreb ce ar fi făcut dacă el își revenea în urma traumelor…

– Avea un plan pentru asta, a spus Nina fără urmă de îndoială în glas.

Nici din camera lui Ruth nu lipsea nimic. Jordan își freca mâinile în sus și-n jos pe blugi, neajutorată.

– Lui Ruth nu i-a luat nici măcar o pereche de pantofi.

– Ceea ce înseamnă că are o vizuină pe undeva, a zis Tony în timp ce se plimba, ca un animal de pradă, de-a lungul camerei confortabile. Sigur că a pus deoparte haine, bani din contul de economii închis și acte cu o nouă identitate, mulțumită lui Kolb.

– Da, a spus Jordan scărpinându-și obrazul. Pe când eram împreună cu ea în laborator, mi-a zis că nu a mai îndrăznit să țină nimic în casă după ce am răscolit eu, cu ani în urmă.

– Păi, și unde s-ar ascunde? a întrebat Ian.

Cei patru s-au privit între ei.

– A fost plecată undeva timp de o lună, atunci când mi-a spus că se ducea la Concord și la New York, a spus Jordan în cele din urmă. Sigur că a pus ceva la cale. S-a pregătit să fugă în caz că era nevoită.

– Trebuie să fie pe undeva prin apropiere, a spus Nina. Într-un loc în care să se poată duce fără s-o întrebe nimeni de sănătate. Acolo trebuie să o prindem, altfel…

– Altfel o pierdem, a terminat Jordan fraza. Ea și Ruth, plecate cine știe pe unde… Poate că nici nu rămân în țară, a mai zis ea, albindu-se la față.

Tony a luat-o în brațe. Nina și Ian s-au privit, neajutorați și furioși. *Ruth*, se gândea Ian în continuare. Micuța de ea, un biet pelerin care rătăcea fără casă, în grâu străin. Pierdută pe veci, dacă nu…

– Vizuina ar trebui să fie aproape, dar ferită de priviri străine, a spus Ian bătând cu degetele în stâlpul patului lui Ruth. Un loc în care să se ascundă, să își schimbe aspectul. Un loc în care nimeni să n-o vadă venind și plecând, sau să aibă vreun motiv să se întrebe ce caută ea acolo. Știi vreun…?

– Poate cabana noastră de vânătoare de la lacul Selkie. E la capătul unui drum mai lung de trei ore față de Boston, într-un loc foarte retras, fără plaje și promenade. Locul ăsta e, de fapt, doar un lac mare așezat în mijlocul pădurii. Nu ne-am mai dus acolo după ce a murit tata, am încuiat și gata. Avem o cheie mare și veche…

Jordan a dat fuga în biroul de la parter al tatălui ei, iar ceilalți au urmat-o, buluc, și au început să deschidă toate sertarele. O cabană pe malul unui lac, în mijlocul unei păduri… Ian se întreba dacă îi amintea lui Lorelei Vogt de îndrăgita ei casă de pe malul lacului Rusalka, unde murise Seb.

Jordan a răscolit în fiecare sertar deschis, iar în cele din urmă a ridicat privirea, roșie la față.

– Cheia nu mai e. S-a dus la cabană, a spus, cu buzele tremurându-i. Dar fac pariu că nu o să stea mult acolo. Ar ști că o să-mi amintesc de asta. Și are un avans de cel puțin o oră și jumătate față de noi.

Nu o s-o mai prindem. Ian știa că asta gândea toată echipa.

Tony a scos cheia Fordului și a zis:

– Încercăm.

– Nu o să reușim. Trebuie să ne mișcăm mai repede de-atât, a spus Ian, care știa cum să procedeze, cu toate că totul înlăuntrul lui înghețase la acest gând. Vă spun pe drum, dar mai întâi, Jordan, povestește-ne despre acel vis despre rusalcă al mamei tale vitrege. Fiecare detaliu în parte.

S-au îndreptat spre ușă, iar Jordan a povestit, cu detalii surprinzător de precise, coșmarul pornit de la lacul lângă malurile căruia, aparent, Prădătoarea avusese de suferit. *Deci Prădătoarea noastră nu doarme bine*, s-a gândit Ian într-o izbucnire de satisfacție răutăcioasă. *Mă bucur.*

Cum a terminat Jordan de povestit, Ian și-a privit soția în timp ce coborau treptele casei.

– Lorelei Vogt se teme de rusalcă, a spus el încet. Tu ești aia, nu?

Mergând spre mașină, Nina a făcut un gest scurt de încuviințare, cu capul plecat. Tony și Jordan s-au privit între ei.

– Putem profita de asta, a continuat Ian, dacă știm exact de ce se teme.

Nina a dus mâna la portieră și Ian a văzut că fiecare fir de păr îi era zbârlit, numai că de data asta el nu a mai tăcut.

– Spune tot, Nina! a îndemnat-o punându-și mâna peste a ei, înainte ca ea să poată deschide portiera. Știu că nu vrei să povestești ce s-a petrecut pe malurile acelui lac, dar nu mai avem timp. Spune-ne!

Capitolul 53 *Nina*

Noiembrie 1944
Lacul Rusalka

Supa era plină de cartofi și de smântână. Femeia îmbrăcată în palton albastru venise în spatele casei cu ziduri de culoare ocru și adusese două castroane fierbinți, căci Nina refuzase cu obstinație să intre în bucătărie. Sebastian a luat castronul fără să-și ascundă entuziasmul, dar Nina stătea cu brațele încrucișate.

– Nu fi necioplită, i-a șoptit Seb în rusă, cu gura plină de supă.

Ninei îi ploua în gură, dar tot nu se întindea să ia castronul.

– Are o casă de vacanță pe malul lacului și smântână adevărată pentru gătit, a spus ea uitându-se la femeia delicată, cu ochi albaștri. Asta înseamnă că e prietenă cu nemții.

– Ți-am zis, e văduvă. Soțul ei a fost neamț și a murit înainte să înceapă războiul, așa că administrația din Posen o lasă în pace, a lămurit lucrurile Seb, care avusese o discuție lungă în engleză, fiindcă femeia vorbea și limba aceea. A studiat engleza la universitate și nu a simpatizat niciodată cu Reich-ul.

– Așa zice ea.

Femeia părea blândă și avea un zâmbet foarte cald. Observând, parcă, suspiciunea Ninei, a plecat capul și a sorbit din castronul rămas. A înghițit și i l-a întins cu un gest împăciuitor, parcă spunând: „Vezi? Nu e otrăvit".

Nina s-a încruntat, dar a luat castronul. Prima lingură de supă doar că nu i-a explodat în gură, cu aroma și căldura pe care le-a simțit până în stomac. Restul l-a dat pur și simplu pe gât. Femeia a zâmbit și i-a spus ceva lui Seb, cu care a schimbat câteva cuvinte pline de entuziasm.

– Ce-i? a întrebat Nina, înghițind ultima picătură de supă. Mulțumește-i pentru masă și haide să plecăm.

– Ne oferă să ne găzduiască aici la noapte, a lămurit-o Seb, care radia. Zice că putem dormi în bucătărie, la căldură, și că are să ne încropească niște paturi.

Nina l-a apucat de braț și l-a târât la depărtare de câțiva pași față de femeie.

– Nu!

– De ce nu? Să dormim și noi sub un acoperiș, sub pături curate…

– Seb, nici o femeie ce locuiește singură nu aduce în casă niște oameni care arată ca noi! a spus Nina făcând semn spre hainele lor murdare. Ceea ce înseamnă fie că nu e singură, fie că-i cheamă pe nemți și ne predă imediat ce…

– Chiar îți e imposibil să crezi că cineva chiar ar vrea să ne facă un bine? Că ar putea să ne ofere ajutor doar din bunătate?

– Da. Nu am cum să cred așa ceva. Și nu avem nevoie de ajutorul ei.

– Nu ai încredere în nimeni. Asta e problema ta nenorocită, a certat-o Seb, a cărui față slabă s-a înroșit în jurul pomeților ascuțiți de foame. Și chiar avem nevoie de ajutorul ei. Suntem mereu flămânzi, ies și mațele din noi fiindcă nu mâncăm decât vânat și rădăcini. De ce nu putem primi ajutor atunci când ni se oferă?

– Pentru că dacă e prietenoasă, nu primim decât un somn de o noapte la căldură, dar dacă ea nu e așa cum o crezi tu, nemții pun mâna pe noi!

– Poate că o să ne găzduiască mai mult de o noapte. Poate că ar fi de acord să ne ascundă o vreme, a pledat Seb, pe a cărui figură s-a așternut subit încăpățânarea, căci el își dorea foarte mult să creadă, să aibă *încredere*. Nu e toată lumea egoistă în războiul ăsta. Încearcă și tu, măcar o dată, să ai puțină încredere în natura umană.

– Nu, a repetat Nina.

El a încercat atunci altă tactică:

– Ce ne-ar putea face, când ea e una și noi suntem doi?

Nina s-a uitat lung la el.

– Mă cunoști pe *mine* și întrebi ce poate face o femeie?

– Asta e altceva.

Pentru că eu sunt o sălbatică, s-a gândit ea. Fiindcă, pentru un tânăr onorabil precum era Sebastian Graham, bine educat și bine intenționat, care nu știa absolut nimic despre sexul feminin, o tânără minionă, cu păr moale și cu unghii pilite nu părea deloc periculoasă. Nina s-a uitat peste umăr la femeia în albastru, care-i privea zâmbind ușor și pe care n-o deranja să-i vadă cum se stropșeau unul la celălalt.

– Eu mă întorc în tabăra noastră, i-a spus Nina lui Seb. Nu risc.

El și-a încrucișat brațele pe piept.

– Eu, da.

Nina a făcut un pas în spate, luată prin surprindere de un junghi de durere. *Te-am hrănit, am vânat pentru tine, am rămas cu tine, iar acum faci asta?*

El s-a înroșit la față.

– Nina…

– Ne vedem mâine în tabără, l-a întrerupt ea. Dacă nu vii, o să știu că ești în drum spre lagăr, în cătușe.

– Sau că o ajut pe buna *Frau* în grădină, în schimbul permisiunii de a mă ascunde în pivnița ei, a spus el încet. Există și oameni buni pe lume, Nina. În tine am avut încredere, nu? Atunci când singurul lucru pe care-l știam despre tine era faptul că aveau să te împuște dacă te întorceai la regimentul tău, tot am avut încredere în tine.

Nina a ridicat mâna în care ținea briceagul.

– Eu am încredere doar în ăsta.

– E ciudat cât de mult îmi amintești de fratele meu, a spus Seb. Netulburat și aproape tot atât de neîncrezător pe cât ești tu.

– Om deștept.

– Nu și fericit.

– *Fericirea* nu contează. Eu prefer să rămân *în viață*, a spus Nina, dar apoi a șovăit. Vino cu mine, Seb! a încercat ea să-l înduplece.

Dar el nu s-a lăsat înduplecat, așa că Nina a pornit spre pădure, prea mânioasă ca să se uite înapoi și să-l vadă cum dispărea în casa de culoare galben-ocru.

CAM LA O JUMĂTATE de kilometru de mers furibund pe malul lacului, Nina a încetinit pasul. Soarele apunea, lăsând loc întunericului adus de luna nouă. *Vreme bună de zburat*, își spunea Nina. *Vreme bună de vânat*. S-a oprit de tot, târșâindu-și ciubotele prin stratul de frunze moarte. Ceva era în neregulă, se întâmpla ceva foarte *grav*, iar ea habar nu avea ce.

Ba da, știi ce. Poate chiar în clipa de față femeia aia îi cheamă pe nemți și le spune că are în bucătărie un prizonier evadat.

Nu. Era și mai grav de-atât. Poate că îl predase pe Seb fără să-l mai bage în casă. De ce ar fi făcut asta?

Nina a ridicat privirea spre cer. Un amurg albastru, niște ochi albaștri… ochii femeii, complet lipsiți de teamă atunci când ea văzuse în pragul ușii ei doi refugiați zdrențăroși. Părul lipit al Ninei, barba crescută și neagră a lui Seb, unghiile lor murdare – oricine ar fi fost circumspect. Și totuși, Nina nu observase pic de teamă în atitudinea ei calmă. Orice persoană complet lipsită de frică atunci când se află singură în fața a doi străini murdari, într-o zonă de război, este ori idioată, ori sfântă, ori primejdioasă. Femeia aia nu părea deloc idioată. Ceea ce însemna că era fie sfântă, fie primejdioasă. Nina știa ce ar fi spus Seb. *Dar știu și ce aș zice eu*.

Atunci când a ajuns din nou lângă casă, era întuneric deplin. Prin câteva dintre ferestrele fără obloane se vedea lumina, reflectată în pătrate cu sclipiri calde, ce împestrițau pădurea din spate. Nina s-a ghemuit la umbra unui pin zvelt și s-a uitat. Se cam așteptase să vadă mașini în fața casei, santinele germane care să stea de veghe în timp ce camarazii lor capturau prizonierul englez, însă era liniște deplină.

Asta nu însemna că înăuntru nu putea exista o capcană. Poate că Seb fusese deja capturat. Tânăra cu ochi albaștri ar fi putut avertiza autoritățile că exista încă un fugar, o femeie. Nina a mai stat la pândă vreme de o oră, cu briceagul deschis în mână, cu cureaua de piele prinsă de încheietură, ascultând sunetul apei care lovea ușor malul lacului din fața casei. *Seb, unde ești?*

Probabil că era ghemuit sub o pătură, în fața șemineului, fără să se gândească deloc la Nina. Totuși, ea nu s-a clintit din loc. Lumina lunii lipsind, locul era învăluit doar în licărul slab al stelelor, care făcea lacul să sclipească. *Vreme bună de vânătoare*. Gândul răsuna și tot răsuna în mintea Ninei. *Vreme bună de vânătoare…*

Ușa s-a deschis. Valurile de lumină s-au revărsat în beznă precum un șuvoi de vin, apoi două siluete s-au conturat în noapte. Nina a clipit, nemaivăzând la fel de bine, dar a recunoscut mersul agale al lui Seb și părul care-i cădea pe frunte. Lângă el, femeia se mișca mai agil, cu mâinile în buzunarele paltonului. A scos ceva, iar Nina s-a ridicat repede în picioare, numai că s-a auzit un chibrit scăpărând și Seb s-a aplecat, ca un domn, să protejeze flacăra cu mâna. Țigara s-a aprins. Femeia i-a oferit și lui una și au pornit la plimbare spre lac, murmurând. Nina îi urmărea neliniștită. Scândurile scârțâiau sub picioarele celor doi, care pășeau pe pontonul lung ce se întindea peste apa mai adâncă. Nina nu avea încredere în nimic din ceea ce îți permitea să mergi pe apă, fie că erau scânduri de pin, fie că erau doi metri de gheață solidă. Însă Seb înainta fără preget, cu burta plină, înainte de un somn ca lumea, cu o țigară în mână, civilizat, ca după masă, admirând reflexia stelelor în apa calmă, alături de o femeie care fusese bună cu el, în loc să-l bată la cap să-și țină bocancii uscați și să-l întrebe constant dacă avea să știe vreodată în ce direcție era nordul.

Du-te! își spunea Nina în gând, uitându-se la cei doi care se aflau la capătul pontonului. *Du-te la ei!* Poate că femeia era într-adevăr bună la suflet. Nina a ieșit din umbra pinului și s-a îndreptat spre ponton, dar n-a putut să mai

facă nici un pas deasupra apei. A ezitat, tresărind și înjurându-se pentru că se temea de așa ceva, când lumea era plină de lucruri cu mult mai înspăimântătoare… Și, la capătul pontonului, în timp ce Seb își lăsa capul pe spate ca să privească cerul nopții, Nina a văzut femeia aruncându-și țigara în lac, băgând mâna în buzunarul paltonului și scoțând un obiect care sclipea metalic.

Nina s-a năpustit pe ponton chiar în timp ce femeia ridica brațul. Prea târziu. Focul de armă a răsunat implacabil peste întinderea lacului.

Sebastian a căzut. În mintea ei, Nina urla. În zăpadă sau pe țărână, ar fi fost la fel de tăcută ca un U-2 pe cer. I-ar fi tăiat femeii cu ochi albaștri beregata de la o ureche la alta, înainte ca aceasta să-și dea seama că era cineva în spatele ei. Dar pontonul scârțâia sub pașii grăbiți ai Ninei, așa că femeia s-a întors înainte să se risipească fumul din țeava pistolului. Obișnuiți să străpungă întunericul, ochii Ninei au văzut-o pe asasină în lumina slabă ca și cum ea s-ar fi aflat drept sub soarele amiezii: distantă, calmă, lipsită de milă, ușor mirată de apariția Ninei. Brațul s-a ridicat din nou, drept și neabătut, cu ochiul armei privind în ochii Ninei. Bum! În același timp, Nina a fugit în stânga, de parcă făcea cu avionul o manevră de eschivare din calea focului de la sol. A ridicat briceagul, lovind ca și cum ar fi făcut-o cu un bici. Femeia s-a răsucit, iar lama ascuțită i-a brăzdat gâtul într-o parte, până la ceafă, în loc să-i desfacă traheea. Abia atunci a țipat Nina, căci i-a văzut ochii aprigi mărindu-se de șoc. Femeia s-a apucat de gât și sângele negru i-a țâșnit printre degete, dar a îndreptat din nou pistolul către Nina, care a țâșnit pe lângă cadavrul lui Seb, îndepărtându-se de ea. Ticăloasa nu o putea rata de la distanța aceea, iar Nina nu se putea feri, așa că decizia a venit de la sine, învăluită într-un potop glacial de groază. Nina a mai făcut doi pași în fugă și, în clipa în care cel de al treilea glonț a răsunat în noapte, s-a aruncat în brațele lacului.

FRIGUL A ÎNJUNGHIAT-O pe loc cu o mie de pumnale argintii și minuscule. Izul de fier al apei de lac i-a invadat ochii, urechile și nasul. Nina

era aproape oarbă, prinsă în ghearele panicii, iar apa îi mângâia părul. Din ziua în care împlinise șaisprezece ani, când zăcuse aproape înecată la suprafața înghețată a Marelui Bătrân, în timp ce tatăl ei bâiguia: „Ești o rusalcă, lacul nu-ți va face nici un rău“, nu se mai cufundase nici măcar într-o cadă. Nina a dat să țipe – nu se putea abține – iar lacul i-a pătruns pe gâtlej precum o gheară rece.

„Dacă intri în panică o să te îneci, rusalcă nenorocită“, mârâia tatăl ei și, cumva, Nina și-a reluat controlul asupra membrelor, în timp ce mintea i se topea de groază. Știa să înoate, ca orice copil crescut pe malurile Marelui Bătrân, așa că a făcut un efort să iasă, zbătându-se asemenea unei foci. Odată ajunsă la suprafață, plămânii i s-au umflat cu aer fierbinte, care i-a sfârâit pe gât.

A mai răsunat un glonț, cu un ecou sinistru.

Nina s-a scufundat, neștiind dacă o nimerise sau nu, fiindcă frica o domina și n-o mai lăsa să înregistreze o altă durere. Că fusese atinsă sau nu de glonț, în toiul acestei orori se contura o opțiune: să se chinuie să ajungă la apă adâncă, departe de raza gloanțelor, până când amorțea de frig și se lăsa prada extenuării și înghețului, ceea ce nu avea să dureze prea mult… sau să rămână pe loc și să se zbată cuprinsă de panică, precum un U-2 țintuit în lumina albă a reflectorului, fiind împușcată ori de câte ori încerca să iasă la suprafață. Sau…

Nina a plonjat sub apă, răsucindu-se înainte să se răzgândească și înotând haotic înapoi spre ponton. Plămânii îi explodau din nou, rămași fără aer, în timp ce s-a strecurat printre piloni, ridicând mâlul moale, ieșind la suprafață și inspirând pe mutește. Pontonul fusese construit aproape de suprafața lacului, nu erau nici zece centimetri între apă și scândurile de deasupra ei. Cum se ținea de pilon, i-a pătruns o așchie în palmă ca un ac, dar și-a ținut capul pe spate ca să nu-i intre apa în gură. Deja îi amorțeau mâinile și picioarele. Scândurile scârțâiau deasupra ei și se auzea un sunet de metal care lovea alt metal.

Stă chiar deasupra mea, și-a spus ea, *și reîncarcă arma*. Dacă ucigașa ar fi tras drept printre picioare, prin scândurile pontonului, glonțul ar fi nimerit-o pe victima ei drept între ochi.

Groaza o zdrobea pe Nina așa cum se preface în țăndări un strat de gheață subțire.

Renunță, îi șoptea lacul. *Cufundă-te în albastrul meu. Predă-te Rusalkăi.*

Imagini disparate pâlpâiau precum un film proiectat de pe o rolă stricată. Fața râzătoare a Elenei, mica Galea care își murmura, îngrozită, monologul: „Nu ne înecăm", tatăl ei care își arăta dinții îngălbeniți, tovarășul Stalin, cu mustața și cu mirosul lui greu și feroce… Nina călca apa ca să poată rămâne la suprafața rece, ciulind urechile la mișcarea picioarelor Prădătoarei cu ochi albaștri, aflate la doar câțiva centimetri deasupra ei, în timp ce lacul îi vorbea în șoaptă, ademenitor.

Renunță, Ninocika.

Continua să dea din picioare, dar nu și le mai simțea.

Renunță. Lasă rusalca să te ia. E vrăjitoarea cea dintâi a nopții, cea care iese din lac cu brațe de gheață și cu un sărut ucigător.

Nu, și-a spus Nina, *eu sunt rusalca. Născută dintr-un lac, mi-am găsit locul pe cer și m-am întors în lac.*

Atunci, mori în lacul tău. E mai ușor să mori aici decât sus, de mâna ei.

Nu, și-a spus Nina din nou, *mi-o fi mie frică de apă, dar nu mă înspăimântă să mă lupt, în beznă, cu o nazistă.*

Habar nu avea cât timp stătuse acolo, cufundată în prisma întunecată a lacului Rusalka, cu fața ridicată deasupra apei, strângând bine pilonul alunecos, lovind din picioarele amorțite ca să se țină la suprafață, în timp ce Prădătoarea cu ochi albaștri stătea de strajă. Cu siguranță, doar câteva minute, chiar dacă păreau ore.

Peste sunetul valurilor, Nina a auzit cum femeia striga ceva în germană. Până și ea a înțeles cele două cuvinte simple și disperate:

– Unde ești?

Nina și-a încleștat dinții care-i clănțăneau. Auzea târșâitul pantofilor femeii, respirația ei sacadată, șuierul de durere. *Am tăiat-o*. Sărutul lamei îi despicase gâtul de-a lungul cefei. Prădătoarea sângera, cu siguranță, și se ținea cu o mână de gât.

– Te rog, fii moartă, murmura femeia de pe ponton cu frică în glas, de parcă se ruga. Te rog, fii moartă…

O rusalcă nu moare, și-a spus Nina și, de frig, până și gândul i s-a bâlbâit. *Te-a sărutat o rusalcă, ceea ce înseamnă că de-acum înainte îmi aparții, ticăloasă cu ochi albaștri!*

Femeia a respirat neregulat și prelung, șuierând de durere, iar apoi pașii i s-au retras, nesiguri, pe ponton, înspre mal. Probabil că Prădătoarea amețise pierzând sânge, se gândea Nina. Trebuia să intre în casă și să se bandajeze. Nina nu s-a clintit, ci a rămas sub ponton, plutind. Femeia de pe ponton era cu capul pe umeri, chiar dacă sângera și se temea. Poate că se retrăgea și o aștepta pe mal, în umbră, urmărind apa ca să vadă dacă dușmanca ei ieșea din lac. Nina asta ar fi făcut. A rămas pe loc, în beznă, în apă, respirând în ce în ce mai greu.

„Mișcă-te“, i-a cerut tatăl ei. „Mișcă-te, că o să îngheți și o să te îneci.“

S-ar putea să fie tot acolo, să mă aștepte, s-a gândit Nina.

„Mișcă-te, acum!“

Nina nu prea mai avea putere să se ridice din lac pe ponton. Era moale și încerca să-și miște degetele de la mâini și de la picioare, parcă prea înțepenită ca să mai fie în stare să facă ceva, orice. Ar fi putut rămâne acolo în veci, dar a făcut un efort și s-a ridicat în genunchi, ca să se uite în jur. Nu vedea nici o siluetă feminină, nu o privea nici o pereche de ochi albaștri. Luminile din casa galben-ocru se stinseseră, dar nu aveau să rămână așa. Cu siguranță că Prădătoarea nu ducea lipsă de prieteni, iar ei aveau să-i vină în ajutor.

„Mișcă-te!“

Dar Nina nu putea. Cadavrul lui Sebastian Graham zăcea pe ponton, pământiu și încremenit, cald încă.

Știa că n-avea ce să mai spere, dar tot s-a târât, tremurând, până la el. Glonțul îl nimerise drept în ceafă. Nu-i rămăsese mare lucru din figură. Băiatul frumos și cavaler, cu gene lungi și frunte înaltă, era o bucată de carne tocată.

– Biet *malîș*, a șoptit Nina, cu buzele degerate. Ar fi trebuit să intru împreună cu tine. Te-am lăsat singur și te-am pierdut.

Sentimentul de vină îi secera sufletul cu ghearele-i însângerate. Nu-și putea da capul pe spate ca să urle la lună, după cum ar fi vrut, nu-și putea așeza capul pe pieptul lui mort, ca să plângă. Nici nu-l putea îngropa. Timpul trecea. Cine știa cât avea să-i ia Prădătoarei ca să își îngrijească rana și să cheme ajutoare și, cu toate că Nina își făcea socoteala că nu stătuse în apă mai mult de zece minute, poate că nici cinci, era udă până la piele într-o noapte neagră de toamnă și simțea că avea țurțuri în loc de picioare. Spre uimirea ei, încă avea briceagul atârnat de încheietura mâinii. L-a păstrat, împreună cu bocancii și pantalonii, dar a scos brațele moi ale lui Seb din jachetă și din alte straturi de haine, și-a aruncat salopeta în lac și a făcut un efort ca să pună pe ea hainele pline de sânge, dar uscate, ale lui Seb. S-a gândit apoi să îi ia plăcuțele de identificare și inelul de pe deget. Fratele lui mai mare avea să le vrea. „Netulburat și aproape tot atât de neîncrezător pe cât ești tu“, zisese Seb despre el.

– O să-i spun că ai murit ca un erou, i-a promis Nina băiatului care-i fusese prieten preț de câteva luni scurte și pline de disperare. O să-i spun că mi-ai salvat viața, că te-ai luptat cu o asasină nazistă și că ai rănit-o.

Voia să-l pună pe un piedestal pe băiatul cu inima mare, care murise pentru că avusese încredere în bunătatea oamenilor.

Nu, și-a spus ea apoi. *A murit pentru că a avut ghinionul să te întâlnească pe tine, Nina Markova. Pentru că o dai în bară cu orice echipă din care faci parte și până la urmă îi pierzi pe toți. Ți-ai pierdut regimentul de două sute de*

surori, apoi l-ai găsit pe Seb și, chiar dacă era singurul din echipa ta, l-ai pierdut și pe el.

Plângând, Nina a sărutat părul plin de sânge închegat al lui Seb și a pornit mai departe, fără să se mai uite în urmă. A aruncat o privire spre casa galbenă, simțind o dorință primitivă de a se furișa înăuntru și de a termina ce începuse, dar avea nevoie de toate puterile ca să se întoarcă vie în tabără.

Sunt rusalca celui mai adânc lac din lume, de la capătul lumii, și-a spus ea, clătinându-se în delir și plină de sânge sub luna nouă. *Sunt Vrăjitoarea Nopții din Regimentul Aviatic 46 Bombardiere de Noapte „Garda Taman". Nu mă tem de nemți, nici de noapte, nici de vreun lac din lumea asta*. Nu credea că avea să se mai teamă vreodată de înec.

În schimb, acum se temea de altceva.

PÂNĂ LA SFÂRȘITUL IERNII era să se înece în propriii plămâni, căci se îmbolnăvise de pneumonie și o zgâlțâiau spasmele din toți rărunchii. Dar Nina Markova a supraviețuit, tușind, descărnată, murdară și hămesită, până când nemții s-au retras din Poznań în ianuarie anul următor. Atunci a reușit să iasă din pădure, clătinându-se și clipind des, ca să cadă în brațele albe și sterile ale Crucii Roșii poloneze ce pătrundea în lagărele eliberate. Au urmat luni la rând de termometre și de medicamente, timp în care a fost mutată dintr-un pat de spital în altul, în care s-a zvârcolit din cauza coșmarurilor în care îi apărea o Prădătoare cu ochi albaștri, până când a reținut fiecare trăsătură în parte a figurii ei. La acea față se gândea Nina pe când s-a ridicat în șezut pe ultimul pat de spital, desenându-și, în plin delir, cu un creion roșu de navigație, conturul unei stele pe talpa piciorului și jurând să se tatueze. Atunci a venit la ea, alergând, un englez zvelt, cu o privire disperată și care i-a pus un torent de întrebări. Ea i-a recitat atunci primul rând a poveștii, al mitului. Nu acel „Fratele tău a murit din cauza mea", ci „Fratele tău a murit ca un erou".

Capitolul 54 *Ian*

Septembrie 1950
Boston

Nina evita să se uite în ochii lui Ian. Femeia care îl înfruntase pe tovarășul Stalin, se gândea Ian, își privea mâinile încrucișate ca să nu-i întâlnească lui privirea. Fordul ieșise din Boston și gonea spre nord-est.

– Am mințit, a spus Nina, vorbindu-i numai lui Ian, cu un accent rusesc mai intens, și ignorându-i pe Jordan și pe Tony, care erau așezați pe locurile din față. E vina mea că Seb moare.

Ian nu a răspuns. Jordan și Tony au schimbat o privire, fără să spună nimic.

– Trebuia să rămân cu el. Prădătoarea nu mă ia prin surprindere. Sau să fiu mai rapidă, să merg pe ponton. Ezit prea mult și gata.

Nina a oftat. Ian a simțit în acel oftat vinovăția și durerea ei, acumulate strat cu strat în nopțile lungi de după război, de-a lungul cărora nu se gândise decât la asta.

– Ai făcut tot ce-ai putut, a reușit el să spună.

– Nu destul. Seb trebuia să trăiască, a spus atunci Nina, privindu-l fără să clipească. Asta gândești.

O parte din Ian gândea, într-adevăr, asta. Furia oarbă a unui frate prea cuprins de jalea pierderii ca să fie drept. *Știai ce naiv era, și l-ai lăsat să fie măcelărit.* Apoi, furia unui iubit trădat: *Am dormit în pat cu tine, am avut încredere în tine, ți-am povestit despre parașută, iar tu mi-ai ascuns așa ceva?*

– L-am dezamăgit, a spus ea, mai încet. Asta fac când am echipă. Dezamăgesc regiment, îl pierd. Dezamăgesc Seb, îl pierd. De-aia nu mai am echipă. Nu trebuia să vin cu voi, a spus ea uitându-se pe rând la Tony și la

Ian. Dar vreau să găsesc Prădătoarea. De când plec de la ea lângă lac, vreau să o găsesc iar. Mă face egoistă, așa că vin cu voi. Nu trebuia.

Asta e frica ta de acum, și-a spus Ian. Nu de lacuri. Nu de înec. Ci să nu îți dezamăgești încă o *sestra*, încă un coechipier, încă un tovarăș.

A tras aer în piept și a respins șocul și furia. A întins o mână și și-a prins degetul de degetul Ninei, uitându-se în ochii albaștri ai soției lui, în care se cuibărise o suferință disperată, mascată de un scut opac.

– Nu l-ai dezamăgit, Nina. Și nu o să ne dezamăgești nici pe noi acum. Să crezi asta! Echipa noastră nu o poate salva pe Ruth fără tine. Echipa noastră nu o poate prinde pe Prădătoare fără tine. Dacă singura ta frică e să nu cumva să mai pierzi o echipă, singura ei frică ești tu. Și o să profităm de asta.

Ninei i-au scânteiat ochii.

– Mai întâi să ajungem acolo, că suntem la cel puțin o oră jumătate în urma ei, a spus Tony, mohorât, de la volan.

Ian a dat drumul degetului Ninei după ce îl strânsese tare.

– O să-i prindem din urmă.

Fordul a oprit, împroșcând pietriș în toate părțile. Ian nu-l mai văzuse până atunci, dar Tony i-l descrisese: aerodromul micuț și dărăpănat unde se distrase Nina cu avionul. Ian a văzut un biplan vopsit în albastru și crem, care zumzăia pe cer pregătindu-se să aterizeze. În acel moment s-a simțit lovit de un val de pură spaimă, pe care a înfrânt-o.

– Jordan, îți poți convinge fostul logodnic să ne facă o mare favoare? a întrebat el.

*

GARRETT BYRNE SE UITA, șocat, la ei.

– Vreți să împrumutați un avion?

– *Olive*, a cerut Nina. Îmi place *Olive*.

– Ruth e în pericol, Garrett, a spus Jordan. Pentru Ruth…

– Dacă e în pericol, cheamă poliția și…

– Excelentă idee, Gary! s-a răstit Tony. Sunăm la poliție și spunem că fata e *cu mama ei*. Asta o să-i facă pe polițiști să dea fuga imediat. Superb.

– Nu pot permite unui pilot fără autorizație să plece cu unul dintre avioanele mele…

– Tony, apucă-l de braț, a ordonat Ian, ocolind biroul și înhățând cotul lui Garrett. Îl încuiem în dulap.

Deci acum putem depăși limita, și-a spus Ian. Nu numai că o depășea, ci făcea ditamai saltul peste ea, gata să-l încuie pe Garrett Byrne laolaltă cu produsele de curățenie, de dragul lui Ruth. Garrett a părut să priceapă.

– Doamne… a îngăimat el smulgându-se din strânsoarea ca de menghină a lui Ian. Jordan, e adevărat? Ai avut dreptate tot timpul ăsta, mama ta vitregă e…

Jordan a încuviințat, albă la față.

– Doamne! a spus el înghițind în sec și uitându-se la Nina, care l-a privit și ea cu ochii mijiți. Doamnă Graham, ar fi bine s-o aduceți pe *Olive* întreagă și nevătămată…

Dar Jordan l-a îmbrățișat cu putere în semn de mulțumire, Nina a cerut hărți, iar Garrett a dat fuga ca să alimenteze avionul Travel Air 4000.

Tony s-a uitat la Ian.

– Oare o să meargă? Să pornim într-o misiune de salvare cu biplanul… Zici că suntem în filmele cu domnișoare legate de calea ferată.

– O să meargă, l-a asigurat Ian cu toată convingerea de care putea da dovadă.

– E singura cale să ajungem la cabană mai repede decât cu mașina, a spus Nina calm, răsfoind hărțile, iar soțul ei a observat, cu ușurare, că ea nu mai era chinuită de dubii și nici de sentimentul de vinovăție, ci că, având o misiune de zbor, navigatorul din ea nu mai știa altceva în momentul acela. Dacă pot ateriza, a continuat Nina. Jordan, zici că în apropiere e un loc plan, fără copaci? Arată-mi…

Curând, cu toții alergau pe pistă spre *Olive*, mândră în veșmintele ei crem cu albastru. Nina și-a pus ochelarii de pilot. Imaginea ei ar fi fost ridicolă cu ochelarii și bocancii adăugați la rochia de vară Filene, dar avea o atitudine stăpânită și competentă.

– Încap patru. Doi în fiecare carlingă.

– Nu e prudent, a dat să spună Garrett.

Nina l-a ignorat.

– Aglomerat, dar posibil, a declarat ea uitându-se, peste umăr, la Ian. Jordan și Tony în față, tu zbori cu mine.

Ian se temuse că ea avea să spună ceva de genul ăsta.

– Ar fi mai bine să zbori cu Tony, iar eu și Jordan să venim cu mașina…

– Demult, zbor cu patru din Taman când U-2 din spatele meu e doborât și motorul ciuruit. Eu și Galea trebuie să ducem pilotul și navigatorul. Ca o cărămidă de greu, dar se ține. În mare parte.

Tony deja se așeza în carlinga din față, iar Jordan s-a instalat lângă el. Nina i-a făcut semn cu degetul lui Ian, care se lupta cu un val de panică cumplită, cum nu mai simțise în viața lui.

Nina a trecut prin aceeași stare de frică atunci când s-a aruncat în lacul Rusalka, și-a spus el. *Putea să cedeze, să se scufunde, iar atunci nu ar mai fi existat nici un martor al crimei comise asupra lui Seb*.

Ian și-a luat inima în dinți și s-a urcat pe aripă.

– Să nu mă dezamăgești, tovarășă, a spus printre dinții încleștați, apoi s-a așezat în carlingă.

ÎN CLIPA ÎN CARE *Olive* și-a ridicat roțile de la sol și a văzut prima imagine sinistră cu pământul care rămânea în urmă, Ian a vrut să închidă ochii și să-și îngroape fața în părul soției lui. Acolo sus, în lumea aceea mică alcătuită din vânt, metal, pânză și cer, totul era miros, atingere și zgomot. Îi bubuiau urechile.

Carlinga era atât de mică încât parcă erau înghesuiți într-un cartuș. Ian s-a încovrigat pe scaun, iar Nina s-a ghemuit și s-a pliat pe el, cu spatele lipit de

pieptul lui în timp ce el o cuprinsese de talie cu brațele, fiecare membru fiindu-le conectat, fiecare tremur – împărtășit. *Nici atunci când facem dragoste nu suntem atât de lipiți unul de celălalt*, și-a spus Ian în gând. Habar n-avea cum de reușea Nina să opereze panoul de control așa înghesuită cum stătea, dar a făcut-o cu toată încrederea. Ian și-a ațintit ochii asupra ei în loc să privească cerul înspăimântător, în vreme ce mâinile Ninei trebăluiau, asemenea celor ale unei pianiste, peste acele cadrane și manete ciudate. Preț de o clipă Ian s-a simțit îngrozit, dar și mândru de dibăcia soției lui.

Ea a strigat ceva ce el n-a auzit. Ian nu avea habar de durata zborului. Lui i se părea o eternitate, oricum, dar apoi eternitatea a căpătat un cu totul alt înțeles în clipa în care a murit motorul.

O face special. Știe ce face. Voia să coboare avionul spre lacul Selkie cu motorul oprit, ca să nu facă nici un zgomot mecanic ce le putea trăda prezența. Numai că instinctul lui știa doar că motorul nu mai mergea și că picau din cer ca un bolovan, iar deodată s-a așternut o liniște infernală peste lume. Cu tot vântul care le năvălea în față, Ian a auzit cum icnea Jordan și cum înjura Tony. Nina râdea.

M-am căsătorit cu o nebună nenorocită, își spunea el. Ca și cum i-ar fi auzit gândul, Nina a întins mâna în spatele capului ei și l-a atins pe față. De data asta a auzit-o atunci când a spus:

– Nu ne prăbușim.

– Pe dracu' nu ne prăbușim, a murmurat Ian în părul ei.

Nina a întins brațele în aer, înfruntând vântul cu spatele arcuit și lipit de Ian, ca și cum îi adăuga încă o pereche de aripi avionului, dar Ian i-a tras repede brațele înăuntru. *Olive* continua să fie în picaj.

– Ține mâinile pe instrumente, ce mama dracului!

Ea a râs din nou. Dedesubt, pinii se apropiau cu viteză de ei și s-a zărit un crâmpei din ceea ce era, probabil, lacul Selkie. Nina a pus mâna pe manșă și, pentru o clipă, trupul ei s-a lipit de cel al lui Ian, iar acesta a simțit tot ce simțea și ea. *Nu văd unde se termină Nina și unde începe avionul*, s-a gândit

el. *Femeia și mașinăria, stăpânii cerului*. Plus un bărbat absolut îngrozit, care se ținea de penele din cozile lor.

– E acolo, a spus Nina, calmă precum apa, uite întinderea fără copaci. Destul de lungă.

Ian a simțit mișcarea mâinilor ei, dar nu s-a uitat ca să urmărească aterizarea, ci doar s-a cufundat în mirosul uleiului de motor și al vântului de nord din părul Ninei, în timp ce biplanul continua să se apropie de pământ. Se aruncase, împreună cu echipa lui, în gol, și avusese încredere că soția lui avea să-i ducă înapoi la sol.

Nu mă dezamăgi, tovarășă!

Cu o ultimă zdruncinătură înspăimântătoare, roțile au atins solul. Lui Ian i s-au zgâlțâit toți dinții din gură. *Mama dracului, suntem în viață!* Repeta cuvintele ca pe o incantație, înainte să înceapă o alta: *Sper ca Prădătoarea să fie aici*.

Capitolul 55 *Jordan*

Septembrie 1950
Lacul Selkie

Nina a fost prima care a zărit, printre copaci, cabana cu acoperișul modest și înclinat. La un gest al ei, au tăcut cu toții. Jordan își simțea inima bubuind pe măsură ce se apropiau pe furiș, călcând cu mare precauție pe covorul de frunze uscate. Întinderea argintie a lacului s-a ivit dintre copaci, cu o fâșie mică de ponton în față.

La capătul acestuia se afla Ruth.

Jordan s-a liniștit brusc la vederea micii siluete, care își bălăngănea picioarele deasupra apei, cu capul blond aplecat în timp ce se uita în poală. *Ține-te bine, greieraș. Vin să te iau.*

De lângă umărul ei, Tony a întins mâna și i-a arătat ceva. Vechiul și robustul Ford al tatălui lui Jordan era parcat lângă cabană, cu portbagajul deschis. În timp ce se uitau, Anneliese a ieșit pe ușă, cu două valize în mâini. O Anneliese extrem de diferită de cea pe care o știa Jordan. Nu mai era ca scoasă din revistă, în fustă cu volane și crinolină, ci purta o haină și niște pantaloni vechi, iar părul îi era decolorat într-un blond spălăcit și îi atârna, umed, pe umeri. Jordan și-a dat seama că ceilalți încremeniseră complet la vederea ei. Tony nici nu clipea în timp ce își flexa încontinuu degetele, Ian era ca o stană de piatră, dacă piatra ar fi putut emana ferocitate, iar Nina intrase într-o bizară stare de relaxare și buzele i se curbaseră în formă de semilună. Trei profiluri se strânseseră laolaltă, devorând cu privirile cea dintâi imagine reală a femeii pe care o vânau de atâta vreme.

– Ruth! a strigat Anneliese în timp ce închidea portbagajul Fordului, în care vârâse valizele, și aruncând cheile pe bancheta din față. Plecăm!

Cât pe ce, și-a spus Jordan. Chiar și cu avionul, abia dacă ajunseseră la timp. Cu mașina nu ar fi reușit în veci. S-au vehiculat, în goană, câteva planuri, cel mai important obiectiv fiind recuperarea lui Ruth. Până când nu o luau pe Ruth de acolo, nu puteau face nimic, fiindcă Anneliese ar fi putut s-o ucidă.

Nina a pornit spre est, departe de cabană și de ponton. Tony a luat-o la stânga, spre latura îndepărtată a cabanei, unde se afla fereastra din spate despre care îi spusese Jordan. Ian și Jordan au mers mai departe, oprindu-se chiar înainte de marginea pădurii. Odată ajunși acolo, Ian și-a dus mâinile la gură și a fluierat începutul de neuitat, din patru note, al unui cântec de leagăn siberian învățat de la Nina și pe care, la rândul lui, o învățase pe Ruth să-l cânte la vioară.

Anneliese, care trântea ușa portbagajului, nu a auzit. La capătul pontonului, Ruth a ridicat privirea.

Ian a fluierat din nou începutul melodiei, încet, chemând-o. Jordan și-a mușcat buza, urmărind ochii lui Ruth, care căutau sursa muzicii. Anneliese s-a oprit, evident nedumerită, dar ea nu cânta la vioară și nici nu cunoștea străvechiul cântec pe care Ruth îl interpreta atât de frumos. Anneliese s-a dus pe ponton, cu spatele la cabană, îndreptându-se spre lac.

– Ruth, la mașină! Nu mai sta îmbufnată.

La capătul pontonului, Ruth s-a ridicat. Lui Jordan i se părea că vedea, în ciuda distanței, cum fetița își încleștase, cu încăpățânare, maxilarul fragil. Anneliese a întins mâna, dar Ruth a trecut pe lângă ea și a luat-o la fugă.

Bravo, greieraș! voia Jordan s-o încurajeze, în timp ce Ian a mai fluierat o dată, iar sora ei a țâșnit de pe ponton.

În acel moment Tony a năvălit din cabană în fugă, dând ușa de perete, cu ceva lung într-o mână. A înșfăcat-o pe Ruth ca pe o minge de fotbal american, a aruncat-o pe un umăr și a gonit spre mașină. Anneliese căuta deja în buzunarul hainei, dar pistolul i s-a agățat pentru o fracțiune de secundă, iar Tony se mișca mult prea repede. A tras de portieră și s-a

aruncat înăuntru, împingându-i lui Ruth capul în jos. Jordan îl auzea cum îi cerea lui Ruth să se lipească de podeaua mașinii, chiar în timp ce el scotea o formă lungă și lucioasă pe geamul deschis al șoferului: carabina de rezervă a lui Dan McBride, luată din cabană, pe care o ținea acum îndreptată spre Anneliese.

Văzând cum Ruth dispărea înăuntrul mașinii, sufletul lui Jordan tremurase precum o coardă de vioară atinsă cu vigoare. Tony jurase ca, dacă nu le ieșea manevra, să fugă cu Ruth în mașină și s-o pună pe fetiță la adăpost mai înainte de orice. Cel mai prețios pion nu se mai afla pe tabla de șah.

Acum, privind peste întinderea tablei, înfruntau doar regina.

Anneliese înlemnise în mijlocul pontonului, ținând, în sfârșit, pistolul în mână și neputându-se hotărî dacă să fugă spre mal sau să tragă din locul în care se afla. Stătea cu spatele la copaci și cu fața la mașină, iar Jordan pe mal, ieșind din ascunzătoare.

Ian a țâșnit ca o săgeată și a venit lângă ea.

– Nu te apropia, i-a șoptit el. Acum chiar că te poate împușca.

– Știu cum s-o iau prin surprindere, a murmurat Jordan drept răspuns, cu mâna pe aparatul ei Leica, a cărui curea și-o trecuse pe după gât.

Luase camera foto din pur instinct atunci când plecase de acasă, poate că din același impuls care-l făcea pe Ian să își ia mașina de scris, pe Nina – să se urce în avion, iar pe Tony – să-și folosească virtuozitatea lingvistică. Atunci când ești gata să îți înfrunți dușmanul, îți pregătești cea mai bună armă.

– Anneliese nu vrea neapărat să mă omoare. Iar, după atâția ani în care a fugit și s-a ascuns, îi e frică de camera foto. Pot profita și de una, și de alta. Dacă n-o fac, *pe tine* te va împușca, pentru că tu ești străinul. Va ținti direct capul.

Ian nu a mai zăbovit, soarele i se reflecta în păr pe când el se îndrepta spre ponton. Nici Jordan nu s-a oprit.

Din mașină, Tony striga în germană și în engleză la Anneliese, spunându-i să rămână pe loc ca să n-o împuște și cerându-i să fie atentă doar la el.

Jordan îl vedea cu colțul ochiului. Nu s-a întors ca să se uite direct, și nici Ian nu a făcut-o. Lumea se redusese la ei doi și la Anneliese. *Noi suntem aceia*, și-a spus Jordan în mintea ei. *Cei care au luptat deja cu ea și care au pierdut ceva: eu – pe tata, Ian – pe fratele lui. Noi.* De asemenea, erau cei care refuzaseră să o piardă și pe Ruth.

Anneliese i-a văzut cum au urcat pe ponton și a încremenit, pur și simplu, din cauza șocului. Părea să se întoarcă foarte lent, sau poate că mișcarea ei doar părea lentă, văzută fiind prin obiectivul camerei lui Jordan, căci fiica ei vitregă își dusese Leica la ochi: șuvițele de păr care îi fluturau în vânt, albastrul ochilor care se rotunjeau, încheieturile degetelor albindu-i-se pe pistol. Privind-o, ceva dinlăuntrul lui Jordan se condensa, se comprima și se scinda: aceasta era latura ei care tresărea de frică, latura umană. Însă de cealaltă parte se afla obiectivul camerei, care se îngusta și focaliza perfect, ochiul nemilos ce reducea la tăcere haosul de emoții și care o privea, pur și simplu, pe Anneliese bâjbâind precum un animal speriat, gonit dintr-un tufiș. Acel obiectiv interior, rece și imparțial, nu voia decât să înregistreze ce se întâmpla acolo și să arate lumii întregi.

– Zâmbește la poză, Lorelei!

Însă Jordan a fost cea care a zâmbit, în timp ce declanșa.

Apoi a răsunat focul de armă.

Capitolul 56 *Nina*

Septembrie 1950
Lacul Selkie

Nina s-a ghemuit pe malul lacului Selkie, la nici opt sute de metri de cabană, și și-a scos ghetele. L-a văzut pe Tony înșfăcând copilul, i-a urmărit pe Jordan și pe Ian ieșind din pădure, iar acum se uita la silueta zveltă a femeii care încremenise pe ponton. *Iată-te!* se gândea Nina, trăgându-și rochia de vară peste cap. Prădătoarea cu ochi albaștri, cu un Walther PPK în mână și cu cicatricea la ceafă. Cu o jumătate de deceniu mai târziu și cu o jumătate de glob mai departe, însă hăituirea continua. Dar cine era acum prădătoarea și cine vânatul?

Implacabil precum soarta însăși, Ian înainta pe ponton alături de americanca la fel de neînduplecată. Tony a încărcat pușca, iar zgomotul a răsunat amenințător peste întinderea lacului, cerându-i lui Lorelei Vogt să nu fugă. *Se terminase cu fuga*.

Nina s-a îndreptat de spate, dezbrăcată până la chiloți și, cu picioarele în apa lacului, a desfăcut lama briceagului. A băgat-o cu grijă în gură și s-a înțepat în interiorul obrazului, după care a scuipat sânge.

Pe ponton se auzeau voci și se vedea blițul camerei foto. Prădătoarea era pe de-o parte înlemnită, pe de altă parte – în poziție de atac. *Să nu ucizi pe nimeni, încă*, și-a spus Nina, cu gândul și la dușmanca ei, și la echipă. *Așteptați-mă*. A intrat în apa cu mult mai caldă decât lacul Rusalka ori decât Marele Bătrân. Cicatricea Prădătoarei, acel sărut al Rusalkăi, o chema. *Tot a mea ești*.

Un foc de armă a răsunat atunci în văzduhul senin al verii, iar Nina a fost străbătută de un fulger de mânie pură, sălbatică și protectoare. *Vai, ticăloasă*

cu ochi albaștri, dacă mi-ai ucis soțul…

Și s-a aruncat în brațele lacului.

Capitolul 57 *Ian*

Septembrie 1950
Lacul Selkie

Glonțul plecase din arma lui Tony. Cu colțul ochiului, Ian și-a văzut partenerul îndreptând pușca spre cer. A văzut femeia cu ochi albaștri tresărind și întorcându-se în clipa în care auzise detunătura, chiar în timp ce se ferea de obiectivul lui Jordan.

– Zâmbește, Anna! a strigat Jordan din nou.

Clic, clic, clic.

Spusese ea că mama ei vitregă nu detesta nimic mai mult decât să fie fotografiată, și avusese dreptate. Ian o vedea înfiorându-se la fiecare declanșare. A tras adânc aer în piept și a început să vorbească, folosindu-și cel mai profund și mai convingător ton autoritar:

– Lorelei Vogt, rămâi pe loc!

Auzindu-și numele, ea a înălțat capul. Ian spera să o vadă luând-o la fugă de frică și astfel să ajungă în apropierea lui, pentru ca el să-i poată smulge pistolul din mână. În schimb, ea a făcut un pas în spate, până la capătul pontonului și, cu o viteză înspăimântătoare, șocul i-a dispărut de pe față. Ian nu mai văzuse în viața lui ca un om atât de descumpănit să-și revină atât de rapid. Ținea pistolul lejer pe lângă corp, dar el și Jordan tot au încremenit la jumătatea pontonului, de teamă să nu-l îndrepte spre ei. A urmat o clipă de liniște stranie, în care ecoul glonțului tras de Tony s-a stins, iar ei s-au privit unii pe alții. Pentru prima oară, Ian a întâlnit privirea asasinei fratelui său, iar toate sunetele de pe lume – plânsul înăbușit al lui Ruth în mașină, vocea lui Tony care încerca să o liniștească, valurile monotone care se loveau de pilonii pontonului – s-au stins de tot.

Iată-te, și-a spus Ian, uitându-se mirat în ochii aceia albaștri. *Iată-te!* Mai mult de jumătate de deceniu se gândise zi de zi la ea, iar acum era în fața ochilor lui. Ian a privit-o, absorbit. O găsea fermecătoare. O găsea dezgustătoare. O *găsise*.

– Iată-te! a spus el cu voce tare și a zâmbit.

– Cine ești? l-a întrebat ea pe un ton sincer uluit, care l-a făcut pe Ian să zâmbească din nou.

Femeia asta planase asupra vieții lui precum un bolovan care ținuse calea soarelui. Și totuși, bineînțeles, ea habar nu avea cine era *el*. Ian nu i-a răspuns. În schimb, a pronunțat cuvintele pe care visa să i le spună de câțiva ani:

– Lorelei Vogt, ești acuzată de crime de război!

Se aștepta ca ea să înceapă cu pretextele, cu șiretlicurile defensive, să scâncească la fel cum făceau cu toții: „S-a întâmplat demult“ sau „Am urmat niște ordine“, numai că Lorelei Vogt nu a făcut nimic din toate astea, ci doar și-a mutat privirea spre Jordan, care se afla lângă el, uitându-se prin obiectivul camerei.

– Cum ai ajuns aici? a întrebat ea, cu adevărat curioasă. Chiar dacă ai fi ieșit imediat din laborator, tot nu puteai să…

– Prin magie, i-a răspuns Ian, explicația fiind bună, oricum, ca s-o definească pe Nina. *Chiar așa, Nina, unde ești?*

Ian a mai făcut un pas înainte, cu Jordan alături.

Prădătoarea a ridicat pistolul.

– Opriți-vă.

Jordan a declanșat din nou. Ian a văzut cum prada lor a tresărit.

– Ție chiar nu-ți place să ți se facă fotografii, nu-i așa? a observat el. Nici mie nu mi-ar plăcea să mă uit la mine dacă aș fi făcut ce ai făcut tu.

Clic!

Ea a tresărit din nou și a zis:

– Jordan, încetează!

– Nu, a răspuns Jordan ajustând reglajele camerei foto. Noi două ne-am spus tot ce aveam să ne spunem, Anna. Acum îmi fac doar meseria și înregistrez momentul – *clic!* Momentul în care o asasină își dă seama că va plăti pentru ce a făcut.

Vocea femeii era calmă atunci când le-a zis:

– Nu mă puteți aresta.

– O, ba da, a spus Ian. Pentru uciderea lui Daniel McBride. Măcar atât ai recunoscut în fața lui Jordan, cu câteva ore în urmă, în laboratorul foto. Putem face arestări și te putem duce în fața autorităților. Crima se pedepsește cu scaunul electric în Massachusetts, a spus Ian așteptând să-i vadă spaima în ochi. Desigur, mai există o opțiune.

– Să mă omorâți aici, să mă scufundați în lac? a întrebat ea, ridicând din nou pistolul.

– Nu mă băga în mocirla ta, ticăloasă nazistă! Nu am nici o intenție să-ți fac rău.

Ian a vorbit fără pic de frică, dar simțind o tensiune care-i pârâia în vine asemenea unui curent electric. Oare asta simțise Nina în timpul raidurilor aeriene, atunci când oprea motorul? Acum el plonja rapid, dar foarte sigur, spre ținta lui.

– Lasă arma deoparte, Lorelei Vogt, a spus el mai departe. Îmi dau seama că ne poți împușca și pe mine, și pe fiica ta vitregă între ochi de la distanța asta, dar să știi așa: în clipa în care o faci, partenerul meu din mașină te va împușca pe tine. Și, chiar dacă reușești să-l împuști tu înainte – Ian vedea că femeia își făcea, deja, calculele –, fugi degeaba. Articolul în care te expun apare mâine în *Boston Globe*. În prima jumătate de sus a ziarului, cu fotografii, a adăugat Ian, care nu scrisese de ani și ani un singur cuvânt, dar care i-a trântit minciuna foarte sigur pe el. Nu va mai exista nici un cititor pe toată Coasta de Est care să nu-ți cunoască fața până la sfârșitul săptămânii, după care totul va ajunge în ziarele naționale. Nu o să mai ai unde să te

ascunzi. În orice colț din țara asta imensă ți se va recunoaște figura și cu toții se vor feri de tine. Ți-o promit.

Clic!

Jordan a declanșat exact în clipa în care mamei sale vitrege i se așternea groaza pe față. Ca reacție, a ridicat pistolul, dar nu spre Ian, de data asta, ci spre ea.

– *Încetează!*

Jordan a făcut un pas în față, cu părul blond fluturând în vânt.

– Nu.

Clic!

Focul de armă a răsunat peste întinderea lacului. Ian s-a aruncat spre Jordan cu inima bubuind, dar glonțul intrase în apă, ca avertisment. Jordan nici n-a clipit, ci doar a băgat mâna în buzunar și a început, cu calm, să schimbe filmul. În Ziua Z, Ian văzuse cum se mișcau fotografii printre gloanțe și explozii, în același haos intens ca și soldații, ajustând întreaga lume la dimensiunile lentilei pe care ei o percepeau ca pe un scut.

– O aveți pe Ruth, a spus Lorelei Vogt ridicând tonul. Aveți tot. Luați-le pe toate și dați-mi drumul.

– Nu. Nu ai această opțiune, a spus Ian pe un ton tăios ca o lovitură de bici. Nu poți decât să alegi să fii acuzată în Massachusetts pentru uciderea tatălui lui Jordan, sau să fii acuzată în Austria pentru crime de război. *Iată* alternativa ta, Lorelei Vogt. E singura pe care o mai ai în viața asta.

Clic. Clic. Clic.

Preț de o clipă, Ian a crezut că ea avea să cedeze – figura calmă i-a fremătat, dar apoi s-a calmat și mai mult. Transformându-se, parcă, într-o statuie de gheață, și-a risipit îndoiala, și-a ridicat bărbia, a dus pistolul la cap și Ian și-a dat seama că încerca să evadeze, să scape, cu un singur glonț, de justiție, de tribunale și de ura lumii. A început să zbiere fără cuvinte, pentru că moartea ei nu era suficientă, nu avea să fie nicicând suficientă, dar, cu toate că alerga cât putea de repede spre ea, țeava pistolului îi ajungea deja sub bărbie.

Dintr-odată, un țipăt a străpuns aerul și au văzut cu toții ceva ce tocmai se ivise din lac, la capătul pontonului.

A rămas pe loc, asemenea unui păianjen gigantic, cu apa șiroindu-i pe față. Ian știa foarte bine cine era – Nina Markova, amanta și tovarășa lui de arme, soție vreme de cinci ani –, însă, în timp ce ea se ridica și își întindea brațele și picioarele, până și lui i s-a strâns inima de frică. Stătea relaxată, ca o reptilă, iar pe la colțurile gurii îi curgea sânge, prelingându-i-se pe gât în niște dâre roșii care șerpuiau până la chiloții uzi, pe brațe și pe marginea lamei desfăcute pe care o ținea în mână. Zâmbea, ochii îi sclipeau ca promoroaca iernii, iar dinții îi erau înroșiți, de parcă mușcase din carne de om.

„Se ridică din lac, plină de sânge și plutește pe suprafața apei, spre mine." Jordan îi descrisese Ninei coșmarul mamei ei vitrege folosind chiar cuvintele Prădătoarei. „Și atunci mă trezesc. Înainte ca vrăjitoarea nopții să-mi taie gâtul."

De data asta nu mai era un vis din care se putea trezi, iar Nina venea pe ponton, spre ea.

Prădătoarea nu s-a clintit. Era albă la față, tremura, ca un iepure paralizat de privirea șarpelui, ca un biplan sovietic țintuit pe cer de reflectorul nemților. Nina s-a apropiat de ea fără nici o mustrare de conștiință, cu lama întinsă în față.

– A mea ești, fredona ea, a mea…

Femeia care-l omorâse pe fratele lui Ian și cine știe pe câți alții s-a retras din calea ei, fugind cuprinsă de groază și de disperare. De data asta, Ian nu a mai deslușit nici urmă de control feroce atunci când ea și-a dus pistolul la cap. Doar spaimă. El se afla totuși încă prea departe ca s-o oprească să evadeze cu ajutorul unui glonț.

Dar nu și Nina, care a atacat-o pe Prădătoare asemenea unei stele căzătoare, lovind-o cu briceagul ce a descris un arc șuierător. Lorelei Vogt a țipat și s-a clătinat. Sângele nu i-a mai țâșnit de la ceafă, ci din braț. I-a

picurat pe ponton, în timp ce Nina s-a întins, disprețuitoare, și a împins-o la pământ. S-a aplecat foarte lent deasupra femeii înspăimântate și s-a apropiat atât de mult încât ar fi putut s-o sărute, dar Nina i-a smuls pistolul Walther PPK din mâna inertă.

– Nu te las să mori, i-a șoptit femeii care trăsese în ea pe malul unui lac aflat la distanță de o jumătate de lume față de locul în care se găseau acum.

Apoi a aruncat pistolul în apă.

Chipul Prădătoarei s-a descompus. Ea s-a târât, ținându-se de brațul care-i sângera, trecând pe lângă Jordan, după care s-a oprit pur și simplu. S-a ghemuit, scâncind, lângă fiica ei vitregă, ferindu-se de Nina.

Încet, Jordan s-a aplecat ca s-o ia în brațe.

Peste tabloul încremenit s-a așternut liniștea din nou. Nina s-a dus lângă Ian, fără să-și ia ochii de la Prădătoare. Tony a ieșit din mașină, a venit pe mal cu pușca sprijinită pe un cot, cu celălalt braț în jurul lui Ruth, care se agăța de el, albă la față. Singurul zgomot care se auzea era cel înăbușit, scos de femeia din brațele lui Jordan. Ian se întreba dacă la fel scânciseră și copiii pe care-i împușcase ea, ca și cum i-ar fi secerat spaima. Îi bubuia inima în piept.

Nina îi spusese mai demult, pe când se aflau în Roata Mare din Viena, că îți poți ucide frica. Acum ea se aruncase de bunăvoie în lac, pentru a transforma coșmarul Prădătoarei în realitate și pentru a-și proteja echipa. Ian se aruncase într-un avion. Însă se părea că Lorelei Vogt nu și-a putut ucide propria frică atunci când aceasta a ieșit din coșmarurile ei și a privit-o în ochi.

Cel puțin nu încă, și-a spus Ian. *Lovește-o bine, înainte să-și revină.*

Jordan a vorbit înaintea lui:

– Anna, i-a spus ea blând, cu toate că avea aceeași privire distantă, care îi sugera lui Ian că lumea încă ajungea la ea prin obiectivul camerei foto, iar în același timp mângâia spatele tremurător al mamei vitrege ca s-o liniștească, deși corpul îi era țeapăn de repulsie. Anna, acum trebuie să alegi.

Capitolul 58 *Jordan*

Septembrie 1950
Lacul Selkie

– Vrea să meargă?

– Vrea să meargă, l-a asigurat Jordan pe Tony, așezându-se lângă el pe treptele pontonului.

Tony își suflecase mânecile și sprijinise pușca alături. Anneliese ședea în ușa cabanei, puțin mai departe, cu brațul bandajat, cu mâinile și picioarele legate între ele, neclintită. Jordan și-a luat privirea de la ea, apoi l-a întrebat pe Tony:

– Cum se simte Ruth?

– E în stare de șoc. Am așezat-o pe bancheta din spate, am acoperit-o cu pături și am lăsat-o să adoarmă plângând.

O să pună întrebări, se gândea Jordan. *Ce explicație să-i dau*? Poate că deocamdată era suficient să-i spună: „Sunt aici și n-o să plec niciodată de lângă tine".

– Ian și Nina unde sunt?

– Se plimbă pe mal, în locul în care și-a lăsat Nina hainele. Femeiușca noastră rusoaică a transpus foarte bine coșmarul, a spus Tony privind silueta gârbovită a lui Anneliese, în pragul ușii, căreia îi tremurau umerii. Chiar așa de frică îi e de Nina?

– Nina e prada care i-a scăpat. O bântuia.

Poate că Jordan era singura care își dădea seama cât de mult o bântuise, iar ea nu ezitase să profite de asta și să-i spună mamei ei vitrege, în șoaptă, că fie se putea duce în Austria să se confrunte cu procesul pentru crime de război, fie să rămână în America și să se confrunte cu procesul pentru uciderea

soțului. Dar, dacă refuza să aleagă de bunăvoie una dintre cele două opțiuni, Jordan urma s-o lase pe Nina s-o interogheze. Așa că Prădătoarea alesese Austria.

– De ce? a întrebat-o Tony pe Jordan.

– Fiindcă i-am spus că Nina nu va rămâne niciodată în Europa, pentru că o urăște. Anneliese a ales continentul care pune un ocean între ea și Nina. Atât de frică îi e Prădătoarei de rusalcă.

Tony a expirat.

– Știi că din cauză că i-ai dat de ales, ai renunțat la șansa de a-i face dreptate tatălui tău. Mai puțin dacă, după procesul din Austria, nu are loc cine știe ce luptă de extrădare între țări.

– Dacă ar fi judecată aici pentru uciderea lui, crimă în cazul căreia avem mult mai puține dovezi, adică doar cuvântul meu că nu a negat atunci când am acuzat-o, e posibil să nu fie acuzată pentru uciderea fratelui lui Ian și a copiilor polonezi. Și nici asta nu e drept, a spus Jordan, care încă simțea că plutea pe o mare de liniște. Așa că facem ceea ce trebuie să facem.

Au tăcut o vreme, iar Jordan se simțea goală pe dinăuntru precum un pahar.

– O ducem în Austria cu vaporul, a spus Tony masându-și falca. E mai greu să evadeze din mijlocul Atlanticului în cazul în care îi dă prin cap să o facă. O să văd ce pleacă mâine sau poimâine din portul Boston. Nu-mi pasă dacă e vas de croazieră sau plută cu vâsle.

– Plătesc eu biletele, a spus Jordan. Oricât ar costa, să se întâmple cât mai repede. Am asigurarea tatei. Dacă nu o putem folosi pentru asta…

– O să prindă bine.

– Va trebui să stați în permanență cu ochii pe ea, l-a avertizat Jordan. Acum e legată pentru că s-a învoit la asta numai ca să nu stea Nina lângă ea, dar nu o puteți duce așa pe vapor. Mai ales că, legal vorbind, nu aveți mandat de arestare decât după ce ajungeți în Austria. Va trebuie să fiți vigilenți clipă de clipă, până când e arestată, a spus ea, întrebându-se *dacă*

puteau face rost de ordin de arestare, însă a respins un asemenea gând, nemaiavând ce face de acum încolo decât să se încreadă în Ian și în colegii lui de peste mări și țări. Nu *cred* că Anna va încerca să fugă, mai ales că o păzește Nina, dar…

Jordan se gândea la femeia de pe ponton, cu pistolul în mână, ca un animal încolțit gata să atace din clipă în clipă, și s-a cutremurat. Dar tot ea era și femeia care o încurajase pe fiica ei vitregă să își dorească lumea întreagă, care îi oferise alinare atunci când plângea după tatăl ei… Care îi *ucisese* tatăl. Și nici una dintre aceste imagini nu părea să aibă de-a face cu cea care stătea ghemuită în ușa cabanei, cu prosopul lipit de brațul bandajat și care tremura.

– Mi-e milă de ea, a spus Jordan. Îmi displace asta. O urăsc, și totuși, încă îmi pasă de ea. De ce nu-mi pot stăvili vechea afecțiune?

Tony a întins mâna, a tras-o pe Jordan aproape și a lipit-o de umărul lui.

– Nu știu.

– Să nu-i spui lui Ian că am… Pentru el e simplu…

Ceva se declanșase în englezul cel înalt în clipa în care se predase Anneliese.

„Vrei să intri cu mine?“ îl întrebase Jordan după ce o dusese pe Anneliese în cabană. „Să o întrebi de ce a făcut-o?“

„Știu de ce a făcut-o“, răspunsese el. „A făcut-o pentru că a vrut, pentru că a putut. Oricare i-ar fi justificările, pe care de altfel nu vreau să le aud.“

Eu vreau, se gândea Jordan, uitându-se spre cabană. Își dorea să nu vrea, dar voia. Tony o mângâia pe ceafă pe sub păr, încercând, parcă, să-i aline suferința masând-o. Ea și-a șters ochii.

– Mulțumesc, Tony.

– Nu trebuie să-mi mulțumești. Îți eram dator.

– Pentru ce? l-a întrebat Jordan zâmbind ușor. Că ai profitat de criza mea de plâns de după înmormântarea tatei ca să te infiltrezi în magazin sau pentru că te-ai culcat cu mine?

Tony n-a zis nimic.

– Urmăreai o asasină, a vorbit Jordan din nou, fiindcă furia pe care o simțise inițial față de el se domolise și fusese luată de valul șocurilor pe care tocmai le trăise, iar acum trădarea lui părea o nimica toată. Faptul că, atunci când ne-am cunoscut, ai și obținut slujba de la mine, a fost o manipulare care s-a datorat urmăririi. Dar am ochi, Tony. Nu m-ai curtat însoțindu-mă la balet și pe aerodrom, după aceea, doar ca să obții informații. Pe atunci, nu primeai de la mine nimic care să vă ajute. În ce privește ce altceva primeai, ei bine, dacă ceea ce-ți doreai era o fată care să-ți pice ușor în brațe, sunt destul de sigură că aveai cum să găsești una care să nu te folosească drept asistent de fotograf.

– Te-am curtat pentru că voiam. Nu de altceva, i-a spus Tony aruncându-i o privire calmă. Tot îmi pare rău că te-am mințit. Mai rău decât pot spune.

– Și eu tot vreau să te lovesc, măcar puțin, a încercat Jordan să glumească. Dar o să-mi treacă.

– Lovește-mă dacă vrei, J. Bryde, a replicat el ridicându-i mâna și sărutându-i vârful degetului cu care declanșa butonul aparatului. Ai fost magnifică pe ponton. Parcă umblai pe front cu Leica în loc în scut.

– Ochiul a preluat controlul.

Ce senzație ciudată avusese… Poate că nu fusese una *corectă* – cu siguranță că nu, ochiul tinzând să aibă obsesia de a surprinde cadrul perfect, de a prelua controlul acelui moment de pe ponton, punând în umbră stări mai firești, stări mai importante, de fapt: teamă, dragoste și grijă față de Ruth. Poate că nu era corect, dar Jordan tot asta simțea. *Și vreau s-o mai simt*.

Ian și Nina se întorceau venind în plimbare pe malul lacului. Rusoaica se îmbrăcase și își scutura părul ud, Ian mergea pe lângă ea cu mâinile în buzunare. *Mâine vor pleca, sau poate că poimâine*, și-a spus Jordan, cu un gol în stomac. Deveniseră parte din viața ei, nu doar pentru că se adunaseră laolaltă ca să o investigheze pe Anneliese, ci și pentru că, înainte de asta, fuseseră cu toții prieteni, adunându-se la un loc pentru momente plăcute

precum ceaiul cu biscuiți, poveștile despre diverse amintiri sau lecțiile de muzică ale lui Ruth. O prietenie scurtă și perfectă. Iar acum, bineînțeles, fiecare avea să-și vadă de drum. *Altă vânătoare, altă hăituire*. S-a uitat la Tony, iar ochii lui negri erau fixați asupra lui Anneliese. *O altă fată*.

Iar eu voi fi aici, s-a gândit Jordan. Gândurile cufundate, până atunci, în dilema care-o privea pe Anneliese au ieșit la suprafață. Gata cu New Yorkul, cu apartamentul, cu interviurile ca să vadă dacă își putea vinde proiectul *Boston la lucru*. Cel puțin nu încă. Ruth avea nevoie de ea. Urma să izbucnească un scandal, toată lumea avea să știe cine fusese mama ei vitregă. Toate problemele apăsau acum pe umerii lui Jordan: vecinii, facturile, magazinul, casa, Ruth…

La vremea la care a murit tata, cel puțin o aveam pe Anneliese, i-a venit gândul, acel gând macabru, înfiorător, dar *adevărat*. Oare cât timp avea să treacă până să nu se mai agațe, instinctiv, de stânca pe care o reprezentase Anneliese pentru ea, mama ei vitregă care, din fundal, îi purtase mereu de grijă?

Acum ești singură. Douăzeci și doi de ani, o afacere, o casă și un copil în vârstă de opt ani. S-a uitat la Leica și s-a întrebat cât timp avea să mai poată dedica acelei pasiuni în viitorul apropiat.

– Următoarea întrebare, a spus Nina venind spre ponton și oprindu-se ca să scuipe sânge în lac. *Tvoiu mat*, o înțepătură în obraz și sângele nu se mai oprește.

– Nu știam că ești vampir, a observat Ian cu ochii la gura însângerată a soției lui. Care-i întrebarea, tovarășă?

– Eu zbor cu *Olive* acasă. Acum avem încă doi oameni, așa că prea mult, a spus Nina, iar apoi a făcut un semn cu capul spre mașină. Cine mașină, cine avion?

– Eu merg cu mașina, au răspuns în cor Ian și Tony.

– Cu Anneliese, a adăugat Tony. Iau pușca și o amenințtot drumul.

– Eu merg cu avionul, a spus Jordan. Ruth are loc lângă mine. O să-i fie frică, dar e mai bine să zboare decât să o supun la un drum în mașină cu Anneliese.

– Bun, s-a învoit Nina arătându-și într-un rânjet dinții care încă erau ușor roșii. N-am zburat de mult cu o *sestra*.

Și pentru Nina era simplu, s-a gândit Jordan, o prinsese pe cea care încercase cândva s-o omoare, iar acum venise vremea să se bucure.

– Dar să nu… o oprești pe *Olive* în aer de data asta, a adăugat Jordan. Dacă nu te superi.

– Nu știi distracție, a mormăit Nina, iar Jordan s-a trezit zâmbind.

Un zâmbet slab, dar tot zâmbet era. Nu credea că în zilele următoare avea să mai aibă parte de asta.

ÎNAINTE SĂ PLECE ANNELIESE, în ziua următoare, ca să se îmbarce pe vaporul care avea să o ducă înapoi în Europa, ea a mai vorbit o singură dată. Nu i-a spus nimic Ninei, care o păzea neîntrerupt, veghind în fața ușii încuiate, nu i-a zis nimic lui Tony atunci când acesta i-a adus mâncarea pe o tavă, iar pe Ian nici nu-l vedea, căci, în febra inspirației, acesta își luase mașina de scris și începuse să lucreze la primul lui articol din ultimii ani.

Dar atunci când Jordan a intrat în dormitor cu un braț de haine pentru drum, sub privirile atente ale Ninei, Anneliese, care era așezată pe marginea patului, a ridicat privirea. Jordan s-a oprit, cu pulsul ridicat și cu maldărul de lenjerie și de rochii ale lui Anneliese în brațe.

– Pot să-mi iau adio de la Ruth? a întrebat Anneliese.

– Nu, a răspuns Jordan.

Anneliese a încuviințat cu o înclinare a capului. Stătea, din nou grațioasă, ținându-și mâinile împreunate într-o atitudine calmă, cu toate că nu avea cum să mai arate vreodată la fel de stăpânită, mai ales că prima direcție în care își îndrepta mereu privirea era spre Nina. A tresărit văzând sclipirea dinților acesteia și s-a uitat din nou la Jordan.

– Când o să fiu judecată, vei fi acolo?

– Da, s-a auzit Jordan spunând. *De ce?* Dar… Da, a repetat ea.

– Mulțumesc.

Anneliese s-a întins de parcă ar fi vrut să-i atingă mâna, dar Jordan s-a retras. Anneliese a oftat ușor, a luat hainele și s-a îmbrăcat în fața lui Jordan și a Ninei, care voiau să se asigure că nu avea de gând să ascundă nimic printre straturile de țesătură. Au escortat-o la parter și apoi afară, nelegată, dar încercuită de toți trei: Tony, Ian și Nina. De peste drum, aveau spectatori care șopteau. Ce naiba se întâmpla în casa McBride? *Stați cu ochii pe prima pagină și veți afla*, se gândea Jordan, bucuroasă că nu coborâse și Ruth.

Taxiul aștepta. Ian i-a deschis portiera lui Anneliese, ca un însoțitor curtenitor. Anneliese și-a îndreptat pălăria cu un gest reflex și s-a uitat la Jordan, deschizând gura.

Spune-o. Spune-mi că-ți pare rău, se gândea Jordan. *Spune-mi de ce ai făcut-o. Spune-mi… orice!*

Buzele moi ale lui Anneliese s-au lipit la loc. S-a așezat pe bancheta mașinii și, cu mâna înmănușată, a tras ușa după ea.

Apoi au plecat cu toții.

JORDAN NU A FĂCUT greșeala pe care, cu mult timp în urmă, atunci când mama ei fusese pe moarte, o făcuse acea străm㎆tușă care îi spusese: „Mama ta a plecat undeva departe“, într-o încercare de a scuti copilul de crudul adevăr.

– Cu mulți ani în urmă, mama ta a făcut niște lucruri rele, i-a spus, simplu, Jordan lui Ruth. Acum se întoarce în Austria ca să dea socoteală pentru ele.

– Când se întoarce? a șoptit Ruth.

– Nu se mai întoarce, Ruth.

Jordan și-a făcut curaj, dar Ruth nu părea să vrea să afle mai multe.

– Mai trebuie să ne întoarcem la lac? a vrut să știe ea, totuși, cu degetele pe zgarda lui Taro.

– Niciodată, i-a răspuns Jordan. O să vindem cabana aia.

O vindeau sau îi dădeau foc, așa cum făcuse Nina cu avionul ei în pădure, un rug pentru toate lucrurile îngrozitoare care se petrecuseră acolo.

Ruth nu a mai zis nimic, iar fețișoara ei a arătat limpede că s-a închis în sine. Jordan nu a insistat, ci a trimis-o la culcare cu o cană de cacao și i-a mângâiat părul până când a adormit. *O să dormi, dar o să și visezi*, se gândea Jordan, cu ochii la sora ei. Biata Ruth, veșnic nedumerită de fragmente de amintiri care îi tot reveneau în coșmaruri, uneori apropiindu-se de Anneliese, alteori ferindu-se de ea. *Sper să nu țină minte cele văzute. Sper foarte mult asta.*

Dar dacă era să țină minte, Jordan avea să-i povestească cele întâmplate, avea să-i spună lui Ruth tot ceea ce trebuia să știe, cu blândețe și sinceritate.

– Noapte bună, greieraș, a șoptit Jordan în cele din urmă și a ieșit pe vârfuri.

Era prima oară când cobora în laborator după ce o încuiase Anneliese acolo. S-a oprit în capul scării pentru o clipă, adulmecând parfumului slab de liliac la mamei ei vitrege, apoi a aprins lumina și a coborât treptele, doar ca să fie înlănțuită, în capul scării, de brațele unui bărbat care i-a șoptit la ureche cu o voce familiară:

– Treci încoace, J. Bryde…

Dintr-o singură mișcare, Jordan a țipat, s-a întors și l-a pocnit.

– Tony Rodomovsky, o să *te omor*! a strigat ea, tăbărând pe el cu o ploaie de pumni.

– Îmi cer scuze, a spus el, lăsându-se lovit fără să se opună nici un pic. *Es tut mir leid. Je suis désolé. Sajnálom. Îmi pare rău. Przepraszam…*

– Taci! a exclamat ea pocnindu-l din nou. Nu puteai să bați la ușă în loc să…?

– Abia m-am întors. I-am condus la vapor, am pus lucrurile în ordine la apartament și știam că o culci pe Ruth, așa că am așteptat aici.

Jordan s-a dat înapoi și a simțit că o usturau palmele.

– Nu te-ai îmbarcat, a îngăimat ea, ușor nesigură.

– Ai dedus ca un geniu, Holmes! De ce credeai că aș fi pe vapor?

– Nu ai zis…, s-a încurcat Jordan în vorbe. Ați terminat treaba aici. Ai terminat. Altă urmărire, altă vânătoare…

El a ridicat din sprâncene.

– Altă fată?

Ea și-a păstrat tonul calm.

– Amândoi am spus că e o aventură de o vară.

– Parcă discutaserăm despre modificări asupra contractului. O potențială extensie de trei luni către o aventură de o toamnă, așa cum au stabilit, de comun acord, cele două părți.

– Nu mă tachina, l-a implorat Jordan. Am văzut-o pe mama mea vitregă plecând în cătușe, mai mult sau mai puțin. În curând toată povestea asta va apărea pe prima pagină a ziarelor…

– Motiv pentru care și rămân, cel puțin pentru un timp. Nina și Ian se pot descurca fără mine cu autoritățile austriece. Dar aici va trebui să răspundem la multe întrebări, mai ales când termină Ian de scris povestea și o publică, a spus Tony privind-o calm. Am spus că rămân ca să mă ocup eu de asta.

Jordan a lăsat garda jos, ușurată. A încercat să nu-l lase să vadă asta, dar el s-a întins ca să-i dea părul la o parte de pe ochi, zâmbind în lumina dură cu o nouă notă de tandrețe. Apoi a luat-o în brațe și a sărutat-o încet și cu pasiune, din nou și din nou. Jordan s-a destins, ușurată.

– O, Doamne, Tony, ce mă bucur că te-ai întors!

Ar fi vrut să n-o spună, fiindcă el trebuia să îi fie prieten, iubit, nu o stâncă de care să se agațe. Se cunoșteau abia de o vară, dar brațele lui o legănau și o alinau și, preț de o clipă, s-a agățat de ele.

– Te *alinți*? a întrebat-o el făcând un pas înapoi și punându-i mâna pe frunte de parcă îi lua temperatura. Tu nu faci așa ceva. Ideea ta de a te bucura e să developezi șase role de film.

Ea a râs cu moderație, dar tot râs era.

– Așa e mai bine, s-a bucurat el apropiindu-se din nou și sărutând-o pe vârful nasului, apoi spunându-i cu o lejeritate deliberată: Fugi și plimbă pozele prin tavă. Eu stau pe margine și mă uit.

Tăceau amândoi sub lumina roșie, în timp ce Jordan developa ultimul film, gustând tihna gesturilor familiare. A agățat fotografiile una câte una, le-a lăsat să se scurgă și s-a apucat de curățenie. S-a întors la frânghie, a tras aer în piept, iar Tony a venit lângă ea, ca să se uite împreună la fiecare cadru în parte.

– Sunt bune, a șoptit el.

Nu toate. Unele erau neclare, acolo unde ea focalizase pe subiecți care se mișcaseră prea repede. Dar aceea… și aceea…

– Da, a confirmat Jordan. Sunt cele mai bune pe care le-am făcut vreodată.

A dat jos un cadru cu Anneliese îndreptând pistolul spre obiectivul camerei, în care ochii ei erau precum gheața acelui lac de pe tărâmul de baștină al Ninei, înghețat și cu neputință de cunoscut. Jordan știa unde era locul acelei imagini. În dosarul cu fotografiile pentru eseu. Le-a înșirat pe toate una după alta, începând cu tatăl ei și terminând cu Anneliese și cu privirea ei hăituită și neîndurătoare.

– Nu găseam imaginea potrivită pentru final, a spus Jordan. „Un asasin la lucru."

Tony s-a uitat, pe rând, la toate fotografiile.

– O să le vinzi, a asigurat-o. Știi, da?

– Poate, a răspuns Jordan.

Chiar vedea acel cadru ca pe începutul unui nou proiect dedicat în întregime lui Anneliese: evoluția unei femei de la mireasa sfioasă la asasina cu ochi neînduplecați, care sfârșea ca prizonieră așteptându-și sentința. „Fațetele unei asasine. Portretul unei prădătoare." Un astfel de proiect o putea ajuta pe Ruth să înțeleagă multiplele fețe ale femeii care o răpise, care o crescuse și care avusese grijă de ea.

Dar Jordan s-a întors cu spatele la masa de lucru, masându-și tâmplele. – Ruth e pe primul loc acum. Nu știu cât timp voi mai avea pentru fotografie. Nu pot lucra așa cum mi-am dorit.

– De ce nu?

– Pentru că Ruth nu mă are decât pe mine, a răspuns Jordan cuprinsă din nou de panică la gândul că avea să-și dezamăgească sora. Acum trebuie să mă ocup de toate.

– Atât timp cât sunt în Boston, o să te ajut. Nu pentru mine și pentru tine, ci pentru că echipa îți e datoare, Jordan. Urmărirea asta ți-a dat viața peste cap.

– Nu e vina voastră, a spus Jordan. Tata deja murise atunci când ați ajuns voi, iar odată ce ați început s-o urmăriți pe Anna, aveau să apară și alte consecințe, oricare ar fi fost deznodământul care să ducă la prinderea ei. Accept bucuroasă consecințele dacă asta înseamnă că ea a ieșit din viața lui Ruth.

– Dar nu poate să însemne că e normal să o șterg și să te las să faci curat după noi. Nici Ian și nici Nina nu vor accepta așa ceva.

– O să ne ajuți?

Legătura esențială dintre ei toți fusese Anneliese, așa că ce mai rămânea după plecarea ei? Ruth, oare?

Tony a cuprins-o cu brațele de mijloc.

– Poți să te bazezi pe asta, J. Bryde.

Au rămas multă vreme așa, tăcuți, sub lumina roșie. Gândurile lui Jordan erau o învălmășeală de extenuare, ușurare și speranță. Atunci când Nina oprise motorul, iar avionul își începuse aterizarea, ideea de a continua cu totul singură, de a o căra în spate pe Ruth prin furtuna iminentului scandal, îi păruse ceva îngrozitor. Acum simțea că Tony și partenerii lui întinseseră mâinile, aprinseseră lumina și porniseră din nou motorul. Avionul se echilibra.

Jordan a întors capul și l-a sărutat ușor pe Tony.

– Vino sus, să dormim împreună.

– Ești sigură? Vecinii băgăcioși îi observă pe domnii care pleacă dimineața.

– Familia mea va deveni notorie în tot Bostonul, a spus Jordan punându-și pe umăr cureaua aparatului, trăgându-l pe Tony pe scară, după ea, și stingând lumina din mers. Nu-mi pasă dacă vecinii mă cred ușuratică.

– Jordan, a spus Tony, iar ea s-a întors pe jumătate.

Clic.

Cu două trepte mai jos, zâmbind, Tony a coborât de la ochi micul Kodak pe care-l scosese din buzunar.

– Vreau o poză cu iubita mea.

Uneori obții fotografii bune mulțumită talentului, își spunea Jordan mai târziu, alteori fotografiile bune se întâmplă și gata. Poza făcută cu Kodakul a fost cea mai bună fotografie a lui Jordan McBride, după părerea subiectului. În blugi albaștri, cu coadă de cal, surprinsă în toiul mișcării pe scară, cu Leica pe umăr, în timp ce se uita în obiectiv. O femeie dinamică, având în ochi o sclipire ce amintea de o lentilă fotografică.

A fost fotografia pe care J. Bryde a folosit-o cel mai mult alături de numele ei, atunci când apărea în ziare.

Capitolul 59 *Ian*

Octombrie 1950
Viena

Editorialul tăia în carne vie.

Ian crezuse că nu avea să mai scrie vreodată, că războiul îi epuizase arsenalul de cuvinte. Acum stătea pe un șezlong, în fața cabinei de clasa a treia, încuiate, în care Lorelei Vogt aștepta să ajungă de cealaltă parte a Atlanticului, și scria povestea capturării ei. Își începuse articolul la Boston, folosindu-se de mașina de scris a lui Jordan, îl terminase de schițat pe hârtie, iar acum îi dădea formă: era articolul cu care se hotărâse s-o facă celebră pe *die Jägerin*, pe Prădătoare.

Lacul Rusalka: un lac în Polonia, numit după o creatură a nopții, pe malul căruia, în cei mai cumpliți ani ai războiului, trăia o femeie cu mult mai înspăimântătoare decât orice vrăjitoare ce ar fi putut ieși din adâncurile unui lac.

Cu acest șapou începea articolul, iar în paragrafele care urmau Ian făcea o vivisecția a femeii născute Lorelei Vogt, renăscută din crimă ca Anneliese Weber, rebotezată prin înșelăciune ca Anna McBride și identificată de natura ei – de acea natură primordială, primitivă, cu colți și gheare –, ca Prădătoarea. Ian știa exact pe ce butoane să apese în acele paragrafe ca să stârnească emoții. Femeile aveau să plângă citind articolul, bărbații aveau să clatine din cap, redactorii ziarelor aveau să vadă teancuri de bani. Ian și-a privit ultima versiune și și-a spus: *Dinamită și cerneală*.

Până la urmă, se simțea bine pentru că nu își încheiase socotelile cu scrisul.

Înainte să traverseze Atlanticul, vaporul a oprit la New York. Ian a riscat și i-a trimis lui Tony o telegramă cu articolul, cerându-i să-l promoveze la toate ziarele mari din Boston, după care a scris imediat o continuare în memoria fratelui său, a copiilor polonezi și a bietului Daniel McBride. În timpul traversării Oceanului, abia dacă a apucat să doarmă, la fel și Nina, fiindcă unul dintre ei veghea mereu la ușa lui Lorelei Vogt.

Până la sfârșit, după ce debarcaseră la Cannes și călătoriseră cu o serie de trenuri care să-i ducă la Viena, Prădătoarea nu i s-a adresat deloc. După ce rămăseseră fără siguranța pe care le-o dădea călătoria pe vapor, Ian fusese prea încordat ca să poarte o conversație sau ca să scrie, conștient fiind de faptul că Lorelei Vogt ar fi putut să încerce o evadare intempestivă profitând de neatenția lui. Dar în timpul călătoriei cu trenul ea a fost pasivă și tăcută precum o păpușă de ceară. Pe când se aflau în ultimul tren spre Viena, auzind roțile încetinind sub ei, ea s-a uitat dintr-odată la Ian, parcă dându-și seama că purgatoriul prin care trecea avea să ia sfârșit.

– Tot nu știu cine ești, domnule Graham, i-a spus ea lui Ian, care a ridicat din sprâncene. Nu te cunosc, așa că nu înțeleg de ce ai venit după mine, a continuat ea, părând foarte nedumerită. Ai traversat o jumătate de lume ca să mă prinzi. Ce ți-am făcut eu ție?

Oare de câte ori se imaginase Ian șezând alături de femeia asta și spunându-i, în cuvinte tăioase precum loviturile de cuțit, ce pierdere ireparabilă îi provocase ea lui? Să-i povestească despre fratele lui mai mic, care visase să zboare și care nu știuse ce însemna neîncrederea în oameni. Cât tânjise după asta! Și mai tânjise după ceva… După amintirile pe care ea le avea cu Seb, amintiri despre felul în care arăta el pe când își mâncase tocănița în casa ei cu pereți zugrăviți în ocru, despre lucrurile pe care le vorbiseră în bucătăria ei, la căldură. Despre ultima expresie de pe fața lui, înainte să-l ucidă ea…

Dar Nina îi povestise cu lux de amănunte despre expresia pe care o avusese fața lui Seb ultima oară când ea îl văzuse în viață, despre cum arătase pe

când stătea în lumina lunii, încălzit și bine hrănit, privind cerul fără să-i treacă prin minte nici măcar o vagă bănuială că urma să moară.

Nu voi înlocui amintirea aceea cu cine știe ce imagine otrăvită vei fi având tu, și-a spus Ian în gând, uitându-se în ochii ei nedumeriți. *Vreau să-mi amintesc de fratele meu prin ochii Ninei, nu prin ai tăi. Prin ochii femeii care a văzut în el un prieten, nu prin cei ai asasinei care a văzut prada.*

Așa că Ian a zâmbit la fel de tăios precum era lama briceagului Ninei.

– Vei afla la proces, i-a răspuns. Dacă sunt chemat ca martor.

– Ar fi trebuit să mă lași să mor, i-a spus Prădătoarea, cu glas adânc. Ar fi trebuit să mă lași să mă împușc.

– Nu meriți, i-a răspuns el. Nu sunt atât de milostiv.

Lorelei Vogt și-a plecat capul. Așa a rămas în toată vâltoarea de verificări care i-au întâmpinat la sosirea în Austria. Fritz Bauer a venit din Braunschweig cu o sumedenie de civili și de ofițeri pentru a o aresta. Bauer i-a salutat cu un zâmbet fioros și cu veșnica lui țigară în gură, dar Ian nu s-a mirat să observe curiozitatea și disprețul colegilor lor față de ei.

– Ce fețe acre, a comentat Nina, descumpănită.

– Nu mai vrea nimeni să aresteze naziști, a spus Bauer, rămas indiferent în fața încruntăturii generale. Vor să bage totul sub preș, să își vadă de viață liniștiți. Fata asta s-ar putea să nu ia mai mult de câțiva ani de închisoare, l-a avertizat el pe Ian. E chiar posibil să nu se judece cazul. Judecătorilor nu le place să bage în pușcărie văduve tinere și frumoase.

– O voi face atât de celebră încât nu vor avea de ales.

La ultima convorbire cu Tony, acesta îi spusese că primul articol explodase ca o rachetă în Boston. Ian avea deja pregătite următoarele articole, gîndite să aibă un efect precum cel al unei serii de pumni dintr-un meci de box. Odată ce ziarele din țară preluau povestea, nici măcar cei mai habotnici austrieci dezgustați de scandaluri nu se mai puteau dezice de la datorie.

Predând-o, în sfârșit, și scăpând de ea, Ian a urmărit-o cu privirea pe Prădătoare, care a dispărut într-un nor de pălării și de șepci de polițiști.

Bănuia că avea s-o mai vadă abia la proces. Probabil că atunci avea s-o aibă lângă el pe Jordan McBride, cu obiectivul ochiului lipit de spatele obiectivului camerei. *Ea are nevoie de mai multe răspunsuri decât mine*. Iar dacă nu, acele răspunsuri rămâneau pentru Ruth, care cândva avea să fie destul de mare ca să pună întrebări esențiale despre femeia care o crescuse.

– Vreau să-mi spui ceva, tovarășă, i-a cerut Ian Ninei, care mergea alături de el.

Stăteau la un hotel de pe strada Graben, dar Ian nu voia să se întoarcă încă. După noaptea petrecută pe plaja din Florida, el și soția lui nu mai vorbiseră în adevăratul sens al cuvântului. Ce-i drept, la scurt timp după aceea fuseseră prinși în vârtejul evenimentelor legate de Prădătoare, iar apoi fuseseră ocupați să-și supravegheze captura.

– Ai fi putut s-o ucizi pe Lorelei Vogt la lacul Selkie. Avea un pistol în mână și era cât pe ce să-l folosească. Ai preferat s-o dezarmezi, nu s-o seceri. De ce?

Îl mirase faptul că Nina se înfrânase. De când se înfrâna ea atunci când avea de ales între a captura și a se răzbuna?

– Pentru ea moartea e mai ușor. O vrea, pentru că justiția e mai dură. Așa că nu o secer. E greu, a recunoscut Nina cu un licăr de furie în ochii albaștri. Mă gândesc pentru moment, când mă arunc în lac și ea trage glonțul, că te-a omorât pe tine.

Ian s-a oprit pe loc.

– Și ai vrut s-o faci franjuri ca să mă răzbuni?

Practic, asta era o declarație de dragoste din partea Ninei.

– Dar nu o fac, a spus Nina, plină de virtute. Doar o dezarmez. Cred că poate ai dreptate, *lucik*. Justiție și nu răzbunare.

– Mama dracului, femeie, să fi avut eu vreo influență asupra ta?

L-a împuns între coaste.

– Și eu am câteva asupra ta.

Da, asta așa e, și nu-i doar faptul că acum sunt dependent de cărțile tale romantice, și-a spus el în gând. I-a băgat brațul sub al lui, iar ea l-a lăsat. Începutul toamnei răcorea aerul și vânzătorii de castane ieșiseră pe stradă, dar orașul părea obosit și cenușiu. Lui Ian îi era dor de energia și de aroganța Bostonului, chiar și de accent.

– Te întorci curând în Boston? l-a întrebat Nina, citindu-i gândurile.

– Da.

Poate că nu pentru totdeauna, dar fără îndoială că, o vreme, avea să fie primit cu răceală la Viena. Ca să se asigure de arestarea lui Lorelei Vogt, se folosise de toate favorurile pe care le putuse obține, așa că nu ar fi fost deloc rău să dispară și să urmărească, în America, criminali de război vreme de câțiva ani. Jordan îi spusese, la ultima lor discuție la telefon, că se putea folosi fără plată de atelierul din magazinul de antichități, în schimbul lecțiilor de muzică ale lui Ruth. Încântat, Ian își și făcea vise: un spațiu luminos, cu o fereastră ce dădea în strada Newburt, cu miros de ceară de albine și de argint lăcuit care venea din atelierul în care nu mai lucra domnul Kolb. Ar fi făcut pauză jumătate de oră pe zi ca să-și întindă spatele și s-o învețe pe Ruth o nouă melodie după ce ieșea ea de la școală, apoi ar fi băut ceai cu Tony și cu Jordan, discutând în timp ce Ruth cânta, după care s-ar fi întors la lucru, unde ar fi construit un caz, poate că unul împotriva lui Vernon Waggoner din Woonsocket, Rhode Island, care arăta de parcă ar fi îngropat câteva cadavre la vremea lui.

– Da, o să mă întorc, a spus Ian uitându-se la Nina. Tu?

– E loc frumos, Occidentul decadent, a spus Nina pe un ton neutru. Îmi place decadent.

– Întoarce-te, Nina. Rămâi cu echipa, a spus Ian ridicând mâna înainte ca ea să se zburlească. Nu îți cer să-mi mai fii soție. Îți cer să rămâi la centrul de investigații. Faci parte din echipă. Știi că am dreptate.

– Mă vrei? l-a întrebat Nina, părând brusc vulnerabilă, deși ea în mod normal înfrunta lumea din spatele unui scut de seninătate sau de țepi de

arici, alternând și cu ceva barbarie. Mă gândesc că am lăsat Seb în urmă, cred că poate nu vrei să stau după ce am prins Prădătoarea.

Amintirea îl durea, nu putea nega asta, dar Ian știa că nu era drept să dea vina pe Nina.

– Fratele meu era un om matur. A luat o hotărâre și nu l-ai fi putut convinge să și-o schimbe. Gata.

Ea a încuviințat. Se simțea vinovată și probabil că așa avea să se simtă mereu, dar sentimentul acela era dominat totuși de fatalismul ei rusesc. *Cei cu suflete distruse ca ale noastre, după război se simt mereu vinovați. Fantome. Lacuri și parașute*, își spunea Ian. Amândoi puteau purta poverile în continuare.

– Te vreau în echipă, Nina. La vânătoare, oriunde ar duce asta. Cu mine sau fără mine, dar mereu la vânătoare.

Ea s-a gândit.

– Atunci vin înapoi la Boston.

Ian nu-și putea masca zâmbetul larg care i-a apărut pe față. Era cât pe ce să zâmbească și Nina, dar ea s-a încruntat, în schimb.

– Tot divorțăm, l-a avertizat.

– Bine.

– Pentru că după Elena nu pot…

– Cine ți-a cerut să mă iubești? a întrebat-o el, prevenitor. Nu asta încerc să îți spun, Amenințare Comunistă.

– Dar ce *spui*?

În Florida, pe plajă, nu știuse cum să-i spună și dăduse greș, dar după capturarea Prădătoarei stresul și gelozia se disipaseră și avusese multe ore la dispoziție ca să se gândească, uitându-se la valuri, în vreme ce traversa Atlanticul.

– Spun doar că îți voi găsi lupi turbați ca să-i vânezi, i-a spus Ian soției lui, și că nu o să-ți frâng niciodată inima.

Având în vedere că o parte din inima ei oricum nu-i era accesibilă, lui Ian așa i se părea corect. Nu ajungi să mai ai inima întreagă atunci când ți-o atașezi de un vultur splendid, zdrobit, care ajunge la stele, precum o Vrăjitoare a Nopții. În sinea ei, Nina avea să tânjească întotdeauna să zboare noaptea cu un bombardier, împreună cu trandafirul ei moscovit cu ochi negri, și asta era în regulă. Ian credea că, în ciuda țepilor de arici, exista șansa ca o bucățică din acea inimă să se dezghețe pentru el.

Ori poate că mă înșel, s-a gândit el. Poate că până la urmă chiar aveau să divorțeze, dar tot ar fi avut o Vrăjitoare a Nopții în echipă, iar atunci nu le-ar mai fi scăpat nici un criminal de război din mâini.

Era dispus s-o aștepte pe Nina să se decidă.

Soția lui a ridicat ochii, zâmbind. I-a urmărit privirea și a văzut că ea se uita la Roata Mare, conturată în Prater, parcul de distracții.

– Vrei să mergem? l-a provocat Nina.

Șaizeci și cinci de metri înălțime. Ultima oară când fusese acolo, lui Ian i se făcuse rău, numai că între timp zburase cu o eroină a Uniunii Sovietice, mult mai sus de-atât. *Cu nenorocitul ăla de motor oprit.* A zâmbit și a clătinat din cap.

– De ce nu? a întrebat Nina. Ucide frica, *lucik*.

El și-a agățat degetul de al ei și a îndreptat-o înspre hotel.

– Am făcut-o deja, tovarășă!

EPILOG *Nina*

Aprilie 1951
Parcul Fenway, Boston

Nina nu înțelegea baseballul.

– De ce se ceartă?

– Cel care lovește nu e de acord cu decizia arbitrului, i-a explicat Jordan, căreia i se legăna coada de cal. E o zonă de atac *foarte* generoasă.

– Atac? Îl atacă acum?

Nina socotea că jocul era plictisitor. Niște oameni lovindu-se unii pe alții l-ar fi făcut mai interesant, cu siguranță.

– Nu, nu, doar încearcă să se facă înțeles.

– Ar trebui să îl lovească cu bâta, a mormăit Nina. De ce ai bâtă dacă nu lovești oameni?

– Îl lovesc eu pe Kinder cu bâta dacă se mai apropie de *fastball*. Era să-l atingă pe Rizzuto, a comentat Tony, aflat de cealaltă parte a lui Jordan, uitându-se urât la *pitcherul* echipei Red Sox.

Atunci când nu muncea pentru Ian la centrul de investigații sau pentru Jordan la magazin, Tony se ducea la cursuri la Universitatea Boston.

– Centrul a avut dintotdeauna nevoie de un avocat expert, iar eu am legea[63] de partea mea, spusese el la Crăciunul trecut, cu ochii scânteind. Doar n-o să-l sunăm constant pe Baeur ca să ne consultăm cu el până ce va veni momentul să vedem cum merge primul nostru caz de extrădare.

– Tu, avocat? pufnise Nina.

– Pot vinde castraveți grădinarului, dacă vreau. Ori mă fac avocat, ori vând pantofi.

– N-ai decât să scheauni, râdea Jordan acum, în timp ce Tony mormăia în continuare, nemulțumit. Prețioșii tăi Yankees sunt în urmă rău.

– Deocamdată, J. Bryde…

– Jocul e stupid, i-a spus Nina soțului ei.

– De acord.

Ian se lăbărțase cât era de lung, relaxat pe scaunul lui, cu pălăria dată pe spate și cu gulerul desfăcut. Mirosea a iarbă tunsă și a cretă, iar mulțimea striga și mormăia, spărgea alune și nota cu disperare scorurile. Era o zi liberă, deosebită pentru toți: echipa pregătea un dosar pentru un anume Vernon Waggoner din Woonsocket, Rhode Island, verificându-i identitatea în legătură cu un funcționar care lucrase la lagărul din Belsen, iar Jordan (atunci când nu făcea fotografii pentru echipă) muncea ca fotograf pentru un birou de turism.

„Muncă ușoară pentru un salariu decent, spunea ea făcând de zor poze cu orizontul clasic din jurul Bostonului. Până când am să vând proiectul *Boston la lucru*, pozele astea pentru broșuri pun pâinea pe masă."

Avea și beneficii, fiindcă fotografiile ei, care însoțeau articolele lui Ian despre Lorelei Vogt/Anna McBride, se bucuraseră de atenție.

Mingea a zburat și, în ochii Ninei, toți bărbații au început să alerge în feluri inexplicabile. Ruth țopăia de bucurie. Nina a mijit ochii spre teren.

– Tu înțelegi ceva, *malîșka*[64]?

Ruth vorbea cu Tony într-un amestec de engleză și idiș, căci el se apucase să o învețe câte ceva peste iarnă. *Mama ei adevărată a fost evreică. Ruth nu o va cunoaște niciodată, dar va putea afla câte ceva despre poporul mamei ei.*

Ruth a început să vorbească doar în engleză și i-a spus Ninei:

– Asta e regula loviturii interne…

Apoi a intrat în mai multe detalii decât își dorea Nina.

Copiii pot fi foarte plictisitori, se gândea ea, chiar dacă îți plac. Ruth era îmbujorată la lumina soarelui și slabă ca un țâr, întocmai precum acel gen de găină schiloadă pe care o gospodină nici nu s-ar fi obosit s-o fiarbă în

ciorbă. Toată toamna fusese bântuită de coșmaruri legate de o femeie care se ascundea noaptea în dulap și care voia s-o răpească, iar Jordan se agitase degeaba. Nina își luase briceagul și intrase în dulap, unde bătuse în pereți făcând ca Baba Yaga, își ciupise vârful degetului ca să-i dea sângele și îi arătase lui Ruth, anunțând-o apoi: „Gata, moartă". Iar de-atunci, coșmarurile fetiței se îmblânziseră.

– Mama dracului, Nina, mi-ai mâncat toate alunele! bodogănea Ian în timp ce scutura punga goală.

– Ce-i al meu e și al tău, ce-i al tău e și al meu.

– Divorțăm, așa că nu se pune.

– Mai iau.

S-a ridicat de pe scaun și a urcat treptele spre vânzătorii ambulanți, minunându-se de abundența din vitrina cu mâncare. „Te dedai la lăcomia capitalistă", rânjea tatăl ei, dar Nina l-a ignorat. Dacă avea chef, nu trebuia decât să cumpere încă o pungă de alune. Avea sandale din altceva decât scoarță de copac sau piele ieftină, lipită în fabrică. Avea o rochie pe care nu o mai purtase nimeni înaintea ei, din bumbac la fel de stacojiu ca steaua de pe *Rusalka*. Rochia pe care i-o cumpărase Ian cu un an în urmă de la magazinul Filene, o rochie care ar fi încântat-o pe Elena și i-ar fi dat gânduri indecente. Dacă asta era lăcomia capitalistă, Nina și-o asuma.

„Târfă occidentală", mormăia tatăl ei, dar vocea i se auzea din ce în ce mai slab, nu ca pe vremuri. Poate fiindcă aici nu și-l putea imagina, îmbrăcat în pieile lui de lup, mâncând alune și bucurându-se de o zi superbă de aprilie. Nina se uita la terenul de afară, cu iarba care urca pe peretele înalt și verde ce mărginea terenul din stânga, și își imagina luna aprilie la Marele Bătrân. Lacul ar fi fost încă înghețat, rusalca încă ar fi dormit sub gheață, cu părul ei verde, dar aerul se împrospăta, nerăbdător să vină iunie, când se spărgea gheața în țurțuri de culorile curcubeului, blocuri turcoaz și cioburi destul de ascuțite să taie o beregată. Nina își aducea aminte cum stătea, pe vremuri, pe malul înghețat, urându-l, încălțată cu cizme din piele de focă, și cum își

punea întrebări furioase despre lumea care i se păruse atât de rece și de închisă.

Ce se află dincolo de un lac? Ce se află dincolo de înec? Ce se află în vestul îndepărtat?

Cu Elena și cu Vrăjitoarele Nopții aflase primele două răspunsuri, dar cel de al treilea o chinuise pe Nina în acei ani dintre moartea lui Seb și invitația la vânătoare a lui Tony, ani în care se străduise să își câștige existența printre ruinele unei Anglii extenuate, în care îi dusese dorul Elenei și în care își promisese să nu se mai atașeze nicicând de nimeni. Acei ani în care se gândea, târându-și picioarele în zilele ploioase, pe aerodromul dărăpănat, că asta merita din cauza faptului că își dezamăgise regimentul, iar apoi pe Seb. Era mai bine să fie singură. Nu conta dacă „în vestul îndepărtat" după care tânjise se dovedea a fi o lume nu la fel de rece, ci la fel de închisă precum cea din care fugise.

Nu, se gândea Nina acum, uitându-se la parc, la iarba verde și la jucătorii care alergau aiurea pe teren. Ăsta e „vestul îndepărtat". S-a uitat la rândurile de locuri și l-a văzut pe Tony spunându-i ceva lui Ruth. Ea asculta, în timp ce desfăcea o lamă de gumă. Jordan făcea o fotografie pe teren și Ian își făcea vânt, leneș, cu pălăria de soare uzată.

– E anul nostru, a prezis vânzătorul care-i vindea Ninei alunele. Anul ăsta mergem până la capăt, o simt eu. Cu echipa asta – o să câștigăm.

– Da, a confirmat Nina, zâmbind, cu ochii la cele patru capete de jos, două blonde, unul brunet și altul brunet grizonant, care nu erau, ce-i drept, Vrăjitoarele Nopții, nu erau un regiment, dar… E echipa noastră, a spus ea.

A desfăcut punga de alune și a coborât. Pe teren, jucătorii alergau de zor și oamenii se ridicaseră în picioare și strigau, cine știe de ce.

– Dă-i cu bâta! a strigat Nina și s-a așezat la locul ei, lângă Ian, care își abandonase pălăria și scosese o carte din geanta Ninei: *Marea Sophy*, de Georgette Heyer. Iar mi-ai furat cartea, Vanea! s-a plâns ea.

– Sophia Stanton-Lacy e foarte vexată de răzbunătoarea Miss Wraxton, dar sunt absolut sigur că va triumfa, a spus Ian în timp ce scotea semnul de carte. Și de când sunt Vanea? Nu mai sunt „mica ta rază de soare“?

– „Ian“ în rusă ar fi „Ivan“. Diminutivul pentru „Ivan“ e „Vanea“.

– Diminutivele sunt menite să scurteze numele. Nu scurtezi un nume de trei litere printr-unul de patru și altul de cinci.

– Ba în rusă – da, a spus ea cu seninătate.

Ian a privit-o cu atenție, ridicând din sprâncene.

– La ce te gândești, tovarășă?

– Cred că poate amânăm divorț un an, a răspuns Nina, care de ceva vreme tot răsucea acele cuvinte în minte, pe toate părțile, nesigură, iar acum se uita urât. Doar un an. Apoi poate…

– Apoi poate, a căzut el de acord, nonșalant.

Englezii nu știau să fie nonșalanți. Ori poate că ăsta era doar cazul englezului ei. El își strângea buzele ca să nu afișeze acel rânjet care-i plăcuse Ninei încă de la început, pe vremea când nici nu înțelegea ce spunea. Nu prea semăna cu zâmbetul care-i încrețea atât de dulce nasul Elenei, dar avea totuși ceva similar, pentru că în stomacul Ninei efectul era același.

– Un an, a repetat el ca și cum i-ar fi plăcut cum suna.

Și Ninei îi plăcea cum suna. Un an nu era prea restrictiv. Nu o făcea să se zbârlească și să bată în retragere. Nu o oprea să se uite la pătrarul lunii și s-o dorească pe Elena, de care îi era dor de murea. Nina nu credea că avea să înceteze vreodată să-i ducă dorul, dar era suportabil.

Nina a luat pălăria lui Ian și și-a îndesat-o pe cap, ridicându-și-l spre soare și bucurându-se de căldură.

– *Tvoiu mat*, a spus, clipind spre cerul albastru. Ce vreme bună de zbor!

În original, G. I. Bill, lege care oferea o serie de beneficii veteranilor de război
Fetiță, păpușă – în limba rusă în original

ASASINA NAZISTĂ CONDAMNATĂ

DE IAN GRAHAM

9 OCTOMBRIE 1959

PROCESUL CRIMINALEI DE RĂZBOI naziste Lorelei Vogt a ajuns la ultimul act, în timp ce femeia cunoscută ca die Jägerin, Prădătoarea, s-a înfățișat ieri în fața tribunalului austriac pentru a-și primi sentința. Cu toate că a fost arestată în 1950, procesul ei a început abia în 1953 și a durat încă șase ani. În fața tribunalului, lumea s-a adunat cu mic, cu mare, ca să vadă sosirea acuzatei, celebră mulțumită eseului fotografic premiat, Portrete malefice (J. Bryde), care a apărut în ediția din octombrie 1956 a revistei LIFE. Lorelei Vogt nu a trădat nici o emoție în timp ce i s-a citit sentința: închisoare pe viață. Și iată cum se întoarce roata justiției.

Cei care se așteptau să-i citească vreun răspuns pe față au fost, cu siguranță, dezamăgiți. Figura malefică rămâne necunoscută, iar întrebările persistă: Cine e? Ce e? Cum a putut? Victimele ei sunt comemorate la Centrul de Documentare Rodomovsky din Boston, Massachusetts (director: Anton Rodomovsky, avocat pentru drepturile omului), unde deasupra ușilor pot fi citite cuvintele: „Cei vii uită. Cei morți țin minte“.

Cei morți nu mai pot lupta, dar noi, cei în viață, trebuie să luptăm pentru ei. Trebuie să ținem minte, pentru că, pe lângă cele ale justiției, mai sunt și alte roți care se întorc. Timpul este o roată, vastă și indiferentă, iar atunci când timpul trece și oamenii uită, ne confruntăm cu riscul de a ajunge acolo de unde am plecat. Ne târâm, căscând, spre un nou orizont, iar acolo ne trezim față în față cu o nouă ură, sădită și udată de uitare, care înflorește în noi războaie. Noi masacre. Noi monștri precum Prădătoarea.

Haideți să oprim roata asta!

Haideți să nu uităm, de data asta.

Haideți să ținem minte!